

Beretning afgivet af

STATSLØSEKOMMISSIONEN

Kapitel 9

BIND 6

STATSLØSEKOMMISSIONEN

KAPITEL 9

PERIODEN EFTER JANUAR 2010 (1. DEL)

Beretning afgivet af Statløsekommissionen

Publikationen kan bestilles

via Justitsministeriets hjemmeside (www.jm.dk)

eller hos

Rosendahls - Schultz Distribution

Herstedvang 10

2620 Albertslund

Telefon: 43 22 73 00

Fax: 43 63 19 69

distribution@rosendahls.dk

ISBN: 978-87-92760-41-8 (tryk)

ISBN: 978-87-92760-46-3 (internet)

Tryk: Rosendahls - Schultz Grafisk A/S

Pris: Kr. 900,- pr. sæt ekskl. moms

KAPITEL 9

PERIODEN EFTER JANUAR 2010.

Administrationen af ansøgninger fra personer omfattet af 1961-konventionen og børnekonventionen.

Ifølge kommissoriet skal kommissionen inddrage forhold, der vedrører, hvordan Integrationsministeriet – som opfølgning på orienteringen af Folketingets Indfødsretsudvalg i januar 2010 – efterfølgende har administreret ansøgninger om indfødsret fra statsløse personer omfattet af 1961-konventionen og børnekonventionen. Der redegøres derfor i dette kapitel for de tiltag, som først Integrationsministeriet og siden Justitsministeriet foretog som opfølgning på orienteringen af Folketingets Indfødsretsudvalg.

I afsnit 9.2 redegøres for retsgrundlaget, organisationen og retsgrundlaget.

I afsnit 9.3 redegøres for de tiltag, der blev foretaget i perioden fra den 29. januar 2010 til den 31. december 2010. Disse tiltag bestod navnlig i, at man optog ansøgere omfattet af 1961-konventionen eller børnekonventionen på lovforslag om indfødsrets meddelelse, hvis de opfyldte konventionernes betingelser, og at man genoptog de fleste af de sager, hvor der tidligere var givet afslag i strid med konventionerne.

I afsnit 9.4 redegøres for de tiltag, som Integrationsministeriet iværksatte efter, at medierne i januar 2011 bragte de første artikler om ministeriets behandling af ansøgninger fra personer omfattet af konventionerne og indtil den 7. marts 2011, hvor Integrationsministeriet afleverede en redegørelse til statsministeren om ministeriets behandling af ansøgninger om indfødsret fra statsløse personer født i Danmark. Disse tiltag bestod navnlig i nærmere at fastlægge, hvilke krav der kunne stilles i henhold til konventionerne samt i at vejlede personer omfattet af konventionerne. Endvidere redegøres for ministeriets arbejde i forbindelse med udarbejdelse af redegørelsen til statsministeren.

I afsnit 9.3.69 ff omtales Integrationsministeriets og siden Justitsministeriets opfølgning på de initiativer, der blev anført i redegørelsen af 7. marts 2011 til statsministeren.

I afsnit 9.3.83 omtales behandlingen af de konkrete sager i perioden fra januar 2011, herunder en kort gennemgang af de love om indfødsrets meddelelse, der er vedtaget siden marts 2011.

9.1 Retsgrundlag, organisation og sagsbehandling

Den 23. maj 2013 indgik regeringspartierne Socialdemokratiet, Socialistisk Folkeparti og Radikale Venstre en ny aftale om indfødsret med Enhedslisten.

Aftalen trådte i kraft den 15. juni 2013. Aftalen, der fortsat er gældende, indebærer, at kravet om dansk kundskaber er blevet lempet, og ifølge aftalen skal der indføres en ny statsborgerskabsprøve, der vægter aspekter af det hverdagsliv og det aktive politiske liv, som møder borgerne i et moderne samfund. Aftalen indeholder som noget nyt bestemmelser om den retstilling, der gælder for personer omfattet af 1961-konventionen.

Indfødsretsloven blev ændret ved lov nr. 730 af 25. juni 2014 om ændring af lov om dansk indfødsret. Ved loven, der trådte i kraft den 1. juli 2014, fik unge, der i flere år har boet i Danmark, under visse forudsætninger adgang til at opnå dansk indfødsret ved at afgive en erklæring herom over for statsforvaltningen. En stor del af de personer, der er omfattet af 1961-konventionen og børnekonventionen, vil kunne benytte denne mulighed for at opnå dansk indfødsret.

I øvrigt skete der ikke ændringer i retsgrundlaget for behandlingen af ansøgninger om indfødsret ved naturalisation. Danmarks forpligtelser efter 1961-konventionen og børnekonventionen var som beskrevet i kapitel 2.

Birthe Rønn Hornbech fratrådte den 8. marts 2011 som integrationsminister, hvor Søren Pind (V) blev udnævnt til integrationsminister.

Efter folketingsvalget den 15. september 2011 blev indfødsretsområdet den 3. oktober 2011 overført til Justitsministeriet, og Morten Bødskov (S) blev udnævnt som ny justitsminister. Han fratrådte den 12. december 2013, hvor Karen Hækkerup (S) blev udnævnt til justitsminister. Hun fratrådte den 10. oktober 2014, hvor Mette Frederiksen (S) blev udnævnt til justitsminister.

Indtil den 3. oktober 2011 var de centrale embedsmænd med ansvar for indfødsret fortsat departementschef Claes Nilas, afdelingschef Kim Lunding og kontorchef Dorit Hørlyck. Christian Lützen var fortsat chef for ministersekretariatet. Kirska Reinholdt var fortsat souschef i Indfødsretskontoret. Niels Henrik Larsen var kon-

torchef i Integrationsministeriets Erhvervs- og Familiesammenføringskontor (Familiesammenføringskontoret).

For så vidt angår perioden efter den 3. oktober 2011 var de centrale embedsmænd departementschef i Justitsministeriet Anne Kristine Axelsson og afdelingschef Kim Lunding. Dorit Hørlyck var kontorchef i Indfødsretskontoret indtil den 1. november 2012 og Kirsia Reinholt var souschef i kontoret indtil 30. juni 2012.

Efter at Dorit Hørlyck fratrådte som kontorchef har Louise Vadheim Guldborg, Johan Kristian Legarth og senest Cristina Angelo Gulisano været chef for Indfødsretskontoret.

9.2 Perioden fra den 29. januar 2010 til den 31. december 2010

9.2.1 Indfødsretskontorets behandling af konkrete ansøgninger om naturalisation fra personer omfattet af 1961-konventionen og børnekonventionen i perioden fra den 29. januar 2010 til den 31. december 2010

Birthe Rønn Hornbech havde i breve af 27. og 28. januar 2010 til Folketingets Indfødsretsudvalg redegjort for, hvordan ministeriet ville administrere ansøgninger fra personer omfattet af 1961-konventionen og børnekonventionen. Af brevene fremgik, at ministeriet

- ville optage personer omfattet af 1961-konventionen og børnekonventionen på et lovforslag om indfødsrets meddelelse, når konventionernes betingelser var opfyldt.
- ville genoptage behandlingen af 16 ansøgninger omfattet af 1961-konventionen og ni ansøgninger omfattet af børnekonventionen med henblik på, at ansøgerne blev optaget på et lovforslag om indfødsrets meddelelse, såfremt konventionernes betingelser var opfyldt.
- ville orientere Folketingets Indfødsretsudvalg om, hvilke ansøgere der var optaget på lovforslag efter 1961-konventionen, samt hvilke betingelser i retningslinjerne for naturalisation, som de pågældende eventuelt ikke opfyldte.
- ville angive i bemærkningerne til det enkelte lovforslag, hvilke personer på lovforslaget, der efter 1961-konventionen havde krav på at opnå dansk indfødsret.

Kommissionen har undersøgt og vil nedenfor redegøre for, om ansøgninger fra statsløse født i Danmark i overensstemmelse hermed blev behandlet efter konventionerne, om de sager, der tidligere var afgjort i strid med konventionerne, blev genoptaget, og om Folketinget og Folketingets Indfødsretsudvalg blev orienteret som angivet.

9.2.1.1 Vejledning af medarbejderne i Indfødsretskontoret

Medarbejderne i Indfødsretskontoret blev på flere måder vejledt om, hvordan ansøgninger fra statsløse født i Danmark skulle behandles. De modtog vejledning på møder og skriftligt i form af mails og en ny vejledning i sagsbehandlermanualen, fane 13 om statsløse født i Danmark.

På et sagsbehandlermøde i Indfødsretskontoret den 9. februar 2010 blev medarbejderne orienteret nærmere om, hvordan disse sager fremover skulle behandles. I referatet fra mødet hedder det:

”2. Statsløse

Lene har oprettet en ny fane i manualen om de statsløse, og om hvordan disse sager skal behandles.

Kirsa henviste særligt til de 18-21-årige, der er født som statsløse i Danmark, og hvor det har vist sig, at vi hidtil ikke helt har overholdt konventionerne. Kun hvis de pågældende har begået forbrydelser mod statens sikkerhed eller har fået mere end 5 års fængsel, kan der gives afslag på grund af kriminalitet.

Alle betingelser skal fortsat undersøges ved behandling af statsløse ansøgere mellem 18 og 21 år, herunder skal alle tro og love erklæringer udfyldes.

Lene har oprettet et excel-ark, som hun fremover ajourfører med disse statsløse personer. Listen ajourføres både med dem, der opfylder alle betingelser, og dem, der ikke gør. Når man fremover behandler en sag med en statsløs ansøger mellem 18 og 21 år, skal man derfor huske at notere i TLS, hvilke betingelser der ikke er opfyldt i forhold til de almindelige naturalisationsretningslinjer – sagen lægges efter optagelse til Lene med henblik på at blive ajourført i excelarket.

I overensstemmelse med bemærkninger til forslag til ændring af indfødsretsloven i 2004, hvorved blandt andet erklæringsmuligheden blev ændret til alene at omfatte nordiske statsborgere og ikke længere statsløse personer, skal Folketingets Indfødsretsudvalg orienteres om statsløse personer, der optages, og

som efter konventionen har krav på at opnå dansk indfødsret. To gange om året – efter lukkedato og inden fremsættelsen af lovforslaget – sendes der et brev til Indfødsretsudvalget til orientering med en oversigt over disse statsløse personer. Endvidere skal det skrives ind i bemærkningerne til lovforslaget, hvilke personer på lovforslaget der efter FN-konventionen har krav på at opnå dansk indfødsret.

Hvis man er ved at behandle en sag med et statsløs barn i henhold til retningslinjernes § 17, og det viser sig, at barnet når at fylde 18 år inden lovens vedtagelse, behandles sagen med det samme efter reglerne for de 18-21-årige statsløse.

Over en 10-årig periode er det konstateret, at der er givet afslag i 27 sager med statsløse ansøgere. Disse sager er ved at blive genoptaget nu.”

Lene Nielsen har foreholdt referatet forklaret, at

”det var i forbindelse hermed, de fik lavet fane 13 til manualen, som skulle fortælle, hvordan sagerne skulle behandles. Forespurgt om det var en nyhed ekspeditions-mæssigt, at der skulle ske en helt anden sagsbehandling, forklarede vidnet, at det lå i baghovedet på dem, at det ville komme til at ske, eftersom de førte sagerne på liste, når de gav afslag. Forespurgt om hun har en konkret erindring om begivenheden, ting som blev sagt eller reaktioner i kontoret, forklarede vidnet, at det har hun ikke.” [22. marts 2013, side 582]

Kirsa Reinholdt har forespurgt, om hun husker sin egen orientering den 9. februar 2010, forklaret, at

”det gør hun ikke. Forespurgt om det kunne være hende, der stod for hele orienteringen om de statsløse, forklarede vidnet, at udgangspunktet var, at det var souschefen, der stod for sagsbehandlermøderne. Nogle gange var der nogle punkter, som Dorit Hørlyck selv tog, men da vidnets navn er nævnt, var det formentlig kun hende, der orienterede om det. Foreholdt at der nævnes en opdatering af sagsbehandlermanualen, men ikke rigtig noget om eksterne vejledninger eller hjemmeside og forespurgt, om det var oppe på det tidspunkt, forklarede vidnet, at hun husker, at det ikke var oppe på noget tidspunkt i 2010. Det er med det forbehold, at hun ikke kan huske, om der var nogle kurser for politiet i 2010. Det er hun lidt i tvivl om.” [12. april 2013, side 712]

Indfødsretskontoret havde allerede i november 2008 forberedt, at der skulle indsættes et særskilt afsnit i sagsbehandlermanualen om statsløse født i Danmark. Dette afsnit – fane 13 – blev indsat i manualen den 16. februar 2010.

Forinden havde Kirsia Reinholt den 12. februar 2010 sendt en mail til medarbejderne i Indfødsretskontoret med overskriften ”Statsløse ansøgere, der er født i Danmark”. I mailen hedder det:

”I begyndelsen af næste uge vil Lene opdatere manualen – fane 13 – for så vidt angår de statsløse. I får en mail herom, når den er lagt på I-drevet.

Som nævnt på sagsbehandlermødet den 9. februar 2010 har vi i perioden fra 1999-2009 behandlet statsløse ansøgere omfattet af FN’s konvention af 30. august 1961 om begrænsning af statsløshed eller af FN’s konvention af 20. november 1989 om barnets rettigheder (§ 17-børnene) efter de almindelige retningslinjer for naturalisation. De pågældende ansøgere skulle i stedet have været optaget på et lovforslag i det omfang, de opfylder de betingelser, der kan stilles efter konventionerne. Der er tale om i alt 27 sager. Disse sager bliver nu fordelt – enten til den, der tidligere har behandlet sagen, eller efter endetal. Jeg har sagsplaceret sagerne til jer.

Disse sager skal behandles i overensstemmelse med de betingelser, der kan stilles efter konventionerne – disse betingelser fremgår udførligt af den nye fane i sagsbehandlermanualen.

Som tillige omtalt på sagsbehandlermødet skal vi orientere Folketingets Indfødsretsudvalg om de sager, der bliver optaget på lovforslaget, og hvor den pågældende ikke opfylder samtlige almindelige betingelser i retningslinjerne, men som efter FN’s konvention af 30. august 1961 om begrænsning af statsløshed har krav på at opnå dansk indfødsret. Det drejer sig om de statsløse personer, der er født i Danmark, og som har indgivet ansøgning mellem det fyldte 18. og det fyldte 21. år. En ansøgning, der er indgivet i henhold til § 17, men hvor den pågældende når at fylde 18 år inden lovens vedtagelse, vil blive behandlet, som om ansøgningen er indgivet mellem det fyldte 18. og det fyldte 21. år. Herudover vil det fremgå af bemærkningerne til lovforslaget, hvilke ansøgere der efter konventionen har krav på at opnå dansk indfødsret.

Med henblik på denne orientering af udvalget og bemærkningerne til lovforslaget vil Lene sørge for at udarbejde og opdatere en oversigt (excelark) over disse sager, hvoraf blandt andet skal fremgå, hvilke betingelser i de almindelige retningslinjer den pågældende eventuelt ikke måtte opfylde. Efter optagelsen

på lovforslaget og en note i TLS om, hvilke betingelser den pågældende eventuelt ikke opfylder, lægges sagen til Lene.

Sagen lægges til Lene, uanset om den pågældende opfylder samtlige betingelser i retningslinjerne eller ikke.

Tilsvarende lægges § 17-sager til Lene, hvis den pågældende ikke opfylder alle betingelserne i de almindelige retningslinjer. Disse sager vil tillige blive opdateret i en oversigt, uanset at vi ikke løbende skal orientere udvalget herom. Det vil dog ikke kunne udelukkes, at vi på et senere tidspunkt vil blive stillet spørgsmål om eksempelvis antallet af statsløse efter § 17, som ikke opfylder samtlige af de almindelige retningslinjer, så vi forsøger hermed at være lidt på forkant!!

Jeg har vedhæftet de to genoptagerbreve, der skal anvendes i forbindelse med udsendelse af genoptagerpakken. Brevet er udfærdiget med samme ordlyd som det almindelige brev forstået på den måde, at ansøgeren har 30 dage til at indsende genoptagerpakken, hvorefter sagen ellers vil blive henlagt. Når genoptagerpakken og brevet er sendt, lukker I sagen. De fleste af sagerne er jo grønne TLS-sager, der alligevel skal lukkes den 28. februar 2010, og hvis vi modtager genoptagerpakken, skal sagen alligevel genoptages. I skal i forhold til disse genoptagersager være opmærksomme på, at nogle vil være over 21. år, men at det afgørende i den henseende er deres alder på tidspunktet for ansøgningens indgivelse!!”

Ifølge mail af 16. februar 2010 fra Lene Nielsen til medarbejderne i Indfødsretskontoret blev kontorets sagsbehandlermanual samme dag tilføjet en ny fane 13 vedrørende statsløse. Manualen indeholdt såvel instruktioner til sagsbehandlernes om sagernes praktiske behandling som oplysninger om, hvilke betingelser ansøgere omfattet af 1961-konventionen og børnekonventionen skulle opfylde.

Det var første gang, at det kom til at fremgå af Indfødsretskontorets interne vejledninger, at statsløse omfattet af 1961-konventionen kunne blive optaget på forslag til lov om indfødsrets meddelelse efter mere lempelige betingelser end de almindelige betingelser.

Kommissionen er ikke i besiddelse af den første version af fane 13, men indholdet kan udledes af en opdatering af fanebladet af 9. april 2010. Beskrivelsen af betingelserne for optagelse på lovforslag i fane 13 kan sammenfattes således:

Om statsløshed

Det fremgik af indledningen, at man som sagsbehandler skulle være særligt opmærksom, såfremt det fremgik af CPR-registret eller af ansøgerens egne oplysninger, at vedkommende var statsløs. Hvis ansøgeren ikke var registreret som statsløs i registret, men andre oplysninger indikerede, at ansøgeren kunne være dette, skulle det undersøges nærmere.

Ansøgere omfattet af børnekonventionen

Ifølge manualen skulle barnet være født i Danmark og have været statsløs fra fødslen. Barnet skulle have bopæl i Danmark, når ansøgningen behandledes, og måtte ikke være fyldt 18 år, inden loven blev stadfæstet.

Ansøgningen skulle underskrives af begge forældre, og børn over 12 år skulle medunderskrive ansøgningen. Hvis ansøgningen ikke var underskrevet af en eller begge forældre, skulle sagsbehandleren anmode dem om at underskrive ansøgningen. Hvis forældrene forholdt sig passive, skulle der meddeles afslag. Et sådant afslag ansås for at være i overensstemmelse med konventionen, idet det som minimum måtte kunne kræves, at der retmæssigt var indgivet en ansøgning om dansk indfødsret.

En eller begge forældrene skulle underskrive et samtykke til, at ministeriet kunne indhente oplysninger om barnet hos andre myndigheder. Hvis samtykket ikke var underskrevet, skulle sagsbehandleren anmode om, at en af forældrene underskrev erklæringen. Hvis forældrene forholdt sig passive, skulle der meddeles afslag. Et sådant afslag ansås for at være i overensstemmelse med konventionen, idet Indfødsretskontoret ved manglende samtykke ikke havde ret til opslag i eksempelvis CPR-registret med henblik på undersøgelse af, at barnet retmæssigt var registreret som statsløst.

Det fremgik ikke af fane 13, om børn mellem 15 og 18 år med deres underskrift skulle erklære på tro og love, at alle oplysningerne i ansøgningskemaet var korrekte. For børn under 15 år skulle en tro- og loveerklæring underskrives af en eller begge forældre. Hvis erklæringen ikke var underskrevet, skulle sagsbehandleren anmode forældrene om at underskrive erklæringen. Hvis forældrene forholdt sig passive med hensyn til underskrift på erklæringerne, skulle der meddeles afslag.

Børn over 12 år skulle underskrive en erklæring om troskab og loyalitet over for Danmark og det danske samfund. Erklæringen skulle ikke underskrives af børn under 12 år. Hvis ansøgeren ikke havde underskrevet erklæringen, skulle sagsbehandleren anmode om en underskrift. Hvis ansøgeren forholdt sig passiv med hensyn til underskrift på erklæringen, skulle der meddeles afslag.

Børn mellem 15 og 18 år skulle sammen med forældremyndighedens indehavere underskrive en erklæring om strafbare forhold og en erklæring om, hvorvidt de havde gjort sig skyldig i forhold omfattet af straffelovens kapitel 12 om forbrydelser mod statens selvstændighed og sikkerhed og kapitel 13 om forbrydelser mod statsforfatningen og de øverste statsmyndigheder. Erklæringerne skulle ikke udfyldes af børn under 15 år. Hvis ansøgeren eller forældremyndighedsindehaveren ikke havde udfyldt erklæringen, skulle sagsbehandleren anmode herom. Hvis ansøgeren eller forældremyndighedsindehaverne forholdt sig passive med hensyn til underskrift på erklæringerne, eller ikke havde oplyst tilstrækkeligt eller korrekt om strafbare forhold, skulle der meddeles afslag.

Brevene med afslag skulle ikke underskrives af sagsbehandleren selv, men lægges til teamlederen grundet den særlige omstændighed, at pågældende var statsløs.

Børn skulle alene opfylde et bopælskrav, ikke et opholdskrav eller krav om tidsubegrænset opholdstilladelse, ligesom børn ikke skulle dokumentere dansk kundskaber eller kendskab til dansk kultur og historie eller opfylde kravet om selvforsørgelse.

Børn skulle ikke opfylde det almindelige krav om ikke at have begået kriminalitet og ikke at være sigtet. Dog fremgik det, at de under henvisning til 1961-konventionen ikke kunne optages på et lovforslag, hvis de var idømt fængselsstraf på 5 år eller mere eller var fundet skyldige i en forbrydelse mod statens sikkerhed.

I forbindelse med sagsbehandlingen skulle det med henblik på eventuel senere orientering af Folketingets Indfødsretsudvalg noteres, hvilke af de almindelige betingelser for naturalisation barnet ikke opfyldte.

Ansøgere omfattet af 1961-konventionen

Ifølge manualen skulle ansøgeren være født i Danmark og have været statsløs fra fødslen. Ansøgeren skulle have bopæl i Danmark, når ansøgningen blev behandlet, og ansøgeren skulle have boet i Danmark de seneste fem år forud for ansøgningens indgivelse eller ti år i alt. Ansøgningen skulle indgives mellem det fyldte 18. år og det fyldte 21. år. Hvis en ansøgning var indgivet, inden ansøgeren fyldte 18 år, men således at ansøgeren nåede at fylde 18 år, inden loven blev vedtaget, skulle ansøgningen behandles efter 1961-konventionen. Ansøgning indgivet efter det fyldte 21. år skulle behandles efter de almindelige retningslinjer.

Ansøgeren skulle underskrive ansøgningen. Hvis ansøgeren ikke havde underskrevet ansøgningen, skulle sagsbehandleren anmode ansøgeren herom. Hvis ansøgeren forholdt sig passiv, skulle der meddeles afslag. Et sådant afslag ansås for at være i

overensstemmelse med konventionen, idet det som minimum måtte kunne kræves, at der retmæssigt var indgivet en ansøgning om dansk indfødsret.

Ansøgeren skulle videre underskrive et samtykke til, at ministeriet kunne indhente oplysninger om ansøgeren hos andre myndigheder. Hvis ansøgeren ikke havde underskrevet erklæringen, skulle sagsbehandleren anmode herom. Hvis ansøgeren forholdt sig passiv, skulle der meddeles afslag. Et sådant afslag ansås for at være i overensstemmelse med konventionen, idet Indfødsretskontoret ved manglende samtykke ikke havde ret til opslag i eksempelvis CPR-registret og derfor ikke kunne undersøge, om ansøgeren retmæssigt var statsløs.

Ansøgeren skulle med sin underskrift erklære på tro og love, at alle oplysningerne i ansøgningskemaet var korrekte, ligesom ansøgeren skulle underskrive en erklæring, hvorved ansøgeren lovede troskab og loyalitet over for Danmark og det danske samfund og erklærede at ville overholde dansk lovgivning og respektere grundlæggende danske retsprincipper. Hvis ansøgeren ikke havde underskrevet erklæringerne, skulle sagsbehandleren anmode herom. Hvis ansøgeren forholdt sig passiv, skulle der meddeles afslag.

Ansøgeren skulle også underskrive erklæringer om strafbare forhold, hvor ansøgeren skulle oplyse alle strafbare forhold, som vedkommende var blevet sigtet og/eller dømt for. Hvis ansøgeren ikke havde udfyldt erklæringer om strafbare forhold, skulle sagsbehandleren anmode herom. Hvis ansøgeren forholdt sig passiv eller ikke havde udfyldt en erklæring tilstrækkeligt/korrekt, skulle der meddeles afslag.

Brevene med afslag skulle ikke underskrives af sagsbehandleren selv, men lægges til teamlederen grundet den særlige omstændighed, at pågældende var statsløs.

Herudover skulle ansøgeren erklære, hvorvidt ansøgeren havde gjort sig skyldig i forhold omfattet af straffelovens kapitel 12 om forbrydelser mod statens selvstændighed og sikkerhed og kapitel 13 om forbrydelser mod statsforfatningen og de øverste statsmyndigheder. Hvis ansøgeren ikke havde udfyldt erklæringen, skulle sagsbehandleren anmode herom. Hvis ansøgeren forholdt sig passiv, skulle der meddeles afslag.

Ansøgeren skulle ikke dokumentere dansk kundskaber eller kendskab til dansk kultur og historie eller opfylde kravet om selvforsørgelse. Ansøgeren skulle heller ikke opfylde det almindelige krav om ikke at have begået kriminalitet og ikke at være sigtet, men ansøgeren kunne dog ikke optages på et lovforslag, hvis vedkommende var idømt fængselsstraf på 5 år eller mere eller var fundet skyldig i en forbrydelse mod statens sikkerhed.

I forbindelse med sagsbehandlingen skulle det noteres, hvilke af de almindelige betingelser for naturalisation, som ansøgeren ikke opfyldte, med henblik på senere orientering af Folketingets Indfødsretsudvalg.

Fane 13 indeholdt ikke bemærkninger om, hvorvidt ansøgere omfattet af en af de to konventioner skulle opfylde betingelsen om, at man ikke måtte have visse typer af forfalden gæld til det offentlige.

Katrin Thorsvig Hansen stillede i en mail af 16. februar 2010 to spørgsmål til Kirsra Reinholt, der angik behandlingen af ansøgninger fra statsløse født i Danmark. Dels spurgte hun, om undersøgelsen af, hvilke af de almindelige betingelser som ansøgerne ikke opfyldte, skulle ske på baggrund af indfødsretsaftalen, da ansøgeren indgav den oprindelige ansøgning, eller om det skulle ske på baggrund af den nugældende aftale. Dels spurgte hun, om en ansøger, der var sigtet for en forbrydelse med en strafferamme på fem år, skulle optages på lovforslag, eller om man skulle afvente afgørelsen i straffesagen.

Kirsra Reinholt sendte den 23. februar 2010 en mail til medarbejderne i Indfødsretskontoret, hvor hun omtalte disse spørgsmål:

”Hermed et supplement ... vedrørende de statsløse ansøgere. Manualen vil naturligvis blive opdateret i overensstemmelse hermed.

Samtlige sager vedrørende de nævnte statsløse ansøgere skal *forinden optagelse på et lovforslag* forelægges teamleder til resolution i de tilfælde, hvor ansøgeren ikke opfylder de almindelige retningslinjer for naturalisation.

I forhold til kriminalitet, herunder sigtelser, kan vi ikke meddele ansøgeren afslag. Men hvis I skulle komme til at behandle en ansøgning, hvor ansøgeren er sigtet for en meget alvorlig forbrydelse eller er sigtet for forbrydelse mod statens sikkerhed, skal sagen forelægges Dorit til resolution. Tilsvarende gælder, hvis Justitsministeriet, efter at ansøgeren er optaget på et lovforslag, meddeler, at PET vurderer, at ansøgeren kan være en fare for landets sikkerhed.

For så vidt angår de sager jeg har lagt til jer med henblik på genoptagelse ex officio, skal vurderingen af, hvilke betingelser i retningslinjerne ansøgerne eventuelt *ikke* opfylder, afgøres ud fra de retningslinjer, der var gældende på det tidspunkt, hvor vi oprindeligt behandlede ansøgningen, da det jo var på dette tidspunkt, at ansøgeren skulle have været optaget på lovforslaget!! Det anføres derfor samtidig i noten om, hvilke betingelser der eventuelt ikke måtte være opfyldt, efter hvilke retningslinjer vurderingen er foretaget.”

Kirsa Reinholdt har foreholdt mailen af 23. februar 2010, og at der var to led, dels de ansøgere der var sigtet for forbrydelser, dels de ansøgere der mere generelt var i PET's søgelys og forespurgt, om det heller ikke var undersøgt på det tidspunkt, forklaret, at

”hun tror, at det hang sammen med den politiske dagsorden, at de var opmærksomme på, at uanset de havde konkluderet, at de fulgte konventionen, og at ansøgerne omfattet af konventionerne ikke skulle opfylde et almindeligt vandelskrav, om der skulle være nogen, der var sigtet for noget meget alvorligt. De havde ikke nogen forestilling om, hvad de skulle gøre ved dem, hvis der kom en, der var sigtet for noget meget alvorligt. Hun tror ikke, at det var noget, de havde gjort sig klart, men de ville se på det, hvis der var nogen, der havde begået noget meget alvorligt, eller hvis der kom nogen, der var i PET's søgelys. Hun ved ikke, om det var drøftet, om en sådan sag skulle forelægges for ministeren til orientering, hvis der kom en sådan. Det var ikke noget, hun selv problematiserede.” [12. april 2013, side 714]

Ved mail af 24. februar 2010 til medarbejderne i Indfødsretskontoret supplerede Kirsa Reinholdt mailene af 12. og 23. februar 2010. I mailen hedder det:

”Når man er ansvarlig for LEAN, er det måske ikke det mest nærliggende at foreslå, at samtlige sager forinden optagelse skal lægges til en teamleder til resolution! Så efter nærmere overvejelser og under henvisning til, at sagerne alligevel skal forbi Lene med henblik på opdatering af oversigten til brug for orientering af udvalget og bemærkningerne til lovforslaget, lægges sagerne – forinden optagelse – til Lene til resolution. På dette tidspunkt skal det således fremgå af noten, hvilke betingelser den pågældende eventuelt ikke opfylder, og i henhold til hvilke retningslinjer vurderingen er foretaget.

Når I får en sag retur fra Lene, vil sagen være klar til optagelse og behandles herefter som en hvilken som helst anden sag, der er klar til optagelse, jf. manualens fane 4, herunder at sagen lægges til tjek hos en anden sagsbehandler osv. Sagen vil samtidig være opdateret i oversigten (og skal således ikke lægges til Lene igen).

Som det fremgår af manualen vedrørende de statsløse, jf. fane 13, lægges sagen til Lene med orange omslag påført 'statsløs/konvention'. Dette er vigtigt af hensyn til, at sagen jo er verserende og derfor tæller sagsbehandlingstid, når den lægges til Lene.”

I en sag opstod spørgsmål om konsekvensen af, at en ansøger omfattet af børnekonventionen ikke havde oplyst om alle sigtelser og afgjorte straffesager i ansøgningskemaet. Det fik Indfødsretskontoret til at ville forelægge problemstillingen for Birthe Rønn Hornbech med følgende mavebælte af 6. april 2010:

”Til ministerens godkendelse forelægges udkast til brev til en konkret ansøger omfattet af FN’s konvention af 30. august 1961 om begrænsning af statsløshed, hvorved [ansøgeren] på ny anmodes om at udfylde erklæring om straffbare forhold begået her i landet eller i udlandet korrekt.

Det indstilles, at både denne ansøger og andre ansøgere i en lignende situation bliver oplyst om, at såfremt erklæringen ikke udfyldes korrekt, vil sagen blive videresendt til politiet med henblik på eventuel tiltale for at have overtrådt straffelovens § 161 i forbindelse med pågældendes ansøgning om dansk indfødsret.

Det fremgår af straffelovens § 161, at ”med bøde eller fængsel indtil 2 år straffes den, som udenfor det i § 158 nævnte tilfælde for eller til en offentlig myndighed afgiver falsk erklæring på tro og love eller lignende højtidelige måde, hvor sådan form er påbudt eller tilstedt.”

Om baggrunden for de konkrete sager kan oplyses, at Indfødsretskontoret i forbindelse med behandlingen af ansøgninger om dansk indfødsret fra personer, der er omfattet af FN’s konvention af 30. august 1961 om begrænsning af statsløshed, er stødt på en række sager, hvor pågældende erklærer ikke at have begået straffbare forhold her i landet eller i udlandet, men hvor Indfødsretskontoret gennem oplysninger fra Kriminalregistret er bekendt med, at dette er en falsk erklæring. Desuagtet, at Indfødsretskontoret rykker for en korrekt erklæring med henvisning til straffelovens § 161, modtages i mange tilfælde fortsat en erklæring, hvor der ikke tages stilling til samtlige forhold.

I nærværende sag er ansøgeren i Kriminalregistret registreret med følgende:

- 19. februar 2010 idømt bøde på 1000 kroner for den 7. november 2009 at have overtrådt lov om euforiserende stoffer.
- 13. januar 2010 sigtet for indbrud i villa
- 13. januar 2010 sigtet for brugstyveri af registreret personbil
- 13. januar 2010 sigtet for brugstyveri af registreret personbil
- 12. januar 2010 sigtet for besiddelse af euforiserende stoffer
- 27. oktober 2009 sigtet for indbrud i institution/plejehjem

- 6. februar 2007 sigtet og afhørt for forsætlig brandstiftelse. Sagen overgivet til de sociale myndigheder, da ansøgeren på pågældende tidspunkt var under 15 år

Ansøgeren har i sin første erklæring oplyst, at han ikke har begået strafbare forhold her i landet eller i udlandet. I den efterfølgende erklæring har ansøgeren erklæret, at ved samtlige forhold begået den 12. – 13. januar 2010, den 27. oktober og den 7. oktober 2009 (formentlig rettelig forholdet af 7. november 2009) er hans navn blevet brugt (misbrugt). Forholdet den 6. februar 2007 kan han ikke huske. Kopi af erklæring vedlægges til orientering. Indfødsretskontoret kan i øvrigt oplyse, at ansøgeren i dag af kommunen er anbragt på en særlig ungdomsinstitution. Han fylder 18 år den 7. maj 2010.

Indfødsretskontoret er af og til i den situation, at en ansøger om dansk indfødsret, der har begået kriminalitet, erklærer falsk, men Indfødsretskontoret vil her som oftest meddele afslag på baggrund af den begåede kriminalitet med oplysning om den karenstid, der er forbundet hermed, jf. retningslinjerne for optagelse på lovforslag om dansk indfødsret. Er der ingen karenstid, eller er den udløbet, vil pågældende blive rykket en enkelt gang for korrekt erklæring og vil i tilfælde af passivitet eller falsk erklæring blive meddelt afslag på optagelse på lovforslag om dansk indfødsret.

Omvendt vil de ansøgere, der er omfattet af FN's konvention om begrænsning af statsløshed, under alle omstændigheder blive optaget på et lovforslag om indfødsrets meddelelse, uanset deres eventuelt mangelfulde udfyldelse af ansøgningskemaet, idet disse ansøgere alene vil kunne meddeles afslag i overensstemmelse med konventionen, såfremt de ikke har haft fast bopæl i Danmark i en nærmere fastsat periode, der dog højst må være 5 år forud for ansøgningens indgivelse eller 10 år i alt, eller at de er fundet skyldige i en forbrydelse mod statens sikkerhed eller er idømt en fængselsstraf på 5 år eller derover for en strafbar handling.”

Mavebæltet er signeret af Lene Nielsen, Dorit Hørlyck og Kim Lunding. Af en påtegning af 6. april 2010 fra Dorit Hørlyck fremgår følgende:

”Aftalt m. Kim Lunding, at brevet til ansøgeren går som kontorbrev, og at ansøgningskemaet tilrettes, således at det klart afspejler, hvilke oplysninger, ansøgeren skal fremkomme med.”

Mavebæltet ses således ikke at være forelagt for Birthe Rønn Hornbech.

I brevet til ansøgeren af 8. april 2010, der blev underskrevet af Lene Nielsen, hedder det:

”Ved brev af 24. februar 2010 anmodede ministeriet Dem om, under henvisning til oplysninger fra Kriminalregistret, at udfylde erklæringen vedrørende strafbare forhold begået her i landet korrekt, idet De i Deres ansøgningskema falsk havde erklæret, at De ikke havde begået strafbare forhold her i landet eller var sigtet herfor.

Ved erklæring af 7. marts 2010 har De for så vidt angår de tre sigtelser den 13. januar 2010, sigtelsen af 12. januar 2010, sigtelsen af 27. oktober 2009 og sigtelsen af 7. oktober 2009 erklæret, at Deres navn er blevet brugt (misbrugt), hvilket er politiet bekendt. Vedrørende forholdet af 6. februar 2007 har De erklæret, at de ikke kan huske forholdet.

Ministeriet kan oplyse, at det fremgår af oplysninger fra Kriminalregistret, at De den 6. februar 2007 er afhørt for forsættelig brandstiftelse, og at Deres sag i den forbindelse er overgivet til de sociale myndigheder. Ministeriet kan endvidere oplyse, at De for forholdet den 7. november 2009 den 19. februar 2010 blev idømt en bøde på 1000 kroner.

Ministeriet skal endnu en gang anmode Dem om at redegøre præcist for de strafbare forhold, som De har begået, og de forhold, som De er sigtet for og/eller er blevet dømt for.

Ministeriet skal hertil på ny henvise til straffelovens § 161, hvoraf det fremgår, at med bøde eller fængsel indtil 2 år straffes den, som udenfor det i § 158 nævnte tilfælde for eller til en offentlig myndighed afgiver falsk erklæring på tro og love eller lignende højtidelig måde, hvor sådan form er påbudt eller tilstedt.

Såfremt ministeriet ikke har modtaget erklæringen inden 14 dage, vil sagen blive behandlet på det foreliggende grundlag.

Ministeriet vil endvidere videresende Deres sag til politiet med henblik på eventuel tiltale for at have overtrådt straffelovens § 161 i forbindelse med ansøgning om dansk indfødsret.”

Sidstnævnte afsnit med oplysning om, at ministeriet ville sende sagen til politiet med henblik på eventuel tiltale for overtrædelse af straffeloven, ses kun anvendt i

denne sag. I februar og marts 2010 henviste ministeriet i lignende situationer til straffelovens § 161, men oplyste ikke, at man ville sende sagen til politiet.

Kommissionen har den 12. november 2014 anmodet Justitsministeriet om at oplyse, om Integrationsministeriet sendte sagen til politiet. Justitsministeriet har den 16. december 2014 oplyst, at sagen ikke ses at være sendt til politiet.

Ved mail af 8. april 2010 til medarbejderne i Indfødsretskontoret med overskriften ”Statsløse ansøgere, der er født i Danmark” skrev Kirsas Reinholt:

”For god ordens skyld sender jeg denne mail vedrørende de statsløse på ny. HUSK, at sagen skal lægges til Lene til resolution *forinden optagelse, dvs. inden der sendes et genoptagerbrev!!*

Uanset at ansøgerne stort set intet skal opfylde, skal vi fortsat sikre, at de opfylder de få betingelser, vi kan stille dem over for, herunder at de har udfyldt diverse erklæringer korrekt. Det betyder blandt andet, at erklæring om, hvorvidt de har begået kriminelle forhold, i en sag, hvor ansøgeren har en lang række af sigtelser, ikke er korrekt udfyldt og derfor ikke opfylder betingelserne, når ansøgeren har krydset af i rubrikken ‘nej’, ligesom det ikke er tilstrækkeligt, at ansøgeren har oplyst, at han har kørt over for rødt, hvis han er straffet for brandstiftelse.”

Kirsas Reinholt har forklaret, at

”der ikke var nogen konsekvens på dette tidspunkt. Det var det, hun burde have sagt. Der var ikke nogen konsekvens, så hvorfor skulle de bede om disse erklæringer. De kunne i øvrigt slet ikke bede om de erklæringer, men det havde de endnu ikke undersøgt tilstrækkeligt. Man kan sige, at konsekvensen var, som de skrev i manualen, at der ingen konsekvens var. De bad om at få en erklæring, så de havde den.” [12. april 2013, side 714-715]

Sagsbehandlermanualens fane 13 blev opdateret den 9. april 2010. Afsnittene om tro- og loveerklæring, troskab- og loyalitetserklæring, erklæring om strafbare forhold og erklæring vedrørende straffelovens kapitel 12 og 13 blev ændret.

Ændringen bestod i, at sagsbehandleren, hvis ansøgeren forholdt sig passiv over for en anmodning om at udfylde en erklæring, som ikke var udfyldt ved indleveringen, i stedet for at lægge sagen til teamlederen med henblik på, at denne meddelte afslag, nu igen skulle anmode ansøgeren om at underskrive den eller de manglende erklæringer. Hvis ansøgeren på ny forholdt sig passiv, skulle sagsbehandleren, hvis

det drejede sig om tro- og loveerklæringer eller troskabs- og loyalitetserklæringer, eventuelt forelægge sagen for teamlederen, og hvis sagen angik erklæringer om strafbare forhold eller erklæringer om straffelovens kapitel 12 og 13, forelægge sagen for Lene Nielsen.

Dorit Hørlyck har foreholdt disse ændringer forklaret, at

”det er der redegjort for, også over for ministeren. Vidnet bekræfter, at de på et tidspunkt blev i tvivl om, hvorvidt de kunne kræve erklæringerne. Det følger ikke af ordlyden af konventionerne, at de kunne kræve erklæringer, men de var kommet frem til, at det ikke ville være i modstrid med konventionerne at bede ansøgerne udvise loyalitet over for det land, de blev statsborgere i. De var endvidere kommet frem til, at det heller ikke kunne være i modstrid med konventionerne at bede ansøgerne erklære, om de havde begået kriminalitet, som havde medført en dom på fængsel i mere end fem år, eller om de havde begået terrorvirksomhed. Det var noget, de selv problematiserede i kontoret. Hun mener, at der var en mail fra Lene Nielsen. Det endte med, at de afskaffede erklæringerne.” [20. marts 2013, side 524]

Sagsbehandlermanualens fane 13 blev suppleret ved mail af 26. maj 2010 fra Kirsia Reinholt til medarbejderne i Indfødsretskontoret. I mailen hedder det:

”Som tidligere nævnt skal vi – uanset at ansøgerne stort set intet skal opfylde for at blive optaget på et lovforslag om indfødsrets meddelelse – fortsat sikre, at de opfylder de få betingelser, vi kan stille dem over for, herunder at de har udfyldt diverse erklæringer korrekt.

Herudover skal vi orientere udvalget om de statsløse, der efter FN's konvention af 30. august 1961 om begrænsning af statsløshed har krav på statsborgerskab, herunder hvilke betingelser de ikke opfylder.

Og tilsvarende udarbejder vi en oversigt over § 17-børnene, herunder hvilke betingelser de ikke opfylder.

Opdateringen af disse oversigter betyder, at vi er nødt til at vide, om de pågældende opfylder f.eks. kravet om dansk kundskaber – og ja, jeg er enig i, at det i nogle tilfælde vil betyde lidt ekstra sagsbehandlingstid – men vi kan ikke sende en oversigt til udvalget, hvoraf fremgår, at størstedelen af de statsløse ikke opfylder kravet om dansk kundskaber, hvis dette blot er vurderet ud fra, at ansøgeren ikke har vedlagt dokumentation herfor! Derfor er vi nødt til i disse

sager at anmode om en skoleudtalelse eller om dokumentation for danskkundskaber.

Brevet til ansøgerne skal naturligvis formuleres 'blødt', således at vi anmoder dem om til brug for sagens behandling at indsende eventuel dokumentation for danskkundskaber, herunder eksempelvis FSA – de er jo alle født og opvokset i Danmark! Men de skal naturligvis ikke begynde at tage Prøve i Dansk 3 eller lignende, ligesom de heller ikke skal tage indfødsretsprøven.

Er indfødsretsprøven ikke vedlagt, lægger vi dog til grund, at ansøgeren ikke har bestået indfødsretsprøven.

Der er ikke som sådan nogen ændring med denne mail, men nærmere en præcisering. Sagsbehandlermanualen vil blive opdateret i overensstemmelse hermed.”

Kirsa Reinholt har foreholdt mailen forklaret, at

”hun skrev, at det skulle formuleres blødt, så det ikke lød, som om det var noget, de bad dem om at opfylde som en betingelse. Derfor var det selvfølgelig forkert at skrive, at man bad om en skoleudtalelse, fordi det ville være noget, de skulle indhente. Foreholdt samme dokument ”*Brevet til ansøgerne skal naturligvis formuleres 'blødt', således at vi anmoder dem om til brug for sagens behandling at indsende eventuel dokumentation for danskkundskaber, herunder eksempelvis FSA – de er jo alle født og opvokset i Danmark! Men de skal naturligvis ikke begynde at tage Prøve i Dansk 3 eller lignende, ligesom de heller ikke skal tage indfødsretsprøven.*” og forespurgt om det var sådan fra begyndelsen, forklarede vidnet, at det var det, som lå i det på sagsbehandlermødet den 9. februar 2009, hvor de skrev, at alle betingelser fortsat skal undersøges. Det var, fordi de skulle kunne orientere udvalget om, hvilke betingelser i de almindelige retningslinjer som ansøgerne ikke opfyldte. Når hun skrev ”blødt”, var det, fordi hun på det tidspunkt var blevet opmærksom på, at der var nogen, der var kommet til at formulere det som en betingelse. Det skulle man ikke. Hun mener, at hun var klar over det på sagsbehandlermødet, hvor hun sagde, at det skulle undersøges, men at det ikke var egentlige krav. Der var nok en forskellig opfattelse af, hvordan man indhentede oplysninger eller undersøgte det. [12. april 2013, side 713]

Foreholdt ekstraktens side 518 (Mail af 26. maj 2010 fra Kirsa Reinholt til Dep-Indfødsret) og forespurgt, hvordan den forestilling opstod, at man skulle orientere udvalget om, hvilke betingelser der ikke er opfyldt, forklarede vid-

net, at det er et godt spørgsmål. Det står i august 2008-mavebæltet, og det var en opfølgning på det. Hun vil tro, at grunden til, at det var anført i august 2008-mavebæltet, var en drøftelse i den politiske kontekst, at hvis man fulgte konventionen og dermed ikke gav afslag på baggrund af sprog, vandel og alle de almindelige betingelser, orienterede man udvalget om det. Forespurgt om hun har oplysninger eller indikationer på, hvordan den tanke er opstået, forklarede vidnet, at hun efterfølgende har ledt forgæves i lovbemærkningerne, fordi hun troede, at det stod der, men det gør det ikke. Foreholdt at der i 2004-loven står, at man efter orientering af udvalget vil optage de pågældende, og at der i 1999-loven bare står, at de vil blive optaget, og forespurgt om det kan lægges til grund, at det var en tanke, der opstod i kontoret, forklarede vidnet, at hun ikke ved, om tanken opstod i kontoret. Hun ved ikke, om Indfødsretsudvalget har ønsket disse oplysninger.” [12. april 2013, side 715-716]

9.2.1.2 Genoptagelse af sager, hvor der i strid med 1961-konventionen eller børnekonventionen var givet afslag på optagelse på lovforslag om indfødsrets meddelelse

Justitsministeriet og Integrationsministeriet havde siden 1995 givet afslag til (eller vejledt forkert) i alt 44 ansøgere omfattet af 1961-konventionen eller børnekonventionen, fordi de ikke opfyldte de almindelige betingelser for naturalisation.

Af disse sager var 13 sager allerede genoptaget, og ansøgerne havde fået indfødsret. Det drejer sig om sag 3, 5, 6, 15, 16, 17, 43, 57, 71, 73, 75, 76 og 77.

Birthe Rønn Hornbech havde i sit brev af 28. januar 2010 til Folketingets Indfødsretsudvalg oplyst, at der ville blive genoptaget i alt 25 sager omfattet af 1961-konventionen eller børnekonventionen.

Ifølge kommissionens undersøgelse blev der i foråret 2010 genoptaget 23 sager af de 31 sager, hvor ansøgerne havde fået afslag og fortsat ikke havde fået indfødsret. Det drejer sig om sag 39, 49, 55, 58, 63, 64, 68, 70, 74, 154, 178, 203, 252, 253, 331, 348, 349, 375, 471, 481, 508, 517 og 518. Sagerne blev genoptaget enten som følge af, at Indfødsretskontoret i februar 2010 havde skrevet til ansøgerne og anmodet dem om at indgive ansøgning om genoptagelse, eller som følge af, at ansøgerne af egen drift havde indgivet en sådan ansøgning. I alle disse sager blev ansøgerne optaget på den lov om indfødsrets meddelelse, der blev vedtaget i december 2010.

Med hensyn til de resterende otte sager fremgår det af kommissionens undersøgelse, at ministeriet i februar 2010 yderligere havde genoptaget fire sager og skrevet til ansøgerne. Disse ansøgere indgav først ansøgning i 2011, eller der opstod forsinkelser

i sagsbehandlingen, som betød, at de først fik indfødsret senere. Det drejer sig om sag 78, 79, 189 og 501.

Af de ansøgere, som havde fået afslag i strid med konventionerne, og som ikke efterfølgende havde fået indfødsret eller selv havde anmodet om genoptagelse, undlod ministeriet således at skrive til fire ansøgere. Det drejer sig om ansøgerne i sag 2, 80, 81 og 232. Sagerne blev genoptaget i 2011, hvor tre af ansøgerne fik indfødsret. Det fremgår, at sag 80 ikke blev genoptaget 2010, fordi ansøgeren fortsat stod registreret som optaget på lovforslag i det elektroniske sagsbehandlingssystem, og sagen således ikke var kommet frem ved søgningen i 2010. Det fremgår ikke, hvorfor de tre øvrige sager ikke blev genoptaget i 2010.

De breve, som Indfødsretskontoret i februar 2010 sendte til i alt 27 ansøgere, gives nedenfor.

I brevet til ansøgere, der havde modtaget afslag i strid med 1961-konventionen, hedder det:

”Integrationsministeriet har foretaget en gennemgang af behandlingen af ansøgninger om dansk indfødsret ved naturalisation. Ministeriet er i den forbindelse blevet opmærksom på, at behandlingen af ansøgninger fra statsløse personer, der er født i Danmark, og som har indgivet ansøgning om dansk indfødsret ved naturalisation mellem det fyldte 18. og det fyldte 21. år, er sket i overensstemmelse med de almindelige retningslinjer for behandlingen af sager om dansk indfødsret ved naturalisation, jf. den nugældende cirkulæreskrivelse nr. 61 af 22. september 2008 om retningslinjer for naturalisation.

Det følger af FN's Konvention af 30. august 1961 om begrænsning af statsløshed, som Danmark har ratificeret, at de lande, der er forpligtede af konventionen, er forpligtede til at give statsborgerskab til statsløse personer, der er født i landet, enten ved fødslen i henhold til lov eller efter ansøgning. Det fremgår endvidere af konventionen, at et land kan gøre meddelelse af statsborgerret afhængig af en eller flere opregnede betingelser, herunder at den pågældende altid har været statsløs, at ansøgning indgives mellem det fyldte 18. og det fyldte 21. år, at den pågældende har haft fast bopæl i en nærmere fastsat periode, der dog højst må være 5 år umiddelbart forud for ansøgningens indgivelse eller 10 år i alt, og at den pågældende ikke er fundet skyldig i en forbrydelse mod statens sikkerhed eller er idømt en fængselsstraf på 5 år eller derover for en strafbar handling.

Ministeriet vil – efter forudgående orientering af Folketingets Indfødsretsudvalg – optage personer omfattet af konventionen på et lovforslag om indfødsrets meddelelse, når de betingelser, der er nævnt i konventionen, er opfyldt.

Udover en orientering af Folketingets Indfødsretsudvalg vil det blive angivet i bemærkningerne til det enkelte lovforslag, hvilke personer på lovforslaget der efter FN-konventionen har krav på at opnå dansk indfødsret.

Genoptagelse af Deres ansøgning om dansk indfødsret – genoptagerpakken

Ved brev af [dato for afslag] meddelte ministeriet Dem, at De ikke kunne blive dansk statsborger, fordi De [(afslagsgrund)].

Ministeriet skal til brug for en vurdering af, om Deres ansøgning om dansk indfødsret skal genoptages, anmode Dem om at udfylde vedlagte genoptagerpakke og indsende den til ministeriet.

Det bemærkes i den forbindelse, at det blandt andet er en betingelse for optagelse på et lovforslag om indfødsrets meddelelse, at de erklæringer, der er indeholdt i genoptagerpakken, er underskrevet.

De skal herudover alene opfylde de betingelser, som er anført ovenfor, herunder at De er født statsløs i Danmark, at De har bopæl i Danmark, at De har indgivet ansøgningen mellem det fyldte 18. og det fyldte 21. år, og at De ikke er fundet skyldig i en forbrydelse mod statens sikkerhed eller er idømt en fængselsstraf på 5 år eller derover for en strafbar handling.

Hvis ministeriet ikke *inden 30 dage* har modtaget genoptagerpakken i udfyldt stand, foretager ministeriet sig ikke videre i sagen.”

I brevet til ansøgere, der havde modtaget afslag i strid med børnekonventionen, hedder det:

”Integrationsministeriet har foretaget en gennemgang af behandlingen af ansøgninger om dansk indfødsret ved naturalisation. Ministeriet er i den forbindelse blevet opmærksom på, at behandlingen af ansøgninger fra statsløse personer, der er født i Danmark, som har bopæl i Danmark, og som har indgivet ansøgning om dansk indfødsret ved naturalisation inden det fyldte 18. år, er sket i overensstemmelse med de almindelige retningslinjer for behandlingen af sager om dansk indfødsret ved naturalisation, jf. den nugældende cirkulæreskrivelse nr. 61 af 22. september 2008 om retningslinjer for naturalisation.

Det følger af FN's Konvention af 20. november 1989 om Barnets Rettigheder, som Danmark har ratificeret, at et barn skal registreres umiddelbart efter fødslen og skal fra fødslen have ret til et navn, ret til at opnå statsborgerskab og så vidt muligt ret til at kende og blive passet af sine forældre. Danmarks internationale forpligtelser i henhold til konventionen er implementeret i dansk ret ved retningslinjernes § 17, hvoraf fremgår, at børn, der er født statsløse i Danmark, kan optages på et lovforslag om indfødsrets meddelelse, hvis de har bopæl her i landet.

Det følger endvidere af konventionen, at gennemførelsen af disse rettigheder skal gennemføres i overensstemmelse med landenes nationale lovgivning og deres forpligtelser ifølge de relevante internationale instrumenter på området, især hvis barnet ellers ville blive statsløs. Der er derfor udover de ovenfor nævnte betingelser efter FN's Konvention af 30. august 1961 om begrænsning af statsløshed stilles krav om, at den pågældende ikke er fundet skyldig i en forbrydelse mod statens sikkerhed eller er idømt en fængselsstraf på 5 år eller derover for en strafbar handling.

Genoptagelse af Deres ansøgning om dansk indfødsret – genoptagerpakken

Ved brev af [dato for afslag] meddelte ministeriet Dem, at De ikke kunne blive dansk statsborger, fordi De [.....(afslagsgrund)].

Ministeriet skal til brug for en vurdering af, om Deres ansøgning om dansk indfødsret skal genoptages, anmode Dem om at udfylde vedlagte genoptagerpakke og indsende den til ministeriet.

Det bemærkes i den forbindelse, at det blandt andet er en betingelse for optagelse på et lovforslag om indfødsrets meddelelse, at de erklæringer, der er indeholdt i genoptagerpakken, er underskrevet.

De skal herudover alene opfylde de betingelser, som er anført ovenfor, og som fremgår af retningslinjernes § 17, herunder at De er født statsløs i Danmark, at De har bopæl i Danmark, at De har indgivet ansøgningen inden det fyldte 18. år, og at De ikke er fundet skyldig i en forbrydelse mod statens sikkerhed eller er idømt en fængselsstraf på 5 år eller derover for en strafbar handling.

Hvis ministeriet ikke *inden 30 dage* har modtaget genoptagerpakken i udfyldt stand, herunder blanketten om selvforsørgelse, som skal udfyldes af Deres bopælskommune, foretager ministeriet sig ikke videre i sagen.”

Den omtalte genoptagerpakke bestod af siderne 1-20, og af første side fremgik, at genoptagerpakken indeholdt:

1. Anmodning om genoptagelse af en tidligere indgivet ansøgning om dansk indfødsret
2. Erklæring på tro og love
3. Samtykkeerklæring
4. Erklæring om troskab og loyalitet
5. Afkald på hidtidigt statsborgerskab
6. Erklæring om ikke at have gjort sig skyldig i forhold omfattet af straffelovens kapitel 12 og 13
7. Erklæring på tro og love om eventuelle kriminelle forhold i øvrigt
8. Tjekliste
9. Blanket vedrørende selvforsørgelse
10. Retningslinjerne for naturalisation (cirkulæreskrivelse af nr. 61 af 22. september 2008 om naturalisation).

Betingelserne for optagelse på et lovforslag om indfødsrets meddelelse fremgik af genoptagerpakkens punkt 8, der i kort form opregnede de almindelige betingelser. Der var henvist til cirkulæreskrivelse med retningslinjerne og til hjemmesiden www.nyidanmark.dk/statsborgerskab for uddybende oplysninger om de enkelte betingelser for optagelse på et lovforslag om indfødsrets meddelelse.

Genoptagerpakken, der fremtrådte som et ansøgningsskema, indeholdt i tilknytning til flere af pakkens punkter forklarende bemærkninger. Det fremgik ikke af genoptagerpakken, at personer omfattet af 1961-konventionen og børnekonventionen ikke skulle opfylde de almindelige betingelser for naturalisation, men alene de betingelser, der kunne stilles i henhold til konventionerne.

Formuleringen af genoptagerpakken fremtrådte således, at ansøgere (med enkelte variationer begrundet i ansøgernes alder) skulle

- underskrive en erklæring, hvorefter de lovede troskab og loyalitet over for Danmark og det danske samfund og erklærede at ville overholde dansk lovgivning og respektere grundlæggende danske retsprincipper,
- underskrive en erklæring om, hvorvidt de havde gjort sig skyldige i forhold omfattet af straffelovens kapitel 12 om forbrydelser mod statens selvstændighed og sikkerhed og kapitel 13 om forbrydelser mod statsforfatningen og de øverste statsmyndigheder mv.,
- underskrive en erklæring om, hvorvidt de i øvrigt havde begået strafbare forhold her i landet eller i udlandet og i den forbindelse anføre alle forhold, som der var sigtet for og/eller dømt for,
- udfylde en blanket til brug for indhentelse af en udtalelse fra kommunen, om ansøgeren var selvforsørgende, og
- udfylde en blanket til brug for indhentelse af en udtalelse fra kommunen om, hvorvidt ansøgeren inden for de seneste fem år har modtaget hjælp efter lov om aktiv social politik eller integrationsloven.

Ansøgerpakken til brug for førstegangsansøgninger indeholdt i modsætning til genoptagerpakken tillige rubrikker vedrørende varigheden af ansøgerens ophold i Danmark, selvforsørgelse, uddannelsesforhold samt dokumentation for dansk kundskaber og kendskab til danske samfundsforhold, dansk kultur og historie, gæld til det offentlige, oplysninger om ægtefælle og tidligere dansk indfødsret. De to pakker var i øvrigt i det væsentlige ens. Det fremgik således heller ikke af ansøgerpakken, at personer omfattet af 1961-konventionen eller børnekonventionen ikke skulle opfylde de almindelige betingelser for naturalisation, men alene de betingelser, der kunne stilles i henhold til konventionerne.

Som det fremgår, var det forudsat i brevet til ansøgere omfattet af børnekonventionen, at de skulle opfylde vandelskravet i 1961-konventionen. Kirsa Reinholdt har forklaret herom, at

”de allerede på dette tidspunkt [indfortolkede] 1961-konventionens vandelskrav uden at have gjort andre større overvejelser eller undersøgelser om det. De fik bare ikke indrettet erklæringerne efter den ordlyd, hvis de ellers havde kunnet stille 1961-konventionens vandelskrav, hvad de senere fandt ud af, at de ikke kunne. Forespurgt om de stillede kravet, forklarede vidnet, at de stillede et vandelskrav svarende til 1961-konventionen over for børn omfattet af børnekonventionen. Foreholdt at der ikke ser ud til at være en ministerresolution på det, forklarede vidnet, at det var der ikke. Forespurgt om hun har nogen forklaring på, hvor det kom fra, forklarede vidnet, at det har hun ikke. Foreholdt at hele sagen har været oppe og vende på ministerens bord, og man var meget optaget af at få taget stilling til alt. Man opgav vandelskravet efter

ministerens resolution, og så stillede man alligevel vandelskravet svarende til 1961-konventionen over for børn omfattet af børnekonventionen, forklarede vidnet, at hun ikke kan forklare det nærmere. Det ser mærkeligt ud. Hun kan ikke huske drøftelser, refleksioner, bekymringer eller hvor det kom fra.” [12. april 2013, side 715]

9.2.1.3 Indfødsretskontorets undersøgelse af, om ansøgerne opfyldte betingelserne i konventionerne

Kommissionens undersøgelser har vist, at Indfødsretskontoret behandlede ansøgninger om dansk indfødsret omfattet af 1961-konventionen og børnekonventionen, herunder de genoptagne sager, i overensstemmelse med de retningslinjer, der fremgik af sagsbehandlermanualens fane 13, således som retningslinjerne var blevet præciseret bl.a. i mails af 23. og 24. februar samt 26. maj 2010 fra Kirsaa Reinholdt til kontorets medarbejdere, jf. afsnit 9.2.1.1 ovenfor.

I forhold til ansøgere omfattet af 1961-konventionen undersøgte Indfødsretskontoret, om ansøgerne var født statsløse i Danmark, om ansøgerne havde bopæl i Danmark, om ansøgningen var indgivet mellem det fyldte 18. år og det fyldte 21. år, om ansøgerne havde boet i Danmark de seneste 5 år forud for ansøgningens indgivelse eller 10 år i alt, om ansøgerne ikke var idømt fængselsstraf på mere end 5 år eller var fundet skyldig i en forbrydelse mod statens sikkerhed, og om ansøgningsskemaets erklæringer, herunder rubrikken om begåede strafbare forhold, var udfyldt korrekt.

I forhold til ansøgere omfattet af børnekonventionen undersøgte ministeriet, om ansøgerne var født statsløse i Danmark, om ansøgerne havde bopæl i Danmark, om ansøgerne var idømt fængselsstraf på mere end 5 år eller var fundet skyldig i en forbrydelse mod statens sikkerhed, om ansøgningsskemaets erklæringer, herunder rubrikken om begåede strafbare forhold, var udfyldt korrekt, og om ansøgerne fyldte 18 år, inden lovforslaget om indfødsrets meddelelse blev vedtaget.

9.2.1.4 Indfødsretskontorets undersøgelser af, om ansøgerne opfyldte betingelserne i de almindelige retningslinjer

Birthe Rønn Hornbech havde i sit brev af 28. januar 2010 til Folketingets Indfødsretsudvalg tilkendegivet, at hun ville orientere udvalget om, hvilke betingelser i retningslinjerne for naturalisation, som ansøgere omfattet af 1961-konventionen eventuelt ikke måtte opfylde.

Kommissionens undersøgelse har vist, at Indfødsretskontoret i 2010 undersøgte, om ansøgere omfattet af 1961-konventionen opfyldte de almindelige betingelser

for naturalisation, og at kontoret foretog den samme undersøgelse for så vidt angår ansøgere omfattet af børnekonventionen.

Skemaet til ansøgning om naturalisation fremstod således, at alle ansøgere, også ansøgere omfattet af konventionerne, skulle vedlægge dokumentation for, at de almindelige betingelser var opfyldt. Det gjaldt også i de genoptagerpakker som blev sendt til de 27 ansøgere, hvis sager blev genoptaget i februar 2010.

De fleste ansøgere omfattet af konventionerne, der var fyldt 12 år, havde derfor sammen med ansøgningen indsendt dokumentation for danskundskaber og kendskab til danske samfundsforhold i form af bevis for folkeskolens afgangsprøve. Bortset fra nogle af de ansøgere, hvis sager var genoptaget, var der ikke nogen af de ansøgere, hvis sager blev afgjort i 2010, der havde taget og indsendt indfødsretsprøven.

I sag 67, 69, 178, 508, 641, 649, 651, 652, 653, 654, 664, 677, 678, 679, 680, 696, 705, 712, 713, 715 og 745, hvor ansøgerne var omfattet af børnekonventionen, havde ansøgerne ikke vedlagt dokumentation for, om de havde danskundskaber og kendskab til danske samfundsforhold, dansk kultur og historie på et niveau svarende til det, der kunne forventes af børn på ansøgernes alder. Indfødsretskontoret bad dem fremsende denne dokumentation.

I sag 67, 651, 664, 677 anmodede kontoret ansøgerne om at indsende folkeskolens 10. klasse afgangsprøve i originalt eksemplar eller bekræftet kopi.

Indfødsretskontorets anmodninger om fremsendelse af dokumentation for danskundskaber og for en indfødsretsprøve var formuleret forskelligt. De fleste gav det indtryk, at det kunne få konsekvenser for behandlingen af ansøgningerne, hvis dokumentationen ikke blev fremsendt.

Af anmodningerne i sag 69 (maj), 641 (maj), 678 (juli), 679 (juli), 680 (juli), 696 (september), 705 (august), 712 (september) og 713 (september) fremgik, at det var en betingelse for optagelse på et lovforslag om indfødsrets meddelelse, at ansøgeren dokumenterede danskundskaber.

Af sag 69 (maj) og 508 (maj) fremgik det af anmodningen, at det kunne betyde, at ansøgeren ville få afslag på sin ansøgning om dansk indfødsret, hvis ansøgeren ikke indsendte dokumentation inden 14 dage. Sagsbehandleren i sag 508 havde i et internt notat anført ”Da ans. ikke har inds. dok. for sprog og indf. prøve - skal der anmodes om dette, selvom det ikke har betydning for at opfylde bet.”

Af anmodningen i sag 696 (september), 705 (august), 712 (september) og 713 (september) fremgik, at ansøgeren ville få afslag på sin ansøgning, hvis ansøgeren ikke indsendte dokumentationen inden 14 dage.

I sag 677 (juli), 679 (juli) og 680 (juli) fremgik det af anmodningen, at konsekvensen af ikke at indsende dokumentationen inden 14 dage var, at ansøgningen blev behandlet på det foreliggende grundlag.

I sag 649 havde sagsbehandleren i en note henvist til Kirsas Reinholts mail om, at der skulle skrives ”blødt.” I brevet til ansøgeren af 2. juni 2010 hed det:

”For så vidt angår ansøgere mellem 12 og 18 år, der endnu ikke har aflagt en af folkeskolens afgangsprøver, skal danskundskaber m.v. dokumenteres ved en udtalelse fra ansøgerens skole.

Til brug for sagens behandling skal ministeriet derfor venligst anmode Dem om at rette henvendelse til Deres datters skole og anmode om en udtalelse om, hvorvidt hendes danskundskaber og kendskab til danske samfundsforhold, dansk kultur og historie er på et niveau, der svarer til det, der kan forventes af et barn på hendes alderstrin.

Såfremt ministeriet ikke inden 14 dage har modtaget en udtalelse fra ... skole, vil ministeriet behandle ansøgningen på det foreliggende grundlag.”

Der er også eksempler på helt neutrale anmodninger. I sag 664 bad sagsbehandleren således blot om afgangsbrev for folkeskolens 9. klasse til ”brug for behandlingen af Deres ansøgning”.

En gennemgang af de enkelte anmodninger har vist, at de er skrevet af en række forskellige sagsbehandlere og jurister, og at flere af disse har anvendt forskellige formuleringer i sagerne.

Anmodningerne om dokumentation for sprogkundskaber blev i almindelighed opfyldt, men i de tilfælde, hvor det ikke skete, fik det ikke betydning for, om de pågældende blev optaget på lovforslag om indfødsrets meddelelse. I sag 696 og 705 var det angivet som betingelse, at dokumenterne blev indsendt, men ansøgerne blev optaget på lovforslag på trods af, at dokumenterne ikke blev modtaget. I sag 696 betød den manglende imødekommelse af anmodningen imidlertid, at ansøgeren fik indfødsret ca. et halvt år senere som følge af anmodningen. Forsinkelsen kan udledes af, at ansøgerens søskende, som søgte samtidig, men som ikke var fyldt 12 år endnu, blev optaget på et tidligere lovforslag end ansøgeren. I sag 641 modtog kontoret

dokumenterne. Ansøgeren blev optaget på lovforslag på trods af, at det fremgik af dokumenterne, at ansøgeren ikke opfyldte sprogkravene.

Morten Thorsted har forespurgt, om det blev problematiseret, om man kunne indhente oplysninger om, hvorvidt ansøgere omfattet af konventionerne opfyldte de almindelige betingelser for naturalisation, som de ifølge konventionerne ikke skulle opfylde, forklaret, at

”de løbende på baggrund af problemstillinger, der opstod i konkrete sager, drøftede, om man kunne stille krav om, at ansøgerne fremkom med disse oplysninger. På dette tidspunkt var det vidnets opfattelse, at de godt kunne indhente dokumentationen, fordi de skulle oplyse Folketinget, om ansøgerne opfyldte de almindelige betingelser. Det var den melding, de først havde fået i forbindelse med, at man satte genoptagelsesprocessen i gang. Han havde en række drøftelser med Kirsas Reinholt og Dorit Hørlyck i forhold til konkrete sager, fordi de skulle have information om, hvilke almindelige betingelser ansøgerne ikke opfyldte. Hvis sagsbehandlerne var i tvivl, skulle de forelægge sagen for ham, der så eventuelt kunne drøfte spørgsmålene med Kirsas Reinholt og Dorit Hørlyck. De drøftede ikke, om det var en unødigt belastning af ansøgerne at bede dem om oplysningerne. Han havde en klar overbevisning om, at det var noget, de kunne anmode om, fordi de skulle oplyse Folketinget om det. Det blev bekræftet af hans kommunikation med Kirsas Reinholt og Dorit Hørlyck. Han havde ikke nogen overvejelser om, hvorvidt man ikke kunne anmode om oplysningerne.” [3. april 2013, side 640-641]

Kirsas Reinholt har forespurgt, om det var i overensstemmelse med konventionerne fortsat at undersøge, om de almindelige betingelser var opfyldt, forklaret, at

”det ikke var undersøgt. Baggrunden var, at man i mavebæltet af 4. august 2008 til ministeren skrev, dels at udvalget skulle orienteres, inden de optog personer omfattet af konventionerne på et lovforslag, dels at de samtidig ville orientere udvalget om, hvilke betingelser i de almindelige retningslinjer disse statsløse ansøgere ikke opfyldte. Da de skrev, at de stadig undersøgte, om betingelserne var opfyldt, var det ikke for at stille det som en betingelse, når de skrev til ansøgerne, men blot for at undersøge det. På et tidspunkt fik de klarlagt, at hvis der ikke var vedlagt en indfødsretsprøve, skulle de ikke bede om den, fordi ansøgerne kunne få det indtryk, at de skulle tage en indfødsretsprøve. Den fejl, der stadig lå i det, var, at man et sted kom til at skrive, at man skulle bede om en skoleudtalelse. Det var noget, som ansøgerne faktisk ville skulle bede skolen om, hvis de skulle fremvise den. Det ville man ikke kunne bede dem om.” [12. april 2013, side 713]

9.2.1.5 Indfødsretskontorets indhentelse af erklæringer fra ansøgerne

Som det fremgik af sagsbehandlermanualens fane 13, ansøgningsskemaet og genoptagerpakken samt flere af Kirsas Reinholts mails fra foråret 2010, var det opfattelsen i Indfødsretskontoret, at ansøgere omfattet af konventionerne skulle underskrive de samme erklæringer som andre ansøgere. Ansøgerne og/eller deres forældre skulle således bl.a. underskrive erklæring om loyalitet over for det danske samfund samt to erklæringer om strafbare forhold.

Skemaet til ansøgning om naturalisation blev ikke ændret og fremstod fortsat således, at alle ansøgere, også ansøgere omfattet af konventionerne, skulle underskrive erklæringer med tilknytning til de almindelige betingelser. Det fremgik også af de breve, der blev sendt til de 27 ansøgere, der tidligere havde fået afslag, at de skulle underskrive disse erklæringer.

Det fremgår af kommissionens undersøgelse, at ansøgerne omfattet af konventionerne eller deres forældre i overensstemmelse hermed i størstedelen af sagerne havde udfyldt og underskrevet ansøgnings- eller genoptagelsesskemaets rubrikker og dermed afgivet erklæringer om kriminalitet, troskab og loyalitet over for Danmark og det danske samfund mv.

I den oprindelige fane 13 fra februar 2010 fremgik, at der skulle gives afslag, hvis erklæringerne ikke var underskrevet, men det blev ved en opdatering af 9. april 2010 ændret til, at sagsbehandleren i stedet skulle rykke på ny og eventuelt forelægge sagen for teamlederen eller Lene Nielsen.

I sag 598, 599, 615, 618-620, 629-631, 646-648, 666-668 og 726, hvor ansøgerne alle var omfattet af børnekonventionen, var erklæringen om troskab og loyalitet ikke udfyldt, og sagsbehandlerne anmodede om, at der blev indsendt sådanne erklæringer. I anmodningerne i bl.a. sag 255, 471 og 618-620 var det oplyst, at ansøgerne kunne få afslag, hvis erklæringerne ikke var modtaget inden 14 dage. I alle sagerne blev erklæringerne underskrevet og returneret.

I enkelte af de nævnte sager anmodede sagsbehandlerne endvidere om, at erklæringen om kriminalitet og afkald på hidtidig statsborgerskab blev udfyldt.

I forbindelse med sagsbehandlingen gav ansøgers udfyldelse af ansøgningsskemaets punkt om, at ansøgere skulle anføre alle de forhold, som de var sigtet og/eller dømt for, anledning til en række drøftelser i Indfødsretskontoret. I sag 39, 49, 58, 178, 255, 349, 471, 615, 625 og 705 konstaterede Indfødsretskontoret ved at sammenholde oplysningerne i ansøgningsskemaet med en udskrift fra Kriminalregistret, at oplysningerne ikke var korrekte eller fyldestgørende. Dette fik Indfødsretskontoret

til med henvisning til straffelovens regler om falske erklæringer at skrive til ansøgerne med anmodning om, at de skulle oplyse om alle de forhold, som fremgik af de oplysninger, som Indfødsretskontoret havde fra Kriminalregistret. I en sag skrev kontoret som nævnt i afsnit 9.2.1.1 til ansøgeren, at man ville sende sagen til politiet med henblik på eventuel tiltalte for overtrædelse af straffelovens § 161. Det blev dog ikke iværksat.

I juni 2010 blev det ifølge Morten Thorsteds notat i sag 471 besluttet, at det var tilstrækkeligt, hvis ansøger i erklæringen skrev under på, at de havde begået strafbare forhold, idet de enkelte forhold ville fremgå af udskriften fra Kriminalregistret. Det fremgår af notatet, at han havde drøftet problemstillingen med Kirsas Reinholt og Dorit Hørlyck.

Kirsas Reinholt har foreholdt, at en medarbejder i kontoret i en mail i 2008 rejste spørgsmålet, om man overhovedet kunne stille krav om erklæringer til statsløse børn, forklaret, at

”de ikke på det tidspunkt havde undersøgt til bunds, hvorvidt man kunne stille krav om disse erklæringer. Det gjorde de først rigtigt i 2011.” [12. april 2013, side 714]

9.2.1.6 Behandlingen af ansøgninger om indfødsret fra statsløse personer i perioden fra den 29. januar til den 31. december 2010

Indfødsretskontoret modtog i perioden fra den 29. januar til den 31. december 2010 158 ansøgninger omfattet af børnekonventionen og ti ansøgninger omfattet af 1961-konventionen.

9.2.1.6.1 Afslag på optagelse på lovforslag om indfødsrets meddelelse

Der blev ikke givet afslag til ansøgere omfattet af 1961-konventionen i perioden.

Der blev givet et afslag i perioden til en ansøger omfattet af børnekonventionen (sag 735).

9.2.1.6.1.1 Afslag på optagelse på lovforslag om indfødsrets meddelelse af 29. november 2010 i sag 735 (børnekonventionen)

Afslaget blev givet den 29. november 2010 i sag 735 med den begrundelse, at ansøgeren ikke havde opholdstilladelse eller bopæl i Danmark. Den 2. december 2010 oplyste ansøgerens mor, at ansøgeren havde opholdstilladelse og bopæl i Danmark, og ansøgeren blev optaget på et lovforslag den 10. december 2010. Sagen kan kort refereres således:

Statsløs palæstinenser, født ... Ansøgning af 9. november 2010. Omfattet af børnekonventionen. Politiet har i en notits af 19. november 2010 anført følgende:

”Ansøgers forældre er blevet vejledt om, de skal have en opholdstilladelse til barnet før de kan ansøge dansk indfødsret ved naturalisation. De har fået udleveret ansøgning FA2. Der er ydermere blevet vejledt om, at de skal få barnet oprettet hos folkeregistret med en herboende adresse. Det er nu op til indfødsretskontoret hvad der skal ske videre i denne sag.”

I udskrift fra Det Centrale Personregister af 24. november 2010 er ansøgeren anført med følgende adresse: ”Administrativ vej, 9999 Ukendt”. Birgitte Borker Alberg har til sagsbehandleren i et internt notat af 24. november 2010 anført: ”Ansøger mangler en tidsbegrænset opholdstilladelse og dermed også at få registreret sin bopæl i CPR. Normalt må vi ikke sætte sager i bero, så du må spørge din teamleder om I skal afvente en tidsbegrænset opholdstilladelse og dermed en registreret bopæl i CPR eller om ansøger skal have afslag nu med besked om at vende tilbage når tingene er i orden (...) Sagen kan behandles efter retningslinjernes § 17 om statsløse børn, når barnet har tidsbegrænset opholdstilladelse og bopæl i Danmark.”

Sagsbehandleren har samme dag i et internt notat til Trine Priess Sørensen anført, at ansøgeren ikke havde fået opholdstilladelse og ikke var blevet registreret i Det Centrale Personregister. Hun spurgte, om man skulle afvente eller give afslag. Trine Priess Sørensen svarede i et internt notat af 25. november 2010 ”Vi må give et afslag, og så må [ans.] vende tilbage, når det er i orden”. Ved brev af 29. november 2010 gav ministeriet afslag på ansøgningen med den begrundelse, at ansøgeren ikke havde bopæl her i landet og ikke havde fået opholdstilladelse. Ministeriet henviste til § 5 i cirkulæreskrivelse nr. 61 af 22. september 2008 samt oplyste, at ministeriet ikke kunne dispensere fra retningslinjerne. Brevet indeholdt endelig bl.a. vejledning om muligheden for at søge om genoptagelse, herunder at ansøgeren, hvis sagen blev genoptaget, skulle opfylde de til den tid gældende betingelser. Ved fax af 2. december 2010 anmodede ansøgerens mor om genoptagelse af ansøgningen. Moren anførte ”... er altså født i DK, er statsløs, har opholdstilladelse i DK, er registreret i folkeregistret og bor i Danmark, ...” I udskrift fra Det Centrale Personregister af 9. december 2010 er ansøgeren anført med en nærmere angiven adresse i Danmark. Ministeriet sendte ved brev af 3. december 2010 en genoptagerpakke til ansøgeren. Genoptagerpakken blev modtaget af ministeriet i udfyldt stand den 9. december 2010. Den 10. december 2010 optaget på lovforslag. Ansøgeren fik indfødsret den ... 2011.

9.2.1.6.2 Optagelse på lovforslag om indfødsrets meddelelse

Der blev truffet afgørelse om optagelse på lovforslag om indfødsrets meddelelse i i alt 194 sager i perioden.

I 26 af de sager, der er medtaget som omfattet af børnekonventionen, blev ansøgeren 18 år inden vedtagelsen af den lov, hvorved ansøgerne fik indfødsret. Som det fremgår af afsnit 9.2.2.2 nedenfor, var der 35 ansøgere omfattet af 1961-konventionen på den lov om indfødsrets meddelelse, der blev vedtaget i december 2010. En del heraf var ansøgere, der havde indgivet ansøgning om indfødsret, før de fyldte 18 år.

9.2.1.6.2.1 1961-konventionen

Der blev optaget 16 ansøgere omfattet af 1961-konventionen. Det drejer sig om sag 49, 55, 58, 63, 70, 74, 79, 625, 636, 644, 675, 707, 708, 709, 731 og 733.

Ansøgningerne i sag 625, 636, 644, 675, 687, 707, 708, 709, 731 og 733 var blevet indgivet i 2010.

Sag 49, 55, 58, 63, 70, 74 og 79 var blandt de 27 sager, hvor Integrationsministeriet i februar 2010 havde skrevet til ansøgerne, der tidligere havde fået afslag på optagelse på et lovforslag, og orienteret dem om rettighederne for statsløse født i Danmark i henhold til 1961-konventionen. Ansøgerne havde udfyldt og indsendt den genoptagelsesansøgning, der var vedlagt orienteringen.

Der blev optaget 26 ansøgere, som var omfattet af børnekonventionen på tidspunktet for indgivelse af ansøgningen om naturalisation, men hvor ansøgeren blev 18 år inden vedtagelsen af den lov, hvorved ansøgeren fik indfødsret. Disse sager blev behandlet efter bestemmelserne i 1961-konventionen. Det drejer sig om sag 39, 67, 68, 178, 203, 252, 253, 254, 255, 331, 348, 349, 375, 471, 481, 508, 517, 518, 580, 581, 592, 639, 650, 651, 687 og 688.

Sag 39, 68, 178, 203, 252, 331, 349, 471, 508, 517 og 518 var blandt de 27 sager, hvor Integrationsministeriet i februar 2010 havde skrevet til ansøgerne, der tidligere havde fået afslag på optagelse på et lovforslag, og orienteret dem om rettighederne for statsløse født i Danmark i henhold til 1961-konventionen. Ansøgerne havde udfyldt og indsendt den genoptagelsesansøgning, der var vedlagt orienteringen.

I sag 67, 253, 348, 375 og 481 havde ansøgerne, der alle tidligere havde fået afslag, selv anmodet om genoptagelse. Ansøgeren i sag 254 havde ikke modtaget et afslag – sagen var henlagt på grund af, at ansøgeren havde ukendt adresse – og ansøgeren anmodede selv ministeriet om at behandle sagen igen.

I sag 255, 581, 592, 650, 651 og 688 var der ikke tidligere meddelt afslag på optagelse på et lovforslag om indfødsrets meddelelse, og ansøgerne i disse sager blev alle optaget på et lovforslag i henhold til 1961-konventionen.

9.2.1.6.2.2 Børnekonventionen

Der blev optaget 152 ansøgere omfattet af børnekonventionen. Det drejer sig om sag 64, 69, 154, 301, 573-579, 582-591, 593-624, 626-635, 637, 638, 640-643, 645-649, 652-674, 676-686, 689-706, 710-716, 721-730, 732, 734-738, 740, 741 og 745.

Sag 154 var blandt de 27 sager, hvor Integrationsministeriet i februar 2010 havde skrevet til ansøgerne, der tidligere havde fået afslag på optagelse på et lovforslag, og orienteret dem om rettighederne for statsløse født i Danmark i henhold til børnekonventionen. Ansøgeren havde udfyldt og indsendt den genoptagelsesansøgning, der var vedlagt orienteringen.

I sag 64 og 69 havde ansøgerne, der begge tidligere havde fået afslag, selv anmodet om genoptagelse.

9.2.1.6.2.3 Referat af de sager, der blev optaget på lovforslag om indfødsrets meddelelse

De 194 sager, hvor ansøgerne blev optaget på lovforslag i 2010, refereres kort nedenfor. Det bemærkes, at referatet kun delvist omfatter omstændighederne i de sager, hvor der tidligere var givet afslag, idet disse sager er gengivet tidligere i beretningen.

Sag 39 Statsløs palæstinenser, født ... Ansøgning af 22. april 2002. Omfattet af børnekonventionen, da ansøgningen blev indleveret, og senere af 1961-konventionen. Ved brev af 19. august 2004, der er underskrevet af Trine Priess Sørensen, og ved brev af 20. april 2005, der er underskrevet af Niels Beckman, gav ministeriet afslag på ansøgningen med den begrundelse, at ansøgeren ikke havde dokumenteret sine danskundskaber.

Af udskrift fra Det Centrale Personregister af 22. december 2009 fremgik det, at ansøgeren var født i en nærmere angiven by i Danmark. Ministeriet genoptog af egen drift sagen og sendte den 15. februar 2010 et brev til ansøgeren, hvor ministeriet orienterede om rettighederne for statsløse født i Danmark i henhold til 1961-konventionen. Ministeriet vedlagde en genoptagerpakke, som man anmodede ansøgeren om at udfylde. Ansøgerens anmodning om genoptagelse blev modtaget i ministeriet den 15. marts 2010. Ved

brev af 16. marts 2010 anmodede ministeriet ansøgeren om at udfylde erklæringen om kriminalitet korrekt, idet ministeriet var bekendt med, at ansøgeren var sigtet for overtrædelse af færdselsloven. Det fremgik, at ansøgeren ville få afslag på ansøgningen, hvis erklæringen ikke var modtaget inden 14 dage. Underskrevet erklæring blev modtaget pr. fax den 30. marts 2010 og i original den 15. april 2010, efter at ministeriet havde rykket for denne. Sagsbehandleren har i et internt notat af 15. april 2010 anført ”konventionsansøger, der ikke har bestået dansk – eller indfødsretsprøve. Endvidere er der gæld.” En anden sagsbehandler har i et internt notat af 22. april 2010 anført ”Ansøgeren er omfattet af 2002 retningslinjerne (...) og skal derfor ikke opfylde indfødsretsprøvekravet. Mangler tidsubegrænset opholdstilladelse og sprog.”

Den 23. april 2010 optaget på lovforslag. Ansøgeren fik indfødsret den ... 2010.

Hvis ansøgeren var blevet optaget på lovforslag om indfødsrets meddelelse den 19. august 2004, hvor ministeriet gav afslag på optagelse kunne ansøgeren have fået indfødsret i ... 2004.

Sag 49

Statsløs palæstinenser, født ... Ansøgning af 22. november 2005. Omfattet af 1961-konventionen. Ansøgeren fik ved brev af 22. juni 2007, der er underskrevet af Katrin Rán Dragsted, afslag med den begrundelse, at ansøgeren var idømt en delvis betinget dom for overtrædelse af straffeloven.

Ministeriet genoptog af egen drift sagen og sendte den 15. februar 2010 et brev til ansøgeren, hvor ministeriet orienterede om rettig-hederne for statsløse født i Danmark i henhold til 1961-konventionen. Ministeriet vedlagde en genoptagerpakke, som man anmodede ansøgeren om at udfylde.

Ansøgerens anmodning om genoptagelse blev modtaget i ministeriet den 22. februar 2010. I rubrik 6 om kriminalitet havde ansøgeren svaret ja til at have begået kriminalitet og skrevet ”Røveri-sag”. Ved brev af 3. marts 2010 anmodede ministeriet ansøgeren om at udfylde erklæring om kriminalitet korrekt, idet ministeriet var bekendt med, at ansøgeren i 2006, 2007 og 2009 var idømt bøder for overtrædelse af lov om euforiserende stoffer. Ministeriet henvis-te til straffelovens § 161 om straf for på tro og love at afgive falsk

erklæring. Ministeriet anførte endvidere, at såfremt ministeriet ikke havde modtaget erklæringen inden 14 dage, ville ansøgeren få afslag. Den 9. marts 2010 modtog ministeriet en erklæring underskrevet af ansøgeren, hvor pågældende bekræftede at have begået kriminalitet og anførte ”Bøder og fængselsstraf”.

Den 11. marts 2010 blev ansøgeren optaget på lovforslag. Ansøgeren fik indfødsret den ... 2010.

Hvis ansøgeren ikke havde fået afslag den 22. juni 2007, men i stedet var blevet optaget på et lovforslag om indfødsrets meddelelse, kunne ansøgeren have fået indfødsret i marts 2008.

Sag 55

Statsløs palæstinenser, født ... Ansøgning af 3. maj 2006. Omfattet af 1961-konventionen. Ved brev af 2. november 2007, der er underskrevet af Birgitte Borker Alberg, gav ministeriet afslag på ansøgningen med den begrundelse, at ansøgeren var sigtet for overtrædelser af straffeloven.

Ministeriet genoptog af egen drift sagen og sendte den 15. februar 2010 et brev til ansøgeren, hvor ministeriet orienterede om rettig-hederne for statsløse født i Danmark i henhold til 1961-konventionen. Ministeriet vedlagde en genoptagerpakke, som man anmodede ansøgeren om at udfylde.

Ansøgerens anmodning om genoptagelse blev modtaget i ministeriet den 24. marts 2010.

Sagsbehandleren har i et internt notat af 29. april 2010 anført

”Ansøgeren skal behandles efter de retningslinjer, der var gældende på det oprindelige ansøgningstidspunkt. Det vil sige 2006-retningslinjerne. Ans har ingen tidsbegrænset opholdstilladelse, han mangler sprog + indfødsretsprøve. Ans er ikke selvforsørgende og har gæld og endelig har han ikke udfyldt krim-erklæring korrekt, da ans skal angive samtlige forhold. (...) Ans kan først optages, når erklæringen er i orden.”

Det fremgår, at ansøgeren i genoptagerpakken havde svaret ja til at have begået strafbare forhold, men ikke angivet hvilke. Ministeriet skrev herefter den 12. maj 2010 således til ansøgeren:

”Integrationsministeriet har den 23. marts 2010 modtaget Deres ansøgning om genoptagelse af Deres ansøgning om dansk indfødsret ved naturalisation.

Det fremgår af ansøgningskemaet, at De har sagt nej til at have begået strafbare forhold her i landet eller udlandet.

Ministeriet er imidlertid bekendt med, at De den 1. februar 2010, den 17. januar 2009, den 23. december 2009 er sigtet i nogle strafesager. Endvidere har De den 16. april 2009 og den 23. juni 2008 modtaget en dom. Endelig har De den 24. oktober 2007 modtaget en bøde for overtrædelse af våbenloven.

De bedes i den anledning udfylde vedlagte erklæring korrekt.

Ministeriet skal henvise til straffelovens § 161, hvoraf fremgår, at med bøde eller fængsel indtil 2 år straffes den, som udenfor det i § 158 nævnte tilfælde for eller til en offentlig myndighed afgiver falsk erklæring på tro og love eller lignende højtidelig måde, hvor sådan form er påbudt eller tilstedt.

Såfremt ministeriet ikke har modtaget erklæringen inden 14 dage, vil sagen blive behandlet på det foreliggende grundlag. Dette vil betyde, at De vil få afslag på Deres ansøgning om dansk indfødsret.”

Ved erklæring af 25. maj 2010 oplyste ansøgeren at have vedtaget en bøde i 2007, være idømt straffedomme i 2008 og 2009 samt at være blevet sigtet i 2009 og 2010. Den 28. juli 2010 optaget på lovforslag. Ansøgeren fik indfødsret den ... 2010.

Hvis ansøgeren ikke havde fået afslag den 2. november 2007, men i stedet var blevet optaget på et lovforslag om indfødsrets meddelelse, kunne ansøgeren have fået indfødsret i marts 2008.

Sag 58

Statsløs palæstinenser, født ... Ansøgning af 17. januar 2006. Omfattet af 1961-konventionen. Ved brev af 1. november 2007, der er underskrevet af Birgitte Borker Alberg, gav ministeriet afslag på ansøgningen med den begrundelse, at ansøgeren var straffet for overtrædelse af færdselsloven.

Ministeriet genoptog af egen drift sagen og sendte den 22. februar 2010 et brev til ansøgeren, hvor ministeriet orienterede om rettig-
hederne for statsløse født i Danmark i henhold til 1961-konventionen.
Ministeriet vedlagde en genoptagerpakke, som man anmodede ansø-
geren om at udfylde. Ansøgerens anmodning om genoptagelse blev
modtaget i ministeriet den 4. marts 2010. Ansøgeren havde svaret
nej til at have begået kriminalitet. Sagsbehandleren har i et internt
notat af 31. marts 2010 anført ”Ansøger var mellem 18 og 21 år da
han i 2006 indgav ansøgning om indfødsret. Ansøger fik i nov. 2007
afslag pga bøde på 6.000 kr. for overtrædelse af færdselsloven. På
nuværende tidspunkt opfylder ansøger ikke flg. betingelser:
Kriminalitet – er sigtet den 8.12.2008 for overtrædelse af færdselslo-
ven. Sagen er berammet til afgørelse den 4. maj 2010, hvor ans. står
til at få frakendt kørekortet samt til at få en bøde på 1.000 kr.
Dok. for dansk kundskaber – har ikke indsendt dok. for dansk kund-
skaber (har til politiet oplyst, at han har gået 10 år i folkeskolen)
Dok for kendskab til danske samfundsforhold, kultur mv. – har ikke
indsendt bevis for indfødsretsprøven.
Gæld – står reg. i UIP med en restance til SKAT.”

Ansøgeren blev optaget på lovforslag 31. marts 2010, men dette blev
senere ændret, idet det blev opdaget, at ansøgeren ikke havde udfyldt
erklæringen vedrørende kriminalitet korrekt. Den 24. august 2010
på ny optaget på lovforslag. Ansøgeren fik indfødsret den ... 2010.

Hvis ansøgeren ikke havde fået afslag den 1. november 2007, men i
stedet var blevet optaget på et lovforslag om indfødsrets meddelelse,
kunne ansøgeren have fået indfødsret i marts 2008.

Sag 63

Statsløs palæstinenser, født ... Ansøgning af 25. april 2007. Omfat-
tet af 1961-konventionen. Ved brev af 1. juli 2008, der er underskre-
vet af Trine Priess Sørensen, gav ministeriet afslag på ansøgningen
med den begrundelse, at ansøgeren ikke havde dokumenteret at have
bestået indfødsretsprøven.

Ministeriet genoptog af egen drift sagen og sendte den 15. februar
2010 et brev til ansøgeren, hvor ministeriet orienterede om rettig-
hederne for statsløse født i Danmark i henhold til 1961-konventio-
nen. Ministeriet vedlagde en genoptagerpakke, som man anmodede
ansøgeren om at udfylde. Ansøgerens anmodning om genoptagelse
blev modtaget i ministeriet den 3. marts 2010. Sagsbehandleren har

i et internt notat af 8. marts 2010 anført ”Ans. har ikke indfødsretsprøven, men opfylder de øvrige betingelser”. Den 10. marts 2010 optaget på lovforslag. Ansøgeren fik indfødsret den ... 2010.

Hvis ansøgeren ikke havde fået afslag den 1. juli 2008, men i stedet var blevet optaget på et lovforslag om indfødsrets meddelelse, kunne ansøgeren have fået indfødsret i december 2008.

Sag 64 Statsløs palæstinenser, født ... Ansøgning af 16. maj 2007. Omfattet af børnekonventionen. Ved brev af 15. februar 2008, der er underskrevet af Kirsa Reinholt, gav ministeriet afslag på ansøgningen med den begrundelse, at ansøgeren ikke havde dokumenteret sine danskkundskaber tilstrækkeligt.

Ansøgeren sendte karakterblad for 9. klasse og skoleudtalelse, hvilket blev modtaget af ministeriet den 14. januar 2010. Ministeriet genoptog sagen, og en sagsbehandler har i et internt notat af 15. februar 2010 anført ”Ans. fik 15.2-08 afslag på grund af danskkundskaber og indfødsretsprøve. ... har den 14/1-2010 indsendt karakterblad for 8. klasse og en skoleudtalelse. (...) ... opfylder alle betingelserne for § 17”. Den 15. februar 2010 optaget på lovforslag. Ansøgeren fik indfødsret den ... 2010.

Hvis ministeriet ikke i juni 2007 havde anmodet om dokumentation for danskkundskaber mv., men i stedet optaget ansøgeren på et lovforslag om indfødsrets meddelelse, kunne ansøgeren have fået indfødsret i marts 2008.

Sag 67 Statsløs palæstinenser, født ... Ansøgning af 26. februar 2007. Omfattet af børnekonventionen, da ansøgningen blev indleveret, og senere af 1961-konventionen. Sagsbehandleren har i et internt notat af 30. juli 2008 anført ”Ans. er ... år og bosat i Libanon. ... Afslag pga ung alder med bemærkning om bopæl.” Ansøgeren fik ved brev af 15. august 2008, der er underskrevet af Kirsa Reinholt, afslag.

Ansøgeren søgte om genoptagelse ved brev af 24. april 2009. Sagsbehandleren har i et internt notat af 15. september 2009 anført ”Ansøger har nu boet i DK siden feb. 2009 og skulle kunne behandles efter § 17. Jeg sender d.d. en genoptagerpakke.” En sagsbehandler har i et internt notat af 21. december 2009 anført, at genoptager-

pakken ikke er returneret, og sagen henlægges. Genoptagerpakken blev modtaget retur i ministeriet den 29. april 2010.

Sagsbehandleren har i et internt notat af 12. maj 2010 anført til en kollega ”Jeg mener denne person skal optages efter § 17. ... fik – ved en fejltagelse – afslag den 15/8-08 på grund af ung alder. ... fylder 18 år i” En anden sagsbehandler har i et internt notat af 17. maj 2010 anført, at ”På trods af, at denne person oprindeligt var omfattet af § 17, skal ... behandles som konventionsstatsløs, da ... fylder 18 år inden lovens forventede vedtagelse. (...) Uanset at det ikke er et krav, at ans. skal bestå en danskprøve, må vi anmode ... om at indsende dok. for, at ... har afsluttet FSA. Dette er til brug for vores statistik.” Ansøgeren blev ved brev af 17. maj 2010 anmodet om at indsende bevis for danskkundskaber, eventuelt bevis for Folkeskolens Afgangsprøve. Af internt notat af 22. juni 2010 fremgår, at ansøgeren ikke opfylder kravene om tidsubegrænset opholdstilladelse, danskprøve eller indfødsretsprøve. Den 24. juni 2010 modtog ministeriet en erklæring fra ansøgerens skole om, at ansøgeren havde fulgt undervisningen frem til skoleår 06/07. Den 23. juni 2010 optaget på lovforslag. Indfødsret den ... 2010.

Hvis ansøgeren ikke havde fået afslag den 15. august 2008, men i stedet var blevet optaget på et lovforslag om indfødsrets meddelelse, kunne ansøgeren have fået indfødsret i december 2008.

Sag 68

Statsløs palæstinenser, født ... Ansøgning af 26. februar 2007. Omfattet af børnekonventionen, da ansøgningen blev indleveret, og senere af 1961-konventionen.

Ved brev af 14. oktober 2008 gav ministeriet afslag på ansøgningen med den begrundelse, at ansøgeren da ikke havde bopæl i Danmark, men i Libanon. Ved brev af 7. maj 2009 gav ministeriet afslag på ansøgningen med den begrundelse, at ansøgeren ikke havde tidsubegrænset opholdstilladelse. Ved brev af 27. november 2009 gav ministeriet afslag på ansøgningen med den begrundelse, at ansøgeren ikke havde dokumenteret sine danskkundskaber, ligesom der heller ikke var dokumentation for, at ansøgeren havde bestået indfødsretsprøven. De to første afslag var underskrevet af kontorfunktionærer. Det sidste afslag var underskrevet af Christian Werring Clem.

Ministeriet genoptog af egen drift sagen og sendte den 15. februar 2010 et brev til ansøgeren, hvor ministeriet orienterede om rettig-

hederne for statsløse født i Danmark i henhold til 1961-konventionen. Ministeriet vedlagde en genoptagerpakke, som man anmodede ansøgeren om at udfylde. Ansøgerens anmodning om genoptagelse blev modtaget i ministeriet den 1. marts 2010. Den 10. marts 2010 optaget på lovforslag. Ansøgeren fik indfødsret den ... 2010.

Hvis ansøgeren ikke havde fået afslag den 7. maj 2009, men i stedet var blevet optaget på et lovforslag om indfødsrets meddelelse, kunne ansøgeren have fået indfødsret i december 2009.

Sag 69

Statsløs palæstinenser, født ... Ansøgning af 1. marts 2007. Omfat-
tet af børnekonventionen. Af udskrift fra Det Centrale Personregi-
ster af 22. juli 2008 fremgår, at ansøgeren var udrejst. Sagsbehand-
leren har i et internt notat af 22. juli 2008 anført ”Afslag ung alder
og ej bopæl”. Ansøgeren fik ved brev af 15. september 2008 afslag
fra ministeriet. Af brevet, der er underskrevet af Anna Sofie Silber-
brandt, fremgår det:

”Integrationsministeriet har behandlet Deres ansøgning om dansk
indfødsret.

De kan ikke blive dansk statsborger nu.

Grunden er, at De ikke har bopæl her i landet.

For at blive optaget på et lovforslag om indfødsrets meddelelse skal
De have tidsubegrænset opholdstilladelse og bopæl her i landet. Der
henvises til § 5, jf. vedlagte cirkulæreskrivelse nr. 9 af 12. januar
2006 om nye retningslinjer for naturalisation.

Det fremgår af Deres sag, at De har bopæl i Libanon.

Ministeriet kan ikke dispensere fra retningslinjerne.”

Brevet indeholdt endvidere bl.a. vejledning om muligheden for at
søge om genoptagelse, herunder at ansøgeren, hvis sagen blev genop-
taget, skulle opfylde de til den tid gældende betingelser.

Ansøgeren søgte om genoptagelse ved brev af 24. april 2009. Ifølge
internt notat af 29. april 2009 indrejste ansøgeren til Danmark den
23. februar 2009. Den 5. maj 2009 sendte ministeriet et brev til

ansøgeren, hvori ansøgeren blev anmodet om at udfylde og indsende genoptagerpakken. Ved brev af 13. august 2009 rykkede ministeriet for ansøgerens indsendelse af genoptagerpakken. Sagen blev henlagt den 3. september 2009.

Ansøgeren søgte efterfølgende på ny om genoptagelse. Genoptagerpakken er modtaget i ministeriet den 29. april 2010. Sagsbehandleren har i et internt notat af 19. maj 2010 anført, at ansøgeren er et statsløst barn. Morten Thorsted har i et internt notat af 25. maj 2010 anført ”Uanset at det ikke er et krav, at de statsløse (§ 17 + konvention) skal opfylde sprogkravet, skal det undersøges, da vi i forbindelse med fremsættelse af lovforslaget skal oplyse til Indfødsretsudvalget, hvilke betingelser, der ikke er opfyldt.” Ansøgeren er ved brev af 27. maj 2010 anmodet om at indsende dokumentation for danskundskaber. Den 24. juni 2010 modtog ministeriet en erklæring fra ansøgerens skole om, at ansøgeren havde fulgt undervisningen frem til skoleår 08/09. I et internt notat af 25. juni 2010 har en sagsbehandler til Kirsia Reinholt anført: ”Statsløst barn, har ikke gennemført FSA, 9. klasse, idet hun forlod skolen efter 8. klasse. Vi har den 24. juni 2010 modtaget en bekræftelse fra skolen på hvilken periode ansøger har fulgt undervisningen – skal vi insistere på at få en decideret skoleudtalelse, hvor vi får oplyst om ansøger var på tilsvarende niveau i dansk mv. da ... forlod skolen i 2009?” Kirsia Reinholt har i et internt notat 6. juli 2010 anført: ”Vi må naturligvis anmode om en udtalelse om ansøgerens sprogundskaber – og alderssvarende niveau.” Ved brev af 27. juli 2010 anmodede ministeriet ansøgerens far om at rette henvendelse til ansøgerens skole og anmode om en udtalelse om, hvorvidt ansøgerens danskundskaber og kendskab til danske samfundsforhold, dansk kultur og historie var på et niveau, der svarede til det, der kunne forventes af et barn på ansøgerens alderstrin. Som begrundelse for anmodningen anførte ministeriet:

”Det er en betingelse for optagelse på et lovforslag om indfødsrets meddelelse, at ansøgere dokumenterer danskundskaber ved bevis for en af de prøver, der er angivet i bilag 3, som supplerer bestemmelsen i retningslinjernes § 24, stk. 1, jf. vedlagte cirkulæreskrivelse nr. 61 af 22. september 2008 om retningslinjer for naturalisation.

For så vidt angår ansøgere mellem 12 og 18 år, der endnu ikke har aflagt en af folkeskolens afgangsprøver, skal dansk kundskaber m.v. dokumenteres ved en udtalelse fra ansøgerens skole.”

Det fremgik endvidere, at ansøgeren kunne få afslag på sin ansøgning om indfødsret, hvis ministeriet ikke havde modtaget udtalelsen inden 14 dage.

Dokumentationen blev modtaget i ministeriet den 4. august 2010. Den 9. august 2010 optaget på lovforslag. Ansøgeren fik indfødsret den ... 2010.

Hvis ansøgeren ikke havde fået afslag den 15. september 2008, men i stedet var blevet optaget på et lovforslag om indfødsrets meddelelse, kunne ansøgeren have fået indfødsret i juni 2009.

Sag 70

Statsløs palæstinenser, født ... Ansøgning af 15. maj 2007. Omfattet af 1961-konventionen. Ved brev af 2. november 2007, der er underskrevet af Katrin Rán Dragsted, gav ministeriet afslag på ansøgningen med den begrundelse, at ansøgeren var sigtet for overtrædelser af straffeloven.

Ministeriet genoptog af egen drift sagen og sendte den 15. februar 2010 et brev til ansøgeren, hvor ministeriet orienterede om rettinghederne for statsløse født i Danmark i henhold til 1961-konventionen. Ministeriet vedlagde en genoptagerpakke, som man anmodede ansøgeren om at udfylde. Ansøgerens anmodning om genoptagelse blev modtaget i ministeriet den 25. februar 2010. Den 1. marts 2010 anmodede ministeriet ansøgeren om at indsende en bekræftet kopi af det bevis for indfødsretsprøve, som ansøgeren tidligere havde indsendt. Ministeriet modtog den bekræftede kopi 5. marts 2010. I et internt notat af 8. marts 2010 er anført ”Født i Danmark og har i december 2007 fået afslag kriminalitet. Er nu fremtaget og skal optages. Opfylder ikke krim.” Den 11. marts 2010 optaget på lovforslag. Ansøgeren fik indfødsret den ... 2010.

Hvis ansøgeren ikke havde fået afslag den 2. november 2007, men i stedet var blevet optaget på et lovforslag om indfødsrets meddelelse, kunne ansøgeren have fået indfødsret i marts 2008.

Sag 74

Statsløs palæstinenser, født ... Ansøgning af 5. september 2007. Omfattet af 1961-konventionen. Ved brev af 24. marts 2009, der er underskrevet af Morten Thorsted og godkendt af Dorit Hørlyck, gav ministeriet afslag på ansøgningen med den begrundelse, at ansøgeren ikke opfyldte kravet om selvforsørgelse.

Ministeriet genoptog af egen drift sagen og sendte den 15. februar 2010 et brev til ansøgeren, hvor ministeriet orienterede om rettig-hederne for statsløse født i Danmark i henhold til 1961-konventio-nen. Ministeriet vedlagde en genoptagerpakke, som man anmodede ansøgeren om at udfylde. Ansøgerens anmodning om genoptagelse blev modtaget i ministeriet den 5. marts. 2010. Sagsbehandleren har i et internt notat af 18. marts 2010 anført ”Jeg mener ikke ansøgeren opfylder kravet om selvforsørgelse. Ansøgeren har fået kontanthjælp i ca. 3 år siden november 2006.” Samme sagsbehandler anførte sene-re samme dag ”Ansøgeren er født statsløs her i landet og skal derfor ikke opfylde kravet om selvforsørgelse. Derfor ok til optagelse”. Den 19. marts 2010 blev ansøgeren optaget på lovforslag. Ansøgeren fik indfødsret den ... 2010.

Hvis ansøgeren var optaget på lovforslag om indfødsrets meddelelse i september 2008, hvor ministeriet meddelte ansøgeren, at det var en betingelse for optagelse, at ansøgeren var selvforsørgende, kunne ansøgeren have fået indfødsret i juni 2009.

Sag 79

Statsløs palæstinenser, født ... Ansøgning af 11. oktober 2007. Omfattet af 1961-konventionen. Ved brev af 24. marts 2009, der er underskrevet af Morten Thorsted og med DNO (Ditte Novella) anført som sagsbehandler, gav ministeriet afslag på ansøgningen med den begrundelse, at ministeriet ikke havde modtaget bevis for, at ansøgeren havde bestået indfødsretsprøven.

Ministeriet genoptog af egen drift sagen og sendte den 15. februar 2010 et brev til ansøgeren, hvor ministeriet orienterede om rettig-hederne for statsløse født i Danmark i henhold 1961-konventionen. Ministeriet vedlagde en genoptagerpakke, som man anmodede ansøgeren om at udfylde.

Ansøgerens anmodning om genoptagelse blev modtaget i ministeriet den 21. juni 2010.

Ministeriet skrev den 24. juni 2010 til ansøgeren, at man havde modtaget ansøgerens henvendelse, og at de gældende betingelser for at blive optaget på et lovforslag om indfødsrets meddelelse fremgik af cirkulæreskrivelse nr. 61 af 22. september 2008. Den 11. oktober 2010 skrev ministeriet til ansøgeren for at få oplyst, hvorfor ansøgeren var tilmeldt en c/o-adresse. Det fremgår, at ansøgeren herefter ændrede adresse. Af internt notat af 4. november 2010 fremgår, at ansøgeren ikke opfyldte kravet angående indfødsretsprøve. Den 4. november 2010 optaget på lovforslag. Ansøgeren fik indfødsret den ... 2011.

Hvis ansøgeren ikke havde fået afslag den 24. marts 2009, men i stedet var blevet optaget på et lovforslag om indfødsrets meddelelse, kunne ansøgeren have fået indfødsret i december 2009.

Sag 154 Statsløs palæstinenser, født ... Ansøgning af 10. november 2008. Omfattet af børnekonventionen. Ved brev af 3. april 2009, der er underskrevet af Dorit Hørlyck, blev ansøgeren taget af et lovforslag om indfødsretsmeddelelse med den begrundelse, at ansøgeren var sigtet for overtrædelse af straffeloven.

Ministeriet genoptog af egen drift sagen og sendte den 15. februar 2010 et brev til ansøgeren, hvor ministeriet orienterede om rettingerne for statsløse født i Danmark i henhold til børnekonventionen. Ministeriet vedlagde en genoptagerpakke, som man anmodede ansøgeren om at udfylde. Ansøgerens anmodning om genoptagelse blev modtaget i ministeriet den 8. marts 2010. Det fremgår af internt notat af 26. april 2010, at ansøgeren manglede dansk- og indfødsretsprøve, havde gæld og var sigtet for fem forhold. I interne notater af 29. april 2010 anfører Lene Nielsen og Naja Forman Jacobsen, at ansøgeren ”desværre [er] klar til optagelse”. Den 29. april 2010 optaget på lovforslag. Ansøgeren fik indfødsret den ... 2010.

Hvis ansøgeren ikke havde fået afslag den 3. april 2009, men i stedet var forblevet optaget på et lovforslag om indfødsrets meddelelse, kunne ansøgeren have fået indfødsret i juni 2009.

Naja Forman Jacobsen har foreholdt referat af sag 154 forklaret, at

”hun ikke kan huske sagen. Hun kan ikke huske sin påtegning om, at den pågældende ”desværre” var klar til optagelse.

Foreholdt ekstraktens side 4334 (Sagsbehandlernote) og ekstraktens side 4338 (Påtegning på ansøgning) forklarede vidnet, at hun ikke kan huske at have set påtegningerne. Man stiller meget skrappe krav til andre i forhold kriminalitet, så derfor kunne ”desværre” være i forhold til dem, der havde sværere ved at blive danske statsborgere. Der var i kontoret en vis ærgrelse over, at det var hårdere for andre at blive optaget, og at de skulle opfylde langt skrappe krav.” [5. april 2013, side 677]

Lene Nielsen har foreholdt referat af sag 154 ”Det fremgår af internt notat af 26. april 2010, at ansøgeren manglede dansk- og indfødsretsprøve, havde gæld og var sigtet for fem forhold. Desværre optagelse.” og forespurgt, hvad der ligger i det, forklaret, at

”der ligger to ting i det. Dels var man lidt irriteret over, at særligt de kriminelle fik den fribane, som de gjorde, dels var det virkelig ”øv”, fordi det var nogle ret graverende forhold, som den pågældende allerede var sigtet for. Det var lidt desværre, at en person mellem 15 og 18 år allerede på det tidspunkt var sigtet for disse ting. Forespurgt om der var en modvilje i kontoret i forhold til, at der var folk af en vis støbning, der fik lettere adgang til statsborgerskab, forklarede vidnet, at der ikke var en modvilje, men der var lidt mange unge kriminelle, som kom lidt let igennem. Forespurgt om hvor langt den irritation rækker tilbage, forklarede vidnet, at hun ikke kan tale for hele kontoret, men det ene øjeblik gav man afslag til en person, der havde fået en bøde for at køre over for rødt, mens man samtidig optog en person på loven, som både havde lavet brandstiftelse og grove røverier. Det vægtede måske lidt til, at man fik sådan lidt ”desværre”, når man skrev det. Det var ikke mod den ene eller anden person. Det var mere desværre i forhold til den anden person, som ikke havde begået andet, end man selv kunne være kommet til, men det betød for de pågældende, at de ikke blev danske. Forespurgt om denne irritation over, at der var nogle typer, der slap for let igennem, var en holdning, som hun havde mødt tidligere, forklarede vidnet, at hun ikke tror, at det var en holdning decideret til dem. Det var ligeså meget, at retningslinjerne var stramme i forhold til de andre.” [22. marts 2013, side 580-581]

Christian Werring Clem har forespurgt, om han kan huske holdningen i kontoret til ansøgere omfattet af konventionerne, forklaret, at

”de ikke kunne undgå at lægge mærke til, hvis en ansøger havde flere forhold på sin straffeattest. For hans eget vedkommende var det noget, han blot lagde mærke til, men det ville han også have gjort, hvis det var enhver anden ansøger end en statsløs. Han synes ikke, at der var en modstand imod ansøgere

omfattet af konventionerne. De talte om, at der var mange, der havde mange forhold på straffeattesten, men han vil ikke kalde det modvilje.” [3. april 2013, side 630]

Sag 178 Statsløs palæstinenser, født ... Ansøgning af 13. november 2008. Omfattet af børnekonventionen, da ansøgningen blev indleveret, og senere af 1961-konventionen. Ved brev af 3. april 2009, der er underskrevet af Birgitte Borker Alberg, gav ministeriet afslag på ansøgningen med den begrundelse, at ansøgeren var sigtet for overtrædelser af straffeloven i august og november 2008.

Ministeriet genoptog af egen drift sagen og sendte den 15. februar 2010 et brev til ansøgeren, hvor ministeriet orienterede om rettig-hederne for statsløse født i Danmark i henhold til børnekonventionen. Ministeriet vedlagde en genoptagerpakke, som man anmodede ansøgeren om at udfylde.

Ansøgerens anmodning om genoptagelse blev modtaget i ministeriet den 22. februar 2010.

Ved breve af 15. og 22. april samt 25. maj 2010 anmodedes ansøgeren om at udfylde erklæring om kriminalitet korrekt, da ministeriet var bekendt med, at ansøgeren fem gange i 2010 og 2008 var sigtet for overtrædelse af straffeloven og i 2009 var dømt for overtrædelse af færdselsloven. Ansøgeren returnerede tre gange underskrevne erklæringer om kriminalitet, de to sidste gange efter at have svaret ja til at have begået kriminalitet. Ansøgeren specificerede dog ikke, hvilke forhold pågældende var sigtet eller dømt for. Af et internt journalnotat af 2. juni 2010 fremgår det med henvisning til sag 471, at det var besluttet, at ansøgerne blot skulle erklære, at de havde begået strafbare forhold eller var sigtede. Det fremgår endvidere af notatet, at det skulle afklares, om ansøgeren havde folkeskolens afgangseksamen. Ved brev af 3. juni 2010 anmodede ministeriet om, at ansøgeren inden 14 dage skulle indsende eventuel dokumentation for danskundskaber, eksempelvis i form af folkeskolens afgangseksamen, der i givet fald skulle foreligge i original eller bekræftet kopi. Sagsbehandleren har i et internt notat af 10. juni 2010 anført, at det på baggrund af en henvendelse fra ansøgeren den 9. juni 2010 måtte lægges til grund, at ansøgeren ikke havde aflagt Folkeskolens afgangsprøve, og at ansøgeren nu kunne optages. Den 10. juni 2010 optaget på lovforslag. Ansøgeren fik indfødsret den ... 2010.

Hvis ansøgeren ikke havde fået afslag den 3. april 2009, men i stedet var blevet optaget på et lovforslag om indfødsrets meddelelse, kunne ansøgeren have fået indfødsret i december 2009. Hvis ansøgeren var optaget på et lovforslag den 11. december 2008, kunne ansøgeren have fået indfødsret i juni 2009.

Sag 203 Statsløs palæstinenser, født ... Ansøgning af 19. november 2008. Omfattet af børnekonventionen, da ansøgningen blev indleveret, og senere af 1961-konventionen. Ved brev af 10. marts 2009, der er underskrevet af Lene Nielsen, fik ansøgeren afslag med den begrundelse, at ansøgeren ikke havde dokumenteret danskkundskaber eller havde bestået indfødsretsprøven.

Ministeriet genoptog af egen drift sagen og sendte den 15. februar 2010 et brev til ansøgeren, hvor ministeriet orienterede om rettingerne for statsløse født i Danmark i henhold til 1961-konventionen og børnekonventionen. Ministeriet vedlagde en genoptagerpakke, som man anmodede ansøgeren om at udfylde. Ansøgerens anmodning om genoptagelse blev modtaget i ministeriet den 25. februar 2010. Sagsbehandleren har i et internt notat af 2. marts 2010 anført "Konvention. mangler indfødsretsprøve og bekræftelse af FSA". Den 11. marts 2010 optaget på lovforslag. Ansøgeren fik indfødsret den ... 2010.

Hvis ansøgeren var optaget på lovforslag om indfødsrets meddelelse i december 2008, hvor ministeriet konstaterede, at ansøgeren var 17 år, men ville være 18 år i juni 2009, kunne ansøgeren have fået indfødsret i juni 2009.

Sag 252 Statsløs palæstinenser, født ... Ansøgning af 29. april 2009. Omfattet af børnekonventionen, da ansøgningen blev indleveret, og senere af 1961-konventionen. Ved brev af 12. oktober 2009, der er underskrevet af Ditte Novella, gav ministeriet afslag på ansøgningen med den begrundelse, at ansøgeren ikke havde tidsubegrænset opholdstilladelse i Danmark.

Ministeriet genoptog af egen drift sagen og sendte den 15. februar 2010 et brev til ansøgeren, hvor ministeriet orienterede om rettingerne for statsløse født i Danmark i henhold til 1961-konventionen. Ministeriet vedlagde en genoptagerpakke, som man anmodede ansøgeren om at udfylde.

Ansøgerens anmodning om genoptagelse blev modtaget i ministeriet den 10. marts 2010. Af interne notater fremgår, at ansøgeren ikke opfyldte ”de alm. betingelser som sprog og indf.prøve”. Den 7. april 2010 optaget på lovforslag. Ansøgeren fik indfødsret den ... 2010.

Hvis ansøgeren ikke havde fået afslag den 12. oktober 2009, men i stedet var blevet optaget på et lovforslag om indfødsrets meddelelse, kunne ansøgeren have fået indfødsret i juni 2010.

Sag 253 Statsløs palæstinenser, født ... Ansøgning af 3. august 2009. Omfattet af børnekonventionen, da ansøgningen blev indleveret, og senere af 1961-konventionen. Ved brev af 30. oktober 2009 gav ministeriet afslag på ansøgningen med den begrundelse, at ansøgeren ikke havde dokumenteret at have bestået indfødsretsprøven. Afslaget var underskrevet af Trine Priess Sørensen, og Katrin Thorsvig Hansen var sagsbehandler.

Det fremgår af de interne notater, at sagsbehandlerne den 16. og 26. november 2009 blev kontaktet telefonisk af en retshjælp, der repræsenterede ansøgeren. Christian Werring Clem oplyste den 16. november 2009, at da ansøgeren fyldte 18 år inden lovens stadfæstelse, skulle ansøgeren opfylde de almindelige betingelser for indfødsret. Retshjælpen klagede ved brev af 26. november 2009 over ministeriets afgørelse. Retshjælpen anførte til støtte for klagen, at ansøgeren ikke skulle bestå en indfødsretsprøve for at kunne blive optaget på lovforslag om naturalisation, idet ansøgeren havde søgt før det fyldte 18. år og derfor var omfattet af børnekonventionen. Det kunne ikke være afgørende, at ansøgningen på grund af sagsbehandlingstiden først blev bedømt, efter at ansøgeren var fyldt 18 år. En sagsbehandler har i et internt notat af 22. marts 2010 anført, at ”Ansøger opfylder ikke kravet om bestået indfødsretsprøve og har ikke tidsbegrænset opholdstilladelse”. Ministeriet anmodede ansøgeren om at udfylde genoptagerpakke. Anmodning om genoptagelse af ansøgning blev modtaget i ministeriet den 16. marts 2010. Den 15. april 2010 blev ansøgeren optaget på lovforslag. Indfødsret den ... 2010.

Hvis ansøgeren ikke havde fået afslag den 30. oktober 2009, men i stedet var blevet optaget på et lovforslag om indfødsrets meddelelse, kunne ansøgeren have fået indfødsret i juni 2010.

Sag 254 Statsløs palæstinenser, født ... Ansøgning af 13. august 2009. Omfattet af børnekonventionen, da ansøgningen blev indleveret, og senere af 1961-konventionen. Ansøgeren havde ukendt adresse, hvorfor ministeriet henlagde sagen den 21. oktober 2009. Ansøgeren anmodede ved brev af 11. november 2009 ministeriet om at genoptage sagen. Genoptagerpakken blev modtaget retur fra ansøgeren den 21. december 2009. Sagsbehandleren har i et internt notat af 7. januar 2010 anført ”Ansøgeren får krimafslag.” I et internt notat af 19. februar 2010 hedder det, at ”Denne dybt kriminelle ans. er omfattet af § 17 statsløs”. Det anføres videre, at ansøgeren havde gæld og hverken sprogbevis eller indfødsretsprøve. Den 23. februar 2010 optaget på lovforslag. Det fremgår af udskrift fra Kriminalregistret af 13. december 2010, at ansøgeren bl.a. var sigtet for hærværk, tyveri, indbrud og røveri. Ansøgeren fik indfødsret den ... 2010.

Katrin Thorsvig Hansen har foreholdt formuleringen om en dybt kriminel forklaret, at

”hun tror, at der var mange på kontoret, der havde den opfattelse, at det var ærgerligt, at der var mange ansøgere, der fik afslag, fordi eksempelvis de ikke havde det tilstrækkelige gennemsnit i en prøve i dansk, eller fordi de havde fået en færdselsbøde samtidig med, at der var nogen, der selvom de var indsat og afsonede op til flere års fængsel, kunne optages. Der var flere inklusive vidnet selv, der havde den opfattelse. Det var dog ikke noget, der forhindrede, at de behandlede sagerne, som de skulle. Opfattelsen var måske affødt af, at man gav afslag til rigtig mange dygtige ansøgere, som ikke kunne opfylde de almindelige betingelser. Hun kan ikke huske, om det blev drøftet, at de f.eks. på en hjemmeside skulle vejlede om rettighederne i henhold til konventionerne.” [3. april 2013, side 621-622]

Sag 255 Statsløs palæstinenser, født ... Ansøgning af 8. oktober 2009. Omfattet af børnekonventionen, da ansøgningen blev indleveret, og senere af 1961-konventionen. Sagsbehandleren har i et internt notat af 21. oktober 2009 anført ”Ans. kan ikke omfattes af § 17, men ... fylder 18 år inden LOV2 bliver vedtaget. Derfor skal sagen behandles som normalt. ... har ingen indfødsretsprøve. Afslag”. Lene Nielsen anførte imidlertid i et internt notat af 7. december 2009 ”Denne ansøger vil højst sandsynligt kunne omfattes af konventionen, hvorved han ikke vil skulle opfylde noget. Vi afventer svar fra ministeren. Lad derfor sagen afvente”. Den 22. februar 2010 blev

behandlingen af sagen genoptaget. Ministeriet skrev den 24. februar 2010 således til ansøgeren:

”Integrationsministeriet har den 12. oktober 2009 modtaget Deres ansøgning om dansk indfødsret ved naturalisation.

Det fremgår af ansøgningskemaets punkt 8, at de har sagt nej til at have begået strafbare forhold her i landet eller udlandet.

Ministeriet er imidlertid bekendt med, at De tre gange den 13. januar 2010, den 12. januar 2010, den 27. oktober 2009, den 7. oktober 2009 samt den 6. februar 2007 er sigtet for overtrædelse af straffeloven.

De bedes i den anledning udfylde vedlagte erklæring korrekt.

Ministeriet skal henvise til straffelovens § 161, hvoraf det fremgår, at med bøde eller fængsel indtil 2 år straffes den, som udenfor det i § 158 nævnte tilfælde for eller til en offentlig myndighed afgiver falsk erklæring på tro og love eller lignende højtidelig måde, hvor sådan form er påbudt eller tilstedt.

Såfremt ministeriet ikke har modtaget erklæringen inden 14 dage, vil sagen blive behandlet på det foreliggende grundlag. Dette vil betyde, at De vil få afslag på Deres ansøgning om dansk indfødsret.”

Ansøgeren redegjorde den 10. marts 2010 for begåede strafbare forhold, idet pågældende dog bl.a. angav ikke at kunne huske en sigtelse af 6. februar 2007.

Sagen er omtalt i afsnit 9.2.1.1.

Ved erklæring af 18. april 2010 anførte ansøgeren følgende:

”Ja jeg har begået strafbare i landet. Den 13. januar, 12. januar, 27. oktober 2009 er mit navn blevet misbrugt. 6. februar 2007 er jeg sigtet for brandstiftelse. 19. februar 2010 blev jeg idømt en bøde på 1000 kr. for 0,6 gram hashmix.”

I internt notat af 22. april 2010 har sagsbehandleren anført, at nu havde erklæringen de datoer, der var skrevet til ansøgeren den 8. april 2010, og at pågældende derfor kunne optages.

Den 29. april 2010 optaget på lovforslag. Ansøgeren fik indfødsret den ... 2010.

Sag 301 Statsløs palæstinenser, født ... Ansøgning af 11. november 2009. Omfattet af børnekonventionen. Sagsbehandleren har i et internt notat af 16. februar 2010 anført, at ansøgeren er statsløs født i Danmark. Ved breve af 15. december 2009 anmodes ansøgerens far om at underskrive erklæringer om bl.a. samtykke og om troskab og loyalitet. Da erklæringerne ikke blev returneret, blev sagen forelagt Kirsas Reinholdt med spørgsmål om, hvorvidt der skulle gives afslag, da ansøgerens far ikke havde underskrevet samtykkeerklæringen trods rykker. Kirsas Reinholt skrev i et internt notat af 24. februar 2010, at det ikke fremgik af brevet, at undladelse af at besvare forespørgselen inden for 14 dages fristen ville medføre afslag. Der skulle derfor sendes en ny anmodning med en kort frist, hvor der samtidig oplystes om, at sagen herefter ville blive afgjort på det foreliggende grundlag. Ny anmodning blev sendt den 3. marts 2010. Det fremgik heraf, at ansøgeren ville få afslag, hvis fristen ikke blev overholdt. Erklæringen forelå den 8. marts 2010. Den 10. marts 2010 optaget på lovforslag. Ansøgeren fik indfødsret den ... 2010.

Sag 331 Statsløs palæstinenser, født ... Ansøgning af 19. december 2008. Omfattet af børnekonventionen, da ansøgningen blev indleveret, og senere af 1961-konventionen. Ved brev af 11. juni 2009, der er underskrevet af Lene Nielsen, gav ministeriet afslag på ansøgningen med den begrundelse, at ansøgeren ikke havde dokumenteret at have bestået indfødsretsprøven.

Ansøgeren indsendte ved brev af 23. december 2009 bevis for bestået indfødsretsprøve og anmodede om genoptagelse af ansøgningen. Ved brev af 26. januar 2010, der er underskrevet af Katrin Thorsvig Hansen, gav ministeriet på ny afslag på ansøgningen med den begrundelse, at bevis for folkeskolens afgangsprøve ikke var indsendt i originalt eksemplar eller bekræftet kopi. Ansøgeren indsendte en bekræftet kopi den 1. februar 2010. Ministeriet genoptog af egen drift sagen og sendte den 15. februar 2010 et brev til ansøgeren, hvor ministeriet orienterede om rettighederne for statsløse fødte i

Danmark i henhold til 1961-konventionen. Ministeriet vedlagde en genoptagerpakke, som man anmodede ansøgeren om at udfylde. Ansøgerens anmodning om genoptagelse blev modtaget i ministeriet den 22. februar 2010. Af journalnotater fremgår, at ansøgeren opfyldte alle betingelser. Den 25. februar 2010 optaget på lovforslag. Ansøgeren fik indfødsret den ... 2010.

Hvis ansøgeren ikke havde fået afslag den 11. juni 2009, men i stedet var blevet optaget på et lovforslag om indfødsrets meddelelse, kunne ansøgeren have fået indfødsret i december 2009.

Sag 348 Statsløs palæstinenser, født ... Ansøgning af 30. oktober 2008. Omfattet af børnekonventionen, da ansøgningen blev indleveret, og senere af 1961-konventionen. Ved brev af 24. marts 2009, der er underskrevet af en kontorfunktionær, gav ministeriet afslag på ansøgningen med den begrundelse, at ansøgeren ikke havde tidsubegrænset opholdstilladelse, samt at ansøgeren ikke havde dokumenteret at have bestået indfødsretsprøven.

Ansøgeren søgte om genoptagelse. Ansøgerens anmodning om genoptagelse blev modtaget i ministeriet den 12. april 2010. Sagsbehandleren har i et internt notat af 29. april 2010 anført ”Som statsløs burde ansøgeren aldrig være meddelt afslag. Han skal derfor behandles efter de nye retningslinjer”. Ansøgeren opfyldte ikke kravene til gæld, selvforsørgelse og indfødsretsprøve. Den 29. april 2010 optaget på lovforslag. Ansøgeren fik indfødsret den ... 2010.

Hvis ansøgeren ikke havde fået afslag den 24. marts 2009, men i stedet var blevet optaget på et lovforslag om indfødsrets meddelelse, kunne ansøgeren have fået indfødsret i december 2009.

Sag 349 Statsløs palæstinenser, født ... Ansøgning af 30. oktober 2008. Omfattet af børnekonventionen, da ansøgningen blev indleveret, og senere af 1961-konventionen. Ved brev af 10. marts 2009, der er underskrevet af Lene Nielsen, gav ministeriet afslag på ansøgningen med den begrundelse, at ansøgeren ikke havde dokumenteret sine danskundskaber eller at have bestået indfødsretsprøven.

Ministeriet genoptog af egen drift sagen og sendte den 15. februar 2010 et brev til ansøgeren, hvor ministeriet orienterede om rettig-hederne for statsløse født i Danmark i henhold til 1961-konventio-

nen. Ministeriet vedlagde en genoptagerpakke, som man anmodede ansøgeren om at udfylde. Ansøgerens anmodning om genoptagelse blev modtaget i ministeriet den 19. februar 2010. I ansøgningen om genoptagelse var der svaret nej til spørgsmålet om ansøgeren havde begået kriminalitet. Ansøgeren var imidlertid sigtet for overtrædelse af straffeloven, og ministeriet anmodede derfor ved brev af 25. februar 2010 ansøgeren om at udfylde erklæring om kriminalitet korrekt. Efter flere breve fra ministeriet svarede ansøgeren den 19. marts 2010 ja til at have begået kriminalitet eller være sigtet samt anførte dels sigtelse for indbrud, som ansøgeren angav at være uskyldig i, dels en bøde for at have lånt en stjålet knallert. Den 22. april 2010 optaget på lovforslag. Ansøgeren fik indfødsret den ... 2010.

Hvis ansøgeren ikke havde fået afslag den 10. marts 2009, men i stedet var blevet optaget på et lovforslag om indfødsrets meddelelse, kunne ansøgeren have fået indfødsret i december 2009.

Sag 375 Statsløs palæstinenser, født ... Ansøgning indleveret til politiet 8. januar 2008, men synes først videresendt til ministeriet 27. januar 2009. Omfattet af børnekonventionen, da ansøgningen blev indleveret, og senere af 1961-konventionen. Ved brev af 11. marts 2009 underskrevet af Trine Priess Sørensen gav ministeriet afslag på ansøgningen med den begrundelse, at ansøgeren ikke havde dokumenteret at have bestået indfødsretsprøven.

Den 22. december 2009 meddelte ansøgeren, at pågældende havde bestået indfødsretsprøven. Ansøgeren blev vejledt om, hvordan sagen kunne genoptages. Ansøgeren fremsendte den 11. januar 2010 genoptagerpakken samt dokumentation for indfødsretsprøven. Ansøgeren havde i ansøgningskemaet undladt at oplyse om en sigtelse af 20. april 2009 for vold eller trussel om vold mod tjenestemand. Efter at have anført denne sigtelse på et nyt skema, blev ansøgeren den 26. maj 2010 optaget på lovforslag. Ansøgeren fik indfødsret den ... 2010.

Hvis ansøgeren ikke havde fået afslag den 11. marts 2009, men i stedet var blevet optaget på et lovforslag om indfødsrets meddelelse, kunne ansøgeren have fået indfødsret i december 2009.

Sag 471 Statsløs palæstinenser, født ... Ansøgning af 28. april 2009. Omfattet af børnekonventionen, da ansøgningen blev indleveret, og senere

af 1961-konventionen. Ved brev af 11. maj 2009, der er underskrevet af Birgitte Borker Alberg, gav ministeriet afslag på ansøgningen med den begrundelse, at ansøgeren var sigtet for overtrædelser af straffeloven.

Ministeriet modtog anmodning om genoptagelse af ansøgningen den 16. november 2009. Af udskrift fra Kriminalregistret af 24. november 2009 fremgår, at ansøgeren i 2009 havde vedtaget bøder på 2.500 kr. for henholdsvis overtrædelse af færdselsloven og for hærværk. Ansøgeren var endvidere sigtet for bl.a. flere tilfælde af tyveri. Sagsbehandleren har i et internt notat af 24. november 2009 anført ”Har genoptaget ved genoptagerpakken. Der er kommet flere sigtelser til, én af de tidligere er afgjort. Afvent fuldstændig udskrift fra KR ad fastholdelse”. En anden sagsbehandler har i et internt notat af 26. november 2009 anført ”kr-udskrift indkommet: det er ingen afgørelser med karenstid, men der står 7 sigtelser, så det bliver en fastholdelse”. Sagsbehandleren har videre i et internt notat af 28. januar 2010 anført ”Ans. har ringet og spurgt til sagen. Jeg sagde, vi havde modtaget genoptagerpakken og er ved at behandle sagen. Det er én, der er født i Danmark – statsløs, så der må være en af dem, der kan optages uanset krim? Giver Kirsas besked på, at han har ringet”. Sagsbehandleren har i et internt notat af 15. februar 2010 anført ”Statsløs født i DK. Fastholdelsen er ikke sendt – der skal sendes specielt genoptagerbrev + pakke”. Ministeriet genoptog sagen og sendte den 15. februar 2010 et brev til ansøgeren, hvor ministeriet orienterede om rettighederne for statsløse født i Danmark i henhold til 1961-konventionen og børnekonventionen. Ministeriet vedlagde en genoptagerpakke, som man anmodede ansøgeren om at udfylde.

Ansøgerens anmodning om genoptagelse blev modtaget den 18. februar 2010. Ansøgeren havde svaret nej til, om ansøgeren ”i øvrigt [havde] begået strafbare forhold her i landet eller i udlandet (Alle forhold, som De er sigtet for og/eller blevet dømt for, skal anføres nedenfor).” Ved brev af 25. februar 2010 anmodede ministeriet ansøgeren om at udfylde erklæring om kriminalitet korrekt, idet ministeriet var bekendt med forhold, der ikke passede med ansøgerens erklæring om ikke at have begået kriminalitet her i landet eller udlandet. Ministeriet henviste til straffeloven § 161 om straf for på tro og love at afgive falsk erklæring. Ministeriet anførte endvidere, at såfremt ministeriet ikke havde modtaget ansøgningen inden 14 dage, ville ansøgeren få afslag. Ved erklæring modtaget den 5. marts 2010

oplyste ansøgeren om domfældelser for hærværk, tyveri af benzin og kørsel uden at anvende sikkerhedssele. Af journalnotat af 10. marts 2010 fra Lene Nielsen fremgår, at ”krim.erklæringen fortsat ikke [er] OK. Efter resolution fra Kirsas sendes en ny.” Den 15. marts 2010 skrev ministeriet til ansøgeren, at pågældende ikke havde nævnt en række nærmere angivne sigtelser for overtrædelse af straffeloven. I brevet henvistes igen til straffelovens § 161 samt at manglende overholdelse af fristen på 14 dage ville betyde, at ansøgeren fik afslag.

Af journalnotater af 31. marts 2010 fremgår, at ansøgeren telefonisk kontaktede ministeriet og meddelte, at han havde anmodet politiet om hjælp, da han ikke kunne huske alt, han var dømt for. Af et brev af 7. april 2010 fra ... Politi til ansøgeren fremgår, at ansøgeren ved brev af 24. marts 2010 havde anmodet politiet om en oversigt over verserende sigtelser. Brevet anførte fem sigtelser angående indbrud, hæleri, våbenlov, vold og indbrud. Ansøgeren videresendte dette brev til ministeriet, hvor det blev modtaget den 13. april 2010. I et journalnotat af samme dato anførtes det, at da ansøgeren ikke havde skrevet under, var der ikke tale om en erklæring. Den 22. april 2010 skrev sagsbehandleren til ansøgeren og bad denne ringe snarest muligt. I journalnotat af samme dato anførte sagsbehandleren, at ansøgeren selv skulle skrive, at han var sigtet den 15. februar 2010, 18. december 2009 og fem gange den 24. august 2009, samt at han var dømt 22. juni 2009, 14. april 2009 og 11. april 2008. Af journalnotat af 26. maj 2010 fremgår, at sagsbehandleren i detaljer havde fortalt ansøgeren, hvad pågældende skulle skrive. Ansøgeren indsendte herefter en ny erklæring, hvor der var svaret ja til at have begået kriminalitet samt anført de ovenfor nævnte seks datoer. Sagsbehandleren forelagde sagen for Morten Thorsted, der i notat af 2. juni 2010 oplyste, at han havde drøftet sagen med Dorit Hørlyck og Kirsas Reinholt. De var blevet enige om, at det var tilstrækkeligt, at ansøgerne skrev under på at have begået strafbare forhold/være blevet sigtet, men at det ikke var nødvendigt at opliste alle forholdene, som ministeriet jo i forvejen var bekendt med. For fremtiden skulle der kun rykkes for en ny erklæring, hvis ansøgeren havde erklæret ikke at have begået strafbare forhold, og ministeriet var klar over, at det ikke var rigtigt. Dette ville blive indføjet i manualen. Den 3. juni 2010 blev ansøgeren optaget på lovforslag. Ansøgeren fik indfødsret den ... 2010.

Hvis ansøgeren ikke havde fået afslag den 11. maj 2009, men i stedet var blevet optaget på et lovforslag om indfødsrets meddelelse, kunne ansøgeren have fået indfødsret i december 2009.

- Sag 481 Statsløs palæstinenser, født ... Ansøgning af 28. april 2009. Omfattet af børnekonventionen, da ansøgningen blev indleveret, og senere af 1961-konventionen. Ved brev af 5. maj 2009, der er underskrevet af Birgitte Borker Alberg, gav ministeriet afslag på ansøgningen med den begrundelse, at ansøgeren ikke havde dokumenteret at have bestået indfødsretsprøven.

Den 1. februar 2010 modtog Indfødsretskontoret anmodning om genoptagelse af ansøgningen og bekræftet bevis for bestået indfødsretsprøve. Sagsbehandleren har i et internt notat af 19. februar 2010 anført ”Ansøgeren er statsløs født i Danmark. Ansøgningen er indgivet mellem det 18. og 21. år og behandles derfor efter FN’s konvention af 30. august 1961 om begrænsning af statsløshed. Ansøgeren opfylder dog alle betingelser”. Den 23. februar 2010 optaget på lovforslag. Ansøgeren fik indfødsret den ... 2010.

Hvis ansøgeren ikke havde fået afslag den 5. maj 2009, men i stedet var blevet optaget på et lovforslag om indfødsrets meddelelse, kunne ansøgeren have fået indfødsret i december 2009.

- Sag 508 Statsløs palæstinenser, født ... Ansøgning af 19. januar 2009. Omfattet af børnekonventionen, da ansøgningen blev indleveret, og senere af 1961-konventionen. Ved brev af 19. juni 2009, der er underskrevet af Trine Priess Sørensen, gav ministeriet afslag på ansøgningen med den begrundelse, at ansøgeren var straffet for overtrædelser af straffeloven.

Ministeriet genoptog af egen drift sagen og sendte den 19. februar 2010 et brev til ansøgeren, hvor ministeriet orienterede om rettighederne for statsløse født i Danmark i henhold til børnekonventionen. Ministeriet vedlagde en genoptagerpakke, som man anmodede ansøgeren om at udfylde. Ansøgerens anmodning om genoptagelse blev modtaget i ministeriet den 16. marts 2010.

Ved brev af 7. maj 2010 anmodedes ansøgeren om at underskrive og indsende ansøgningskemaets punkt 6 om, at ansøgeren ikke havde gjort sig skyldig i forhold omfattet af straffelovens kapitel 12 og 13.

Erklæringen forelå den 26. maj 2010. Ministeriet skrev herefter den 26. maj 2010 således til ansøgeren:

”Integrationsministeriet skal i forbindelse med behandlingen af Deres ansøgning om dansk indfødsret anmode Dem om at dokumentere Deres dansk kundskaber ved bevis for en nærmere angiven prøve, og at dokumentere kendskab til danske samfundsforhold, dansk kultur og historie ved bevis for en særlig indfødsretsprøve, jf. retningslinjernes § 24.

Dokumentationen bedes indsendt til ministeriet i originalt eksemplar eller bekræftet kopi.

Ved bekræftet kopi forstås en kopi, der er stemplet og underskrevet f.eks. af den skole, der har udstedt beviset, af politiet eller af kommunen.

Såfremt De ikke har dokumentation for Deres dansk kundskaber og kendskab til danske samfundsforhold ved bevis for en indfødsretsprøve, bedes De oplyse dette.

Hvis ministeriet ikke inden 14 dage har modtaget dokumentation for Deres dansk kundskaber, indfødsretsprøve eller oplysninger om at De ikke har dokumentation for ovennævnte, vil ministeriet behandle Deres ansøgning på det foreliggende grundlag. Det kan betyde, at De får afslag på Deres ansøgning om dansk indfødsret.”

Sagsbehandleren har i internt notat af samme dato anført, at ansøgeren skal indsende dokumentation for sprog og indfødsretsprøve, selv om det ikke har betydning for at opfylde betingelserne. Af notat af 9. juni 2010 fremgår det, at en kommunalrådgiver havde ringet og oplyst, at ansøgeren ikke havde sprogprøve eller indfødsretsprøve. Af notat af 17. juni 2010 fremgår det, at ansøgeren ikke opfyldte krav om selvforsørgelse, sprog, indfødsretsprøve, kriminalitet, gæld og tidsbegrænset opholdstilladelse, men at ansøgeren alligevel måtte optages. Den 17. juni 2010 optaget på lovforslag. Ansøgeren fik indfødsret den ... 2010.

Hvis ansøgeren ikke havde fået afslag den 19. juni 2009, men i stedet var blevet optaget på et lovforslag om indfødsrets meddelelse, kunne ansøgeren have fået indfødsret i december 2009.

Sag 517 Statsløs palæstinenser, født ... Ansøgning af 17. april 2009. Omfattet af børnekonventionen, da ansøgningen blev indleveret, og senere af 1961-konventionen. Ved brev af 27. maj 2009, der er underskrevet af Lene Nielsen, gav ministeriet afslag på ansøgningen med den begrundelse, at ansøgeren var sigtet for overtrædelser af straffeloven.

Ministeriet genoptog af egen drift sagen og sendte den 24. februar 2010 et brev til ansøgeren, hvor ministeriet orienterede om rettig-hederne for statsløse født i Danmark i henhold til 1961-konventionen. Ministeriet vedlagde en genoptagerpakke, som man anmodede ansøgeren om at udfylde. Ansøgerens anmodning om genoptagelse blev modtaget i ministeriet den 9. april 2010.

Ministeriet bekræftede ved brev af 13. april 2010 til ansøgeren bl.a. modtagelsen af anmodningen om genoptagelse og anførte, at de nugældende betingelser for at blive optaget på lovforslag om indfødsrets meddelelse fremgik af cirkulæreskrivelse nr. 61 af 22. september 2008. Af udskrift fra SKAT Fordringsoplysninger af 29. april 2010 fremgår, at ansøgeren havde gæld til det offentlige. Af udskrift fra Kriminalregistret af samme dato fremgår, at ansøgeren havde flere verserende sigtelser. Sagsbehandleren har i et internt notat af 29. april 2010 anført, at ansøgeren var fyldt 18 år i ... og var statsløs. Det anførtes videre, at ansøgeren ikke opfyldte betingelserne vedrørende sprog, indfødsretsprøve, tidsbegrænset opholdstilladelse og gæld. Desuden havde ansøgeren to sigtelser for henholdsvis tyveri og indbrud. Den 4. maj 2010 optaget på lovforslag. Ansøgeren fik indfødsret den ... 2010.

Hvis ansøgeren ikke havde fået afslag den 27. maj 2009, men i stedet var blevet optaget på et lovforslag om indfødsrets meddelelse, kunne ansøgeren have fået indfødsret i december 2009.

Sag 518 Statsløs palæstinenser, født ... Ansøgning af 30. april 2009. Omfattet af børnekonventionen, da ansøgningen blev indleveret, og senere af 1961-konventionen. Ved brev af 15. juni 2009, der er underskrevet af Morten Thorsted, gav ministeriet afslag på ansøgningen med den begrundelse, at ansøgeren ikke havde dokumenteret sine danskundskaber eller at have bestået indfødsretsprøven.

Ministeriet genoptog af egen drift sagen og sendte den 15. februar 2010 et brev til ansøgeren, hvor ministeriet orienterede om rettig-

hederne for statsløse født i Danmark i henhold til 1961-konventionen. Ministeriet vedlagde en genoptagerpakke, som man anmodede ansøgeren om at udfylde. Ansøgerens anmodning om genoptagelse blev modtaget i ministeriet den 5. marts 2010. Af et internt notat af 20. april 2010 fremgår det, at ansøgeren manglende dansk- og indfødsretsprøve. Den 23. april optaget på lovforslag. Ansøgeren fik indfødsret den ... 2010.

Hvis ansøgeren ikke havde fået afslag den 15. juni 2009, men i stedet var blevet optaget på et lovforslag om indfødsrets meddelelse, kunne ansøgeren have fået indfødsret i december 2009.

- Sag 573, 574, 575 og 576 Statsløse palæstinensere, født ..., ..., ... og ... Ansøgninger af 9. december 2009. Omfattet af børnekonventionen. Den 2. februar 2010 optaget på lovforslag. Ansøgerne fik indfødsret ... 2010.
- Sag 577 Statsløs palæstinenser, født ... Ansøgning af 25. november 2009. Omfattet af børnekonventionen. Sagsbehandleren har i et internt notat af 1. februar 2010 anført ”Ansøgeren er født i Danmark af statsløse forældre”. Den 8. februar 2010 optaget på lovforslag. Ansøgeren fik indfødsret den ... 2010.
- Sag 578 og 579 Statsløse palæstinensere, født ... og ... Ansøgninger af 12. januar 2010. Omfattet af børnekonventionen. Sagsbehandleren har i et internt notat af 3. februar 2010 anført, at ansøgerne er født i Danmark, og at ansøgerne er statsløse. Den 16. februar 2010 optaget på lovforslag. Ansøgerne fik indfødsret den ... 2010.
- Sag 580, 581, 582 og 583 Statsløse ansøgere med marokkansk mor og statsløs far, født ..., ..., ... og ... Ansøgninger af 27. januar 2010. Omfattet af børnekonventionen, da ansøgningen blev indleveret, og for så vidt angår ansøgeren født i ... senere af 1961-konventionen. Sagsbehandleren har i interne notater af 22. februar 2010 for så vidt angår ansøgerne født ..., ... og ... anført, at ansøgerne er statsløse, omfattet af § 17. Den samme sagsbehandler anførte endvidere følgende om ansøgeren født ... ”Ansøgeren har en betinget dom for røveri, hvor karenstiden ikke udløber før november 2010. Ansøgeren er registreret med gæld i CFR. Det er et politikrav og vil derfor formentlig ikke være til hinder for optagelse. Ansøgeren opfylder ikke sprogkravet og har ingen indfødsretsprøve”. Den samme sagsbehandler anførte samtidig, at ansøgeren født ... ikke havde nogen dokumentation for danskund-

skaber eller indfødsretsprøve, og at ansøgeren kun var ... år. For så vidt angår ansøgeren født ... er det anført, at ”Ansøgeren er statsløs. Ansøgeren har indgivet ansøgningen mellem det 18. og 21. år. Ansøgeren opfylder ikke sprogkravet og har ingen indfødsretsprøve”. Med hensyn til ansøgeren født ... er det anført, at pågældende opfylder de betingelser, et 10-årigt barn skal. Den 25. februar 2010 optaget på lovforslag. Ansøgerne fik indfødsret den ... 2010.

Sag 584 Statsløst barn med kenyansk mor og dansk far, født ... Ansøgning af 11. december 2009. Omfattet af børnekonventionen. Den 24. marts 2010 optaget på lovforslag. Ansøgeren fik indfødsret den ... 2010.

Sag 585, 586, 587 og 588 Statsløse palæstinensere, født ..., ..., ... og ... Ansøgninger af 25. november 2009 og 5. februar 2010. Omfattet af børnekonventionen. Den 12. februar 2010 optaget på lovforslag. Ansøgerne fik indfødsret den ... 2010.

Sag 589 Statsløs palæstinenser, født ... Ansøgning af 27. januar 2010. Omfattet af børnekonventionen. Sagsbehandleren har i et internt notat af 23. februar 2010 anført ”Statsløs barn”. Den 24. februar 2010 optaget på lovforslag. Ansøgeren fik indfødsret den ... 2010.

Sag 590 Statsløs palæstinenser, født ... Ansøgning af 21. januar 2010. Omfattet af børnekonventionen. Den 9. april 2010 optaget på lovforslag. Ansøgeren fik indfødsret den ... 2010.

Sag 591 Statsløs palæstinenser, født ... Ansøgning af 9. februar 2010. Omfattet af børnekonventionen. Sagsbehandleren har i et internt notat af 18. februar 2010 anført ”Statsløs barn født i Danmark. Kan optages.” Den 19. februar 2010 optaget på lovforslag. Ansøgeren fik indfødsret den ... 2010.

Sag 592, 593 og 594 Statsløse palæstinensere, født ..., ... og ... Ansøgninger af 18. august 2009. Sagerne blev modtaget i ministeriet den 18. februar 2010. Omfattet af børnekonventionen, da ansøgningerne blev indleveret, og for så vidt ansøgeren født i ... senere af 1961-konventionen. Sagsbehandleren har i et internt notat af ... for så vidt angår ansøgeren født ... anført, at ... sagen skal behandles som for en statsløs mellem 18 og 21 år. Sagsbehandleren har den 19. april 2010 noteret til en anden sagsbehandler, at ansøgeren er sigtet, ikke har dansk- eller indfødsretsprøve og ikke har permanent opholdstil-

ladelse, men er klar til optagelse på lovforslag. Den 25. februar og 23. april 2010 optaget på lovforslag. Ansøgerne fik indfødsret den ... 2010.

Sag 595, 596 og 597 Statsløse palæstinensere, født ..., ... og ... Ansøgninger af 26. januar 2010. Omfattet af børnekonventionen. Sagsbehandleren har i interne notater af 16. marts 2010 anført ”§ 17 barn. Kan optages”. Den 17. marts 2010 optaget på lovforslag. Ansøgerne fik indfødsret den ... 2010.

Sag 598 og 599 Statsløse palæstinensere, født ... og ... Ansøgninger af 4. marts 2010. Omfattet af børnekonventionen. Sagsbehandleren har i interne notater af 17. marts 2010 anført, at bl.a. ansøgningsskemaets punkt 5 (troskab og loyalitet) og 6 (afkald på hidtidigt statsborgerskab) ikke var underskrevet. Ansøgerne blev ved breve af 17. marts 2010 anmodet om at underskrive disse erklæringer. Erklæringerne blev medtaget underskrevet den 22. marts 2010. Den 26. marts 2010 optaget på lovforslag. Ansøgerne fik indfødsret den ... 2010.

Sag 600, 601, 602 og 603 Statsløse palæstinensere, født ..., ..., ... og ... Ansøgninger af 4. marts 2010. Omfattet af børnekonventionen. Sagsbehandleren har i interne notater af 31. marts 2010 anført ”Ansøgeren er statsløs og født i Danmark (...) optagelse efter § 17.” Den 9. april 2010 optaget på lovforslag. Ansøgerne fik indfødsret den ... 2010.

Sag 604 og 605 Statsløse palæstinensere, født ... og ... Ansøgninger af 21. januar 2010. Omfattet af børnekonventionen. Den 19. marts 2010 optaget på lovforslag. Ansøgerne fik indfødsret den ... 2010.

Sag 606 og 607 Statsløse palæstinensere, født ... og ... Ansøgninger af 21. januar 2010. Omfattet af børnekonventionen. Sagsbehandleren har i interne notater af 15. marts 2010 anført, at sagerne behandles efter retningslinjernes § 17 om statsløse børn. Den 19. marts 2010 optaget på lovforslag. Ansøgerne fik indfødsret den ... 2010.

Sag 608 Statsløs palæstinenser, født ... Ansøgning af 11. marts 2010. Omfattet af børnekonventionen. Den 22. juni 2010 optaget på lovforslag. Ansøgeren fik indfødsret den ... 2010.

- Sag 609 og 610 Statsløse palæstinensere, født ... og ... Ansøgninger af 11. december 2009. Omfattet af børnekonventionen. Den 26. april 2010 optaget på lovforslag. Ansøgerne fik indfødsret den ... 2010.
- Sag 611 Statsløs palæstinenser, født ... Ansøgning af 16. marts 2010. Omfattet af børnekonventionen. Sagsbehandleren har i et internt notat af 25. marts 2010 anført ”§ 17 – ok til tjek”. Den 7. april 2010 optaget på lovforslag. Ansøgeren fik indfødsret den ... 2010.
- Sag 612, 613 og 614 Statsløse palæstinensere, født ..., ... og ... Ansøgninger af 8. marts 2010. Omfattet af børnekonventionen. Sagsbehandleren har i interne notater af 16. marts 2010 anført, at børnene er statsløse, og at de ikke skal opfylde de almindelige betingelser. Den 23. april 2010 optaget på lovforslag. Ansøgerne fik indfødsret den ... 2010.
- Sag 615, 616 og 617 Statsløse palæstinensere, født ..., ... og ... Ansøgninger af 14. februar 2010. Omfattet af børnekonventionen. En af ansøgerne født ... anmodedes ved brev af 8. juni 2010 om at underskrive og indsende erklæring om troskab og loyalitet. Erklæringen forelå den 17. juni 2010. Ansøgeren født ... anmodedes ved brev af 28. april 2010 om at udfylde og indsende en ny erklæring om kriminalitet, da ansøgeren var sigtet for brugstyveri af en registreret personbil og i den oprindelige erklæring havde oplyst ikke at have begået kriminelle forhold her i landet eller udlandet. En sagsbehandler har i et internt notat af 13. april 2010 anført, at ansøgeren skal erklære, at pågældende er sigtet, selv om ansøgeren ikke mener at have begået forholdet. Ny erklæring, hvor ansøgeren havde tilføjet ”sigtet for brugstyveri”, forelå den 5. maj 2010. Den 7. maj og 17. juni 2010 optaget på lovforslag. Ansøgerne fik indfødsret den ... 2010.
- Sag 618, 619 og 620 Statsløse børn med statsløs far og jordansk mor, født ..., ... og ... Ansøgninger af 5. februar 2010. Omfattet af børnekonventionen. Sagsbehandleren har i interne notater af 26. marts anført ”mangler at udfylde erkl.”. Der er tale om erklæring om troskab og loyalitet. Ansøgenes forældre blev ved brev af 26. marts 2010 anmodet om at underskrive denne erklæring. For så vidt angår ansøgeren født ... anmodes forældrene også om at underskrive ansøgningsskemaets punkt 8 om kriminalitet. Det fremgår af brevet, at ansøgerne kunne få afslag, hvis erklæringen ikke blev modtaget inden 14 dage. Underskrevne erklæringer blev modtaget i ministeriet den 6. april 2010.

Den 20. april 2010 optaget på lovforslag. Ansøgerne fik indfødsret den ... 2010.

- Sag 621 Statsløs palæstinenser, født ... Ansøgning af 24. marts 2010. Omfattet af børnekonventionen. Den 7. april 2010 optaget på lovforslag. Ansøgeren fik indfødsret den ... 2010.
- Sag 622 og 623 Statsløse palæstinensere, født ... og ... Ansøgninger af 30. marts 2010. Omfattet af børnekonventionen. I internt notat af 4. juni 2010 er anført, at ansøgeren er omfattet af § 17 og ikke skal opfylde andre krav end bopælskravet. Den 4. juni 2010 optaget på lovforslag. Ansøgerne fik indfødsret den ... 2010.
- Sag 624 Statsløs palæstinenser, født ... Ansøgning af 2. marts 2010. Omfattet af børnekonventionen. Sagsbehandleren har i et internt notat anført ”Sagen behandles efter retningslinjernes § 17 om statsløse børn”. Den 21. maj 2010 optaget på lovforslag. Ansøgeren fik indfødsret den ... 2010.
- Sag 625 Statsløs palæstinenser, født ... Ansøgning af 15. april 2010. Omfattet af 1961-konventionen. Af udskrift af 27. april 2010 fra Kriminalregisteret fremgår, at ansøgeren i ... var idømt en betinget dom for vold eller trusler mod en politimand. Ansøgeren havde i ansøgningsskemaet svaret nej til at have begået kriminalitet. Sagsbehandleren har i et internt notat af 29. april 2010 anført, at ”Ansøgeren har ingen danskprøve, ingen indfødsretsprøve, er ikke selvforsørgende og har gæld. Derudover har ... en betinget dom, som ... mangler at påføre sin krimerkklæring, Ryk for ny krimerkklæring”. Ansøgeren indsendte en ny erklæring, hvor ansøgeren svarede ja til at have begået kriminalitet. En anden sagsbehandler har i et internt notat af 2. juni 2010 anført, at ”Det er netop blevet besluttet (der kommer en mail), at det er ok, at ansøgerne alene erklærer, at de har begået strafbare forhold/er sigtede, uden at påføre på erklæringen, hvilke forhold, der er tale om ...”. Den 2. juni 2010 optaget på lovforslag. Ansøgeren fik indfødsret den ... 2010.
- Sag 626, 627 og 628 Statsløse palæstinensere, født ..., ... og ... Ansøgninger af 18. marts 2010. Omfattet af børnekonventionen. Sagsbehandleren har i interne notater af 27. april 2010 anført, at sagen behandles efter retningslinjernes § 17 om statsløse børn. Den 3. juni 2010 optaget på lovforslag. Ansøgerne fik indfødsret den ... 2010.

- Sag 629, 630 og 631 Statsløse palæstinensere, født ..., ... og ... Ansøgninger af 23. april 2010. Omfattet af børnekonventionen. Ansøgerne er ved breve af 12. maj 2010 anmodet om at underskrive bl.a. erklæring om troskab og loyalitet. De underskrevne erklæringer er modtaget i ministeriet den 17. maj 2010. Den 18. maj 2010 optaget på lovforslag. Ansøgerne fik indfødsret den ... 2010.
- Sag 632, 633 og 634 Statsløse palæstinensere, født ..., ... og ... Ansøgninger af 12. april 2010. Omfattet af børnekonventionen. Sagsbehandleren har i interne notater af 29. april 2010 for så vidt angår ansøgerne født ... og ... anført ”§17 – ok til tjek”. Den 5. maj 2010 optaget på lovforslag. Ansøgerne fik indfødsret den ... 2010.
- Sag 635 Statsløs palæstinenser, født ... Ansøgning af 25. marts 2010. Omfattet af børnekonventionen. Sagsbehandleren har i forbindelse med undersøgelser af forældrenes statsborgerskabsforhold konkluderet i et internt notat af 3. juni 2010 ”Vi betragter barnet som statsløst født i Danmark, kan behandles efter retningslinjernes § 17.” Den 8. juni 2010 optaget på lovforslag. Ansøgeren fik indfødsret den ... 2010.
- Sag 636 Statsløs palæstinenser, født ... Ansøgning af 13. april 2010. Omfattet af 1961-konventionen. Sagsbehandleren har i et internt notat af 6. maj 2010 anført, at ansøgeren er ... år og er født i Danmark af statsløse forældre. Ansøgeren opfylder samtlige betingelser med undtagelse af indfødsretsprøven. Den 7. maj 2010 optaget på lovforslag. Ansøgeren fik indfødsret den ... 2010.
- Sag 637 Statsløs palæstinenser, født ... Ansøgning af 27. april 2010. Omfattet af børnekonventionen. Sagsbehandleren har i et internt notat af 22. juli 2010 anført ”Da ans. således er født statsløs i DK og har bopæl her, kan ... optages efter retningslinjernes § 17, da ... ikke skal opfylde et opholdskrav.” Den 23. juli 2010 optaget på lovforslag. Ansøgeren fik indfødsret den ... 2010.
- Sag 638 Statsløs palæstinenser, født ... Ansøgning af 26. april 2010. Omfattet af børnekonventionen. Sagsbehandleren har i et internt notat af 20. maj 2010 anført, at ”Sagen behandles efter retningslinjernes § 17 om statsløse børn”. Den 31. maj 2010 optaget på lovforslag. Ansøgeren fik indfødsret den ... 2010.

- Sag 639 Statsløs palæstinenser, født ... Ansøgning af 23. marts 2010. Omfattet af børnekonventionen, da ansøgningen blev indleveret, og senere af 1961-konventionen. Sagsbehandleren har i et internt notat af 12. maj 2010 anført, at "Ansøger fylder 18 år i Skal derfor behandles efter reglerne for statsløse mellem 18 og 21. år". Den 19. maj 2010 optaget på lovforslag. Ansøgeren fik indfødsret den ... 2010.
- Sag 640, 641 og 642 Statsløse palæstinensere, født ..., ... og ... Ansøgninger af 25. marts 2010. Omfattet af børnekonventionen. Sagsbehandleren har i interne notater af 19. maj 2010 anført, at sagerne skal behandles efter retningslinjernes § 17 om statsløse børn. For så vidt angår ansøgerne født ... og ... anføres det, at ansøgerne ikke skal opfylde krav, da de er statsløse. For så vidt angår ansøgeren født ... fremgår det af et internt notat af 25. maj 2010, at Morten Thorsted havde drøftet spørgsmålet om indhentelse af en skoleudtalelse med Kirsra Reinholdt, og at ministeriet skulle anmode ansøgeren om en skoleudtalelse, selv om det ikke var en betingelse, da Indfødsretsudvalget skulle orienteres herom. Ansøgeren anmodedes ved brev af 25. maj 2010 om at fremsende dokumentation for sine danskkundskaber. Det fremgår af ministeriets brev, at opfyldelse af sprogkravet var en betingelse for at opnå indfødsret. Det fremgår endvidere, at såfremt ministeriet ikke inden 14 dage havde modtaget en udtalelse fra ansøgerens skole, ville ministeriet behandle ansøgningen på det foreliggende grundlag. Udtalelsen blev modtaget i ministeriet den 4. juni 2010. I interne notater af 14. juni 2010 fremgår, at ansøgeren ifølge udtalelsen ikke opfyldte sprogkravet. Den 25. maj og 15. juni 2010 optaget på lovforslag. Ansøgerne fik indfødsret den ... 2010.
- Sag 643 Statsløs palæstinenser, født ... Ansøgning af 27. april 2010. Omfattet af børnekonventionen. Sagsbehandleren har i et internt notat af 25. maj 2010 anført "Sagen behandles efter retningslinjernes § 17 om statsløse børn." Den 27. maj 2010 optaget på lovforslag. Ansøgeren fik indfødsret den ... 2010.
- Sag 644 Statsløs palæstinenser, født ... Ansøgning af 2. marts 2010. Omfattet af 1961-konventionen. Sagsbehandleren har i et internt notat anført "Ans. er statsløs og født i DK." Den 31. maj 2010 optaget på lovforslag. Ansøgeren fik indfødsret den ... 2010.

- Sag 645 Statsløs palæstinenser, født ... Ansøgning af 17. maj 2010. Omfattet af børnekonventionen. Sagsbehandleren har i et internt notat af 26. maj 2010 anført, at sagen behandles efter retningslinjernes § 17 om statsløse børn. Den 8. juni 2010 optaget på lovforslag. Ansøgeren fik indfødsret den ... 2010.
- Sag 646, 647 og 648 Statsløse palæstinensere, født ..., ... og ... Ansøgninger af 23. april 2010. Omfattet af børnekonventionen. Ved brev af 27. maj 2010 anmodedes ansøgenes forældre om at underskrive bl.a. erklæring om troskab og loyalitet. Underskrevne ansøgningsskemaer blev modtaget af ministeriet den 2. juni 2010. Den 3. juni 2010 optaget på lovforslag. Ansøgerne fik indfødsret den ... 2010.
- Sag 649 Statsløs palæstinenser, født ... Ansøgning af 18. maj 2010. Omfattet af børnekonventionen. Sagsbehandleren har i et internt notat af 2. juni 2010 anført ” § 17 – jf. Kirsas mail af 26. maj 2010 anmodes (pænt) om skoleudtalelse”. Ved brev af 2. juni 2010 anmodedes ansøgeren om at dokumentere danskkundskaber og kendskab til danske samfundsforhold, dansk kultur og historie ved en skoleudtalelse. Skoleudtalelsen forelå den 11. juni 2010. Den 15. juni 2010 optaget på lovforslag. Ansøgeren fik indfødsret den ... 2010.
- Sag 650, 651, 652, 653, 654 og 655 Statsløse palæstinensere, født ..., ..., ..., ..., ... og ... Ansøgninger af 18. maj 2010. Omfattet af børnekonventionen, da ansøgningen blev indleveret, og for så vidt angår ansøgerne født i ... og ... senere af 1961-konventionen. For så vidt angår ansøgerne født ..., ..., ... og ... anmodede ministeriet ved brev af 3. juni 2010 ansøgerne om at fremsende dokumentation for danskkundskaber. Den 4. juni og 7. juli 2010 optaget på lovforslag. Ansøgerne fik indfødsret den ... 2010.
- Sag 656 Statsløs palæstinenser, født ... Ansøgning af 27. maj 2010. Omfattet af børnekonventionen. Den 30. juli 2010 optaget på lovforslag. Ansøgeren fik indfødsret den ... 2010.
- Sag 657, 658, 659, 660 og 661 Statsløse palæstinensere, født ..., ..., ..., ... og ... Ansøgninger af 27. og 28. april 2010. Omfattet af børnekonventionen. Den 23. juni 2010 optaget på lovforslag. Ansøgerne fik indfødsret den ... 2010.
- Sag 662 Statsløse palæstinensere, født ... og ... Ansøgninger af 3. juni 2010.

- og 663 Omfattet af børnekonventionen. Den 26. juli 2010 optaget på lovforslag. Ansøgerne fik indfødsret den ... 2010.
- Sag 664 Statsløs palæstinenser, født ... Ansøgning af 2. juni 2010. Omfattet af børnekonventionen. Ministeriet har ved brev af 24. juni 2010 anmodet ansøgeren om at indsende bevis for folkeskoles afgangsprøve i originalt eksemplar eller bekræftet kopi. Beviset er modtaget i ministeriet den 30. juni 2010. Den 14. juli 2010 optaget på lovforslag. Ansøgeren fik indfødsret den ... 2010.
- Sag 665 Statsløs palæstinenser, født ... Ansøgning af 27. maj 2010. Omfattet af børnekonventionen. Sagsbehandleren har i et internt notat af 1. juli 2010 anført ”Ans. er født i DK og er statsløs”. Det anføres endvidere, at ansøgeren kun er 6 år og derfor hverken har sprog- eller indfødsretsprøve eller selvstændig opholdstilladelse. Den 2. juli 2010 optaget på lovforslag. Ansøgeren fik indfødsret den ... 2010.
- Sag 666, 667 og 668 Statsløse palæstinensere, født ..., ... og ... Ansøgninger af 7. maj 2010. Omfattet af børnekonventionen. Sagsbehandleren har i interne notater af 2. juli 2010 anført ”Sagen behandles efter retningslinjernes § 17 om statsløse børn”. Ansøgernes forældre er ved brev af 19. juli 2010 anmodet om at underskrive erklæring om troskab og loyalitet. Underskrevne erklæringer er modtaget i ministeriet den 30. juli 2010. Den 2. august 2010 optaget på lovforslag. Ansøgerne fik indfødsret den ... 2010.
- Sag 669, 670 og 671 Statsløse palæstinensere, født ..., ... og ... Ansøgninger af 22. juni 2010. Omfattet af børnekonventionen. Sagsbehandleren har i interne notater anført, at børnene er født i Danmark af statsløse forældre. Den 26. og 29. juli 2010 optaget på lovforslag. Ansøgerne fik indfødsret den ... 2010.
- Sag 672 og 673 Statsløse palæstinensere, født ... og ... Ansøgninger af 1. juni 2010. Omfattet af børnekonventionen. Den 5. juli 2010 optaget på lovforslag. Ansøgerne fik indfødsret den ... 2010.
- Sag 674 Statsløst barn af jordansk mor og egyptisk far, født ... Ansøgerens bror sendte den 15. august 2009 en mail til udlændingesservice, der den 18. august 2009 videresendte mailen til Indfødsretskontoret. I mailen hedder det:

”Hej udlændingesservice.

Jeg skriver på vegne af min søster, ... og mig selv.

Mit spørgsmål på vegne af min lillesøster:

Min søster er ... år gammel og født og opvokset her i Danmark.

Hun har rejsedokument og er statsløs palæstinenser.

Mit spørgsmål er så, hvilket ansøgningsskema skal hun udfylde ?

Hendes opholdstilladelse udløb den 27. juni 2009, skal hun forny opholdstilladelsen før hun kan søge om indfødsret?

...

Mit spørgsmål på vegne af mig selv:

Jeg har et andet spørgsmål angående mig selv: Jeg bestod ikke indfødsretsprøven så jeg ville gerne høre om jeg behøver at vedlægge kopi af mit pas, og opholdstilladelse osv. igen når jeg skal udfylde genoptagerpakken? ...”.

Mailen angav endvidere navn og fødselsdato for ansøgeren og ansøgerens bror.

Ministeriet svarede ved brev af 16. februar 2010. I brevet hedder det:

”Ved e-post af 15. august 2009 har De anmodet Udlændingesservice om at oplyse nærmere om proceduren i forbindelse med indgivelse af ansøgning om dansk indfødsret (statsborgerskab).

De har oplyst, at De og Deres lillesøster begge påtænker at ansøge om dansk indfødsret, at De er født i ..., at Deres lillesøster er født ..., og at De og Deres lillesøster begge er statsløse palæstinensere.

Udlændingesservice har videresendt Deres henvendelse til Integrationsministeriets Indfødsretskontor, hvorunder sager om indfødsret hører.

Ministeriet har efterfølgende den 4. januar 2010 modtaget en anmodning om genoptagelse af Deres ansøgning om dansk indfødsret (genoptagerpakken) vedlagt bevis for bestået indfødsretsprøve ved prøveterminen i december 2009 samt bevis for Folkeskolens 10.-klasse-prøve.

Ministeriet kan oplyse, at ministeriet ikke tidligere ses at have modtaget en ansøgning om dansk indfødsret fra Dem eller Deres lillesøster.

Ministeriet kan derfor henvise Dem og Deres lillesøster til at indgive ansøgning om dansk indfødsret ved naturalisation til politidirektøren i den politikreds, hvor De og Deres lillesøster bor. Ved ansøgningens indgivelse betales et gebyr på 1.000 kr. Ansøgningsskemaet indgives på et særligt ansøgningsskema, der vedlægges i to eksemplarer.

Ministeriet returnerer samtidig Deres genoptagerpakke bilagt bevis for bestået indfødsretsprøve samt bevis for Folkeskolens 10.-klasseprøve. De bør i forbindelse med indgivelse af Deres ansøgning til politiet vedlægge de fornævnte bilag som dokumentation for Deres danskundskaber m.v. De bør endvidere om muligt vedlægge kopi af Deres pas og Deres opholdstilladelse.

Ministeriet kan endvidere oplyse, at de gældende retningslinjer for at opnå dansk indfødsret ved naturalisation fremgår af vedlagte cirkulæreskrivelse nr. 61 af 22. september 2008 om retningslinjer for naturalisation.

Ministeriet kan i den forbindelse oplyse, at alderskravet ved naturalisation som udgangspunkt er 18 år.

Det bemærkes, at det blandt andet er en betingelse for optagelse på et lovforslag om indfødsrets meddelelse, at ansøgeren har tidsbegrænset opholdstilladelse og bopæl her i landet, jf. retningslinjernes § 5, som udgangspunkt har opholdt sig i Danmark i 9 år, jf. retningslinjernes § 7, er indforstået med at give afkald på sit hidtidige statsborgerskab, jf. retningslinjernes § 4, ikke har begået kriminalitet som anført i retningslinjernes § 19, har været selvforsørgende i en vis periode, jf. retningslinjernes § 23 og, ikke har forfalden gæld af visse typer til det offentlige, jf. retningslinjernes § 22, og dokumenterer danskundskaber mv. ved bevis for en af flere nærmere angivne prøver samt dokumenterer kendskab til danske samfundsforhold, dansk kultur og historie ved bevis for en særlig indfødsretsprøve, jf. retningslinjernes § 24, stk. 1 og stk. 2.

De opfylder således kravet om danskkundskaber m.v., da De har bestået Folkeskolens 10.-klasse-prøve med et karaktergennemsnit på 10 (efter 13-skalaen), ligesom De har bestået indfødsretsprøven ved prøveterminen i december 2009.

Ministeriet kan for så vidt angår Deres lillesøster oplyse, at såfremt en ansøger er mindreårig, følger det af retningslinjernes § 18, at et barn kun kan optages selvstændigt som hovedperson – i overensstemmelse med retningslinjernes almindelige regler – på et lovforslag om indfødsrets meddelelse, hvis barnet ikke har mulighed for at blive optaget på et lovforslag som biperson til en af forældrene. Muligheden for optagelse som biperson foreligger, når en af forældrene, der ikke er dansk statsborger, har del i forældremyndigheden over barnet og opholder sig her i landet.

Barnet skal som udgangspunkt have opholdt sig her i landet i den forlangte minimumsperiode, jf. retningslinjernes § 7.

Et barn, der er fyldt 12 år, men endnu ikke har aflagt Folkeskolens Afgangsprøve 9. eller 10. klasse, skal dokumentere danskkundskaber ved en udtalelse fra skolen, hvoraf fremgår, at barnets danskkundskaber, kendskab til kultur og historie er på et niveau svarende til det, der kan forventes af et barn på den pågældende ansøgers alderstrin, jf. retningslinjernes bilag 3, punkt 17.

Ministeriet kan endvidere oplyse, at det følger af retningslinjernes § 17, at børn, der er født statsløse i Danmark, kan optages på et lovforslag om indfødsrets meddelelse, hvis de har bopæl her i landet.

Ministeriet vil ved behandlingen af en ansøgning om dansk indfødsret vurdere, om ansøgningen eventuelt vil kunne behandles i medfør af retningslinjernes § 17 eller § 18.

Hvis De skulle have yderligere spørgsmål vedrørende dansk indfødsret, er De velkommen til at kontakte ministeriet på ny. De kan endvidere benytte ministeriets hjemmeside www.nyidanmark.dk/statsborgerskab.”

Ansøgning af 28. maj 2010. Omfattet af børnekonventionen. Sagsbehandleren har i et internt notat af 19. juli 2010 anført ”Vi optager ... nu efter § 17 – der er ikke behov for yderligere undersøgelser af

hendes danskundskaber, jf. oplysningen om, at hun lider af downsyndrom.” Den 19. juli 2010 optaget på lovforslag. Ansøgeren fik indfødsret den ... 2010.

- Sag 675 Statsløs palæstinenser, født ... Ansøgning af 11. marts 2010. Omfattet af 1961-konventionen. Sagsbehandleren har i et internt notat til en kollega af 7. juli 2010 anført ”ans. er ... år, statsløs og født i DK. Mangler danskprøve og indfødsretsprøve – og har gæld (det er der vel ikke grund til at undersøge nærmere?)”. Kollegaen har den 12. juli 2010 anført ”Ok til optagelse som konventionsstatsløs uden yderligere undersøgelser.” Den 12. juli 2010 optaget på lovforslag. Ansøgeren fik indfødsret den ... 2010.
- Sag 676 Statsløs palæstinenser, født ... Ansøgning af 1. juli 2010. Omfattet af børnekonventionen. Den 21. juli 2010 optaget på lovforslag. Ansøgeren fik indfødsret den ... 2010.
- Sag 677 og 678 Statsløse palæstinensere, født ... og ... Ansøgninger af 1. juni 2010. Omfattet af børnekonventionen. Ministeriet anmodede ved brev af 20. juli 2010 ansøgeren født i ... om at indsende originalt eksemplar eller bekræftet kopi af bevis for Folkeskolens Afgangsprøve 10. klasse under henvisning til, at det fremgik af ansøgningen, at ansøgeren havde taget eksamen. Ministeriet oplyste, at sagen ville blive behandlet på det foreliggende grundlag, hvis ministeriet ikke modtog dokumentation for ansøgerens danskundskaber. Ministeriet anmodede endvidere ved brev af 20. juli 2010 ansøgeren født i ... om en skoleudtalelse om, hvorvidt ansøgerens danskundskaber og kendskab til danske samfundsforhold, dansk kultur og historie var alderssvarende. Det fremgik af brevet, at dokumentationen var en betingelse for optagelse på et lovforslag om indfødsrets meddelelse. Ministeriet modtog dokumentation henholdsvis den 6. og 11. august 2010. Den 12. august 2010 optaget på lovforslag. Ansøgerne fik indfødsret den ... 2010.
- Sag 679, 680, 681 og 682 Statsløse palæstinensere, født ..., ..., ... og ... Ansøgninger af 1. juli 2010. Omfattet af børnekonventionen. Sagsbehandleren har i et internt notat af 23. juli 2010 anført ”ansøgeren er over 12 år. Vi skal have en skoleudtalelse.” Ministeriet anmodede ved brev af 23. juli 2010 ansøgerne født i ... og ... om at indsende en skoleudtalelse om, hvorvidt ansøgernes danskundskaber og kendskab til danske samfundsforhold, dansk kultur og historie var alderssvarende. Det

fremgik af brevet, at dokumentationen var en betingelse for optagelse på et lovforslag om indfødsrets meddelelse. Ministeriet modtog skoleudtalelserne den 12. august 2010. Den 23. juli og 12. august 2010 optaget på lovforslag. Ansøgerne fik indfødsret den ... 2010.

Sag 683, 684 og 685 Statsløse palæstinensere, født ..., ... og ... Ansøgninger af 14. juli 2010. Omfattet af børnekonventionen. Den 23. juli 2010 optaget på lovforslag. Ansøgerne fik indfødsret den ... 2010.

Sag 686 Statsløs palæstinenser, født ... Ansøgning af 20. juli 2010. Omfattet af børnekonventionen. Den 26. juli 2010 optaget på lovforslag. Ansøgeren fik indfødsret den ... 2010.

Sag 687, 688, 689 og 690 Statsløse palæstinensere, født ..., ..., ... og ... Ansøgninger af 13. juli 2010. Omfattet af børnekonventionen eller 1961-konventionen (ansøger født i ...), da ansøgningen blev indleveret, og senere af 1961-konventionen (ansøgeren født i ...). I en politirapport af 21. juli 2010 hedder det vedrørende ansøgeren født ...: ”Der ses ikke at være nogen indfødsretsprøve. Foreholdt dette, erklærede han, at han måtte have misforstået dette, idet han ved telefonisk henvendelse til indfødsretskontoret, havde fået det indtryk at børn født statsløse i Danmark, kun skulle indgive ansøgningskema og betale gebyr. Han blev vejledt om reglen samt termin for indfødsretsprøven m.m.” I en politirapport af samme dato vedrørende ansøgeren født ... hedder det: ”Foreholdt at hun mangler den afgørende indfødsretsprøve, henviste hun til, hendes storebroder havde kontaktet indfødsretskontoret og få oplyst, at børn født i Danmark af statsløse forældre, ikke skulle gøre andet end aflevere ansøgningskemaet, hvilket hun så havde gjort dog med vedlagte bilag. Gjort bekendt med reglen i § 17 erklærede, hun at forstå denne, men hun ønskede fortsat sagen fremmet til behandling ved indfødsretskontoret, så disse kunne se, hvorvidt der var fejl eller mangler. Ansøgeren blev gjort bekendt med terminerne for indfødsretsprøven, samt endnu engang oplyst om, at sagen under ingen omstændigheder bliver behandlet i ministeriet, for alle relevante prøver og papirer er til stede, hvilket hun erklærede sig indforstået med.” Vedrørende ansøgeren født i ... har sagsbehandleren i et internt notat af 4. august 2010 anført ”Ansøger har ikke bevis for indfødsretsprøven, men opfylder de øvrige betingelser. Ok til optagelse som statsløs i henhold til FN-konventionen om begrænsning af statsløshed.” Tilsvarende anførte sagsbehandleren samme dag vedrørende ansøgeren født ... ” Ans. har ikke bevis for

indfødsretsprøven og har ikke tidsubegrænset opholdstilladelse. Ok til optagelse efter FN konventionen om begrænsning af statsløshed.” Vedrørende ansøgeren født ... har sagsbehandleren i et internt notat af 27. juli 2010 anført ”statsløst barn, § 17.” Den 9. august 2010 optaget på lovforslag. Ansøgerne fik indfødsret den ... 2010.

- Sag 691, 692, 693 og 694 Statsløse palæstinensere, født ..., ..., ... og ... Ansøgninger af 26. juli 2010. Omfattet af børnekonventionen. Sagsbehandleren har i interne notater af 17. september 2010 anført, at ansøgerne opfylder betingelserne i medfør af retningslinjernes § 17. Den 20. september 2010 optaget på lovforslag. Ansøgerne fik indfødsret den ... 2011.
- Sag 695 og 696 Statsløse palæstinensere, født ... og ... Ansøgninger af 27. juli 2010. Omfattet af børnekonventionen. Ministeriet anmodede ved brev af 13. september 2010 ansøgeren født ... om at indsende en skoleudtalelse om, hvorvidt ansøgerens danskkundskaber og kendskab til danske samfundsforhold, dansk kultur og historie var alderssvarende. Det fremgik af brevet, at dokumentationen var en betingelse for optagelse på et lovforslag om indfødsrets meddelelse. Sagsbehandleren har i et internt notat af 26. oktober 2010 anført ”Vi har den 13. september 2010 bedt en skoleudtalelse, men ingen er modtaget. Ansøger er født statsløs i Danmark af statsløse forældre og er derfor omfattet af retningslinjernes § 17. Vi må lægge til grund at pågældende ikke opfylder danskkundskabs-kravet.” Morten Thorsted har i et internt notat af 1. november 2010 anført ”Ok til optagelse efter § 17 på trods af manglende skoleudtalelse.” Den 11. august og 3. november 2010 optaget på lovforslag. Ansøgerne fik indfødsret den ... 2010 og ... 2011.
- Hvis ministeriet ikke i september 2010 havde anmodet ansøgeren født i ... om at dokumentere danskkundskaber mv., men i stedet optaget ansøgeren på lovforslag om indfødsrets meddelelse ligesom ansøgerens bror, kunne ansøgeren have fået indfødsret i december 2010.
- Sag 697, 698, 699 og 700 Statsløse palæstinensere, født ..., ..., ... og ... Ansøgninger af 2. august 2010. Omfattet af børnekonventionen. Ved samtlige ansøgere anførtes det i interne notater ”Opført i liste over statsløse efter § 17.” Ministeriet anmodede i august 2010 ansøgerne født ..., ... og ... om at udfylde vedlagte kopier af ansøgningsskemaerne. For så vidt angår ansøgerne født i ... og ... fremgår det af de returnerede

ansøgningsskemaer, at der var tale om underskrift af ansøgningsskemaet, af samtykkeerklæring samt af erklæring om afkald på hidtidigt statsborgerskab. For så vidt angår ansøgeren født ... manglede underskrift af erklæring om kriminalitet. Erklæringerne forelå den 6. september 2010. Den 8. september 2010 optaget på lovforslag. Ansøgerne fik indfødsret den ... 2010.

- Sag 701, 702, 703 og 704 Statsløse palæstinensere, født ..., ..., ... og ... Ansøgninger af 5. august 2010. Omfattet af børnekonventionen. Den 13. august 2010 optaget på lovforslag. Ansøgerne fik indfødsret den ... 2010.
- Sag 705 Statsløs palæstinenser, født ... Ansøgning af 27. juli 2010. Omfattet af børnekonventionen. Ministeriet anmodede ved brev af 19. august 2010 ansøgeren om en skoleudtalelse om, hvorvidt ansøgerens danskundskaber og kendskab til danske samfundsforhold, dansk kultur og historie var alderssvarende. Det fremgik af brevet, at dokumentationen var en betingelse for optagelse på et lovforslag om indfødsrets meddelelse. En sagsbehandler har i et internt notat af 21. oktober 2010 anført ”Skoleudtalelse endnu ikke modtaget. Afslag.” Morten Thorsted har i et internt notat af samme dato anført ” ... Da ans. er født statsløs i Danmark, skal hun ikke opfylde de almindelige betingelser, jf. § 17. Baggrunden for, at vi alligevel anmoder om skoleudtalelser i disse sager er for at kunne fastslå, om de pågældende opfylder de almindelige betingelser, da vi skal informere Indfødsretsudvalget om dette. Såfremt der ikke indkommer skoleudtalelse, går vi ud fra, at ans. ikke har et niveau, der svarer til, hvad der kan forventes af barn på det pågældende alderstrin, men der meddeles ikke afslag.” Den 26. oktober 2010 optaget på lovforslag. Ansøgeren fik indfødsret den ... 2011.
- Sag 706 Statsløs palæstinenser, født ... Ansøgning af 10. august 2010. Omfattet af børnekonventionen. Den 16. august 2010 optaget på lovforslag. Ansøgeren fik indfødsret den ... 2010.
- Sag 707 Statsløs palæstinenser, født ... Ansøgning af 25. maj 2010. Omfattet af 1961-konventionen. Sagsbehandleren har i et internt notat af 25. august 2010 anført ”Er statsløs og bliver over 20 år. Kan være omfattet af konventionen om statsløse mellem 18 og 21 år” samt at den eneste betingelse, ansøgeren ikke opfyldte, var indfødsretsprøven. Den 20. september 2010 optaget på lovforslag. Ansøgeren fik indfødsret den ... 2011.

- Sag 708 Statsløs palæstinenser, født ... Ansøgning af 3. maj 2010. Omfattet af 1961-konventionen. Af et internt notat af 14. september 2010 udarbejdet af Morten Thorsted fremgår det, at for at være omfattet af 1961-konventionen skulle ansøgeren dokumentere altid at have været statsløs. Det fremgår af udskrifter fra Kriminalregistret af 10. september 2010, at ansøgeren den 28. april 2009 var idømt syv dages betinget fængsel og en bøde på 1.000 kr. for overtrædelse af våbenloven ved offentligt at være i besiddelse af en 8,5 cm lang foldekniv og den 12. maj 2010 havde vedtaget en bøde på 5.000 kr. for overtrædelse af færdselsloven ved kørsel uden førerret, ligesom ansøgeren den 3. juni 2010 var sigtet for overtrædelse af straffeloven samt den 29. juli 2010 var sigtet for overtrædelse af færdselsloven og straffeloven for henholdsvis kørsel uden førerret og villaindrud. Af internt notat af 24. september 2010 fremgår det, at ansøgeren ikke opfyldte kravene om dansk kundskaber, indfødsretsprøve, gæld og kriminalitet. Den 28. september 2010 optaget på lovforslag. Ansøgeren fik indfødsret den ... 2011.
- Sag 709 Statsløs palæstinenser, født ... Ansøgning af 11. august 2010. Omfattet af 1961-konventionen. Sagsbehandleren har i et internt notat af 9. september 2010 anført, at ansøgeren opfylder alle betingelserne bortset fra indfødsretsprøven, og den 17. september 2010 har en anden sagsbehandler anført ”Ok til optagelse i henhold til konventionen om statsløshed.” Den 17. september 2010 optaget på lovforslag. Ansøgeren fik indfødsret den ... 2011.
- Sag 710 Statsløse palæstinensere, født ... og ... Ansøgninger af 25. maj 2010.
og 711 Omfattet af børnekonventionen. Den 20. september 2010 optaget på lovforslag. Ansøgeren fik indfødsret den ... 2011.
- Sag 712, Statsløse palæstinensere, født ..., ... og ... Ansøgninger af 21. juli
713 og 714 2010. Omfattet af børnekonventionen. Ministeriet anmodede ved brev af 15. september 2010 ansøgerne født ... og ... om at fremsende skoleudtalelser om, hvorvidt ansøgernes dansk kundskaber og kendskab til danske samfundsforhold, dansk kultur og historie var alderssvarende. Det fremgik af brevet, at dokumentationen var en betingelse for optagelse på et lovforslag om indfødsrets meddelelse. Skoleudtalelserne blev modtaget i ministeriet den 27. september 2010. Sagsbehandleren har i interne notater af 11. oktober 2010 anført, at ansøgningerne skal behandles efter § 17. Den 13. oktober 2010 optaget på lovforslag. Ansøgerne fik indfødsret den ... 2011.

- Sag 715 og 716 Statsløse palæstinensere, født ... og ... Ansøgninger af 1. september 2010. Omfattet af børnekonventionen. Ministeriet anmodede ved brev af 21. september 2010 ansøgeren født ... om at fremsende skoleudtalelser om, hvorvidt ansøgerens danskundskaber og kendskab til danske samfundsforhold, dansk kultur og historie var alderssvarende. Det fremgik af brevet, at dokumentationen var en betingelse for optagelse på et lovforslag om indfødsrets meddelelse. Skoleudtalelsen er modtaget i ministeriet den 4. oktober 2010. Den 22. september og 12. oktober 2010 optaget på lovforslag. Ansøgerne fik indfødsret den ... 2011.
- Sag 721 Statsløs palæstinenser, født ... Ansøgning af 2. september 2010. Omfattet af børnekonventionen. I perioden fra 12. oktober 2010 til 6. december 2010 afventede sagen, at ansøgeren blev meddelt opholdstilladelse i Danmark. Den 8. december 2010 optaget på lovforslag. Ansøgeren fik indfødsret den ... 2011.
- Sag 722 Statsløs palæstinenser, født ... Ansøgning af 25. maj 2010. Omfattet af børnekonventionen. Den 25. oktober 2010 optaget på lovforslag. Ansøgeren fik indfødsret den ... 2011.
- Sag 723 Statsløs palæstinenser, født ... Ansøgning af 29. juli 2010. Omfattet af børnekonventionen. Den 26. november 2010 optaget på lovforslag. Ansøgeren fik indfødsret den ... 2011.
- Sag 724 Statsløs palæstinenser, født ... Ansøgning af 16. september 2010. Omfattet af børnekonventionen. Ministeriet anmodede ved brev af 6. oktober 2010 om dokumentation for ansøgerens fars statsborgerskab. Sagsbehandleren har i et internt notat af 20. oktober 2010 anført ”Ansøgeren er ikke statsløs eftersom dennes fader er syrisk statsborger. Efter syrisk lovgivning bliver et barn født i eller uden for Syrien syrisk statsborger hvis faderen er syrisk. Vil du give afslag på indfødsret efter § 18 og oplyse hvorfor § 17 ikke kan anvendes. Desuden brev til kommunen med anmodning om at få rettet statsborgerskab til syrisk.” Ansøgeren fik ved brev af 21. oktober 2010 afslag med følgende begrundelse:
- ”Grunden er, at børn under 18 år kun kan optages selvstændig på et lovforslag om indfødsrets meddelelse, hvis de ikke har mulighed for at blive statsborgere sammen med én af forældrene. Denne mulighed

foreligger, når én af forældrene, der ikke er dansk statsborger, har del i forældremyndigheden over barnet og opholder sig her i landet.”

Ministeriet henviste til retningslinjernes §§ 17 og 18 i cirkulæreskrivelse nr. 61 af 22. september 2008 om retningslinjer for naturalisation. Desuden anførtes det i brevet:

”De har til ministeriet indsendt dokumentation for, at Deres ... far, ... er syrisk statsborger. Efter syrisk lovgivning, artikel 3, bliver et barn født i eller uden for Syrien syrisk statsborger, hvis faderen er syrisk.

Deres ... er derfor ikke statsløs, men syrisk statsborger.”

Brevet indeholdt endvidere vejledning om, at ansøgeren, hvis sagen blev genoptaget, skulle opfylde de til den tid gældende betingelser. Ved brev af 11. november 2010 oplyste ansøgerens far, at han havde været i kontakt med Integrationsministeriet og oplyst, at han ikke var syrisk statsborger, men statsløs palæstinenser fra Syrien. Samtidig anmodede han om genoptagelse af ansøgerens sag. Sagsbehandleren har i et internt notat af 28. oktober 2010 anført: ”Jeg kan godt skimte på passet at ansøgerens far muligvis er flygtning fra Palæstina. Jeg har derfor anmodet ... om at sende passet herind igen sammen med en genoptagerpakke.” Sagsbehandleren har i et internt notat af 17. november 2010 anført ”Både far og mor er statsløse, så det er barnet altså også.” Den 3. december 2010 optaget på lovforslag. Ansøgeren fik indfødsret den ... 2011.

Sag 725 Statsløs palæstinenser, født ... Ansøgning af 30. september 2010. Omfattet af børnekonventionen. Den 21. oktober 2010 optaget på lovforslag. Ansøgeren fik indfødsret den ... 2011.

Sag 726 Statsløs palæstinenser, født ... Ansøgning af 29. september 2010. Omfattet af børnekonventionen. Ministeriet anmodede ved brev af 27. oktober 2010 ansøgerens far om at underskrive og indsende bl.a. tro og love erklæring, erklæring om afkald på hidtidigt statsborgerskab og erklæring om kriminalitet. Erklæringerne forelå den 2. november 2010. Den 9. november 2010 optaget på lovforslag. Ansøgeren fik indfødsret den ... 2011.

- Sag 727, 728 og 729 Statsløse palæstinensere, født ..., ... og ... Ansøgninger af 29. september 2010. Omfattet af børnekonventionen. Den 9. november 2010 optaget på lovforslag. Ansøgerne fik indfødsret den ... 2011.
- Sag 730 Statsløs palæstinenser, født ... Ansøgning af 21. oktober 2010. Omfattet af børnekonventionen. Den 26. november 2010 optaget på lovforslag. Ansøgeren fik indfødsret den ... 2011.
- Sag 731 Statsløs palæstinenser, født ... Ansøgning af 1. september 2010. Omfattet af 1961-konventionen. Sagsbehandleren har i et internt notat af 26. november 2010 anført, at ansøgeren var omfattet af konventionen, idet ansøgningen var indgivet mellem det fyldte 18. og 21. år. I internt notat af 26. november 2010 anføres det, at ansøgeren opfylder alle betingelser på nær kravet om bestået indfødsretsprøve. Af sagen fremgår, at ansøgeren havde deltaget i, men ikke bestået, indfødsretsprøverne afholdt juni og december 2009. Den 14. december 2010 optaget på lovforslag. Ansøgeren fik indfødsret den ... 2011.
- Sag 732 Statsløs palæstinenser, født ... Ansøgning af 3. november 2010. Omfattet af børnekonventionen. Den 17. november 2010 optaget på lovforslag. Ansøgeren fik indfødsret den ... 2011.
- Sag 733 Statsløs palæstinenser, født ... Ansøgning af 4. november 2010. Omfattet af 1961-konventionen. Sagsbehandleren har i et internt notat af 18. november 2010 anført ”Statsløs mellem 18 og 21 år - konventionen kan finde anvendelse.” Den 24. november 2010 er det anført, at ansøgeren opfylder alt undtagen indfødsretsprøven. Den 30. november 2010 optaget på lovforslag. Ansøgeren fik indfødsret den ... 2011.
- Sag 734 Statsløs palæstinenser, født ... Ansøgning af 26. oktober 2010. Omfattet af børnekonventionen. Sagsbehandleren har i et internt notat af 22. november 2010 anført ”Ansøger er født statsløs i Danmark af statsløse forældre – retningslinjernes § 17.” Den 26. november 2010 optaget på lovforslag. Ansøgeren fik indfødsret den ... 2011.
- Sag 735 Sagen er refereret ovenfor i afsnit 9.2.1.6.1.1.

- Sag 736 og 737 Statsløse palæstinensere, født ... og ... Ansøgninger af 16. november 2010. Omfattet af børnekonventionen. Den 25. november 2010 optaget på lovforslag. Ansøgerne fik indfødsret den ... 2011.
- Sag 738 Statsløs palæstinenser, født ... Ansøgning af 19. november 2010. Omfattet af børnekonventionen. Det fremgår af udskrift fra Kriminalregistret af 2. december 2010, at ansøgeren den 6. januar 2009 var idømt 10 dages betinget fængsel for overtrædelse af straffelovens bestemmelse om trusler og vold mod nogen i offentlig tjeneste. Ansøgeren havde endvidere ikke bestået indfødsretsprøven. Sagsbehandleren har i et internt notat af 1. december 2010 anført ”Barn 17 år født i Danmark statsløs – begge forældre statsløse. Omfattet af retningslinjernes § 17.” Den 7. december 2010 optaget på lovforslag. Ansøgeren fik indfødsret den ... 2011.
- Sag 740 Statsløs palæstinenser, født ... Ansøgning af 9. december 2010. Omfattet af børnekonventionen. Den 22. december 2010 optaget på lovforslag. Ansøgeren fik indfødsret den ... 2011.
- Sag 741 Statsløs palæstinenser, født ... Ansøgning af 30. november 2010. Omfattet af børnekonventionen. Den 22. december 2010 optaget på lovforslag. Ansøgeren fik indfødsret den ... 2011.
- Sag 745 Statsløs palæstinenser, født ... Ansøgning af 9. november 2010. Omfattet af børnekonventionen. Den 22. december 2010 optaget på lovforslag. Ansøgeren fik indfødsret den ... 2011.

9.2.2 Folketingets behandling af ansøgninger fra personer omfattet af 1961-konventionen og børnekonventionen i perioden fra den 29. januar 2010 til den 31. december 2010

Nedenfor følger en redegørelse for Integrationsministeriets arbejde i forbindelse med udarbejdelsen af og Folketingets behandling af de to lovforslag om indfødsrets meddelelse, som blev vedtaget i 2010.

9.2.2.1 Lov nr. 592 af 4. juni 2010 om indfødsrets meddelelse

Lov nr. 592 af 4. juni 2010 om indfødsrets meddelelse var den første lov om indfødsrets meddelelse, der blev vedtaget efter integrationsminister Birthe Rønn Hornbechs orientering af Folketingets Indfødsretsudvalg den 27. og 28. januar 2010. Forslaget til loven – lovforslag nr. L 209/2009 om indfødsrets meddelelse – blev fremsat den 15. april 2010.

Der var ikke nogen af de 27 sager, der blev genoptaget i februar 2010, der nåede at komme med på dette lovforslag, hvilket formentlig havde sammenhæng med, at man anvendte den samme lukkedag i forhold til disse ansøgere som i forhold til andre ansøgere.

Loven omfattede en række ansøgere omfattet af børnekonventionen. Der var ingen ansøgere omfattet af 1961-konventionen, der fik indfødsret ved denne lov.

9.2.2.2 Lov nr. 1530 af 21. december 2010 om indfødsrets meddelelse

Den 28. oktober 2010 fremsatte integrationsminister Birthe Rønn Hornbech lovforslag nr. L 38/2010 om indfødsrets meddelelse. I alt 35 personer omfattet af 1961-konventionen var optaget på lovforslaget. Dette tal omfattede dels statsløse født i Danmark, der på ansøgningstidspunktet var mellem 18 og 21 år, dels ansøgere, der fyldte 18 år efter indleveringen af ansøgningen, men før stadfæstelsen af lovforslaget.

Lovforslagets almindelige bemærkninger svarede til bemærkningerne i de tidligere forslag til love om indfødsrets meddelelse med den tilføjelse, at det var oplyst hvem af de 1.736 personer, der var omfattet af lovforslaget, som havde krav på at opnå dansk indfødsret i henhold til 1961-konventionen.

Birthe Rønn Hornbech havde inden fremsættelsen af lovforslaget ved brev af 10. oktober 2010 orienteret indfødsretsordførerne Tom Behnke (K), Marion Pedersen (V) og Søren Krarup (DF) om lovforslaget med henblik på at modtage deres eventuelle bemærkninger. De var alle indforstået med formuleringen af de almindelige bemærkninger til lovforslaget.

Den 14. oktober 2010 forelagde Indfødsretskontoret et mavebælte for Birthe Rønn Hornbech med udkast til et brev til Folketingets Indfødsretsudvalg med henblik på orientering af udvalget om, hvilke personer der var optaget på lovforslaget i henhold til 1961-konventionen. Af oversigten fremgik de 35 personer, der var omfattet af konventionen. Det fremgik endvidere, hvilke af de almindelige betingelser de ikke opfyldte. Det drejede sig om kravene om tidsubegrænset opholdstilladelse, vandel, dokumentation for sprogkundskaber, indfødsretsprøve, gæld til det offentlige og selvforsørgelse. To af ansøgerne opfyldte samtlige krav. Nedenfor ses en oversigt over, hvor mange af ansøgerne der ikke opfyldte de almindelige betingelser.

Tidsubegrænset opholdstilladelse	Vandel	Sprog-kundskaber	Indfødsretsprøve	Gæld til det offentlige	Selvforsørgelse
15	13	19	28	11	5

På mavebæltet, der var signeret af Katrin Thorsvig Hansen, Trine Priess Sørensen, Dorit Hørlyck og Kim Lunding, havde Kim Lunding skrevet ”Det er ganske interessant at se, hvilke betingelser de pgl. ikke opfylder!”

Birthe Rønn Hornbech tiltrådte samme dag mavebæltet, hvorpå hun skrev ”Forslag udbedes til reklame for betingelserne så vi minimerer helt overflødige sager”.

Ved mail af 15. oktober 2010 spurgte Dorit Hørlyck Christian Lützen og Anne Thorsen, der havde afløst Christian Lützen som ministersekretær, med kopi til Trine Priess Sørensen, hvad ministeren havde skrevet på mavebæltet, idet Dorit Hørlyck oplyste, at hun ikke forstod det.

Anne Thorsen svarede ved mail samme dag til Dorit Hørlyck med kopi til Christian Lützen og Trine Priess Sørensen:

””forslag udbedes til reklame for betingelserne så vi minimerer helt overflødige sager” (hun sigter til, at man fx skal have tidsubegrænset opholdstilladelse for at få indfødsret)”

Dorit Hørlyck videregav samme dag mailkorrespondancen til Kim Lunding med kopi til Trine Priess Sørensen. I mailen hedder det:

”Hvad skal jeg dog gøre – problemet er jo, at disse statsløse, der er omfattet af FN-konventionen, ikke skal opfylde denne betingelse. Hvorfor skal vi så kunne reklamere for en sådan betingelse? Det vil jo ikke have nogen indflydelse overhovedet. Tror du, at ministeren helt har forstået, hvad det handler om? Se vedhæftede kopi af mavebælte.”

Kim Lunding svarede samme dag:

”Har set

Nej hun har bestemt ikke fattet en bjælde – evt. op igen med påpegning af ”hullet””

Det fremgår af en mailkorrespondance af 7. maj 2010 mellem Anne Thorsen og bl.a. Kim Lunding, at Birthe Rønn Hornbech i anden sammenhæng havde spurgt, hvornår man kunne få indfødsret uden at have tidsubegrænset opholdstilladelse. En medarbejder fra et andet kontor i Integrationsministeriet end Indfodsretskontoret svarede – med kopi til bl.a. Kim Lunding – ved at henvise til 2008-aftalens § 5, stk. 2, hvorefter personer omfattet af en række bestemmelser kunne optages på lovforslag

om indfødsrets meddelelse, uanset at de ikke havde tidsubegrænset opholdstilladelse. Det fremgik ikke af svaret, at også personer omfattet af 1961-konventionen kunne optages på lovforslag om indfødsrets meddelelse, uanset at de ikke havde tidsubegrænset opholdstilladelse.

Birthe Rønn Hornbech orienterede ved et fortroligt brev af 18. oktober 2010 Folketingets Indfødsretsudvalg om, hvilke personer på forslaget der var omfattet af 1961-konventionen, samt hvilke betingelser i de almindelige retningslinjer for naturalisation, som de pågældende personer ikke opfyldte.

Birthe Rønn Hornbech opfyldte herved sine tilsagn i brevene af 27. og 28. januar 2010 om at orientere udvalget om de personer omfattet af 1961-konventionen, der ville blive optaget på lovforslag om indfødsrets meddelelse, samt om hvilke af de almindelige betingelser de ikke opfyldte.

Den 28. oktober 2010, samme dag som lovforslaget blev fremsat, sendte Birthe Rønn Hornbech en oversigt over personer optaget på lovforslaget fordelt efter nationalitet til Folketingets Indfødsretsudvalg.

Den orientering om ansøgere omfattet af 1961-konventionen, der fremgik af lovforslagets almindelige bemærkninger, bestod i følgende, der var en del af indholdet under overskriften ”Lovforslagets indhold”:

”Blandt de 1.736 personer, der er omfattet af lovforslaget, har følgende personer krav på at opnå dansk indfødsret i henhold til FN’s konvention af 30. august 1961 om begrænsning af statsløshed: [35 løbenumre].”

De pågældende 35 ansøgere var ansøgerne i følgende sager: 39, 49, 55, 58, 63, 67, 68, 70, 74, 178, 203, 252, 253, 254, 255, 331, 348, 349, 375, 471, 481, 508, 517, 518, 580, 592, 625, 636, 639, 644, 650, 651, 675, 687 og 688. Heraf havde de 21 tidligere fået afslag på optagelse på et lovforslag.

Af et udateret mavebælte til ministeren til brug for 1. behandlingen af lovforslaget fremgik bl.a. følgende:

”Personer omfattet af FN’s konvention af 30. august 1961 om begrænsning af statsløshed, der er optaget på lovforslaget:

Ved brev af 18. oktober 2010 med bilag er Folketingets Indfødsretsudvalg orienteret om de personer på lovforslaget, som er omfattet af FN’s konvention

af 30. august 1961 om begrænsning af statsløshed. Der henvises til vedlagte mavebælte af 14. oktober 2010.

Det er angivet i det oversendte materiale, hvilke betingelser i retningslinjerne for naturalisation de pågældende personer ikke opfylder.

MF Søren Krarup har den 2. november 2010 kontaktet Indfødsretskontoret, i hvilken forbindelse han har stillet spørgsmålstejn ved, at de pågældende personer er optaget på lovforslaget, når de ikke opfylder alle de gældende betingelser for naturalisation.

Søren Krarup er i den forbindelse blevet oplyst om, at Indfødsretsudvalget ved brev af 27. januar 2010 er blevet orienteret om Danmarks forpligtelser efter konventionen, hvilket indebærer, at personer, der er omfattet af konventionen, optages på lovforslag om indfødsrets meddelelse, når de i konventionen nævnte betingelser er opfyldt. Ved brev af 27. januar 2010 har ministeriet endvidere oplyst, at ministeriet i fortrolig form vil orientere udvalget om de personer, der er omfattet af konventionen, og som optages på et lovforslag om indfødsrets meddelelse.

Søren Krarup oplyste herefter, at Dansk Folkeparti ville overveje at stemme nej til nærværende lovforslag om indfødsrets meddelelse, men at han forinden en beslutning herom ville drøfte sagen med de øvrige indfødsretsordførere.”

Mavebæltet er ikke signeret og ses ikke at have været forelagt for Birthe Rønn Hornbech.

Kirsa Reinholt havde i en mail af 2. november 2010 til Dorit Hørlyck beskrevet henvendelsen således:

”Nu er det endelig gået op for Søren Krarup, at de statsløse ikke skal opfylde nogen betingelser....

Jeg har talt med ham i ½ time, og han overvejer at stemme ‘nej’ til lovforslaget. Hans bemærkninger kender du jo, men ellers mere herom. Jeg har forklaret ham, hvordan det hele hænger sammen, og at ordførerne blev orienteret, inden udvalget blev orienteret. Han har bedt om at få brevene sendt over, da han ikke kan finde dem.”

Kirsa Reinholt har forklaret, at

”de i december 2010 blev spurgt af Søren Krarup under behandlingen af det lovforslag, der var blevet fremsat i oktober 2010. Søren Krarup ringede, og da Dorit Hørlyck ikke var til stede, talte vidnet med ham. Han stillede spørgsmål til, at der var optaget en større andel af statsløse omfattet af konventionen på december-lovforslaget. Det undrede ham. Hun orienterede ham om forløbet og brevene fra januar 2010, som han ikke erindrede. Han havde selv stillet spørgsmål, efter at ordførerne fra regeringspartierne og Dansk Folkeparti fik brevet af 8. januar 2010, som han også fik svar på. Hun sendte ham en mail, hvor hun vedhæftede brevene til ham. Brevet af 27. januar 2010 kunne han finde på Folketingets hjemmeside, men det fortrolige brev fra den 28. januar 2010 lå selvfølgelig ikke på hjemmesiden. På det tidspunkt talte de i kontoret om, at det måske betød, at han ikke havde læst brevene tilstrækkeligt grundigt. Det havde i hvert fald ikke givet et tilstrækkeligt klart billede for ham. Da sagen kom frem i januar 2011, tænkte de, at så havde samtlige medlemmer af Indfødsretsudvalget nok ikke læst eller forstået brevene. De kunne da godt se, at man med fordel kunne have forklaret processen tydeligere. Forespurgt om de drøftede, om brevene var fyldestgørende, forklarede vidnet, at da det klart fremgik af det fortrolige brev, at der fejlagtigt var meddelt afslag, så mente de, at brevet fra den 27. januar 2010 i sammenhæng med brevet fra den 28. januar 2010 var tilstrækkeligt klart for udvalget. Forespurgt om hun husker andre reaktioner ud over dem i januar 2010 og i slutningen af 2010 fra Søren Krarup, forklarede vidnet, at de efter udsendelsen af brevet til ordførerne havde en forventning om en reaktion fra Søren Krarup, men de havde ikke forventet den, der kom, hvor han bare stillede et supplerende spørgsmål om, hvor mange det kunne dreje sig om. De besvarede spørgsmålet med nogle statistiske oplysninger. De havde også forventet en reaktion, da de sendte brevet over til udvalget. Forespurgt hvilken reaktion de havde forventet, forklarede vidnet, at det havde de ikke drøftet i detaljer, men hun tror, at de ville have forventet, at Dansk Folkeparti ville have stillet spørgsmål til, om man skulle følge konventionerne. Den reaktion kom forsinket i 2011, hvor de stillede et forslag til folketingsbeslutning om opsigelse af konventionen. Forespurgt om hun husker drøftelser om den manglende reaktion, forklarede vidnet, at i forhold til udvalget var forventningen, at specifikke partier ville reagere, eller måske bare en eller anden form for reaktion fra udvalget eller enkelte udvalgsmedlemmer. En sådan reaktion kom ikke. Forespurgt om de stillede spørgsmål til sig selv om, hvorfor der ikke kom reaktioner, forklarede vidnet, at det gjorde de ikke.” [12. april 2013, side 710]

Dorit Hørlyck har foreholdt denne mail og forespurgt, om hun fik yderligere information fra Kirsra Reinholt, forklaret, at

”de bestemt talte om det, men hun husker ikke, hvordan ordene faldt. Det viste bare, at Søren Krarup havde glemt, at han spurgte i januar 2010. I november – december 2010, hvor lovforslaget blev fremsat, så han, at der var ca. 35 personer, der var anført i lovforslagets bemærkninger med oplysning om, at de havde fået indfødsret, fordi de opfyldte FN-konventionens betingelser. Han blev ret ophidset over, at der var så mange, der blev optaget på lovforslaget uden at opfylde de almindelige betingelser. Det gav anledning til samråd og debat i Folketinget. Foreholdt at Dansk Folkeparti til at begynde med ville stemme for, men at det endte med, at de stemte imod og forespurgt, om hun kan forklare, hvordan den holdning udvikledes, forklarede vidnet, at det var første gang de gjorde det, efter at Dansk Folkeparti havde accepteret at ville stemme for, når de som aftalepart havde været med til at formulere betingelserne. Foreholdt at Søren Krarup og Jesper Langballe i debatten i Folketinget ikke direkte sagde, at det var i strid med aftalen, forklarede vidnet, at der ikke var tvivl om, at de mente, at det var i strid med grundloven. De mente, at forudsætningerne var bristet. Derfor mente de ikke, at de var forpligtet til at stemme for lovforslaget, som det stod i aftalen, at de skulle. Forespurgt om hun fik nærmere information om Dansk Folkepartis position og holdning til samarbejdet, forklarede vidnet, at den kender hun selv. Hun har talt med Søren Krarup mange gange. Forespurgt om Dansk Folkeparti mente, at det var et brud på aftalen, forklarede vidnet, at de mente, at forudsætningerne for at skulle stemme for var brudt. Det skyldtes lige så meget, at det efter deres opfattelse var i strid med grundloven, at FN-konventionen blev placeret højere end grundloven. Det kunne Dansk Folkeparti ikke acceptere. Det er den holdning, de fortsat har. Forespurgt om hun husker, om Danske Folkeparti knyttede det sammen med aftaleforudsætningerne, forklarede vidnet, at det husker hun ikke.” [20. marts 2013, side 522]

Førstebehandlingen af lovforslaget fandt sted den 9. november 2010. I forbindelse med behandlingen blev spørgsmålet om indfødsret til de 35 ansøgere, der var optaget på lovforslaget i henhold til 1961-konventionen, drøftet.

Under debatten udtalte Søren Krarup fra Dansk Folkeparti bl.a.:

”Men i denne lov har 35 personer fået dansk indfødsret på grundlag af FN’s konvention om begrænsning af statsløshed. Som om FN har adkomst til at meddele dansk indfødsret. Det fremgår, at Danmark den 6. juni 1977 ratificerede FN’s konvention af 30. august 1961 om begrænsning af statsløshed.

Det fremgår videre, at regeringen på grundlag af denne konvention i det foreliggende lovforslag har tildelt 35 personer indfødsret, selv om de pågældende ikke har opfyldt de betingelser, der stilles til dem, der skal kunne blive danske statsborgere. I et brev af 18. oktober meddeler ministeren, at de pågældende for næsten alles vedkommende ikke har opfyldt sprogkravet, ikke har opfyldt kravet om indfødsretsprøve, ikke har opfyldt kravet om selvforsørgelse, og for en dels vedkommende heller ikke har opfyldt vandelskravet, svarende til, at ministeren meddeler, at end ikke en straf på 2 års ubetinget fængsel for kriminalitet vil forhindre optagelse på loven.

Det fremgår, at ministeriet først for et års tid siden er blevet opmærksom på denne konsekvens af FN's konvention, idet man tidligere krævede de normale krav opfyldt af dem, der fra 2004 ikke kunne blive danske statsborgere ved erklæring. Men med dette lovforslag har man rettet ind efter FN's konvention og tildeler altså 35 personer dansk indfødsret, som ikke på nogen måde har gjort sig fortjent dertil.

Jeg er ked af at sige det, men dette vil vi fra Dansk Folkeparti ikke acceptere. Skal denne linje fastholdes og dansk indfødsret således devalueres, stemmer vi for fremtiden nej til indfødsretslove. Vi må kræve, at kravet om dansk sprog, om indfødsretsprøve, om selvforsørgelse og om straffri vandel også gælder for dem, som FN vil tildele dansk indfødsret, for vi fastholder ubetinget, at det er Folketinget og ikke FN, der er bestemmende vedrørende indfødsret.

Vi gentager, at der er ingen, der har ret til at blive dansk statsborger.

...

Det er fuldstændig rigtigt, at vi har optaget folk på indfødsretsloven, som har kvalificeret sig til det, men det gælder altså vel at mærke ikke de folk, der kommer på i kraft af FN's konvention. Det er noget, der går på tværs af det, vi har vedtaget i vores udvalg, i Indfødsretsudvalget, i vores aftale, og derfor er det altså et brud på det, der hidtil har været gældende."

Birthe Rønn Hornbech udtalte bl.a.:

"Det er nemlig fuldstændig rigtigt, at når man som regering, hvis magt er afledt af Folketinget, tiltræder konventioner, menes der jo derved, at vi frivilligt indskrænker vore muligheder, fordi vi mener, at de konventioner skal indgå som retskilder i Danmark. Og det er jo så baggrunden for, at vi har fået listet det antal sager op. Jeg kan fortælle, at baggrunden for, at der er så mange, jo er beskrevet i et brev fra den 27. januar i år, som jeg gerne sender over igen - hr. Søren Krarup nævnte også et senere brev - så man kender grunden.

Jeg synes heller ikke, at det er særlig morsomt at komme med de 35 sager nu, men jeg har det fuldstændig som hr. Tom Behnke: Når vi har underskrevet de konventioner, skal vi selvfølgelig også overholde dem, selv om vi lidt sent opdager, at de er der. Det har intet at gøre med Folketingets kompetence, for Folketinget kan i morgen pålægge regeringen, at vi skal rende fra de konventioner og skrive til FN og opsigse vores ratifikation. Det har vi så ikke i sinde at gøre, men det kunne vi, og jeg giver også kun eksemplet for at sige, at Folketinget er helt suverænt - det står i grundloven. Og det er, som hr. Søren Krarup har sagt, sådan, at de her mennesker ikke nødvendigvis opfylder betingelserne, og det skal jeg meget beklage at vi først kommer med nu.”

Søren Krarup udtalte heroverfor:

”Ministeren ved jo selvfølgelig godt, at de, der har stået på vores indfødsretslovforslag tidligere, er dem, der alle sammen har opfyldt de betingelser, vi har opstillet; sprogkrav, indfødsretsprøve osv.

Nu har vi altså gjort det, som ikke er blevet gjort før: Vi har ladet FN bestemme, hvem der kan komme på vores lovforslag. Det er og bliver jo altså et brud på de regler, vi hidtil har haft, og det er et brud på, at det er Folketinget og ikke FN, der bestemmer, hvem der kommer på lovforslaget. At vi kan forkaste det ved tredjebehandlingen, er en anden sag. Men selve det, at de kommer på lovforslaget, er et brud med de forudsætninger, vi hidtil har haft.

Så vil jeg lige minde ministeren om, at det var, fordi muligheden for erklæring faldt væk i 2004, at man derefter krævede, at de, der hidtil havde kunnet komme på lovforslaget ved erklæring, skulle bestå prøverne. Sådan var det indtil 2010. Altså, sådan har det kørt i 6 år, og det har jo kørt fortræffeligt.

Hvorfor man pludselig falder på knæ for FN, og hvem der egentlig har gjort det, gad jeg nok vide. Jeg spørger direkte ministeren: Er det ministeren, der har fået den idé, at FN skal have lov til at bestemme, hvem der skal komme på vores lovforslag?”

Hertil udtalte Birthe Rønn Hornbech bl.a.:

”Ja, det er ministeren, der har bestemt, at når retsstillingen nu er sådan, og vi har skrevet under på FN-konventionen, så skal de optages på lovforslaget. Det har jeg bestemt og det føler jeg at jeg har gjort af egen fri vilje, fordi jeg altså nu har fået juraen på det rene, og så mener jeg, at det er sådan, det skal være. Det

føler jeg er af min helt egen fri vilje, og jeg føler slet ikke, at jeg gør indgreb i Folketingets suverænitet. Slet ikke.

Det er jo sådan, at alt, hvad vi politisk indgår af aftaler, alt hvad vi laver her i Folketinget, selvfølgelig altid bliver gjort i respekt for de konventioner, vi har skrevet under. Det er noget af det, vi skriver meget om i lovforslagene inden for udlændingeretten. Det gjorde vi ikke i gamle dage, for da var det en selvfølge, at det naturligvis altid var under respekt for konventionerne. Der er også mange andre områder inden for lovgivningen, hvor man ikke skriver det, fordi det er en selvfølge, og det bør være en selvfølge, at det er en del af dansk ret. Det er selvfølgelig ikke noget pjat og uden virkning, når vi skriver under - så ville vores lille land jo fuldstændig miste sin troværdighed i verdenssamfundet, og det er jeg ikke interesseret i.

Så her er vi nok uenige om, hvad der ligger i, at en regering helt frivilligt og under ansvar for Folketinget underskriver en konvention.

... Vi er en del af det internationale samarbejde, vi er en del af verden. Danmark skal også sætte sit fingeraftryk på verden, og det foregår i et ligeværdigt samarbejde, og det mener jeg at vi skal fortsætte med.

Det er ikke rart at skulle give indfødsret til nogen, der ikke opfylder betingelserne og som måske aldrig vil kunne komme til det, men det er altså en del af dansk ret i dag. Sådan må vi sige det, selvom det ikke er direkte inkorporeret. Det er nu en del af indfødsretten, at det foregår med respekt for konventionerne.”

Ved mavebælte af 22. november 2010 fik Birthe Rønn Hornbech forelagt udkast til ændringsforslag til lovforslaget. Det fremgik, at fem personer blev foreslået udtaget af lovforslaget – tre var sigtet, en var straffet og en opfyldte ikke længere kravet om selvforsørgelse i indfødsretsaftales § 23. De pågældende var ikke omfattet af 1961-konventionen eller børnekonventionen. Endvidere blev en person, der ved en fejl havde fået kontanthjælp, og som havde tilbagebetalt det modtagne beløb, foreslået optaget. Endelig fremgik det til orientering af mavebæltet, at lovforslaget

”omfatter fem børn (mellem 15 og 17 år), der er sigtet og/eller straffet for overtrædelse af straffeloven og/eller færdselsloven.

De pågældende, der er født statsløse i Danmark, er optaget på lovforslaget efter § 17 i cirkulæreskrivelse nr. 61 af 22. september 2008 om naturalisation.

Det følger af § 17, at børn, der er født statsløse i Danmark, i overensstemmelse med FN-konventionen af 1989 om barnets rettigheder kan optages på et lovforslag om indfødsrets meddelelse, hvis de har bopæl her i landet. Disse børn skal således ikke opfylde de almindelige betingelser for optagelse på et lovforslag om indfødsrets meddelelse, jf. cirkulæreskrivelse nr. 61 af 22. september 2008, herunder blandt andet vandelskravet.

De pågældende personer vil derfor på trods af ovennævnte sigtelser/domme ikke blive udtaget af lovforslaget.”

Som nævnt i afsnit 9.2.1.1 og 9.2.1.3 havde Indfødsretskontoret på eget initiativ iværksat en undersøgelse af, hvilke af de almindelige betingelser, som ansøgere omfattet af børnekonventionen ikke opfyldte. Ved ovennævnte mavebælte blev Birthe Rønn Hornbech underrettet om i hvert fald dele af denne undersøgelse. Oplysningen om, at der var disse fem ansøgere omfattet af børnekonventionen, der ikke opfyldte vandelskravet, ses ikke at være videregivet til Folketinget.

Efter førstebehandlingen i Folketinget blev lovforslaget henvist til behandling i Indfødsretsudvalget. Udvalget afgav den 2. december 2010 en betænkning over lovforslaget. Dansk Folkeparti havde fremsat et ændringsforslag til lovforslaget, hvorefter de 35 personer omfattet af 1961-konventionen blev udtaget af lovforslaget. I de bemærkninger, der ledsagede ændringsforslaget, hedder det:

”Det foreslås, at de pågældende ansøgere udtages af lovforslaget. De pågældende har ikke kvalificeret sig til dansk indfødsret via beståelse af de krævede prøver, eventuelt ved dispensation fra Indfødsretsudvalget, men er sat på lovforslaget alene i henhold til FN’s konvention af 1961 om begrænsning af statsløshed. Ifølge DF betegner dette et markant brud på grundlovens § 44, der siger, at »ingen udlænding kan få indfødsret uden ved lov«, og hvor det er Folketinget, der bestemmer, hvem der sættes på indfødsretsloven. Her er det en FN-konvention. Her er Folketingets suveræne afgørelse vedrørende tildeling af dansk indfødsret således sat ud af kraft, idet Folketinget underordnes FN.

Der er dermed ifølge DF tale om et brud på en 160 år gammel praksis og om en tilsidesættelse af den danske grundlov, og begge dele er ifølge DF uacceptabelt.”

Ændringsforslaget fik kun tilslutning fra Dansk Folkeparti og blev således ikke vedtaget.

Under andenbehandlingen af lovforslaget i Folketinget den 10. december 2010 blev 1961-konventionen på ny debatteret. Søren Krarup udtalte bl.a.:

”Dette ændringsforslag handler om, at der på dette lovforslag om indfødsret er optaget 35 personer, som ikke er kvalificerede til at modtage dansk indfødsret, for dansk indfødsret er ifølge grundloven det danske folks gave til dem, der fortjener at modtage den i henhold til grundlovens § 44, som siger, at indfødsret meddeles ved lov. Heri ligger, at det er folket, der i skikkelse af det danske Folketing skænker indfødsretten til dem, der er værdige til at blive danske statsborgere.

Der er ingen, der har ret til at få dansk statsborgerskab, men der er tale om en gave skænket af det danske Folketing, eller anderledes sagt: intet over og intet ved siden af grundloven. Men disse 35 personer er blevet optaget på dette lovforslag om dansk indfødsret på grundlag af en FN-konvention af 1961 om begrænsning af statsløshed. Det vil sige, at FN-konventionen sætter den danske grundlov ud af kraft, eller det vil sige, at FN-konventionen rangerer højere her i Danmark end den danske grundlov.

Forholdet er yderligere det, at næsten alle de 35 ikke opfylder de krav, vi stiller til dem, der skal kunne få dansk indfødsret. De har ikke bestået sprogsprøven, de har ikke bestået indfødsretsprøven, de opfylder ikke kravet om tidsubegrænset opholdstilladelse, de opfylder ikke kravet om selvforsørgelse, de opfylder ikke vandelskravet, de er kort sagt uværdige til at få dansk indfødsret i henhold til de krav, Folketinget har opstillet.”

Birthe Rønn Hornbech udtalte bl.a.:

”Hr. Søren Krarup har jo fuldstændig ret i, at der er en række personer på dette lovforslag, som ikke opfylder de betingelser, som følger af de retningslinjer, som vi har fastsat ved en politisk aftale. Det er fuldstændig rigtigt. Det er også rigtigt, at Folketinget er undergivet denne FN-konvention om statsløse. Men Folketinget er ikke undergivet denne konvention mere, end at vi kunne ophæve den i morgen, hvis vi ville det her i Folketinget, og derfor må jeg sige her, som jeg gjorde under førstebehandlingen, at jeg er fuldstændig uenig i hr. Søren Krarups synspunkter om, at det er i strid med den danske grundlov. Denne regering tilkendegav klart, da vi i 2001 trådte til - og det har andre regeringer sikkert også gjort - at vi naturligvis overholder de konventioner, vi ganske frivilligt selv har skrevet under på, og det er konsekvensen af det, man ser nu.

Som jeg også sagde under førstebehandlingen, er der en del personer, der er samlet her, fordi de har ligget i nogen tid, men det bliver jo ikke tilfældet ved det næste lovforslag og det næste lovforslag, at der så pludselig er en lang række statsløse, som af den grund får indfødsret. Så det er selvfølgelig et engangsførende, at vi har det bunkebryllup, som vi har denne gang.

Men jeg kan sige, at regeringen ikke agter at rende fra den konvention, som vi her har undertegnet, og vi føler, at det er helt frivilligt, at vi har den opfattelse, og jeg er også sikker på, at de folketingsmedlemmer, der om nogle dage stemmer for lovforslaget om indfødsret, føler, at de gør det ganske frivilligt i relation til FN-konventionen. Og ellers ville et flertal i Folketinget jo kunne beordre regeringen til at ophæve den konvention. Det er ikke sket, og lad mig være så profetisk at garantere, at det heller ikke sker.”

Jesper Langballe fra Dansk Folkeparti udtalte bl.a.:

”Jamen, sagen er måske den, at man skulle tage at besinde sig på konventionen og på sin egen deltagelse i den og sige, at en konvention altså ikke er hellig.”

Birthe Rønn Hornbech udtalte hertil bl.a.:

”Jamen når hr. Jesper Langballe giver mig det råd, at jeg skal besinde mig på konventionen, så kan jeg benytte lejligheden til at tilstå, hvorfor der er så mange statsløse palæstinensere på dette lovforslag. Det er der fordi dem, der burde have haft statsborgerskab tidligere, ikke har fået det, netop fordi jeg har besindet mig.

Jeg synes, at det her var en svær sag, og derfor har jeg også indhentet udtalelser og råd i andre lande for at høre, hvordan man har gjort der, og jeg er altså nået til, at disse mennesker, der er statsløse, skal have statsborgerskab i Danmark. Det er det lovforslag, jeg har fremsat, og det er det lovforslag, som regeringen fastholder.”

Den 10. december 2010 skrev Tom Behnke, formand for Indfødsretsudvalget, til integrationsminister Birthe Rønn Hornbech med oplysning om, at udvalget i et kommende samråd ønskede en drøftelse af følgende spørgsmål:

”Samrådsspørgsmål A

Ministeren bedes redegøre detaljeret for hver enkelt af de 35 personer, der er optaget på lovforslaget under henvisning til FN-konvention af 30. august 1961 om begrænsning af statsløshed jf. bilag 2, herunder personernes kvali-

fikationer i forhold til kravene, der stilles til opnåelse af indfødsret og i den forbindelse oplyse, om de enkelte personer er tidligere straffet, og i givet fald hvor lange fængselsdomme de enkelte har fået/afsonet.”

Det fremgik, at spørgsmålet var stillet efter ønske fra Søren Krarup.

Ved mavebælte af 13. december 2010 fik Birthe Rønn Hornbech forelagt bl.a. beredskabspapir til brug for besvarelse af spørgsmålet i samråd den 14. december 2010. I mavebæltet, der bl.a. var signeret af Kirska Reinholdt, Dorit Hørlyck, Kim Lunding og Claes Nilas, hedder det:

”Til ministerens godkendelse og til brug for besvarelse af vedlagte samrådspørgsmål A i samråd (L 38) den 14. december 2010 forelægges udkast til beredskabspapir vedrørende de 35 personer, der er optaget på lovforslaget under henvisning til FN’s konvention af 30. august 1961 om begrænsning af statsløshed. Beredskabspapiret indeholder en overordnet gennemgang af de krav i retningslinjerne, som de 35 personer ikke opfylder.

Til ministerens brug for samrådet vedlægges endvidere fortrolig oversigt over personer omfattet af FN’s konvention af 30. august 1961 om begrænsning af statsløshed, der er optaget på lovforslaget. Oversigten er udbygget i forhold til den fortrolige oversigt, der blev oversendt til Folketingets Indfødsretsudvalg ved brev af 18. oktober 2010, der blev forelagt ministeren ved mavebælte af 14. oktober 2010, der i kopi vedlægges til ministerens orientering.

Endvidere vedlægges til ministerens orientering brev af 27. januar 2010 til Folketingets Indfødsretsudvalg, hvorved udvalget blandt andet blev orienteret om optagelse af statsløse på lovforslag om indfødsrets meddelelse som følge af FN’s konvention af 30. august 1961 om begrænsning af statsløshed.

Beredskabspapiret og den uddybende oversigt indeholder en redegørelse for de 35 personers kvalifikationer i forhold til kravene for optagelse på et lovforslag om indfødsrets meddelelse på tidspunktet for optagelsen af de enkelte personer på lovforslaget. Det bemærkes således, at der efter optagelsen af de pågældende kan være sket ændringer i deres forhold, herunder i forhold til vandelskravet, idet sigtelser på optagetidspunktet kan være afgjort, hvorved de pågældende kan være frifundet eller idømt en straf, ligesom de pågældende kan have fået yderligere sigtelser.”

I beredskabspapiret hedder det bl.a.:

- ”- Ud af de i alt 35 personer, der er optaget på lovforslaget under henvisning til FN's konvention om begrænsning af statsløshed, opfylder to personer samtlige betingelser for optagelse på et lovforslag om indfødsrets meddelelse.
- Herudover opfylder 6 personer samtlige betingelser med undtagelse af kravet om en bestået indfødsretsprøve, og 3 personer opfylder samtlige betingelser med undtagelse af kravet om en bestået indfødsretsprøve og kravet om dokumentation for danskkundskaber
- I forhold til kravet om en bestået indfødsretsprøve skal det bemærkes, at de pågældende som følge af, at de er omfattet af konventionen, ikke er blevet stillet over for et krav om at skulle tage prøven, hvilket ikke er ensbetydende med, at de pågældende ikke ville være i stand til at bestå den.

Ud af de 35 personer er der i alt 28, der ikke opfylder kravet om en bestået indfødsretsprøve.

- Tilsvarende gælder i forhold til kravet om dokumentation for danskkundskaber, hvor i alt 19 personer ikke umiddelbart opfylder kravet.

Det skal hertil bemærkes, at i alt 12 personer ikke har indsendt dokumentation for deres danskkundskaber, idet de pågældende som følge af, at de er omfattet af konventionen, ikke er blevet stillet over for et krav om at skulle indsende dokumentation, hvilket ikke er ensbetydende med, at de pågældende ikke opfylder eller ville kunne opfylde kravet om danskkundskaber.

Herudover har 5 personer indsendt dokumentation for danskkundskaber ved bevis for Folkeskolens Afgangsprøve 9. eller 10. klasse, hvor den pågældende ikke har et karaktergennemsnit på 6 (efter 13-skalaen) eller på 2 (efter 7-trins-skalaen), mens 2 personer har indsendt karakterblad fra Folkeskolens 9. klasse, hvor de pågældende ikke har aflagt Folkeskolens afgangsprøve.

- Ud af de 35 personer er der 15 personer, der ikke opfylder kravet om en tidsubegrænset opholdstilladelse. I forhold til dette krav er der tillige tale om, at de pågældende ikke i alle tilfælde har ansøgt Udlændingsservice om en tidsubegrænset opholdstilladelse, idet de pågældende er fyldt 18 år i 2010.
- Af de 35 personer er det alene 5 personer, der ikke opfylder kravet om selvforsørgelse herunder en person, der alene har modtaget ydelse efter lov

om aktiv socialpolitik i 1½ måned, men hvor ydelsen er modtaget inden for det seneste år forud for fremsættelsen af lovforslaget.

- Af de 35 personer opfylder 11 personer ikke kravet om ikke at have forfalden gæld til det offentlige. Det skal hertil bemærkes, at ansøgere med gæld til det offentlige under behandlingen af en ansøgning om dansk indfødsret normalt bliver partshørt om den angivne gæld, og at ansøgere som oftest uden problemer betaler den forfaldne gæld, men at dette ikke har været tilfældet for disse personer, idet der ikke er stillet krav om, at de ikke må have forfalden gæld til det offentlige.
- Ud af de 35 personer opfylder 13 personer ikke vandelskravet.

Vandelskravet dækker dels over sigtelse for en lovovertrædelse, dels over karenstid for personer der er straffet i øvrigt og dels over straf, der kan føre til udelukkelse fra optagelse på et lovforslag.

Det bemærkes, at ingen af de 13 personer, der ikke opfylder vandelskravet er idømt en straf, der ville have udelukket dem fra nogensinde at kunne blive optaget på et lovforslag om indfødsrets meddelelse.

Det bemærkes endvidere, at 3 personer er idømt en betinget eller en ubetinget dom, hvorefter de pågældende ikke kunne have været optaget på et lovforslag om indfødsrets meddelelse før udløbet af en vis karenstid. De 3 personer er dømt for henholdsvis indbrud, kvalificeret vold og røveri.

En enkelt person er idømt socialpædagogisk foranstaltning for røveri, hvorefter den pågældende ikke kunne have været optaget på et lovforslag om indfødsrets meddelelse før udløbet af en vis karenstid.

Herudover er 5 personer idømt en bøde for overtrædelse af henholdsvis færdselsloven, lov om euforiserende stoffer og straffeloven for brugstyveri.

Endelig er i alt 10 af de 13 personer sigtet for overtrædelse af henholdsvis færdselsloven, lov om euforiserende stoffer, våbenloven og straffeloven. Sigtelserne efter straffeloven strækker sig fra tyveri, indbrud, hæleri, falsk anklage og bedrageri til vold og røveri. Alene to personer er sigtet for vold og en enkelt for røveri.”

Birthe Rønn Hornbech mødte i samråd i Folketingets Indfødsretsudvalg den 14. december 2010. Samrådet var ikke offentligt.

Kommissionen har anmodet Folketingets Indfødsretsudvalg om at få fremsendt det materiale, som udvalget har modtaget eller selv har udarbejdet i forbindelse med samrådet samt et eventuelt referat af samrådet og udvalgssekretariatets eventuelle notater om, hvad der blev drøftet på samrådet.

Udvalgssekretær Katinka Villemoes har udarbejdet håndskrevne optegnelser til eget brug af, hvad der blev sagt under samrådet. Hun har understreget, at der er tale om optegnelser til sit eget brug, der kan indeholde misforståelser og kan indeholde meningsforstyrende udeladelser og fejlagtige gengivelser.

I optegnelserne hedder det:

”ingen er idømt straf som ville føre til at de aldrig ville kunne have fået dansk statsborgerskab.”

Optegnelserne gengav herefter en række oplysninger om, hvilke almindelige betingelser for naturalisation som de 35 statsløse personer omfattet af 1961-konventionen ikke opfyldte, hvorefter det videre hedder:

”Der er ikke stillet krav fordi konventionen
Søren -Kun ... er berettiget til at få statsborgerskab.
Børnekonventionen kan komme på tale
De har ligget lidt
Der kommer en håndfuld på næste lovforslag, ellers ikke.
Betænkningen
De er alle palæstinensere
vold røveri og indbrud
SPM
Hanne : hvor længe har de ventet – ret længe
Dob. statsborgerskab: ville hverken have gjort fra eller til
Polemiske bemærkning.
sværere at blive statsløs
vi havde glemt konventionen
Den har nogle år været gået i glemmebogen og så har de brugt tid på at undersøge det”

Udvalgssekretæren har videre sendt sine håndskrevne optegnelser på en kopi af den kommenterede dagsorden til brug for samrådet til kommissionen. Af disse fremgår:

“konkludere: 35 palæstinensere og adskillige af dem har domme.
2004-10 – har man overset det

Hvornår er den konvention begyndt at virke
Hvornår
Hvor lang tid har de personer ventet
Det hvor stor køen har været”

Indfødsretsudvalget afgav samme dag – efter samrådet – en tillægsbetænkning over lovforslaget. I betænkningen hedder det bl.a.:

”Et *flertal* i udvalget (udvalget med undtagelse af DF) indstiller lovforslaget til *vedtagelse* i den affattelse, hvori det foreligger efter 2. behandling.

Et *mindretal* i udvalget (DF) indstiller lovforslaget til *forkastelse*.

Dansk Folkepartis medlemmer af udvalget konstaterer, at 35 personer er kommet på dette lovforslag om indfødsrets meddelelse alene på grund af en FN-konvention, som tvinger Danmark til at se bort fra grundlovens § 44, der giver det danske Folketing eneretten til at bestemme, hvem der kan optages på en lov om dansk indfødsret. Af de 35 personer, som til ingens overraskelse er statsløse, har kun 2 kunnet kvalificere sig. De øvrige 33 er ifølge DF ukvalificerede til at modtage den gave, som indfødsretten er, idet de ikke opfylder de af Folketinget stillede krav. DF opfordrer Folketinget til at hævde grundlovens eneret og dermed Danmarks selvstændighed.”

I referat fra kontormøde i Indfødsretskontoret af 14. december 2010 hedder det om samrådet:

”Lukket samråd tirsdag morgen: det havde været nogen vrede og polemik omkring ansøgere, der er optaget efter konventionen. Der er optaget 35 på den måde, hvoraf kun 2 opfylder alle krav. Der havde været diskussioner om grundlov/konvention - og tale om erklæringsmuligheden, der er frataget denne gruppe. Da de kunne erklære, var der heller ikke noget krav, der skulle opfyldes. Men udvalget skal orienteres, når der optages en ansøger på lovforslag efter konventionen.”

Folketingets Indfødsretsudvalg stillede efter anmodning fra Jørgen Poulsen (RV) den 16. december 2010 spørgsmål til ministeren om, hvornår de 35 ansøgere første gang ansøgte om indfødsret, hvor meget sagerne var blevet forsinket, og hvor mange der havde fået afslag. Spørgsmålet blev besvaret den 6. januar 2011 og omtales i afsnit 9.3.1.

Tredjebehandlingen af lovforslaget fandt sted den 16. december 2010. Under forhandlingerne udtalte Birthe Rønn Hornbech bl.a. følgende:

”Det er jo sagt tydeligt af såvel en konservativ ordfører som en ordfører fra Enhedslisten her under de tre forhandlinger, at det altså er Folketinget, der bestemmer, om man vil tilslutte sig konventioner, og det gør vi ganske frivilligt. Og denne regering har klart fra sin tiltræden sagt, at vi overholder de konventioner, vi har indgået. Vi er ikke enige med Enhedslisten i, at de skal inkorporeres i dansk ret, men vi har undertegnet dem, og derfor følger vi dem, og derfor har vi fulgt den i denne sag.

Derfor gør vi det, som nogle af os måske ikke bryder sig om, for det er jo ganske rigtigt, at der for så vidt ikke er lighed for loven, men der er ganske særlige omstændigheder. Vi taler om statsløse. For mig er Danmark mit fædreland, for mig er Danmark det danske folk, og blandt dem er der mange med udenlandske rødder, som også tilhører det danske folk. Men for mig er Danmark ikke en ø i verden. Vi har en nationalitet og et flag og et sprog, men vi er ikke en ø i verden. Vi er danske, men vi er danske som en del af verden, og det er derfor, vi respekterer den konvention, vi har skrevet under på.”

Søren Krarup begrundede under tredjebehandlingen, hvorfor Dansk Folkeparti ville stemme nej til lovforslaget således:

”Vi har i Dansk Folkeparti igennem snart 10 år arbejdet sammen med regeringen om at styre og regulere udlændingepolitikken, herunder spørgsmålet om indfødsret, som regeringen i 1990'erne havde været uhyggelig letsindig og uansvarlig med. I 2002 var vi med til at ændre lovgivningen og fik styr på tingene. Vi havde en kortvarig afbrydelse i 2004-05 på grund af uenighed om sprogkravet, men i december 2005 indgik vi en betryggende aftale med regeringen også på dette område, ligesom vi i september 2008 sanerede aftalen om indfødsret med regeringen. Vi stod loyalt sammen om at få styr på dette nationalt betydningsfulde forhold. Vi sagde fra lovforslag til lovforslag ja til aftalen og har stemt for hvert eneste indfødsretslovforslag siden 2005.

Da jeg først på efteråret fik stillet det vanlige spørgsmål om det lovforslag, der nu er til tredje og sidste behandling, svarede jeg derfor ja til lovforslaget i overensstemmelse med vores vanlige aftale, og dette løfte har jeg hidtil følt mig bundet af. Det gør jeg ikke mere!

Den nyordning af indfødsretslovgivningen, der er sket med dette lovforslag, hvor en FN-konvention fortrænger grundlovens § 44 og vil tvinge Folketinget

til at give dansk statsborgerskab til en række personer, 35 i alt af hvilke de 33 ikke lever op til de krav, Folketinget stiller til dem, der skal anses for værdige til at opnå indfødsret, nøder os til at stemme nej. Dette lovforslag forekommer os at være en katastrofe. Det undrer os, at vi skal være de eneste her i salen, der reagerer imod den vold, som FN-konventionen udsætter Folketinget for. Det er 35 personer, der ikke har dokumenteret at kunne tale dansk, som ikke har bestået den krævede indfødsretsprøve, som ikke har ren straffeattest, skulle vi i det danske Folketing meddele dem dansk indfødsret, fordi en FN-konvention vil tvinge os til det, som om en FN-konvention er en hellig akt, som om Danmark ikke skal opsigte en FN-konvention, der krænker grundloven, som om vi skal acceptere en udefrakommende kommando, der genkalder situationen omkring kommunistlovgivningen i 1941? Aldrig i livet!

Dansk Folkeparti siger et klart og kategorisk nej til dette lovforslag, L 38, og Dansk Folkeparti vil fortsætte med at sige nej til en indfødsretslovgivning, der bøjer sig for FN-konventionen om begrænsning af statsløshed. Dansk indfødsret er ikke noget, man handler med. Dansk indfødsret er uløseligt knyttet sammen med grundloven og skal accepteres lige så ubetinget som grundloven. Derfor føler jeg mig ikke bundet af mit tidligere afgivne løfte, der var afgivet på falske betingelser.

På mit partis vegne stemmer jeg nej til L 38 og opfordrer alle andre partier til at gøre det samme, idet det er os en gåde, at ikke enhver i denne sal har blik for det katastrofale ved en international konventions tilsidesættelse af den danske grundlov.”

Lovforslaget blev efter forhandlingen sat til afstemning og vedtaget med 93 (V, S, SF, KE, RV, EL, LA og to medlemmer uden parti) stemmer for og 17 (DF) stemmer imod. Et medlem (DF) stemte ved en fejl hverken for eller imod. Det var første gang siden indgåelsen af indfødsretsafden af 8. december 2005, at Dansk Folkeparti stemte imod et forslag til lov om indfødsrets meddelelse.

Ved loven – lov nr. 1530 af 21. december 2010 om indfødsrets meddelelse – fik 35 personer omfattet af 1961-konventionen dansk indfødsret. Af disse havde 21 tidligere modtaget afslag på optagelse på et lovforslag, fordi de ikke opfyldte en eller flere af betingelserne i de almindelige retningslinjer for naturalisation.

Kirsa Reinholdt har forespurgt, om hun husker nogle reaktioner i kontoret på, at Dansk Folkeparti stemte imod naturalisationsloven i december 2010, forklaret, at

”hun ikke husker det. Det var ikke overraskende, at der kom en sådan reaktion fra Dansk Folkeparti. Søren Krarup stillede allerede under Folketingets førstebehandling af lovforslaget spørgsmål ved hele processen om de statsløse og konventionerne. Foreholdt at det var noget nyt, at Danske Folkeparti stemte imod et forslag til lov om indfødsrets meddelelse, forklarede vidnet, at det ikke var overraskende, at de stemte imod efter debatten under første og anden behandlingen. Forespurgt om det var den reaktion, som de havde ventet i januar 2010, forklarede vidnet, at hun ikke vil sige, at de havde ventet, at Dansk Folkeparti ville stemme imod lovforslaget, men de havde ventet, at der ville være en reaktion på, at man, set fra Dansk Folkepartis side, skulle optage personer, som ikke opfyldte de almindelige betingelser. Forespurgt om det var den reaktion, de havde forventet i januar 2010, forklarede vidnet, at de havde ventet, at der ville komme en reaktion på det, men ikke at man stemte nej til lovforslaget. Så langt tror hun ikke, at de tænkte. Foreholdt at hun tidligere har forklaret, at det var vanskeligt at gå til Dansk Folkeparti med denne sag, hvis ikke man var helt sikker på, hvad konventionerne sagde og forespurgt, om ikke det nogenlunde var bundlinjen af hendes forklaring, forklarede vidnet, at hun ikke vil sige, at man ikke havde lyst til at gå til Dansk Folkeparti med sagen. Forespurgt om der var en refleksion over, hvorvidt reaktionen fra Danske Folkeparti var den reaktion, som man havde frygtet i relation til sagen oprindeligt, forklarede vidnet, at hun ikke ved, om hun ikke vil formulere det på den måde. Det var mere, som man kunne have forventet det. Hun ville ikke sige frygtet. Forespurgt om der var nogen, der talte om, at der kunne man bare se, det var lige præcis sådan det kunne være gået, hvis de var gået til Dansk Folkeparti dengang i 2008, forklarede vidnet, at hun ikke husker, at det blev drøftet på det tidspunkt, at det havde været reaktionen, hvis man havde nævnt det for dem i 2008.” [12. april 2013, side 718]

Kommissionen har foreholdt uddrag af forhandlingerne i Folketinget for Birthe Rønn Hornbech. Hendes forklaring er gengivet i kapitel 7, afsnit 7.3.3.9 og kapitel 8, afsnit 8.3.2.8.

9.2.3 Vejledning til borgere og myndigheder om Danmarks forpligtelser efter 1961-konventionen og børnekonventionen i perioden fra den 29. januar 2010 til den 31. december 2010

I dette afsnit redegøres for kommissionens undersøgelser af, om Integrationsministeriet som led i administrationen af ansøgninger fra statsløse født i Danmark iværksatte tiltag, der skulle sikre disse personer vejledning om Danmarks forpligtelser efter 1961-konventionen og børnekonventionen.

9.2.3.1 Integrationsministeriets hjemmeside

Integrationsministeriets hjemmeside www.nyidanmark.dk blev ikke i 2010 opdateret med en vejledning om den (nye) praksis, som Indfødsretskontoret fulgte ved administrationen af ansøgninger om naturalisation fra personer omfattet af 1961-konventionen og børnekonventionen.

Der var således fortsat ingen omtale af Danmarks forpligtelser efter 1961-konventionens artikel 1.

For så vidt angår børnekonventionen var der fortsat et link til den gældende indfødsretsaf tale, hvoraf det i § 17 fremgik, at børn, der var født statsløse i Danmark, i overensstemmelse med børnekonventionen kunne optages på et lovforslag, hvis de havde bopæl i Danmark.

Spørgsmålet om opdatering af hjemmesiden var blevet drøftet på det samme kontormøde i Indfødsretskontoret den 26. januar 2010, hvor kontorets medarbejdere var blevet orienteret om, at Indfødsretskontoret ikke havde overholdt konventionerne, og at en række sager skulle genoptages jf. kapitel 8, afsnit 8.3.8.

I referatet fra kontormødet hedder det i punkt 13 ”Hjemmesiden”:

”Kontoret er blevet opmærksomt på, at der på hjemmesiden mangler information om naturalisation af børn. Desuden vil hjemmesiden blive opdateret med information om bevis og bevarelse af dansk statsborgerskab. Har du forslag til indholdet af hjemmesiden ud over disse to emner, så giv Kirsas besked.”

Som nævnt i afsnit 9.2.2.2 forelagde Indfødsretskontoret den 14. oktober 2010 et mavebælte for Birthe Rønn Hornbech med udkast til et brev til Folketingets Indfødsretsudvalg om, hvilke personer der var optaget på lovforslaget i henhold til 1961-konventionen, og hvilke af de almindelige betingelser de ikke opfyldte. Birthe Rønn Hornbech tiltrådte samme dag mavebæltet, hvorpå hun skrev ”Forslag udbedes til reklame for betingelserne så vi minimerer helt overflødige sager”.

På baggrund af avisartikler i Information i 2011, hvor der bl.a. blev skrevet om manglende vejledning om retsstillinger for personer omfattet af 1961-konventionen, skrev Birthe Rønn Hornbech den 11. januar 2011 kl. 7.04 en mail til Christian Lützen og Claes Nilas:

”MON IKKE VI SKAL LÆGGE EN VEJLEDNING PÅ HJEMMESIDEN
OMGÅENDE

JEG TROEDE EGENTLIG, DER VAR RYDDET OP, SOM JEG HAVDE BEDT OM????”

Dorit Hørlyck skrev i en mail af 27. januar 2011 til Nanna Fischer, at det ikke var politisk comme il faut at reklamere med disse regler:

”Vedr. den manglende information på hjemmesiden, så skyldes det ikke en beklagelig fejl, men et ønske andetsteds i ministeriet om, at vi ikke skulle reklamere med disse regler, fordi det ikke var politisk comme il faut. Men det kan jeg jo ikke bevise.”

Kommissionen har stillet spørgsmål til en række vidner om, hvorfor Integrationsministeriets hjemmeside ikke i 2010 blev suppleret med en vejledning om retsstillingen for ansøgere om naturalisation, som var omfattet af 1961-konventionen og børnekonventionen.

Birgitte Borker Alberg har forespurgt, om hun husker overvejelser eller drøftelser om ekstern vejledning, for eksempel på hjemmesiden eller en anden måde i 2010, forklaret, at

”det husker hun ikke.” [22. marts 2013, side 601]

Morten Thorsted har om den manglende vejledning på hjemmesiden forklaret, at

”Han erindrer ikke, at han i forbindelse med hjemmesidearbejdet er stødt på diskussioner om, hvorvidt man overhovedet skulle opdatere hjemmesiden og give vejledning. Han er ikke bekendt med, om man i ledelsen af ministeriet ikke har ønsket at sprede budskabet om lempelserne af betingelserne for statsløse i forhold til at opnå indfødsret.” [3. april 2013, side 641]

Lene Nielsen har forespurgt, om de i 2010 foretog sig noget særligt for at vejlede om konventionerne udadtil, forklaret, at

”det var Kirska Reinholt, der havde ansvaret for hjemmesiden. Hun ved ikke noget om, hvornår hun gjorde sig overvejelser, og hvordan det skulle se ud.” [22. marts 2013, side 582]

Naja Forman Jacobsen har forespurgt, om hun kan huske, om der kom information om, at de skulle rette hjemmesiden til med supplerende oplysninger, forklaret, at

”det kan hun ikke. Hun mener ikke, at der blev gjort så meget ud af at oplyse udadtil. Hun kan ikke huske, om der blev talt om, at man ikke ville gøre så meget ud af at vejlede, eller om der var nogen grund til det. Det var stadig forvirrende på kontoret. Forespurgt om hun kan huske formuleringer som ”det skal vi ikke reklamere for” eller ”det er der ingen grund til at fortælle”, forklarede vidnet, at det kan hun ikke.” [5. april 2013, side 677]

Kirsa Reinholt har forespurgt hvorfor de tiltag, de gennemførte i 2011, herunder vejledning på hjemmesiden, ikke blev gennemført allerede i 2010, forklaret, at

”i forhold til ansøgningskemaet og hjemmesiden var det hendes opfattelse, at det ikke var noget, de var bevidste om eller havde i tankerne som et opfølgende tiltag. Det burde de måske have haft, men hun kan ikke huske at have været involveret i drøftelser af eller tænkt over det på det tidspunkt. Hun tror, at hun var allermest optaget af, at de fik genoptaget de sager, de skulle, og at de fik en procedure for, hvordan de behandlede sagerne fremadrettet. Foreholdt at der set udefra var mange anledninger til at overveje ændringer på hjemmesiden, allerede fordi hele forklaringen på, at det gik galt, var, at de ikke selv opdagede konventionerne og forespurgt, hvordan omverdenen skulle opdage dem, forklarede vidnet, at hun ikke husker, at de drøftede, hvorvidt de skulle lægge en vejledning på hjemmesiden. I relation til § 17 kan man sige, at de allerede fra midten af 2008 havde set en meget stor stigning i antallet af børn, der søgte. De havde flere gange forelagt mavebælter for ministeren, hvor de havde redegjort statistisk for, hvor mange der havde søgt, og hvor mange der var optaget. De havde talt med nogle af de større politikredse for at finde ud af, hvorfor der kom så mange ansøgninger. De forklarede over for ministeren på baggrund af drøftelserne med politikredsene, at det var, fordi der var blevet talt om det i udlændingenes netværk. § 17 havde hele tiden stået i cirkulæreskrivelsen. Hvis de havde været opmærksom på det, burde de have lagt en vejledning på hjemmesiden allerede i 2010, men det er ikke noget, hun husker at have været involveret i drøftelser af. Foreholdt at Dorit Hørlyck i en mail beklagede sig lidt over, at det, at der ikke skete en orientering, var en beslutning oppefra. Hun brugte udtrykket, at det ikke var ”comme il faut” at oplyse eller reklamere med disse regler, forklarede vidnet, at hun undrede sig over formuleringen ”comme il faut”, fordi det var først noget, hun hørte beskrevet sådan i 2011. Hvis der i januar eller februar 2010 har været nogle drøftelser om, at det skulle man ikke gøre, var det ikke noget, hun var involveret i. [12. april 2013, side 711]

De havde ikke i 2010 tænkt over, at der skulle lægges en vejledning på hjemmesiden, og ministeren havde, så vidt vidnet ved, heller ikke på noget tidspunkt bedt om, at der blev lagt en vejledning på hjemmesiden. [12. april 2013, side 719]

Foreholdt at hun sagde, at man ikke ønskede at beskrive, forklarede vidnet, at det sagde hun lige præcis ikke. Hun sagde, at hun ikke erindrede, at det overhovedet blev drøftet, at man skulle lægge det på hjemmesiden. Hun har slet ikke hørt, at man skulle have drøftet, at det ikke skulle lægges på hjemmesiden, og at det ikke var "comme il faut", at man lagde det på hjemmesiden." [12. marts 2013, side 733]

Dorit Hørlyck har foreholdt, at der i 2011 kom nye initiativer blandt andet i form af information på hjemmesiden, ændring af ansøgningsskemaet og nærmere overvejelser om, hvilke erklæringer man kunne kræve, og forespurgt, om beslutningen i mavebæltet af 3. december 2009 om at rydde op først rigtigt fandt sted i 2011, forklaret, at

"der var taget mange initiativer efter meddelelsen i januar 2010. Først genoptog de alle sagerne. Dernæst indførte de en særlig screeningsmodel, så de var 100 procent sikre på, at der ikke var ansøgere, der faldt ved siden af. De havde forhandlinger med deres it-leverandør, om de kunne få indført en særlig knap, som lyste rødt, når der var tale om en statsløs født i Danmark. En sådan alarm er etableret nu. De reviderede vidomsfaner og manualer. Alt dette var i fuld gang i 2010 frem til 2011. Det er ikke rigtigt, at det først startede i 2011. Forespurgt om der var en opfattelse af, at man skulle rydde op, "men måske ikke ligefrem polere overfladerne", forklarede vidnet, at det var der ikke.

Foreholdt ekstraktens side 447 A (Referat af sagsbehandlermøde den 9. februar 2010), hvor der ikke fremgår noget om eksterne vejledninger eller hjemmesiden og forespurgt, om det blev drøftet eller overvejet, forklarede vidnet, at det ikke var en af de ting, der stod først på sedlen. Forespurgt om en overvejelse om at ændre hjemmesiden var oppe og blev forkastet, forklarede vidnet, at hun har skrevet noget om det. De havde så småt drøftet, om det var en god idé at få det på hjemmesiden. Det, hun husker, er, at det ikke gjorde noget, at man ventede lidt med det, fordi, som hun skrev i sin redegørelse, som er udtryk for hendes egen opfattelse, man ikke ønskede at reklamere for meget med disse regler. Foreholdt at hun i en mail skrev, at det ikke var comme il faut og forespurgt, hvad der lå i det, forklarede vidnet, at det var hendes egen filosofi. Et ønske om at gyde lidt olie på vandene eller tage det lidt med ro. Det behøvede ikke absolut at blive skrevet ud på hjemmesiden med det samme. Når det

heller ikke var så nødvendigt skyldtes det, at i de politikredse, hvor den største koncentration af statsløse palæstinenserne boede, var de udmærket klar over, hvordan disse sager skulle behandles. Indfødsretskontoret holdt kurser rundt i landet, hvor de bad politiets medarbejdere om, at ansøgninger fra statsløse født i Danmark blev sendt til Indfødsretskontoret. Det var ikke sådan, at medarbejdere ved politiet ikke vidste, hvordan de skulle videreformidle dem. Forespurgt om ræsonnementet var, at der ingen grund var til at vejlede på en hjemmeside, fordi de folk, der skulle håndtere sagerne, kendte reglerne, forklarede vidnet, at det ikke var noget, de drøftede indgående. De vidste, at der var kendskab til reglerne rundt omkring i landet, hvor det var nødvendigt. Forespurgt om der var kendskab til reglerne blandt ansøgerne, forklarede vidnet, at det tror hun, der var. Det var noget, der i den grad rygtedes. Det ses også af, at de pludselig fik hundredvis af ansøgninger i 2008 og fremad, hvor antallet af ansøgninger fra statsløse født i Danmark faktisk var på 9-10 procent af det samlede antal ansøgere på lovforslaget. Så de har kendt reglerne. For så vidt angår § 17 har den hele tiden fremgået af de almindelige retningslinjer.

Forespurgt af kommissionens formand hvem hun drøftede hjemmesiden med, forklarede vidnet, at, som hun husker det, var det med Kim Lunding. Foreholdt at der i en mail fra Birthe Rønn Hornbech fra 2011 udtrykkes undren over, at der ikke allerede var en vejledning på hjemmesiden og forespurgt, om hun er bekendt med, om Birthe Rønn Hornbech var involveret i overvejelser i 2010 om hjemmesiden, forklarede vidnet, at det er hun ikke.” [20. marts 2013, side 523-524]

Kim Lunding har foreholdt, at der blev taget en række tiltag i 2010, men at der var en række tiltag, der først blev taget i 2011, herunder blandt andet at man opdaterede hjemmesiden og forespurgt, om han kan forklare, hvorfor man først på det tidspunkt kom ind på den problemstilling, forklaret,

”at det kan han ikke. Han kan se, at der desværre i forhold til teksten på hjemmeside er begået nogle fejl. Det ser ud til, at man havde lavet nogle blokopieringsfunktioner fra rettigheder for statsløse, som man havde lagt over på børn. Senere da Nanna Fischer lavede sin undersøgelse, pegede hun på, at der var sket denne fejl i forhold til børnene og kom med nogle anbefalinger. Ministeren havde tre meget vigtige punkter. Hun ønskede at finde ud af, hvad der var sket bagudrettet fra 1999 – 2008, hvorfor fejlene var begået. Hun ønskede at finde ud af, hvor mange personer, det drejede sig om maksimalt, og hun lagde en buffer ind, fordi der også kunne have været givet forkert vejledning, hvor hun talte tilbage fra konventionernes ratifikation med 18 år, og så fik de økonomer, der sad med ansvaret for det i ministeriet, til opgave at finde ud af,

hvordan man kunne sende breve ud til de folk. Foreholdt at det, der interesserede udspørgeren, var, hvorfor der slet ikke skete noget med hjemmesiden i 2010, men først i 2011 da pressen begyndte at interessere sig for den, forklarede vidnet, at det tør han ikke sige. Han havde ikke umiddelbart ansvaret for teksten på hjemmeside. Foreholdt at der skete en genopretning af forskellige ting i 2010, men en af de ting, der ikke skete noget i forhold til, var opdatering af hjemmesiden, og at spørgsmålet gik på, hvorfor det tema ikke kom op, forklarede vidnet, at han ikke har nogen erindring om, hvad baggrunden var for det. Han husker, at ministeren, da hun igangsatte undersøgelsen i 2011, stillede en række krav til, hvordan de kunne sikre, at fejlene ikke blev begået fremadrettet. Der kunne være god grund til at få listet op, hvordan man kunne sikre det. Et af de allervigtigste punkter var, at man i lovforslagene fremover havde nogle særlige afsnit om de statsløse hver gang, således at man ikke kunne lave et lovforslag, uden man positivt havde taget stilling til det. Foreholdt at der i 2011, da pressen begyndte at interessere sig for sagen, kom en kraftig reaktion i en mail fra ministeren, som om hun ikke var klar over, at der ikke stod noget på hjemmesiden om de statsløse omfattet af konventionerne og forespurgt, om han havde kendskab til det, forklarede vidnet, at han husker, at der kom en mail om det. Det initierede, at de fik sat arbejdet i gang med hjemmesiden. Deres hjemmeside var ikke en fuldstændig gennemgang af alt. Den var på flere punkter – desværre også jævnfør vejledningssagen med Ombudsmanden – stadig et så nyt instrument for dem, at de stadig arbejdede på at gøre det så godt, som de overhovedet kunne. Foreholdt at forudsætningerne for at opdatere hjemmesiden var der, da retsstillingen var afklaret i januar 2010, forklarede vidnet, at det er rigtigt, at det kunne man gøre. Han kan ikke give nogen forklaring. Foreholdt at der var temmelig meget opmærksomhed på hjemmesiden i andre sammenhænge, herunder i 2009 hvor der skete en opdatering i relation til det danske mindretal i Sydslesvig, og der var en opdatering i relation til en lukkedato, og foreholdt ekstraktens side 17324 (Kim Lundings notesbog den 3/9) ”BRH/ Skel mellem det retlige og vejledninger til borgerne. Der er behov for vejledning. CNI/ Ikke røre ved hjemmesiden, før vi ved hvad vi skal skrive.”, og at det var det, Ombudsmanden interesserede sig for i vejledningssagen, man skulle derfor tro, at det lå lige for, at opdatering af hjemmesiden var et af de initiativer, man kunne tage efter januar 2010, forklarede vidnet, at han tror, at man må sige sådan, at hjemmesiden var udtryk for, ”at de kørte i takt med, at de asfalterede”. Kom problemerne op, rettede de og fik dem skrevet på. Der var rigtig meget arbejde i ministeriet. Det handlede om at få løst sagerne. De havde nogle kommunikationsmedarbejdere, men der var ikke et direkte bindeled mellem kommunikationsmedarbejderne og juristerne.

Foreholdt at Dorit Hørlyck i en mail fra februar 2011 om dette spørgsmål skrev, at holdningen var, at det ikke var *comme il faut* at orientere om disse rettigheder og forespurgt, om det siger ham noget, forklarede vidnet, at det tror han ikke. Som han sagde før, opfattede han ministerens resolution den 20. november 2009 sådan, at dette skulle over i Folketinget i fuld åbenhed. Han synes ikke, at der var nogen tvivl om, hvad der blev sagt der. Forespurgt om han ikke havde kendskab til, at det var en bevidst beslutning, forklarede vidnet, at det havde han ikke. Han vil også understrege og gentage, at han ikke opfattede ministerens resolutioner fra den 20. november 2009 sådan, at det var noget, de skulle putte med.

Foreholdt af kommissionens formand at han forstod forklaringen således, at det ikke var et bevidst valg ikke at orientere om rettighederne på hjemmesiden, forklarede vidnet, at det var det ikke. Hjemmesiden var vanskelig at vedligeholde. Ombudsmanden har flere gange kritiseret ministeriet for, at de ikke var gode nok til det. Hans opfattelse var, at der ikke var nogen bevidst handling i det. Det var et spørgsmål om, at man ”kørte i takt med, at man asfalterede”. Det var lidt bagudrettet, men de var meget presset i ministeriet. Han mener, at han har nævnt de arbejdsopgaver, der var i ministeriet. Foreholdt at Dorit Hørlyck har forklaret, at det var overvejet, men at det var hendes indtryk, at det ikke var noget, man skulle reklamere med og forespurgt, om det siger ham noget, forklarede vidnet, at det gør det ikke og bemærkede, at udsøgeren tog fat i mødet med ministeren den 3. september, som pegede på, at ”*Skel mellem rettigheder og vejledning til borgerne. Der er behov for vejledning.*” Det var om en sag, som var rigtig stor. Så det mener han ikke, man kan sige. Foreholdt at der i 2009 opstod en sag om personer fra Sydslesvig, som ved en fejl var kommet til at tage indfødsretsprøve, hvilket man hurtigt meldte tilbage var en fejl, og at det ser ud til, at det var på eget initiativ, at man sørgede for at få rettet hjemmesiden. Situationen i 2010 mindede meget om det – man havde tilsyneladende glemt nogle konventioner, og det ville være meget nærliggende at gøre det samme her af egen drift og sørge for, at der kom en vejledning på hjemmesiden og forespurgt, om han er sikker på, at det ikke var en bevidst overvejelse ikke at sætte det på, forklarede vidnet, at det tror han ikke, det var. Han erindrer ikke noget om, at der skulle have været en bevidst overvejelse om det. Foreholdt at Information den 11. januar 2011 bragte den første artikel om sagen, og allerede dagen efter var der en længere vejledning på hjemmesiden. Det kunne selvfølgelig være, fordi man arbejdede hurtigt, men man kunne få den tanke, at vejledningen allerede var klar, forklarede vidnet, at han tror, at det var, fordi man arbejdede hurtigt. Det var udtrykket for, ”at de kørte i takt med, at de asfalterede”. Man opdagede et problem, de var lidt bagud, og så fik de det skrevet på. Det er den erindring, han har.” [29. maj 2013, side 1054-1056]

Claes Nilas har forespurgt, om han har noget bud på, hvorfor der ikke er sket en ekstern vejledning på hjemmesiden samtidig med orienteringen af Folketinget, forklaret, at

”hans oplevelse af forløbet er, at han lidt usædvanligt var gået ind i sagsbehandlingen selv. Det var så sluttet med, at der blev lavet en orientering, som i overensstemmelse med ministerens ønske faktisk blev, at man først orienterede VKO-ordførerne og bagefter udvalget. I hans optik var sagen ekspederet på det generelle niveau, som var det, han havde været involveret i. Det vil sige, at sagen var tilbage i kontoret. De havde et hus med 300 medarbejdere og 20 kontorer. Han gik ud fra, at kontoret foretog sig alt det fornødne. Alt det fornødne var her at lægge praksissen fremover, at få genoptaget de sager, som skulle genoptages, og at justere vejledninger og bekendtgørelser, hvis der var behov for det. Det var kontorets faglige ansvar at følge op på en sag af denne karakter. Det havde han aldrig noget med at gøre. Han tror, at der var en enkelt sag – Metock-forløbet – der var så vigtig og så afgørende for ministeren, at ministeren holdt ham op på, at han skulle vise hende, hvordan det var rettet på hjemmesiden. Det er den eneste gang, han kan huske, at han overhovedet har beskæftiget sig med hjemmesiden. Normalt havde han intet med det at gøre. Han gik ud fra, at sagen blev fulgt op også med de fornødne vejledninger, breve osv. Forespurgt om han har deltaget i drøftelser om det, svarede vidnet benægtende. Han var meget intenst inde i sagen fra den 14. november 2009 til den 27.-28. januar 2010, og så var sagen væk fra hans bord. Forespurgt om han har noget kendskab til, om der var truffet beslutning om at være henholdende i forhold til vejledning på hjemmesiden, forklarede vidnet, at hans forventning i denne sag som i alle andre sager, når de var færdige med en generel sag, og når de som her åbent havde sagt til Folketinget, hvordan praksis blev på dette område, var, at fagkontoret fulgte op på det med de fornødne vejledninger, eventuelle tilrettelser af breve og af hjemmesiden. Der havde enkelte gange været en sag, som ministeren, fordi hun var så utrolig optaget af sagsbehandlingen, fulgte op på, men det var ikke det normale. Det normale var naturligvis, at ansvaret for udførelse af en sag alene lå i fagkontoret.

Foreholdt ekstraktens side 12357 (Mail af 27. januar 2011 kl. 11.26 fra Birthe Rønn Hornbech) *”Er der overhovedet vejledningspligt SU”*, (Mail af 27. januar 2011 kl. 13.15 fra Anne Thorsen) *”Der må hellere komme et udkast med svar på denne på mail inden kl. 9 i morgen tidlig, så Claes kan se det, inden mødet i morgen.”*, og (Mail af 27. januar 2011 kl. 15.40 fra Dorit Hørlyck) *”Jeg er lidt i tvivl om, hvorvidt du forventer noget fra mig. Du har jo til fulde været inde over spørgsmålet i forbindelse med Metock-sagen, og svaret på ministerens spørgsmål er jo soleklart. Ja, der er vejledningspligt – ikke alene i forhold til individuel vejledning,*

jf. forv. lovens § 7 – men også i almindelighed i henhold til god forvaltningsskik. Og hvor der som her med hensyn til FN-konventionen om begrænsning af statsløshed ikke har været mulighed for at gøre sig bekendt med reglerne i lov eller bekendtgørelse (eller i retningslinjerne), så meget desto mere burde der have været informeret om mulighederne for statsløse født i Danmark på hjemmesiden. Vi har jo tidligere drøftet spørgsmålet, men til Dahlin er der ikke andet at sige, at det skyldes en beklagelig fejl – eller forglemmelse – at der ikke i forbindelse med orienteringen af Folketinget i januar 2010 blev oplyst om reglerne både hvad angår Børnekonventionen og konventionen om begrænsning af statsløshed på hjemmesiden, men at det nu er sket, ligesom politiet vil modtage skriftlig instruktion ...” og forespurgt om han har fået kendskab til under en eller anden form, at der var truffet en beslutning om, at der ikke skulle vejledes på hjemmesiden, svarede vidnet benægtende. Hans erindring om sagen er, at ansvaret for sagens udførelse var tilbage i fagkontoret, efter de nåede slutstenen med at orientere Folketinget ved de to breve. De skulle fortage det fornødne i forhold til de konkrete sager. De skulle naturligvis også foretage det videre fornødne, som de hele tiden havde ansvaret for, om der skulle rettes i vejledninger, breve, hjemmesider osv.

Foreholdt ekstraktens side 12355 (Mail af 27. januar 2011 kl. 11.44 fra Dorrit Hørlyck) *”Vedr. den manglende information på hjemmesiden, så skyldes det ikke en beklagelig fejl, men et ønske andetsteds i ministeriet om, at vi ikke skulle reklamere med disse regler, fordi det ikke var politisk comme il faut. Men det kan jeg jo ikke bevise.”* og forespurgt om han kan hjælpe med at bevise, hvor den beslutning kom fra, forklarede vidnet, at det ikke siger ham noget overhovedet.

... Efter at sagen kom op mediemæssigt i januar 2011, var ministeren meget utilfreds og vred over, at kontoret ikke havde gjort det, hun havde regnet med, nemlig justeret hjemmesider og vejledninger.” [3. juni 2013, side 1165-1167]

Birthe Rønn Hornbech har forespurgt, om hun har nogen forklaring på, hvorfor hjemmesiden først blev opdateret med oplysninger om rettighederne efter konventionen i januar 2011, forklaret, at

”hun tog det som en selvfølge, at hjemmesiden var blevet opdateret. Hun fik at vide, hvor fyldig hjemmesiden var. Hun blandede sig nogle gange, fordi hun syntes, at det var fuldstændigt uoverskueligt. Det var det samme som brevet til Folketinget. Hun ville gerne have, at det var mere overskueligt. Hun kan se, at nogle af de ændringer, der er i dag, er nogle af hendes. Hvis man skulle sige noget pænt, så blev der brugt meget tid på hjemmesiden. Det var fantastisk omfangsrigt stof, men hun må indrømme, at hun tog det som selvfølge, og hun kværulerede nogle gange over hjemmesiden, fordi hun syntes, at indhol-

det var uoverskueligt. Der var en konkurrence, hvor Kirkeministeriet vandt, og Integrationsministeriet dumpede. Når noget var bedre i det ene ministerium, gik hun videre til det andet og sagde, at de kunne blive ligeså gode. Retfærdigvis skal det siges, at der er meget stof på den side. Hun havde ikke selv været inde og tjekke den, men hun har bemærket sig, at der var nogen, der sagde, at det ikke var comme il faut oppefra, og det var i hvert fald ikke fra hende. Dels bad hun om vejledning flere gange, dels bad hun specielt med hensyn til de statsløse, at man skulle gøre det på en sådan måde, at man heller ikke fik overflødige ansøgninger. Man kan se af mailen, at det blev de meget fornærmede over nede på kontoret. Hun kan se, at et par måneder efter var de fornærmede over, at det gik helt galt, fordi da sagen var omtalt i pressen, søgte folk, og de indbetalte gebyret, og kontoret vidste ikke, hvordan de skulle betale tilbage. Det var sådan set det, hun havde forudsagt. Der skete så det, at der blev lagt en vejledning ud. Hun havde lynende travlt, og hun mener heller ikke, at det var ministeren, der hele tiden skulle gå i detaljer. Der skete det, at Christian Lützen åbenbart ikke turde sende en mail, og Dorit Hørlyck ikke turde brænde inde med en mail. De kom over i Folketinget, mens hun sad der, med en mail i hånden fra Eva Ersbøll til Dorit Hørlyck, hvor Eva Ersbøll skrev, at de havde et problem med hjemmesiden, så de var nødt til at tage den ned. Da de så kom ret hurtigt efter med en ny vejledning, sagde hun nej, og at hun ville tale med Eva Ersbøll. De ville ikke have fejl en gang til. Foreholdt at det ser ud til, at der begyndte at ske noget, da pressen rørte på sig omkring den 10. og 11. januar 2011. Der var da en mail fra hende meget tidligt om morgenen og forespurgt, om den mail er udtryk for, at hun ikke på det tidspunkt var klar over, at der ikke var vejledt om konventionerne på hjemmesiden, forklarede vidnet, at de tit talte om hjemmesiden. Hun vil forsvare dem med, at der var og er utrolig mange oplysninger. Det er klart, at i og med, at sagen kørte, burde der selvfølgelig være en opmærksomhed, men hun må ærligt sige, at hun ikke skænkede det en tanke. Hun troede, at det var i orden. Når man nåede hen til januar og februar 2011, syntes man, at hver gang man pillede ved noget, så gik det galt. Forespurgt om hun ikke vidste, at det ikke var på hjemmesiden, forklarede vidnet, at det mest ærlige er at sige, at det tænkte hun ikke over, men hun gik ud fra det. Hun synes, at det er vigtigt, at man bliver vejledt, men også at man ikke bliver misledt, så man stiller folk noget i udsigt, der i øvrigt bebyrder administrationen. Det er en meget svær balancegang at vejlede. Det diskuterede de meget. De er altid gået meget op i det også hos Rigspolitiet, hvordan de skulle skrive sådan noget. Ombudsmanden gav ministeriet en næse for manglende vejledning om det med EU-reglerne, men det kan heller ikke være sådan, at hver gang en dansk mor føder et barn, skal hun have en vejledning om børnekonventionen. I et så stort ministerium med så mange oplysninger, hvor det er konkrete afgørelser, er det ikke så let.

Foreholdt ekstraktens side 17324 (Kim Lundings notesbog vedrørende 2008) ”Møde med BRH 3/9 ... BRH - Dommen har konsekvenser for udlændingepraksis. BRH – Skel mellem det retlige og vejledningen til borgerne. Der er behov for vejledning.” forklarede vidnet, at det ligner hende, men hun kan ikke huske det. Foreholdt ”CNI – Ikke røre ved hjemmesiden før vi ved hvad vi skal skrive.” forklarede vidnet, at det var virkelig Metock, der var enormt spot på. Der lå en dom. De var ret godt inde i det, og Kim Lunding fik også sat hende meget godt ind i det, men det var meget kompliceret. Lige præcis Metock gjorde op med nogle af de tidligere afgørelser. Foreholdt at det virker som om, at hun havde en vis opmærksomhed også på det med vejledningstemaet, forklarede vidnet, at det var storpolitik. Foreholdt at der var ”comme il faut”-mailen (ekstraktens side 12355) og en mail mere, hvor man kunne få det indtryk, at der var nogen, der kunne have truffet en bevidst beslutning og forespurgt, om det siger hende noget, forklarede vidnet, at det har hun med sikkerhed aldrig hørt. Det ville hun have slået hårdt ned på, men Thomas Bille Winkel stod i spidsen for ministeriets kommunikationsafdeling. Han var ikke spindoktor. Han havde nogle folk, som stod for hjemmesiden. Hun blandede sig tit, fordi hun var meget interesseret i det også, fordi de havde nogle meget aktive IT-folk i Kirkeministeriet. Hun fik også udkast forelagt nogle gang. Hun har aldrig mærket noget i den retning. Hun syntes, at Kommunikationsafdelingen gik meget op i det, men de kunne ikke begynde at lægge tingene ud selv. De skulle have beskeden om det indholdsmæssige fra afdelingerne. Det var ikke for at være hellig, at hun var optaget af det. Hun har et folkeoplysningsgen og mener, at det er meget vigtigt også fordi, hvis man kunne ramme det balancepunkt, hvor man maksimerede borgernes retssikkerhed, kunne man spare overflødig bureaukrati. Det har hun altid været meget optaget af. Det, synes hun, er en enorm udfordring.” [4. juni 2013, side 1228-1230]

9.2.3.2 Skema til ansøgning om naturalisation

Ansøgningspakken og genoptagerpakken med ansøgnings-skema og oplysningsskemaer og erklæringer, der skulle udfyldes i anledning af ansøgning eller genoptagelse af ansøgning om dansk indfødsret, indeholdt som det fremgår af afsnit 9.2.1.2 ikke oplysninger om, at personer omfattet af 1961-konventionen eller børnekonventionen ikke skulle opfylde de almindelige betingelser for naturalisation, men alene de betingelser, der kunne stilles i henhold til konventionerne.

9.2.3.3 Pjece – Er jeg blevet dansk statsborger ved fødslen? – mail af 5. marts 2010

I marts 2010 arbejdede Indfødsretskontoret på at opdatere pjecen ”Er jeg blevet dansk statsborger ved fødslen?” Integrationsministeriet havde udsendt pjecen i 2007

til bl.a. hospitaler, kommuner og statsforvaltningerne, og formålet med pjecen var at nå personer, som havde forældre af både dansk og udenlandsk herkomst, og som på baggrund heraf var i tvivl om, hvorvidt de automatisk var blevet danske statsborgere ved fødslen, samt personer der havde fået barn med en udlænding og derfor var i tvivl om barnets statsborgerskabsforhold. Pjecen indeholdt også oplysninger om, hvilke betingelser man skulle opfylde for at opnå dansk indfødsret efter ansøgning.

Birgitte Borker Alberg sendte ved mail af 5. marts 2010 et udkast til en ny pjecetekst til Dorit Hørlyck og Kirsa Reinholt. Hun anførte i mailen, at det kunne overvejes, om muligheden for naturalisation i henhold til 1961-konventionen og børnekonventionen for statsløse skulle nævnes i pjecens afsnit om at blive dansk statsborger ved naturalisation.

Morten Thorsted har foreholdt mailen fra Birgitte Borker Alberg forklaret, at

”udformningen af pjecen blev drøftet. Det var Birgitte Borker Alberg, der arbejdede med pjecen. Han husker ikke, hvad konklusionen af drøftelserne var i forhold til de forskellige typer af ansøgninger. Forespurgt om Birgitte Borker Alberg sagde til ham, at ledelsen ikke ville være med til at vejlede, forklarede vidnet, at det har hun ikke fortalt noget om.” [3. april 2013, side 640]

Kirsa Reinholt har foreholdt mailen fra Birgitte Borker Alberg forklaret, at

”hun ikke kan huske præcist, hvordan det blev modtaget. Pjecen blev til i 2007, hvor kommunerne skulle overtage ansvaret for udstedelse af pas fra politiet. De havde rigtig mange sager om fejludstedelse af pas til børn, som var født i Danmark, men ikke var danske statsborgere. Nogle var blevet fejlregistreret i CPR, og andre havde bare fået et pas. De lavede en vejledning til kommunerne og denne pjece, som kom til at ligge på blandt andet biblioteker og hospitaler. Da de fik 2008-retningslinjerne, fandt de ud af, at det ikke havde været smart at henvise til 2006-retningslinjerne i pjecen, som så allerede var blevet forældet. De begyndte derfor at fjerne den. Pjecen havde i 2010 været under opdatering et stykke tid, men grunden til, at den ikke blev opdateret, og faktisk stadig ikke er blevet det, er, at de ikke havde penge til det. Det havde været en rigtig god idé at opdatere den. Forespurgt om hun husker nogen reaktion, for eksempel ”comme il faut” eller lignende, forklarede vidnet, at det slet ikke siger hende noget. Forespurgt om det forhold, at de ikke havde penge til det, kunne stimulere til, at man lagde en vejledning på hjemmesiden, forklarede vidnet, at de godt kunne have lagt en vejledning på hjemmesiden, men den kobling fik de vist ikke lavet. Det er ikke noget, hun erindrer, at de drøftede. Hun tænkte desværre heller ikke selv tanken.” [12. april 2013, side 717]

9.2.3.4 Vejledning til politiet om retsstillingen for ansøgere omfattet af 1961-konventionen og børnekonventionen

Kommissionen har i kapitel 7 redegjort for den vejledning, som Integrationsministeriet i november 2008 sendte til politiet om bl.a. behandlingen af ansøgninger om indfødsret ved naturalisation. Der blev ikke i 2010 foretaget ændringer i denne vejledning. Den indeholdt således fortsat ikke nogen omtale af, at der gjaldt særligt lempelige betingelser for personer, der var fyldt 18 år, men ikke 21 år, og som var født statsløse i Danmark.

Et eksempel på forkert vejledning fra politiet ses i sag 687 og 688, hvor en medarbejder ved politiet i juli 2010 meddelte to ansøgere omfattet af 1961-konventionen, at de skulle tage indfødsretsprøven, og at sagen under ingen omstændigheder ville blive behandlet i ministeriet, før samtlige relevante prøver var bestået og samtlige papirer til stede. Af sagen fremgår endvidere, at ansøgerne havde været i telefonisk kontakt med Indfødsretskontoret, og at de havde fået det indtryk, at statsløse født i Danmark kun skulle indsende ansøgningskemaet og betale gebyr. De fastholdt, at sagerne skulle sendes til ministeriet.

Dorit Hørlyck har foreholdt mailstreng af 11. januar 2011 Dorit Hørlyck: ”Politiet har ikke fået en generel vejledning om statsløse – de fleste politistationer er bekendt med problematikken, men det er vel næppe nok at sige. Vi kan orientere dem nu ved at bede Rigspolitichefen om at sørge for, at oplysningerne kommer på politiets intranet som en nyhed. Var det en mulighed?” Kim Lunding: ”Hvorfor skulle politiet have en særlig underretning - de skal jo bare modtage ansøgningen og samtale med pgl?? Så skal de modtage sag og bilag og vi vurderer så behandlingen at sagen” og Dorit Hørlyck: ”Til orientering – sådan.” og forespurgt, om hun fik noget at gøre med orienteringen af politiet, forklaret, at

”der var en medarbejder i kontoret, der var ansvarlig for politivejledningerne. Det var derfor hun nævnte, at hun ikke kunne huske, om der var kurser for politiet i 2010. Det mener hun, der var. De holdt jævnligt kurser for politiet for at orientere om de ændringer, der måtte være i nye aftaler og proceduremæssige ændringer. De opdaterede kun politivejledningen, når der kom nye aftaler. Hun mener, at der i januar eller februar 2010 blev afholdt to kurser for politiet, men det husker hun ikke 100 procent sikkert. Hun fik det ikke til orientering med henblik på, at hun skulle sørge for, at de orienterede politiet. Kim Lundings umiddelbare melding var korrekt så langt, at politiets opgave var at tage imod ansøgningen og holde en samtale med den pågældende, således at de til brug for behandlingen fik en forhistorie om, hvornår den pågældende var kommet til landet. Samtidig lå der en vejledning således, at hvis der kom en statsløs og spurgte, hvilke krav han skulle opfylde, så var politiet vej-

ledt om det. Foreholdt at de vejledninger, der var, ofte var ganske omfattende og systematisk gennemgik alle de materielle betingelser og forespurgt, om hun var enig i den tilgang, at det var overflødig at orientere politiet, forklarede vidnet, at politivejledningen allerede i 2010 burde være udbygget med de særlige regler. Man kan sige, at i forhold til § 17-børnene, vidste de, at det var korrekt så langt, at politiet i princippet bare skulle sende ansøgningen ind. Politiets opgave var at tage imod ansøgningen og sende den ind til Indfødsretskontoret. Politiet må aldrig afvise at tage imod en ansøgning. Uanset om der kom en ansøger, som de ved har en meget lang straffeattest, eller de overhovedet ikke kan forstå, hvad ansøgeren siger, og ansøgeren dermed ikke opfylder danskkravet, må de aldrig sige, at ansøgeren vist ikke opfylder kriminalitetskravet eller sprogkravet. Politiets generelle vejledning var, at de aldrig måtte afvise en ansøger. Derfor var det korrekt forstået på den måde, at politiet bare skulle tage imod ansøgningen og holde samtalen med den pågældende, men oven i det skal politiet kunne vejlede, hvis de bliver spurgt.” [12. april 2013, side 722-723]

9.2.3.5 Oplæg til revision af indfødsrets aftalen

Af mailkorrespondance fra den 2. marts 2010 fremgår, at juristerne i Indfødsretskontoret havde igangsat drøftelser angående en kommende indfødsrets aftale. Oplæg til notat om revision af indfødsrets aftalen blev denne dag sendt fra Kirsa Reinholt til Dorit Hørlyck og senere på dagen videresendt fra Dorit Hørlyck til Kirsa Reinholt, Trine Priess Sørensen, Lene Nielsen, Birgitte Borker Alberg, Morten Thorsted, Christian Werring Clem, Katrin Thorsvig Hansen og Naja Forman Jacobsen. Mailen var vedhæftet et oplæg til revision af indfødsrets aftalen 2009. Oplægget var et notat på ti sider, som indeholdt dels en gennemgang af uhensigtsmæssighederne ved de gældende bestemmelser, dels forslag til ændringer. Det endelige notat skulle forelægges for ministeren med henblik på drøftelse med aftaleparterne.

I oplægget til notat hedder det om indfødsrets aftalens § 17:

”Praksis er nu efter forelæggelse for ministeren fastlagt – denne fastlæggelse giver vel ikke anledning til ændring/præcisering af bestemmelsen.

Alene et krav om bopæl og født statsløs her i landet!

’... der er født statsløse i Danmark og har bopæl her i riget, kan optages på et lovforslag...’

Dog skal ansøgeren meddeles afslag, hvis den pågældende er over 15 år og fundet skyldig i en forbrydelse mod statens sikkerhed eller er blevet idømt fængselsstraf på fem år eller derover.”

Oplægget indeholdt ikke forslag til en bestemmelse i indfødsrets aftalen om 1961-konventionens artikel 1 om indfødsret til statsløse født i landet.

Kirsa Reinholt sendte ved mail af 5. marts 2010 til de samme modtagere og Dorit Hørlyck et revideret oplæg til revision af indfødsrets aftalen 2009 med kapitelovertskrifter, enkelte yderligere bemærkninger og initialer på medarbejdere ud for de enkelte bestemmelser. Oplægget indeholdt ikke bemærkninger om indfødsret til statsløse omfattet af artikel 1 i 1961-konventionen bortset fra, at man i § 29, stk. 2, kunne indsætte en bestemmelse om, at Folketingets Indfødsretsudvalg skulle modtage oversigter over disse sager. Bemærkningerne til indfødsrets aftalens § 17 var bortset fra tilføjelse af initialerne ”LEN/CCL” uændrede. I øvrigt fremgik det bl.a. i forhold til aftalens kapitel 4 om naturalisation af børn, at man skulle overveje, hvordan det kunne understreges, at det kun var gældende for børn, som ikke var fyldt 18 år inden lovens vedtagelse. Bl.a. to advokater havde anmodet om en klar hjemmel.

Ved mail af 16. juli 2010 sendte Kirsa Reinholt et samlet oplæg til revision af indfødsrets aftalen til Dorit Hørlyck.

Aftalens § 17 var foreslået videreført uændret, men med følgende note til kapitel 4 om naturalisation af børn:

”Et barn, der fylder 18 år inden vedtagelsen af et lovforslag om indfødsrets meddelelse, vil ikke kunne blive omfattet af de særlige bestemmelser i retningslinjernes § 14-17, men vil skulle opfylde de almindelige betingelser for optagelse på et lovforslag om indfødsrets meddelelse.”

I medsendte bemærkninger til de enkelte bestemmelser og bilag hedder det vedrørende denne note:

”Det foreslås, at der indføres en note ved kapitlets begyndelse.

Det er som udgangspunkt ikke muligt for børn under 18 år selvstændigt at søge om optagelse på et lovforslag om indfødsrets meddelelse. Dette udgangspunkt er med til at sikre, at der inden for familiens enhed så vidt muligt er samme statsborgerskab.

I retningslinjernes kapitel 4 eksisterer imidlertid en række særlige regler om selvstændig optagelse af børn på lovforslag om indfødsrets meddelelse, hvor spørgsmålet om forældrenes naturalisation ikke har betydning.

For at være omfattet af de særlige regler er det et krav, at naturalisationen finder sted inden barnets fyldte 18. år. Hermed forstås, at barnet ikke må være fyldt 18. år inden lovens vedtagelse. Såfremt et barn når at fylde 18 år inden lovens vedtagelse, vil det således ikke længere kunne omfattes af retningslinjernes særlige regler for børn, men vil skulle opfylde de almindelige betingelser for optagelse på et lovforslag.

Denne fortolkning må ses i lyset af indfødsretslovens § 5, hvorefter børn, der naturaliseres som bipersoner til deres forældre, ligeledes skal være under 18 år på tidspunktet for hovedpersonens erhvervelse af dansk indfødsret. I modsat fald ville barnet skulle indgive en selvstændig ansøgning om dansk indfødsret.

Det foreslås, at der i retningslinjerne gøres opmærksom herpå, idet Integrationsministeriet i flere sager har oplevet, at ansøgere eller disses partsrepræsentanter har anmodet om at få oplyst hjemlen for denne fortolkning, idet der ellers er argumenteret for, at ansøgningstidspunktet må være det afgørende tidspunkt ved vurderingen af, om de særlige regler i kapitel 4 finder anvendelse.

Det er blevet vurderet, hvorvidt der bør henvises til alderskravet efter hver bestemmelse, men henset til, at dette krav gælder samtlige bestemmelser i retningslinjernes kapitel 4, er det fundet mest hensigtsmæssigt at placere notehenvisningen ved kapitlet begyndelse.”

Oplægget indeholdt fortsat ikke bemærkninger om indfødsret til statsløse omfattet af artikel 1 i 1961-konventionen ud over, at det af § 29, stk. 2, om de oversigter, som Folketingets Indfødsretsudvalg skulle have efter 1. behandlingen af et forslag om indfødsrets meddelelse, som et nyt nr. 3 blev tilføjet:

”oversigt over personer på lovforslaget, som er omfattet af FN’s konvention af 30. august 1961 om begrænsning af statsløshed. Af listen vil tillige fremgå, hvilke betingelser i retningslinjerne for naturalisation, som de pågældende personer ikke måtte opfylde.”

I kontorets kommentarer hed det hertil:

”I henhold til bemærkningerne i punkt 4.1.3. til lovforslag nr. 138 af 24. januar 2004 skal Integrationsministeriet orientere Folketingets Indfødsretsudvalg om de personer, der er omfattet af FN’s konvention af 30. august 1961 om begrænsning af statsløshed. Kontoret vil tillige orientere udvalget om, hvilke

betingelser i retningslinjerne for naturalisation, som de pågældende ansøgere eventuelt ikke måtte opfylde.

Oversigten omhandler statsløse personer, der er født i Danmark, og som har indgivet ansøgning mellem det fyldte 18. og det fyldte 21. år. En ansøgning, der er indgivet i henhold til § 17, men hvor den pågældende når at fylde 18 år inden lovens vedtagelse, vil ligeledes blive behandlet, som om ansøgningen er indgivet mellem det fyldte 18. og det fyldte 21. år.

Det foreslås derfor, at det indføres i § 29, at en sådan oversigt skal oversendes til Indfødsretsudvalget.”

Det eksisterende bilag 3 blev foreslået ændret bl.a. således, at der blev lavet et særskilt afsnit med overskriften:

”Undtaget fra kravet om dokumentation for danskkundskaber ved bevis for en danskprøve og/eller krav om dokumentation for kendskab til danske samfundsforhold, dansk kultur og historie ved bevis for en særlig indfødsretsprøve.”

Bilaget gentog de samme grupper, som det dagældende bilag 3 (børn under 12 år, børn der var fyldt 12 år, men endnu ikke havde bestået folkeskolens afgangsprøve, ansøgere med bopæl på Færøerne eller i Grønland, prinsessereglen, dansksindede sydslesvigere og svensk- eller norsktalende ansøgere).

I kommentarerne anføres det, at ovennævnte grupper udtømmende angav, hvilke grupper der direkte var undtaget fra kravet om bevis for bestået indfødsretsprøve i alle tilfælde.

Hverken ansøgere omfattet af 1961-konventionen eller børnekonventionen blev omtalt som en af de grupper, der ikke skulle opfylde kravene om dokumentation for danskkundskaber eller indfødsretsprøve.

9.2.4 Andre tiltag angående administrationen af ansøgninger fra personer omfattet af 1961-konventionen og børnekonventionen i perioden fra den 29. januar 2010 til den 31. december 2010

9.2.4.1 Møde i IGC Working Group on Integration i Geneve den 8.-9. juni 2010

Morten Thorsted deltog den 8.-9. juni 2010 i et arbejdsgruppemøde i Geneve om statsborgerskab arrangeret af IGC. IGC er en forkortelse for Intergovernmental consultations on migration, asylum and refugees og er et internationalt forum for

informationsudveksling og debat bestående af 16 lande og tre organisationer, bl.a. Europa-Kommissionen og UNHCR.

Morten Thorsted havde i en mail af 5. marts 2010 til Dorit Hørlyck fremsendt udkast til Indfødsretskontorets bidrag til foreløbig dagsorden til IGC's arbejdsgruppe om integration, Geneve 22.-23. april 2010.

I udkastet hed det:

“Denmark finds that it would be interesting to include at the IGC Working Group on Integration a general discussion of whether international conventions relevant to citizenship are outdated and in need of a general revision. It would be interesting to examine whether the conventions are up to date with respect to dealing with current issues of nationality, just as it would be interesting to debate how the conventions could be revised.

...

Points to discuss could include:

- The granting of nationality to stateless persons.
In this regard it would be interesting to debate if the 1961 Convention is in need of revision, e.g. if the principles in the Convention and the requirements for the granting of nationality to stateless persons should be revised.

...

Therefore, the presentation should be seen as a starting point for a general debate of whether international conventions relevant to nationality are up to date or in need of revision, and the presentation will include examples where Denmark finds that it is relevant to discuss a possible revision.”

Dorit Hørlyck svarede samme dag:

”Det er udmærket input ...”

Spørgsmålet om internationale konventioner i forhold til statsløses muligheder for at opnå statsborgerskab blev drøftet på et IGC arbejdsgruppemøde den 8.-9. juni 2010.

Birthe Rønn Hornbech blev orienteret om mødet ved et mavebælte af 17. juni 2010. Mavebæltet er signeret af Morten Thorsted, Dorit Hørlyck, Kim Lunding og Claes Nilas. Mavebæltet ser således ud:

Ag 25

Ministeren

MINISTERIET FOR FLYGTNINGE
INDVANDRERE OG INTEGRATION

Mavebælte

Kontor: Indfødsretskontoret
J.nr.: 2009/399-12

Til ministerens orientering kan det oplyses, at der den 8.-9. juni 2010 blev afholdt en workshop om statsborgerskab og integration i arbejdsgruppen om integration (Working Group on Integration) under IGC (Intergovernmental Consultations on Migration, Asylum and Refugees).

Indfødsretskontoret og Danskuddannelsesenheden repræsenterede ministeriet på workshoppen, der havde fokus på de enkelte landes tilgang til statsborgerskab og integration, herunder hvorvidt statsborgerskab betragtes som en del af integrationsprocessen eller som et mål, der afslutter en succesfuld integrationsproces.

På mødet blev en række problemstillinger drøftet. Danmark havde anmodet om et punkt på dagsordenen vedrørende internationale konventioner i forhold til statsløses muligheder for at opnå statsborgerskab samt frakendelse af statsborgerskab i tilfælde, hvor en person har begået forbrydelser mod statens selvstændighed og sikkerhed.

I forbindelse med punktets drøftelse holdt Danmark et oplæg om den danske lovgivning på området. Danmark redegjorde for, at statsløse personer, der er født i Danmark, i overensstemmelse med FN-konventionen om begrænsning af statsløshed kan opnå dansk statsborgerskab på lempeligere vilkår end andre ansøgere, da de pågældende eksempelvis ikke skal opfylde de vandelskrav, der følger af de danske retningslinjer for indfødsrets meddelelse. Danmark redegjorde endvidere for, at det ifølge den europæiske konvention om statsborgerret er muligt for stater at fratage en person statsborgerskabet, såfremt vedkommende har begået svig ved erhvervelsen, selv hvis den pågældende derved bliver statsløs, hvorimod det alene er muligt at fratage statsborgerskabet, hvis personen har begået forbrydelser mod statens selvstændighed og sikkerhed, såfremt den pågældende derved ikke bliver statsløs.

På baggrund af redegørelsen for samspillet mellem den danske indfødsretslovgivning og FN-konventionen om begrænsning af statsløshed henholdsvis den europæiske konvention om statsborgerret rejste Danmark spørgsmålet om, hvorvidt internationale konventioner vedrørende statsborgerskab er tidssvarende og fuldt opdaterede i forhold til at imødegå de problemstillinger, som stater oplever på statsborgerskabsområdet, eksempelvis i forhold til spørgsmålet om frakendelse af statsborgerskab, hvor en person har begået forbrydelser mod statens selvstændighed og sikkerhed.

Flertallet af de øvrige deltagende stater var af den holdning, at internationale konventioner i deres nuværende form er tidssvarende, og at der således ikke er et behov for en revision af eksempelvis FN konventionen om begrænsning af statsløshed og den europæiske Konvention om statsborgerret.

Danmark holdt endvidere et oplæg om den danske holdning til statsborgerskab og integration. Danmark redegjorde i den forbindelse for, at erhvervelse af dansk indfødsret ikke i sig selv ses som et middel til integration eller som en nødvendig del af integrationsprocessen, men derimod skal ses som et mål, der kan afslutte en succesfuld integrationsproces.

På workshoppen blev brugen af sprog- og statsborgerskabstests endvidere drøftet, herunder testformer og læremateriale, samt statsborgerskabsceremonier.

Mavebæltet er afstemt med Danskuddannelsesenheden.

Udlændingeafdelingen, Indfødsretskontoret, den **17 JUNI 2010**

- Moo

- ~~ØMR~~

↑

Niles 18/6-10

Og hvordan går det så med de statsløse?
med de statsløse?

21.6.10

Påtegninger "NB", "hmmmm!" og "og hvordan går det så med de statsløse? 21.6.10" er foretaget af Birthe Rønn Hornbech.

9.3 Perioden fra den 1. januar 2011

Information bragte den 11. januar 2011 de første artikler om Integrationsministeriets behandling af ansøgninger fra personer omfattet af konventionerne, og der fulgte herefter en omfattende dækning af sagen i medierne. Integrationsminister Birthe Rønn Hornbech blev kaldt i samråd om sagen i Folketingets Indfødsretsudvalg for at besvare spørgsmål, og udvalget stillede forud herfor og efterfølgende en række

skriftlige spørgsmål til ministeren. Integrationsministeriet iværksatte umiddelbart efter artiklerne i Information en række nye tiltag af betydning for behandlingen af ansøgninger fra statsløse født i Danmark og foretog yderligere undersøgelser af sagen og af retsgrundlaget. Statsminister Lars Løkke Rasmussen anmodede den 22. februar 2011 ministeren om en redegørelse om sagen. Denne redegørelse blev afleveret den 7. marts 2011, og dagen efter, den 8. marts 2011, blev Birthe Rønn Hornbech afskediget som minister. I perioden herefter fortsatte først Integrationsministeriet og senere Justitsministeriet med tiltag af betydning for behandlingen af ansøgninger fra statsløse født i Danmark.

I dette afsnit redegøres for dele af dette forløb navnlig for i overensstemmelse med kommissoriet at redegøre for, hvordan Integrationsministeriet administrerede ansøgninger om indfødsret fra statsløse personer omfattet af 1961-konventionen eller børnekonventionen efter orienteringen af Folketingets Indfødsretsudvalg i januar 2010. Kommissionen har modtaget ansøgninger omfattet af konventionerne indleveret til Integrationsministeriet før den 25. januar 2011. Der redegøres for behandlingen af disse sager, men ikke for ansøgninger modtaget senere. Der redegøres videre for en række generelle tiltag af betydning for administrationen indtil 2014.

Kommissionen har modtaget et meget omfattende materiale om ministeriets interne undersøgelser og om redegørelsen til statsministeren. Navnlig sidstnævnte redegørelse findes i mange udkast. En del af dette materiale vil blive gennemgået. Årsagen hertil er navnlig, at disse undersøgelser og de forskellige udsagn, som personer involveret i sagen fremkom med i den forbindelse, kan medvirke til at belyse, hvorfor Danmark indtil 2010 administrerede ansøgninger fra personer omfattet af 1961-konventionen (og til dels også personer omfattet af børnekonventionen) efter de almindelige retningslinjer for naturalisation. Af samme årsag redegøres for uddrag af den interne korrespondance, som personer involveret i sagen har ført, samt – for så vidt angår Birthe Rønn Hornbech – udtalelser afgivet til medierne og i Folketinget.

9.3.1 Integrationsminister Birthe Rønn Hornbechs svar af 6. januar 2011 til Folketingets Indfødsretsudvalg

I forlængelse af samrådet i Folketingets Indfødsretsudvalg den 14. december 2010, omtalt i afsnit 9.2.2.2, stillede udvalget efter anmodning fra medlem Jørgen Poulsen (RV) den 16. december 2010 følgende spørgsmål 2:

“Ministeren bedes for hver enkelt af de 35 personer, der er optaget på lovforslag L 38 (indfødsrets meddelelse) med henvisning til FN-konventionen af 30. august 1961 om begrænsning af statsløshed, redegøre for, hvornår de enkelte personer første gang søgte om dansk statsborgerskab. For hver af de 35

personer bedes ministeren desuden vurdere, hvor meget de enkelte personers endelige erhvervelse af dansk statsborgerskab er blevet forsinket, og hvor mange der har fået afslag, fordi sagerne fejlagtigt er blevet behandlet i overensstemmelse med de almindelige retningslinjer for behandlingen af sager om dansk indfødsret ved naturalisation, hvorefter der blandt andet stilles krav om vandel samt krav om dokumentation for danskkundskaber og en bestået indfødsretsprøve, jf. IFU alm.del – bilag 57.”

Birthe Rønn Hornbech svarede den 6. januar 2011 og redegjorde med angivelse af de enkelte personers løbenummer på lovforslaget for, hvornår den pågældende havde ansøgt om dansk indfødsret, havde fået eventuelt afslag, og hvilket lovforslag den pågældende kunne have været optaget på. Svaret var fortroligt, og de enkelte sager gengives nedenfor uden angivelse af løbenumrene fra lovforslaget:

”Ministeriet kan oplyse, at en enkelt ansøger indgav ansøgning om dansk indfødsret ved naturalisation i februar 2002, en enkelt ansøger i 2005, to ansøgere i 2006, fire ansøgere i 2007, seks ansøgere i 2008 samt ni ansøgere i 2009, mens de resterende tolv ansøgere har indgivet deres ansøgning i 2010.

Ministeriet kan endvidere oplyse, at 22 ud af de 35 ansøgere forud for optagelsen på lovforslaget var meddelt afslag som følge af, at ansøgningerne blev behandlet i overensstemmelse med de almindelige retningslinjer for optagelse for et lovforslag om indfødsrets meddelelse. De øvrige 13 ansøgere er derimod optaget direkte på lovforslaget, hvorfor disse personers erhvervelse af dansk indfødsret ved naturalisation ikke er blevet forsinket.

I det følgende redegøres for de enkelte ansøgers forhold, herunder hvornår ansøgerne første gang indgav ansøgning om dansk indfødsret til politiet, og hvilket lovforslag de ansøgere, der blev meddelt afslag som følge af, at ansøgningerne blev behandlet i overensstemmelse med de almindelige retningslinjer for optagelse på et lovforslag, potentielt ville have været optaget på.

Det skal i forhold til den samlede sagsbehandlingstid pr. ansøgning bemærkes, at der grundet et stort antal ansøgninger om dansk indfødsret ved naturalisation for så vidt angår ansøgninger indgivet forud for 2008 i en årrække var en sagsventetid på op til 20 måneder, inden behandlingen af ansøgningen blev påbegyndt i ministeriet.

Lb. nr.

- ... Ansøgeren søgte første gang om dansk indfødsret i marts 2009 og blev meddelt afslag i maj 2009. Ansøgeren kunne have været optaget på det lovforslag om indfødsrets meddelelse, der blev fremsat i Folketinget i oktober 2009.
- ... Ansøgeren søgte første gang om dansk indfødsret i april 2009 og blev meddelt afslag i maj 2009. Ansøgeren kunne have været optaget på det lovforslag om indfødsrets meddelelse, der blev fremsat i Folketinget i oktober 2009.
- ... Ansøgeren søgte første gang om dansk indfødsret i februar 2002 og blev meddelt afslag i august 2004. Ansøgeren kunne have været optaget på det lovforslag om indfødsrets meddelelse, der blev fremsat i Folketinget i april 2005.
- ... Ansøgeren søgte første gang om dansk indfødsret i april 2009 og blev meddelt afslag i oktober 2009. Ansøgeren kunne have været optaget på det lovforslag om indfødsrets meddelelse, der blev fremsat i Folketinget i april 2010.
- ... Ansøgeren søgte om dansk indfødsret i februar 2010 og blev herefter optaget på det lovforslag om indfødsrets meddelelse, der blev fremsat i Folketinget i oktober 2010.
- ... Ansøgeren søgte første gang om dansk indfødsret i april 2009 og blev meddelt afslag i maj 2009. Ansøgeren kunne have været optaget på det lovforslag om indfødsrets meddelelse, der blev fremsat i Folketinget i oktober 2009.
- ... Ansøgeren søgte om dansk indfødsret i marts 2010 og blev herefter optaget på det lovforslag om indfødsrets meddelelse, der blev fremsat i Folketinget i oktober 2010.
- ... Ansøgeren søgte første gang om dansk indfødsret i september 2008 og blev meddelt afslag i marts 2009. Ansøgeren kunne have været optaget på det lovforslag om indfødsrets meddelelse, der blev fremsat i Folketinget i oktober 2009.
- ... Ansøgeren søgte første gang om dansk indfødsret i april 2006 og blev meddelt afslag i november 2007. Ansøgeren kunne have været optaget på det

lovforslag om indfødsrets meddelelse, der blev fremsat i Folketinget i april 2008.

- ... Ansøgeren søgte første gang om dansk indfødsret i januar 2009 og blev meddelt afslag i maj 2009. Ansøgeren kunne have været optaget på det lovforslag om indfødsrets meddelelse, der blev fremsat i Folketinget i oktober 2009.
- ... Ansøgeren søgte om dansk indfødsret i marts 2010 og blev herefter optaget på det lovforslag om indfødsrets meddelelse, der blev fremsat i Folketinget i oktober 2010.
- ... Ansøgeren søgte første gang om dansk indfødsret i november 2008 og blev meddelt afslag i marts 2009. Ansøgeren kunne have været optaget på det lovforslag om indfødsrets meddelelse, der blev fremsat i Folketinget i oktober 2009.
- ... Ansøgeren søgte første gang om dansk indfødsret i oktober 2008 og blev meddelt afslag i marts 2009. Ansøgeren kunne have været optaget på det lovforslag om indfødsrets meddelelse, der blev fremsat i Folketinget i oktober 2009.
- ... Ansøgeren søgte om dansk indfødsret i april 2010 og blev herefter optaget på det lovforslag om indfødsrets meddelelse, der blev fremsat i Folketinget i oktober 2010.
- ... Ansøgeren søgte om dansk indfødsret i januar 2010 og blev herefter optaget på det lovforslag om indfødsrets meddelelse, der blev fremsat i Folketinget i oktober 2010.
- ... Ansøgeren søgte første gang om dansk indfødsret i december 2008 og blev meddelt afslag i juni 2009. Ansøgeren kunne have været optaget på det lovforslag om indfødsrets meddelelse, der blev fremsat i oktober 2009.
- ... Ansøgeren søgte første gang om dansk indfødsret i august 2009. Sagen blev henlagt i oktober 2009, idet ansøgeren ikke var mødt til samtale hos politiet og ikke reagerede på ministeriets henvendelser. Ansøgeren anmodede om genoptagelse af ansøgningen i november 2009 og blev herefter optaget på det lovforslag om indfødsrets meddelelse, der blev fremsat i Folketinget i oktober 2010.

- ... Ansøgeren søgte første gang om dansk indfødsret i april 2007 og blev meddelt afslag i juli 2008. Ansøgeren kunne have været optaget på det lovforslag om indfødsrets meddelelse, der blev fremsat i oktober 2008.
- ... Ansøgeren søgte første gang om dansk indfødsret i januar 2008 og blev meddelt afslag i marts 2009. Ansøgeren kunne have været optaget på det lovforslag om indfødsrets meddelelse, der blev fremsat i oktober 2009.
- ... Ansøgeren søgte første gang om dansk indfødsret i juli 2009 og blev meddelt afslag i oktober 2009. Ansøgeren kunne have været optaget på det lovforslag om indfødsrets meddelelse, der blev fremsat i april 2010.
- ... Ansøgeren søgte første gang om dansk indfødsret i oktober 2006 og blev meddelt afslag i november 2007. Ansøgeren kunne have været optaget på det lovforslag om indfødsrets meddelelse, der blev fremsat i april 2008.
- ... Ansøgeren søgte første gang om dansk indfødsret i februar 2007 og blev meddelt afslag i august 2008. Ansøgeren havde ikke bopæl i Danmark på daværende tidspunkt, hvorfor ansøgeren ikke ville kunne være blevet optaget på et lovforslag efter retningslinjernes § 17, som ansøgeren var omfattet af, idet ansøgeren var under 18 år. Ansøgeren anmodede om genoptagelse af ansøgningen i april 2010 og blev herefter optaget på det lovforslag om indfødsrets meddelelse, der blev fremsat i Folketinget i oktober 2010.
- ... Ansøgeren søgte første gang om dansk indfødsret i april 2009 og blev meddelt afslag i maj 2009. Ansøgeren kunne have været optaget på det lovforslag om indfødsrets meddelelse, der blev fremsat i oktober 2009.
- ... Ansøgeren søgte første gang om dansk indfødsret i november 2008 og blev meddelt afslag i april 2009. Ansøgeren kunne have været optaget på det lovforslag om indfødsrets meddelelse, der blev fremsat i oktober 2009.
- ... Ansøgeren søgte om dansk indfødsret i februar 2010 og blev herefter optaget på det lovforslag om indfødsrets meddelelse, der blev fremsat i Folketinget i oktober 2010.
- ... Ansøgeren søgte om dansk indfødsret i september 2009 og blev herefter optaget på det lovforslag om indfødsrets meddelelse, der blev fremsat i Folketinget i oktober 2010.

- ... Ansøgeren søgte første gang om dansk indfødsret i april 2009 og blev meddelt afslag i juni 2009. Ansøgeren kunne have været optaget på det lovforslag om indfødsrets meddelelse, der blev fremsat i oktober 2009.
- ... Ansøgeren søgte om dansk indfødsret i juli 2010 og blev herefter optaget på det lovforslag om indfødsrets meddelelse, der blev fremsat i Folketinget i oktober 2010.
- ... Ansøgeren søgte om dansk indfødsret i juli 2010 og blev herefter optaget på det lovforslag om indfødsrets meddelelse, der blev fremsat i Folketinget i oktober 2010.
- ... Ansøgeren søgte første gang om dansk indfødsret i september 2007 og blev meddelt afslag i marts 2009. Ansøgeren kunne have været optaget på det lovforslag om indfødsrets meddelelse, der blev fremsat i oktober 2009.
- ... Ansøgeren søgte om dansk indfødsret i februar 2010 og blev herefter optaget på det lovforslag om indfødsrets meddelelse, der blev fremsat i Folketinget i oktober 2010.
- ... Ansøgeren søgte første gang om dansk indfødsret i maj 2007 og blev meddelt afslag i december 2007. Ansøgeren kunne have været optaget på det lovforslag om indfødsrets meddelelse, der blev fremsat i april 2008.
- ... Ansøgeren søgte om dansk indfødsret i maj 2010 og blev herefter optaget på det lovforslag om indfødsrets meddelelse, der blev fremsat i Folketinget i oktober 2010.
- ... Ansøgeren søgte om dansk indfødsret i maj 2010 og blev herefter optaget på det lovforslag om indfødsrets meddelelse, der blev fremsat i Folketinget i oktober 2010.
- ... Ansøgeren søgte første gang om dansk indfødsret i november 2005 og blev meddelt afslag i juli 2007. Ansøgeren kunne have været optaget på det lovforslag om indfødsrets meddelelse, der blev fremsat i oktober 2007.”

9.3.2 Omtale af sagen i medierne den 11. januar 2011

I december 2010 og januar 2011 kontaktede journalisterne Anton Geist og Ulrik Dahlin fra Information Integrationsministeriet med bl.a. anmodninger om besva-

relse af spørgsmål angående ministeriets praksis efter 1961-konventionen og om aktindsigt. Blandt de spørgsmål, der blev stillet til Dorit Hørlyck, var:

- ” 1. Hvor mange personer har ikke fået den indfødsret, de havde krav på? 35 som i L 38 – eller flere?
2. Hvor mange personer ville kunne få indfødsret via FN-konventionen, hvis de søgte – maksimalt antal?
3. Hvornår blev ministeriet opmærksom på, at man havde tilsidesat nogle personers rettigheder?
4. Hvor længe har ministeriet fejlbehandlet ansøgninger om indfødsret fra statsløse?
5. Hvorfor blev ministeriet klar over, at der var et forhold, man ikke havde været opmærksom på?
6. Hvad gjorde ministeriet så?
7. Hvilke andre lande kontaktede man (det oplyser ministeren under behandlingen af L 38)?
8. Hvor lang tid gik der før, man ændrede kurs og skrev ud til de pågældende?
9. Hvad betyder det, at regeringen i L 158 fra foråret 2004 skriver i lovbemærkningerne, at: ”Den foreslåede begrænsning af § 3 til nordiske statsborgere indebærer, at Danmarks forpligtelser efter konventionen skal opfyldes på anden måde. Integrationsministeriet vil derfor – efter forudgående orientering af Folketingets Indfødsretsudvalg – optage personer omfattet af konventionen på et lovforslag om indfødsrets meddelelse, når de i konventionen nævnte betingelser er opfyldt.” Har regeringen tidligere end med L 38 fra efteråret 2010 gjort som lovet i lovbemærkningerne?”

Integrationsministeriets pressechef Thomas Bille Winkel orienterede ved mail af 5. januar 2011 Birthe Rønn Hornbech om, at Ulrik Dahlin arbejdede på en række artikler om statsløse palæstinensere, der for nylig havde fået dansk indfødsret i medfør af 1961-konventionen. I mailen hedder det herefter:

”Vinklen er, at palæstinenserne har fået en fejlagtig sagsbehandling, i og med at de tidligere har fået afslag på at blive optaget på et lovforslag om indfødsrets meddelelse og ikke har fået behandlet deres sag, inden de fyldte 21 år.

Dahlin har fået aktindsigt i en konkret indfødsretssag. Heraf fremgår det bl.a., at de personer, der har fået en fejlagtig behandling, og som måtte være fyldt 21 år og derover på det tidspunkt, hvor fejlen er blevet opdaget, da vil det være datoen for den oprindelige indgivelse af ansøgning, der vil blive lagt til grund,

og de pågældendes ansøgninger er derfor blevet genoptaget, uanset de i mellemtiden er blevet ældre end 21 år.

I forhold til den konkrete sag, har vedkommende fået oplyst, at sagen vil blive genoptaget, fordi den har været behandlet ud fra de i almindelighed gældende betingelser og ikke ud fra de betingelser, der er fastsat i FN-konventionen om begrænsning af statsløshed. En sådan meddelelse er sendt til alle de statsløse personer, der fejlagtigt måtte have modtaget et afslag på optagelse på et lovforslag om indfødsrets meddelelse.

Dahlin ønsker din kommentar til fejlen. Han vil gerne tale med dig i morgen, hvis det kan lade sig gøre.”

Ved mavebælte af 10. januar 2010 fik Birthe Rønn Hornbech forelagt udkast til et kontorbrev (brev underskrevet af Dorit Hørlyck) til journalist Ulrik Dahlin. Af mavebæltet, der var signeret af Kirska Reinholdt, Dorit Hørlyck og Claes Nilas, fremgik, at journalisterne Ulrik Dahlin og Anton Geist var i færd med at skrive en længere artikel om statsløse og dansk indfødsret, og at de havde spurgt til bl.a., hvornår ministeriet blev opmærksom på, at man havde tilsidesat nogle personers rettigheder, og at det derfor måtte formodes, at artiklen bl.a. ville handle om de pågældende personers rettighedstab, herunder den manglende stemmeret, manglende mulighed for opnåelse af visse offentlige stillinger, hvor der stilles krav om dansk indfødsret samt det forhold, at de pågældende personer ikke havde haft mulighed for at få udstedt et dansk pas.

Af mavebæltet fremgik afslutningsvis følgende:

”Endelig kan det til ministerens orientering oplyses, at ministeriets hjemmeside ikke indeholder en vejledning om statsløse personers mulighed for optagelse på et lovforslag om indfødsrets meddelelse i henhold til FN's konvention af 30. august 1961 om begrænsning af statsløshed og i henhold til FN's konvention af 30. november 1989 om Barnets Rettigheder. Ministeren vil snarest få forelagt et udkast til tekst til hjemmesiden herom.”

I udkastet til kontorbrev til Ulrik Dahlin hedder det bl.a.:

”Det fremgår af de almindelige bemærkninger til lovforslag nr. L 38 om indfødsrets meddelelse, at der blandt de i alt 1.736 personer, der er optaget på lovforslaget er optaget 35 personer, der efter FN's Konvention af 30. august 1961 om begrænsning af statsløshed har krav på at opnå dansk indfødsret. Ministeriet kan oplyse, at alene 21 ud af de 35 personer tidligere har ansøgt om dansk

indfødsret ved naturalisation uden på daværende tidspunkt at være blevet optaget på et lovforslag om indfødsrets meddelelse. Alene én ud af de 21 personer har søgt om dansk indfødsret ved naturalisation forud for lovændringen 2004.

Forud for lovændringen i 2004 var der fortsat tale om, at statsløse personer omfattet af konventionen erhvervede dansk indfødsret ved erklæring.

Ministeriet blev i forbindelse med en gennemgang af sagsbehandlingen i ministeriets Indfødsretskontor vedrørende behandlingen af ansøgninger om dansk indfødsret ved naturalisation fra statsløse personer født i Danmark opmærksom på problemstillingen, hvorefter ministeriet undersøgte spørgsmålet nærmere herunder tillige gennem kontakt til de øvrige nordiske lande. Ministeriet blev herved opmærksom på, at behandlingen af ansøgningerne var sket i overensstemmelse med de almindelige retningslinjer for behandlingen af ansøgninger om dansk indfødsret ved naturalisation.

Som nævnt i ministeriets brev af 4. januar 2011 til Dem orienterede ministeriet ved brev af 27. januar 2010 Folketingets Indfødsretsudvalg om behandlingen af ansøgninger om dansk indfødsret fra statsløse personer omfattet af FN's Konvention af 30. august 1961 om begrænsning af statsløshed og af FN's Konvention af 30. november 1989 om Barnets Rettigheder.

Ministeriet genoptog herefter i februar 2010 ex officio de ansøgninger om dansk indfødsret ved naturalisation, hvor ansøgerne ikke i henhold til konventionerne var blevet optaget på et lovforslag om indfødsrets meddelelse. De pågældende ansøgere blev optaget på lovforslag nr. L 38 om indfødsrets meddelelse, der blev vedtaget den 16. december 2010.

Ministeriet har således i perioden tilbage fra 1999 og til januar 2010 behandlet ansøgninger fra statsløse personer, der er født i Danmark, og som er omfattet af FN's Konvention af 30. august 1961 om begrænsning af statsløshed, efter de almindelige retningslinjer for optagelse på et lovforslag om indfødsrets meddelelse.

Ministeriet kan oplyse, at det under behandlingen af lovforslag nr. L 38 om indfødsrets meddelelse fra ministerens side blandt andet blev oplyst, at der med optagelsen af i alt 35 statsløse personer på lovforslaget er tale om en engangsforeteelse, at der ikke på de kommende lovforslag vil komme til at figurere et sådant antal, og at baggrunden for antallet på 35 personer netop hænger sammen med, at de 21 af ansøgningerne er genoptaget ex officio.

Folketingets Indfødsretsudvalg er således ikke tidligere end med lovforslag nr. L 38 orienteret om statsløse personer, født i Danmark som var/er mellem 18 og 21 år på ansøgningstidspunktet og som kunne optages på et lovforslag i henhold til konventionen.

Det fremgår af oplysninger fra Danmarks Statistik, at der i Danmark er registreret i alt 3.228 statsløse personer. Ud af de i alt 3.228 statsløse er der 529 personer i alderen fra 0-17 år, mens der er 151 personer i alderen fra 18 til 21 år. Det fremgår derimod ikke af oplysningerne, hvorvidt de statsløse personer er født i Danmark, hvilket er en forudsætning for, at de pågældende vil kunne blive optaget på et lovforslag om indfødsrets meddelelse i henhold til FN's Konvention af 30. august 1961 om begrænsning af statsløshed. På nuværende tidspunkt vil således maksimalt 151 personer kunne erhverve dansk indfødsret i henhold til konventionen.”

Den 11. januar 2011 bragte Information artikler med overskrifterne: ”Ulovlig praksis: Ministerium gav ulovlige afslag på statsborgerskab i årevis”, ”Skjulte regler: Ekspert: Ministeriet fortier statsløses rettigheder”, ”Statsløs: ”Som om alle andre var bedre end mig”” og ”Ny tamilsag? Efter flere års praksis skiftede ministeren kurs”, som alle var skrevet af Anton Geist og Ulrik Dahlin. I sidstnævnte artikel hedder det:

”I årevis har Integrationsministeriet givet afslag på ansøgninger om dansk statsborgerskab til mindst 22 unge statsløse palæstinensere, selv om de unge ifølge en FN-konvention fra 1961 har haft et konventionsbeskyttet krav på indfødsret i Danmark. De unge statsløse palæstinensere er alle født i Danmark.

Afslagene er kommet i en lind strøm, selv om ministeriet beviseligt har kendt til den FN-konvention om statsløse, som Danmark tiltrådte i 1977.

»Ministeriets sagsbehandling har været i strid med reglerne. Vi har overtrådt en FN-konvention, og ministeriets praksis har været ulovlig i den forstand, at vi har været i strid med konventionen,« siger professor, dr. jur. Jens Vedsted-Hansen fra Aarhus Universitet.

I stedet for at give de unge statsløse indfødsret, placerer ministeriet i første række sagen i en af de største syltekrukker på Slotsholmen: Ifølge en aftale mellem V, K og DF fra 2005 agtede ministeriet først at iværksætte en udredning af rækkevidden af den FN-konvention, som Danmark tiltrådte 28 år tidligere.

Frem til begyndelsen af 2010 har unge statsløse fortsat indgivet ansøgning om indfødsret til politiet. Efter 12-16 måneder har de så modtaget et afslag fra ministeriet. Selv om de unge har klaget, har ministeriet fastholdt de forkerte afgørelser, på trods af at ministeriet må have vidst, at det var en tilsidesættelse af de unges konventionsbeskyttede krav.

Præcis her er der lighed med tamilsagen fra slutningen af 1980'erne, der handlede om, at Justitsministeriet og udlændingemyndighederne i mere end et år stillede tamilernes ansøgninger i bero vel vidende, at flygtninge i Danmark havde et lovfæstet krav på familiesammenføring.

Da integrationsminister Birthe Rønn Hornbech (V) i det sene efterår 2010 forklarer Folketinget, hvorfor myndighederne med en såkaldt »genoptagelses-pakke« nu vil påbegynde en reel sagsbehandling af ansøgninger fra de unge statsløse anvender hun en bemærkelsesværdig formulering om at »besinde sig«.

Da Folketinget behandler ministerens lovforslag L 38, der blandt mange andre tildeler indfødsret til 35 unge statsløsebenytter ministeren »lejligheden til at tilstå, hvorfor der er så mange statsløse palæstinensere på dette lovforslag. Det er der, fordi dem, der bor her, jo har ansøgt om statsborgerskab tidligere og ikke har fået det, netop fordi jeg har besindet mig.«

...

Da Venstre og Konservative med støtte fra Dansk Folkeparti danner regering i 2001, bliver det sværere at opnå dansk statsborgerskab. Gennem en række aftaler i 2002, 2005 og 2008 mellem de tre partier skærpes kravene, så det bliver vanskeligere for ikke-nordiske personer at erhverve dansk indfødsret. I stigende grad stilles der krav til ansøgerne om solide dansk kundskaber samt viden om dansk historie og kultur. Især Dansk Folkeparti er tilfreds med de skærpede krav, og partiet holder op med at stemme imod den årlige lov, der med navns nævnelse tildeler dansk statsborgerskab til udlændinge.

Da regeringen i 2004 med endnu en lovændring strammer reglerne for at opnå statsborgerskab, henvises der i lovbemærkningerne udtrykkeligt til FN-konventionen fra 1961. Lovændringen »indebærer, at Danmarks forpligtelser efter konventionen skal opfyldes på anden måde«, siger ministeriet i lovbemærkningerne og fremsætter et løfte:

»Integrationsministeriet vil derfor – efter forudgående orientering af Folketingets Indfødsretsudvalg – optage personer omfattet af konventionen på et lov-

forslag om indfødsrets meddelelse, når de i konventionen nævnte betingelser er opfyldt.«

Integrationsministeriet har ikke over for Information ønsket at redegøre for, om forklaringen på den ulovlige sagsbehandling kan være, at regeringspartierne ikke har ønsket mere bøvl end højst nødvendig i forhold til støttepartiet. Ministeriet vil heller ikke oplyse, om der er truffet en beslutning om at fejlbehandle ansøgningerne, og hvem der i givet fald har truffet den.

Lovbemærkningerne i 2004 er ikke det eneste sted, hvor FN-konventionen omtales. Det bliver den også i en efterfølgende aftale mellem V, K og DF fra 2005 om skærpede krav til indfødsret. Parterne aftaler således »at iværksætte en udredning af rækkevidden af De Forenede Nationers Konvention af 30. august 1961 om begrænsning af statsløshed. Aftaleparterne vil på baggrund af denne udredning overveje den fremtidige regulering på området.« Det er ikke oplyst, hvad udredningen fører til, eller hvornår den bliver færdig.

Da de tre partier i 2008 endnu en gang strammer kravene til indfødsret, nævnes FN-konventionen fra 1961 igen. Ministeriet har altså været vidende om eksistensen af FN-konventionen, der skal sikre statsborgerskab til statsløse.

Søren Krarup (DF), der senere voldsomt skal protestere mod, at bl.a. Susanne tildeles indfødsret, oplyser til Information, at dengang i 2005, hvor aftalen blev indgået, var han ikke tilstrækkelig opmærksom på konsekvenserne af FN-konventionen. Efter eget udsagn er det først i oktober 2010, at han bliver opmærksom på konsekvenserne. Der skal nemlig gå næsten seks år, før ministeriet opfylder sit løfte fra lovbemærkningerne i 2004 om at give de unge statsløse indfødsret.

Det sker først i efteråret 2010, da Birthe Rønn Hornbech fremsætter lovforslag nr. 38, hvor Susanne og 34 andre unge statsløse er med blandt de i alt 1.736 udlændinge, som Folketinget i december 2010 tildeler dansk indfødsret.

Kringlet forklaring

I januar 2010 sender Integrationsministeriets Indfødsretskontor et notat til Folketingets Indfødsretsudvalg. Det er første gang, at ministeriet offentligt giver udtryk for, at sagsbehandlingen af de unge statsløses ansøgninger ikke har fulgt de gældende regler.

Men det kræver mere end almindelig kendskab til udlændingelovgivningens juridiske kringelkroge for at forstå, at det er det, ministeriet siger:

»Indfødsretskontoret har foretaget en gennemgang af sagsbehandlingen« skriver ministeriet, »og ministeriet er i den forbindelse blevet opmærksom på, at behandlingen af sager omfattet af pkt. 4.1.3. i bemærkningerne (de unge statsløse, red.) er sket i overensstemmelse med de almindelige retningslinjer for behandlingen af sager om dansk indfødsret ...«

Kun hvis man på forhånd ved, at ansøgninger om indfødsret fra unge statsløse skal behandles anderledes end ansøgningerne fra øvrige udlændinge, kan man tyde, at ministeriet har gjort noget forkert.

Notatet henviser direkte til lovbemærkningerne fra 2004 og lover, at Indfødsretsudvalget »i fortrolig form forud for optagelse af personer omfattet af konventionen på et lovforslag om indfødsrets meddelelse« vil blive orienteret.

Den 18. oktober 2010 får Indfødsretsudvalget tilsendt en sådan fortrolig orientering fra Integrationsministeriet med personlige oplysninger om 35 statsløse, som skal tildeles indfødsret, fordi Birthe Rønn Hornbech har besindet sig. De individuelle oplysninger om visse af de 35 statsløse, som skal have indfødsret, skal få Søren Krarup til at bryde med de aftaler om indfødsret, som Dansk Folkeparti har indgået med Venstre og Konservative siden 2005.

...

En oprevet Søren Krarup

Da Søren Krarup den 18. oktober 2010 fra Integrationsministeriet modtager de individuelle oplysninger om de 35 unge statsløse, som Birthe Rønn Hornbech vil give indfødsret, bliver han oprevet. Adskillige af de 35 opfylder ifølge Søren Krarup ikke de skærpede krav til indfødsret, som Dansk Folkeparti har indgået aftaler med Venstre og Konservative om:

»I et brev af 18. oktober meddeler ministeren, at de pågældende for næsten alles vedkommende ikke har opfyldt sprogkravet, ikke har opfyldt kravet om indfødsretsprøve, ikke har opfyldt kravet om selvforsørgelse, og for en dels vedkommende heller ikke har opfyldt vandelskravet, svarende til, at ministeren meddeler, at end ikke en straf på to års ubetinget fængsel for kriminalitet vil forhindre optagelse på loven,« som Søren Krarup siger under Folketingets behandling af L 38.

Overfor Information præciserer Søren Krarup, at ifølge de fortrolige oplysninger fra Integrationsministeriet er flere af de 35 ikke gældfri, således som kravene er til udlændinge, der søger statsborgerskab.

Johanne Schmidt-Nielsen (EL) kritiserer Søren Krarup for at referere fra et fortroligt dokument, som offentligheden ikke har adgang til, da det indeholder personfølsomme oplysninger.

»Søren Krarup giver indtryk af, at alle 35 er kriminelle. Det er ikke tilfældet,« siger Johanne Schmidt-Nielsen, der ikke selv vil oplyse, hvor mange af de 35, der er blevet idømt en straf.

»Det er oplysninger, som Indfødsretsudvalget har fået i fortrolighed, men Søren Krarups udlægning er ikke korrekt,« siger hun.

Set med Dansk Folkepartis øjne sætter ministeren grundloven under en FN-konvention. Ifølge paragraf 44 i grundloven kan ingen udlænding tildeles dansk statsborgerskab uden ved lov.

»På de betingelser her vil vi altid være nødsaget til at stemme nej, fordi det altså er et brud på det danske folketings ret til selv at afgøre, hvem der kommer på forslaget. Det er jo altså ikke FN, der udgør Folketinget,« siger Søren Krarup, der oplyser til Information, at han snarest vil fremsætte beslutningsforslag om, at Danmark skal udtræde af FN-konventionen fra 1961.

De øvrige partier i Folketinget er enige om at afvise Dansk Folkepartis protester. Når Folketinget har tiltrådt en FN-konvention, der giver visse rettigheder til borgere, så er det også Folketinget, der giver disse rettigheder.

Tilsyneladende hæfter flertallet af medlemmerne i Indfødsretsudvalget sig ikke nærmere ved, hvorfor og hvordan Integrationsministeriet har fejlbehandlet ansøgningerne fra de unge statsløse.

Et par medlemmer af udvalget gør sig dog deres tanker. Jørgen Poulsen (R) har med sin fortid som generalsekretær i Dansk Røde Kors måske en større indsigt i udlændingeloven end så mange andre. Allerede i oktober 2010 bliver han klar over, at ministeriets sagsbehandling af de statsløse »er en halv tamilsag«, som han efterfølgende forklarer sin folketingsgruppe.

»Indholdet er nøjagtig det samme som i tamilsagen, og ”gulvtæpperne” ses tydeligt,« siger han til Information med henvisning til tidligere statsminister

Poul Schlüters (K) berømte bemærkning under tamilsagen om, at intet var fejlet ind under gulvtæppet.

»Det er uhyggeligt, at først når Danmark ikke kan slippe længere for at overholde reglerne, retter man ind,« siger han.

Også Hanne Agersnap (SF) studser over ministerens udtalelse om at besinde sig, og sammen med Jørgen Poulsen stiller hun derfor et spørgsmål til Birthe Rønn Hornbech om, hvor længe hver enkelt af de 35 statsløse har måttet vente på at få indfødsret.

For ikke at forsinke vedtagelsen af L 38, venter de dog til lige efter tredjebehandling med at stille spørgsmålet. Indholdet af svaret er fortroligt.

Birthe Rønn Hornbech har ikke ønsket at lade sig interviewe om sagsbehandlingen.

»Du finder alle svar i folketingsdebatten, første, anden og tredje behandlingen af lovforslaget før jul,« skriver ministeren i en mail.

Information har stillet en række spørgsmål til ministeriet, som dog endnu ikke har besvaret dem.»

I artiklen "Skjulte regler: Ekspert: Ministeriet fortier statsløses rettigheder" hedder det:

»Ikke alene har 22 statsløse palæstinensere på forkert grundlag fået afslag på deres ansøgning om dansk statsborgerskab. Dertil kommer, at Integrationsministeriet hemmeligholder de statsløses ret til statsborgerskab - hvilket formodentlig er forklaringen på, at så relativt få statsløse overhovedet har søgt om statsborgerskab for derefter at få afslag.

Hverken i vejledninger eller cirkulærer oplyser ministeriet om, at statsløse personer mellem 18 og 21 år har konventionsmæssigt krav på at få dansk statsborgerskab, hvis de er født i Danmark, selv om de ikke lever op til de normale krav.

Og på trods af, at ministeriet ifølge egen forklaring i februar 2010 er blevet opmærksom på fejlbehandlingen af de statsløses sager, hemmeligholder ministeriet fortsat de statsløses krav på statsborgerskab.

I vejledningen til ansøgning om statsborgerskab på ministeriets hjemmeside står der for eksempel, at svenskere og nordmænd er undtaget sprogkravet, mens ministeriet fortier, at statsløse født i Danmark også er undtaget.

»En del af de 22, der faktisk har søgt og så har fået afslag, kan have antaget, at de ikke lever op til de almindelige krav om statsborgerskab. De har måske ikke været klar over, at de er omfattet af konventionen,« siger Danmarks førende ekspert i indfødsret, seniorforsker ved Institut for Menneskerettigheder Eva Ersbøll.

»Og tilsvarende må man formode, at en del herfødte statsløse går rundt uden at vide, at de har ret til statsborgerskab. De må antage, at hvis de for eksempel ikke kan leve op til sprogkravet, så kan de ikke blive danske statsborgere.«

Mangefuld vejledning

Eva Ersbøll har tidligere kritiseret, at statsløses krav på statsborgerskab siden 2004 alene har været at finde i bemærkningerne til Indfødsretsloven og ikke i selve lovteksten, ligesom det ikke fremgår af vejledningerne til ansøgerne.

Det betyder nemlig, at ansøgerne ikke med rimelighed kan antages at kende til deres rettigheder.

»At der viser sig at være en gruppe statsløse, som er født i Danmark og faktisk har søgt, men som har fået afslag, er selvfølgelig helt galt. Men det er altså også et alvorligt problem, at man ikke informerer generelt, så de unge statsløse kender deres rettigheder.«

9.3.3 Mailveksling mellem integrationsminister Birthe Rønn Hornbech og embedsmænd den 11. januar 2011 vedrørende bl.a. vejledning af statsløse på ministeriets hjemmeside

Den 11. januar 2011 blev der udvekslet en række mails mellem Birthe Rønn Hornbech og medarbejdere i Integrationsministeriet samt mellem medarbejderne. Birthe Rønn Hornbech skrev således kl. 7.04 en mail med emnet ”HASTER PALÆSTINENSERE” til Christian Lützen og Claes Nilas:

”MON IKKE VI SKAL LÆGGE EN VEJLEDNING PÅ HJEMMESIDEN
OMGÅENDE

JEG TROEDE EGENTLIG, DER VAR RYDDET OP, SOM JEG HAVDE
BEDT OM????”

Christian Lützen besvarede mailen kl. 7.08. I mailen, som også var sendt til Claes Nilas, oplyste han, at Birthe Rønn Hornbech ville få ”lidt fra Thomas”.

Birthe Rønn Hornbech svarede Christian Lützen og Claes Nilas i en mail kl. 7.26:

”Nej jeg skal ikke ha noget – jeg skal ha en besked på hjemmesiden om, hvordan statsløse får indfødsret. Punktum!! Medmindre I har vægtige indvendinger.
Konventioner kommer f ø r DF”

Christian Lützen har foreholdt Birthe Rønn Hornbechs mail sendt kl. 7.04 og forespurgt, om hun ikke var klar over, at der ikke var nogen opdatering på hjemmesiden af disse ting, forklaret, at

”det fremstår, som om hun ikke var klar over det. Blokstaverne tyder på, at der var en reaktion. Man kan huske, når ministre bliver sure, og han kan huske, at ministeren var vred over, at der ikke var vejledt ordentligt på hjemmesiden. Det med vejledningen var lidt af en øm tå. Det var noget, man gik op i og havde en historik om. Han tror, at hun var træt af, at hjemmesiden ikke helt afspejlede de beslutninger, hun havde truffet, og som Folketinget var blevet orienteret om. Han husker det som om, at ministeren var overrasket over, at hjemmesiden ikke var i orden. Det var hun vred over. Foreholdt at baggrunden for, at spørgsmålet om vejledning på hjemmesiden blev rejst, var en artikel i Information og forespurgt, om han er i besiddelse af oplysninger om, hvorfor der først kom en hjemmesideopdatering i 2011 og ikke i 2010, forklarede vidnet, at han husker hendes reaktion som om, at hun havde haft en forventning om, at hjemmesiden var opdateret tidligere. Han ved ikke, hvorfor det ikke skete i 2010. Foreholdt at der var andre tiltag, for eksempel i 2009 vedrørende det danske mindretal i Tyskland, der umiddelbart førte til hjemmesiderettelser, og at man i forbindelse med Metock-sagen i 2008 gjorde sig forskellige overvejelser om opdatering af hjemmesiden, forklarede vidnet, at det med hjemmesider og vejledning var noget, der desværre havde en vis historik. Der var sket fejl, som gav en masse politiske implikationer. I den tid han arbejdede sammen med Birthe Rønn Hornbech, fyldte det meget for hende, hvordan hjemmesiden så ud, hvordan de skrev til borgere og så videre. Forespurgt om der var en politik for, hvordan man skulle kommunikere, hvornår man skulle opdatere hjemmesiden, og hvordan snittet skulle være, forklarede vidnet, at de var et ministerium på et kompliceret område med utrolig mange sager og

sagsbehandling i departementet. Der var en politik i forhold til praksisnotater, retningslinjer og retningsvisende afgørelser. Kontorerne sørgede for, at det blev lagt på hjemmesiden via en webmedarbejder. Det var kontorerne, der opdaterede hjemmesiderne. Forespurgt om der var en opfattelse af, at der ikke var grund til at fortælle mere end højst nødvendigt, forklarede vidnet, at det er han aldrig stødt på. Forespurgt om opfattelsen så var, at der ikke var grund til at fortælle mere end det, man var helt sikre på, var retsstillingen, forklarede vidnet, at hvis det var i forhold til det konkrete, aner han ikke noget om det, men generelt vil det være tåbeligt at lægge noget ud og vejlede borgerne om noget, som man ikke var sikker på. Det ville være forkert. Foreholdt at Dorit Hørlyck i en mail af 27. januar 2011 skrev, at når der ikke skete opdatering af hjemmesiden i 2010, var det, fordi det ikke var comme il faut, forklarede vidnet, at det ikke siger ham noget. De forløb, der havde været før, hvor den samme pressehistorie havde kørt på, at man bevidst havde valgt at holde noget hemmeligt for borgerne, husker han som uretfærdige anklager, men den havde i hvert fald skærpet bevidstheden hos alle om, at hvis deres hjemmeside ikke var opdateret, endte de med at have et politisk problem. Det var således næsten den anden vej rundt.” [22. maj 2013, side 996-997]

Thomas Bille Winkel sendte kl. 7.30 en mail med et uddrag af artiklen ”Ministerium gav ulovlige afslag på statsborgerskab i årevis” fra Information til Birthe Rønn Hornbech, Claes Nilas, Christian Lützen og Anne Thorsen. Thomas Bille Winkel videresendte mailen kl. 7.32 til Kim Lunding og Dorit Hørlyck.

I mail kl. 7.46 fra Thomas Bille Winkel til Birthe Rønn Hornbech hedder det:

”Historien om de statsløse palæstinensere bringes i dag i Information. Radioavisen bringer den også.

Som tidligere annonceret (se herunder[mail af 5. januar 2010 gengivet i afsnit 3.2]), er vinklen, at palæstinenserne har fået en fejlagtig sagsbehandling, i og med at de tidligere har fået afslag på at blive optaget på et lovforslag om indfødsretsmeddelelse og ikke har fået behandlet deres sag, inden de fyldte 21 år. Det er i strid med FN-konventionen, skriver Information, der også problematiserer, at de statsløse ikke er blevet orienteret om deres rettigheder.

I relation hertil kan det oplyses, at Indfødsretskontoret har informeret de statsløse palæstinensere om, at deres sager vil blive genoptaget, fordi de har været behandlet ud fra de i almindelighed gældende betingelser og ikke ud fra de betingelser, der er fastsat i FN-konventionen om begrænsning af statsløshed.”

Birthe Rønn Hornbech svarede kl. 7.49 i en mail til Thomas Bille Winkel med kopi til Claes Nilas og Christian Lützen:

”Jeg savner vejledning af kommende ansøgere må ud på hjemmesiden inden den første journalist kontakter mig.

Grove løjer, at jeg skal ha skylden for noget, hvor det eneste jeg har foretaget mig er at beordre sagerne behandlet efter konventionen. I øvrigt sjovt, at Folketinget og Information først vågner nu.”

I en mail kl. 7.51 fra Thomas Bille Winkel til Claes Nilas og Christian Lützen hedder det:

”T.O.

Dorit skulle have lagt en mappe op i sidste uge om sagen.

Jeg kan ikke umiddelbart se, at vi har vejledning på hjemmesiden om statsløses mulighed for at få dansk indfødsret som følge af FN-konventionen. Skal vi bede Kim og Dorit skrive en kort vejledningstekst (jf. ministerens mails), som kan blive lagt ud i dag?”

Christian Lützen svarede i en mail kl. 7.55 til Thomas Bille Winkel og Claes Nilas:

”Det er nok svært at komme uden om. Kim er bedt om at lægge løsning op kl 930”

Dorit Hørlyck sendte kl. 7.58 følgende mail til Thomas Bille Winkel med kopi til Kim Lunding og Christian Lützen, som var svar på Winkels videresendelse kl. 7.32 af et ritzau-telegram ”Ministeriet gav ulovlige afslag i årevis”:

”I går gik udkast til svar op til ministeren incl. de breve, der har været sendt til FT. Jeg har bedt om meget hurtig forelæggelse for ministeren.

Kort kan siges, at ministeriet har behandlet ansøgningerne fra de statsløse efter de almindeligt gældende regler og ikke alene efter de regler, FN konventionen om begrænsning af statsløshed opstiller. Det betyder, at der er nogen - faktisk alene 21 ud af de 35, der blev optaget på det netop vedtagne lovforslag - der har fået et afslag, hvor de skulle have været optaget på et lovforslag. At sagerne tidligere er blevet behandlet efter de gældende retningslinjer har ikke betydet noget, fordi betingelserne for at blive optaget på et lovforslag ikke var så stren-

ge, så alle har opfyldt dem – den gang. Efterhånden som betingelserne er blevet skærpet er der så nogle enkelte, der har fået et afslag, fordi de ikke opfyldte disse betingelser. Det skulle de så ikke have haft. Denne administration har ikke været i orden, men det har næppe været bevidst, og der foreligger i hvert fald ikke i kontoret noget notat eller andet om, at det skulle gøres på den måde. Der er tale om en menneskelig fejl, som man nu er blevet opmærksom på, og vi har gjort alt, vi kunne for at rette op på det.

Det er 21, det drejer sig om ud af mange, mange tusinde ansøgere optaget på lovforslag, og de har nu alle fået dansk indfødsret.

Jeg håber, ministeren får tid til at se på sagen her til formiddag, så vi kan få den af sted.”

9.3.4 Mailveksling mellem integrationsminister Birthe Rønn Hornbech og embedsmænd den 11. januar 2011 vedrørende behandling af ansøgninger om indfødsret fra statsløse født i Danmark

Sideløbende med mailvekslingen om vejledningen på hjemmesiden blev der ført en længere korrespondance i en mailstreng, der blev indledt, da Birthe Rønn Hornbech kl. 7.49 skrev til Claes Nilas og Christian Lützen under emnet ”regler statsløse haster”:

”Det ender vel med, at man skal have statsborgerskab dagen efter indrejse eller hvordan?”

Christian Lützen svarede kl. 7.51 i en mail til Birthe Rønn Hornbech og Claes Nilas:

”ja.
Det er Dahlin, der kører historien”

Birthe Rønn Hornbech svarede herpå kl. 7.52 i en mail til Christian Lützen og Claes Nilas:

”Hvad er reglerne jeg er ligeglad med journalister Men skeletterne her i huset vælter jo ud af skabene”

Christian Lützen svarede kl. 7.58 i en mail til Birthe Rønn Hornbech og Claes Nilas:

”Sagen har været forelagt. Du får yderligere i dag”

Birthe Rønn Hornbech svarede kl. 8.04 i en mail til Christian Lützen med kopi til Claes Nilas:

”Jeg har da aldrig blevet gjort bekendt med om statsløse kan få indfødsret så snart de ankommer.

Retssamfundet består i at beskytte de værste forbrydere – som konventionerne er udformet. Sådan er jo det. Men jeg vil godt vide h v o r langt den går. Og med det samme.”

Claes Nilas skrev herefter kl. 8.16 i en mail til Birthe Rønn Hornbech og Christian Lützen:

”Når vi er tilbage fra DA, skal vi så ikke lige bruge et kvarter på sagen sammen med Dorrit – det tror jeg er meget lettere at cutte igennem på den måde.”

Birthe Rønn Hornbech svarede kl. 9.52 i en mail til Claes Nilas:

”Har jeg ikke tid til”

Claes Nilas videresendte kl. 9.56 korrespondancen med Birthe Rønn Hornbech til Kim Lunding, Dorit Hørlyck, Thomas Bille Winkel og Christian Lützen, idet han skrev:

”Kan jeg få noget materiale med, der kort forklarer sagen, når jeg møder Birthe lige om lidt. Jeg har p.t. ingen papirer.”

Christian Lützen svarede kl. 9.56 i en mail til Claes Nilas, Kim Lunding, Dorit Hørlyck og Thomas Bille Winkel ved at sende 2. og 3. sidste afsnit i Dorit Hørlycks mail kl. 7.58. Mailen er gengivet i afsnit 9.3.3. Claes Nilas skrev i forlængelse af denne mail kl. 10.00 til Christian Lützen, Kim Lunding, Dorit Hørlyck og Thomas Bille Winkel:

”Og er pointen, at hvis vi havde været opmærksom på, at de var statsløse, så skulle de uden videre være optaget på lovforslag uden at blive prøvet efter de

almindelige indfødsrets betingelser? (Så de har fået statsborgerskab nogle år for sent).

Er det ikke også rigtigt, at det var os selv, der opdagede fejlen og startede med at orientere FT herom januar 2010?”

Kim Lunding svarede hertil kl. 10.01 i en mail til Claes Nilas, Christian Lützen, Dorit Hørlyck og Thomas Bille Winkel:

”2xjo”.

Dorit Hørlyck svarede kl. 10.07 i en mail til Claes Nilas med kopi til Thomas Bille Winkel, Anne Thorsen, Christian Lützen og Kim Lunding:

”Det kan ikke siges mere præcist, dog er de kun forsinket ganske få år, fordi de tidligere alle opfyldte de dengang ikke særlig svære krav for at få indfødsret, hvilket også fremgår af det presseberedskab, jeg netop har sendt til Christian.”

Christian Lützen havde i en mail kl. 8.41 til Dorit Hørlyck og Kim Lunding med kopi til Anne Thorsen anmodet om et presseberedskab til statsministeren, som havde pressemøde samme formiddag. Christian Lützen angav, at presseberedskabet skulle bestå af to talepinde og maksimalt en halv side om baggrunden. Som svar herpå sendte Dorit Hørlyck kl. 10.32 en mail til Anne Thorsen med kopi til Kim Lunding og Kirska Reinhold. Af mailen, der var vedhæftet et udkast til presseberedskab til Statsministeriet, fremgik, at udkastet var tilrettet som ønsket. I udkastet hedder det:

”Talepinde:

- Jeg kan forstå, at der har været tale om en menneskelig fejl i Integrationsministeriet, som man nu har rettet op på.

Det vil sige, at de personer, der tidligere ved en fejl er meddelt afslag, nu er optaget på det netop vedtagne lovforslag om meddelelse af indfødsret eller på det kommende.

Det har integrationsministeren redegjort for over for Folketinget.

Baggrund:

Statsløse personer født i Danmark mellem 18 og 21 år har i henhold til FN's Konvention af 30. august 1961 om begrænsning af statsløshed ret til at blive optaget på et lovforslag om indfødsrets meddelelse uden at opfylde de almindelige betingelser for erhvervelse af statsborgerskab.

Tilsvarende har statsløse børn født i Danmark under 18 år i henhold til FN's Konvention af 20. november i 1989 om Barnets Rettigheder ret til at blive optaget på et lovforslag om indfødsrets meddelelse uden at opfylde de almindelige betingelser for erhvervelse af statsborgerskab.

I forbindelse med en gennemgang af behandlingen af ansøgninger om dansk indfødsret ved naturalisation fra statsløse personer født i Danmark blev Integrationsministeriet opmærksom på, at disse ansøgninger i perioden fra 1999 til januar 2010 fejlagtigt var blevet behandlet efter de almindelige regler for optagelse på et lovforslag.

De pågældende blev således meddelt afslag, fordi de ikke opfyldte disse regler.

Ministeriet rettede herefter op på fejlen og orienterede i januar 2010 Folketingets Indfødsretsudvalg om problemstillingen.

Fejlbehandlingen har betydet, at 24 personer i alt på det netop vedtagne lovforslag beklageligvis har været meddelt afslag.

3 personer på det netop vedtagne lovforslag er omfattet af FN's børnekonvention.”

Lars Løkke Rasmussen har foreholdt, at der blev oversendt presseberedskaber til Statsministeriet fra Integrationsministeriet, hvor det første blev sendt den 11. januar 2011, og at der kom et folketingsspørgsmål S 854 og forespurgt, om han kan beskrive, hvordan hans billede af sagen var i den første del af perioden, forklaret, at

”den 11. januar 2011 var den dag, hvor Information havde den første artikel. Han kan se i ekstraktmaterialet, at der ligger et presseberedskab, som Integrationsministeriet havde oversendt til Statsministeriet.

Foreholdt ekstraktens side 10185 (Mail af 11. januar 2011 fra Dorit Hørlyck til Christian Lützen, Anne Thorsen og Kim Lunding vedhæftet presseberedskab) forklarede vidnet, at han ikke fik det notat, der var vedhæftet mailen. Presseberedskaber til brug for tirsdagspressemøderne, som blev afviklet hver tirsdag kl. 11.30 efter ministermødet, blev udarbejdet af Statsministeriet til statsmini-

steren. Statsministeriet udarbejdede presseberedskaberne på baggrund af input fra ministerierne. Det vedhæftede presseberedskab var et input til Statsministeriet, som måske, måske ikke har fundet sin vej til ham. Alle ministerier havde en fast instruks om, at hvad der måtte røre sig på deres område, der eventuelt kunne give anledning til spørgsmål til statsministeren, sendte man beredskaber på. Derfor var den praktiske hverdag som statsminister, at man i tidsrummet fra kl. 10.00, hvor ministermødet sluttede, til kl. 11.30 fik en løbende strøm af papirer ind i takt med, at de indspark, der var kommet fra ministerierne, blev oversat og bearbejdet i en statsministeriel form. Han ville typisk sidde med sine medarbejdere og bladde stakken igennem med henblik på at tage stilling til, om dette var noget, han risikerede at blive spurgt om, eller noget han med sikkerhed ville blive spurgt om. På denne måde indgik materialet i den mentale forberedelse af pressemødet. Han kan se, at han ikke blev spurgt om denne sag på det pressemøde, der fandt sted den 11. januar 2011. Den dag var der en enkelt artikel i Information, som ikke havde fanget hans opmærksomhed. Foreholdt ekstraktens side 10186 (Presseberedskab til Statsministeriet – 11. januar 2011) ”I forbindelse med en gennemgang af behandlingen af ansøgninger om dansk indfødsret ved naturalisation fra statsløse personer født i Danmark blev Integrationsministeriet opmærksom på, at disse ansøgninger i perioden fra 1999 til januar 2010 fejlagtigt var blevet behandlet efter de almindelige regler for optagelse på et lovforslag. ... På grund af en menneskelig fejl er ansøgninger om dansk indfødsret fra statsløse personer født i Danmark blevet behandlet efter de almindeligt gældende regler ... Ministeriet har rettet op på fejlen, og de personer, der tidligere ved en fejl er meddelt afslag, er nu optaget på det netop vedtagne lovforslag ...” og forespurgt om det billede, der blev givet af sagen, svarer til det billede, han havde på dette tidspunkt, eller om han havde andre oplysninger, som han havde fået fra andre kilder, forklarede vidnet, at det svarer til det billede, som han havde, men han kan ikke med sikkerhed fastslå, at han havde det billede den pågældende dag. Det kunne han rimeligvis først have fået nogle dage senere i takt med, at sagen voksede mediemæssigt. Forespurgt om han havde andre oplysninger om sagen, eksempelvis fra samtaler med Birthe Rønn Hornbech, forklarede vidnet, at det havde han ikke. Al sandsynlighed taler for, at han havde de oplysninger, men han kan ikke med sikkerhed bekræfte, at han havde dem.” [29. maj 2013, side 1072-1073]

9.3.5 Udarbejdelse af vejledning til Integrationsministeriets hjemmeside den 11. januar 2011 om statsløse født i Danmark

I en mail den 11. januar 2011 kl. 12.25 til bl.a. Thomas Bille Winkel oplyste Claes Nilas, at han manglede et udkast til tekst til hjemmesiden om statsløse palæstinen-

sere, og Thomas Bille Winkel rykkede med det samme Dorit Hørlyck, der i en mail kl. 12.34 svarede, at de arbejdede på højtryk.

Dorit Hørlyck sendte kl. 13.11 en mail til Anne Thorsen og Kim Lunding med kopi til Kirsas Reinholt vedrørende et møde mellem Birthe Rønn Hornbech og ordførerne den 12. januar 2011. Mailen var vedhæftet et notat af 11. januar 2011 ”Redegørelse til brug for ordførermøde den 12. januar 2011”. I redegørelsen hedder det:

”Statsløse personer født i Danmark mellem 18 og 21 år har i henhold til FN’s Konvention af 30. august 1961 om begrænsning af statsløshed ret til at blive optaget på et lovforslag om indfødsrets meddelelse uden at opfylde de almindelige betingelser for erhvervelse af statsborgerskab.

Tilsvarende har statsløse børn født i Danmark under 18 år i henhold til FN’s Konvention af 20. november 1989 om Barnets Rettigheder ret til at blive optaget på et lovforslag om indfødsrets meddelelse uden at opfylde de almindelige betingelser for erhvervelse af statsborgerskab.

I forbindelse med en gennemgang af behandlingen af ansøgninger om dansk indfødsret ved naturalisation fra statsløse personer født i Danmark blev Integrationsministeriet opmærksom på, at disse ansøgninger i perioden fra 1999 til januar 2010 fejlagtigt var blevet behandlet efter de almindelige regler for optagelse på et lovforslag.

Der har været tale om en menneskelig fejl.

Ministeriet rettede op på fejlen og orienterede ved brev af 27. januar 2010 Folketingets Indfødsretsudvalg om problemstillingen. Ved fortroligt brev af 28. januar 2010 fik Indfødsretsudvalget en uddybende redegørelse.

De ansøgninger fra statsløse personer, der tidligere ved en fejl var meddelt afslag, blev ex officio genoptaget i februar 2010 og er nu optaget på det netop vedtagne lovforslag eller det kommende.

Fejlbehandlingen har betydet, at 24 personer i alt på det netop vedtagne lovforslag beklageligvis har været meddelt afslag. Heraf er 3 personer omfattet af FN’s børnekonvention.

Fejlbehandlingen har først fået betydning, efter at betingelserne for erhvervelse af dansk indfødsret ved naturalisation er blevet skærpet, og størstedelen af de fejlagtigt meddelte afslag er derfor meddelt i perioden fra 2007-2010.

Begrundelsen for, at der ikke i større omfang fejlagtigt er meddelt afslag til statsløse personer, er, at disse indtil da har opfyldt de almindelige betingelser.

Der vil samtidig nu blive informeret udførligt på Integrationsministeriets hjemmeside om statsløse personers muligheder for erhvervelse af dansk indfødsret.”

Ved mail kl. 13.47 spurgte Anne Thorsen Dorit Hørlyck, hvad status var på en ændret hjemmeside. Mailen var også sendt til Kim Lunding. Dorit Hørlyck svarede ved mail kl. 13.52 til Anne Thorsen med kopi til Kim Lunding og Kirsas Reinholt på ny, at de arbejdede på højtryk.

Ved mail kl. 14.05 sendte Kirsas Reinholt et udkast til hjemmeside vedrørende statsløse personer til Dorit Hørlyck, der ved mail kl. 14.25 sendte udkastet til Anne Thorsen og Thomas Bille Winkel med kopi til Kim Lunding og Kirsas Reinholt med bemærkning om, at udkastet var et input til hjemmesiden:

”Udkast til ny hjemmeside vedrørende statsløse personer født i Danmark

Hvilke betingelser skal jeg opfylde, hvis jeg er født statsløs i Danmark?

Hvis du er statsløs og født i Danmark, og hvis du er mellem 18 og 21 år, har du efter FN's Konvention af 30. august 1961 om begrænsning af statsløshed ret til at blive optaget på et lovforslag om meddelelse af statsborgerskab uden at opfylde de almindelige betingelser herfor.

Hvis du er statsløs og født i Danmark, og hvis du er under 18 år, har du efter FN's Konvention af 20. november 1989 om Barnets Rettigheder ret til at blive optaget på et lovforslag om meddelelse af statsborgerskab uden at opfylde de almindelige betingelser herfor.

Der gælder efter FN's konventioner enkelte betingelser for optagelse på et lovforslag om meddelelse af statsborgerskab og dermed at få dansk statsborgerskab ved naturalisation. Betingelserne er beskrevet nedenfor.

Ansøgningspakken

Hvis du ønsker at søge om dansk statsborgerskab (dansk indfødsret), skal du udfylde et særligt ansøgningskema, som kan printes her fra hjemmesiden eller afhentes på din lokale politistation.

[Ansøgningspakke om dansk indfødsret ved naturalisation.](#) (PDF)

Læs mere om, hvordan du ansøger om dansk statsborgerskab under '[Sådan behandles din ansøgning](#)'.

Betingelserne for optagelse på et lovforslag om meddelelse af statsborgerskab for statsløse, som er født i Danmark, og som er mellem 18 og 21 år.

Der stilles i overensstemmelse med FN's Konvention af 30. august 1961 om begrænsning af statsløshed enkelte betingelser for, at du kan optages på et lovforslag om meddelelse af statsborgerskab, når du er født statsløs i Danmark og er mellem 18 og 21 år:

Afgivelse af tro- og loverklæringer:

Du skal underskrive en erklæring, hvor du lover troskab og loyalitet over for Danmark og det danske samfund og erklærer at ville overholde dansk lovgivning og respektere grundlæggende danske retsprincipper.

Derudover skal du på tro og love afgive oplysninger om eventuelle kriminelle forhold. I den forbindelse skal du på tro og love særligt erklære ikke at have gjort dig skyldig i forbrydelser omfattet af straffelovens kap. 12 og 13 (forbrydelser mod statens sikkerhed mv.). Du skal oplyse om alle kriminelle forhold, som du er blevet tiltalt eller straffet for, f.eks. også betingede straffe og bøder. Du skal også oplyse om kriminelle forhold, som du har begået, men som du endnu ikke er blevet straffet for. Det vil sige, at en tidligere bøde for butikstyveri eller en fartbøde - uanset bodens størrelse - altid skal anføres på erklæringen, selvom du i dag har en ren straffeattest. Du skal også oplyse om eventuelle kriminelle forhold begået i udlandet.

Læs mere i retningslinjernes § 2. (link til bestemmelsen)

Statsløshed:

Du skal være født statsløs i Danmark. Hvis du ikke er født statsløs, men på et senere tidspunkt har fortabt dit statsborgerskab og dermed er blevet statsløs, er du ikke omfattet af FN's Konvention om begrænsning af statsløshed.

Alder:

Du skal, når du indgiver ansøgningen om dansk statsborgerskab til politiet, være mellem 18 og 21 år.

Ophold:

Du skal være født i Danmark, og du skal have haft ophold i Danmark i fem år umiddelbart forud for ansøgningens indgivelse eller have haft ophold i Danmark i i alt 10 år.

Kriminalitet:

Du må ikke være fundet skyldig i nogen forbrydelse mod statens sikkerhed, og du må ikke være idømt fængselsstraf på 5 år eller derover for en strafbar handling.

Betingelserne for optagelse på et lovforslag om meddelelse af statsborgerskab for statsløse, som er født i Danmark, og som er under 18 år.

Der stilles i overensstemmelse med FN's Konvention af 20. november 1989 om Barnets Rettigheder enkelte betingelser for, at du kan optages på et lovforslag om meddelelse af statsborgerskab, når du er født statsløs i Danmark og er under 18 år:

Se også retningslinjernes § 17. (link til bestemmelsen)

Afgivelse af tro- og loveerklæringer:

Du/dine forældre skal underskrive en erklæring, hvor du lover troskab og loyalitet over for Danmark og det danske samfund og erklærer at ville overholde dansk lovgivning og respektere grundlæggende danske retsprincipper.

Derudover skal du, hvis du er over 14 år, på tro og love afgive oplysninger om eventuelle kriminelle forhold. I den forbindelse skal du på tro og love særligt erklære ikke at have gjort dig skyldig i forbrydelser omfattet af straffelovens kap. 12 og 13 (forbrydelser mod statens sikkerhed mv.). Du skal oplyse om alle kriminelle forhold, som du er blevet tiltalt eller straffet for, f.eks. også betingede straffe og bøder. Du skal også oplyse om kriminelle forhold, som du har begået, men som du endnu ikke er blevet straffet for. Du skal også oplyse om eventuelle kriminelle forhold begået i udlandet.

Læs mere i retningslinjernes § 2. (link til bestemmelsen)

Statsløshed:

Du skal være født statsløs i Danmark. Hvis du ikke er født statsløs, men på et senere tidspunkt har fortabt dit statsborgerskab og dermed er blevet statsløs, er du ikke omfattet af FN's Konvention om Barnets Rettigheder.

Alder:

Du skal, når du indgiver ansøgningen om dansk statsborgerskab til politiet, være under 18 år.

Hvis du fylder 18 år, inden det lovforslag, som du vil kunne optages på, bliver vedtaget, vil du blive optaget på lovforslaget i overensstemmelse med FN's Konvention af 30. august 1961 om begrænsning af statsløshed, der gælder for statsløse personer født Danmark, som indgiver ansøgning mellem det fyldte 18. og 21. år.

Bopæl:

Du skal være født i Danmark og have bopæl i Danmark.

Kriminalitet:

Du må ikke være fundet skyldig i nogen forbrydelse mod statens sikkerhed, og du må ikke være idømt fængselsstraf på 5 år eller derover for en strafbar handling.”

Kirsa Reinholt har om baggrunden for, at Integrationsministeriet lagde en vejledning om 1961-konventionen og børnekonventionen på ministeriets hjemmeside den 11. januar 2011, forklaret, at

”det var, fordi de fik en henvendelse fra Information, hvor journalisten stillede en række spørgsmål. Hun husker ikke præcist, om der blev spurgt til en vejledning på hjemmesiden. Forespurgt om det var på eksternt foranledning, at spørgsmålet om vejledning på hjemmesiden kom op, bekræftede vidnet det. Forespurgt hvad det var, der førte dem til det, forklarede vidnet, at det dels var, at de blev opmærksomme på, at der ikke var en orientering på hjemmesiden, dels den opmærksomhed, som kom i 2011 på baggrund af, at Søren Krarup rejste spørgsmål i december 2010. Foreholdt at der foreligger en mailveksling med Dorit Hørlyck om, hvorvidt der var vejledningspligt, hvilket Dorit Hørlyck var rimelig fast på, at der var og forespurgt, om ikke de forestillinger om vejledningspligt på nogen måde havde været oppe og vende inden Information begyndte at interessere sig for sagen, forklarede vidnet, at det ikke er noget,

hun erindrer, at de drøftede. Hun erindrer slet ikke, at de skulle have drøftet, at det var noget, de ikke skulle gøre ud fra ”comme il faut”. Det mener hun ikke, hun var involveret i. Hun burde selv have fået den tanke, at der skulle ligge en vejledning på hjemmesiden, som i øvrigt er veludbygget.” [12. april 2013, side 719]

Thomas Bille Winkel orienterende den 11. januar 2011 kl. 13.32 i en mail til Dorit Hørlyck om, at journalist Astrid Fischer, P1 Orientering, havde kontaktet Integrationsministeriet og efterlyst den udredning om rækkevidden af 1961-konventionen, som var nævnt i indledningen til indfødsrets aftalerne fra 2005 og 2008. Hun havde påpeget, at der kunne være statsløse, der – for sent – havde opdaget, at de havde ret til statsborgerskab, hvis de søgte, før de fyldte 21 år, og hun havde spurgt om, hvorvidt ministeriet ville give disse unge mulighed for at søge nu.

Dorit Hørlyck videresendte kl. 14.09 mailen til Kim Lunding med kopi til Kirska Reinholt og skrev:

”Så er vi der, hvor jeg har frygtet at være i flere år. Udredningen er aldrig gået videre, udkast efter udkast blev forelagt Rikke Hvilshøj, der hele tiden udskød. Den har været opdateret et hav af gange, men blev lige løbet over ende, da den nye udredning vedr. begrænsning af dobbelt statsborgerskab blev aktuel. Birthe har f. eks. aldrig fået forelagt et udkast til udredningen om begrænsning af statsløshed samt om mulighederne for at justere praksis med henblik på at begrænse dobbelt statsborgerskab, sådan som det lyder i indledningen til aftalen om indfødsret. I virkeligheden var det jo heller ikke aftaleparternes ønske at ”hjælpe” de statsløse, snarere tværtimod, men det tror pressen og journalisterne jo nu, at det har været.

Astrid Fischer fra DR har begæret aktindsigt ifølge Thomas.

Det sidste spørgsmål, hun stiller, og som jeg kan forstå også andre stiller i dag, er, om de statsløse, der nu har fundet ud af, at de kunne have haft ret til statsborgerskab, men som nu er over 21 år, om de vil få mulighed for at søge nu. Det mener jeg, må være et politisk spørgsmål.

Vi må tale om det. Jeg prøver at finde et tidspunkt i morgen.”

Ved mail kl. 14.40 oplyste Anne Thorsen Dorit Hørlyck og Kim Lunding om, at Claes Nilas gerne ville have, at de kom op til Birthe Rønn Hornbech kl. 16.00 for at redegøre for sagen om de statsløse. Kim Lunding bad i den anledning ved mail kl.

15.01 Dorit Hørlyck om at komme forbi ham ti minutter forinden. Dorit Hørlyck svarede hertil ved mail kl. 15.43:

”Kære Kim.

Det er overstået, ministeren tog mig med op, og vi har siddet og drøftet det hele sammen med Claes. Der kommer en pressemeddelelse ud om lidt om hjemmesiden.

Men vi skal tale om udredningen – har aftalt med Claes, at vi udarbejder et mavebælte og lægger kortene på bordet, kort sagt fortæller om processen. Hun var ret uforstående og vred.”

Dorit Hørlyck skrev i en mail kl. 15.47 til Claes Nilas med kopi til Thomas Bille Winkel og Kim Lunding, at bemærkningerne om iværksættelse af udredningen om rækkevidden af 1961-konventionen fremgik af indledningen til indfødsretsafalterne fra 2005 og 2008. Claes Nilas svarede alle kl. 15.49:

”Okay – man kan sige det måske kan vinkles derhen, at den nu vil blive afgivet i lyset af den nye administration (efter fejlretningen). Sådan lidt at det netop var i anledning heraf vi opdagede fejlen.”

Kirsa Reinholt mailede kl. 17.07 en tilføjelse til hjemmesideteksten til Thomas Bille Winkel med kopi til Dorit Hørlyck. Det fremgik, at tilføjjelsen var mindre ”om end ikke uvigtig”, og den angik afsnittene om afgivelse af tro- og loveerklæringer, hvor der efter afsnittet om erklæringen om ikke at have gjort sig skyldig i forbrydelser omfattet af straffelovens kapitel 12 og 13 blev indsat en vejledning om risikoen for at blive frakendt dansk statsborgerskab ved undladelse af at oplyse herom. Vejledningens afsnit om tro- og loveerklæringer fik efter tilføjjelsen følgende ordlyd:

”Afgivelse af tro- og loveerklæringer

Du skal underskrive en erklæring, hvor du lover troskab og loyalitet over for Danmark og det danske samfund og erklærer at ville overholde dansk lovgivning og respektere grundlæggende danske retsprincipper.

Derudover skal du på tro og love afgive oplysninger om eventuelle kriminelle forhold.

I den forbindelse skal du på tro og love særligt erklære ikke at have gjort dig skyldig i forbrydelser omfattet af straffelovens kap. 12 og 13 (forbrydelser mod statens sikkerhed m.v.).

Hvis du undlader at oplyse om sådanne forbrydelser, risikerer du at blive frakendt dit danske statsborgerskab i medfør af § 8 A i indfødsretsloven. Du kan læse mere om frakendelse af indfødsret under 'Kan man blive frakendt sit danske statsborgerskab?'.

Du skal oplyse om alle kriminelle forhold, som du er blevet tiltalt eller straffet for, f.eks. også betingede straffe og bøder. Du skal også oplyse om kriminelle forhold, som du har begået, men som du endnu ikke er blevet straffet for. Det vil sige, at en tidligere bøde for butikstyveri eller en fartbøde - uanset bødens størrelse - altid skal anføres på erklæringen, selvom du i dag har en ren straffeattest. Du skal også oplyse om eventuelle kriminelle forhold begået i udlandet.

...

Afgivelse af tro- og loveerklæringer

Du/dine forældre skal underskrive en erklæring, hvor du lover troskab og loyalitet over for Danmark og det danske samfund og erklærer at ville overholde dansk lovgivning og respektere grundlæggende danske retsprincipper.

Derudover skal du, hvis du er over 14 år, på tro og love afgive oplysninger om eventuelle kriminelle forhold.

I den forbindelse skal du på tro og love særligt erklære ikke at have gjort dig skyldig i forbrydelser omfattet af straffelovens kap. 12 og 13 (forbrydelser mod statens sikkerhed m.v.).

Hvis du undlader at oplyse om sådanne forbrydelser, risikerer du at blive frakendt dit danske statsborgerskab i medfør af § 8 A i indfødsretsloven. Du kan læse mere om frakendelse af indfødsret under 'Kan man blive frakendt sit danske statsborgerskab?'.

Du skal oplyse om alle kriminelle forhold, som du er blevet tiltalt eller straffet for, f.eks. også betingede straffe og bøder. Du skal også oplyse om kriminelle forhold, som du har begået, men som du endnu ikke er blevet straffet for. Du skal også oplyse om eventuelle kriminelle forhold begået i udlandet.”

9.3.6 Mail af 11. januar 2011 fra Dorit Hørlyck til medarbejderne i Indfødsretskontoret om behandlingen af ansøgninger om indfødsret fra statsløse født i Danmark

Den 11. januar 2011 kl. 17.13 skrev Dorit Hørlyck følgende i en mail til medarbejderne i Indfødsretskontoret:

”I dag har der i medierne kørt en ret stor sag om Integrationsministeriets fejlbehandling af ansøgninger fra statsløse om dansk indfødsret.

I kender jo alle reglen i § 17, hvorefter børn, der er født statsløse i Danmark, optages på et lovforslag om indfødsrets meddelelse, hvis de har bopæl her i landet. I ved også, at statsløse personer, der er født i Danmark, og som mellem deres 18. og 21. år søger om indfødsret, vil kunne optages på et lovforslag, såfremt de har boet i Danmark enten i de seneste 5 år umiddelbart før ansøgningens indgivelse eller i alt 10 år, og at de ikke må være idømt en fængselsstraf på 5 år eller derover eller have gjort sig i skyldig i forbrydelser mod statens sikkerhed.

Derudover kan der ikke stilles andre betingelser.

I kan nu også henvise til hjemmesiden, hvor betingelserne er nøje beskrevet, og hvad de i øvrigt skal gøre for at søge om dansk indfødsret.

Hvis I skulle blive stillet det spørgsmål, om en statsløs person, der i dag er 24 år, og som siger, at vedkommende først nu er blevet opmærksom på reglerne, og om han af den grund så alligevel ikke vil kunne blive omfattet af konventionen, så er svaret nej. Reglerne er, at ansøgning skal være indgivet inden det fyldte 21. år.

Hvis I skulle få spørgsmål, I ikke umiddelbart kan besvare, så få et nummer, som jeres teamleder eller Kirsas eller jeg kan ringe til.

Det er i en pressemeddelelse i dag oplyst, at såfremt man har spørgsmål de statsløse, kan man ringe til Indfødsretskontoret. Derfor denne mail. Jeg vedhæfter pressemeddelelsen.”

9.3.7 Integrationsministeriets pressemeddelelse af 11. januar 2011

I en mail af 11. januar 2011 kl. 17.39 til Claes Nilas med kopi til Christian Lützen og Anne Thorsen oplyste Thomas Bille Winkel, at de efter aftale med Birthe Rønn

Hornbech havde udsendt en pressemeddelelse og lagt vejledningstekst på hjemmesiden. Pressemeddelelsen havde følgende indhold:

”Integrationsministeren: Statsløse får dansk indfødsret

På det kommende lovforslag om indfødsrets meddelelse, der forventes fremsat i Folketinget i april, vil der være optaget tre statsløse palæstinensere, som ved en fejl ikke tidligere har fået dansk indfødsret, siger integrationsminister Birthe Rønn Hornbech.

I december 2010 vedtog Folketinget det seneste lovforslag om indfødsrets meddelelse (L 38).

På lovforslaget var der optaget 1.736 udlændinge, heraf 24 statsløse palæstinensere, der tidligere ved en fejl var blevet meddelt afslag på deres ansøgning om dansk indfødsret.

Foruden de 24 statsløse palæstinensere, der nu har fået dansk indfødsret, har Integrationsministeriet ved en manuel gennemgang af ansøgninger indgivet i perioden 1999 til 2010 fundet yderligere tre statsløse personer født i Danmark, som i henhold til FN's Konvention om begrænsning af statsløshed har ret til at blive optaget på et lovforslag.

”Det er naturligvis beklageligt, at der er sket fejl i sagsbehandlingen. Men jeg er tilfreds med, at vi nu har fået ryddet op i sagerne, så statsløse, der har krav på at få dansk statsborgerskab, nu også får det”, siger Birthe Rønn Hornbech, der samtidig gør opmærksom på, at hun har orienteret Folketinget om sagen allerede i januar 2010.

Integrationsministeriet har i dag lagt vejledningstekster på nyidanmark.dk, der informerer om reglerne for indfødsret til statsløse. [Læs mere om indfødsret til statsløse her](#)

Hvis man har spørgsmål til reglerne på området, kan man kontakte Integrationsministeriets Indfødsretskontor telefonisk mandag til fredag mellem kl. 9-12. Kontoret er også åbent for personlige henvendelser dagligt mellem kl. 9 og 12.”

Justitsministeriet har oplyst, at vejledningen faktisk blev lagt på Integrationsministeriets hjemmeside den 12. januar 2011.

Det var første gang, at Integrationsministeriet vejledte på ministeriets hjemmeside om 1961-konventionen og første gang, at der bortset fra den vejledning, som fremgik af indfødsretsaftalens § 17, blev vejledt om børnekonventionen.

9.3.8 Integrationsministeriets vejledning af politiet om statsløse født i Danmark

Ulrik Dahlin rykkede i en mail den 11. januar 2011 kl. 15.42 Dorit Hørlyck for svar på nogle spørgsmål og spurgte i den forbindelse til, om Integrationsministeriet havde orienteret landets politistationer om, at unge statsløse i kraft af en FN-konvention har særlige rettigheder. Dorit Hørlyck skrev kl. 15.50 til Thomas Bille Winkel med kopi til Kim Lunding og Anne Thorsen og spurgte, hvad hun skulle gøre. Hun kunne ikke svare, når ministeren endnu ikke havde set på udkastet til svar til Dahlin. I fortsættelse heraf skrev Dorit Hørlyck kl. 16.54 en mail til Thomas Bille Winkel. I mailen, der også blev sendt til Kim Lunding, skrev Dorit Hørlyck, at politiet ikke havde fået en generel vejledning om statsløse, men at de fleste politistationer var bekendt med problematikken, hvilket næppe var nok at sige. Hun spurgte videre, om det var en mulighed at bede Rigspolitechefen om at sørge for, at oplysningerne kom på politiets intranet, og om det var noget, de kunne gøre selv, eller om det også var et anliggende for ministeren.

Kim Lunding besvarede mailen kl. 17.45:

”Hvorfor skulle politiet have en særlig underretning – de skal jo bare modtage en ansøgning og føre en samtale med pgl?? Så skal de modtage sag og bilag og vi vurderer så behandlingen af sagen”

Dorit Hørlyck videresendte kl. 23.37 mailkorrespondancen til Kirsaa Reinholt. I mailen skrev hun:

”Til orientering – sådan.”

9.3.9 Mails af 12. januar 2011 om udarbejdelse af en redegørelse til integrationsminister Birthe Rønn Hornbech

Anne Thorsen skrev den 12. januar 2011 kl. 10.18 i en mail til Dorit Hørlyck med kopi til Kim Lunding, at Claes Nilas havde anmodet om, at der blev udarbejdet en redegørelse om sagsforløbet om de statsløse, herunder om hvordan fejlen var opstået.

Dorit Hørlyck skrev kl. 10.21 tilbage til Anne Thorsen med kopi til Kim Lunding og Kirsia Reinholt, at kontoret efter aftale med Claes Nilas dagen før allerede var i gang med at udarbejde en redegørelse, og at de arbejdede så hurtigt, de kunne.

9.3.10 Interview med integrationsminister Birthe Rønn Hornbech i Orientering, P1, den 12. januar 2011

DR's Orientering på P1 bragte den 12. januar 2011 et indslag, hvor journalist Astrid Fischer interviewede Birthe Rønn Hornbech om sagen. Af interviewet fremgår ifølge kommissionens afskrift bl.a. følgende:

”Birthe Rønn Hornbech: Altså jeg vil meget gerne vide, hvad der egentlig er sket, men der sker jo i hvert fald det for mit vedkommende, at jeg altså på et tidspunkt får at vide, at der er den konvention, som man åbenbart ikke har anvendt, og jeg giver selvfølgelig besked om, at konventioner skal overholdes, og at det hele skal gås igennem, og der skal ryddes op. Jeg var så forbavset, så jeg sådan set gik ud i byen for at høre, om det overhovedet kunne være rigtigt, men også høre lidt om, hvordan man gør i andre lande. Men måtte jo altså konstatere, at der er denne her konvention, og så skal den selvfølgelig overholdes, og så er vi selvfølgelig nødt til selv at gå ud og lede efter de mennesker, som har fået en forkert afgørelse. Og det er det, vi har gjort. Og det har jeg orienteret Folketinget om for et års tid siden, og vi har så fremsat lovforslaget efter sommerferien, hvor de pågældende, som har fået en forkert behandling, i alt – jeg tror, at det er 22 – har så fået et statsborgerskab, og så var der en række andre, som har søgt siden, og som har fået, og jeg ved, at der på det næste lovforslag i hvert fald er et par stykker også, og dermed mener jeg, at vi har gjort rent bord, men det er selvfølgelig stærkt beklageligt, at det ikke er blevet opdaget før, og jeg er simpelthen ude af stand til at finde ud af, hvad der egentlig er sket.

...

Astrid Fischer: Men taler du om, at der er blevet givet en politisk ordre fra nogen, som ikke længere leder ministeriet, eller at det faktisk er embedsmænd, der har fundet på det her – og det må være mange embedsmænd, der sidder med disse her sager. Der må være nogen, der har undret sig?

Birthe Rønn Hornbech: Min opfattelse er, at der ikke er nogen, som har fundet på det. Det må være en eller anden kortslutning i tankegangen, og jeg kender ikke noget til, at nogen politiske chefer skulle have givet ordre til noget andet, og jeg har jo i hvert fald, så længe jeg har været minister, været af den opfattelse, at der har været administreret korrekt, fordi alt andet ville være i strid med mine direktiver og min grundopfattelse af tingene. Næmlig at konventioner skal holdes, og derfor tog jeg jo også en holmgang med Dansk Fol-

keparti i Folketinget om det her, fordi Dansk Folkeparti selvfølgelig er utilfreds og fremførte det under tre behandlinger i Folketinget, og jeg har selvfølgelig forsvaret konventionen under hver eneste behandling i Folketinget.

Astrid Fischer: Hvornår blev du opmærksom på det her?

Birthe Rønn Hornbech: Det kan jeg ikke huske, fordi vi gav altså besked til Folketinget i januar, så det er så noget før. Jeg har som sagt også på egen hånd været ude og botanisere og finde ud af, om det kunne være rigtigt, fordi jeg troede selvfølgelig ikke på, at det kunne foregå, og derfor har jeg været meget forundret over det, og som sagt også hørt andre lande – er det virkeligt rigtigt, at det er sådan, fordi jeg ikke kan fatte, hvordan det er gået til.

Astrid Fischer: Ifølge Information er der fortsat givet afslag, så åbenbart efter at du er blevet opmærksom på, at der var noget galt måske. Hvorfor stiller man så ikke sagerne i bero på det tidspunkt?

Birthe Rønn Hornbech: Jeg kan bare sige, at jeg har jo ikke en kinamands chance for selv at behandle sagerne. Da jeg får det forelagt, så giver jeg selvfølgelig besked om, at selvfølgelig skal konventionen overholdes. Og de nærmere retningslinjer om, at de gamle sager skal tages op, har jeg altså givet på et senere tidspunkt, og det er så det, vi har gjort, fordi lige når man får det at vide, så siger man selvfølgelig bare, at konventioner skal overholdes, men så kommer alt det tekniske. Hvordan skal det så gøres for gamle sager og sådan noget, og det er selvfølgelig blevet drøftet - den praktiske fremgangsmåde - før at jeg har lagt mig fast på, hvordan det skulle gøres, og for mig har det været afgørende, at skaden blev gjort god igen.

Astrid Fischer: Under andenbehandlingen i Folketinget, der lød det egentlig som om, at du sagde, at det var dig, der havde trukket i håndbremsen, fordi du sagde som et svar på et spørgsmål fra Jesper Langballe, der sagde, at man kan jo bare lade være med at følge konventionen, hvis vi ikke bryder os om den. Så sagde du, at grunden til, at der nu var så mange statsløse palæstinensere på lovforslaget, det var fordi de, der burde have haft det tidligere, ikke har fået det, fordi – sagde du – ”jeg havde besindet mig på denne konvention”. Der lyder det som om, at det er dig, der har sagt, at nu må vi undersøge det her, inden vi giver statsborgerskab.

Birthe Rønn Hornbech: Det er mig, der har besindet mig på, at da jeg bliver klar over, at der ud over nogen, der har fået forkert, også er nogen, som vi har mulighed for at finde ved at gå det hele igennem. Jamen så besinder jeg mig og

siger, jamen det skal vi også gøre. Så altså ordet besinde, det kan forstås begge veje, måske også se på, hvad det er for et svar. Der ligger ikke noget specielt i det. For mig er det helt grundlæggende, at konventioner skal holdes. Det har jeg altid stået for, og det har jeg sagt ustandseligt i ministeriet.

...

Astrid Fischer: De unge statsløse, der har fået afslag, de har så fået en henvendelse fra ministeriet og fået mulighed for at søge igen og dermed få et statsborgerskab, som de har krav på ifølge denne her konvention. Men, der er jo også nogle unge, som formentlig ikke har kendt deres rettighed. Man kan jo ikke læse den på ministeriets hjemmeside, og det står ikke i lovteksten, hvis man skulle finde den frem. Det står heller ikke i cirkulæret om det. Hvad med de unge, der måske slet ikke har søgt og er blevet for gamle. Skal de have mulighed for at søge, fordi det havde de jo faktisk ret til, da de havde den rette alder, som er mellem 18 og 21 år?

Birthe Rønn Hornbech: Sådan som jeg har forstået det, så har vi gjort rent bord – at der ikke er nogen, der er blevet øvet uret over for. Det er det, det handler om for mig. Men jeg kan kun svare dig på den måde, at der må ikke være nogen, som ikke har fået statsborgerskab, som skulle have haft det. Det er det, som jeg har bedt om.

Astrid Fischer: Og det kan der jo være, hvis der er nogen, der ikke har vidst, at de kunne søge?

Birthe Rønn Hornbech: Vi har jo selv opsøgt de mennesker.

Astrid Fischer: Nej, det er dem, der har fået afslag, men dem der slet ikke har søgt?

Birthe Rønn Hornbech: Nej vi har selv opsøgt. Jo, men dem der ikke har søgt, det kan jeg slet ikke overskue. Vi kan ikke begynde og gå flere tusinde igennem. Det kan vi altså ikke.

Astrid Fischer: Men der er jo unge, der virkelig ikke har kendt deres rettighed. Den står ingen steder. Den står ikke i lovteksten, den står ingen steder. De kan jo bare have undladt at søge, fordi de ikke viste det. Nu er de fyldt 22, 23 og kan ikke søge. Man kunne jo udvide muligheden for at søge, så man kunne søge indtil man var 26 eller 28, eller hvor længe det nu er, at man ikke har kunne vide, at man kunne søge?

Birthe Rønn Hornbech: Men det kan jeg ikke overskue, og det er det, jeg i forbindelse med det næste lovforslag må prøve at undersøge. Er der noget, der yderligere skal oprettes. Men mit udgangspunkt er, at vi har ryddet op, men finder jeg noget mere, jamen så rydder vi op i det, men det tror jeg altså ikke”.

Birthe Rønn Hornbech skrev i en mail den 12. januar kl. 17.52 til Claes Nilas, Christian Lützen og Kim Lunding:

”Nu har jeg lige hørt mig selv i radioen. Måske er Astrid Fischer den klogeste.

Ville det være forsvarligt ikke selv at finde personerne – men simpelthen opfordre alle, der er født efter den og den dato i Danmark og inden den og den om selv at indsende ansøgning????

Det ville formentlig være lettere?

Tag det med i overvejelserne og råd til mig. Jeg vil i hvert fald have min samvittighed i orden.”

Dorit Hørlyck skrev i en mail den 12. januar 2011 kl. 21.45 til medarbejderne i Indfødsretskontoret, at hun blev nødt til at korrigere 3. afsnit i sin mail af 11. januar 2011 kl. 17.13:

”Ministeren har besluttet, at såfremt vi får henvendelser fra statsløse personer, født i Danmark, og som er op til 32 år, nemlig personer mellem 18 og 21 år fra år 2000 og frem til i går, og som hævder, at de først nu er blevet opmærksomme på de særlige regler, der gælder for dem, og om de af den grund så alligevel ikke vil kunne blive omfattet af konventionen, da skal svaret nu være jo, det er muligt. De skal derfor henvises til at indgive en ansøgning om indfødsret på sædvanlig vis via politiet, og vi vil så behandle sagen og vurdere, om de opfylder betingelserne.”

I en mail samme dag kl. 22.14 til Kim Lunding med kopi til Kirsia Reinholdt skrev Dorit Hørlyck følgende med henvisning til et link til interviewet i Orientering:

”Her siger ministeren altså ikke, at hun vil lade de statsløse personer, der måtte være kommet i klemme, fordi de ikke har kendt til de særlige regler i konventionen, at søge og blive omfattet af konventionen i stedet for de almindelige regler. Hun siger, at det kan hun ikke overskue.

Nu har jeg givet kontoret besked om, at de skal være positive over for disse mennesker, hvis de henvender sig, og orientere dem om, at det er muligt for dem evt. at opnå indfødsret på de meget lempelige vilkår. Se vedhæftede.

Jeg vil gerne være sikker på, at hun nu virkelig mener, at de skal have muligheden.

Vil du være rar at bekræfte, at jeg har gjort rigtigt.”

Dorit Hørlycks mail ses ikke at være besvaret skriftligt.

Birthe Rønn Hornbech har forevist udskrift af interviewet forklaret, at

”De vigtigste for hende var dem, der ikke var blevet vejledt. Det var også det, der ganske få dage efter medførte, at hun rettede henvendelse til Eva Ersbøll fra Menneskerettighedsinstituttet for netop at få en uvildig mening i sagen eller nærmere et partsindlæg, fordi instituttet skal varetage menneskerettighederne. Hun havde brug for det modsatte af det, hun fik i ministeriet, fordi hun efterhånden følte, at det hele blev undergravet. Derfor holdt hun møde med Eva Ersbøll. Hun var også en af dem ude i byen, som hun kontaktede, men hun tror heller ikke, at hun fortalte hende om misforståelserne. Forespurgt om ”ude i byen” var forskellige kontakter, hun havde, forklarede vidnet, at det kunne være alt. Hun har mange. Foreholdt at hun flere gange brugte udtrykket ”om det overhovedet kunne være rigtigt”, forklarede vidnet, at hun stadig ikke fattede, at det kunne ske. Forespurgt om hun kunne få oplysninger ude i byen om, hvorfor det kunne ske i ministeriet, forklarede vidnet, at det kunne hun, fordi hun var meget optaget af det og mener, at der var en psykologisk forklaring på det. Det var sager, hun diskuterede med nogen, der står ret højt i hierarkiet i gejstligheden. Fagidioter er ikke godt for en jurist. Foreholdt samme interview ”... *men også høre lidt om, hvordan man gør i andre lande. ...*” forklarede vidnet, at hun indhentede alle oplysninger, hun overhovedet kunne. Forespurgt om den sætning ikke sigtede til undersøgelsen af de nordiske lande, forklarede vidnet, at det gjorde den overhovedet ikke. Det var fuldstændig ”barnemad” i Integrationsministeriet, at man spurgte, hvordan man gjorde i andre lande, men det var ikke det samme, som at man satte sagen i bero, næsten tværtimod. Det var en ren rutine. Derfor var det naturligt for hende at spørge dem, hun kendte og vidste, havde viden om det. På et tidspunkt var biskop Kjeld Holm, som hun mener, at hun kan kalde en af sine venner, formand for Menneskerettighedsinstituttet. Hun kan ikke huske, at hun diskuterede sagen med ham, men det er klart, at da han blev formand for Menneskerettighedsinstituttet, kunne det godt være, at hun på de fornøjelige

bispemøder, de havde, også talte med ham om det. Når man var optaget af en sag, krævede juraen et bredere kvalifikationsgrundlag end at læse en cirkulæreskrivelse. Foreholdt at det virker, som om hun havde en interesse for, hvad der foregik i andre lande, svarede vidnet nej og forklarede, at hun havde en interesse i at få opklaret sagen. Hun spurgte alle, hun kunne finde, der kunne bidrage til hendes tanker, så hun kunne blive klogere og få opklaret, hvordan det kunne være sket. Kun hvis vi i fællesskab i kommissionen får opklaret, hvordan det er sket, kan vi forebygge noget lignende. Foreholdt samme interview ”*Fischer: Hvornår blev du opmærksom på det her? BRH: Det kan jeg ikke huske, fordi vi gav altså besked til Folketinget i januar, så det er så noget før. Jeg har som sagt også på egen hånd været ude og botanisere og finde ud af, om det kunne være rigtigt, fordi jeg troede selvfølgelig ikke på, at det kunne foregå, og derfor har jeg været meget forundret over det, og som sagt også hørt andre lande – er det virkelig rigtigt, at det er sådan, fordi jeg ikke kan fatte, hvordan det er gået til.*” forklarede vidnet, at hun ikke kunne fatte, hvordan det kunne gå til. Det kørte stadigvæk i hovedet på hende. Foreholdt at hun sagde, at hun hørte andre lande og forespurgt, om der var andre landehøringer i sagen end de nordiske lande, forklarede vidnet, at man efter hendes fratræden spurgte UNHCR, og hun ved ikke hvor mange lande, og man fik selvfølgelig det svar, at man overholdt konventionen i andre lande. Foreholdt at det var på et senere tidspunkt, forklarede vidnet, at det er derfor, at det er sjovt, at hun skal bebrejdes for det nordiske, når man, efter hun stoppede som minister, fortsatte med at spørge de andre lande. Foreholdt at det virker som om, at udtalelsen falder i den oprindelige kontekst, og at hun refererede til andre lande i begge udtalelser, forklarede vidnet, at det var en fuldstændig selvfølge for enhver jurist at undersøge, hvordan gør man i andre lande. Det har bare ikke noget at gøre med berostillelsen. Det var ren rutine. Det var også det, hun forklarede, at det var så naturligt at tænke på andre lande, at det var fuldstændig overraskende for hende, at det skulle kunne medføre, at man satte sagerne i bero. Det blev de forhåbentligt ikke, da man senere spurgte de 20 lande. Det var det, hun kunne bruge det til i dag. Astrid Fischer skal have ros for det, der kom ud af Orientering. Hun tror ikke, at Astrid Fischer selv ved, hvor meget hun afstedkom, men Astrid Fischer medvirkede til, at de 456 breve, hun sendte ud, blev sendt.” [4. juni 2013, side 1190-1192]

Endvidere henvises til kapitel 8, afsnit 8.3.2.8, hvor resten af Birthe Rønn Hornbechs forklaring om interviewet er gengivet.

9.3.11 Redegørelsen til integrationsministeren – notat af 13. januar 2011

I sagen findes et notat af 13. januar 2011 med følgende titel: ”Redegørelse for forløbet vedrørende udredningen samt for forløbet vedrørende behandlingen af ansøgninger om dansk indfødsret fra statsløse personer født i Danmark.” Kim Lun-

ding har påtegnet notatets forside: ”Kære DHR/KRE div. rett./spm.”. Notatet er sandsynligvis et udkast til det notat, som Claes Nilas havde anmodet om den 11. januar 2011.

I notatet hedder det:

”Redegørelse for forløbet vedrørende udredningen samt for forløbet vedrørende behandlingen af ansøgninger om dansk indfødsret fra statsløse personer født i Danmark.

I det følgende redegøres for forløbet vedrørende udredningen af rækkevidden af FN’s Konvention af 30. august 1961 om begrænsning af statsløshed samt af mulighederne for at justere praksis med henblik på at begrænse dobbelt statsborgerskab ligesom der redegøres nærmere for forløbet vedrørende behandlingen af ansøgninger om dansk indfødsret fra statsløse personer født i Danmark.

Udredningen af rækkevidden af FN’s Konvention af 30. august 1961 om begrænsning af statsløshed samt af mulighederne for at justere praksis med henblik på at begrænse dobbelt statsborgerskab.

Den 8. december 2005 indgik regeringspartierne Venstre og Det Konservative Folkeparti med Dansk Folkeparti en aftale om indfødsret. Ved aftalen blev de generelle retningslinjer for integrationsministerens udarbejdelse af lovforslag om indfødsrets meddelelse (naturalisation) fastlagt. Det blev som led i aftalen besluttet, at der skulle iværksættes en udredning af rækkevidden af FN’s Konvention af 30. august 1961 om begrænsning af statsløshed samt af mulighederne for at justere praksis med henblik på at begrænse dobbelt statsborgerskab.

I aftalen om indfødsret af 22. september 2008, jf. cirkulæreskrivelse nr. 61 af 22. september 2008 om retningslinjer for naturalisation, er det anført, at det ved den tidligere aftale af 8. december 2005 blev aftalt at iværksætte den nævnte udredning.

Baggrunden for aftalen om iværksættelse af en udredning af rækkevidden af FN’s Konvention af 30. august 1961 om begrænsning af statsløshed var et ønske blandt aftaleparterne om at undersøge muligheden for i videre omfang at kunne frakende personer, der begår alvorlige samfundsfarlige forbrydelser dansk indfødsret, uanset at de pågældende derved bliver statsløse. Samtidig var det begrundet i et ønske om at justere praksis med henblik på at begrænse tilfælde af dobbelt statsborgerskab i videre omfang.

Som følge af, at der er tale om en udredning af to for så vidt modstridende forhold idet muligheden for frakendelse i videre omfang – udover spørgsmålet om muligheden for frakendelse af dansk indfødsret i tilfælde, hvor den pågældende derved ville blive statsløs – forudsætter dobbelt statsborgerskab mens aftaleparterne i øvrigt har ønsket at undersøge mulighederne for efter dansk indfødsretslovgivning at kunne begrænse tilfælde af dobbelt statsborgerskab i videre omfang, blev der oprindeligt udarbejdet udkast til to udredninger. En udredning om rækkevidden af FN's Konvention af 30. august 1961 om begrænsning af statsløshed og en udredning vedrørende dobbelt statsborgerskab samt mulighederne for at justere praksis med henblik på at begrænse dobbelt statsborgerskab.

De første udkast til udredninger blev forelagt daværende integrationsminister Rikke Hvilshøj, ved mavebælte af 5. februar 2007. Efter drøftelse med ministeren den 8. februar 2007 blev der foretaget mindre ændringer i udredningen vedrørende dobbelt statsborgerskab og udkastet til udredningerne blev ved brev af 20. marts 2007 sendt til regeringens og Dansk Folkepartis indfødsretsordførere med henblik på drøftelse heraf.

På et møde mellem ministeren og regeringens og Dansk Folkepartis indfødsretsordførere den 22. marts 2007 drøftedes udkast til udredninger, og det blev på baggrund heraf besluttet at søge visse forhold yderligere afklaret for så vidt angår udredningen om mulighederne for at justere praksis med henblik på at begrænse dobbelt statsborgerskab, hvorefter der skulle indkaldes til et nyt møde.

Ved mavebælte af 20. juni 2007 blev notat med supplerende oplysninger vedrørende udkast til udredningen om mulighederne for at justere praksis med henblik på at begrænse dobbelt statsborgerskab forelagt ministeren med en indstilling om indkaldelse til nyt møde med indfødsretsordførerne.

Sagen blev efter ministerens ønske på ny forelagt ved mavebælte af 31. august 2007 samt endnu engang ved mavebælte af 8. oktober 2007.

Advokat Hans Boserup blev den 12. oktober 2007 efter anmodning meddelt aktindsigt i udredningen af rækkevidden af FN's Konvention af 30. august 1961 om begrænsning af statsløshed, hvor visse afsnit i udkastet til udredningen er undtaget fra aktindsigt, jf. offentlighedslovens § 13, stk. 1, nr. 6 og nr. 2. Brev af 12. oktober 2007 vedlægges til ministerens orientering.

Ved brev af 23. oktober 2007 anmodede Eva Ersbøll, Det Danske Institut for Menneskerettigheder, om aktindsigt i ministeriets sager om rækkevidden af FN's Konvention af 30. august 1961 om begrænsning af statsløshed og retningslinjer for behandlingen af ansøgninger fra personer, som er omfattet af konventionen samt i ministeriets sager om mulighederne for at justere praksis med henblik på at begrænse dobbelt statsborgerskab og de nyeste retningslinjer på området. Ministeriet meddelte ved brev af 28. november 2007, der vedlægges til ministerens orientering, Eva Ersbøll aktindsigt.

Der blev herefter den 24. oktober 2007 udskrevet valg til Folketinget.

Ny Alliance fremsatte den 8. april 2008 forslag til folketingsbeslutning om ændring af reglerne om dobbelt statsborgerskab, hvorved drøftelserne om udkastet til udredningen for så vidt på ny blev aktualiseret.

Ved mavebælte af 21. april 2008, der var vedlagt de forudgående mavebælter, blev notat med supplerende oplysninger forelagt ministeren. Mavebæltet vedlægges til ministerens orientering. Mavebæltet er ikke modtaget retur.

Ny Alliances forslag til folketingsbeslutning bortfaldt ved folketingsårets udgang, og et stort set enslydende forslag blev fremsat den 28. november 2008 af tre medlemmer af Det Radikale Venstre. Under førstebehandlingen af forslaget den 19. februar 2009 understregede ministeren, at det fortsat var regeringens opfattelse, at dobbelt statsborgerskab skal begrænses i videst muligt omfang, men tilkendegav samtidig, at regeringen var indstillet på at undersøge området nærmere, og at ministeriet allerede var i gang med at indhente oplysninger fra andre lande.

Efter ønske fra Anne-Marie Meldgaard (S) stillede Folketingets Indfødsretsudvalg den 27. februar 2009 spørgsmål 10, hvorefter ministeren blev anmodet om at redegøre for, hvornår ministeriet forventedes at fremlægge resultaterne af den igangsatte udredning om reglerne for dobbelt statsborgerskab i Danmark, i andre lande og i forhold til internationale konventioner.

Det fremgår af ministeriets besvarelse, at det ved indgåelsen af den politiske aftale mellem regeringen og Dansk Folkeparti den 22. september 2008 om blandt andet indfødsret blev aftalt, at aftaleparterne på baggrund af en udredning, som Integrationsministeriet har iværksat af reglerne om dobbelt statsborgerskab i Danmark, i andre lande og i forhold til internationale konventioner, vil overveje den fremtidige regulering af området. Det fremgår endvidere, at ministeriet, som det blev oplyst under førstebehandlingen af beslutningsfor-

slag nr. B 55 om dobbelt statsborgerskab, er i færd med at indhente yderligere oplysninger fra andre lande, og at resultatet af udredningen så hurtigt som muligt, når arbejdet er tilendebragt, vil blive fremlagt for Folketinget.

Udredningen om dobbelt statsborgerskab i Danmark, i andre lande og i forhold til internationale konventioner, der blev oversendt til Folketingets Indfødsretsudvalg ved brev af 23. april 2009, indeholder blandt andet en gennemgang af de grundlæggende principper og regler i dansk indfødsretslovgivning, af de relevante internationale konventioner på området, andre landes lovgivninger om dobbelt statsborgerskab og en gennemgang af fordele og ulemper ved dobbelt statsborgerskab med udgangspunkt i de adspurgte landes høringssvar.

Til ministerens orientering vedlægges den politiske aftale mellem regeringen og Dansk Folkeparti af 22. september 2008 samt udredningen af 27. marts 2009 om dobbelt statsborgerskab i Danmark, i andre lande og i forhold til internationale konventioner.

Til ministerens orientering kan det oplyses, at Astrid Fischer, P1 Orientering, over for ministeriets pressechef har oplyst, at hun formelt vil søge om aktindsigt i udkastet til udredningen om rækkevidden af FN's Konvention af 30. august 1961 om begrænsning af statsløshed.

Efter udarbejdelsen af udredningen om dobbelt statsborgerskab i Danmark, i andre lande og i forhold til internationale konventioner er der således ikke arbejdet yderligere på udredningerne.

Behandlingen af ansøgninger om dansk indfødsret fra statsløse personer født i Danmark.

I forbindelse med en gennemgang af behandlingen af ansøgninger om dansk indfødsret ved naturalisation fra statsløse personer født i Danmark blev Indfødsretskontoret i 2008 opmærksom på, at disse ansøgninger i perioden fra 1999 var blevet behandlet efter de almindelige retningslinjer for optagelse på et lovforslag om indfødsrets meddelelse.

Ved mavebælte af 18. august 2008, der vedlægges til ministerens orientering, blev indstilling vedrørende proceduren i forbindelse med behandlingen af ansøgninger om indfødsret fra personer, som er født statsløse i Danmark, forelagt ministeren. Det indstilles i mavebæltet blandt andet, at Indfødsretskontoret med henblik på at sikre Danmarks efterlevelse af FN's Konvention af 30. august 1961 om begrænsning af statsløshed fremover optager personer, som

opfylder de i konventionens artikel 1 anførte betingelser, på et lovforslag om indfødsretsmeddelelse, uanset om de opfylder betingelserne i cirkulæreskrivelsen om naturalisation.

Ved mavebælte af 23. januar 2009 blev notat af 19. januar 2009 om behandlingen af ansøgninger fra personer, der er født statsløse i Danmark, i forhold til Danmarks internationale forpligtelse til at begrænse statsløshed samt en række indstillinger forelagt ministeren.

Det blev herunder indstillet, at Danmark opfylder sine internationale forpligtelser på statsborgerretsområdet ved ex officio at genoptage behandlingen af ansøgninger fra personer, der er født statsløse i Danmark, og som opfylder betingelserne i FN's Konvention af 30. august 1961 om begrænsning af statsløshed med henblik på, at ansøgerne optages på et lovforslag om indfødsretsmeddelelse, idet ministeriet beklageligvis i syv tilfælde (på daværende tidspunkt) havde meddelt afslag til de pågældende, under henvisning til at de ikke opfyldte samtlige af de betingelser, der fremgår af retningslinjerne for optagelse på et lovforslag om indfødsretsmeddelelse. På tilsvarende vis blev det indstillet ex officio at genoptage behandlingen af ansøgninger fra personer, der er født statsløse i Danmark og som opfylder betingelserne i FN's Konvention af 20. november 1989 om barnets rettigheder, der er implementeret i retningslinjernes § 17, med henblik på optagelse på et lovforslag om indfødsretsmeddelelse, idet ministeriet fejlagtigt i fire tilfælde (på daværende tidspunkt) havde meddelt afslag til de pågældende, under henvisning til at de ikke opfyldte samtlige af de betingelser, der fremgår af retningslinjerne for optagelse på et lovforslag om indfødsretsmeddelelse.

Endvidere blev ministeren forelagt breve til Folketingets Indfødsretsudvalg til godkendelse og underskrift med henblik på en orientering af udvalget, herunder brev i fortrolig form vedrørende orienteringen om de konkrete sager.

Til ministerens orientering vedlægges endvidere mavebælte af 20. februar 2009 som opfølgning på mavebælte af 23. januar 2009, hvori der blandt andet henvises til, at ministeren har tilkendegivet ønske om, at spørgsmålene vedrørende de statsløse blev rejst på det kommende NSHF ministermøde i juni 2009. Endvidere blev det indstillet, at modtagne ansøgninger fra statsløse personer indtil videre blev behandlet efter de gældende retningslinjer, hvilket ville betyde, at ansøgere i nogle tilfælde ville blive meddelt afslag.

Ved mavebælte af 12. november 2009, der vedlægges til ministerens orientering, blev ministeren forelagt opdateret notat af 30. oktober 2009, oprindeligt

af 19. januar 2009, om behandlingen af ansøgninger fra personer, der er født statsløse i Danmark, i forhold til Danmarks forpligtelse til at begrænse statsløshed. Notatet var opdateret med oplysninger fra de nordiske lande, efter at spørgsmålet havde været drøftet på NSHF ministermødet, der blev afholdt den 24.- 26. juni i Norge, samt på det nordiske embedsmandsmøde om statsborgerskab, der blev afholdt i København den 5. oktober 2009.

Ved mavebølter af 3., 14. og 17. december 2009, der vedlægges til ministerens orientering, blev sagen på ny forelagt ministeren. Ministeren orienterede herefter ved brev af 8. januar 2010 MF Tom Behnke, MF Gitte Lillelund Bech og MF Søren Krarup om problemstillingen vedrørende de statsløse forud for en formel orientering af Folketingets Indfødsretsudvalg. Brevet af 8. januar 2010 vedlægges til ministerens orientering.

Ved mavebølge af 18. januar 2010 blev ministeren forelagt udkast til besvarelse af en henvendelse fra MF Søren Krarup samt udkast til breve til Folketingets Indfødsretsudvalg. Indfødsretsudvalget blev herefter ved brev af 27. januar 2010 samt ved fortroligt brev af 28. januar 2008 orienteret om problemstillingen. Mavebølten vedlægges til ministerens orientering.

Efter orienteringen af Indfødsretsudvalget i januar 2010 genoptog ministeriet i februar 2010 ex officio behandlingen af de ansøgninger fra statsløse personer, der tidligere var meddelt afslag.

Efter at ministeriet var blevet opmærksom på, at ansøgninger fra statsløse personer i perioden fra 1999 var blevet behandlet efter de almindelige retningslinjer for optagelse på et lovforslag og ikke i overensstemmelse med konventionerne, og det blev besluttet, at behandlingen af allerede modtagne ansøgninger fra statsløse indtil videre skulle behandles efter gældende retningslinjer, blev journalnumrene på de ansøgninger, hvor ministeriet herefter meddelte afslag, opført på en liste, således at ministeriet hurtigt var i stand til på ny at tage sagerne frem.

Den fejlagtige behandling af ansøgningerne er primært sket, efter at retningslinjerne for optagelse på et lovforslag om indfødsrets meddelelse i december 2005 og i september 2008 blev skærpet, og størstedelen af de fejlagtigt meddelte afslag er dermed meddelt i perioden fra 2007-2009.

Det forhold, at ansøgningerne i en periode ikke er behandlet i overensstemmelse med konventionerne, beror på en menneskelig fejl, som skyldes en

manglende opmærksomhed på den særlige retsstilling, idet de statsløse personer i vidt omfang har opfyldt de almindelige betingelser i retningslinjerne.

Dette er også begrundelsen for, at den daværende integrationsminister Rikke Hvilshøj, i brev af 7. juni 2006 til Institut for Menneskerettigheder, der vedlægges til ministerens orientering, og som Rikke Hvilshøj er citeret for i Informations artikel af 12. januar 2011, oplyste, at den nugældende mulighed for erhvervelse af dansk indfødsret efter forudgående orientering af Indfødsretsudvalget når konventionens betingelser er opfyldt, findes at være fuldt ud tilstrækkelig.”

9.3.12 Spørgsmål af 12., 13., og 14. januar 2011 til integrationsminister Birthe Rønn Hornbech fra Folketingets Indfødsretsudvalg

Den 12., 13. og 14. januar 2011 modtog Birthe Rønn Hornbech spørgsmål 3-27 fra Folketingets Indfødsretsudvalg stillet efter anmodning fra medlemmerne Hanne Agersnap (SF), Jørgen Poulsen (RV) eller Johanne Schmidt-Nielsen (EL).

Spørgsmålene angik bl.a. følgende problemstillinger (med spørgsmålets nummer angivet i parentes):

- Præcist hvornår blev man i Integrationsministeriet opmærksom på, at Danmark siden 2004 ikke havde levet op til 1961-konventionen, og at en række ansøgninger fejlagtigt var blevet behandlet efter de almindelige retningslinjer (3)?
- Hvordan behandlede man i Integrationsministeriet ansøgninger om statsborgerskab fra ansøgere omfattet af 1961-konventionen, fra man var blevet opmærksom på, at disse sager ikke burde være blevet behandlet efter de almindelige retningslinjer. Blev behandlingen af sagerne sat i bero, informerede man ansøgerne – mens ministeriet undersøgte problemstillingen – om, at 1961-konventionen muligvis ville kunne få konsekvenser for deres sag, således at de ikke ville blive mødt af de sædvanlige krav (4)?
- Hvad har man præcist foretaget sig for at undersøge retsstillingen vedrørende Danmarks forpligtelser efter 1961-konventionen. Hvilke andre lande har man konsulteret, og hvordan håndterer man i disse lande forpligtelserne i henhold til konventionen (6)?
- Hvordan informeres der i dag om 1961-konventionen bl.a. på www.nyidanmark.dk og i vejledninger og cirkulærer (7)?
- Hvor længe har Integrationsministeriet fejlbehandlet sager omfattet af børnekonventionen (12)?
- Er der børn omfattet af børnekonventionen, som har fået dansk statsborgerskab (13)?

- Hvordan har man før 11. januar 2011 informeret offentligheden om børnekonventionen (14)?
- Hvor mange sager omfattet af børnekonventionen vurderes at være fejlbehandlet (15)?
- Hvor mange ansøgere omfattet af 1961-konventionen har i perioden fra 1990-2004 fået tildelt statsborgerskab, og hvor mange har fået afslag, selv om de rettelig burde have fået statsborgerskab (16)?
- Findes der personer omfattet af 1961-konventionen, som ikke er kommet med i genoptagerpakken, fordi de – eventuelt på grund af mangelfuld information – har søgt efter de er fyldt 21 år (18)?
- Hvad vil man fremadrettet gøre for de personer, der ikke har søgt dansk statsborgerskab, mens de var 18-21 år, fordi de ikke har været opmærksomme på den særlige mulighed, der ligger i 1961-konventionen (19) Vil ministeren overveje en særordning (24)?
- Hvad er årsagen til, at der først informeres om rettighederne for personer omfattet af 1961-konventionen og børnekonventionen på Integrationsministeriets hjemmeside den 12. januar 2011 (20-21)?
- Vil ministeren tage initiativ til, at statsløse børns og unges rettigheder bliver skrevet direkte i indfødsretsloven (26)?
- Vil ministeren tage initiativ til, at politiet og andre myndigheder, der er i kontakt med og rådgiver herboende udlændinge, får kendskab til statsløse børns og unges særlige muligheder for at få dansk statsborgerskab (27)?

Spørgsmålene blev besvaret den 8. februar 2011, jf. afsnit 9.3.32.

9.3.13 Mails af 13. januar 2011 fra integrationsminister Birthe Rønn Hornbech om Danmarks forpligtelser efter børnekonventionen, retningslinjer mv.

Samtidig med at arbejdet med udarbejdelse af en redegørelse til Birthe Rønn Hornbech blev indledt, skrev Birthe Rønn Hornbech i en mail af 13. januar 2011 kl. 00.53 med overskriften ”indfødsret igen” til Claes Nilas, Christian Lützen og Kim Lunding følgende:

”Nu er børnekonv. i forbindelse med statsborgerskab i spil. Det må vi ha med i drøftelserne. Vi må være helt sikre på, at der ikke er noget, vi har overset.

Jeg må indrømme, at det bliver mere og mere mærkeligt, at Rikke har afgivet garantier, som indfødsretskontoret vel selv har skrevet, men ikke selv rettet sig efter.

Alle de dumheder og forsømmelser kræver, at vi er meget, meget omhyggelige.

Jeg mener, at vi torsdag må gennemgå det fine papir, som jeg så hurtigt har fået, men da sagen fortsætter i medierne og jeg føler mig bagefter i viden må vi have en drøftelse om,

1. hvordan vi omgående får ændret eller skabt interne regler så der ikke er tvivl om sagsbehandlingen - og det skal formuleres så sagsbehandlere, der ikke er jurister kan forstå dette
2. får drøftet spørgsmålet om børnekonventionen
3. hvor mange og hvordan vi finder de berørte personer.
4. får dyrket juraen og udviklingen lidt grundigere tilbage til 99

Jeg er ked af den sag og har den opfattelse, at jeg hellere giver en for meget end en for lidt statsborgerskab. Dette her strider i den grad mod mine grundholdninger.

Bemærk: Der er også et pres for, at konventionen skal fremgå direkte af loven. Det skal den ikke!!!!

Jeg blev spurgt af regeringen i 2001 i anledning af en betænkning om anbefalinger af inkoperering af diverse konventioner og indstillede et nej, og det holder jeg fast i. Det har jeg udtalt masser af gange og regeringen har indtaget den samme officielle holdning.

Men så meget desto mere grund er der naturligvis til at sikre, at både de interne og de eksterne retningslinier er helt klare.

Jeg taler ikke med Information og melder først ud, når jeg kan sende en presmeddelelse, der er mur- og nagelfast efter samråd med Jer.”

I en artikel fra Ritzau ”Venstre forsvarer ulovlige afslag” fra den 11. januar 2011 er Karsten Lauritzen (V) citeret for at have udtalt bl.a., at integrationsministeren allerede for et år siden skrev til Folketingets Indfødsretsudvalg, at man måske havde fortolket konventionen forkert, og at det ikke havde taget seks år, men et år efter man blev opmærksom på, at praksis havde udviklet sig. Som en kommentar til denne artikel mailede Birthe Rønn Hornbech den 13. januar 2011 kl. 00.57 til Christian Lützen og Claes Nilas følgende:

”Det er jo sødt af ham at forsvare en dårlig sag. Men det er jo det rene kodyl. Vi har overhovedet ikke fortolket på konventionen. Vi har blæst på den.”

9.3.14 Mail af 14. januar 2011 fra Eva Ersbøll om oplysninger på Integrationsministerets hjemmeside om pligt til at underskrive erklæringer

Ved mail af 14. januar 2011 kl. 10.18 skrev seniorforsker Eva Ersbøll fra Institut for Menneskerettigheder til Dorit Hørlyck angående oplysningerne på hjemmesiden om, at ansøgere omfattet af 1961-konventionen skulle underskrive erklæringer. Se herom i afsnit 9.3.5. I mailen hedder det:

”I har et problem med de nye regler for her fødte statsløses ansøgning om statsborgerskab (på jeres hjemmeside), idet I opstiller en yderligere betingelse om underskrift på flere erklæringer. Det er i bedste fald diskutabelt, om det er i overensstemmelse med 1961-konventionerne, og under alle omstændigheder er jeres vejledning om, at man ved fortielse af oplysninger kan risikere efterfølgende at blive frakendt sin indfødsret, forkert. Jeg vil henlede jeres opmærksomhed herpå før ministeren går ud med sin redegørelse i dag (forstår jeg hun vil på henvendelser fra pressen). Mit forslag vil være, at hun siger noget om det, evt. blot, at hun også vil se på formuleringen af reglerne, så hun tager højde for en eventuel kritik.”

Dorit Hørlyck videresendte samme dag kl. 10.47 mailen til Kim Lunding med følgende bemærkninger:

”Vi har fundet, at det måtte være i orden at bede om de pågældende erklæringer ud fra et synspunkt om, at det ikke kan have været FN-konventionens formål at give statsborgerskab til personer, der ikke ønskede at være en del af det pågældende lands identitet. Mht. erklæringen om ikke at have begået kriminalitet eller terror og vejledningen om, at man ved fortielse kan risikere at blive frakendt sin indfødsret, ja, da har vi også skønnet, at det var i orden at bede om denne underskrift, da en af betingelserne i FN-konventionen trods alt er, at man ikke må have begået forbrydelser mod landets sikkerhed.

Er du enig, eller skal vi give helt slip?”

I en mail kl. 10.48 skrev Kim Lunding, at det afgørende var, hvad der holdt i forhold til konventionerne, hvortil Dorit Hørlyck kl. 10.50 svarede med kopi til Kirs Reinholt:

”Ok - jeg kan ikke sige andet end hvad jeg har sagt nedenfor. Og det kan selvfølgelig diskuteres. Hvis intet skal være til diskussion, så må vi jo tage det ud. Men vi kommer med vores bemærkninger på mavebæltet, så må beslutningen komme fra øverste sted.”

Kim Lunding tilsluttede sig i en mail kl. 10.53 dette.

Dorit Hørlyck videresendte samme dag kl. 12.33 Eva Ersbølls mail til Anne Thorsen. På en udskrift af mailen er der af Birthe Rønn Hornbech med henvisning til ordene ”... se på formuleringen af reglerne...” anført, at ”der er ingen regler”.

Birthe Rønn Hornbech skrev samme dag kl. 14.10 en mail til Eva Ersbøll. Hun videresendte kl. 14.24 mailen til Claes Nilas og Christian Lützen. Af mailen fremgik, at hun lige havde fået overbragt en mail fra Eva Ersbøll. I øvrigt hedder det i mailen til Eva Ersbøll:

”Jeg har naturligvis haft dig og din afhandling i tankerne i de seneste dage. Jeg håber derfor, at du, når jeg har lidt bedre overblik, vil modtage en invitation.

Jeg har for nogle dage siden givet besked om, at vi nu skal have hele regelsæt med instrukser også til politiet op på bordet. Derudover må vi finde ud af, hvor mange statsløse, der er her i landet under 35 år. Vi må så finde ud af om det er muligt selv at få fat i dem eller opfordre dem til at søge.

Endelig vil vi naturligvis i forbindelse udformning af instrukser til medarbejderne sørge for en vejledning til borgerne på hjemmesiden.

Jeg fandt det blot vigtigt, at jeg fik meldt ud nu, da vi for tiden behandler et lovforslag om indfødsrets meddelelse.

Jeg skal ikke lægge skjul på, at sagen kom helt bag på mig sidste år, og at jeg ikke nogen steder har efterladt tvivl om, at sagen skulle bringes i orden.

Derfor kulegraver vi nu tilbage til 1999.

Jeg er stadig 117 spørgsmål om, hvad der egentlig er sket, og i den forbindelse vil jeg naturligvis også have fundet det brev frem, som du skrev til Rikke Hvilshøj.

Men som sagt, når jeg noget mere vil jeg være meget glad for om du ville sige ja til en invitation til at komme og øse af din viden. Jeg kommer naturligvis også gerne til dig.

Jeg er lige så interesseret som du, i at vi ikke overser noget. Om vi så er enige i fortolkning af konventionerne er en helt anden sag. Men jeg vil meget gerne høre dine råd m.v.”

Kirsa Reinholdt har forklaret, at

”det var først i 2011, at de blev tilstrækkeligt opmærksomme på, at erklæringerne ikke skulle være udformet som de almindelige erklæringer, som alle andre udlændinge skrev under på, men skulle være formuleret i overensstemmelse med de betingelser, der kan stilles efter 1961-konventionen.

Foreholdt referat af sag nr. 750, internt notat af 17. januar 2011 ”*Talt med Kirsa, ans. skal optages nu da han er statsløs, selvom erklæ. ikke er indkommet.*” forklarede vidnet, at når der står ”selvom erklæringerne ikke er indkommet”, vil hun tro, at det var de erklæringer. Hun husker ikke den konkrete sag, men hun vil tro, at hun på det tidspunkt i 2011 havde lavet et udkast til en ny hjemmesidetekst. Hun kan ikke huske, hvornår Eva Ersbølls mail kom, men de var ved at være bevidste om, at de skulle have formuleret erklæringerne på en anden måde. Når det sker på det tidspunkt, handlede det også om, at den 14. januar 2011 var der lukkedato for at blive optaget på det lovforslag, der blev fremsat i april 2011. Det betød, at de ikke kunne lade være med at optage en statsløs, som i øvrigt opfyldte betingelserne, på lovforslaget, fordi erklæringerne ikke var kommet. Det var lige så meget det ræsonnement, at ansøgeren bare skulle optages. Han skulle ikke vente til oktober-lovforslaget, fordi de skulle vente på de erklæringer. Det var lige så meget en bevidstgørelse om, hvorvidt ansøgerne skulle udfylde erklæringerne med den ordlyd, og at det samtidig ikke skulle være en hindring for, at de blev optaget på lovforslaget, hvis de var i tvivl om, hvorvidt de skulle udfylde dem. Forespurgt om man kunne tage det som udtryk for, at man godt kunne stoppe ansøgere, der ikke afgav erklæringen, forklarede vidnet, at det var en bevidstgørelse om, at erklæringen skulle se anderledes ud, men også at de nok aldrig, hvis erklæringen ikke var udfyldt korrekt, ville afvise at optage den pågældende. Foreholdt at dette var en situation, hvor erklæringen slet ikke kom, forklarede vidnet, at hun ikke kan huske, hvornår mailen fra Eva Ersbøll er fra, men da de fik den, blev de i tvivl om, hvorvidt de overhovedet kunne bede om/kræve erklæringer. Hun kan ikke huske sagen konkret. Hun tænkte, at det kunne have en betydning med lukkedatoen. [12. april 2013, side 716-717]

Foreholdt ekstraktens side 693 (Mail af 14. januar 2011 fra Eva Ersbøll til Dorit Hørlyck) og forespurgt om hjemmesideforslaget kom på, forklarede vidnet, at det gjorde det. Foreholdt ”... *Jeg ville sige, at I har et problem med de nye regler for her fødte statsløse ansøgning om statsborgerskab (på jeres hjemmeside), idet I opstiller en yderligere betingelse om underskrift på flere erklæringer. Det er i bedste fald diskutabelt om det er i overensstemmelse med 1961-konventionen, og under alle omstændigheder er jeres vejledning om, at man ved fortielse af oplysninger kan risikere efterfølgende at blive frakendt sin indfødsret, forkert. Jeg vil henlede jeres opmærksomhed herpå før ministeren går ud med sin redegørelse i dag (forstår jeg hun vil på henvendelser fra pressen). Mit forslag ville være, at hun siger noget om det, evt. blot, at hun også vil se på formuleringen af reglerne, så hun tager højde for en eventuel kritik. ...*” og at Birthe Rønn Hornbech har skrevet ”*der er ingen regel*”, og forespurgt hvad ministeren sigter til, forklarede vidnet, at Eva Ersbøll skrev ”se på formuleringen af reglerne”, men der var udover konventionens bestemmelser og § 17 i aftalen ikke nogen regler. Der var ikke regler om, hvorvidt de kunne stille krav om erklæringer for statsløse. Forespurgt hvad dette satte i gang i ministeriet, forklarede vidnet, at på dette tidspunkt kørte de det parallelle forløb, hvor ministeren besluttede, at der skulle laves en intern undersøgelse af spørgsmålet. Nanna Fischer blev nu koblet på sagen igen. Den første reaktion, der kom på mailen, var, at Dorit Hørlyck talte med Eva Ersbøll, hvilket de orienterede ministeren om i et senere mavebælte. Den endelige undersøgelse og afklaring af, hvilke erklæringer de kunne kræve, og hvordan de skulle formuleres, blev først afklaret i de mavebælter, som Nanna Fischer lagde op i løbet af januar 2011. Nanna Fischer havde direkte reference til Kim Lunding i forhold til undersøgelsen.” [12. april 2013, side 720]

9.3.15 Integrationsministeriets pressemeddelelse af 14. januar 2011

I en pressemeddelelse af 14. januar 2011 oplyste Integrationsministeriet, at Birthe Rønn Hornbech iværksatte en undersøgelse for at få ryddet op i forhold til fejlbehandling og for at sikre, at alle statsløse fik den retsstilling, som følger af konventionerne. I pressemeddelelsen hedder det:

“Statsløse personer født i Danmark mellem 18 og 21 år har i henhold til FN’s konvention af 30. august 1961 om begrænsning af statsløshed ret til at blive optaget på et lovforslag om indfødsrets meddelelse uden at opfylde de almindelige betingelser for erhvervelse af statsborgerskab.

Tilsvarende har statsløse personer født i Danmark under 18 år, i henhold til FN’s konvention af 20. november 1989 om barnets rettigheder ret til at blive

optaget på et lovforslag om indfødsrets meddelelse uden at opfylde de almindelige betingelser for erhvervelse af statsborgerskab.

Fra 1999, hvor erklæringsmuligheden i indfødsretslovens § 3 blev begrænset, skulle statsløse personer født i Danmark og omfattet af de 2 konventioner optages på lovforslag om indfødsrets meddelelse, selv om de ikke opfyldte samtlige betingelser i retningslinjerne.

Ved lov nr. 1102 af 29. december 1999 blev bl.a. vandelskravet indført. Det fremgår af forarbejderne til lovforslaget, at såfremt en statsløs person, der efter FN-konventionen har krav på at opnå statsborgerskab, ikke opfylder betingelserne i indfødsretslovens § 3, vil pågældende i stedet blive medtaget på lovforslag om indfødsrets meddelelse.

Ved en lovændring i 2004 (lov nr. 311 af 5. maj 2004) blev erklæringsbestemmelsen yderligere begrænset til alene at omfatte nordiske statsborgere, hvorefter det – som det fremgår af lovforslagets bemærkninger – skal sikres, at Danmarks forpligtelser efter konventionen skal opfyldes på anden måde. Integrationsministeriet vil derfor – efter forudgående orientering af Folketingets Indfødsretsudvalg – optage personer omfattet af konventionen på et lovforslag om indfødsrets meddelelse, når de i konventionen nævnte betingelser er opfyldt.

I de senere dage er det i pressen kommet frem, at Integrationsministeriet tidligere ved en fejl har meddelt afslag på optagelse på lovforslag om meddelelse af indfødsret til statsløse personer omfattet af de to nævnte konventioner.

Integrationsministeriet blev selv opmærksom på dette forhold, og Integrationsministeriet meddelte ved brev af 27. januar 2010 Folketingets Indfødsretsudvalg, at Integrationsministeriets Indfødsretskontor efter en gennemgang af sagsbehandlingen i Indfødsretskontoret var blevet opmærksom på, at behandlingen af sager omfattet af de to konventioner er sket i overensstemmelse med de almindelige retningslinjer for behandlingen af sager om dansk indfødsret ved naturalisation, hvorefter der blandt andet stilles krav om vandelskrav samt krav om dokumentation for danskkundskaber og en bestået indfødsretsprøve.

Integrationsministeriet meddelte i den forbindelse, at Danmarks Internationale forpligtelser i henhold til de to konventioner betyder, at ansøgere omfattet af de to konventioner ikke nødvendigvis opfylder samtlige betingelser i de almindelige retningslinjer for optagelse på et lovforslag om indfødsrets meddelelse

ved naturalisation, herunder blandt vandelskravet, og kravet om dokumentation for dansk kundskaber og en bestået Indfødsretsprøve.

Integrationsministeriet meddelte endvidere, at ministeriet fremover i fortrolig form forud for optagelse af personer omfattet af konventionerne på et lovforslag om indfødsrets meddelelse, når de betingelser i konventionerne er opfyldt, vil orientere udvalget særskilt herom. Endvidere vil det angives i bemærkningerne til det enkelte lovforslag, hvilke personer på lovforslaget, der efter de to konventioner har krav på at opnå dansk indfødsret.

Med henblik på at sikre, at der er ryddet helt op i forhold til denne fejlbehandling af ansøgninger om indfødsret fra personer, der er statsløse, og at sikre at alle statsløse får den retsstilling, som de har krav på efter de to konventioner, er der iværksat følgende:

- Integrationsministeriet udreder retsgrundlaget for indfødsret til statsløse tilbage fra 1999 i forhold til både FN's konvention af 30. august 1961 om begrænsningen af statsløshed og FN's konvention af 20. november 1989 om barnets rettigheder.
- Integrationsministeriet undersøger i Indfødsretskontorets journaler, hvor mange ansøgninger om statsborgerskab, der foreligger fra statsløse personer helt tilbage fra lov nr. 1102 af 29. december 1999 om ændring af indfødsretsloven, hvor bl.a. vandelskravet blev indført.
- Alle sager vedrørende statsløse findes frem, og det kontrolleres, at alle ansøgere har fået den retsstilling, som de to konventioner giver de pågældende.
- Det undersøges, hvad der er baggrunden for denne fejlbehandling i Indfødsretskontoret.
- Der opstilles en procedure, der sikrer fuldt ud, at en fejlbehandling ikke kan finde sted på ny.
- Det skal undersøges særligt, om personer, der måtte have opfyldt betingelserne i konventionerne i perioden fra lov nr. 1102 af 29. december 1999 og frem til nu, skal have mulighed for at blive optaget på et lovforslag om indfødsrets meddelelse.
- Der indhentes relevant statistisk materiale om statsløse.

Resultatet af undersøgelsen skal foreligge den 31. januar 2011.”

Opgaven med at forestå undersøgelsen blev givet til Nanna Fischer, der fra sommeren 2006 til sommeren 2008 havde været souschef i Indfødsretskontoret, og nu var souschef i Integrationsministeriets Udlændingekontor. Det fremgår af sagens dokumenter, at hun refererede direkte til Kim Lunding i forbindelse med undersøgelsen.

9.3.16 Interview med integrationsminister Birthe Rønn Hornbech i Orientering, P1, den 14. januar 2011

DR's Orientering på P1 bragte den 14. januar 2011 et indslag, hvor Astrid Fischer igen interviewede Birthe Rønn Hornbech om sagen. Interview af 12. januar 2011 er omtalt i afsnit 9.3.10. Af interviewet den 14. januar 2011 fremgår ifølge kommissionens afskrift bl.a. følgende:

”Birthe Rønn Hornbech: Jeg kan jo først sige, at jeg synes, at jeg manglede svar på en række spørgsmål, og derfor vil jeg simpelthen gøre to ting. Jeg vil dels se på det retlige og få indført nogen helt klare instrukser om, hvordan de her sager skal behandles, og så vil jeg så afsøge, hvor mange statsløse har vi i Danmark, prøve at se på aldersfordelingen, og så se, om der er nogle grupper, vi af egen drift bør henvende os til ud fra det synspunkt, at de kunne have fået en ret på et tidligere tidspunkt. Altså – jeg vil forsøge både at genoprette skaden, og selvfølgelig meget vigtigt for mig, også at få formuleret nogle helt klare instrukser, så der ikke er nogen tvivl om, hvordan de sager skal behandles, fordi for mig er det helt grundlæggende og en naturlig ting, at konventionerne indgår som forudsætning i alt, hvad der er dansk ret, og det har jeg jo selvfølgelig også troet, at de gjorde her. Men nu må jeg prøve at finde ud af, hvordan det er sket, men kan jeg ikke det, så skal vi under alle omstændigheder rydde op. Så det er en forårsrengøring, jeg går i gang med. Eller er gået i gang med allerede her i løbet af ugen.

Astrid Fischer: I onsdags mente Birthe Rønn Hornbech, at hun næppe kunne blive klogere på, hvad der var gået galt, men nu vil hun altså undersøge det nøjere, helt tilbage til 1999, og altså også under tidligere ministre.

Birthe Rønn Hornbech: Jeg vil prøve at finde alle de papirer frem, der er. Simpelthen, fordi jeg vidste jo ikke for eksempel, at Rikke Hvilshøj havde givet forsikring om, at konventionerne overholdes - fordi det i sig selv burde jo også have givet anledning til, at man lige én gang til tjekkede, om sagerne blev behandlet efter konventionen. Men jeg tror, at det der er sket er, at det er så selvfølgelig, at konventionerne ikke har haft nogen selvstændig betydning, dengang der ikke var vandelskrav, og efterhånden som man så har stillet

vandelskrav, så har man altså simpelthen overset, at nu var der brug for en særlig instruks. Man skal huske, at i indfødsret, der sidder jo en lang række sagsbehandlere, som sidder langt fra det politiske system - og om jeg så må sige - alene behandler sagerne, og det må jeg jo så også have koblet sammen med dem, der yder ministerbetjening til mig, så vi er sikre på, at det jeg siger, det ryger ud i allersidste led.

Astrid Fischer: ... Konventionen giver ret til at indgive ansøgning, til man er 21. Så statsløse helt op til 35 års alderen kan have misset chancen. Vil Birthe Rønn Hornbech nu garantere, at de får en ny chance?

Birthe Rønn Hornbech: Nu kan man jo sige, at netop fordi de ikke har vidst, at der var en praksis, der ikke var rigtig, så har de jo hele tiden haft muligheden for at søge efter konventionerne, men det er der så mange, der ikke har gjort. Men jeg har så vejledt allerede forleden dag – på hjemmesiden – og det er klart, at de instrukser, jeg nu vil udforme, de skal også udformes, så offentligheden i fremtiden er klar over det, og så er det altså, at jeg, når jeg får det statistiske materiale, må prøve at se, hvordan kan vi håndtere den situation, at der er en gruppe, som efter min mening af egen skyld ikke har søgt, men om de så alligevel skal opsøges. Det er jo det, der også skal indgå i undersøgelsen, at nu må vi først få kortlagt det, og så må jeg finde ud af, om vi overhovedet kan identificere de personer. Det har jeg ingen anelse om, om vi kan.

Astrid Fischer: Men af egen skyld, siger du, altså hvis de skulle have søgt, så skulle de have vist mere om konventionen end embedsmændene i Integrationsministeriet?

Birthe Rønn Hornbech: Det kan man sige, men man kan sige, at fejlen som sådan har jo ikke haft nogen betydning for, hvad folk vidste, netop fordi folk ikke har kendt fejlen, men det er jo klart, at fremover så giver det jo anledning til, at nu vejleder man selvfølgelig meget tydeligt, om det her siger sig selv.

Astrid Fischer: Men når undersøgelsen af, hvem der har været berørt af, at konventionen ikke er blevet fulgt, er færdig, vil ministeren melde ud, hvordan de statsløse op til 35 års alderen skal forholde sig. Så du har ikke endeligt taget stilling til det?

Birthe Rønn Hornbech: Nej, fordi i virkeligheden vil jeg jo helst skrive ud til hver enkelt, men det ved jeg overhovedet ikke, om det kan lade sig gøre, og jeg aner ikke i øjeblikket, hvor mange det drejer sig om. Men alle der allerede nu ikke er fyldt 35 år eller 34½ – hvor meget det kan blive – de er selvfølgelig-

lig velkomne til at skrive nu, fordi hvis de så er berettigede, så får de det jo hurtigere, end at de skal vente på, at jeg skriver til dem eller får meldt nogle retningslinjer ud.

Astrid Fischer: Om de er berettiget? Det ved du så ikke?

Birthe Rønn Hornbech: Jeg er jo nødt til at se hver enkelt sag. Jeg lover jo aldrig nogen noget, fordi alt er jo en konkret sagsbehandling. Vi skal jo også undersøge, om det passer, at de er statsløse og sådan noget.

Astrid Fischer: Det vil sige – alle der er op til 35 år og statsløse i hvert fald har muligheden for at få set på deres sag. Er det sådan en garanti, du giver?

Birthe Rønn Hornbech: Alle, der er under 35 år, kan skrive direkte til mig, så kan de få besked, fordi det er selvfølgelig lettere, end hvis vi skal til at finde dem. Men der vil også være nogen, der måske tror, at de er statsløse. Nu har jeg stor erfaring med det, og som så alligevel ikke kan få, for man skal jo altså være født her.”

9.3.17 Mail af 16. januar 2011 fra Dorit Hørlyck vedrørende bidrag til statsministerens besvarelse af spørgsmål nr. S 854

Astrid Krag (SF) stillede den 11. januar 2011 følgende spørgsmål S 854 til statsministeren:

“Hvilke konsekvenser mener statsministeren det bør have for den ansvarlige minister, hvis der er givet en instruks fra ministeriets side om at undlade at give statsløse borgere indfødsret i medfør af gældende regler?”

Anne Thorsen skrev i en mail den 14. januar 2011 til Kim Lunding med kopi til Dorit Hørlyck, at Statsministeriet ønskede et indholdsmæssigt bidrag til besvarelse af spørgsmålet, og hun anmodede om, at der blev lagt et udkast til bidrag op inden kl. 10 mandag den 16. januar 2011. I en senere mail samme dag til Kim Lunding og Dorit Hørlyck skrev Anne Thorsen:

”Ministerens umiddelbare bemærkninger er, at der skal gives et kort svarbidrag:

“Jeg skal stærkt beklage, at der er sket en fejlbehandling at disse sager.

Den generelle betydning af konventionen er ikke blevet omsat i forhold til behandlingen af de konkrete sager”

Ved mail af 16. januar 2011 sendte Dorit Hørlyck et udkast til bidrag til besvarelse af spørgsmål nr. S 854 til Kim Lunding med kopi til Kirsra Reinholt. Det hedder i mailen:

”Jeg har spurgt Anne, hvad der menes med et indholdsmæssigt bidrag. Anne har spurgt ministeren om, hvad hun finder, at der skal stå, og ministerens umiddelbare bemærkninger kan du se nedenfor.

Da spørgsmålet ikke går på, om der er givet en sådan instruks, men kun hvis der er, så vil jeg undlade at komme ind på det her, men når det bliver aktuelt at besvare det pågældende spm., skal jeg henlede opmærksomheden på det mavebælte af 20. februar 2009 som opfølgning på mavebælte af 23. januar 2009, som er omtalt i redegørelsen på s. 4, hvori det – efter drøftelse med dig – blev indstillet, at modtagne ansøgninger fra statsløse personer indtil videre blev behandlet efter de gældende retningslinjer, hvilket ville betyde, at ansøgere i nogle tilfælde ville blive meddelt afslag. Indstillingen er tiltrådt af dig, Claes og ministeren. Da det ikke var nogen permanent løsning, men alene en midlertidig løsning, der fandt sted, mens hele problematikken blev nærmere overvejet, kan det vel forsvares på den måde.

Tilbage til bidraget. Jeg foreslår:

“Til brug for statsministerens besvarelse af spørgsmål nr. S 854 skal Integrationsministeriet foreslå følgende:

Jeg skal stærkt beklage, at der er sket en fejlbehandling af en række ansøgninger fra statsløse personer om erhvervelse af dansk indfødsret, således at de ikke i forbindelse med behandlingen af deres ansøgning fik den retsstilling, som de havde krav på efter FN-konventionen om begrænsning af statsløshed.

Da Integrationsministeriet selv er blevet opmærksom på den fejlagtige sagsbehandling og ex officio har genoptaget behandlingen af de omhandlede ansøgninger, således at de pågældende nu ved den netop vedtagne lov om meddelelse af indfødsret har fået dansk statsborgerskab, og da integrationsministeren har iværksat en fornyet undersøgelse med henblik på at skabe fuld klarhed over forløbet har jeg ikke yderligere bemærkninger til spørgsmålet.”

Er du enig?”

Kim Lunding svarede hertil i en mail samme dag:

”Ikke overraskende har jeg bemærkninger til din fremstilling i mailen nedenfor af forløbet. Det kan vi tale sammen om i morgen.

Selve svarudkastet har jeg ingen bemærkninger til udover at ministerens forslag er væsentlig kortere.”

9.3.18 Kontormøde i Indfødsretskontoret den 17. januar 2011

Spørgsmålet om de statsløse blev behandlet på et kontormøde i Indfødsretskontoret den 17. januar 2011. I referatet hedder det:

”Sagen om de statsløse, der er født i Danmark har fyldt meget den sidste tid. Dorit redegjorde for problematikken og forløbet.

Der er en grundig vejledning om statsløse, født i Danmark, på vores hjemmeside. Endvidere henvises fx i forbindelse med telefoniske henvendelser til Dorits mail af 12. januar 2011, korrigeret i dag den 18. januar.

Afsnittet om statsløse i manualen vil blive ændret. Det gælder dog stadig, at sagerne skal en tur om Morten inden optagelse på lov.

Endvidere aftalt, at Birgitte opfører alle statsløse, født i Danmark, på særlige lister, en for dem, der er omfattet af Børnekonventionen, en for de 18-21-årige, der er omfattet af FN-konventionen om begrænsning af statsløshed, og en for øvrige over 21 år og op til 35.

Endelig vil hver sag vedrørende statsløse blive lagt ind i et gult omslag.”

9.3.19 Mavebælte af 14. januar 2011 til integrationsminister Birthe Rønn Hornbech vedrørende Danmarks forpligtelser efter konventionerne og vejledning af statsløse født i Danmark

Ved mavebælte af 14. januar 2011, der er signeret af Kirsas Reinholt, Dorit Hørlyck, Kim Lunding og Claes Nilas (den 17. januar 2011), fik Birthe Rønn Hornbech forelagt bl.a. udkast til mindre justering af hjemmesiden for så vidt angår afsnittene om afgivelse af tro- og loveerklæringer. Det hedder herom i mavebæltet, der er påtegnet ”Venter + retur til mig sammen med det øvrige” af Birthe Rønn Hornbech den 18. januar 2011:

”Der henvises til vedlagte e-post af d.d. fra Eva Ersbøll, Institut for Menneskerettigheder, der har henvist til, at det efter hendes opfattelse er problematisk over for de statsløse at stille krav om underskrift på flere erklæringer, ligesom hun mener, at vejledningen om, at man ved fortielse af oplysninger kan risikere efterfølgende at blive frakendt sin indfødsret er forkert.

Uanset at det ikke i konventionen er direkte anført, at man kan stille krav om, at man skal afgive sådanne erklæringer, har Indfødsretskontoret vurderet, at man kan stille krav herom ud fra en betragtning om, at det ikke kan have været intentionerne bag FN-konventionen at give statsborgerskab til personer, der ikke ønsker at være en del af det pågældende lands identitet. For så vidt angår spørgsmålet om at stille krav om underskrivelse af erklæring om ikke at have begået kriminalitet eller terror har kontoret vurderet, at det er i overensstemmelse med intentionerne bag konventionen at stille krav herom, idet en af betingelserne i FN-konventionen er, at man ikke må have begået forbrydelser mod landets sikkerhed eller være idømt fængselsstraf på 5 år eller derover for en strafbar handling. Kontoret har ligeledes vurderet, at det er i overensstemmelse med intentionerne bag konventionen at vejlede om, at man ved fortielse kan risikere at blive frakendt sin indfødsret efter indfødsretslovens § 8 A (svig).

Eva Ersbøll er telefonisk blevet orienteret om kontorets opfattelse og har udvist forståelse for, at hjemmesiden nu ser ud som justeret i vedlagte udkast til hjemmesiden under afsnittene om afgivelse af tro- og love-erklæringer.”

Ændringerne i udkastet i forhold til den eksisterende hjemmeside bestod for så vidt angår vejledningen om 1961-konventionen i, at der i afsnittet ”Afgivelse af tro- og loveerklæringer” i andet afsnit efter sætningen ”Derudover skal du på tro og love afgive oplysninger om eventuelle kriminelle forhold.” blev tilføjet ”Baggrunden herfor er, at du ikke må være fundet skyldig i nogen forbrydelse mod statens sikkerhed, og at du ikke må være idømt en fængselsstraf på 5 år eller derover for en strafbar handling.”

Videre var sætningerne ”Du skal oplyse om alle kriminelle forhold, som du er blevet tiltalt eller straffet for, f.eks. også betingede straffe og bøder. Du skal også oplyse om kriminelle forhold, som du har begået, men som du endnu ikke er blevet straffet for. Det vil sige, at en tidligere bøde for butikstyveri eller en fartbøde – uanset bødens størrelse – altid skal anføres på erklæringen, selvom du i dag har en ren straffeattest.” udgået af afsnittet om ”Afgivelse af tro- og loveerklæringer” i udkastet.

I forhold til børnekonventionen bestod ændringerne i udkastet i forhold til den eksisterende hjemmeside i, at afsnittet ”Afgivelse af tro- og loveerklæringer” – lige-

som det tilsvarende afsnit i vejledningen om 1961-konventionen – var tilføjet en oplysning om baggrunden for, at ansøgere over 14 år skulle oplyse om eventuelle kriminelle forhold.

Videre var sætningerne ”Du skal oplyse om alle kriminelle forhold, som du er blevet tiltalt eller straffet for, f.eks. også betingede straffe og bøder. Du skal også oplyse om kriminelle forhold, som du har begået, men som du endnu ikke er blevet straffet for.” ikke medtaget i afsnittet om ”Afgivelse af tro- og loveerklæringer” i udkastet.

Vejledningen på hjemmesiden om risikoen for frakendelse af statsborgerskabet i medfør af § 8 A ved undladelse af at oplyse om begåede forbrydelser omfattet af straffelovens kapitel 12 og 13 blev ikke ændret.

Den 17. januar 2011 kl. 12.01 mailede Birthe Rønn Hornbech til Claes Nilas, Christian Lützen, Kim Lunding og Anne Thorsen følgende:

”For at der ikke skal være nogen som helst tvivl.

Jeg ønsker alt, og jeg mener alt, hvad der er skrevet i anledning af dette Ersbølls henvendelse og notat med i aftalen og en helt klar forklaring på og alle papirer vedr. den såkaldte udredning, der ikke blev til noget.

Hvis jeg udenom undersøgelsen kan få de gamle papirer i anledning af Ersbølls henvendelse, vil jeg gerne det for at være klædt på.

Jeg synes, at sagen bliver mere og mere urovækkende.”

Kirsa Reinholdt har foreholdt, at ministeren allerede den 14. januar 2011 blev forelagt et mavebælte, forklaret, at

”ministeren ikke tog stilling til det på det tidspunkt. Ministeren skrev på mavebæltet, at det skulle vente og lægges op sammen med det andet. De undrede sig nok på et tidspunkt over, at det ikke var kommet retur, fordi det med hjemmesiden hastede. Derfor mener hun, at de sendte det til ministersekretariatet, fordi der ligger et lignende mavebælte med samme dato, hvor det kun er Claes Nilas, der har sat sine initialer på. Foreholdt at der var denne forelæggelse og en den 26. januar 2011, som var identisk, den 31. januar 2011 var der en tredje forelæggelse, og den 17. februar 2011 var der et større mavebælte, hvor undersøgelsen er med, hvor man kan se, at dette spørgsmål stadig er uafklaret, forklarede vidnet, at processen i 2011 blev lidt vanskelig. Indfødsretskontoret havde al viden om sagen tilbage i tiden, fordi Dorit Hørlyck og vidnet havde

været i kontoret i hele perioden. Ministeren besluttede at lave denne interne undersøgelse. Processen i 2011 kom til at køre lidt i to spor, dels denne interne undersøgelse, dels skulle Indfødsretskontoret levere bidrag til forskellige ting. Udover det blev kontakten til kontoret afskåret i en periode, hvor de ikke havde nogen dialog med ministeren, hvilket gjorde det meget vanskeligt. Forespurgt hvordan de var afskåret, forklarede vidnet, at det var meget vanskeligt at få tilbagemeldinger eller resolutioner på mavebælter, som kontoret lagde op. Forespurgt om der ikke kom nogen respons på det, bekræftede vidnet dette. De lavede hurtigt i kontoret en meget kort og helt faktuel redegørelse for forløbet af sagen fra de opdagede fejlbehandlingen i januar 2008 og frem til, at de orienterede Folketinget. De vedlagde samtlige mavebælter fra perioden for, at ministeren allerede på det tidspunkt, hvor sagen kom op i pressen, var orienteret om hele forløbet, hvis hun ikke skulle have gemt mavebælterne. Udover det forelagde de løbende nogle mavebælter vedrørende hjemmesiden og andre ting, som de havde vanskeligt ved at få tilbagemeldinger på, fordi der kom til at køre den interne undersøgelse. Det var en lidt vanskelig proces i januar og februar 2011.” [12. april 2013, side 720-721]

Af en udskrift af 28. februar 2011 af vejledningen på hjemmesiden fremgår det, at hjemmesiden senest var opdateret den 12. januar 2011, og de ændringer, der var foreslået i mavebæltet, fremgår ikke af udskriften.

9.3.20 Mailveksling mellem Dorit Hørlyck og Kim Lunding den 17. og 18. januar 2011 vedrørende ministeriets undersøgelse til integrationsminister Birthe Rønn Hornbech

Den 17. januar 2011 kl. 19.00 skrev Kim Lunding i en mail til Dorit Hørlyck, at de skulle have ”en kortfattet status” i et mavebælte på bl.a. undersøgelsen, som Nanna Fischer og en anden medarbejder var i gang med, ligesom redegørelsen skulle forkortes og indeholde en omtale af første gang, sagen blev præsenteret for ministeren, de nordiske undersøgelser og oversendelsen til Folketinget i januar 2010.

Dorit Hørlyck svarede i mail kl. 20.20:

”Jeg går ud fra, at der ikke er tale om, at det skal se ud, som om kontoret ikke har gjort sit arbejde ordentligt, men at nu kommer undersøgelsen, der retter op på det hele.

Redegørelsen dækker jo både forløbet med udredningerne og behandlingen af de statsløse personer – det går jeg ud fra, hun fortsat skal have – jeg går også ud fra, at vi skal vedlægge mavebælterne.

Vi bliver altså nødt til at tale om det.”

Kim Lunding svarede kl. 21.43:

”2 sider max i klar klar skrift og ikke for mange indviklede historier undervejs. At få sagt hvornår hun så det hele første gang er vel tilstrækkeligt.”

Den 18. januar 2011 kl. 00.16 skrev Claes Nilas i en mail til Kim Lunding og Christian Lützen:

”Emne: statsløse

spm: Ministerstatus incl. revideret og opstrammet mavebælte (som aftalt med Kim i dag) på fredag samt måske lige ½ times mundtlig briefing af mig fredag (+ Nanna).”

Kim Lunding videresendte mailen til Dorit Hørlyck kl. 6.49.

Dorit Hørlyck svarede kl. 7.59:

”Jeg går ud fra, at jeg også skal med?

Jeg har booket et møde med dig kl. 11 – forhåbentlig ok?”

Kl. 8.06 skrev Kim Lunding, at

”ja, selvfølgelig
møde 11 - ja vi må hellere få håndteret sagen - tag redegørelse 2 sider med over cni udtrykker, at sagen skal håndteres meget forsigtigt baseret på ministerens meldinger”

9.3.21 Forslag af 18. januar 2011 til folketingsbeslutning om opsigelse af 1961-konventionen

Den 18. januar 2011 fremsatte Søren Krarup, Kristian Thulesen Dahl, Pia Kjærsgaard, Jesper Langballe og Peter Skaarup fra Dansk Folkeparti beslutningsforslag nr. B 60 til folketingsbeslutning om opsigelse af 1961-konventionen. I beslutningsforslaget hedder det:

”Folketinget pålægger regeringen at opsig FN-konventionen fra 1961 om begrænsning af statsløshed.”

I bemærkningerne til forslaget hedder det:

”Den danske regering underskrev i 1977 FN’s konvention om begrænsning af statsløshed. Denne konvention, som stammer fra 1961, pålægger de underskrivende lande at tildele statsløse personer statsborgerskab på visse betingelser.

Den danske grundlovs § 44, stk. 1, fastslår at: »Ingen udlænding kan få indfødsret uden ved Lov.«

Det er således Folketinget og Folketinget alene, der har kompetence til at meddele en udlænding dansk indfødsret. Folketinget er i så henseende ikke bundet af konventionen, eftersom dennes underskrivere ingen kompetence havde til at fravige grundlovens klare tekst.

Forslagsstillerne konstaterer herefter, at konventionen ikke kan binde Folketinget i forbindelse med tildeling af statsborgerskaber, og pålægger i konsekvens heraf regeringen at opsig konventionen.

Tillige understreges det, at de omtalte statsløse har samme mulighed som alle andre for at bestå de af Folketinget krævede prøver til opnåelse af indfødsret og således at kvalificere sig til at opnå denne.”

9.3.22 Mavebælte af 20. januar 2011 til integrationsminister Birthe Rønn Hornbech vedrørende ministeriets undersøgelse

Nanna Fischer, der som anført var i færd med at gennemføre en undersøgelse af sagen, skrev den 20. januar 2011 i en mail til Kirska Reinholdt:

”Kan vi anføre således i forhold til antallet af fejlbehandlede sager:

afslag

1999-2003: 0

2004: 1

2005: 0

2006: 0

2007: 4

2008: 4

2009: 18

2010: 1

Fejlagtige udtagelse af lovforslag:

1999-2008: 0

2009: 2

2010: 0

Kan du også oplyse mig om hvilken konvention de fejlbehandlede sager er afgjort efter?

Vil de sager, som ved en fejl er taget af lovforslag i 2009, blive optaget på ny og i bekræftende fald, hvornår?

Har i dobbelttjekket alle lister/statistikker for flere sager? Eller kan vi gå ud fra, at ovennævnte er det endelige antal?"

Kirsa Reinholt svarede samme dag:

"Jeg kan ikke herhjemmefra oplyse efter hvilken konvention i forhold til de forskellige år, men jeg har det på sagen. Husk mig på det i morgen, hvis jeg skulle glemme det ...

Mht den ene i januar 2010 er det lidt træls (for at sige det på godt jydsk), for 'afslaget' i 2010 er faktisk en fastholdelse af et afslag fra 2009! Men det kan vel ikke være anderledes.

Ud af de 28 fejlagtigt meddelte afslag er der 2, som ikke har indsendt genoptagerpakken, efter at vi genoptog sagerne ex officio i februar 2010, 23 er på det netop vedtagne lovforslag, og 3 er på det lovforslag, der bliver fremsat til april.

Af de sager, der fejlagtigt er taget af et lovforslag, er den ene på det netop vedtagne lovforslag (og altså blandt de i alt 24 på loven, som vi har genoptaget). Den anden er PET-fyren, som vi afventer en endelig tilbagemelding på fra Justitsministeriet, inden vi sender genoptagerpakken og orienterer IFU efter forelæggelse for ministeren – den er ret alvorlig, synes jeg! Nærmere herom mundtligt.

Jeg har dobbelttjekket på alle mulige måder på baggrund af 2 x nye statistikker fra René. Vi har også tjekket helt gamle sager fra ScanJour fra perioden 1992-1999 for at se, om der var nogle fejlbehandlede § 17-børn. Der resterer ét barn, som vi ikke kan klarlægge elektronisk – dér har vi rekvireret sagen fra fjernarkiv/riksarkiv."

Birthe Rønn Hornbech blev ved et mavebælte af 20. januar 2011, som var signeret af Kirska Reinholt, Dorit Hørlyck, Kim Lunding (efter aftale) og Claes Nilas (den 21. januar 2011) orienteret om en række forhold vedrørende sagen, herunder en status på de udredninger, der var omtalt i indledningerne til indfødsretsafalterne fra 2005 og 2008. Mavebæltet med Birthe Rønn Hornbechs påtegninger ser således ud:

Ministeren

MINISTERIET FOR FLYGTNINGE
INDVANDRERE OG INTEGRATION
MAVEBÆLTE

Kontor: Indfødsretskontoret
J.nr.: 2009/302-2

alt 25
*Jeg har
støttet på
Spm. i vedlægget
did det skal
Joan*

*rent,
faktisk
og præc*

Til ministerens orientering kan det om status på den undersøgelse, som ministeren har iværksat, oplyses, at Nanna Fischer har modtaget en kopi af samtlige af sagens akter, og at hun er i færd med at sætte sig ind i det omfattende materiale og undersøge behandlingen af ansøgninger fra de statsløse, ligesom Mona Larsen i Henrik Torp Andersens fravær er i gang med at søge de relevante statistiske oplysninger frem, herunder talmateriale via Danmarks Statistik om statsløse født i Danmark, der kunne have været omfattet af konventionerne, såfremt de havde været orienteret tilstrækkeligt om muligheden herfor.

Til ministerens orientering kan det endvidere oplyses, at Indfødsretskontoret er i færd med at udarbejde udkast til besvarelse af de modtagne spørgsmål 3-27 fra Folketingets Indfødsretsudvalg samt udarbejde materiale til besvarelse af samrådspørgsmål A, B og C i samråd af ansøgninger fra de statsløse til ministerens godkendelse, at der i udkast til besvarelse af spørgsmålene ud fra ministerens påtegninger lægges en linje, hvor besvarelsenerne ud over en henvisning til den iværksatte undersøgelse alene vil indeholde svar vedrørende rent faktiske omstændigheder, ligesom der i besvarelsen af samrådspørgsmålene vil blive lagt op til, at ministeren henviser til den på det tidspunkt netop modtagne undersøgelse.

Til ministerens godkendelse forelægges udkast til kontorbrev til besvarelse af vedlagte anmodning af 12. januar 2011 om aktindsigt i en konkret sag fra journalist Ulrik Dahlin, Dagbladet information, efter samtykke fra ansøgeren.

Til ministerens orientering kan det endvidere oplyses, at journalist Astrid Fischer, DR P1 Orientering, ved vedlagte e-post af 17. januar 2011 har anmodet om aktindsigt i bl.a. udredningerne. Udkast til besvarelse af anmodningen vil blive forelagt til ministerens godkendelse ved separat mavebælte.

Til ministerens orientering kan der om status på udredningerne oplyses følgende:

Den 8. december 2005 indgik regeringspartierne Venstre og Det Konservative Folkeparti med Dansk Folkeparti en aftale om indfødsret. Ved aftalen blev de generelle retningslinjer for integrationsministerens udarbejdelse af lovforslag om indfødsrets meddelelse fastlagt, ligesom det blev besluttet, at der skulle iværksættes en udredning af rækkevidden af FN's Konvention af 30. august 1961 om begrænsning af statsløshed samt af mulighederne for at justere praksis med henblik på at begrænse dobbelt statsborgerskab.

I aftalen om indfødsret af 22. september 2008, jf. cirkulæreskrivelse nr. 61 af 22. september 2008 om retningslinjer for naturalisation, er det anført, at det ved den tidligere aftale af 8. december 2005 blev aftalt at iværksætte den nævnte udredning.

Baggrunden for aftalen om iværksættelse af en udredning af rækkevidden af FN's Konvention af 30. august 1961 om begrænsning af statsløshed var et ønske blandt aftaleparterne om at undersøge muligheden for i videre omfang at kunne frakende personer, der begår alvorlige samfundsfarlige forbrydelser, dansk indfødsret, uanset at de pågældende derved bliver statsløse, og således ikke et spørgsmål om at undersøge retsstillingen for statsløse i forbindelse med ansøgning om dansk indfødsret. Samtidig

var det begrundet i et ønske om at justere praksis med henblik på at begrænse tilfælde af dobbelt statsborgerskab i videre omfang.

Det første udkast til udredninger blev forelagt daværende integrationsminister, Rikke Hvilshøj, ved mavebælte af 5. februar 2007, der vedlægges til ministerens orientering. Udkastet til udredningerne blev drøftet på et møde mellem ministeren og indfødsretsordførerne for regeringen og Dansk Folkeparti, hvor det blev besluttet at søge visse forhold yderligere afklaret for så vidt angår udredningen om mulighederne for at justere praksis med henblik på at begrænse dobbelt statsborgerskab. *For sås løse 2*

Ved mavebælte af 20. juni 2007 blev notat med supplerende oplysninger vedrørende udkast til udredningen om mulighederne for at justere praksis med henblik på at begrænse dobbelt statsborgerskab forelagt ministeren med en indstilling om indkaldelse til nyt møde med indfødsretsordførerne. *under 7*

Sagen blev efter ministerens ønske på ny forelagt ved mavebælte af 31. august 2007 samt endnu en gang ved mavebælte af 8. oktober 2007.

Ved mavebælte af 21. april 2008, der var vedlagt de forudgående mavebælter, blev notat med supplerende oplysninger forelagt ministeren. Mavebæltet, der vedlægges til ministerens orientering, er ikke modtaget retur. *HVIS DET SKULLE HA VÆRT RETUR, HVORMAN ER DER SÅ TYLE? 0*

Medlemmer af Det Radikale Venstre genfremsatte den 28. november 2009 et forslag til folketingsbeslutning om ændring af reglerne om dobbelt statsborgerskab, som Ny Alliance fremsatte i april 2008. Under førstebehandlingen af forslaget den 19. februar 2009 understregede ministeren, at det fortsat var regeringens opfattelse, at dobbelt statsborgerskab skal begrænses i videst muligt omfang, men tilkendegav samtidig, at regeringen var indstillet på at undersøge området nærmere, og at ministeriet allerede var i gang med at indhente oplysninger fra andre lande. *Hvad har de st. m. det al g.*

Efter ønske fra Anne-Marie Meldgaard (S) stillede Folketingets Indfødsretsudvalg den 27. februar 2009 spørgsmål 10, hvorefter ministeren blev anmodet om at redegøre for, hvornår ministeriet forventedes at fremlægge resultaterne af den igangsatte udredning om reglerne for dobbelt statsborgerskab i Danmark, i andre lande og i forhold til internationale konventioner.

Det fremgår af ministeriets besvarelse, at det ved indgåelsen af den politiske aftale mellem regeringen og Dansk Folkeparti den 22. september 2008 om blandt andet indfødsret blev aftalt, at aftaleparterne på baggrund af en udredning, som Integrationsministeriet har iværksat af reglerne om dobbelt statsborgerskab i Danmark, i andre lande og i forhold til internationale konventioner, vil overveje den fremtidige regulering af området. Det fremgår endvidere, at ministeriet, som det blev oplyst under førstebehandlingen af beslutningsforslag nr. B 55 om dobbelt statsborgerskab, er i færd med at indhente yderligere oplysninger fra andre lande, og at resultatet af udredningen så hurtigt som muligt, når arbejdet er tilendebragt, vil blive fremlagt for Folketinget.

Udredningen om dobbelt statsborgerskab i Danmark, i andre lande og i forhold til internationale konventioner, der blev oversendt til Folketingets Indfødsretsudvalg ved brev af 23. april 2009, indeholder blandt andet en gennemgang af de grundlæggende principper og regler i dansk indfødsretslovgivning, af de relevante internationale konventioner på området, andre landes lovgivninger om dobbelt statsborgerskab og en gennemgang af fordele og ulemper ved dobbelt statsborgerskab med udgangspunkt i de adspurgte landes høringssvar. *M*

Til ministerens orientering vedlægges udredningen af 27. marts 2009 om dobbelt statsborgerskab i Danmark, i andre lande og i forhold til internationale konventioner.

Efter udarbejdelsen af udredningen af 27. marts 2009 om dobbelt statsborgerskab i Danmark, i andre lande og i forhold til internationale konventioner er der således ikke arbejdet yderligere på de to udredninger, idet udredningen af 27. marts 2009 i henhold til den politiske aftale mellem regeringen og Dansk Folkeparti af 22. september 2008 – uanset at formuleringen vedrørende udredningen i cirkulæreskrivelse nr. 9 af 12. januar 2006 om nye retningslinjer for naturalisation blev fastholdt i cirkulæreskrivelse nr. 61 af 22. september 2008 – fandtes at erstatte den oprindelige udredning.

Til ministerens orientering kan der om behandlingen af ansøgninger fra statsløse personer født i Danmark oplyses følgende:

Danmark ratificerede den 6. juni 1977 FN's Konvention af 30. august 1961 om begrænsning af statsløshed. Danmarks forpligtelse efter konventionen blev allerede ved lovændringen i 1968 (lov nr. 399 af 11. december 1968 om ændring af lov om dansk indfødsret) implementeret i indfødsretslovens § 3, hvorefter der var mulighed for at erhverve dansk indfødsret ved erklæring.

Danmark ratificerede den 19. juli 1991 FN's Konvention af 20. november 1989 om Barnets Rettigheder. Danmarks forpligtelse i henhold til konventionen blev implementeret i dansk ret i retningslinjernes § 3, stk. 2, jf. Indenrigsministeriets cirkulære af 6. februar 1992 (de nugældende retningslinjers § 17).

Ved lovændringen i 1999 (lov nr. 1102 af 29. december 1999 om ændring af indfødsretsloven) blev vandelskravet indført i § 3. Det følger af bemærkningerne til lovforslaget, at "såfremt en statsløs person, der efter FN-konventionen har krav på at opnå statsborgerskab, ikke opfylder betingelserne i indfødsretslovens § 3, vil den pågældende i stedet blive medtaget på lovforslag om indfødsrets meddelelse".

Ved lovændringen i 2004 (lov nr. 311 af 5. maj 2004) blev erklæringsbestemmelsen begrænset til alene at omfatte nordiske statsborgere, hvorefter det af bemærkningerne til lovforslaget fremgår, at "Danmarks forpligtelser efter konventionen skal opfyldes på anden måde. Integrationsministeriet vil derfor – efter forudgående orientering af Folketingets Indfødsretsudvalg – optage personer omfattet af konventionen på et lovforslag om indfødsrets meddelelse, når de i konventionen nævnte betingelser er opfyldt".

Der er ikke i forbindelse med lovændringerne i henholdsvis 1999 og 2004 udarbejdet interne retningslinjer til kontoret vedrørende behandlingen af sagerne.

Retningslinjerne for optagelse på et lovforslag om indfødsrets meddelelse blev skærpet i henholdsvis december 2005 (bl.a. kravet om danskundskaber, indfødsretsprøven, selvforsørgelse og kriminalitet) og i september 2008 (danskkravet, indfødsretsprøven og selvforsørgelse).

Indfødsretskontoret blev i 2008 i forbindelse med en gennemgang af behandlingen af ansøgninger om dansk indfødsret ved naturalisation fra statsløse personer født i Danmark opmærksom på, at disse ansøgninger i perioden fra 1999 var blevet behandlet efter de almindelige retningslinjer for optagelse på et lovforslag om indfødsrets meddelelse og således ikke i overensstemmelse med konventionerne.

Ministeren fik første gang forelagt sagen ved mavebælte af 4. august 2008. Det indstilles heri bl.a., at Indfødsretskontoret med henblik på at sikre Danmarks efterlevelse af FN's Konvention af 30. august 1961 om begrænsning af statsløshed fremover optager personer, som opfylder betingelserne i konventionen, på et lovforslag om indfødsrets meddelelse, uanset om de opfylder betingelserne i cirkulæreskrivelsen om naturalisation.

Som opfølgning på mavebælte af 4. august 2008 blev det aftalt, at implementeringen af konventionen om begrænsning af statsløshed i lovgivningen og i praksis i de øvrige nordiske lande skulle undersø-

ges, og at Folketinget herefter skulle orienteres herom. Mavebæltet vedlægges til ministerens orientering.

Ved mavebælte af 23. januar 2009 fik ministeren forelagt notat af 19. januar 2009 om behandlingen af ansøgninger fra personer, der er født statsløse i Danmark i forhold til Danmarks internationale forpligtelse til at begrænse statsløshed. Notatet indeholder et afsnit om opfyldelsen af konventionen i de øvrige nordiske lande. Det indstilles i mavebæltet bl.a., at Danmark opfylder sine internationale forpligtelser, at ministeriet ex officio genoptager behandlingen af de fejlagtigt meddelte afslag, at Folketingets Indfødsretsudvalg orienteres om forpligtelsen efter konventionen, herunder at ministeriet beklageligvis har meddelt de pågældende afslag, at sagerne ex officio vil blive genoptaget, og at udvalget fremover vil blive orienteret om, at de pågældende statsløse optages, herunder hvilke betingelser i retningslinjerne de pågældende eventuelt ikke måtte opfylde. Udkast til breve til Indfødsretsudvalget var vedlagt til godkendelse.

Det blev herefter aftalt, at spørgsmålene vedrørende de statsløse skulle drøftes på NSHF ministermødet i juni 2009. Ved mavebælte af 20. februar 2009, vedlagt mavebælte af 23. januar 2009, der vedlægges til ministerens orientering, indstilledes det, at modtagne ansøgninger fortsat behandles som hidtil og indtil videre efter de gældende retningslinjer, hvilket betød, at ansøgere i nogle tilfælde meddeles afslag. Indstillingen blev tiltrådt af ministeren den 23. februar 2009. Indfødsretskontoret opførte journalnumrene på de ansøgninger, hvor ministeriet herefter meddelte afslag, på en liste, således at ministeriet hurtigt var i stand til på ny at tage sagerne frem.

Efter drøftelse af spørgsmålene på NSHF ministermødet den 24. – 26. juni 2009 samt på det nordiske embedsmandsmøde om statsborgerskab den 5. oktober 2009 blev sagen på ny forelagt ved mavebælte af 12. november 2009, 3., 14. og 17. december 2009.

Ved brev af 8. januar 2010 blev indfødsretsordførerne fra Venstre, Det Konservative Folkeparti og Dansk Folkeparti orienteret om problemstillingen forinden den formelle orientering af Indfødsretsudvalget.

Ministeren orienterede herefter ved brev af 27. januar 2010 Folketingets Indfødsretsudvalg om problemstillingen og om den fremtidige behandling af ansøgninger fra statsløse født i Danmark. Ved fortløbet brev af 28. januar 2010 blev udvalget orienteret om de konkrete sager, som ministeriet ex officio ville genoptage. Ministeriet genoptog i februar 2010 ex officio de sager, hvor ansøgeren fejlagtigt var meddelt afslag.

Kopi af mavebælte af 18. januar 2010, vedlagt de øvrige mavebælter af 12. november 2009, 3., 14. og 17. december 2009, vedlægges til ministerens orientering.

Indfødsretskontoret udarbejdede i januar 2010 et særligt afsnit i kontorets sagsbehandlermanual vedrørende behandlingen af ansøgninger fra statsløse, således at det bl.a. herigennem er sikret, at der ikke fremover kan ske en fejlagtig behandling af ansøgninger fra statsløse født i Danmark.

Der behandles hvert år et antal tusinde ansøgninger alene om dansk indfødsret ved naturalisation, og de fejlagtigt behandlede ansøgninger fra statsløse født i Danmark udgør dermed en meget lille andel af den samlede sagsmængde. Størstedelen af de statsløse personer født i Danmark har opfyldt samtlige betingelser i de almindelige retningslinjer, og der er dermed – bortset fra et enkelt afslag i 2004 – tale om, at der først fejlagtigt gives afslag fra det tidspunkt, hvor skærperne af retningslinjerne i 2005 slår igennem, hvilket vil sige fra 2007. I perioden fra august 2008, hvor ministeren første gang orienteres om problemstillingen og til det i februar 2009 besluttes, at behandlingen af allerede modtagne ansøgninger

fra statsløse indtil videre skulle behandles efter gældende retningslinjer, er der ikke fejlagtigt meddelt afslag til statsløse født i Danmark.

UKA

Der er ikke i forbindelse med lovændringen senest i 2004 udarbejdet interne retningslinjer til kontoret vedrørende behandlingen af ansøgninger fra statsløse, hvilket formentlig tillige har været begrundet i, at der ikke fandtes et aktuelt behov i og med, at ansøgerne opfyldte betingelserne i retningslinjerne.

Det forhold, at ansøgningerne i en periode ikke er behandlet i overensstemmelse med konventionerne, beror således på menneskelige fejl, som skyldes en manglende opmærksomhed på den særlige retsstilling i forhold til de konkrete ansøgninger.

Til ministerens orientering vedlægges oversigt over antallet af ansøgninger fra statsløse personer født i Danmark, hvor ministeriet fejlagtigt har meddelt afslag, herunder i hvilke perioder og i henhold til hvilken konvention, de pågældende er meddelt afslag. Det bemærkes særligt, at sidstnævnte ansøger har været optaget på et lovforslag, men blev udtaget i oktober 2009, idet Politiets Efterretningstjeneste har vurderet, at den pågældende kan være til fare for landets sikkerhed. Ministeriet har nu optaget den pågældende på det kommende lovforslag om indfødsrets meddelelse. Ministeriet har samtidig taget kontakt til PET med henblik på at få oplyst, hvorvidt den pågældende fortsat er i efterretningstjenestens søgelys.

Udlændingeafdelingen, Indfødsretskontoret, den 20. januar 2011.

-KRE

1) Dobb. Statsløsning
skal ikke belastes med KIL (efter aftale)

2) idene sag
og de har alle nu fået
indførsel?

3) allerede. - Der ønskes
specielle manualer om
sager i forbindelse
for afgørelse.

4) Alt i den sag indl. sager. Jeg
ikke HAVE SAMLESAT B 23, 1

Side 5

Kirsa Reinholdt og Dorit Hørlyck havde forud for mavebæltet udarbejdet et mavebælte af 19. januar 2011, som ifølge mailkorrespondance blev rettet af Kim Lunding. I mavebæltet af 19. januar 2011 var i stedet for følgende afsnit i mavebæltet af 20. januar 2011:

”Som opfølgning på mavebælte af 4. august 2008 blev det aftalt, at implementeringen af konventionen om begrænsning af statsløshed i lovgivningen og i praksis i de øvrige nordiske lande skulle undersøges, og at Folketinget herefter skulle orienteres herom.”

anført:

”Efter et internt møde om sagen blev det aftalt, at implementeringen af konventionen om begrænsning af statsløshed i lovgivningen og i praksis i de øvrige nordiske lande skulle undersøges. Spørgsmålet blev bragt op på det nordiske embedsmandsmøde om statsborgerskab i oktober 2008 og efterfølgende ved e-post af 16. december 2008 til de nordiske lande.

På baggrund af besvarelsen fik ministeren ...”.

Der var ud for afsnittet sat flere spørgsmålstejn og skrevet ”men vente med beh.?”.

I mavebæltet af 19. januar 2011 var i stedet for følgende afsnit i mavebæltet af 20. januar 2011:

”Det blev herefter aftalt, at spørgsmålene vedrørende de statsløse skulle drøftes på NSHF ministermødet...”

anført:

”Ministeren tilkendegav herefter mundtligt....”,

som med håndskrift var rettet til ”Det blev aftalt efterfølgende”.

Som bilag til mavebæltet af 20. januar 2011 var vedlagt følgende oversigt:

”Oversigt over antallet af ansøgninger fra statsløse personer født i Danmark, hvor ministeriet fejlagtigt har meddelt afslag, herunder i hvilke perioder og i henhold til hvilken konvention, de pågældende er meddelt afslag.

Det kan oplyses, at der i alt i perioden fra 1999 til januar 2011 fejlagtigt er meddelt afslag til sammenlagt 28 statsløse personer født i Danmark.

Herudover er én ansøger, der var optaget på det lovforslag om indfødsrets meddelelse, der blev fremsat i Folketinget i oktober 2009, udtaget af lovforslaget ved brev af ..., idet Politiets Efterretningstjeneste har vurderet, at den pågældende kan være til fare for landets sikkerhed.

Endelig er én ansøger, der var optaget på det lovforslag om indfødsrets meddelelse, der blev fremsat i Folketinget i april 2009, udtaget af lovforslaget ved brev af 3. april 2009 som følge af en sigtelse.

I perioden forud for, at ministeren første gang fik forelagt sagen den 4. august 2008, er der meddelt afslag til 9 statsløse personer.

I perioden fra august 2008, hvor ministeren første gang orienteres om problemstillingen og til det i februar 2009 besluttes, at behandlingen af allerede modtagne ansøgninger fra statsløse indtil videre skulle behandles efter gældende retningslinjer, er der ikke fejlagtigt meddelt afslag til statsløse født i Danmark.

I perioden fra februar 2009 til januar 2010, hvor Folketingets Indfødsretsudvalg orienteres om problemstillingen og om, at ministeriet fremover vil optage statsløse personer omfattet af FN's Konvention af 30. august 1961 om begrænsning af statsløshed og af FN's Konvention af 20. november 1989 om Barnets Rettigheder på et lovforslag om indfødsrets meddelelse, når de betingelser, der er nævnt i konventionerne, er opfyldt, er der meddelt afslag til 19 statsløse personer. I samme periode er de to forannævnte ansøgere udtaget af lovforslag i henholdsvis april 2009 og oktober 2009.

Periode	Meddelte afslag	Afslag fordelt efter Børnekonventionen og efter konventionen om begrænsning af statsløshed	Udtaget af lovforslag
Forud for august 2008	9, heraf 1 i 2004, 4 i 2007 og 4 i 2008	Heraf 2 efter børne-konv. og 7 efter konv. om statsløse	
August 2008-februar 2009	0		
Februar 2009-januar 2010	19	Heraf 15 efter børne-konv. og 4 efter konv. om statsløse	2

...

Birthe Rønn Hornbech har foreholdt mavebælterne, forklaret, at

”det var på dette tidspunkt, at de var begyndt at tale om sagen, og hun havde fået tilknyttet Nanna Fischer. Foreholdt at der var truffet en beslutning om, at der skulle laves en intern undersøgelse, forklarede vidnet, at det mest var en arbejdsplan. Hun kom desværre selv til at bruge ordet undersøgelse. Det var hendes egen skyld, men det var, som det også fremgår af dokumenterne, fordi hun ville have ryddet op, så måtte hun selv have en jurist tilknyttet. Foreholdt at dette var det første dokument, forklarede vidnet, at det ikke var fra Nanna Fischer. Det var et andet formål. Claes Nilas spurgte også nogen. Denne havde ikke noget at gøre med det, som hun ville opnå ved Nanna Fischers hjælp. Foreholdt samme dokument, side 736 ”*Til ministerens orientering kan der om behandlingen af ansøgninger fra statsløse personer født i Danmark oplyses følgende:*” forklarede vidnet, at det var noget historie. Man kunne se i mailene, at Dorit Hørlyck sagde, at nu skete der det frygtelige. Hun frygtede, at vidnet aldrig havde set disse udredninger. Hun ved ikke, om det var her. Foreholdt at hun tænker på det med dobbelt statsborgerskab i de gamle udredninger, forklarede vidnet, at det var i hvert fald det, hun blandede ind i det, fordi hun netop sagde i sine kommentarer, at man ikke skulle blande dobbelt statsborgerskab ind i det. Der har derfor stået noget, som har gjort det. Hun spurgte så, om alle havde fået indfødsret. Foreholdt samme dokument ”*Ministeren fik første gang forelagt sagen ved mavebælte af 4. august 2008. Det indstilles heri bl.a., at Indfødsretskontoret med henblik på at sikre Danmarks efterlevelse af FN's Konvention af 30. august 1961 om begrænsning af statsløshed fremover optager personer, som opfylder betingelserne i konventionen, på et lovforslag om indfødsrets meddelelse, uanset om de opfylder betingelserne i cirkulæreskrivelsen om naturalisation. Som opfølgning på mavebælte af 4. august 2008 blev det aftalt, at implementeringen af konventionen om begrænsning af statsløshed i lovgivningen og i praksis i de øvrige nordiske lande skulle undersøges, og at Folketinget herefter skulle orienteres herom. Mavebæltet vedlægges til ministerens orientering. Ved mavebælte af 23. januar 2009 fik ministeren forelagt notat af 19. januar 2009 om behandlingen af ansøgninger fra personer, der er født statsløse i Danmark i forhold til Danmarks internationale forpligtelse til at begrænse statsløshed. Notatet indeholder et afsnit om opfyldelsen af konventionen i de øvrige nordiske lande. ...*” forklarede vidnet, at det er vigtigt at minde om, at det, man glemte at skrive, var, at man bad ministeren overveje konventionsbrud. Det var det, der stod i mavebæltet af 23. januar 2009. Derfor kan hun med sikkerhed sige, at hun aldrig har set det. Det var ikke noget, man selv skilte med, heller ikke i redegørelsen. Foreholdt samme dokument, side 737 ”*Det blev herefter aftalt, at spørgsmålene vedrørende de statsløse skulle drøftes på NSHF ministermødet i juni 2009. Ved mavebælte af 20. februar 2009, vedlagt mavebælte af 23. januar 2009,*

der vedlægges til ministerens orientering, indstilledes det, at modtagne ansøgninger fortsat behandles som hidtil og indtil videre efter de gældende retningslinjer, hvilket betød, at ansøgere i nogle tilfælde meddeles afslag. Indstillingen blev tiltrådt af ministeren den 23. februar 2009. Indfødsretskontoret opførte journalnumrene på de ansøgninger, hvor ministeriet herefter meddelte afslag, på en liste, således at ministeriet hurtigt var i stand til på ny at tage sagerne frem.” og forespurgt om hun reagerede på beskrivelsen af, hvad man mente havde fundet sted, forklarede vidnet, at det gjorde hun overhovedet ikke. Nok har hun meget i hjernen og fylder 70 lige om lidt, men hun kan garantere for, at når hun sidder og læser en opremsning af en masse historie, er der en ting, der optager hende, som hun skrev, nemlig om de havde fået statsborgerskab alle sammen. Det var det, hun var optaget af, og det kan hun dokumentere, fordi det står der. Det var det, hun skrev på mavebæltet. Foreholdt at der står, at hun ved mavebælte af 23. januar 2009 fik forelagt og så videre, og at hun forklarede, at hun aldrig havde set mavebæltet af 23. januar 2009, forklarede vidnet, at det forklarede hun ud fra det, at man i det mavebælte bad hende overveje konventionsbrud, og det ville hun kunne huske, fordi så ville hun have reageret fuldstændig som den 12. november 2009.

Forespurgt om hvorfor hun ikke reagerede på dette tidspunkt, forklarede vidnet, at dette mavebælte opremsede en masse historie, der ikke var interessant for hende. Hun var fremadrettet. Hun var alene optaget af, at der nu skulle bringes orden i det. Derfor skrev hun en påtegning og spurgte, om de havde fået statsborgerskab alle sammen, og at de skulle lade være med at blande det sammen med dobbelt statsborgerskab. Det var de også meget forhippet på nede i kontoret, fordi Søren Krarup ikke ville have dobbelt statsborgerskab. Hun kontrollerede ikke alle oplysningerne, fordi hun vidste, hvordan sådanne mavebælter så ud, og hvis hun skulle gå alt dette igennem, ville hun aldrig kunne behandle de sager, som borgerne kom med til hende. I øvrigt ville hun ikke læse sådan noget fuldstændigt ligegyldigt historisk på den måde, som udspørgeren gør, når hun skulle afgøre sager. Hun tror ikke, at man har en forestilling om, hvad arbejdsbyrden var. Hun skimmede, om der var noget vigtigt, som hun skulle have understreget, og så skrev hun, om de havde fået statsborgerskab alle sammen. Foreholdt at hun ikke kommenterede disse afsnit, forklarede vidnet, at hun syntes, at det den 20. januar 2011, hvor hun takket være Astrid Fischer var nødt til at begynde forfra, var vigtigere at være optaget af, om de mennesker, der havde lidt uret, mens hun var minister, havde fået genoptaget deres ansøgninger, frem for at læse nogle historiske resumeer, som i øvrigt ikke er retvisende. Man glemte jo at skrive, at man havde bedt hende om at overveje konventionsbrud allerede den 23. januar 2009. Forespurgt om hun reagerede på det, forklarede vidnet, at hun kan fortælle, at hun ikke kunne

drømme om at bruge sin tid på at læse om det. Hun skimmede det for at se, hvad budskabet var, hvad skulle hun være forsigtig med. Hun var optaget af en ting – at de skulle have statsborgerskab nu. Nu kunne det være nok. Nu skulle dem, der ikke havde fået vejledning, have skrivelser, og de andre skulle have statsborgerskab. Hun ved helt præcist, hvordan hun tænkte i forbindelse med det mavebælte, når hun skrev sådan.” [4. juni 2013, side 1192-1194]

9.3.23 Mailveksling mellem Dorit Hørlyck og Kim Lunding den 21. januar 2011 vedrørende vejledning på hjemmesiden til statsløse født i Danmark

I en mail af 21. januar 2011 spurgte Dorit Hørlyck Kim Lunding, om han kunne få accept af, at Indfødsretskontoret ændrede hjemmesiden, idet hun oplyste, at det var presserende. Dorit Hørlyck sigtede formentlig til de ændringer vedrørende pligten til at underskrive erklæringer, som Birthe Rønn Hornbech havde fået forelagt ved mavebælte af 14. januar 2011, jf. afsnit 9.3.19.

Kim Lunding svarede samme dag, at Claes Nilas havde nævnt, at han havde lagt mavebæltet videre til Birthe Rønn Hornbech, og at de skulle have en resolution på de udestående spørgsmål.

9.3.24 Mavebælte af 26. januar 2011 til Kim Lunding vedrørende undersøgelsen til integrationsminister Birthe Rønn Hornbech

I forbindelse med sit arbejde med udarbejdelse af redegørelsen til ministeren stillede Nanna Fischer ved mail af 23. januar 2011 nogle spørgsmål til Dorit Hørlyck og Kirsas Reinholt:

”Efter en skøn “indfødsretsweekend” har jeg følgende spørgsmål til jer:

1. PET-personen, som ... hvor meget kan jeg oplyse om ham? Kan jeg oplyse, at han er taget af som følge af indstilling fra PET, eller skal jeg begrænse mig til blot at skrive, at en person blev taget af lovforslag..., jf. § 21 cirkulæreskrivelsen, men er ... sat på ... lovforslag (dvs. uden at skrive noget om, at vi har hørt PET).
2. Jeg har indføjet min kopi af jeres tabel nedenfor over tidligere fejlagtige afslag – vil du Kirsas indføje oplysninger om, efter hvilken konvention afslagene er givet? Er der noget særligt at skrive om de nye 7 personer? Jeg overvejer blot at indføje dem under rette årstal (har din liste på kontoret) og så forklare nedenfor, at de allerede har fået indfødsret.
3. Har vi tal for, hvor mange ansøgninger der er indgivet fra statsløse personer omfattet af konventionerne siden 91 og som har fået dansk indfødsret?

Dvs. dem som har opfyldt de almindelige betingelser og derfor ikke har fået afslag...

4. Har vi tal for antallet af ansøgninger om indfødsret fra personer omfattet af de to konventioner i 2010?
5. For så vidt angår børn omfattet af børnekonventionen og § 17: Stiller vi krav om, at de altid har været statsløse, dvs. hvad med dem, som er født statsløse i dk, som senere har erhvervet et statsborgerskab, som de nu har fortabt (nok lidt hypotetisk i en alder af f.eks. 15, men man kan jo aldrig vide)?
6. Hvorfor er det nu, at vi for erklæringen om troskab og loyalitet skriver at ans/eller dennes forældre skal underskrive? Er der en særlig grund til, at vi ikke skriver noget med en grænse på under 15 år som for krim-erklæringen (husker svagt noget herom, men må lige have det genopfrisket)?
7. Jeg kan se af hjemmesiden, at vi stiller samme kriminalitetskrav til børn efter § 17 som til personer omfattet af 61-konventionen. Hvorfor det?
8. En ny artikel i Information anfører, at politiet endnu ikke har fået instruktion om vejledning om statsløse. En ting er, at deres skriftlige vejledning endnu ikke er ændret/suppleret, men jeg mener at kunne huske, at du Dorit sagde, at vi havde anmodet rigspol skriftligt om at orientere politikredse om de særlige forhold.

Jeg håber på at lægge et allerførste udkast til undersøgelse til Kim tirsdag, hvorfor jeg meget gerne - og selvfølgelig kun om muligt - vil have svar på ovenstående i løbet af i morgen. Jeg kommer desuden over tirsdag morgen/formiddag, hvis det passer jer med nogle sidste spørgsmål.”

Kirsa Reinholt svarede ved mail af 24. januar 2011 til Nanna Fischer og med kopi til Dorit Hørlyck:

”Jeg har opdateret oversigten med de 7 ‘ekstra’ – PET-fyren har jeg derimod ikke taget med, da vi vil forsøge at indstille til ministeren, at han ikke skal optages på lovforslaget – vi har dog endnu ikke fået en melding fra JM!! Vi må tage en endelig drøftelse vedrørende den sag, inden du lægger din endelige udgave af undersøgelsen til Kim.

Og for så vidt angår de 7 bør det af undersøgelsen fremgå, at der er tale om personer, som tidligere fejlagtigt er meddelt afslag, men hvor de pågældende efterfølgende er optaget på et lovforslag om indfødsrets meddelelse – på et tidligere tidspunkt end den netop vedtagne lov. En er optaget på det lovforslag, der blev vedtaget i juni 2008, en på lovforslag vedtaget i december 2008, en på lovforslag vedtaget i juni 2009 og fire på lovforslag vedtaget december 2009

– de havde således alle erhvervet dansk indfødsret, da Folketingets Indfødsretsudvalg den 27. januar 2010 blev orienteret om fejlbehandlingen.”

Til brug for Nanna Fischers undersøgelse sendte Kirska Reinholdt den 25. januar 2011 en mail til Nanna Fischer med kopi til Dorit Hørlyck med oplysninger om, hvor mange statsløse personer født i Danmark omfattet af 1961-konventionen og børnekonventionen, der i perioden 1. juli 1999 til 25. januar 2011 var blevet optaget på et lovforslag om indfødsrets meddelelse. Det fremgik, at der var tale om 729 personer, heraf var 668 under 18 år. Af de 668 var de 432 under 12 år.

Nanna Fischer forelagde den 26. januar 2011 et udkast til undersøgelse af sagen om fejlbehandling af ansøgninger for Kim Lunding. I mavebælte af denne dato til Kim Lunding hedder det:

”Til afdelingschefens godkendelse og overvejelse forelægges udkast til undersøgelse af sagen om fejlbehandling af ansøgninger om indfødsret fra personer, der er statsløse.

...

Følgende forhold kan fremhæves til overvejelse:

1. 61-konventionens bopælskrav har ikke været gennemført korrekt i indfødsretslovene fra 1968 og frem til 2004. Dette er kun anført i en note, da jeg formoder, at dette ikke har givet anledning til forkert administration gennem årene, jf. begrundelsen i noten.
2. Én ansøger, der var optaget på det lovforslag om indfødsrets meddelelse, der blev fremsat i Folketinget i oktober 2009, er udtaget af lovforslaget ved brev af ..., idet Politiets Efterretningstjeneste har vurderet, at den pågældende kan være til fare for landets sikkerhed. PET er anmodet om at oplyse, om han fortsat kan anses for at være en fare for statens sikkerhed. PET ønsker nu redegørelse for, hvordan Indfødsretskontoret vurderer § 21 i cirkulæreskrivelsen i forhold til de to konventioners særlige retsstilling for statsløse personer. Først herefter ønsker de at udtale sig nærmere om, hvorvidt den pågældende fortsat kan anses for at være til fare for statens sikkerhed. Derfor har jeg indtil videre taget ham helt ud af tallene i afsnit 2 og 3, men ministeren bør orienteres om sagen.
5. Det fremgår, at der kan indfortolkes et bopælskrav i 61-konventionen, men der kan også tales imod et sådant krav under henvisning til, at der kun kan stilles betingelse om bopæl 5 år umiddelbart forud for ansøgningens indgivelse eller 10 år i alt, og henset til at man generelt skal arbejde for at begrænse statsløshed.

6. Der kan ikke stilles krav om, at børn ikke må være idømt fængselsstraf på fem år eller derover (jf. ny hjemmesideinformation, hvor der står, at vi stiller et sådant krav). Indfødsretskontoret har gengivet kravet fra 61-konventionen i forhold til børn, men børnekonventionen indeholder ikke et sådant krav. Jeg har derfor begrænset vores ret til at stille krav om, at den pågældende ikke må være fundet skyldig i forbrydelser mod statens sikkerhed ud fra en generel ordre public-betragtning.
7. Jeg har præciseret kravet til, at personer omfattet af 61-konventionen skal underskrive en erklæring om kriminalitet, således at det fremgår klarere end på hjemmesiden, at dette kun gælder de former for kriminalitet, som er relevante i henhold til konventionen.
8. Der er ikke i undersøgelsen redegjort for, at ministeren i februar 2009 godkender, at sagerne behandles efter de almindelige regler, uanset kendskab til konventionernes rettigheder. Det bør overvejes, hvordan dette kan afspejles klarere i undersøgelsen, herunder særligt hvorfor ministeriet vælger at fortsætte behandlingen af sagerne efter 2008. Der henvises i den forbindelse til de to § 20-spørgsmål, hvor der spørges direkte hertil.”

De to § 20-spørgsmål, som Nanna Fischer henviser til i punkt 8, kan være spørgsmål 3 og 4 af 12. januar 2011, refereret i afsnit 9.3.12. Disse spørgsmål angik, hvornår man i ministeriet blev opmærksom på, at man ikke havde levet op til konventionerne, og hvordan man derefter behandlede ansøgninger om statsborgerskab fra personer omfattet af konventionerne.

Det udkast til notat om undersøgelse af sagen, der var vedlagt mavebæltet, svarer i det væsentlige til notat af 31. januar 2011, der senere blev forelagt for Birthe Rønn Hornbech og gengives i afsnit 9.3.30. Her skal fremhæves, at punkt 6 i mavebæltet til Kim Lunding gav anledning til den tilføjelse i det endelige notat, at kravet om ikke at være idømt fængsel i fem år eller derover ikke kunne opretholdes. Den sidste bemærkning i punkt 8 om, hvordan det kan afspejles klarere, at ministeren ”i februar 2009 godkender, at sagerne behandles efter de almindelige regler, uanset kendskab til konventionernes rettigheder” førte ikke til tilføjelser i notatet.

Udkastets afsnit 4 om baggrunden for den fejlagtige behandling i Indfødsretskontoret var sålydende:

”I sommeren 2008 blev Integrationsministeriets Indfødsretskontor i forbindelse med en gennemgang af sagsbehandlingen i kontoret opmærksomt på, at der siden 2004 ved en fejl var meddelt en række afslag på optagelse på lovforslag om indfødsrets meddelelse til personer omfattet af artikel 1 i FN-konventionen om begrænsning af statsløshed. Der var ved en fejl givet afslag un-

der henvisning til, at ansøgerne ikke opfyldte de almindelige betingelser for at opnå dansk statsborgerskab.

På baggrund heraf undersøgte Indfødsretskontoret, om kontoret generelt efterlever de internationale forpligtelser, som er gældende for statsløse personer. Indfødsretskontoret blev i den forbindelse opmærksomt på, at kontoret ved en fejl også havde meddelt en række afslag til personer omfattet af artikel 7 i FN's Børnekonvention, idet ansøgerne ikke opfyldte de almindelige betingelser for at opnå indfødsret.

I forbindelse med undersøgelsen af baggrunden for disse fejl blev det konstateret, at der ved en beklagelig fejl ikke i forbindelse med ændringerne af indfødsretsloven i henholdsvis 1999 og 2004, hvor mulighederne for at afgive erklæring om dansk indfødsret hos statsamtterne blev begrænset, var blevet udarbejdet interne retningslinjer til brug for Indfødsretskontorets behandling af sager om statsløse personer omfattet af konventionerne. Indfødsretskontoret blev samtidigt opmærksomt på, at politikredsene, hvortil ansøgninger om indfødsret skal indgives og som vejleder om betingelserne for at opnå dansk indfødsret, ikke var givet instruktioner om at vejlede om statsløse personers særlige retstilling.

Endvidere var der ved en beklagelig fejl ikke oplyst om statsløse personers særlige retstilling i medfør af FN-konventionen om begrænsning af statsløshed på ministeriets hjemmeside, www.nyidanmark.dk. Retten til dansk indfødsret i henhold til FN's Børnekonvention var dog beskrevet ved, at der på hjemmesiden har været et link til den gældende cirkulæreskrivelse om naturalisation, hvor man i cirkulæreskrivelsens § 17 (tidligere § 3, stk. 2) kan læse om rettigheder for børn født statsløse i Danmark i henhold til konventionen.

Indfødsretskontoret har således gennem en årrække ved en beklagelig fejl behandlet ansøgninger om indfødsret fra statsløse personer omfattet af de to konventioner på baggrund af de almindelige retningslinjer for dansk indfødsret. Det betyder, at en række personer ved en fejl er meddelt afslag på indfødsret under henvisning til, at de ikke opfyldte de almindelige betingelser for at opnå indfødsret. Det betyder også, at en række personer er meddelt indfødsret efter en konstatering af, at de pågældende opfyldte samtlige af de almindelige betingelser herfor.

Da der har været tale om udskiftning af kontorets ansatte i den omhandlede periode, er det ikke muligt at fastlægge nærmere, hvordan denne fejl er opstået. Det kan hertil oplyses, at der hvert år behandles et antal tusinde ansøgninger

alene om dansk indfødsret ved naturalisation, og at de fejlagtigt behandlede ansøgninger fra statsløse personer født i Danmark derfor udgør en meget lille andel af den samlede sagsmængde.

Størstedelen af de statsløse personer omfattet af konventionerne, som siden 1992 har ansøgt om dansk indfødsret, har som anført i afsnit 3 opfyldt samtlige betingelser i de almindelige retningslinjer for at opnå dansk statsborgerskab, og der er dermed – bortset fra et enkelt afslag i 2004 – tale om, at der først fejlagtigt gives afslag fra det tidspunkt, hvor skærpelserne i cirkulære om dansk indfødsret ved naturalisation nr. 9 af 12. januar 2006 slår igennem, hvilket vil sige fra 2007. Det var som nævnt i afsnit 1 i den forbindelse, at der blev indført et krav om selvforsørgelse og om bestået indfødsretsprøve. Endvidere blev kravet til dansk kundskaber skærpet. Herudover er der meddelt en række fejlagtige afslag efter september 2008, hvor retningslinjerne blev skærpet i forhold til danskkravet, indfødsretsprøven og kravet om selvforsørgelse.

De fejlagtige afslag på ansøgningerne om indfødsret er således primært meddelt i perioden fra 2007-2009.

Den manglende udarbejdelse af interne retningslinjer til brug for Indfødsretskontorets behandling af ansøgninger om indfødsret fra statsløse personer har således formentlig blandt andet været begrundet i, at der ikke fandtes et aktuelt behov i og med, at ansøgerne opfyldte betingelserne i retningslinjerne.

Ministeriet har siden sommeren 2008 foretaget en nærmere undersøgelse af rækkevidden af FN-konventionen om begrænsning af statsløshed samt af FN's Børnekonvention. Ministeriet har i den forbindelse blandt andet undersøgt, om de øvrige nordiske lande har ratificeret konventionen om begrænsning af statsløshed, og hvordan landene har gennemført konventionen i deres nationale lovgivning.

Ministeriet afslutter sine undersøgelser og nærmere overvejelser i slutningen af 2009, og integrationsministeren oplyste herefter ved brev af 27. januar 2010 Folketingets indfødsretsudvalg om den beklagelige fejlbehandling af en række sager om statsløse personer omfattet af konventionerne. Det blev blandt andet oplyst, at overholdelsen af Danmarks internationale forpligtelser i henhold til FN's konventioner betyder, at et antal af de ansøgere, der optages på et lovforslag om indfødsrets meddelelse som følge af, at de opfylder betingelserne i konventionerne, ikke nødvendigvis opfylder samtlige betingelser i retningslinjerne for optagelse på et lovforslag om indfødsrets meddelelse, herunder blandt

andet vandelskravet og kravet om dokumentation for dansk kundskaber og en bestået indfødsretsprøve.

Ministeriet har i perioden fra sommeren 2008 og indtil orienteringen af Folketingets Indfødsretsudvalg i januar 2010 valgt at behandle de ansøgninger om indfødsret, som løbende blev indgivet af personer omfattet af de to konventioner. På baggrund heraf er der i samme periode meddelt afslag til en række personer omfattet af konventionerne, idet de ikke opfyldte en eller flere af de almindelige betingelser for at få dansk statsborgerskab. Indfødsretskontoret lagde dermed ikke sagerne i bero. Indfødsretskontoret har dog for at sikre, at der skete en korrekt opfølgning på sagerne, når ministeriets undersøgelser var afsluttede, opført journalnumrene på de ansøgninger, hvor ministeriet havde meddelt afslag, på en liste, således at Indfødsretskontoret hurtigt var i stand til på ny at tage sagerne frem.

Efter orienteringen af Indfødsretsudvalget om sagen i januar 2010, genoptog Indfødsretskontoret i februar 2010 ex officio de sager, hvor personer omfattet af konventionerne siden 1992 fejlagtigt var meddelt afslag. I den forbindelse blev også de sager, som var meddelt afslag fra sommeren 2008 til januar 2010, genoptaget.

Ved lov nr. 1530 af 21. december 2010 om meddelelse af dansk indfødsret blev størstedelen af de personer, som er eller har været omfattet af en af de to konventioner, og som tidligere ved en fejl er meddelt afslag, meddelt dansk indfødsret.”

9.3.25 Spørgsmål af 25. januar 2011 til integrationsminister Birthe Rønn Hornbech fra Folketingets Indfødsretsudvalg

Den 25. januar 2011 stillede Folketingets Indfødsretsudvalg efter anmodning fra Astrid Krag (SF) spørgsmål 28 og 29 til Integrationsministeren. Spørgsmålene angik, hvorfor politiet ikke havde modtaget nye retningslinjer angående ansøgninger om statsborgerskab fra unge statsløse, og hvornår ministeriet forventede at sende sådanne retningslinjer til politiet.

9.3.26 Mavebælter af 26. januar 2011 til integrationsminister Birthe Rønn Hornbech vedrørende vejledning på hjemmesiden og af politiet samt ministeriets undersøgelse

Ved mavebælte af 26. januar 2011 fik Birthe Rønn Hornbech på ny forelagt spørgsmålet om ændring af hjemmesiden. Mavebæltet, der i det væsentlige svarer til mavebæltet af 14. januar 2011, jf. afsnit 9.3.19, var signeret Kirska Reinholdt, Dorit Hørlyck,

Kim Lunding og Claes Nilas (den 29. januar 2011). Udkastet til hjemmesidetekst var uændret. Birthe Rønn Hornbech skrev den 1. februar 2011 på mavebæltet:

”Helt i strid med hvad vi har talt om i dag ...”

Mavebæltet skal sammenholdes med mavebælte ligeledes af 26. januar 2011 til Birthe Rønn Hornbech. Mavebæltet, der var påtegnet af Trine Priess Sørensen, Dorit Hørlyck, Kim Lunding og Claes Nilas (den 29. januar 2011), var vedlagt et udkast til brev til samtlige politidirektører med tillæg til vejledning om politiets behandling af ansøgninger om dansk indfødsret ved naturalisation. Birthe Rønn Hornbech skrev den 1. februar 2011 på dette mavebælte:

”Det har vi ikke talt om. – Det har jeg ikke hørt om i dag? Bedes koordineret.”

Birthe Rønn Hornbech havde på mavebæltet af 20. januar 2011 noteret, at spørgsmålet om dobbelt statsborgerskab ikke skulle blandes ind i denne sag. Denne påtegning blev besvaret i et andet mavebælte til ministeren af 26. januar 2011. I dette mavebælte, der i den udgave, som kommissionen er i besiddelse af, alene er signeret af Kirsra Reinholt, var anført, at udredningen var nævnt i mavebæltet af 20. januar 2011, fordi det blandt journalister og folketingspolitikere var opfattelsen, at formålet med udredningen var at undersøge retsstillingen for statsløse i forbindelse med ansøgning om dansk indfødsret. Det hedder videre:

”Det er derimod vigtigt at holde sig for øje, at baggrunden for aftalen om iværksættelse af en udredning af rækkevidden af FN’s Konvention af 30. august 1961 om begrænsning af statsløshed var et ønske blandt aftaleparterne om at undersøge muligheden for i videre omfang at kunne frakende personer, der begår alvorlige samfundsfarlige forbrydelser, dansk indfødsret, uanset at de pågældende derved bliver statsløse, og således ikke et spørgsmål om at undersøge retsstillingen for statsløse i forbindelse med ansøgning om dansk indfødsret.

Den anden del af udredningen var begrundet i et ønske blandt aftaleparterne om at justere praksis med henblik på at begrænse tilfælde af dobbelt statsborgerskab i videre omfang.”

Videre hedder det i mavebæltet:

”Til ministerens orientering vedlægges på ny oversigt over antallet af ansøgninger fra statsløse personer født i Danmark, hvor ministeriet fejlagtigt har meddelt afslag, og hvor de pågældende i februar 2010 efter orienteringen af Folketingets Indfødsretsudvalg er oplyst om deres retsstilling, hvorefter mini-

steriet ex officio har genoptaget ansøgningerne. Ud af de 29 ansøgere, var 24 ansøgere optaget på det lovforslag om indfødsrets meddelelse, der blev vedtaget den 16. december 2010, mens 3 ansøgere er optaget på det lovforslag, der forventes fremsat i Folketinget i april 2011. Herudover har to ansøgere ikke indsendt genoptagerpakken.

Til ministerens orientering skal det, som det også fremgår af oversigten, særligt bemærkes, at en statsløs ansøger har været optaget på det lovforslag, der blev fremsat i ... 2009, men blev udtaget i ... 2009, idet Politiets Efterretningstjeneste har vurderet, at den pågældende kan være til fare for landets sikkerhed. Ministeriet har taget kontakt til PET med henblik på at få oplyst, hvorvidt risikovurderingen af den pågældende er ændret. PET har efter sædvanlig procedure sendt deres vurdering af den pågældende til Justitsministeriet, der herefter meddeler Integrationsministeriet, såfremt PET vurderer, at en ansøger kan være en fare for landets sikkerhed. Justitsministeriet har telefonisk oplyst, at det forhold, at den pågældende er født statsløs i Danmark og dermed er omfattet af FN's konvention om begrænsning af statsløshed naturligvis ikke har nogen indflydelse på risikovurderingen af den pågældende, og at Justitsministeriet vil komme med en udtalelse til Integrationsministeriet.

Justitsministeriet har dog anmodet om – forud for en udtalelse – at modtage en vurdering fra Integrationsministeriet om, hvorvidt det er i overensstemmelse med konventionen generelt at udtage en statsløs person født i Danmark af et lovforslag, såfremt den pågældende af PET vurderes at kunne være til fare for landets sikkerhed, uanset at det af konventionen fremgår, at meddelelse af statsborgerret alene kan gøres betinget af, at den pågældende er fundet skyldig i en forbrydelse mod statens sikkerhed.

Det indstilles til ministerens godkendelse, at ministeriet undersøger, hvordan konventionen bør fortolkes i denne henseende, herunder om konventionen set i lyset af de sidste 50 års udvikling skal fortolkes således, at en stat er forpligtet til at meddele statsborgerret til en ansøger, der af landets efterretningstjeneste vurderes at kunne være til fare for landets sikkerhed, under hensyntagen til, at meddelelse af statsborgerret ifølge konventionen alene betinges af, at den pågældende "ikke er fundet skyldig i nogen forbrydelse mod statens sikkerhed". Det indstilles, at ministeriet i sin vurdering heraf tager kontakt til andre lande med henblik på at indhente oplysninger om landenes implementering af betingelsen samt landenes eventuelle praksis herom. Det indstilles endvidere, at den konkrete sag, når der foreligger en udtalelse fra Justitsministeriet, forelægges Indfødsretsudvalget."

9.3.27 Mailveksling mellem Dorit Hørlyck og Nanna Fischer den 27. januar 2011 om ministeriets undersøgelse

Nanna Fischer anmodede til brug for arbejdet med undersøgelsen og udarbejdelsen af et notat til Birthe Rønn Hornbech ved mail af 27. januar 2011 kl. 11.13 Dorit Hørlyck og Kirsra Reinholt om at modtage Indfødsretskontorets aktuelle retningslinjer for kontorets behandling af sagerne. Nanna Fischer spurgte i mailen endvidere, om man kunne sige noget om, hvornår cirkulæreskrivelserne om indfødsret ved naturalisation var blevet offentliggjort, og hvornår de blev lagt på hjemmesiden.

Dorit Hørlyck svarede Nanna Fischer ved mail af 27. januar 2011 kl. 11.44, at hun gik ud fra, at Nanna Fischer med retningslinjer sigtede til kontorets manual, og at hun ville undersøge, hvornår cirkulæreskrivelserne første gang var kommet på ministeriets hjemmeside. I mailen hedder videre:

”Tak for kopien af undersøgelsen. Jeg ville ønske, at jeg fik mulighed for at afgive bemærkninger, men uanset om jeg har eller ej, så vil jeg ikke undlade at gøre opmærksom på et par ting, særligt i forhold til afsnit 4.

Vedr. den manglende information på hjemmesiden, så skyldes det ikke en beklagelig fejl, men et ønske andetsteds i ministeriet om, at vi ikke skulle reklamere med disse regler, fordi det ikke var politisk comme il faut. Men det kan jeg jo ikke bevise.

Ovenover, hvor du gengiver, at Indfødsretskontoret blev opmærksom på, at politikredsene ikke var givet instruktioner om at vejlede om statsløse – ja, men da vi opdagede fejlen, blev der både i kontoret og på kurser for politiet og telefonisk til de relevante politikredse og over for evt. statsløse ansøgere oplyst at de skulle sende ansøgningen ind til os til behandling, uanset ikke alle betingelser var opfyldt. Der var på det tidspunkt ikke taget stilling til, hvad vi skulle fremover, så derfor var instruktionerne ikke klart det ene eller det andet.

Den værste er dog på s. 12, hvor det er anført, at “Indfødsretskontoret lagde dermed ikke sagerne i bero...” Der vil jeg virkelig bede om, at der kommer til at stå ministeriet. Det var så sandelig ikke Indfødsretskontorets – læs min – beslutning, men den beslutning, som slet ikke er nævnt i hele undersøgelsen, hvilket jeg finder dybt, dybt problematisk, og som du jo også selv er inde på i mavebæltet til Kim. På denne her måde ser det ud til, at det er Indfødsretskontorets beslutning alene, og det kan ikke passe, at man i sådan en undersøgelse skal placere ansvaret i kontoret eller rettere hos mig, når der er bevis for, at det ikke er tilfældet. Jeg håber virkelig, du vil gøre noget ved det.

Det er i øvrigt det, det hele drejer sig om, og som ministeren vil blive spurgt om igen og igen, jf. S-spm.ene til Statsministeren og også samrådspørgsmålene.

Jeg vil i øvrigt også meget bede dig om at overveje, om der ikke med rette kunne skrives ministeriet flere steder i stedet for Indfødsretskontoret.”

Det omtalte afsnit 4 er gengivet ovenfor i afsnit 9.3.24.

Nanna Fischer svarede:

”Tak

Retter ind hvor jeg kan – MEN du må også have forståelse for, at dette er en MEGET stor opgave for mig at få klar på 7 arbejdsdage inkl. andet der skal laves – det er en meget kort tidsramme...derfor er alt nok ikke toptunet men husk på, at der står “ministeriet valgte at behandle..” Prøv med andre ord at tage nogle andre briller på, når du læser det ...”

Hvortil Dorit Hørlyck svarede:

”Jeg forstår udmærket, at det er en kæmpeopgave – derfor har jeg heller ikke sagt mere end det, der frustrerer mest, og selv om jeg udmærket ved, at det ikke er min fejl ALENE, så er det jo sådan, det virker.

Og jeg må stadig sige, at jeg håber, at det bliver klart for ministeren, at hun har sagt god for behandlingen af sagerne på den angivne måde fra febru. 2009 og frem. Vi har lagt alle mavebælter op til hende, men hun har ikke kommenteret dem.”

Nanna Fischer anførte hertil:

”Det med ministeren er ikke mit bord – det er andres ansvar. Hvis hun har fået info., så må man også gå ud fra, at hun har læst – det er i alle tilfælde, hvad I har arbejdet for.”

Nanna Fischer har foreholdt Dorit Hørlycks mail af 27. januar 2011 og korrespondancen i forbindelse hermed forklaret, at

”hun kan huske denne mail. Hun svarede på mailen. Hun talte nok også med Dorit Hørlyck, men det er hun ikke sikker på. Hun husker tydeligt hendes

mail. Foreholdt samme dokument Nanna Fischer: ”*Retter ind hvor jeg kan – MEN du må også have forståelse for, at dette er en MEGET stor opgave for mig at få klar på 7 arbejdsdage inkl. andet der skal laves – det er en meget kort tidsramme...derfor er alt nok ikke toptunet men husk på, at der står “ministeriet valgte at behandle..” Prøv med andre ord at tage nogle andre briller på, når du læser det, ...*” forklarede vidnet, at hun ikke havde nogen oplysninger om, hvordan beslutningen blev truffet. Hun fik kopier af alle mavebælterne. Det var første gang, hun så mavebæltet af februar 2009, hvor det var tydeligt at se, hvad der skete, og det var det, hun kunne forholde sig til, da hun lavede redegørelsen. Der var ikke nogen af de møder, som hun var med til, hvor baggrunden for denne beslutning blev nærmere belyst eller drøftet. Der var den forklaring, at man ønskede nærmere oplysninger om de nordiske lande. Det havde hun hørt, men det blev ikke nærmere uddybet, hvorfor man gjorde det. Det syntes hun heller ikke var hendes rolle. Der var andre, som havde været med under forløbet og som vidste, hvad baggrunden for den beslutning havde været. Foreholdt samme dokument ... Nanna Fischer: ”*Det med ministeren er ikke mit bord – det er andres ansvar. Hvis hun har fået info., så må man også gå ud fra, at hun har læst – det er i alle tilfælde, hvad I har arbejdet for.*” forklarede vidnet, at hun ikke ved, hvorfor hun skrev sådan. Hun kunne se i sagen, at ministeren havde fået mavebælterne op. Man måtte gå ud fra, at ministeren var bekendt med, at hun havde truffet denne beslutning i slutningen af februar 2009. Som Dorit Hørlyck skrev tidligere i mailkorrespondancen, havde vidnet gjort opmærksom på, at man kunne overveje at afspejle mere klart i undersøgelsen, hvornår denne beslutning blev truffet. Hun syntes ikke, at det var hendes opgave at sørge for, at ministeren i større omfang skulle gøres opmærksom. Det skal ses i det perspektiv, at hun var menig medarbejder i et ministerium og blev sat til at lave en hasteopgave, hvor hun fik en bunke papirer og en kort tidsramme. På den baggrund gik man ikke i gang med at agere ministersekretær og sørge for, at noget, som man allerede kunne se, havde været oppe, gik op igen. Der var ikke nogen, der fortalte hende 100 procent, hvordan de forskellige ting skulle skrives, men når man lavede noget, og det blev lagt videre til ens chef, blev det rettet, hvis det ikke var, som man ønskede det. Sådan er systemet. Det er et meget ”godkender-orienteret” system, hvor man prøver at lave tingene, som man tror, man har fået besked på. Når det gik videre, fik man altid at vide, hvis det ikke var det rigtige, og det blev altid rettet ind. På den måde sad hun ikke som enekoncipist og bestemte, hvordan redegørelsen skulle skæres. Forespurgt om det var udtryk for en form for selvåndlæggelse, at hun ikke skrev mere om ministeren, forklarede vidnet, at hun synes, at hun allerede har forklaret, at hun, da hun lagde det første udkast til redegørelsen videre, gjorde eksplicit opmærksom på, at man kunne overveje at få klarere frem i teksten, hvordan eller hvorfor beslutningen blev truffet i februar 2009. Hun refererede til Kim

Lunding. Hun husker ikke, om hun gik videre til Kim Lunding med Dorit Hørlycks ”nødråb”. De talte meget hele tiden, og hun husker ikke, om de lige talte om det. Hun synes, at hun kan huske drøftelsen af, om der skulle stå Indfødsretskontoret eller ministeriet. Hun mener, at de talte om det og rettede i et vist omfang. Hun gjorde flere gange opmærksom på, også over for Christian Lützen, at beslutningen i februar 2009 kunne komme mere klart frem, men det kom ikke klarere frem af den grund.” [6. februar 2013, side 366-367]

9.3.28 Mailveksling mellem Dorit Hørlyck og Kim Lunding den 27. og 28. januar 2011 om vejledning på hjemmesiden til statsløse født i Danmark

Birthe Rønn Hornbech videresendte den 27. januar 2011 kl. 11.26 en mail fra Ulrik Dahlin til Claes Nilas, Christian Lützen og Anne Thorsen. Ulrik Dahlin havde i mailen, der var stilet til Birthe Rønn Hornbech, spurgt om, hvorfor der først blev vejledt om de statsløses rettigheder på ministeriets hjemmeside den 12. januar 2011, efter at Information havde omtalt dette, og ikke allerede i januar 2010, hvor Indfødsretsudvalget blev orienteret. Birthe Rønn Hornbech spurgte i forbindelse med videresendelsen, om der overhovedet var pligt til at vejlede.

I en mail fra Dorit Hørlyck til Kim Lunding af samme dag kl. 15.40 hedder det i anledning af mailen fra Ulrik Dahlin:

”Jeg er lidt i tvivl om, hvorvidt du forventer noget fra mig. Du har jo til fulde været inde over spørgsmålet i forbindelse med Metock-sagen, og svaret på ministerens spørgsmål er jo soleklart.

Ja, der er vejledningspligt – ikke alene i forhold til individuel vejledning, jf. forv.lovens § 7 – men også i almindelighed i henhold til god forvaltningsskik. Og hvor der som her med hensyn til FN-konventionen om begrænsning af statsløshed ikke har været mulighed for at gøre sig bekendt med reglerne i lov eller bekendtgørelse (eller i retningslinjerne), så meget desto mere burde der have været informeret om mulighederne for statsløse født i Danmark på hjemmesiden.

Vi har jo tidligere drøftet spørgsmålet, men til Dahlin er der ikke andet at sige, at det skyldes en beklagelig fejl – eller forglemmelse – at der ikke i forbindelse med orienteringen af Folketinget i januar 2010 blev oplyst om reglerne både hvad angår Børnekonventionen og konventionen om begrænsning af statsløshed på hjemmesiden, men at det nu er sket, ligesom politiet vil modtage skriftlig instruktion om, hvordan ansøgninger fra statsløse født i Danmark,

skal håndteres, således at politiet er helt klar over, at de ikke skal henvise evt. ansøgere til at dokumentere sprogkunderskaber og bestået indfødsretsprøve.”

Dorit Hørlyck sendte samme dag kl. 21.20 en mail til Kim Lunding, hvori bl.a. spørgsmålet om vejledningspligt blev drøftet. I mailen hedder det:

”Mit forslag til mail fra ministeren til Ulrik Dahlin lyder som følger:

“Kære Ulrik Dahlin.

Jeg kan besvare dine spørgsmål på den måde, at ministeriet via dine artikler i Information har erkendt, at der åbenbart har hersket en vis usikkerhed om, hvilke muligheder statsløse født Danmark har for at opnå indfødsret på de særlige vilkår, som FNs børnekonvention og FNs konvention om begrænsning af statsløshed opstiller.

Derfor reagerede vi da også straks i ministeriet med at lægge en særlig vejledning herom ud på ministeriets hjemmeside. Det burde vi måske nok have gjort noget før, men har ikke været tilstrækkelig opmærksom på nødvendigheden heraf, idet alle, der har henvendt sig til ministeriet efter januar 2010, hvor ministeriet informerede Folketinget om problematikken, har fået behørig vejledning om, hvorledes den omhandlede persongruppe skal forholde sig i forbindelse med ansøgning om indfødsret, herunder hvilke betingelser de skal opfylde.

Med venlig hilsen

Birthe Rønn Hornbech”

Og så - om vi har en vejledningspligt:

Efter forvaltningslovens § 7 skal en forvaltningsmyndighed i fornødent omfang yde vejledning og bistand til personer, der retter henvendelse om spørgsmål inden for myndighedens sagsområde.

Vejledningspligten efter forvaltningsloven gælder kun over for personer, der selv retter henvendelse til en myndighed. Bestemmelsen forpligter derimod ikke myndighederne til af egen drift mere generelt over for offentligheden at orientere om reglerne inden for myndighedens område. En generel vejledning om reglerne på det pågældende område kan dog være formålstjenlig og i et vist omfang træde i stedet for eller dog supplere den individuelle vejledning,

der skal ydes efter § 7. Dette følger også af god forvaltningsskik, og kravet til grundig og forståelig vejledning udvides mere og mere.

Hvis der i lovgivningen er tillagt borgerne en særlig rettighed i tilfælde, hvor en forvaltningsmyndighed træffer afgørelse af en bestemt karakter, vil der i almindelighed være pligt for myndigheden til at gøre den pågældende opmærksom på denne mulighed for at få en særlig rettighed, og F.O. har i øvrigt i flere sager antaget, at regler om f.eks. dispensationsadgang i et vist omfang for at give borgerne fornøden information og vejledning bør optages i den lov eller i den bekendtgørelse, hvorefter der træffes afgørelser på det pågældende område. Også i andre henseender må det sikres, at regelværket giver borgerne den fornødne vejledning.

Om der i den konkrete sag om de statsløses adgang til at opnå indfødsret kan siges at foreligge en egentlig pligt til at foretage en generel vejledning er ikke ganske klart.

Det kan herimod anføres, at reglerne for statsløse børns mulighed for at opnå indfødsret klart fremgår af retningslinjernes § 17, og at de findes på hjemmesiden. Det er da heller ikke Indfødsretskontorets oplevelse, at der er ukendskab til denne bestemmelse, jf. også de mange statsløse børn, der er optaget på de seneste indfødsretslove i medfør af § 17 (og børnekonventionen).

De særlige regler, der gælder for de unge mellem 18 og 21 år fremgår derimod alene af konventionen og er ikke direkte implementeret i regelværket vedrørende meddelelse af indfødsret. Dog er det både i bemærkningerne til ændring af indfødsretsloven i 1999 og i 2004 beskrevet, hvorledes ansøgninger om indfødsret fra denne persongruppe skal behandles.

F.O. har som nævnt givet udtryk for, at det må sikres, at regelværket giver borgerne den fornødne vejledning. Og når det ikke er tilfældet, må vejledningspligten på anden måde anses for skærpet.

Dertil kommer, at der kan være givet forkert individuel vejledning i en periode.

Hvad angår F.O., er det usikkert, om han ville kunne gå ind i sagen, idet der er tale om indfødsretsområdet (naturalisation), som han normalt helt afholder sig fra at gå nærmere ind på, da det er Folketingets område.

Imidlertid har Folketinget vedtaget, at administrationen af området skal foregå inden for rammerne af Forvaltningsloven, således at lovens regler skal følges i

videst muligt omfang. Da der her er tale om ren forvaltningsvirksomhed og ikke om, hvorvidt der bør meddeles indfødsret eller ej, kan man ikke udelukke, at F.O. vil kunne sætte spørgsmålstejn ved den manglende generelle vejledning. Da manglen imidlertid nu er udbedret, og alle i øvrigt har fået den rettighed, de har haft krav på, må det dog forventes, at han vil afholde sig fra kritik.”

Dorit Hørlyck skrev den 28. januar 2011 kl. 9.32 til Nanna Fischer:

”I øvrigt vil jeg lige spørge dig, om afsnittet om hjemmesiden er ønsket ændret fra Kims side – i hvert fald er han ikke overbevist om, at det skal anses som en egentlig fejl, at vi ikke har haft det på hjemmesiden, ligesom han har stillet spørgsmålstejn ved, om vi har en vejledningspligt. Jeg prøvede i går aftes at komme med nogen bemærkninger for og imod. Hvis ikke han selv har ændret formuleringen – en beklagelig fejl – så synes jeg, at du skal tale med ham om det.”

Det nævnte afsnit om hjemmesiden er formentlig følgende uddrag af udkast til notat om undersøgelse af sagen:

”Endvidere var der ved en beklagelig fejl ikke oplyst om statsløse personers særlige retsstilling i medfør af FN-konventionen om begrænsning af statsløshed på ministeriets hjemmeside, www.nyidanmark.dk. ...”

I en mail af 28. januar 2011 kl. 9.46 spurgte Nanna Fischer Integrationsministeriets kommunikations- og webkonsulent Ulrik Herløv med kopi til Kirska Reinholt om, hvor længe man havde kunnet finde et link til cirkulæreskrivelsen om naturalisation på ministeriets hjemmeside.

Ulrik Herløv svarede i mail samme dag kl. 11.50, at ministeriet ikke havde nogen teknisk dokumentation for opdateringerne af siderne på nyidanmark.dk, og at han ikke vidste, hvem der havde bedt om at få cirkulæreskrivelsen på hjemmesiden. Han oplyste imidlertid, at han kunne se af en gammel mailkorrespondance med Nanna Fischer, at cirkulæreskrivelsen må have været på hjemmesiden før den 1. november 2007.

9.3.29 Mailveksling mellem bl.a. Kim Lunding, Dorit Hørlyck og Nanna Fischer den 28. januar 2011 om skriftlig vejledning til statsløse, der kunne have fået forkert vejledning

På baggrund af et møde den 28. januar 2011 med Birthe Rønn Hornbech anmodede Nanna Fischer efter aftale med Kim Lunding samme dag ved mail kl. 14.08 Dorit Hørlyck og Kirsas Reinholt om at undersøge:

1. Retsgrundlaget for at tage kontakt til de omkring 27 personer, som kunne have ansøgt om indfødsret efter konventionerne, men som nu ikke længere har muligheden herfor, med henblik på at give dem et tilbud om at søge om dansk indfødsret på konventionens betingelser.
2. Om Danmarks Statistik eller måske CPR-kontoret kan sende brevet med tilbud til de pågældende på vores vegne (vi udarbejder selvfølgelig udkast til brev), således at vi ikke på forhånd behøver at kende til deres identitet.”

Dorit Hørlyck sendte ved mail kl. 16.14 til Kim Lunding med kopi til Nanna Fischer og Kirsas Reinholt et notat om retsgrundlaget og anførte, at hun mente, at der var hjemmel både for CPR-kontoret og ministeriet til at kontakte de pågældende personer. Hvortil Nanna Fischer svarede i mail kl. 16.28, at Birthe Rønn Hornbech ønskede, at det var CPR-kontoret og ikke ministeriet, der kontaktede de pågældende.

Senere samme dag kl. 17.37 sendte Nanna Fischer en mail til Kim Lunding. Mailen var vedhæftet et udkast til mavebælte og notat om undersøgelsen om de statsløse dateret 28. januar 2011. Nanna Fischer oplyste i mailen, at notatet var ændret i overensstemmelse med et møde samme dag med Birthe Rønn Hornbech og i overensstemmelse med Nanna Fischer og Kim Lundings efterfølgende drøftelse. Kim Lunding videresendte kl. 20.38 mavebæltet og notatet til Claes Nilas. Christian Lützen modtog kopi af mailen.

Det vedhæftede notat svarer i det væsentlige til notat af 31. januar 2011, der gives nedenfor i afsnit 9.3.30. I forhold til udkastet af 26. januar 2011 var der i afsnittet om baggrunden for fejlbehandlingen i Indfødsretskontoret ændret i formuleringen af det afsnit, der omhandlede behandlingen af sagerne efter opdagelsen af fejlbehandlingen og indtil orienteringen af Indfødsretsudvalget. I overensstemmelse med Dorit Hørlycks anmodning i mail af 27. januar 2011 til Nanna Fischer blev ”Indfødsretskontoret” ændret til ”ministeriet”.

Kim Lunding har forespurgt, om han i forbindelse med den interne redegørelse, som Nanna Fischer var pennefører på, og som kom frem til ministeren den 31. januar 2011, deltog i et møde den 28. januar 2011 med ministeren, forklaret, at

”som han husker det, var der flere møder om undersøgelsen. Det, som Nanna Fischer skrev, var et direkte opdrag fra ministeren. Ministeren var meget interesseret i, hvad der var sket fra 1999 til 2008, hvor man blev opmærksom på fejlen. Det var hun meget fokuseret på, og hun var meget fokuseret på, hvordan man fremadrettet kunne opstille en plan, som kunne sikre, at fejlen ikke opstod igen. Hun ville have tændt nogle ”trafiklys”, så man var opmærksom på disse sager fremadrettet. Det var det, som Nanna Fischers undersøgelse skulle handle om. Det var ministerens udmelding på det i de møder, som han erindrer, der blev holdt om det. Forespurgt om han erindrer, om de på de møder havde diskussioner om, hvad det var, der skete mellem 2008 og 2010, forklarede vidnet, at det ikke er hans erindring. Ministeren var meget fokuseret på det bagudrettede og på at sikre, at der ikke skete lignende fejl fremadrettet.”
[22. maj 2014, side 1006]

9.3.30 **Mavebælte af 31. januar 2011 til integrationsminister Birthe Rønn Hornbech vedrørende undersøgelsen**

Som nævnt i pressemeddelelse af 14. januar 2011 skulle der den 31. januar 2011 foreligge en undersøgelse af en række forhold med henblik på at sikre, at der var ryddet helt op i forhold til denne fejlbehandling af ansøgninger om indfødsret fra personer, der var statsløse, og at alle statsløse fik den retsstilling, som de havde krav på efter de to konventioner. Der skulle ifølge pressemeddelelsen iværksættes følgende:

- Integrationsministeriet udreder retsgrundlaget for indfødsret til statsløse tilbage fra 1999 i forhold til både FN's konvention af 30. august 1961 om begrænsningen af statsløshed og FN's konvention af 20. november 1989 om barnets rettigheder.
- Integrationsministeriet undersøger i Indfødsretskontorets journaler, hvor mange ansøgninger om statsborgerskab, der foreligger fra statsløse personer helt tilbage fra lov nr. 1102 af 29. december 1999 om ændring af indfødsretsloven, hvor bl.a. vandelskravet blev indført.
- Alle sager vedrørende statsløse findes frem, og det kontrolleres, at alle ansøgere har fået den retsstilling, som de to konventioner giver de pågældende.
- Det undersøges, hvad der er baggrunden for denne fejlbehandling i Indfødsretskontoret.
- Der opstilles en procedure, der sikrer fuldt ud, at en fejlbehandling ikke kan finde sted på ny.

- Det skal undersøges særligt, om personer, der måtte have opfyldt betingelserne i konventionerne i perioden fra lov nr. 1102 af 29. december 1999 og frem til nu, skal have mulighed for at blive optaget på et lovforslag om indfødsrets meddelelse.

- Der indhentes relevant statistisk materiale om statsløse.

Birthe Rønn Hornbech fik forelagt resultatet af undersøgelsen ved mavebælte af 31. januar 2011. Mavebæltet, der var vedlagt notat af 31. januar 2011, ser således ud:

 ON8

 ERSA C

 Eva Ersoy

MINISTERIET FOR FLYGTNINGE

 INDVANDRERE OG INTEGRATION

MAVEBÆLTE

J.nr.:

11/05003

Til ministerens godkendelse forelægges notat vedrørende undersøgelsen af sagen om fejlbehandling af ansøgninger om indfødsret fra personer, der er født statsløse i Danmark.

Notatet er udarbejdet på baggrund af vedlagte pressemeddelelse af 14. januar 2011 – "Minister rydder op i sager om indfødsret".

Notatet er udarbejdet på grundlag af relevante internationale konventioner, gældende indfødsretslove og cirkulæreskrivelser siden 1992, kopi af Indfødsretskontorets sag om de statsløse personer født i Danmark, samtaler med kontorchef og souschef i Indfødsretskontoret, statistisk materiale fra Indfødsretskontoret (jf. afsnit 2 og 3), samt statistisk materiale fra Analyseenheden (jf. afsnit 7, som er godkendt af Integrationsafdelingen).

Til ministerens orientering er der i undersøgelsen taget højde for vedlagte samrådsspørgsmål A, B og C fra Indfødsretsudvalget stillet til ministeren den 12. januar 2011. Endvidere er der taget højde for spørgsmål nr. 3-8 og 11-27 stillet af Indfødsretsudvalget den 12.-14. januar 2011, samt spørgsmål nr. 176-177 stillet af Udvalget for Udlændinge- og Integrationspolitik den 25. januar 2011.

Til ministerens godkendelse forelægges nedenfor en række indstillinger vedrørende notatets enkelte afsnit:

Afsnit 1:

I afsnit 1 redegøres for retsgrundlaget for statsløse personer født i Danmark, herunder hvilke betingelser de pågældende skal opfylde for at opnå indfødsret i henhold til de to konventioner. Godkendes de i afsnittet opstillede betingelser for at opnå indfødsret, vil der være behov for en ændring af følgende punkter i vedlagte side fra nydanmark.dk om statsløse personer født i Danmark:

- Der skal tilføjes et bopælskrav for personer omfattet af FN-konventionen om begrænsning af statsløshed.
- Det skal præciseres, at der over for personer omfattet af FN-konventionen om begrænsning af statsløshed, kun kan stilles krav om, at de pågældende på tro og love oplyser om kriminelle forhold af relevans for konventionens krav, dvs. om forbrydelser mod statens sikkerhed eller fængselsstraf på fem år eller derover for en strafbar handling. På nydanmark.dk står det på nuværende tidspunkt anført, at de pågældende skal oplyse om alle kriminelle forhold.
- Det skal præciseres, at der kun kan stilles krav om, at børn omfattet af FN-konventionen om barnets rettigheder ikke har begået forbrydelser omfattet af straffe-

lovens kapitel 12 og 13 om statens sikkerhed. Der anføres på nuværende tidspunkt, at børn heller ikke må være idømt en fængselsstraf på fem år eller derover for en strafbar handling.

Afsnit 2-3:

Til ministerens orientering kan det oplyses, at ministeriet i februar 2010 undersøgte de sager, hvor statsløse omfattet af de to konventioner fejlagtigt var blevet meddelt afslag i perioden fra 1992 til januar 2010 og genoptog i den forbindelse de sager, hvor de pågældende personer endnu ikke var blevet meddelt dansk indfødsret. Der er ikke siden januar 2010 meddelt afslag på indfødsret til personer omfattet af konventionerne.

Til ministerens orientering har dog én statsløs ansøger været optaget på det lovforslag, der blev fremsat i oktober 2009, men blev udtaget i oktober 2009, idet PET har vurderet, at den pågældende kan være til fare for landets sikkerhed. Ministeriet har i lyset af nærværende undersøgelse anmodet PET om en ny risikovurdering af den pågældende. PET har efter sædvanlig procedure sendt deres vurdering til Justitsministeriet. Justitsministeriet har telefonisk oplyst, at det forhold, at den pågældende er født statsløs i Danmark og dermed er omfattet af konventionen om begrænsning af statsløshed naturligvis ikke har nogen indflydelse på risikovurderingen af ansøgeren. Justitsministeriet har dog anmodet om – forud for en udtalelse – at modtage en vurdering om, hvorvidt det er i overensstemmelse med konventionen generelt at udtage en statsløs person født i Danmark af et lovforslag, såfremt den pågældende af PET vurderes at kunne være til fare for landets sikkerhed, uanset at det af konventionen fremgår, at meddelelse af statsborgerret alene kan gøres betinget af, at den pågældende er fundet skyldig i en forbrydelse mod statens sikkerhed.

Det indstilles på den baggrund, at den pågældende ikke anføres i den i afsnit 2 indføjede tabel over personer, som er meddelt afslag/taget af et lovforslag i strid med konventionerne, og at ministeriet undersøger, hvordan FN-konventionen om begrænsning af statsløshed bør fortolkes i denne henseende, herunder om konventionen set i lyset af de sidste 50 års udvikling skal fortolkes således, at en stat er forpligtet til at meddele statsborgerret til en ansøger, der af landets efterretningstjeneste vurderes at kunne være til fare for landets sikkerhed, under hensyntagen til, at meddelelse af statsborgerret ifølge konventionen alene betinges af, at den pågældende ikke er fundet skyldig i nogen forbrydelse mod statens sikkerhed.

Til ministerens orientering fremgår det af afsnit 2-3, at 36 personer ved en fejl er meddelt afslag på indfødsret under henvisning til, at de ikke opfyldte de almindelige betingelser for at opnå statsborgerskab. Endvidere fremgår det, at 747 personer er meddelt indfødsret i overensstemmelse med de almindelige betingelser. Der er derfor tale om personer, som har haft udgifter til f.eks. danskprøven og indfødsretsprøven, uanset at de pågældende kunne være optaget på et lovforslag om indfødsrets meddelelse uden at opfylde kravene til danskundskaber og bestået indfødsretsprøve. Det bemærkes dog, at en meget stor del af de 747 personer, som er meddelt indfødsret, er børn under 15 år over for hvilke der ikke er stillet krav om danskundskaber og bestået indfødsretsprøve.

Det kan på baggrund heraf overvejes, om der i overensstemmelse med offentlige myndigheds almindelige erstatningsansvar skal ydes erstatning for de dokumenterede tab, som personer, der ved en fejl har fået deres sag behandlet efter de almindelige retningslinjer, måtte have lidt.

Det indstilles, at der rettes henvendelse til Kammeradvokaten med henblik på deres vurdering af muligheden for at tilbyde de pågældende erstatning for de udgifter, som de pågældende personer måtte haft.

kan i
adv. 0

Afsnit 4:

Til ministerens orientering kan det kort om opdagelsen af fejlbehandlingen i Indfødsretskontoret og den videre behandling af sagen oplyses, at fejlen blev opdaget af kontoret i april 2008, hvorefter sagen forelægges ministeren i august 2008. Det blev herefter besluttet at undersøge den nærmere rækkevidde af de to FN-konventioner og de øvrige nordiske landes eventuelle gennemførelse heraf, samt at bringe emnet op på et nordisk NSHF-ministermøde i juni 2009. Endvidere resolverede ministeren på baggrund af et mavebælte af 20. februar 2009, at behandlingen af sager om personer omfattet af konventionerne fortsat skulle behandles efter de almindelige retningslinjer. Undersøgelserne blev afsluttet i slutningen af 2009, hvorefter ministeren i januar 2010 orienterede Indfødsretsudvalget om sagen. Endvidere blev det af ministeren resolveret, at sager om personer omfattet af konventionerne skulle genoptages med henblik på fuld overholdelse heraf.

I lyset af den uklarhed, der tilsyneladende har været om statsløses rettigheder, havde det været hensigtsmæssigt, at hjemmesiden var blevet opdateret efter orienteringen af Indfødsretsudvalget.

er vi sikre nu?

!!

Afsnit 6-7:

Til ministerens orientering oplyses det i afsnit 7, at der er omkring 27 personer, som er født statsløse i Danmark, og som tidligere har haft mulighed for at søge om statsborgerskab i henhold til konventionerne, men som af ukendte årsager ikke har gjort det. Da det ikke kan udelukkes, at de pågældende kan have fået en forkert vejledning om deres rettigheder. Det indstilles derfor, at det overvejes, om der er grundlag for, at de pågældende tilbydes at blive optaget på et lovforslag om indfødsrets meddelelse, uden at opfylde de almindelige betingelser herfor eller efter mere lempelige betingelser. ? ?

27 pm.

WJ

Tallene er trukket hos Danmarks Statistikbank i oktober 2010 af Analyseenheden. Ifølge Danmarks Statistikbank vil der foreligge nye, ajourførte tal den 9. februar 2011, hvilke kan ændre lidt ved det samlede antal på 27 personer. Det indstilles på baggrund heraf, at der den 9. februar 2011 foretages en ajourføring af forelagte notat for så vidt angår de i afsnit 7 indeholdte statistiske oplysninger.

?

Det kan overfor pressen oplyses;

essen

- Det er konstateret, at der er omkring 25 personer, som er født statsløse i Danmark, og som tidligere har haft mulighed for at søge om statsborgerskab i henhold til konventionerne, men som af ukendte årsager ikke har gjort det. Jeg er i færd med at undersøge, hvordan deres retsstilling sikres bedst muligt.

AB

Til ministerens orientering anføres det i pressemeddelelsen af 14. januar 2011, at resultatet af undersøgelsen skal foreligge den 31. januar 2011.

Udlændingeafdelingen, Udlændingekontoret, den 31. januar 2011

MPi

Kim Lunding

Nils 31/1 - 11

udløst 25

replik

velegte på lyngsild

Smukt med appel

Mavebæltet er signeret af Nanna Fischer, Kim Lunding og Claes Nilas, sidstnævnte har tilføjet ”31/1-11”.

De øvrige påtegninger er foretaget af Birthe Rønn Hornbech

Notatet, der var vedlagt mavebæltet, ser således ud med Birthe Rønn Hornbechs påtegninger:

Redegørelse
indlyst
lovforslag

MINISTERIET FOR FLYGTNINGE
INDVANDRERE OG INTEGRATION

NOTAT

Dato:

31. januar 2011

Notat om undersøgelse af sagen om fejlbehandling af ansøgninger om indfødsret fra personer, der er født statsløse i Danmark

FN's konvention af 30. august 1961 om begrænsning af statsløshed giver statsløse personer født i Danmark, som er mellem 18 og 21 år, ret til at blive optaget på et lovforslag om indfødsrets meddelelse uden at opfylde de almindelige betingelser for at opnå statsborgerskab. *rab 1999*

Tilsvarende giver FN's konvention af 20. november 1989 om barnets rettigheder statsløse personer født i Danmark, som er under 18 år, ret til at blive optaget på et lovforslag om indfødsrets meddelelse uden at opfylde de almindelige betingelser for at opnå statsborgerskab. *rab 1991*

Det er kommet frem i pressen, at Integrationsministeriet tidligere ved en fejl har meddelt afslag på optagelse på lovforslag om meddelelse af indfødsret (statsborgerskab) til statsløse personer, som er omfattet af de to konventioner, da de ikke opfyldte de almindelige betingelser for at opnå statsborgerskab.

Integrationsministeren oplyste Folketingets Indfødsretsudvalg om fejlen ved brev af 27. januar 2010. Det blev blandt andet oplyst, at Danmarks internationale forpligtelser i henhold til de to konventioner betyder, at ansøgere omfattet af konventionerne ikke behøver at opfylde betingelserne i de almindelige retningslinjer for at blive optaget på et lovforslag om indfødsrets meddelelse.

Integrationsministeriet genoptog herefter de sager, hvor ministeriet kunne konstatere, at statsløse personer omfattet af de to konventioner fejlagtigt havde fået afslag på optagelse på et lovforslag om indfødsrets meddelelse, for at sikre, at de pågældende får den retsstilling, som de har krav på i henhold til de to konventioner. *Andal*

Med det formål at sikre, at der er ryddet helt op i forhold til denne fejlbehandling af ansøgninger om indfødsret fra personer, der er født statsløse i Danmark, og at sikre at alle statsløse får den retsstilling, som de har krav på efter de to konventioner, blev det i en pressemeddelelse udsendt af integrationsministeren den 14. januar 2011 oplyst, at der iværksættes en undersøgelse af følgende:

1. Integrationsministeriet udleder retsgrundlaget for indfødsret til statsløse tilbage fra 1999 i forhold til både FN's konvention af 30. august 1961 om begrænsningen af statsløshed og FN's konvention af 20. november 1989 om barnets rettigheder.

2. Integrationsministeriet undersøger i Indfødsretskontorets journaler, hvor mange ansøgninger om statsborgerskab, der foreligger fra statsløse personer helt tilbage fra lov nr. 1102 af 29. december 1999 om ændring af indfødsretsloven, hvor bl.a. vandelsskravet blev indført.

3. Alle sager vedrørende statsløse findes frem, og det kontrolleres, at alle ansøgere har fået den retsstilling, som de to konventioner giver de pågældende.

4. Det undersøges, hvad der er baggrunden for denne fejlbehandling i Indfødsretskontoret.

5. Der opstilles en procedure, der sikrer fuldt ud, at en fejlbehandling ikke kan finde sted på ny.

6. Det skal undersøges særligt, om personer, der måtte have opfyldt betingelserne i konventionerne i perioden fra lov nr. 1102 af 29. december 1999 og frem til nu, skal have mulighed for at blive optaget på et lovforslag om indfødsrets meddelelse.

7. Der indhentes relevant statistisk materiale om statsløse.

I det følgende bliver der redegjort for de enkelte punkter.

1. Udredning om retsgrundlaget for indfødsret til statsløse tilbage fra 1999 i forhold til både FN's konvention af 30. august 1961 om begrænsning af statsløshed og FN's konvention af 20. november 1989 om barnets rettigheder

1 a. FN's Konvention af 30. august 1961 om begrænsning af statsløshed¹.

Danmark ratificerede den 6. juni 1977 FN's Konvention af 30. august 1961 om begrænsning af statsløshed. Konventionens bestemmelser bygger på princippet om, at statsløshed skal begrænses.

Ifølge artikel 1 i konventionen er de kontraherende parter forpligtede til at give statsborgerskab til statsløse personer, der er født i landet, enten ved fødslen i henhold til lov eller efter ansøgning. Det fremgår af artikel 1, stk. 2, at en kontraherende stat kan gøre meddelelse af statsborgerskabet afhængig af en eller flere opregnede betingelser, herunder at den pågældende altid har været statsløs, at ansøgning indgives senest i forbindelse med 18-års alderen og ophørende tidligst med 21-års alderen, at den pågældende har haft fast bopæl i en nærmere fastsat periode, der dog højst må være 5 år umiddelbart forud for ansøgningens indgivelse eller 10 år i alt, og at den pågældende ikke er fundet skyldig i en forbrydelse mod statens sikkerhed eller er idømt en fængselsstraf på 5 år eller derover for en strafbar handling.

elder ansøgnings tidspunkt + familie ! ? ? uhr

Danmarks forpligtelse efter konventionen blev allerede i 1968 gennemført i indfødsretslovens § 3 (lov nr. 399 af 11. december 1968 om ændring af lov om dansk indfødsret), som på daværende tidspunkt gav mulighed for at opnå dansk indfødsret ved at afgive en erklæring til et statsamt. I 1977, hvor Danmark ratificerede konventionen, blev der i indfødsretslovens § 3 særligt for statsløse personer kun stillet krav om bopæl i mindst 5 år inden erklæringens afgivelse hos statsamtet og derudover bopæl i mindst sammenlagt 5 år², jf. lov nr. 409 af 17. december 1968 om ændring af indfødsretsloven.

¹ Bilag 1.

² Konventionens bopælskrav er ikke gengivet korrekt i de forskellige indfødsretslove gældende fra 1968 og frem til 2004, hvor muligheden for at afgive en erklæring til statsamtet blev afskåret for statsløse personer. Det fremgår dog af en vejledning udarbejdet til statsamtene til brug for deres behandling af indfødsretssager fra december 2000, at bopælskravet skal forstås i overensstemmelse med det krav, som fremgår af artikel 1 i konventionen. Det har ikke været muligt at finde vejledninger til statsamtene for perioderne helt tilbage fra 1968, hvorfor det ikke med sikkerhed kan lægges til grund, at statsamtene har administreret sager om statsløse personer i overensstemmelse med konventionens bopælskrav. Henset til konventionens krav om, at der skal være tale om personer født i Danmark og som fortsat er statsløse må det dog formodes, at der hovedsageligt har været tale om sager, hvor de pågældende har opholdt sig i Danmark i mange år og dermed har opfyldt såvel konventionens som indfødsretslovens bopælskrav. Risikoen for, at sager om indfødsret har været administreret i strid med konventionen hos statsamtene er derfor meget lille.

alleid Edvards LPS

Statsløse personer, der afgav en erklæring om at blive danske statsborgere til et statsamt, kunne derfor i overensstemmelse med konventionen opnå dansk statsborgerskab.

Bestemmelsen i § 3 blev dog ændret ved lov nr. 1102 af 29. december 1999 om ændring af indfødsretsloven, hvor der blev indført et krav om, at man ikke måtte have begået kriminalitet. Det fremgår blandt andet af pkt. 1 i bemærkningerne til lovforslaget (nr. 151 af 9. december 1999), at "såfremt en statsløs person, der efter FN-konventionen har krav på at opnå statsborgerskab, ikke opfylder betingelserne i indfødsretslovens § 3 (bestemmelsen omfattede på daværende tidspunkt alle udlændinge, herunder statsløse personer), vil den pågældende i stedet blive medtaget på lovforslag om indfødsrets meddelelse..."

1999

uindledbar
til stat
lov?

I Justitsministeriets besvarelse af spørgsmål nr. 22 til lovforslag nr. 151 anføres det, at optagelse på lovforslag vil ske, selv om betingelserne for indfødsret, herunder kravet om, at man ikke må have begået kriminalitet, ikke er opfyldt. Det anføres endelig, at det i bemærkningerne til det enkelte lovforslag vil blive angivet, hvilke personer på lovforslaget der efter FN-konventionen har krav på at opnå dansk indfødsret.

hvilket år
1991

En statsløs person omfattet af konventionen, som havde begået kriminalitet, kunne derfor fra den 31. december 1999, hvor lov nr. 1102 af 29. december 1999 trådte i kraft, ikke erklære sig dansk ved at afgive en erklæring til et statsamt. I stedet havde den pågældende mulighed for at indgive en ansøgning om indfødsret til politiet, som videresendte ansøgningen til Justitsministeriet (Indfødsretsområdet blev først i 2001 overført til Integrationsministeriet).

De pågældende havde herefter ret til at blive optaget på et lovforslag om indfødsrets meddelelse, uanset om de opfyldte de almindelige betingelser for at blive danske statsborgere.

!!

Justitsministeriets Indfødsretskontor fungerede på daværende tidspunkt – ligesom Integrationsministeriets Indfødsretskontor gør i dag - som sekretariat for Folketinget i sager om indfødsret og behandler ansøgninger om indfødsret på grundlag af de retningslinjer, som et flertal af Folketingets medlemmer har opnået enighed om. Kompetencen til at beslutte, hvem der kan optages på et lovforslag om indfødsrets meddelelse er således tillagt Folketinget. Baggrunden er, at der står i Grundlovens § 44, at ingen udlænding kan få indfødsret uden ved lov. Det betyder, at det er Folketinget, som bestemmer, hvilke betingelser ansøgere om dansk indfødsret skal opfylde for at blive optaget på et lovforslag om indfødsrets meddelelse. Personer optaget på et lovforslag om indfødsrets meddelelse opnår indfødsret på det tidspunkt, hvor loven er vedtaget og træder i kraft.

I 1999 omfattede de almindelige betingelser (cirkulære om dansk indfødsret ved naturalisation nr. 132 af 3. oktober 1997³) for at opnå dansk indfødsret blandt andet et krav om ikke at have begået kriminalitet og et krav om ikke at have visse former for gæld til det offentlige – krav, som personer omfattet af konventionen altså ikke skulle opfylde.

1999

³ Bilag 2.

Indfødsretsloven blev på ny ændret i 2004, jf. lovbekendtgørelse nr. 422 af 7. juni 2004, med den følge, at kun nordiske statsborgere havde mulighed for at opnå dansk indfødsret ved at afgive en erklæring til et statsamt i medfør af lovens § 3.

2004

Det fremgår af pkt. 4.1.3. i bemærkningerne til lovforslag nr. 138 af 24. januar 2004, at "den nugældende § 3 tager bl.a. sigte på at opfylde Danmarks forpligtelser efter FN-konventionen af 30. august 1961 om begrænsning af statsløshed.... Den foreslåede begrænsning af § 3 til nordiske statsborgere indebærer, at Danmarks forpligtelser efter konventionen skal opfyldes på anden måde. Integrationsministeriet vil derfor – efter forudgående orientering af Folketingets Indfødsretsudvalg – optage personer omfattet af konventionen på et lovforslag om indfødsrets meddelelse, når de i konventionen nævnte betingelser er opfyldt."

erklær -
 HAN
 mulighed
 herfor kun
 for nordiske
 statsb.

Alle statsløse personer, herunder personer der ikke havde begået kriminalitet, skulle derfor fra den 1. juli 2004, hvor lov nr. 422 af 7. juni 2004 trådte i kraft, indgive en ansøgning om indfødsret til politiet, som videresendte ansøgningen til Integrationsministeriet. Hvis de i konventionen nævnte betingelser var opfyldt, havde de pågældende ret til at blive optaget på et lovforslag om indfødsrets meddelelse, og der kunne ikke stilles krav om, at de pågældende skulle opfylde de almindelige betingelser for at opnå dansk indfødsret.

De almindelige betingelser for at opnå dansk indfødsret er siden ovennævnte cirkulæreskrivelse af 3. oktober 1997 ændret flere gange. I 2004, hvor indfødsretsloven blev ændret, således at statsløse personer ikke længere kunne erklære sig danske ved et statsamt, var der således indført et egentligt sprogkrav, jf. cirkulæreskrivelse om nye retningslinjer for optagelse på lovforslag om indfødsrets meddelelse nr. 2002 af 12. juni 2002⁴.

2004

Cirkulæreskrivelsen om naturalisation er siden ændret den 12. januar 2006 (cirkulære om dansk indfødsret ved naturalisation nr. 9 af 12. januar 2006⁵), hvor der blev indført et krav om selvforsørgelse og om bestået indfødsretsprøve. Endvidere blev kravet til danskundskaber skærpet. Betingelserne for dansk indfødsret er senest ændret ved cirkulæreskrivelse om naturalisation nr. 61 af 22. september 2008⁶, hvor kravet til danskundskaber og selvforsørgelse er blevet skærpet, og hvor indfødsretsprøvens niveau er hævet.

2006

Personer omfattet af artikel 1 i FN-konventionen om begrænsning af statsløshed har dog siden Danmarks ratifikation af konventionen i 1999 haft ret til at blive optaget på et lovforslag om indfødsrets meddelelse uden at skulle opfylde de almindelige betingelser for at opnå dansk statsborgerskab, og de løbende skærpselser af de almindelige betingelser har derfor ingen betydning for denne persongruppe.

Det betyder også, at personer, som i dag ansøger om dansk indfødsret, og som opfylder de i konventionen nævnte betingelser, ikke behøver at opfylde de gældende, almindelige betingelser for at opnå dansk indfødsret, jf. den nugældende cirkulæreskrivelse om naturalisation nr. 61 af 22. september 2008.

⁴ Bilag 3.
⁵ Bilag 4.
⁶ Bilag 5.

For eksempel skal der optages personer på et lovforslag om indfødsrets meddelelse, som har begået en af de former for kriminalitet, der ellers ifølge retningslinjernes § 19, stk. 2, og stk. 3, indebærer, at de pågældende først kan blive optaget på et lovforslag om indfødsrets meddelelse efter en vis karenstid eller helt er udelukket fra at blive optaget på et lovforslag, men som opfylder betingelserne i artikel 1 i FN-konventionen. Ifølge artikel 1 er det således kun, hvis en ansøger er fundet skyldig i en forbrydelse mod statens sikkerhed eller er idømt en fængselsstraf på 5 år eller derover for en strafbar handling, at der kan meddeles afslag på indfødsret. Herudover vil der f.eks. kunne komme ansøgninger fra personer, der ikke opfylder kravet om dansk kundskaber, kravet om en bestået indfødsretsprøve, og fra ansøgere, der ikke er selvforsørgende.

En statsløs person omfattet af artikel 1 i FN-konventionen om begrænsning af statsløshed vurderes herefter at have ret til at blive optaget på et lovforslag om indfødsrets meddelelse, hvis den pågældende:

1. er født statsløs i Danmark,
2. altid har været statsløs,
3. har bopæl i Danmark,
4. indgiver en ansøgning om indfødsret til politiet (som videresender ansøgningen til Integrationsministeriet) ved det fyldte 18. år, og senest ved det fyldte 21. år,
5. har haft fast bopæl i 5 år umiddelbart forud for ansøgningens indgivelse eller 10 år i alt,
6. ikke er fundet skyldig i en forbrydelse mod statens sikkerhed eller er idømt en fængselsstraf på 5 år eller derover for en strafbar handling,
7. på tro og love afgiver oplysninger om eventuelle kriminelle forhold af betydning for konventionens krav,
8. underskriver en erklæring om, at han eller hun ikke har gjort sig skyldig i forbrydelser omfattet af straffelovens kap. 12 og 13 (forbrydelser mod statens sikkerhed m.v.),
9. underskriver en erklæring om, at han eller hun lover troskab og loyalitet over for Danmark og det danske samfund og erklærer at ville overholde dansk lovgivning og respektere grundlæggende danske principper⁷.

Ad 1. Hvis en udlænding ikke er født statsløs, men på et senere tidspunkt har fortabt sit statsborgerskab og dermed er blevet statsløs, er den pågældende ikke omfattet af konventionen.

Ad 3. Kravet om fast bopæl i 5 år umiddelbart forud for ansøgningens indgivelse eller 10 år i alt, giver anledning til tvivl om, hvorvidt der kan stilles krav om, at ansøgeren aktuelt har bopæl i landet. Det fremgår således ikke klart, om en ansøger, der f.eks. har haft bopæl 10 år i Danmark fra fødslen, og som herefter har opholdt sig i et andet land, opfylder betingelserne i konventionen, eller om der med kravet om i alt 10 års bopæl kan indlægges en forudsætning om, at den pågældende har bopæl i landet på ansøgningstidspunktet, idet han eller hun dog kun har haft bopæl i f.eks. 2 år forud for ansøgningens indgivelse.

⁷ Det bemærkes, at ansøgere om indfødsret generelt skal underskrive en erklæring på tro og love om alle eventuelle kriminelle forhold, en erklæring om, at han eller hun ikke har begået forbrydelser mod statens sikkerhed og en erklæring om troskab og loyalitet over for det danske samfund.

Det forudsættes, at der kan stilles krav om bopæl i Danmark, idet intentionerne bag konventionen ikke kan have været, at de kontraherende stater skal tildele statsborgerskab til personer, som er meddelt opholdstilladelse i et andet land og som måske tillige har haft bopæl gennem en årrække i et andet land. Der bør således kunne stilles krav om, at de pågældende i overensstemmelse med gældende national lovgivning har lovligt og fast ophold i det land, hvor de ønsker at erhverve statsborgerskab.

bopæls
krav
! !

Ad. 7. Konventionen angiver ikke noget om, hvorvidt man af ansøgeren kan kræve, at den pågældende underskriver en erklæring, f.eks. om kriminelle forhold. Da der alene stilles krav om, at den pågældende oplyser om kriminelle forhold af relevans for konventionen, vurderes dette dog at være i overensstemmelse med konventionens bestemmelser.

Ad. 8. Hvis en ansøger ikke oplyser om forbrudelser omfattet af straffelovens kapitel 12 og 13 i forbindelse med sin ansøgning, risikerer den pågældende at blive frataget sit danske statsborgerskab ved dom i medfør af indfødsretslovens § 8 A, uanset at den pågældende derved bliver statsløs.

Ad. 9. Som nævnt under punkt 7 angiver konventionen ikke noget om muligheden for at kræve, at ansøgeren skriver under på en erklæring. Baggrunden for kravet om, at ansøgeren skal underskrive en erklæring om, at den pågældende lover troskab og loyalitet over for Danmark, er, at det vurderes, at intentionerne bag FN-konventionen ikke kan have været at give statsborgerskab til personer, der ikke ønsker at være en del af det pågældende lands identitet. Vi fryder altså homoseksuelle.

loyalitet, troskab i dag og i fremtiden
??
①

1.b FN's Konvention af 20. november 1989 om Barnets Rettigheder.

Danmark ratificerede den 19. juli 1991 FN's Konvention af 20. november 1989 om Barnets Rettigheder⁸.

Det fremgår af konventionens artikel 1, at i denne konvention forstås ved et barn ethvert menneske under 18 år, medmindre barnet bliver myndigt tidligere efter lov, der gælder for barnet. Det fremgår endvidere af artikel 7, at et barn skal registreres umiddelbart efter fødslen og skal fra fødslen have ret til et navn, ret til at opnå statsborgerskab og så vidt muligt ret til at kende og blive passet af sine forældre. Deltagerstaterne skal sikre gennemførelsen af disse rettigheder i overensstemmelse med deres nationale lovgivning og deres forpligtelser ifølge de relevante internationale instrumenter på dette område, især hvis barnet ellers ville blive statsløs.

Danmark ratificerede den 24. juli 2002 Den europæiske konvention af 6. november 1997 om statsborgerret.

konv.
statsborgerret

Det fremgår af konventionens artikel 6, stk. 2 b), at ifølge enhver kontraherende stats nationale lovgivning erhverves indfødsret af børn, der er født på den pågældende stats område, og som ikke ved fødslen erhverver indfødsret i en anden stat. Indfødsretten erhverves automatisk ved fødslen eller efterfølgende af børn, som er statsløse, efter ansøgning til den rette

! ②

⁸ Bilag 6

for det ansøger
hvad fra den af
advok. ledt
Procedural begun
③ Ba

myndighed fra eller på vegne af det pågældende barn efter de i den kontraherende stats nationale lovgivning foreskrevne regler. Det kan bestemmes, at ansøgning kun kan indgives af personer, der har haft lovligt og fast ophold i det pågældende land i en periode på højst fem år umiddelbart forud for indgivelse af ansøgningen.

Danmarks internationale forpligtelser i henhold til FN's Børnekonvention blev gennemført i dansk ret ved § 3, stk. 2, i cirkulære af 6. februar 1992 om dansk indfødsret ved naturalisation, hvorefter børn, der er født i Danmark af statsløse forældre³, og som bor her i landet, kan naturaliseres selvstændigt, hvis de ikke er fyldt 18 år, og selv om de almindelige betingelser for naturalisation ikke er opfyldt.

3
fra 0 år?

Bestemmelsen er videreført i retningslinjernes § 17, jf. den nugældende cirkulæreskrivelse nr. 61 af 22. september 2008 om naturalisation, hvoraf fremgår, at børn, der er født statsløse i Danmark, kan optages på et lovforslag om indfødsrets meddelelse, hvis de har bopæl her i landet.

11

Det betyder, at børn født statsløse i Danmark siden 1991 har haft ret til at blive optaget på et lovforslag om indfødsrets meddelelse, uanset om de almindelige betingelser for at opnå dansk statsborgerskab er opfyldt.

B

Der vil dermed f.eks. kunne blive tale om at optage et barn på et lovforslag om indfødsrets meddelelse, som er idømt en ubetinget frihedsstraf af 2 års varighed på baggrund af særlig grov vold eller uagtsomt manddrab, og som ifølge de almindelige betingelser ville være udelukket fra at blive optaget på et lovforslag.

Et barn omfattet af artikel 7 i FN-konventionen om barnets rettigheder vurderes herefter at have ret til at blive optaget på et lovforslag om indfødsrets meddelelse, hvis den pågældende:

Børn

1. er født statsløs i Danmark,
2. har bopæl i Danmark,
3. indgiver en ansøgning om indfødsret til politiet (som videresender ansøgningen til Integrationsministeriet) inden det fyldte 18. år,
4. ikke har gjort sig skyldig i en forbrydelse mod statens sikkerhed,
5. underskriver en erklæring på tro og love om (hvis barnet er fyldt 15 år), at han eller hun ikke har gjort sig skyldig i forbrydelser omfattet af straffelovens kap. 12 og 13 (forbrydelser mod statens sikkerhed m.v.),
6. underskriver en erklæring, hvor den pågældende lover troskab og loyalitet over for Danmark og det danske samfund og erklærer at ville overholde dansk lovgivning og respektere grundlæggende danske retsprincipper.

20?
22?

Ad 1. Hvis et barn ikke er født statsløs, men på et senere tidspunkt har fortabt sit statsborgerskab og dermed er blevet statsløs, er den pågældende ikke omfattet af konventionen.

B

³ Krævet om, at barnet skal være født af statsløse forældre er ikke en korrekt gengivelse af FN's Børnekonvention, der alene angiver, at barnet skal have ret til at opnå et statsborgerskab efter fødslen. Konventionen er dog allerede fra cirkulæreskrivelse nr. 132 af 3. oktober 1997 gengivet korrekt, idet der her alene anføres, at barnet født statsløs i Danmark naturaliseres, hvis de har bopæl i landet.

Ad. 2. Det fremgår af artikel 6, stk. 2 b) i Den europæiske konvention om statsborgerret, at de kontraherende stater har mulighed for at stille krav om fem års lovligt og fast ophold umiddelbart forud for ansøgningens indgivelse. Det vurderes heraf at kunne udledes, at der kan stilles krav om, at barnet har bopæl i det land, hvor den pågældende skal opnå statsborgerskab.

Ad. 3. Børn, der er født statsløse i Danmark, og som ansøger om dansk indfødsret forud for deres fyldte 18. år, men som vil fyldte 18 år inden vedtagelsen af det lovforslag, som de pågældende optages på, opfylder ikke cirkulæreskrivelsens § 17, idet bestemmelsen alene omfatter børn. Henset til Danmarks forpligtelser til at begrænse statsløshed mest muligt skal de pågældende ansøgere dog i stedet optages på lovforslaget i overensstemmelse med artikel 1 i FN-konventionen om begrænsning af statsløshed, hvis de nævnte betingelser i konventionen i øvrigt er opfyldt. Deres ansøgning vil således blive betragtet som indgivet mellem det fyldte 18. og 21. år.

?
 ?
 - fremgår det ikke af lov?
 ?
 ?

Ad. 4. Kravet om at barnet ikke må have gjort sig skyldig i en forbyrdelse mod statens sikkerhed vurderes at kunne udledes af almindelig ordre public, hvorefter der gælder en grund-sætning om, at der kan tages hensyn til den offentlige orden og sikkerhed i overensstem-melse med landets nationale lovgivning. Barnet skal være fundet skyldig i en forbyrdelse om-fattet af straffelovens kapitel 12 og 13 (forbyrdelser mod statens sikkerhed mv.). Det be-mærkes hertil, at det fremgår af artikel 7, stk. 2, i FN's børnekonvention, at deltagerstaterne skal sikre gennemførelsen af disse rettigheder (det vil sige blandt andet retten til at opnå statsborgerskab for børn født statsløse i landet) i overensstemmelse med deres nationale lovgivning og deres forpligtelser ifølge de relevante internationale instrumenter på dette om-råde, især hvis barnet ellers bliver statsløs.

På ministeriets hjemmeside er anført, at der tillige stilles krav om, at ansøgeren ikke er idømt en fængselsstraf på 5 år eller derover for en strafbar handling. Børnekonventionen indehol-der ingen bestemmelser herom. I modsætning hertil fremgår dette krav direkte af artikel 1 i FN's konvention om begrænsning af statsløshed, dvs. i forhold til statsløse personer mellem 18 og 21 år. Da Børnekonventionen vurderes at give børn en udvidet beskyttelse, bør der derfor ikke stilles krav om, at barnet ikke må være idømt en fængselsstraf på 5 år eller der-over for en strafbar handling. På baggrund heraf skal børn også kun underskrive en erklæ-ring om, at han eller hun ikke har gjort sig skyldig i forbyrdelser omfattet af straffelovens ka-pitel 12 og 13. *hvis man gør sig skyldig i en forbyrdelse vil barnet*

?
 ?
 ?
 ?

Ad. 5. Hvis en ansøger ikke oplyser om forbyrdelser omfattet af straffelovens kapitel 12 og 13 i forbindelse med sin ansøgning, risikerer den pågældende at blive frakendt sit danske statsborgerskab ved dom i medfør af indfødsretslovens § 8 A, uanset at den pågældende derved bliver statsløs.

1.c. Sammenfatning vedrørende udredningen af retsgrundlaget om FN's konvention om be-grænsning af statsløshed og FN's konvention om barnets rettigheder.

FN's konvention om begrænsning af statsløshed og FN's konvention om barnets rettigheder, som Danmark begge har ratificeret, giver under visse betingelser statsløse personer født i

Danmark, som er mellem 0 og 21 år, ret til at blive optaget på et lovforslag om indfødsrets meddelelse, uanset om de pågældende opfylder de almindelige betingelser for at opnå statsborgerskab.

Personer omfattet af de to konventioner har derfor siden Danmarks ratifikation af konventionerne henholdsvis den 19. juli 1991 og den 6. juni 1977 haft ret til at opnå dansk statsborgerskab, hvis de opfyldte de i konventionerne opstillede betingelser herfor.

2. Undersøgelse af antallet af ansøgninger om indfødsret fra statsløse personer tilbage fra 1999 (1992)

Indfødsretskontoret har undersøgt antallet af ansøgninger om indfødsret indgivet af statsløse personer født i Danmark tilbage fra 1992. Det Danmark ratificerede FN's Børnekonvention den 19. juli 1991. Der er dog ikke forud for den 1. januar 1992 foretaget elektroniske registreringer af sager.

Der er 757 statsløse personer født i Danmark, som har indgivet en ansøgning om dansk indfødsret i perioden fra den 1. januar 1992 og indtil den 25. januar 2011.

757
ansøgn

Ud af de 757 ansøgninger om dansk indfødsret indgivet fra personer, som er født statsløse i Danmark, er 36 personer tidligere meddelt afslag på indfødsret. Der henvises til oversigten nedenfor, som blandt andet viser, hvilket år de pågældende er meddelt afslag og til redegørelsen for sagerne i afsnit 3.

÷ 36
721

Oversigt over antallet af ansøgninger fra statsløse personer født i Danmark i perioden fra 1. januar 1992 til 25. januar 2011, hvor ministeriet fejlagtigt har meddelt afslag, herunder i hvilke perioder og i henhold til hvilken konvention, de pågældende er meddelt afslag, samt oversigt over antallet af ansøgninger fra statsløse personer født i Danmark i alt.

Periode	Meddelte afslag	Afslag fordelt efter børnekonventionen og efter konventionen om begrænsning af statsløshed	Indgivne ansøgninger
1992-2003	0		39
2004	1	Efter børnekonventionen	4
2005	1	Efter konventionen om statsløshed	5
2006	0		10

2007	5	Efter konventionen om statsløshed	23
2008	9	Heraf 4 efter børnekonventionen og 5 efter konventionen om statsløshed	136
2009	19	Heraf 9 efter børnekonventionen og 10 efter konventionen om statsløshed	362
2010	1	Efter konventionen om statsløshed	168
2011	0		10

3. Undersøgelse af om sager vedrørende statsløse personer er behandlet i overensstemmelse med FN's konvention af 30. august 1961 om begrænsning af statsløshed og FN's konvention af 20. november 1989 om barnets rettigheder

Oversigten i afsnit 2 viser, at der i perioden fra den 1. januar 1992 til den 25. januar 2011 fejlagtigt er meddelt afslag til i alt 36 statsløse personer omfattet af henholdsvis FN-konventionen om begrænsning af statsløshed og FN-konventionen om barnets rettigheder.

Integrationsministeriet undersøgte i februar 2010 de sager, hvor statsløse personer omfattet af de to konventioner fejlagtigt var meddelt afslag på optagelse på et lovforslag om indfødsrets meddelelse i perioden fra januar 1992 til januar 2010 og genoptog i den forbindelse de sager, hvor de pågældende personer endnu ikke var meddelt dansk indfødsret. Der er ikke siden januar 2010 meddelt afslag på indfødsret til personer omfattet af konventionerne.

På baggrund heraf kan der for så vidt angår de 36 personer, som er eller har været omfattet af konventionerne, og som i perioden fra januar 1992 til januar 2010 ved en fejl har fået afslag på optagelse på et lovforslag om indfødsrets meddelelse, oplyses:

7 personer har indgivet ansøgning om genoptagelse og er herefter meddelt indfødsret på baggrund af lovforslag om indfødsrets meddelelse, som er vedtaget på et tidligere tidspunkt end nr. lov 1530 af 21. december 2010.

24 personer er meddelt dansk indfødsret i overensstemmelse med konventionerne ved lov nr. 1530 af 21. december 2010 om indfødsrets meddelelse, herunder 3 personer under 18 år.

2 personer har ikke i forbindelse med genoptagelsessagens behandling tilsendt ministeriet de fornødne oplysninger til brug herfor, hvorfor sagerne er henlagt.

1 person har endnu ikke svaret på ministeriets anmodning om udfyldelse af genoptagelses-pakken.

decidert

3 personer er i overensstemmelse med konventionerne optaget på det lovforslag om indfødsrets meddelelse, som forventes fremsat i april 2011.

Det oplyses i afsnit 2, at i alt 757 statsløse personer, som er født statsløse i Danmark, har ansøgt om dansk indfødsret i perioden fra den 1. januar 1992 til den 25. januar 2011. Som nævnt ovenfor er der 3 personer ud af disse personer, som tidligere ved en fejl er meddelt afslag på indfødsret. Det vil sige, at i alt 721 af de 757 personer ikke tidligere er meddelt af-

indfødsret

1.1.1992 - 25.1.11

har fået indfødsret

Ud af de i alt 757 har 689¹⁰ personer allerede erhvervet dansk indfødsret og af de resterende 68 er de 58 optaget på det lovforslag, der forventes fremsat i Folketinget i april 2011. Herudover er 7 ansøgninger henlagt, idet én ansøgning er frafaldet, fire ansøgere har erhvervet dansk indfødsret som bipersoner sammen med deres mor, og to ansøgere ikke i forbindelse med genoptagelsessagen har indsendt genoptagerpakken. Endelig er 3 ansøgninger fortsat under behandling.

2 2 M

Ud af de 747 personer, der allerede har erhvervet dansk indfødsret, eller som er optaget på det lovforslag, der forventes fremsat i april 2011, er de 211 optaget efter januar 2010. Det betyder, at 536 er optaget på lov om indfødsrets meddelelse forud for januar 2010, hvor sagerne er behandlet efter de almindelige retningslinjer. De 211 personer, som er optaget efter januar 2010, er behandlet i overensstemmelse med FN's konvention om begrænsning af statsløshed. Af de 211 personer, er 57 optaget på det lovforslag, som forventes fremsat til april 2011, heraf er 9 personer optaget efter FN's konvention om begrænsning af statsløshed.

?? hvor kom de fra

Det er i den forbindelse af betydning, at ud af de 747 personer er de 666 personer under 18 år. Af de 666 personer er de 431 under 12 år (dvs. børn over for hvilke der ikke kan stilles almindelige krav for at blive optaget på et lovforslag). Herudover er der 179 personer i alderen 12-15 år (dvs. børn over for hvilke der først fra 2002 efter de almindelige betingelser er stillet krav om en skoleudtalelse). Der resterer således 56 personer i alderen 16-17 år (børn over for hvilke der efter de almindelige betingelser er stillet vandelskrav, fra 2002 er stillet krav om danskundskaber og fra 2006 tillige er stillet krav bestået indfødsretsprøve).

Endelig er der 58 personer ud af de 747 personer, som er over 18 år.

Integrationsministeriet har hermed undersøgt samtlige ansøgninger om indfødsret indgivet i perioden fra den 1. januar 1992 til den 25. januar 2011 vedrørende personer omfattet af de to konventioner og sikret, at de pågældende enten er meddelt dansk indfødsret, eller at de optaget eller er givet mulighed for at blive optaget på et kommende lovforslag om indfødsrets meddelelse i overensstemmelse med den ret, som de pågældende har i henhold til konventionerne.

4. Baggrunden for den fejlagtige behandling i Indfødsretskontoret

¹⁰ Sagerne er ikke fundet frem og løst, da dette - i lyset af at de pågældende personer er meddelt dansk indfødsret - vurderes at være en uforholdsmæssigt tidskrævende opgave.

men under hvad blev det?

I sommeren 2008 blev Integrationsministeriets Indfødsretskontor i forbindelse med en gennemgang af sagsbehandlingen i kontoret opmærksomt på, at der siden 2004 ved en fejl var meddelt en række afslag på optagelse på lovforslag om indfødsretsmeddelelse til personer omfattet af artikel 1 i FN-konventionen om begrænsning af statsløshed. Der var ved en fejl givet afslag under henvisning til, at ansøgerne ikke opfyldte de almindelige betingelser for at opnå dansk statsborgerskab.

På baggrund heraf undersøgte Indfødsretskontoret, om kontoret generelt efterlever de internationale forpligtelser, som er gældende for statsløse personer. Indfødsretskontoret blev i den forbindelse opmærksomt på, at kontoret ved en fejl også havde meddelt en række afslag til personer omfattet af artikel 7 i FN's Børnekonvention, idet ansøgerne ikke opfyldte de almindelige betingelser for at opnå indfødsret.

I forbindelse med undersøgelsen af baggrunden for disse fejl blev det konstateret, at der ved en beklagelig fejl ikke i forbindelse med ændringerne af indfødsretsloven i henholdsvis 1999 og 2004, hvor mulighederne for at afgive erklæring om dansk indfødsret hos statsamtterne blev begrænset, var blevet udarbejdet interne retningslinjer til brug for Indfødsretskontorets behandling af sager om statsløse personer omfattet af konventionerne. Indfødsretskontoret blev samtidigt opmærksomt på, at politikredsene, hvortil ansøgninger om indfødsret skal indgives og som vejleder om betingelserne for at opnå dansk indfødsret, ikke var givet instruktioner om at vejlede om statsløse personers særlige retstilling.

Endvidere var der ved en beklagelig fejl ikke oplyst om statsløse personers særlige retstilling i medfør af FN-konventionen om begrænsning af statsløshed på ministeriets hjemmeside, www.nyidanmark.dk. Retten til dansk indfødsret i henhold til FN's Børnekonvention er dog beskrevet ved, at der på hjemmesiden er et link til den gældende cirkulæreskrivelse om naturalisation, hvor man i § 17 kan læse om rettigheder for børn født statsløse i Danmark i henhold til konventionen.

Indfødsretskontoret har således gennem en årrække ved en beklagelig fejl behandlet ansøgninger om indfødsret fra statsløse personer omfattet af de to konventioner på baggrund af de almindelige retningslinjer for dansk indfødsret. Det betyder, at en række personer ved en fejl er meddelt afslag på indfødsret under henvisning til, at de ikke opfyldte de almindelige betingelser for at opnå indfødsret. Det betyder også, at en række personer er meddelt indfødsret efter en konstatering af, at de pågældende opfyldte samtlige af de almindelige betingelser herfor.

Da der har været tale om udskiftning af kontorets ansatte i den omhandlede periode, er det ikke muligt at fastlægge nærmere, hvordan denne fejl er opstået. Det kan hertil oplyses, at der hvert år behandles et antal tusinde ansøgninger alene om dansk indfødsret ved naturalisation, og at de fejlagtigt behandlede ansøgninger fra statsløse personer født i Danmark derfor udgør en meget lille andel af den samlede sagsmængde.

Størstedelen af de statsløse personer omfattet af konventionerne, som siden 1992 har ansøgt om dansk indfødsret, har som anført i afsnit 3 opfyldt samtlige betingelser i de almindelige retningslinjer for at opnå dansk statsborgerskab, og der er dermed – bortset fra et enkelt

afslag i 2004 – tale om, at der først fejlagtigt gives afslag fra det tidspunkt, hvor skærperne i cirkulære om dansk indfødsret ved naturalisation nr. 9 af 12. januar 2006 slår igennem, hvilket vil sige fra 2007. Det var som nævnt i afsnit 1 i den forbindelse, at der blev indført et krav om selvforsørgelse og om bestået indfødsretsprøve. Endvidere blev kravet til dansk kundskaber skærpet. Herudover er der meddelt en række fejlagtige afslag efter september 2008, hvor retningslinjerne blev skærpet i forhold til danskkravet, indfødsretsprøven og kravet om selvforsørgelse.

De fejlagtige afslag på ansøgningerne om indfødsret er således primært meddelt i perioden fra 2007-2009.

For så vidt angår personer, som har ansøgt om indfødsret siden 1992, og som har opfyldt de almindelige betingelser for at opnå statsborgerskab, er der i meget stort omfang tale om børn over for hvilke, der kun er stillet få eller ingen betingelser, jf. afsnit 3 herom.

Henset til, at hovedparten af de ansøgninger om indfødsret, som siden 1992 er indgivet af personer omfattet af konventionerne, er fra statsløse børn over for hvilke, der ifølge de almindelige betingelser for at opnå indfødsret, kun er stillet få eller ingen betingelser og til, at skærperne af betingelserne for at opnå dansk indfødsret først slår igennem fra 2007, vurderes det at bero på en menneskelig, men beklagelig fejl, at sager vedrørende statsløse personer født i Danmark er behandlet efter de almindelige retningslinjer.

Den manglende udarbejdelse af retningslinjer til brug for Indfødsretskontorets behandling af ansøgninger om indfødsret for statsløse personer vurderes således blandt andet at være begrundet i, at der ikke fandtes et aktuelt behov i og med, at ansøgeren opfyldte betingelserne i retningslinjerne.

Omvendt har det forhold, at der ikke har været udarbejdet interne retningslinjer til brug for kontorets behandling af sagerne også været en kraftigt medvirkende årsag til, at ministeriet siden sommeren 2008 og efter forelæggelse af sagen for integrationsministeren har foretaget en nærmere undersøgelse af rækkevidden af FN-konventionen om begrænsning af statsløshed samt af FN's Børnekonvention.

Ministeriet har i den forbindelse blandt andet undersøgt, om de øvrige nordiske lande har ratificeret konventionen om begrænsning af statsløshed, og hvordan landene har gennemført konventionen i deres nationale lovgivning. Undersøgelsen viser, at landene har gennemført konventionen meget forskelligt. Det er af hensyn til de nordiske lande samt Danmarks forhold til landene ikke muligt at oplyse nærmere herom i denne undersøgelse.

Ministeriet afslutter sine undersøgelser og nærmere overvejelser i slutningen af 2009, og integrationsministeren oplyste herefter ved brev af 27. januar 2010 Folketingets Indfødsretsudvalg om den beklagelige fejlbehandling af en række sager om statsløse personer omfattet af konventionerne. Det blev blandt andet oplyst, at overholdelsen af Danmarks internationale forpligtelser i henhold til FN's konventioner betyder, at et antal af de ansøgere, der optages på et lovforslag om indfødsrets meddelelse som følge af, at de opfylder betingelserne i konventionerne, ikke nødvendigvis opfylder samtlige betingelser i retningslinjerne for optagelse

på et lovforslag om indfødsrets meddelelse, herunder blandt andet vandelskravet og kravet om dokumentation for dansk kundskaber og en bestået indfødsretsprøve.

Ministeriet har i perioden fra sommeren 2008 og indtil orienteringen af Folketingets Indfødsretsudvalg i januar 2010 valgt at behandle de ansøgninger om indfødsret, som løbende blev indgivet af personer omfattet af de to konventioner. På baggrund heraf er der i samme periode meddelt afslag til en række personer omfattet af konventionerne, idet de ikke opfyldte et eller flere af de almindelige betingelser for at opnå dansk statsborgerskab. Ministeriet lagde dermed ikke sagerne i bero. Ministeriet har dog for at sikre, at der skete en korrekt opfølgning på sagerne, når ministeriets undersøgelser var afsluttede, opført journalnumrene på de ansøgninger, hvor ministeriet havde meddelt afslag, på en liste, således at Indfødsretskontoret hurtigt var i stand til på ny at tage sagerne frem. Endvidere blev politiet instrueret om, at alle ansøgninger fra statsløse personer skulle indsendes til ministeriet.

Handwritten squiggly line

Handwritten scribble

AVOENAR Ma
jeg er omg

Efter orienteringen af Indfødsretsudvalget om sagen i januar 2010, genoptog ministeriet i februar 2010 ex officio de sager, hvor personer omfattet af konventionerne siden 1992 fejlagtigt var meddelt afslag. I den forbindelse blev også de sager, som var meddelt afslag fra sommeren 2008 til januar 2010 genoptaget.

? ? jeg

Ved lov nr. 1530 af 21. december 2010 om meddelelse af dansk indfødsret blev størstedelen af de personer, som er eller har været omfattet af en af de to konventioner, og som tidligere ved en fejl er meddelt afslag, meddelt dansk indfødsret.

fil af
vide af
del var
alle.

For en nærmere beskrivelse af den tilbundsgående undersøgelse af sagerne, som ministeriet nu har foretaget, henvises til afsnit 3 ovenfor.

FOR DEN ?

5. Procedure med henblik på at sikre fuld efterlevelse af FN's konvention af 30. august 1961 om begrænsning af statsløshed og FN's konvention af 20. november 1989 om barnets rettigheder

også for fordi

! fan
fædt 2

Med henblik på i fremtiden at sikre fuld efterlevelse af artikel 1 i FN's konvention om begrænsning af statsløshed og af artikel 7 i FN's Børnekonvention har Integrationsministeriets Indfødsretskontor udarbejdet særlige interne retningslinjer til brug for kontorets behandling af ansøgninger om indfødsret fra personer, som er født statsløse i Danmark, og som i øvrigt er omfattet af konventionerne. Retningslinjerne beskriver den særlige retsstilling, som personer omfattet af de to konventioner har. Ydermere skal der i retningslinjerne tages højde for resultaterne af denne undersøgelse.

hvornår ?

Det er også generelt indskærpet over for kontorets medarbejdere, at personer omfattet af de to konventioner ikke skal opfylde de almindelige betingelser for at opnå indfødsret. Udover, at ansøgninger fra personer omfattet af de to konventioner vil blive behandlet i overensstemmelse hermed, der derfor også blive vejledt korrekt om konventionernes rettigheder, når der rettes telefonisk henvendelse herom under ministeriets telefondid.

har de
valgt
født i
2010 ?

blive

men hvad med de al

Det vil endvidere blive undersøgt, om der i Indfødsretskontorets elektroniske sagsbehandlingssystem kan indlægges en mekanisme, således at sagsbehandlerne automatisk gøres opmærksomme på, at de behandler en sag vedrørende en person født statsløs i Danmark.

Shal politiet
vurderer det
bør vurderes?

Endvidere vil der i ansøgningsskemaet til brug for ansøgning om indfødsret blive indføjet et afsnit om de særlige rettigheder, som personer født statsløse i Danmark har.

Hermed er der skabt sikkerhed for, at ansøgninger om indfødsret fra personer født statsløse i Danmark, behandles og vejledes i overensstemmelse med de to konventioner.

Herudover vil der blive udarbejdet et supplement til politiets instruks til brug for modtagelse af ansøgninger om dansk indfødsret og til brug for vejledning af ansøgere om indfødsret generelt. Det vil i dette supplement blive indskærpet over for landets politikredse, at personer, som er født statsløse i Danmark, og som i øvrigt opfylder betingelserne i de to konventioner, skal vejledes i overensstemmelse hermed. Der vil desuden fortsat under de løbende kurser, som Indfødsretskontoret holder for politiet vedrørende reglerne om indfødsret, blive undervist i de særlige rettigheder for statsløse personer. Politiet blev således allerede under kurser afholdt i 2009 orienteret om de særlige rettigheder efter konventionerne.

kommer
]

Integrationsministeriets hjemmeside (www.nydanmark.dk) blev den 12. januar 2011 tilføjet et særligt afsnit om, hvilke rettigheder personer omfattet af de to konventioner har. Det fremgår heraf, hvilke betingelser de relevante persongrupper skal opfylde i overensstemmelse med konventionerne for at blive optaget på et lovforslag om dansk indfødsret. I lyset af den uklarhed, der tilsyneladende har været om statsløses rettigheder, havde det været hensigtsmæssigt, at hjemmesiden var blevet opdateret i januar 2010, efter at Folketingets Indfødsret blev orienteret om problemstillingen. Hjemmesiden skal nu løbende blive ajourført for at sikre bedst mulig information om de omhandlede rettigheder.

for lav niveau?

Muligheden for at ansøge om dansk indfødsret efter artikel 1 i FN-konventionen om begrænsning af statsløshed, vil desuden blive indføjet i cirkulæreskrivelsen om naturalisation. Hermed vil retten ifølge konventionens artikel 1 fremgå klart for enhver, der læser cirkulæreskrivelsen for at vurdere, hvilke personer der har mulighed for at søge om indfødsret, og hvilke betingelser, der i den forbindelse skal opfyldes. En særlig bestemmelse om muligheden for at søge om indfødsret efter artikel 1 i FN-konventionen foreslås derfor indføjet i cirkulæreskrivelsen om naturalisation i forbindelse med en kommende revision heraf.

R
det er jo
ikke til
bør?

Børns mulighed for at opnå statsborgerskab efter FN's Børnekonvention skal ifølge cirkulæreskrivelsens § 17 ske efter ansøgning. Det følger af artikel 6, stk. 2, i Den europæiske konvention om statsborgerret, at børn der er født statsløse på de kontraherende staters område enten erhverver indfødsret automatisk ved fødslen eller efter ansøgning. Børnekonventionen har som nævnt siden 1992 været gennemført således, at retten til at opnå statsborgerskab for børn født statsløse i Danmark, hviler på et ansøgningsprincip. Der vurderes ikke umiddelbart at være anledning til at ændre herved i form af en ændring af indfødsretsloven.

Ministeriet vil fremover i overensstemmelse med konventionerne og på baggrund af særlige retningslinjer herfor behandle ansøgninger om indfødsret fra personer omfattede af de to

konventioner. Ministeriet vil i den forbindelse i overensstemmelse med bemærkningerne til lovforslag nr. 138 af 24. januar 2004 – efter forudgående orientering af Folketingets Indfødsretsudvalg – optage personer omfattet af konventionen på et lovforslag om indfødsrets meddelelse, når de i konventionen nævnte betingelser er opfyldt. Som oplyst til Folketingets Indfødsretsudvalg den 27. januar 2010 vil Integrationsministeriet desuden fremover i fortløbende form orientere udvalget forud for optagelse af personer omfattet af konventionen på et lovforslag om indfødsrets meddelelse. Endvidere vil det blive angivet i bemærkningerne til det enkelte lovforslag, hvilke personer på lovforslaget der efter FN-konventionerne har krav på at opnå dansk indfødsret.

Hvad
med
Forslag

Hermed sikres det, at personer født statsløse i Danmark, tildeles de særlige rettigheder, som de pågældende har krav på i overensstemmelse med de to konventioner.

For så vidt angår statsløse personer generelt, som ikke er født statsløse i Danmark, kan det oplyses, at det fremgår af artikel 4 b) i Den europæiske konvention om statsborgerret, at de kontraherende staters regler om statsborgerret skal baseres på princippet om, at statsløshed skal undgås. Det følger endvidere af konventionens artikel 6, stk. 4 g), at "enhver kontraherende stat skal i sin nationale lovgivning lette erhvervelsen af indfødsret for statsløse perso-

Er det en svær opgave?

ner." Alle Hvad men nu det ifølge § 7 i cirkulæreskrivelse om naturalisation nr. 61 af 22. september 2008 kan statsløse personer optages på et lovforslag om indfødsrets meddelelse efter 8 års uafbrudt ophold i Danmark. Dette er en lempelse i forhold til det normale krav på 9 års uafbrudt ophold i Danmark.

Hvad betyder det

2 2
2
2
2 2 ?
ERSBØHL

gælder bopæl 3 mdr

På baggrund af artikel 6, stk. 4 g) i Den europæiske konvention om statsborgerret kan det derfor overvejes, om der er grundlag for at indføre andre lempelser i forhold til statsløse personer, som opholder sig i Danmark, men som ikke opfylder betingelserne i FN's Børnekonvention og i FN's konvention om begrænsning af statsløshed.

6. Undersøgelse af om personer, der måtte have opfyldt betingelserne i konventionerne skal have mulighed for at blive optaget på et lovforslag om indfødsrets meddelelse

Det fremgår af afsnit 2, at Indfødsretskontoret har undersøgt samtlige ansøgninger om indfødsret indgivet i perioden fra den 1. januar 1992 til den 25. januar 2011 vedrørende personer omfattet af FN's konvention om barnets rettigheder og FN's konvention om begrænsning af statsløshed og sikret, at de pågældende enten er meddelt dansk indfødsret, eller at de er optaget eller er givet mulighed for at blive optaget på et kommende lovforslag om indfødsrets meddelelse i overensstemmelse med konventionerne.

Udover de i afsnit 2 omhandlede statsløse personer, som har søgt om dansk indfødsret, kan der være tale om statsløse personer, der kunne have søgt om indfødsret i henhold til artikel 1 i FN's konvention om begrænsning af statsløshed, men som nu er fyldt 21 år, og som derfor ikke længere har mulighed for at søge.

13 ?

Der kan være tale om personer, som ikke har søgt om indfødsret, da de ikke har haft et ønske om at blive danske statsborgere, men der kan også være tale om personer, som har fra-
valgt denne mulighed, idet de pågældende af forskellige grunde har haft en overbevisning
om, at de skulle opfylde de almindelige betingelser herfor.

Handwritten notes: *Handwritten scribbles*

Indfødsretskontorets sagsbehandlere samt politiet, som er ansvarlig for modtagelse og videre-
sendelse af ansøgninger om indfødsret til ministeriet, har ikke været opmærksomme på
konventionens bestemmelser, hvorfor der ikke - i forbindelse med eventuelle personlige
henvendelser - mundtligt har været vejledt herom.

Handwritten scribbles

Handwritten note: ?

Det kan derfor ikke udelukkes, at der er tale om personer, som har kontaktet enten politiet
eller Indfødsretskontoret, og som i den forbindelse har fået vejledning om, at de skulle opfyl-
de de almindelige betingelser for at opnå dansk indfødsret.

Handwritten note: V?

Hertil kommer, at de pågældende ikke har haft mulighed for at læse om deres rettigheder på
ministeriets hjemmeside, der først i januar 2011 blev tilføjet oplysninger om de særlige ret-
tigheder efter konventionerne.

Handwritten note: som afsluttet

På baggrund heraf og henset til, at Danmark ved ratifikationen af FN's konvention om be-
grænsning af statsløshed og Den europæiske konvention om statsborgerret har forpligtet sig
til at begrænse statsløshed, kan det overvejes, om statsløse personer, som tidligere har op-
fyldt det i konventionens opstillede alderskrav, nu skal gives mulighed for at søge om ind-
fødsret på de betingelser, som er indeholdt i konventionen og dermed uden, at de almindeli-
ge betingelser for at opnå indfødsret skal være opfyldt, herunder kravet om at man ikke må
have begået kriminalitet, kravet om danskuddskaber og om bestået indfødsretsprøve.

Handwritten scribbles

Henset til at konventionens ret til at opnå statsborgerskab ifølge national lovgivning forud-
sætter, at der indgives en ansøgning herom, og da de pågældende ikke har ansøgt om
statsborgerskab, bør det overvejes, om der i forbindelse med et eventuelt tilbud til de pågæl-
dende om at opnå statsborgerskab uden at skulle opfylde de almindelige betingelser herfor,
skal stilles betingelse om, at det godtgøres, at de tidligere er blevet vejledt forkert om deres
rettigheder ved personlig henvendelse enten hos politiet eller hos Indfødsretskontoret. Det
skal også overvejes, om de pågældende alternativt skal tilbydes at blive optaget på et lov-
forslag på grundlag af mere lempelige betingelser end efter den gældende cirkulæreskrivel-
se, dvs. således at der fortsat stilles krav om, at visse betingelser skal være opfyldt.

Handwritten note: BPRW

Statsløse personer, som er fyldt 18 år, men som tidligere har været omfattet af artikel 7, stk.
1, i FN's konvention om barnets rettigheder, og som af ukendte årsager ikke tidligere har an-
søgt om statsborgerskab, har haft mulighed for at læse om deres rettigheder i § 17 (tidligere
§ 3, stk. 2) i de gældende cirkulæreskrivelser siden 1992.

Da Indfødsretskontoret har administreret ansøgninger om indfødsret fra børn omfattet af ar-
tikel 7 i FN's børnekonvention efter de almindelige retningslinjer og dermed ikke i overens-
stemmelse med konventionen, kan det dog ikke udelukkes, at der i nogle tilfælde er blevet
vejledt forkert om deres rettigheder.

På den baggrund vil det også blive overvejet, om personer, der tidligere kunne have ansøgt om statsborgerskab i henhold til FN's Børnekonvention, og som godtgør, at de er blevet vejledt forkert om deres rettigheder, skal tilbydes mulighed for at blive optaget på et lovforslag om indfødsret meddelelse, uden at skulle opfylde de almindelige betingelser herfor eller på baggrund af mere lempelige betingelser, herunder om de pågældende skal optages på et lovforslag om indfødsrets meddelelse f.eks. uden at skulle opfylde kravet om en bestået indfødsretsprøve.

Hvor?
Mansu

I afsnit 7 redegøres der for, hvor mange personer, som må forventes at skulle tilbydes at opnå dansk indfødsret uden at opfylde de almindelige betingelser herfor eller efter mere lempelige betingelser, hvis der træffes beslutning om en sådan ordning.

7. Øvrige relevante statistiske oplysninger om statsløse personer i Danmark

Der er ifølge Danmarks Statistiks befolkningsopgørelse – der er baseret på registreringer i CPR – pr. 1. oktober 2010 registreret 3.260 statsløse personer i Danmark fordelt på 2.742 indvandrere og 518 efterkommere. Efterkommere er personer, der er født i Danmark. Herudover indgår der pr. 1. oktober 5 statsløse personer med dansk oprindelse i Danmarks Statistiks registre. Nogle af disse personer kan være født i Danmark, jf. eksempel i fodnote 1.¹¹

Nedenfor redegøres for antallet af statsløse efterkommere pr. 1. oktober 2010, som kan have fået en forkert behandling eller vejledning vedrørende artikel 1 i FN's konvention om barnets rettigheder og artikel 7 i FN's konvention om begrænsning af statsløshed.

de?
andre?

Det drejer sig om en sammensat gruppe af statsløse efterkommere, som enten:

- har søgt om statsborgerskab, og som er optaget på lov nr. 1530 af 21. december 2010 om indfødsrets meddelelse,
- har søgt om statsborgerskab, og som er optaget på det lovforslag om indfødsrets meddelelse, som forventes fremsat til april 2011,
- har søgt om statsborgerskab, men som endnu ikke har fået deres sag behandlet,
- har undladt at søge statsborgerskab som følge af manglende eller forkert vejledning om deres rettigheder, eller
- ikke ønsker at opnå dansk statsborgerskab.

I afsnit 7a-7b nedenfor redegøres der først for, hvor mange børn og unge der kan have fået en forkert behandling eller vejledning vedrørende henholdsvis FN's Børnekonvention (0-17-årige) og FN's konvention om begrænsning af statsløshed (18-20-årige).

Dernæst opgøres det i afsnit 7a-7b, hvor mange af disse personer der fortsat har mulighed for at få dansk indfødsret efter de to ovenfor nævnte konventioner.

På denne baggrund estimeres i afsnit 7c, hvor mange statsløse efterkommere der i dag er afskåret fra dansk statsborgerskab på baggrund af de to konventioner, og hvor det derfor

¹¹ Eks. Hvis barnet er født i Danmark før 1999 med en statsløs mor og en dansk far, og forældrene ikke var gift på fødselstidspunktet og ikke er blevet gift sidenhen, vil barnet fortsat være statsløs, hvis barnet ikke har erhvervet dansk statsborgerskab enten som biperson til moderen eller selvstændigt.

*skriv
med de
sprog
fr*

kan overvejes, om de pågældende skal tilbydes en særlig ordning med henblik på at blive optaget på et lovforslag om indfødsrets meddelelse, jf. afsnit 6 ovenfor.

Tallene er som anført baseret på udtræk fra Danmarks befolkningsstatistik i Statistikbank, som er baseret på kommunernes registrering i CPR, og der må tages forbehold for, at kommunerne har foretaget en korrekt registrering af statsborgerskab og fødeland.

Tallene er opgjort 1. oktober 2010, hvilket er de seneste tilgængelige tal fra Danmarks Statistik. Dette er også baggrunden for, at personer, som har opnået indfødsret på baggrund af lov nr. 1530 af 21. december 2010, kan være omfattet af den omhandlede persongruppe, jf. nærmere herom nedenfor.

7a. Gruppe 1 (personer omfattet af FN's konvention om barnets rettigheder): 0-17-årige statsløse efterkommere

Gruppen af 0-17-årige statsløse efterkommere i Danmark siden den 1. januar 1991 (året hvor Danmark ratificerede konventionen) omfatter alle statsløse efterkommere, der pr. 1. oktober 2010 er i alderen 0-37 år. I gruppen indgår alle statsløse efterkommere, der i perioden januar 1991- oktober 2010 har været mellem 0 år og 17 år, og som derfor kan have fået en forkert behandling eller vejledning vedrørende FN's konvention om barnets rettigheder, jf. definitionen af gruppen i indledningen til afsnit 7 ovenfor.

Tabel 1: Antal 0-37-årige statsløse efterkommere i Danmark pr. 1. oktober 2010

	Mænd	Kvinder	I alt
0-17 år	223	199	422
18-37	54	35	89
Antal personer i alt	277	234	511

Kilde: Statistikbanken, FOLK1

De statsløse efterkommere, som pr. 1. oktober 2010 er i alderen 0-17 år, kan herefter trækkes fra gruppen, da de på nuværende tidspunkt stadigvæk har mulighed for at søge statsborgerskab efter konventionen.

Den aktuelle gruppe, som af ovennævnte grunde enten har søgt om, eller som af forskellige grunde ikke har søgt om dansk statsborgerskab, og som i dag ikke længere har mulighed for at søge statsborgerskab efter konventionen, er således pr. 1. oktober 2010 som udgangspunkt alle statsløse efterkommere i alderen 18-37 år. Det drejer sig om alt 89 personer. Der henvises dog til nedennævnte analyse af de anførte tal.

Herudover indgår der pr. 1. oktober 4 statsløse personer i alderen 18-37 år med dansk oprindelse i Danmarks Statistiks registre. Nogle af disse personer kan være født i Danmark, jf. eksempel i fodnote 2.

7b. Gruppe 2 (personer omfattet af FN's konvention om begrænsning af statsløshed): 18-20-årige statsløse efterkommere

Gruppen 18-20-årige statsløse efterkommere i Danmark siden den 1. januar 1999 (året hvor muligheden for at afgive en erklæring til et statsamt om at blive dansk statsborger blev begrænset) omfatter alle statsløse efterkommere, der pr. 1. oktober 2010 er i alderen 18-32 år. I gruppen indgår alle statsløse efterkommere, der i perioden fra januar 1999-oktober 2010 har været mellem 18 år og 20 år, og som derfor kan have fået en forkert behandling eller vejledning vedrørende FN's konvention om begrænsning af statsløshed, jf. definitionen af gruppen i indledningen til afsnit 7 ovenfor.

Tabel 2: Antal 21-32-årige statsløse efterkommere i Danmark pr.1. oktober 2010

	Mænd	Kvinder	I alt
18-20 år	34	28	62
21-32 år	18	7	25
Antal personer i alt	52	35	87

Kilde: Statistikbanken, FOLK1

De statsløse efterkommere, som pr. 1. oktober 2010 er 18-20 år, kan herefter trækkes fra gruppen, da de på nuværende tidspunkt stadig har mulighed for at søge statsborgerskab efter konventionen.

Den aktuelle gruppe, som af ovennævnte grunde enten har søgt om, eller som af forskellige grunde ikke har søgt om dansk statsborgerskab, og som i dag ikke længere har mulighed for at søge statsborgerskab, er således pr. 1. oktober 2010 alle statsløse efterkommere i alderen 21-32 år. Det drejer sig om i alt 25 personer. Der henvises dog til nedennævnte analyse af de anførte tal.

ud af de 89

Det bemærkes, at gruppe 2 er indeholdt i gruppe 1, dvs. at alle personer, der kan have fået en forkert behandling og/eller vejledning vedrørende rettighederne efter FN's konvention om begrænsning af statsløshed for 18-20-årige, ligeledes kan have fået en forkert behandling/vejledning vedr. FN's konvention om barnets rettigheder for 0-17-årige. Personer omfattet af gruppe 2 skal således ikke lægges til gruppe 1, da denne gruppe allerede indgår i opgørelsen af gruppe 1.

7c. Analyse af tallene angivet i afsnit 7a og 7b

Ud fra Danmarks Statistiks befolkningsopgørelse, skønnes det dermed, at der pr. 1. oktober 2010 er 89 statsløse efterkommere i alderen 18-37 år i Danmark, som kan have fået en forkert behandling/vejledning vedrørende FN's Børnekonvention.

Et antal af disse personer er i dag 18-20 år og har derfor fortsat mulighed for at søge om statsborgerskab efter FN's konvention om begrænsning af statsløshed. I alt 62 ud af de 89 personer var den 1. oktober 2010 mellem 18-20 år, jf. tabel 2.

De resterende 27 personer er i dag i alderen 21-37 år og har dermed ikke længere mulighed for at søge om dansk statsborgerskab efter de to konventioner.

De 25 statsløse efterkommere i alderen 21-32 år, som kan have fået en forkert behandling/vejledning vedrørende FN's konvention om begrænsning af statsløshed for 18-20-årige, er indeholdt i denne gruppe, jf. afsnit 7b.

Herudover indgår der pr. 1. oktober 3 statsløse personer i alderen 21-37 år med dansk oprindelse i Danmarks Statistiks registre. Nogle af disse personer kan være født i Danmark, jf. eksempel i fodnote 1.

Det skal bemærkes, at de 27 personer som nævnt er opgjort pr. 1. oktober 2010:

- Det betyder på den ene side, at nogle personer kan være fyldt 21 år i perioden 1. oktober 2010 til 1. januar 2010. Disse personer indgår ikke i ovennævnte gruppe på 27 personer til trods for, at de ikke længere har mulighed for at søge om statsborgerskab efter de to konventioner, idet de er fyldt 21 år den 1. januar 2011. Pr. 1. oktober 2010 var der registreret 14 20-årige statsløse efterkommere, og det må af denne grund forventes, at de 27 personer kan være en anelse undervurderet.
- Det betyder på den anden side, at personer, som har søgt om statsborgerskab, og som er blevet meddelt dansk indfødsret ved lov nr. 1530 af 21. december 2010, eller som har søgt om statsborgerskab, og som vil blive optaget på et af de kommende lovforslag om indfødsrets meddelelse, jf. afsnit 2 i undersøgelsen, kan indgå blandt de 27 personer i alderen 21-37 år.

Sammenfattende skønnes det, at der er omkring 27 personer, som er født statsløse i Danmark, og som kunne have søgt om statsborgerskab i henhold til de to konventioner på et tidligere tidspunkt. De pågældende har dog som følge af deres nuværende alder på 21-37 ikke længere mulighed for at søge på grundlag af konventionerne. De pågældende kan have undladt at ansøge om indfødsret som følge af manglende eller forkert vejledning om deres rettigheder i henhold til konventionerne. Enkelte af personerne kan have indgivet en ansøgning om indfødsret, som er under behandling i ministeriet, eller som er optaget på det kommende lovforslag om indfødsrets meddelelse. Der kan desuden være tale om personer, som allerede har opnået indfødsret ved lov nr. 1530 af 21. december 2010.

Et næstkommende statistisk udtræk fra Danmarks Statistik, der vil være klart pr. 9. februar 2010, vil rumme eventuelle ændringer som følge af Folketingets vedtagelse af lov nr. 1530, ligesom der eventuelt vil være indkommet nye ansøgninger fra statsløse i Integrationsministeriet. Det vil give et endnu mere præcist billede af persongruppen af statsløse født i Danmark. Det kan derfor være hensigtsmæssigt at afvente dette statistiske udtræk, forinden der tages endelig stilling til, hvad der skal ske fremadrettet.

Der henvises i øvrigt til afsnit 6 vedrørende undersøgelse af, om personer der måtte have opfyldt betingelserne i de to konventioner, skal have muligheden for at blive optaget på et lovforslag om indfødsrets meddelelse.

8. Konklusion

Integrationsministeriets undersøgelse af sagen om fejlbehandling af ansøgninger om indfødsret fra personer, der er statsløse har vist, at:

- FN's konvention af 30. august 1961 om begrænsning af statsløshed og FN's konvention af 20. november 1989 om barnets rettigheder, som Danmark begge har ratificeret, giver under visse betingelser statsløse personer født i Danmark, som er mellem 0 og 21 år, ret til at blive optaget på et lovforslag om indfødsrets meddelelse, uanset om de pågældende opfylder de almindelige betingelser for at opnå statsborgerskab.
- Integrationsministeriets indfødsretskontor opdagede i sommeren 2008, at kontoret ved en beklagelig fejl siden henholdsvis 1992 (FN's Børnekonvention) og 1999 (FN's konvention om begrænsning af statsløshed) har administreret ansøgninger om indfødsret fra personer omfattet af konventionerne efter de almindelige retningslinjer for at opnå statsborgerskab.
- Det betyder, at statsløse personer omfattet af de to konventioner, som har søgt om statsborgerskab i den angivne periode, enten er blevet danske statsborgere, fordi de har opfyldt de almindelige betingelser herfor eller ved en fejl er meddelt afslag på statsborgerskab, fordi ansøgerne ikke har opfyldt de almindelige betingelser i de cirkulæreskrivelser om naturalisation, som har været gældende gennem årene.
- Statsløse personer omfattet af de to konventioner skulle rettelig have været optaget på lovforslag om indfødsret meddelelse, uanset om de opfyldte de almindelige betingelser for at opnå dansk statsborgerskab.
- Henset til, at hovedparten af de ansøgninger om indfødsret, som siden 1992 er indgivet af personer omfattet af konventionerne, er fra statsløse børn over for hvilke, der ifølge de almindelige betingelser for at opnå indfødsret, kun er stillet få eller ingen betingelser og til, at skærpelserne af betingelserne for at opnå dansk indfødsret først slår igennem fra 2007, vurderes det at bero på en menneskelig, men beklagelig fejl, at sager vedrørende statsløse personer født i Danmark er behandlet efter de almindelige retningslinjer.
- Efter at den fejlagtige behandling af sagerne opdages i sommeren 2008, undersøger Integrationsministeriet rækkevidden af de to konventioner nærmere. I den forbindelse undersøger ministeriet de øvrige nordiske landes eventuelle ratifikation og gennemførelse af konventionerne. Ministeriet orienterer herefter i januar 2010 Folketingets Indfødsretsudvalg om den beklagelige fejlbehandling af sagerne.
- Ministeriet genoptager herefter i februar 2010 de sager, hvor ministeriet tidligere ved en fejl har meddelt afslag på indfødsret (36 personer i alt), og ved lov nr. 1530 af 21. december 2010 om indfødsrets meddelelse opnår størstedelen af de pågældende personer dansk indfødsret. De resterende personer har enten opnået indfødsret ved tidligere love om indfødsrets meddelelse eller er givet mulighed for at blive optaget på et kommende lovforslag.

- Integrationsministeriets Indfødsretskontor har nu undersøgt samtlige ansøgninger om indfødsret indgivet i perioden fra den 1. januar 1992 til den 25. januar 2011 vedrørende personer omfattet af de to konventioner og sikret, at de pågældende enten er meddelt dansk indfødsret, eller at de er optaget eller gives mulighed for at blive optaget på et kommende lovforslag om indfødsrets meddelelse i overensstemmelse med den retstilling, som de har krav på i henhold til konventionerne.
- Størstedelen af de personer omfattet af de to konventioner, som i perioden fra den 1. januar 1992 har søgt om statsborgerskab (757 personer i alt), har opfyldt de almindelige betingelser for at opnå statsborgerskab. De fejlagtige afslag på ansøgning om indfødsret er således primært sket i perioden fra 2007-2009, hvor skærpelserne af betingelserne for at opnå dansk indfødsret slår igennem.
- Der er omkring 27 personer, som er født statsløse i Danmark, og som tidligere har haft mulighed for at søge om statsborgerskab i henhold til konventionerne, men som af ukendte årsager ikke har gjort det. Da det ikke kan udelukkes, at de pågældende kan have fået en forkert vejledning om deres rettigheder, vil det blive overvejet, om der er grundlag for, at de pågældende tilbydes at blive optaget på et lovforslag om indfødsrets meddelelse, uden at opfylde de almindelige betingelser herfor eller efter mere lempelige betingelser.
- Det vil også blive overvejet, om der vurderes at være grundlag for at indføre flere lempelser for at opnå dansk indfødsret for statsløse personer generelt, dvs. for personer som ikke er omfattet af artikel 1 i FN-konventionen om begrænsning af statsløshed og i artikel 7 i FN' Børnekonvention.
- Med henblik på for fremtiden at sikre fuld efterlevelse af de to konventioner er der blandt andet udarbejdet særlige interne retningslinjer til brug for Indfødsretskontorets behandling af sager om statsløse personer samt til brug for den telefoniske vejledning, som ydes dagligt. Der vil også blive udarbejdet nye instruktioner til brug for politiets modtagelse af ansøgninger om indfødsret samt vejledning af ansøgere.
- Det vil blive undersøgt, om der i Indfødsretskontorets elektroniske sagsbehandlings-system kan indlægges en mekanisme, således at sagsbehandlerne automatisk gøres opmærksomme på, at de behandler en sag vedrørende en person født statsløs i Danmark.
- Der vil blive tilføjet et afsnit i ansøgningskemaet om indfødsret vedrørende de særlige rettigheder efter de to konventioner for personer født statsløse i Danmark.
- Integrationsministeriets hjemmeside er tilføjet et afsnit om de særlige rettigheder, som personer omfattet af de to konventioner har krav på, og der vil i forbindelse med en kommende revision af cirkulæreskrivelsen om naturalisation blive indføjet en specifik bestemmelse om retten til indfødsret i henhold til artikel 1 i FN's konvention om begrænsning af statsløshed.

- Ministeriet vil for fremtiden i fuld overensstemmelse med indholdet af de to konventioner og på baggrund af særlige retningslinjer behandle ansøgninger om indfødsret fra personer omfattet af de to konventioner. Ministeriet vil i den forbindelse efter forudgående orientering af Folketingets Indfødsretsudvalg optage personer omfattet af konventionerne på et lovforslag om indfødsrets meddelelse, når de i konventionerne nævnte betingelser er opfyldt. Integrationsministeriet vil desuden fremover i fortrolig form orientere udvalget forud for optagelse af personer omfattet af konventionen på et lovforslag om indfødsrets meddelelse.

Kirsa Reinholdt har foreholdt mavebælte af 31. januar 2011 forklaret, at

”dette ikke er et mavebælte, som hun har lagt op, men hun var involveret i dele af det. Det var der, kontoret var hægtet lidt af i forhold til ministeren, og hvor Nanna Fischer undersøgte disse ting. [12. april 2013, side 721]

Foreholdt ekstraktens side 796 (Mavebælte af 31. januar 2011) og at det i februar og marts 2011 blev undersøgt, om man kunne stille vandelskravet over for børn og forespurgt, om hun var involveret i dette, forklarede vidnet, at hun ikke var involveret i forhold til, at man spurgte Udenrigsministeriet. Forespurgt om hun ved, hvorfor det blev et ”issue”, der skulle undersøges, forklarede vidnet, at det var derfor, hun nævnte det før, da hun talte om erklæringer, fordi erklæringerne skulle afspejle de krav, man rent faktisk kunne stille over for børnene. De havde ikke undersøgt det tilstrækkeligt i 2010, om de kunne stille 1961-konventionens vandelskrav over for børn omfattet af børnekonventionen, således som de gjorde. Derfor fandt man grundlag for – for at være helt sikre – at spørge Udenrigsministeriets juridiske tjeneste og Justitsministeriet om, men det var hun ikke involveret i.” [12. april 2013, side 724]

Nanna Fischer har om undersøgelsen i januar 2011 forklaret, at

”Hun blev i januar 2011 i en periode, som indledningsvist kun skulle have været to uger, sat til at lave en intern undersøgelse af forløbet i denne sag. Hun var til et par møder i 2011 i Indfødsretskontoret. Der var en masse tal, som kontoret bidrog med. Hun havde tæt kontakt med kontoret i de uger, hun arbejdede med undersøgelsen. Da ministeren gik af og redegørelsen var sendt til statsministeren og offentliggjort, ophørte hendes arbejde med sagen. Hun havde et par fridage, hvorefter hun begyndte i Internationalt Kontor, Integrationsministeriet. Hun har arbejdet flere steder siden, herunder i Internationalt Kontor, Udlændingekontoret og nu i Procesretskontoret, Justitsministeriet, hvor hun er souschef.

Et par måneder før årsskiftet fik de en mail om, at hvis de havde mails om sagen om statsløse, skulle de kopiere dem og lægge dem videre til dem, som stod for sagen i Indfødsretskontoret. Hun havde kun adgang til sine mails fra de to måneder i 2011, men ikke for perioden 2006-2008. Det var der heller ikke andre, der havde. Efterfølgende fik de en usb-nøgle med deres mails tilbage fra januar eller februar 2008. Den indeholdt 70-80.000 mails. Den gennemgik hun manuelt for så vidt angik januar til august 2008; perioden fra de opdagede fejlen, og til hun forlod kontoret. Det, hun fandt, printede hun ud og sendte. Noget af materialet havde hun fået i forbindelse med, at hun lavede den inter-

ne rapport i januar 2011, men på daværende tidspunkt fandt hun ikke gamle mails frem. Hun var under et ekstremt tidspres i forbindelse med rapporten, og der var grænser for, hvor stor research hun kunne nå at lave. [6. februar 2013, side 331-332]

Hun fik til opgave at lave undersøgelsen lige efter pressemeddelelsen af 14. januar 2011. Som man kunne se i pressemeddelelsen, skulle undersøgelsen være færdig den 31. januar 2011. Sagen udviklede sig imidlertid, hvorfor det blev en længere periode, som strakte sig frem til dagen, hvor ministeren gik af. Indledningsvis brugte hun de to uger på at lave den første interne redegørelse. Den blev derefter fulgt op af tre andre udgaver. Det endte således med, at der var fire udgaver i alt. Der var en række møder med ministeren, hvor hun ønskede nogle ændringer. Arbejdet med undersøgelsen mundede ud i, at man skulle lave en række opfølgende tiltag i form af nyt ansøgningskema til statsløse, hjemmeside og nye vejledninger til politiet og statsamterne. Det ene tog det andet, og hun lavede meget af det i samarbejde med Indfødsretskontoret. Hun har ikke hørt om et dokument, der hed ”Redegørelse til Folketinget”. Den interne redegørelse, som hun lavede, blev ikke offentliggjort. ...

Hun havde tæt kontakt med Dorit Hørlyck gennem dette forløb for at forstå sagen. Dorit Hørlyck fortalte, at det var meget frustrerende, fordi hun havde lagt op til, at man rettede ind og fulgte konventionen. Hendes forståelse var, at havde det stået til Dorit Hørlyck, var det den vej, som de var gået. Så havde der ikke været det lange forløb. Forespurgt om vidnet og Dorit Hørlyck i tilknytning til mavebælte af 23. januar 2009 drøftede, hvad den nordiske undersøgelse havde ført til, forklarede vidnet, at hendes redegørelse ikke var detaljeret på, hvad de nordiske drøftelser førte til. Hun har læst mavebælterne, fordi hun skulle sætte sig ind i sagen, da hun lavede redegørelsen, men redegørelsen er forholdsvis overordnet på denne interne del af beslutningsforløbet i ministeriet. Der lå forskellige notater om de nordiske lande, og de forskellige meldinger fra disse lande gav anledning til nogle drøftelser. Hun fik ikke oplysninger om, hvorvidt man var nået til en konklusion i forhold til de nordiske lande. Det, hun kunne forstå, var, at man ønskede en fortsat undersøgelse af de nordiske lande i forhold til konventionen, og at det var derfor, man udskød det igen. Som hun husker det, var der et mavebælte i februar 2009, hvor man sagde, at man igen ville høre de nordiske lande eller drøfte det på et nordisk møde, der lå nogle måneder fremme. Hun hørte ikke andet, end at det var det, man ville. Hun så mails og notater om de nordiske lande, men hun husker ikke præcist, hvilke oplysninger der lå om de nordiske lande i januar og februar 2009. Den undersøgelse, hun lavede i januar og februar 2011, var en undersøgelse, der var relativt overordnet på dette punkt. Hun skulle ikke vurdere, om de beslut-

ninger, der var truffet på baggrund af nogle mavebælter i starten af 2009, var korrekte. Det var ikke hendes opdrag. Hun skulle på mindre end to uger lave en redegørelse om den juridiske baggrund om, hvordan fejlen var opstået, hvor mange sager, der var fejlbehandlet, hvor mange statsløse, der var i Danmark, og hvad de skulle gøre fremadrettet. Hun havde ikke tid til at tænke over, om man havde truffet den rigtige beslutning på baggrund af nogle oplysninger fra de nordiske lande. Forespurgt om vidnet fik oplysninger om, hvilke hensyn der havde bevirket, at man i februar 2009 ønskede at gå videre af det nordiske spor, forklarede vidnet, at som hun husker det, fremgår det af redegørelsen til statsministeren fra marts 2011, at man vurderede, at man gerne ville drøfte de nordiske landes håndtering af konventionerne på ny. Det var derfor, at man ventede endnu nogle måneder. Hun fik ikke oplysninger fra departementschefen og ministeren om baggrunden for, at de nordiske lande skulle spørges igen. De møder, hvor de var med, var meget fremadskuende. Selvfølgelig var der snak om lidt surhed fra ministeren over, at der havde været denne fejl, men under hovedparten af de møder, hun var med til, var ministeren meget konstruktiv og fremadskuende i form af, at de skulle videre og have rettet op.

... det [var] fra starten ... hensigten, at dette skulle være en redegørelse, der skulle kunne tåle offentlighedens lys. Den skulle ikke være alt for lang, og den skulle behandle en lang række emner, hvilket fremgik af pressemeddelelsen. Da mavebælter normalt ikke var noget, man sendte ud i offentligheden, var det ikke hendes opdrag at lave en længere redegørelse af, hvornår ministeren var blevet forelagt hvad, og hvorfor der var blevet truffet de beslutninger. Hun lagde et mavebælte videre med den første udgave af redegørelsen til sin afdelingschef. Hun husker ikke, om hun spurgte ham, eller om hun sagde sin mening, men hun husker, at der på mavebæltet stod et eller andet med, at man kunne overveje, hvordan man kunne få det klarere frem, at der i februar 2009 blev truffet en beslutning om at behandle sagerne i strid med konventionen. Det fik hun ingen reaktion på. [6. februar 2013, side 363-366]

Foreholdt foreløbigt arbejdspapir om håndhævelse af indfødsretsaftalens krav om danskkundskaber m.v. over for ansøgere om indfødsret omfattet af FN's Konvention af 20. november 1989 om barnets rettigheder af 22. januar 2013, side 2 forklarede vidnet, at hun mener, at der var et afslag i 2004 i strid med børnekonventionen. Det mener hun, at hun skrev i sin redegørelse. Der var på det tidspunkt, hvor de lavede dette, oplysninger om, at der også var givet fejlagtige afslag til børn tidligere. I sin redegørelse på ekstraktens side 782 skrev hun i oversigten over fejlagtige afslag, at der i 2004 var et afslag efter børnekonventionen.

... Da hun skrev redegørelsen, havde hun så travlt, at alt der handlede om tal og sager, var informationer, hun fik fra andre kontorer. Hun fik information fra Indfødsretskontoret om antallet af afslag, herunder hvilken konvention afslaget var givet i strid med. Hun fik også tallene om statsløse født i Danmark, som ikke havde været i berøring med Indfødsretskontoret, fra deres analyseenhed, som stod for statistik. Hun havde ikke tid til at undersøge hvert enkelt afslag, der var givet i strid med konventionerne. Hun stolede på, at hun fik de rigtige tal. Hun havde korrespondance med Indfødsretskontoret, der også var i en proces, hvor de skulle finde ud af, hvor mange sager der var, og hvad problemet var med dem. Tallene udviklede sig lidt i løbet af de uger, hun arbejdede med redegørelsen. Hun undersøgte ikke sagerne for at se, hvad baggrunden var for afslagene. ...

Foreholdt ekstraktens side 2423 (Redegørelse til statsministeren om Integrationsministeriets behandling af ansøgninger om indfødsret fra statsløse personer født i Danmark af 7. marts 2011) ”Desuden er der eksempler på, at der er stillet for vidtgående betingelser over for børn omfattet af konventionen tilbage fra 2003, ...” forklarede vidnet, at hun læser det som om, at kontoret til brug for denne redegørelse havde lavet nogle undersøgelser, hvor de kunne se, at der var børn, der har fået indfødsret, efter de havde dokumenteret dansk kundskaber. De havde ikke fået et afslag, fordi de opfyldte de almindelige betingelser, hvilket de ikke behøvede, jf. børnekonventionen, men i den undersøgelse, man lavede, kunne man se, at der var et antal børn, som havde bestået en indfødsretsprøve eller fremsendt dokumentation for dansk kundskaber, selvom de ikke behøvede det.” [6. februar 2013, side 370-371]

Birthe Rønn Hornbech har foreholdt mavebæltet af 31. januar 2011, og at hun her fik det første udkast til Nanna Fischers redegørelse, forklaret, at

”Fra januar 2011 kørte dette, som hun fejlagtig kaldte en undersøgelse, fordi hun gerne ville vide, om de kunne finde ud af, hvad der var sket, men det, hun var mest fokuseret på nu, var det fremadrettede, som Nanna Fischer fortalte. Det var en arbejdsplan, hun havde givet. Der kom et eller andet, måske et spørgsmål fra Folketinget, hun husker det ikke helt. Der var i hvert fald nogen, der gik i gang med en slags redegørelse til Folketinget, og så kom anmodningen om en redegørelse til statsministeren på et senere tidspunkt. Det er vigtigt på den ene side at skelne mellem de tre ting. På den anden side flød det efterhånden sammen, fordi man fik gavn af den viden, som Nanna Fischer havde tilegnet sig i januar 2011, da man lavede redegørelsen. Foreholdt at mavebæltet er dateret den 31. januar 2011, forklarede vidnet, at Nanna Fischer havde lovet, eller vidnet havde forlangt, og Kim Lunding havde foreslået, at de skulle

skrive en dato på. Det tror hun, han gerne ville have som pression. Den skulle være færdig her. Redegørelsen er den, som var meget omtalt i samrådet, for nu kan hun godt afsløre for pressen, at når hun var så fåmælt under samrådet, var det, fordi hun simpelthen var dybt skuffet. Hun havde håbet, at hun kunne have kommet til samrådet og sagt, at det var frygteligt det, der var sket, men nu var de pågældende på lovforslaget alle sammen. Dem, der måske havde fået forkert vejledning, havde fået et brev. De havde ændret manualerne osv. Hun fik imidlertid et stykke papir, der viste, at man ikke havde gjort noget. Man var først nu i færd med at fange opgaven op efter tre år. Det var bare for at sige, hvad det var tale om her.

Foreholdt ekstraktens side 813 (Notat om undersøgelse af sagen om fejlbehandling af ansøgninger om indfødsret fra personer, der er født statsløse i Danmark af 31. januar 2011) ”*Ministeriet har i perioden fra sommeren 2008 og indtil orienteringen af Folketingets Indfødsretsudvalg i januar 2010 valgt at behandle ansøgninger om indfødsret, som løbende blev indgivet af personer omfattet af de to konventioner. På baggrund heraf er der i samme periode meddelt afslag til en række personer omfattet af konventionerne, idet de ikke opfyldte et eller flere af de almindelige betingelser for at opnå dansk statsborgerskab. Ministeriet lagde dermed ikke sagerne i bero. Ministeriet har dog for at sikre, at der skete en korrekt opfølgning på sagerne, når ministeriets undersøgelser var afsluttede, opført journalnumrene på de ansøgninger, hvor ministeriet havde meddelt afslag, på en liste, således at Indfødsretskontoret hurtigt var i stand til på ny at tage sagerne frem. Endvidere blev politiet instrueret om, at alle ansøgninger fra statsløse personer skulle indsendes til ministeriet.*” forklarede vidnet, at det sidste var noget, hun var noget optaget af. Foreholdt at hun satte en sort strek under, forklarede vidnet, at det var, fordi det viste sig, at politiet ikke havde så mange af disse sager, og så gik det galt. Hun gik ud i pressen og sagde i håb om, at det så blev gennemført i ministeriet, at politiet skulle sende ansøgningerne til Integrationsministeriet. Det kunne ikke være rigtigt, at ansøgere omfattet af konventionerne skulle blive fejlbehandlet af politiet. Hun håbede da, at sagerne kom fuldstændig i orden i Integrationsministeriet. Forespurgt om hun reagerede på denne oplysning, forklarede vidnet, at hun i denne periode overhovedet ikke reagerede bagudrettet. Hun reagerede alene fremadrettet. Der var ikke noget, der kunne overraske hende her. Hun tog sig ikke af det. Det, der var vigtigt for hende, var at få samlet det hele op og få gjort skaden god igen. Der var ikke tid til at begynde at botanisere i fortiden.

Foreholdt samme dokument ”... På baggrund heraf er der i samme periode meddelt afslag til en række personer omfattet af konventionerne, idet de ikke opfyldte et eller flere af de almindelige betingelser for at opnå dansk statsborgerskab. ...”

forklarede vidnet, at man kan se på hendes streger, at hun syntes, at det var rædselsfuldt. Foreholdt ”*Ministeriet har i perioden fra sommeren 2008 og indtil orienteringen af Folketingets Indfødsretsudvalg i januar 2010 valgt at behandle ansøgninger om indfødsret, som løbende blev indgivet af personer omfattet af de to konventioner. På baggrund heraf er der i samme periode meddelt afslag til en række personer omfattet af konventionerne, idet de ikke opfyldte et eller flere af de almindelige betingelser for at opnå dansk statsborgerskab. ...*” og at det var en oplysning, der var ”spot on” i forhold til hendes forklaring om, at hun troede, at det var i orden, forklarede vidnet, at det var forfærdeligt. Det var derfor, hun skrev tykke streger på begge sider. Hun troede, at alt var i orden, indtil hun talte med Astrid Fischer. Hun turde ikke svare hende positivt, for hun tænkte, om de også havde overset det. Derfor var der ikke noget, der kunne overraske hende her. Der var ikke andet end at få det i orden fremadrettet. Hun havde slet ikke tid til at gå bagudrettet her. Hun tror, at hun ringede Nanna Fischer op hver dag for at få disse ting i orden. Da embedsmændene var på ferie, og hun kunne tale i fred med dem, hun ville, havde hun besøg af Eva Ersbøll, hvor de gennemgik de forskellige ting.

Foreholdt ekstraktens side 808 (Notat om undersøgelse af sagen om fejlbehandling af ansøgninger om indfødsret fra personer, der er født statsløse i Danmark af 31. januar 2011) og at der heraf fremgår, at der i 2008 er givet 9 afslag og i 2009 er givet 19 afslag i strid med konventionerne og forespurgt, om hun ikke slog i bordet, forklarede vidnet, at det havde hun slet ikke tid til. Hun læste det med en blyant i fred og ro om natten. Hun har set, at man har haft meget travlt med at spørge, om hun var skruphysterisk i ministeriet, men hun fik afreageret ved at skrive i marginen af dokumenterne om natten, og hun sov glimrende bagefter, når hun havde behandlet sagerne. Forespurgt om ikke dette kunne holde hende vågen, forklarede vidnet, at det holdt hende vågen, mens hun læste det. Forespurgt om hun bad Kim Lunding forklare hvorfor, forklarede vidnet, at det var der ikke tid til. Hun fik 20 – 30 sager med hjem hver aften. Dem behandlede hun. Hendes chauffør bar dem ind og ud af huset. Han bar dem op og gav dem til Christian Lützen, som hun gik ud fra fordelte sagerne. Hun så ikke de sager mere. Hun skrev på dem, hvis der skulle tales. Dette dokument læste hun måske til samrådet eller sådan noget. Hun kan ikke huske det, fordi dette måske var det tiende udkast, hun så. Foreholdt at det er det første, der er dokumenteret forelagt hende, og at det et par dage før blev lagt af Nanna Fischer til Kim Lunding, forklarede vidnet, at i modsætning til mavebælter, som hun aldrig var med til at forberede, var det lige præcis med denne redegørelse en anden situation, fordi hun efter radioudsendelsen havde forlangt, at Indfødsretskontoret blev koblet af. Hun ville have en jurist, der ikke var i Indfødsretskontoret, men som skulle vide noget om indfødsret.

Kim Lunding sagde med det samme, at han havde en god medarbejder, Nanna Fischer. Det var meget vigtigt for hende, at hun skulle være uafhængig af den sædvanlige kommandostruktur. Nanna Fischer skulle ikke sidde i Indfødsretskontoret, og hun blev taget ud særskilt med referat direkte til Kim Lunding og op til vidnet. Hende kunne hun få lov til at holde møder med uden, at Claes Nilas var der, fordi hun var sat på en sær opgave, og det havde han heller ikke tid til. Lige præcis ved formuleringen af dette kunne der være ting, Nanna Fischer havde spurgt hende om undervejs. Forespurgt om hun nævnte for Nanna Fischer, at der havde været en misforståelse, forklarede vidnet, at det angik fremtiden, og det var fuldstændig ligegyldigt med fortiden over for Nanna Fischer. Det hastede. Hver gang hun talte med nogen eller tænkte sig om, opstod der nye forfærdelige historier om ting, der ikke var gjort og ting, der manglede. Man kan også se af mailkorrespondancen, at hun mildest talt var rimelig aktiv i denne periode.” [4. juni 2013, side 1194-1197]

9.3.31 Mail af 1. februar 2011 fra Dorit Hørlyck til Kim Lunding vedrørende en udtalelse fra integrationsminister Birthe Rønn Hornbech om fejlbehandlingen i Indfødsretskontoret

Ved mail af 1. februar 2011 kl. 8.53 sendte Thomas Bille Winkel en artikel fra Ritau med overskriften ”Rønn: Undersøgelse om statsløse er ikke for offentligheden” til Kim Lunding og Dorit Hørlyck. I artiklen hedder det:

”Ifølge ministeren er hendes departement nu færdig med den undersøgelse af sagen, som hun bebudede i en pressemeddelelse den 14. januar. En undersøgelse, der blandt andet skal afdække baggrunden for fejlbehandlingen i Indfødsretskontoret.”

I anledning af artiklen skrev Dorit Hørlyck ved mail af 1. februar 2011 kl. 9.46 således til Kim Lunding:

”Jeg bemærker mig med igen dyb frustration, at ministeren taler “om afdækning af baggrunden for fejlbehandlingen i Indfødsretskontoret”.

...

Jeg vil gerne understrege, at fejlbehandlingen af de statsløse blev opdaget, mens jeg har været kontorchef, men at forebyggelsen af, at denne fejlbehandling har kunnet finde sted, burde være sket år i forvejen. Da vi så finder ud af, at der er noget, der ikke er i orden, går vi videre med det, og herefter har vi alle et ansvar for, hvordan sagen er blevet håndteret. Jeg må her igen minde om, hvad dagsordenen var, nemlig at vurdere, om konventionerne skulle fortolkes

så restriktivt, at alene ordlyden af dem kunne siges at opfylde forpligtelserne, hvilket politisk kunne være et problem.

Såfremt man straks som oprindeligt foreslået i 2008 var påbegyndt at behandle sagerne i fuld overensstemmelse med konventionerne, hvor der alene var givet 4 afslag til den pågældende gruppe, så havde det reelle problem været meget lille, om end det principielle fortsat havde været der.

Jeg ved ikke, hvad undersøgelsens konklusion bliver, jeg ved kun, hvad den burde blive, nemlig at der har været styr på det, og at vi har gjort alt, hvad vi kunne for at få denne sag løst – her i kontoret eller rettere her i ministeriet, for jeg har ikke været eneansvarlig for det her.

Og lige præcis det vil jeg gerne tale med dig og Claes om. Håndteringen af sagen, hvor jeg intet får at vide, hvor jeg ikke på nogen måde bliver inddraget, bortset fra, at vi bliver bedt om at udarbejde en masse mavebælter, beredskabspapirer, finde tal og analyser – men ikke får nogen tilbagemelding, er så belastende, at du ikke kan forestille dig det.

Jeg vil gerne tale med jer begge – evt. med dig først – for jeg bliver nødt til ikke alene af hensyn til mig selv, men også mine nærmeste medarbejdere, at få at vide, hvad der foregår.”

Claes Nilas har foreholdt mailen og mails nedenfor af 14. februar 2011 fra Dorit Hørlyck og forespurgt, om Dorit Hørlycks beskrivelse af processen er korrekt, forklaret, at

”han forholdt sig til, at han sad et sted i systemet mellem huset og ministeren. Han var generalist i forhold til de sager. Her kom der en sag op, som for ham at se var en konventionssag, som de drøftede med ministeren på en fuldstændig saglig og juridisk måde. Det var hans indgang til sagen. Han synes ikke, at han skal vurdere, hvad medarbejdere sender til hinanden via mails. Han havde en klar oplevelse af, hvordan ministeren reagerede på sagen. Det var slet ikke oppe i diskussionen, om det var statsløse palæstinensere. Det var en juridisk diskussion om konventionen og dens fortolkning. Forespurgt om han havde deltaget i eller hørt om diskussioner om dette efterhånden, som sagen skred frem, svarede vidnet benægtende. I redegørelsen fra marts 2011 vurderede de, hvordan regeringens holdninger generelt var i forhold til konventioner. Han har oplevet, at holdningen gennem hele forløbet var, at konventioner skulle holdes, hverken mere eller mindre. Det gjaldt alle konventioner.” [6. maj 2014, side 853]

9.3.32 Integrationsminister Birthe Rønn Hornbechs svar af 8. februar 2011 til Folketingets Indfødsretsudvalg

Den 12., 13., 14. og 25. januar 2011 stillede Folketingets Indfødsretsudvalg 27 spørgsmål til integrationsministeren. En del af disse spørgsmål er refereret i afsnit 9.3.12 og 9.3.25. Den 8. februar 2011 besvarede Birthe Rønn Hornbech spørgsmål 3 stillet af Folketingets Indfødsretsudvalg den 12. januar 2011 således:

”Integrationsministeriet kan oplyse, at ministeren den 14. januar 2011 iværksatte en undersøgelse med henblik på at sikre, at der er ryddet helt op i forhold til den fejlbehandling, der er sket af ansøgninger om indfødsret fra personer, der er født statsløse i Danmark, og for at sikre, at alle statsløse født i Danmark får den retsstilling, som de har krav på efter de to konventioner – FN’s Konvention af 30. august 1961 om begrænsning af statsløshed og FN’s Konvention af 20. november 1989 om Barnets rettigheder.

Der henvises vedrørende det nærmere indhold af undersøgelsen til vedlagte pressemeddelelse af 14. januar 2011.”

Besvarelsen af de øvrige af de spørgsmål, som kommissionen har refereret, bestod i en henvisning til dette svar.

9.3.33 Samråd i Folketingets Indfødsretsudvalg den 9. februar 2011

Den 12. januar 2011 stillede Folketingets Indfødsretsudvalg spørgsmål A-C til Birthe Rønn Hornbech til besvarelse i et samråd. Spørgsmål A var stillet efter ønske fra Johanne Schmidt-Nielsen (EL) og spørgsmål B og C var stillet efter ønske fra Hanne Agerstnap (SF). Spørgsmålene var sålydende:

”Samrådspørgsmål A: Ministeren bedes redegøre for Danmarks forpligtelser i forhold til FN-konvention af 30. august 1961 om begrænsning af statsløshed. Herunder bedes ministeren uddybende redegøre for, hvordan man i Integrationsministeriets Indfødsretskontor siden 2004 har taget højde for denne konvention, og hvad ministeren har foretaget sig for at sikre, at Danmark lever op til denne konvention.

Samrådspørgsmål B: Ministeren bedes redegøre for, hvorvidt Integrationsministeriets Indfødsretskontor i strid med reglerne i FN-konvention af 30. august 1961 om begrænsning af statsløshed har meddelt statsløse ansøgere, der er omfattet af konventionen, afslag på eget initiativ, eller om der har været en instruks fra en eller flere ministre, i givet fald hvilken minister.

Samrådsspørgsmål C: Ministeren bedes selvkritisk vurdere, om den orientering, som Indfødsretsudvalget modtog fra ministeren af 27. januar 2010, jf. IFU alm, del - bilag 37 (folketingsåret 2009-10), med hensyn til sprogbrug og tydelighed i tilstrækkelig grad informerer om, at en række sager vedrørende herfødte statsløse personer, som er omfattet af FN's konvention af 30. august 1961 om begrænsning af statsløshed og FN's konvention om barnets rettigheder, er blevet fejlbehandlet. Er det ministerens vurdering, at ministeren med den omtalte orientering har informeret Folketinget tilstrækkeligt om problemstillingen vedr. Danmarks forpligtelser i henhold til de omtalte konventioner?"

Der blev afholdt samråd i Folketingets Indfødsretsudvalg den 9. februar 2011 med henblik på Birthe Rønn Hornbechs besvarelse af disse spørgsmål. Samrådet var flyttet fra den 4. februar 2011, hvor det oprindeligt skulle være afholdt.

Indfødsretskontoret udarbejdede et beredskabspapir til brug for ministerens besvarelse af samrådsspørgsmålene A-C i det oprindeligt planlagte samråd den 4. februar 2011 og et opdateret beredskabspapir til samrådet den 9. februar 2011. Beredskabspapiret til den 4. februar 2011 med Birthe Rønn Hornbechs påtegninger ser således ud:

Beredskabspapir

Kontor: Indfødsretskontoret
J.nr.: 2009/302-2

Beredskabspapir til brug for besvarelse af samrådsspørgsmål A, B og C i Folketingets Indfødsretsudvalg den 4. februar 2011

Samrådsspørgsmål A: Ministeren bedes redegøre for Danmarks forpligtelser i forhold til FN-konvention af 30. august 1961 om begrænsning af statsløshed. Herunder bedes ministeren uddybende redegøre for, hvordan man i Integrationsministeriets Indfødsretskontor siden 2004 har taget højde for denne konvention, og hvad ministeren har foretaget sig for at sikre, at Danmark lever op til denne konvention.

*gælder forordning
proces*

Samrådsspørgsmål B: Ministeren bedes redegøre for, hvorvidt Integrationsministeriets Indfødsretskontor i strid med reglerne i FN-konvention af 30. august 1961 om begrænsning af statsløshed har meddelt statsløse ansøgere, der er omfattet af konventionen, afslag på eget initiativ, eller om der har været en instruks fra en eller flere ministre, i givet fald hvilken minister.

personer, løst, fast

*glemt
nej*

Samrådsspørgsmål C: Ministeren bedes selvkritisk vurdere, om den orientering, som Indfødsretsudvalget modtog fra ministeren af 27. januar 2010, jf. IFU alm. del - bilag 37 (folketingssåret 2009-10), med hensyn til sprogbrug og tydelighed i tilstrækkelig grad informerer om, at en række sager vedrørende herfødte statsløse personer, som er omfattet af FN's konvention af 30. august 1961 om begrænsning af statsløshed og FN's konvention om barnets rettigheder, er blevet fejlbehandlet. Er det ministerens vurdering, at ministeren med den omtalte orientering har informeret Folketinget tilstrækkeligt om problemstillingen vedr. Danmarks forpligtelser i henhold til de omtalte konventioner?

*for indl
fødsret
lige
sager*

Målgruppe Folketingets Indfødsretsudvalg
Anledning Besvarelse af samrådsspørgsmål A, B og C i åbent samråd. Spørgsmål A er stillet den 12. januar 2011 efter ønske fra Johanne Schmidt-Nielsen (EL). Spørgsmål B og C er tilsvarende stillet den 12. januar 2011 efter ønske fra Hanne Agersnap (SF).
Tid og sted Tirsdag den 4. februar 2011 kl. 11 i Folketingets Indfødsretsudvalg.

LoV forse.

- Ministeren orienterede ved brev af 27. januar 2010 Folketingets Indfødsretsudvalg om problemstillingen vedrørende ansøgninger fra statsløse personer født i Danmark, som er omfattet af FN's Konvention om begrænsning af statsløshed eller af FN's Konvention om Barnets Rettigheder.

- Ministeren orienterede om, at ministeriet i forbindelse med en gennemgang af sagsbehandlingen på indfødsretsområdet var blevet opmærksom på, at behandlingen af ansøgninger fra statsløse personer født i Danmark, og som var omfattet af konventionerne, var sket i overensstemmelse med de almindelige retningslinjer for optagelse på et lovforslag om indfødsrets meddelelse.
- Ministeren orienterede endvidere om, at ministeriet fremtidigt vil optage personer omfattet af konventionerne på et lovforslag om indfødsrets meddelelse, når de betingelser, der er nævnt i konventionen, er opfyldt.
- Herudover orienterede ministeren om, at ministeriet fremover i fortrolig form i overensstemmelse med bemærkningerne til lovforslag om ændring af indfødsretsloven, hvorved erklæringsbestemmelsen blev begrænset til alene at omfatte nordiske og tidligere danske statsborgere, forud for optagelse af personer omfattet af konventionen om begrænsning af statsløshed på et lovforslag vil orientere Indfødsretsudvalget herom, og endelig at det vil blive angivet i bemærkningerne til det enkelte lovforslag, hvilke personer på lovforslaget der efter konventionen har krav på at opnå dansk indfødsret.
- Det forhold, at der i de almindelige bemærkninger til det lovforslag om indfødsrets meddelelse, der blev vedtaget i Folketinget den 18. december 2010, er opført 35 løbenumre omhandlende personer, der er optaget på lovforslaget i overensstemmelse med FN's konvention om begrænsning af statsløshed, gav anledning til en større debat under lovforslagets behandling, og der blev på den baggrund sat fokus på spørgsmålet om de statsløse personers rettigheder.
- Ministeren redegjorde flere gange under behandlingen af lovforslaget for ministeriets behandling af ansøgninger om dansk indfødsret fra statsløse personer født i Danmark, ligesom ministeren beklagede, at der i ministeriet i en periode var fejlagtigt var meddelt afslag til en række ansøgere.
- Ministeren redegjorde på lukket samråd den 14. december 2010 overordnet for de 35 personer, der var optaget på lovforslaget i

henhold til FN's konvention om statsløshed, herunder for de 21, der tidligere fejlagtigt var meddelt afslag.

- Som følge af, at der under behandlingen af lovforslaget blev sat fokus på de statsløses retsstilling efter konventionerne, opstod der efter vedtagelsen en kritik fra såvel politisk hold (oppositionen) som fra mediernes side af behandlingen af de statsløse i forbindelse med erhvervelse af dansk indfødsret.
- På den baggrund tilkendegav ministeren at ville iværksætte en undersøgelse med henblik på at sikre, at der er ryddet helt op i forhold til fejlbehandlingen af ansøgninger om indfødsret fra personer, der er statsløse, og for at sikre, at alle statsløse får den retsstilling, som de har krav på efter konventionerne.
- Ministeren har den 31. januar 2011 modtaget undersøgelsen og skal nu have lejlighed til nøje at gennemse den.

Forud for samrådet i Folketingets Indfødsretsudvalg skrev Kim Lunding den 9. februar 2011 til Claes Nilas:

”Ministeren bør nok i ø ikke sige noget i samråd om, at der afslag alene er givet pga forglemmelser. Fra sommeren 2008 er der givet afslag og samlet til bunke, indtil retsgrundlaget var afklaret.”

Nedenfor bringes en række uddrag af samrådet den 9. februar 2011, der navnlig vedrører spørgsmålene om, hvad man havde gjort for at sikre, at konventionerne blev overholdt, og om der var en ministerinstruks om at give afslag til disse.

I samrådet udtalte Birthe Rønn Hornbech følgende efter at have refereret spørgsmål B om, hvorvidt Indfødsretskontoret havde givet afslag på eget initiativ, eller om der havde været en instruks:

”Jeg siger igen, at jeg synes, det er naturligt, at man havde husket børnekonventionen dér, det plejer SF at lægge meget vægt på, men jeg tager den altså med af egen drift her også, når vi diskuterer det og kan jo så gentage igen, at der er begået fejl – nej, det er ikke af egen drift og nej, det er ikke efter instruks fra flere ministre, det er simpelthen en fejl, som er blevet større og større med årene, siden 1999. Jeg kan i hvert fald ikke finde anden forklaring, som jeg

også har skrevet det i pressemeddelelsen. Det er jo ikke noget, som oppositionen interesserede sig for under behandlingen, så derfor har jeg af egen drift udsendt en pressemeddelelse, hvor jeg forsøger at forklare det, og jeg er ikke blevet klogere siden – nemlig, at i Socialdemokratiets tid var politikken jo sådan, at der var ikke nogen særlige betingelser for at få statsborgerskab, som gjorde, at disse konventioner havde nogen særlig selvstændig betydning, og derfor har det været småt med retningslinjer, hvis der overhovedet har været nogen. Det ser det ikke rigtig ud til, at der har været, sådan som jeg lige kan se det nu. Der har altså ikke for de sagsbehandlere, der sad med det her, været nogen særlig anledning til at se på specielt konventionen om statsløse, fordi den ikke havde nogen selvstændig betydning. Så kommer denne regering til, og man skærper kravene. Og der er det klart, at jo mere man skærper kravene for indfødsret – jo større bliver gabet med hensyn til rettighederne eller de manglende krav over for de statsløse. Og der bliver simpelthen ikke foretaget noget med instruks til sagsbehandlere. Altså det her er mit gæt og min teori, jeg kan ikke finde anden forklaring. Man har behandlet, som man plejede. Man har været optaget af, tror jeg, at finde ud af, hvad var det nu, den nye regering havde fundet på af skærper og har totalt glemt konventionen. Det er den eneste forklaring, jeg kan finde. Og jeg vil i hvert fald afvise, at nogen skulle have givet instrukser om det modsatte, tværtimod har den jo været genstand for diskussion. Og det er jo dét, der altså virker meget mærkeligt. Og hvis man overhovedet skal forsøge at finde en forklaring, og jeg vil godt sige med det samme, det er ikke ment som nogen undskyldning – for man kan ikke begynde at undskylde, at det er sket. Man kan sige undskyld, at det er sket, men man kan ikke begynde at undskylde sådan at sige, at der er den og den grund til, at man har gjort det. Det vil jeg overhovedet ikke prøve på, for jeg synes, det er en fatal fejl. Men hvis man alligevel skal prøve at sætte sig ind i almindelig menneskelig tankegang, så er det jo, at man er optaget af at behandle dét, som man sidder med, og efterhånden som tiden går – jamen man gør, hvad man plejer, og man indarbejder de der nye betingelser, som er kommet, og der er det jo klart, at der burde selvfølgelig med bagklogskabens klare lys have været nogle klare instrukser om – husk nu, at vi har de her konventioner. Men det vil jeg tro, at alle har taget som en selvfølge. Det har jeg jo i hvert fald selv gjort. Altså hvis nogen havde spurgt mig – jamen overholdes konventionerne, så ville jeg selvfølgelig uden at undersøge sige – ja, selvfølgelig gør de det, fordi det er en selvfølge i hele ministeriet, altså vi bruger en masse tid i udlændingeafdelingen, og bemærker, at det er udlændingeafdelingen, jeg har ikke fundet, at det var indfødsretskontoret, der nu skulle udarbejde nye instrukser, det måtte ligesom være nogen andre, der sidder uden for indfødsretskontoret og har en vis uafhængighed i forhold til indfødsretskontoret, men det er selvfølgelig i det samme departement.

Det har altså kørt også fordi måske, at indfødsretsudvalget jo er et sekretariat for folketingsudvalget, det har i al den tid, jeg har været medlem af Folketinget været lidt stedmoderligt behandlet, og hvis man ville drille oppositionen, så kunne man sige, fejlen er for så vidt opstået allerede i den socialdemokratiske regeringstid, hvor man heller ikke har haft særskilte forskrifter. Det siger jeg bare en present, fordi jeg er kun optaget af én ting i denne her sag, og det er simpelthen, at der nu bliver ryddet op i hvert eneste hjørne, at der bliver ... hvis I gider at høre efter, nu I har stillet spørgsmålene ikke – at der bliver ryddet op i hver en krog. Og når der er blevet ryddet totalt op, forskrifterne foreligger, alle dem der skal have indfødsret har fået det, jamen så vil embedsmandsudvalget jo så også være bekendt med, hvad der ligger af forskrifter. Så det er, hvad jeg kan sige om den sag med hensyn til spørgsmål B.”

I samrådet udtalte Jørgen Poulsen (RV):

”Jeg forstår heller ikke det, at ministeren først siger i 2010 bliver hun opmærksom på problemet. Jeg mener, at der var en henvendelse fra Institut for Menneskerettigheder allerede i 2005 til den forrige minister, hvor det blev gjort fuldstændig klart ... og dét, jeg vil spørge ministeren om, det er, kan det ... altså det er virkelig svært at forstå, at ministeren ikke følger loven, når man i 2005 bliver gjort opmærksom på, at det ikke er med i loveteksten, men findes som et cirkulære. Og vi har jo set, hvad det har bevirket. Det har bevirket, at politiet heller ikke har kunnet administrere efter reglerne, og udvalget her har været uden for at kunne administrere efter reglerne.”

Birthe Rønn Hornbech svarede:

”Altså, når Jørgen Poulsen siger, det er svært at forstå, reglerne ikke er blevet fulgt, jamen så kan jeg kun sige, det er vi fuldstændig enige om. Altså, jeg forstår det jo heller ikke. Men altså det er jo det der gamle ord med, at for mig er det en selvfølge, det bliver overholdt. Og nogle gange, så overses det selvfølgelig, og det er jo også dét, der er sket i indfødsretskontoret. Altså man har jo på en eller anden måde, om jeg så må sige, kørt med skyklapper på – altså, det kan vi jo alle sammen se, så der afslører jeg jo ikke nogen hemmelighed ved at sige, sagsbehandlerne, de har kørt deres sager, og så er der en minister, der har svaret Eva Ersbøll, at selvfølgelig følges reglerne. Jamen, det er da fuldstændig vanvittigt. Altså jeg har det da skidt med dét. På den anden side kender jeg jo så heldigvis den forrige minister, og derfor ved jeg jo også, at det jo ikke er noget, hun bare har skrevet, fordi at det skulle siges. Hun har jo været i fuldstændig samme vildfarelse som jeg – nemlig, at selvfølgelig tog man konventionen med, det er jo ... altså man er jo næsten ked af at sige det, når det nu er fejlet,

men altså inden for udlændingelovgivningen er det jo barnemad. Vi sidder jo med det dagligt i vores sagsbehandling. Og det er jo dét, der gør det så svært, og det er jo dét, der altså også gør det håbløst at forklare, fordi altså hvis jeg nu havde mistillid til en tidligere kollega, jamen jeg ved slet ikke, hvordan jeg ville udtrykke det. Men jeg er jo altså i den lykkelige situation, at jeg har jo ikke mistanke til nogen, hverken sagsbehandler eller tidligere ministre. Det er sket på den måde, at man simpelthen kører, og man har simpelthen på en eller anden måde altså lullet sig ind i sin egen tankegang. Jeg kan ikke forklare det på anden måde. Og normalt kan man jo så sige med sagsbehandling, at enkelte sager i udlændingeafdelingen, jamen der vandrer de jo fra alle mulige – altså på gammel bureaukratisk vis – vandrer de jo til kontrol mellem den ene og den anden. Her er kontrollen Folketinget. Men Folketinget kan jo ikke kontrollere, det man ikke får, Jørgen Poulsen, det var det, du ville sige til mig nu. Det er jo præcis dét, der er problemet. Men det kan jeg heller ikke. Altså det er jo dét, der gør det så svært. Og det er derfor, jeg kun kan prøve at fortælle jer, at derfor er jeg blevet så ked af det, det er jeg rent ud sagt, men også så ... altså ikke utryg ved kontoret, men altså jeg vil bare have ryddet helt op. Og jeg ved, at jeg med mine egne øjne nu har vendt de her forskellige forskrifter, og også ved at der ikke være nogen tilbage, der har lidt uret. Det er dét, der er afgørende for mig. Og så siger du også, jamen I troede, der var regler. Ja, naturligvis. Men problemet er jo, at selvom de var der ... fordi konventionen har jo været nævnt i forbindelse med nogle af forhandlingerne med VKO tidligere. Og man har taget højde for det i loven, men alligevel er det jo som om, at der har været to verdener mellem det politiske og sagsbehandlingen. Stadigvæk – det er ikke, fordi jeg skal prøve at snakke udenom, men jeg har jo selv følt, at efter jeg blev minister, fordi jeg har siddet i indfødsretsudvalget i så mange perioder, at så har jeg også selv haft det sådan lidt, at det måtte indfødsretskontoret selv køre, fordi at de er sekretariat for Folketinget. Altså en respekt for uafhængigheden for Folketingets uafhængighed, og det må jeg jo så bare konstatere, at det går ikke. Men på den anden side er jeg jo nødt til at holde en vis armslængde, fordi det er jer her ... og derfor lige så snart der kommer klager, der har noget med indfødsretskontoret at gøre, jamen så går de ned, og så får jeg et udkast op, hvor jeg svarer, jamen det er Folketingets indfødsretsudvalg, der behandler sagerne. Så det er jo et sagsområde, der behandles på en helt anden måde. Og det er min eneste mulige forklaring på, hvis jeg sådan psykologisk prøver at gå igennem dernede, hvad søren der kan være sket. Så er det det eneste. For ellers ville jo alle andre sager være vandret igennem et langt system, og på et eller andet tidspunkt ville der jo også have været nogle klager, som jeg ville have været – altså hvad skal man sige – der ville have bragt mig i en eller anden form for tvivl. Men det har der jo ikke været. Havde der været en storm af statsløse, så er det jo klart – som havde klaget til mig – så kunne du bebrejde mig, jeg ikke

havde opdaget det. Men det har der jo heller ikke været. Og derfor er det også jeg siger nu, altså hvad enten folk har vidst eller har ansøgt, eller hvad de har gjort, så må vi være sikre på nu, at der ikke sidder en eneste ude i landet, som ønsker statsborgerskab og som ikke har fået det. Det er dét, der er meningen med den pressemeddelelse, jeg sendte ud. Og det der står, hvor fristen er 31. januar, det er de indstillinger til mig, som nu er genstand for overvejelser.”

På spørgsmål fra Johanne Schmidt-Nielsen (EL) om, hvornår hun første gang blev orienteret om fejlbehandlingen, svarede Birthe Rønn Hornbech bl.a.:

”Jamen det kan jeg ikke på stående fod huske, og jeg ved heller ikke, om det er så præcist, og jeg anser det heller ikke for særlig vigtigt. Dét, jeg kan huske, jeg oplyste i folketingssalen, var, at jeg blev meget overrasket for ikke at sige, at jeg troede ikke på det første gang, jeg hørte om det. Og derfor var jeg selvfølgelig nødt til personligt at overbevise mig selv om – det virkeligt var rigtigt. Og spurgte også nogle af mine nordiske kolleger, hvordan det var i de andre lande, fordi at jeg kunne ligesom Jørgen Poulsen altså slet ikke rumme, at det skulle kunne foregå, at man overså en konvention, som man jo roligt kan sige er af så vital betydning for den gruppe, som netop er statsløse. Så der er da bestemt gået noget tid. Det ser jeg ser da overhovedet ingen anledning til at skjule, og det skammer jeg mig heller ikke over. Altså ligeegyldigt hvad jeg får forelagt, hvis det er ting, der overrasker mig – enten det er den ene vej, eller det er den anden vej, så er det da ting, jeg personligt tager mig af og får overbevist mig selv om, at inden jeg sender noget til Folketinget, så skal det jo også være rigtigt.”

I samrådet spurgte Johanne Schmidt-Nielsen videre Birthe Rønn Hornbech:

”Vil ministeren mene, at det er sandsynligt, at der ikke har været personer i indfødsretskontoret, som har kendt til konventionerne og vidst, at de statsløse ikke fik statsborgerskab, som de havde ret til efter konventionerne?”

Birthe Rønn Hornbech svarede:

”Dem, der har udfærdiget det svar, som Rikke Hvilshøj afgav – dem, der har udfærdiget det lovforslag, hvor konventionerne er nævnt i forbindelse med aftale med Dansk Folkeparti, de kender naturligvis konventionen. Men jeg må tro, at sagsbehandlerne, der har foretaget sagsbehandlingen, ikke et øjeblik har tænkt på konventioner, for så var det jo simpelthen ikke sket. Det er jo sådan, det er. Og jeg har prøvet at forklare, at den eneste mulige psykologiske forklaring, jeg kan finde, det er, at vi som sagt holder lidt armslængde til det

udvalg, og det har både tidligere integrationsministre og en socialdemokratisk justitsminister givet også gjort – holdt armslængde.”

I samrådet spurgte Astrid Krag (SF):

”Ja, men når ministeren ikke kan tilvejebringe oplysninger om, hvornår hun blev orienteret om dét, ministeren jo selv kalder fatale konventionsbrud, som er kommet som et chok for os alle, vil jeg egentlig bare spørge, om ministeren kan komme lidt nærmere spørgsmålet: Hvordan hun blev orienteret om de fatale konventionsbrud. Hvad var det, der gjorde ministeren opmærksom på det?”

Birthe Rønn Hornbech svarede:

”Jamen altså, jeg behandler adskillige sager, adskillige problemstillinger og generelle ting hver eneste dag, og det foregår på forskellige måder i ministeriet og ja – det kan jeg jo ikke sådan lige sidde og sige her, hvordan det var, om jeg har fået et praj mundtligt først eller hvad – det er jeg jo ikke i stand til at sige. Dét, jeg bare siger, er, at jeg var så overrasket, så jeg sagde, skulle man nu ikke lige høre, hvordan de gør i de andre lande, fordi kan det her overhovedet være rigtigt. Og derfor er der selvfølgelig gået nogen tid. Det siger sig selv. Og det er jo også derfor, at vi af egen drift har taget gamle sager op, fordi også i den ventetid, kan der være nogle – eller er der nogen, der har fået afslag ikke. Det er jo derfor, vi netop har taget alle sager op. Fordi min sagsbehandlingstid og den forsømmelse, og den forsømmelse som altså også tidligere ministre af en anden regeringsfarve har begået, skal naturligvis ikke komme de enkelte personer til skade, og derfor har vi taget gamle sager op.”

Johanne Schmidt-Nielsen spurgte videre Birthe Rønn Hornbech:

”I det brev, som indfødsretsudvalget modtager den 27. januar 2010, der fremgår det jo, at Integrationsministeriets indfødsretskontor har foretaget en gennemgang af sagsbehandlingen i indfødsretskontoret, og at ministeriet i den forbindelse er blevet opmærksomme på, at de unge statsløse sager er blevet behandlet i overensstemmelse med de almindelige retningslinjer, at man altså ikke har taget hensyn til de to konventioner.

Mit spørgsmål er, hvad er årsagen til, at man foretager den gennemgang af sagsbehandlingen. Har man fået en henvendelse udefra, eller hvad er årsagen til, at man beslutter sig for at foretage en gennemgang af sagsbehandlingen i indfødsretskontoret?”

Birthe Rønn Hornbech svarede:

“Nu siger Johanne Schmidt-Nielsen, at det er mig, der har ansvaret. Det, der er det interessante i denne sag, er jo, at jeg har måttet råbe temmelig mange gange – jeg har ansvaret, jeg var gået fejl, uden at venstrefløjen overhovedet er vågnet op. Det er det, jeg synes, er lidt interessant, at man slet ikke har interesseret sig for de her statsløse mennesker. Jeg kan ikke huske lige her, hvordan man blev opmærksom på det. Jeg tror, at det er noget med, at en sag, det har jeg vist også sagt tidligere i samråd, bliver lagt på et højere sted af en eller anden grund. Og så er der én, der opdager, at denne her er gal, og så prøver vi selvfølgelig at undersøge – jamen, er det en enlig svale. Hvad er det ... eller nu tør jeg jo ikke sige undersøge, men så orienterer man sig om – jamen, hvad er det her for noget, er det en enlig svale. Og på et tidspunkt, hvor man så bliver klar over, at det rent ud sagt altså er, kan man godt sige, en systematisk forglemmelse – jamen så underretter man indfødsretsudvalget og begynder at finde de gamle sager frem.”

I samrådet oplyste Hanne Agersnap (SF), at hun, da hun under andenbehandlingen af lovforslag nr. L 38 om indfødsrets meddelelse hørte Birthe Rønn Hornbech svare til et spørgsmål fra Jesper Langballe (DF), at hun havde besindet sig, at hun fik fornemmelse af, at det var bevidst, at der var nogen, der havde fået forlænget deres sagsbehandlingstid. På spørgsmål i forbindelse hermed fra Hanne Agersnap om der ikke bliver sat undersøgelser i gang for at finde ud af, hvordan fejlen er sket, svarede Birthe Rønn Hornbech bl.a.:

”Jo, det sidste har jeg nu svaret en tre, fire, fem gange på. Så det tror jeg ikke, vi kommer længere med. Det er jo rigtigt, jeg var i et samråd, men det var jo stadigvæk afstedkommet af, hvad hr. Jesper Langballe havde sagt. Og jeg har godt bemærket, at nogen har betjent sig af citatfusk i pressen. Fordi det, der ordret sker, er jo, at da jeg over for Dansk Folkeparti siger, jamen jeg vil ikke blæse på konventionerne, så siger hr. Jesper Langballe til mig, om ikke ministeren vil besinde sig på det standpunkt – nemlig om ikke jeg kunne tage og besinde mig, så jeg blæser på dem. Og så siger jeg selvfølgelig, da vi jo begge to godt kan lide semantikken, så siger jeg selvfølgelig – jeg har jo besindet mig. Og det havde jeg jo også, fordi jeg havde jo det modsatte standpunkt. Og det misbruger man så, at det bliver til noget med, at først så har jeg ment, man ikke skulle overholde, og så skulle man overholde. Altså hvis man læser og kan en lille smule af vort modersmål og ikke absolut vil misforstå, så er der slet ikke nogen tvivl om den sammenhæng, det blev sagt i.”

Birthe Rønn Hornbech har forespurgt om, hvorfor hun ikke blot oplyste, hvornår hun var blevet bekendt med, at statsløse født i Danmark var blevet behandlet efter de almindelige betingelser for naturalisation, forklaret

”hun ikke på dette tidspunkt kunne huske, om hun havde fået det at vide, og hun kunne heller ikke huske, om hun troede, at de ting, hun fik at vide, altid var sandfærdige. Hun var i den situation, at hun havde opdaget, at sagen havde ligget et halvt år, inden hun så den. Det så hun først i redegørelsen. Hun turde slet ikke sige noget. Hun var hunderød for at komme galt af sted. Et samråd er det samme som at svare i folketingssalen. Det var blevet for broget til, at hun skulle have sagt noget. Forespurgt om hun på dette tidspunkt nogenlunde kendte konturerne af, hvad der skete i 2008, forklarede vidnet, at hun kun havde lyst til at holde det helt svævende her. Hun var indkaldt i et samråd, mens der var en proces, som hun ingen indflydelse havde på, og som hun dårligt nok fik noget at vide om. Det nyttede ikke noget, at hun skulle tages i at have sagt noget og embedsmændene noget andet. Hun ønskede at dække over embedsapparatet så længe, som hun overhovedet kunne. Derfor talte hun utroligt svævende her, først og fremmest fordi hun var så ulykkelig over, at hun ikke kunne komme over i samrådet med en spiseseddel om, hvad der var gjort for at rette op. Derfor forsøgte hun at få samrådet udsat i håb om, at hun kunne det.

Forespurgt om det kunne være for at beskytte sig selv, når hun sad for løverne i oppositionen, om det ikke ville åbne for en strøm af spørgsmål om hendes rolle, hvis hun oplyste, at det fik hun at vide i august 2008, forklarede vidnet, at der ikke er noget bedre end løverne i oppositionen, når man er hende. Det kunne man ikke begynde at sige. Det var der slet ikke noget overblik over. Redegørelsens indhold har ikke meget med det, vi i dag kan læse, at gøre. En gammel anklager har som overskrift, ”kan du bevise det” også over for sig selv. Hun skulle ikke have sagt noget, som hun ikke vidste, var klippefast, og hun ikke selv havde været nede i maskinrummet og tjekke, om det var rigtigt. Hun forsøgte at holde den flydende, uden at nogen kunne hænges op på noget. Det var i hvert fald hendes intention. Hun var rasende over, at det stadig ikke var færdigt – at man ikke havde fået orden i ministeriet. Foreholdt at oplysningen om, at hun havde vidst det fra august 2008, vel ikke var en systemoplysning, forklarede vidnet, at hvis der var nogen, der ved aktindsigt havde fået mavebæltet af april 2008, vidste hun godt, hvad der stod på forsiden, nemlig at hun løj i samrådet. Der var et mavebælte allerede fra april 2008; det måtte ministeren have vidst. Hun kender det hele. Det var meget ringe, at der gik seks måneder, inden hun fik besked, og at man stadigvæk tumlede rundt og ikke kunne finde ud af for eksempel børnekonventionen. Det var simpelthen

for ringe. Foreholdt at aviserne kunne finde på at skrive noget sludder, men at det ikke var sludder, at hun fik mavebæltet i august 2008, forklarede vidnet, at hun ikke kan huske, om hun kunne huske det, da hun ikke havde tingene ved hånden, og hun var ikke interesseret i andet end at holde den svævende over vande. Hun skulle bare sørge for, at hun ikke løj. Som hun husker det, havde hun med vilje ingen papirer med, fordi så måtte hun holde sig til hukommelsen, og hun er ikke særlig god til datoer, medmindre de har historisk interesse.

Foreholdt at hun tilbageholdt oplysninger, som hun faktisk havde, forklarede vidnet, at det ved hun ikke, om hun havde på det tidspunkt. Hvis hun havde haft mavebæltet af 4. august 2008 i sin besiddelse på dette tidspunkt, er hun ret sikker på, at vi ikke havde siddet her. Foreholdt samme dokument ”... *Og derfor var jeg selvfølgelig nødt til personligt at overbevise mig selv om – det virkeligt var rigtigt. Og spurgte også nogle af mine nordiske kolleger, ...*” forklarede vidnet, at som hun forklarede, satte hun trumf på i Folketinget – samrådet var også Folketinget – og brugte det nordiske. Det var da bekvemt at bruge det, og det var sandt. Det kørte i hovedet på hende, hvordan det kunne det ske. Når man var opdraget i anklagemyndigheden, kunne man ikke forstå, at det kunne ske. Forespurgt om hvad det var, der var sandt i ”... *Og spurgte også nogle af mine nordiske kolleger, ...*” forklarede vidnet, at hun spurgte sine nordiske kollegaer. Foreholdt at udsøgeren læser det, som om hun selv gjorde eller var med til, forklarede vidnet, at hun er nødt til at sige, at ministeransvaret også dækker andres skrivelser. Hun ved ikke, om der blev sendt en million breve fra den koncern, som hun stod i spidsen for. Hun tror ikke, at hun afslører nogen hemmelighed ved at fortælle, at hun ikke skrev alle brevene under selv. Hun var fuldt berettiget til at sige sådan, når hendes embedsmænd foretog høringer, og hun kunne have spurgt Sverige og Finland. Hun kan ikke huske det i dag, men hun kan stå inde for det, der står. Hun ved ikke, hvad hun skulle med embedsværket, hvis hun ikke kunne sige ”jeg”. Ifølge ministeransvarsloven var det hende, der hang på det hele, også når istapperne faldt ned fra tagrenden på huset.

Foreholdt at hun fortalte udvalget, at hun foretog sig noget, og at det var et led i hendes afklaring af, hvad der var op og ned på sagen, at hun spurgte nogle af sine nordiske kollegaer, forklarede vidnet, at det gjorde de hele tiden. Dorit Hørlyck var til ministermødet, og hun spurgte på vidnets vegne. Hendes embedsmænd handlede på hendes vegne hele tiden. En minister kan godt sige, ”jeg har spurgt” uden personligt at have skrevet under på brevet, endsige formuleret det, endsige talt med den pågældende. Foreholdt at der står, at det var oplysninger, der var indhentet, som hun tillagde betydning, forklarede vidnet, at hun brugte det som en trumf, ligesom hun gjorde i folketingssalen. Hun

kan henvise til det, hun forklarede om L 38. Forespurgt om hun i virkelighedens verden også tillagde det betydning, forklarede vidnet, at hun brugte det som en trumf politisk for at overbevise om, at de havde gjort, hvad de kunne. Foreholdt at der spørges til faktum bagved, forklarede vidnet, at faktum er, at hun ikke kunne forstå, at det kunne lade sig gøre. Derfor gik hun ud i byen, og byen kunne være hele verden. Foreholdt samme dokument ”... *Så der er da bestemt gået noget tid. ...*” forklarede vidnet, at det var der desværre også. Foreholdt at det i denne sammenhæng står sådan, at blandt andet de undersøgelser hun foretog, hvor hun gik ud og spurgte, samlet set var med til at få tiden til at gå, forklarede vidnet, at det sagde hun ikke. Det var noget, embedsværket sagde i deres redegørelse. Det var ikke noget, hun sagde. Hun måtte bare konstatere, at tiden var gået. Det nytter ikke noget at blive ved med det spor.

Forespurgt om hvad hun havde fået af redegørelser på dette tidspunkt, forklarede vidnet, at hun hørte snakken i hele huset. Det var derfor, hun ikke turde sige noget. Det eneste, som alle vidste, var det med det nordiske. Det kunne hun så bekvemt sige, fordi det var en sandhed, som enhver kunne tjekke. ...

Foreholdt ekstraktens side 862 Y (Åbent samråd i Indfødsretsudvalget den 9. februar 2011) ”*Integrationsminister Birthe Rønn Hornbech... Dét, jeg bare siger, er, at jeg var så overrasket, så jeg sagde, skulle man nu ikke lige høre, hvordan de gør i de andre lande, fordi kan det her overhovedet være rigtigt. Og derfor er der selvfølgelig gået noget tid. Det siger sig selv. Og det er jo også derfor, at vi af egen drift har taget gamle sager op, fordi også i den ventetid, kan der være nogle – eller er der noget, der har fået afslag ikke. Det er jo derfor, vi netop har taget alle sager op. Fordi min sagsbehandlingstid og den forsømmelse, og den forsømmelse som altså også tidligere ministre af en anden regeringsfarve har begået, skal naturligvis ikke komme de enkelte personer til skade, og derfor har vi taget gamle sager op.*” forklarede vidnet, at det sidste om tidligere ministre kunne hun ikke drømme om at sige i dag. ... Hun sagde det i god tro på det tidspunkt. Resten viser bare igen, at hun var optaget af at prøve at finde en begrundelse. Foreholdt at det er de ret præcise udtalelser om blandt andet referencen til hendes sagsbehandlingstid, forklarede vidnet, at hun havde set mavebæltet af 12. november 2009 på dette tidspunkt. Hun syntes ikke, at det var hendes opgave at begynde at fortælle om det. Der var overhovedet ikke oversigt over det. Hun kunne komme til at begå justitsmord ved at sige noget. Hun prøvede med nogle ganske uskedelige bemærkninger om, at der havde været skyklapper på - cirkulæresyndromet. Det fik hun tillidsmanden på halsen af. Det kunne man ikke engang tillade sig at sige, selvom hun syntes, at hun var meget forsigtig i samrådet, men det var hun så ikke. Der ligger mails, hvor hun truede med advokatundersøgelse og undersøgelseskommission, fordi hun ikke kunne komme til bunds i noget som

helst. Hun skulle ikke have sagt noget i samrådet, hvis hun ikke var drønsikker. Hun vaskede ikke ministeriets snavsede tøj i et samråd, som var indkaldt af Enhedslisten. Foreholdt at hun blev udsat for et vist pres, forklarede vidnet, at hun blev udsat for det, som man skal udsættes for som minister. Oppositionen opførte sig præcist, som hun havde opført sig over for Birte Weiss for eksempel. Foreholdt at legen gik ud på, om man kunne få ministeren ”op at hænge på knagen”, og at man kunne forestille sig, at hun, da hun gik fra samrådet, var ubekvem tilpas og sagde til sine embedsmænd, at hun ville gøre klart, hvordan hun så sagen, mens den forløb, forklarede vidnet, at vi ikke kommer længere ad det spor. De var i en periode, hvor hun alene var optaget af det fremadrettede, og hun sad ikke med alle sagens dokumenter.” [4. juni 2013, side 1198-1202]

9.3.34 Mavebælte af 10. februar 2011 til integrationsminister Birthe Rønn Hornbech vedrørende handlingsplan for behandlingen af ansøgninger om dansk indfødsret fra statsløse personer født i Danmark

Ved mail af 9. februar 2011 kl. 13.29 til Kim Lunding og Nanna Fischer med kopi til Christian Lützen oplyste Anne Thorsen, at en handlingsplan for statsløse hellere måtte være færdig, så de kunne nå at drøfte den med ministeren, mens Claes Nilas var der, og at Claes Nilas skulle have et udkast til handlingplan senest kl. 12 den følgende dag.

Indfødsretskontoret udarbejdede et mavebælte af 10. februar 2011 til Birthe Rønn Hornbech med henblik på forelæggelse af et udkast til handlingsplan for behandlingen af ansøgninger om dansk indfødsret for statsløse personer født i Danmark, som er omfattet af 1961-konventionen og børnekonventionen. Kommissionen er i besiddelse af Indfødsretskontorets kopi af mavebæltet. Mavebæltet ses ikke at være nævnt i Indfødsretskontorets oversigt over mavebælter, der er sendt ud af kontoret. I mavebæltet, der alene er signeret af Kirsia Reinholt, hedder det:

”Det er i udkastet til handlingsplan under hvert punkt angivet, hvornår ministeren vil få forelagt de forskellige udkast o.a. til godkendelse.

Det skal i forhold til punkt 4 bemærkes, at ministeren i uge 11 vil blive forelagt udkast til almindelige bemærkninger til lovforslag om indfødsrets meddelelse (fremsættelse den 11. april 2011) indeholdende nyt afsnit om ministeriets behandling af ansøgninger fra statsløse personer, der er født her i landet til godkendelse. Herefter anmodes regeringspartierne og Dansk Folkepartis indfødsretsordførere om deres eventuelle bemærkninger til udkastet. Der gi-

ves få dages frist til afgivelsen heraf, således at eventuelle bemærkninger kan bearbejdes tids nok inden trykningen af lovforslaget samt fremsendelse heraf til koordinationsudvalg og til brug for behandling på ministermøde. Det skal således bemærkes at uge 11 dermed vil være det seneste tidspunkt for optagelse på lovforslaget. Såfremt det er ministerens ønske, at der herefter skal optages flere personer på dét lovforslag, vil de pågældende skulle optages på et ændringsforslag.

Det skal endvidere i forhold til punkt 9 bemærkes, at det i vedlagte mavebælte af 7. februar 2011 er indstillet til ministerens godkendelse, at ministeriet undersøger, hvordan FN's konvention om begrænsning af statsløshed bør fortolkes i forhold til spørgsmålet om ansøgninger fra personer, der af Politiets Efterretningstjeneste vurderes at kunne være til fare for landets sikkerhed.

Det indstilles således til ministerens godkendelse, at ministeriet undersøger, hvordan konventionen bør fortolkes i denne henseende, herunder om konventionen set i lyset af de sidste 50 års udvikling skal fortolkes således, at en stat er forpligtet til at meddele statsborgerret til en ansøger, der af landets efterretningstjeneste vurderes at kunne være til fare for landets sikkerhed, under hensyntagen til, at meddelelse af statsborgerret ifølge konventionen alene betinges af, at den pågældende "ikke er fundet skyldig i nogen forbrydelse mod statens sikkerhed". Det indstilles, at ministeriet i sin vurdering heraf tager kontakt til andre lande med henblik på at indhente oplysninger om landenes implementering af betingelsen samt landenes eventuelle praksis herom.

Alternativt indstilles det til ministerens godkendelse, at ministeriet opfylder sin forpligtelse efter konventionen ud fra en ordlydsfortolkning, således at en ansøger, uanset at den pågældende af Politiets Efterretningstjeneste vurderes at kunne være til fare for landets sikkerhed, optages på et lovforslag om indfødsrets meddelelse.

Det kan overvejes at drøfte spørgsmålet under mødet med Eva Ersbøll.

Det skal særligt bemærkes, at én statsløs ansøger har været optaget på det lovforslag, der blev fremsat i oktober 2009, men blev udtaget i ..., idet Politiets Efterretningstjeneste har vurderet, at den pågældende kan være til fare for landets sikkerhed. Ministeriet har taget kontakt til PET med henblik på at få oplyst, hvorvidt risikovurderingen af den pågældende er ændret. PET har efter sædvanlig procedure sendt deres vurdering af den pågældende til Justitsministeriet, der herefter meddeler Integrationsministeriet, såfremt PET vurderer, at en ansøger kan være en fare for landets sikkerhed. Justitsministeriet har telefonisk

oplyst, at Justitsministeriet vil komme med en udtalelse til Integrationsministeriet, men har dog anmodet om – forud for en udtalelse – at modtage en vurdering fra Integrationsministeriet om, hvorvidt det er i overensstemmelse med konventionen generelt at udtage en statsløs person født i Danmark af et lovforslag, såfremt den pågældende af PET vurderes at kunne være til fare for landets sikkerhed, uanset at det af konventionen fremgår, at meddelelse af statsborgerret alene kan gøres betinget af, at den pågældende er fundet skyldig i en forbrydelse mod statens sikkerhed.

Det indstilles således endvidere til ministerens godkendelse, at den konkrete sag genoptages ex officio, idet den pågældende ellers vil være omfattet af den gruppe af personer, der er født statsløse i Danmark, som vil modtage et brev via Danmarks Statistik.”

I det vedlagte udkast til handlingsplan hedder det:

1. Den endelige version af den iværksatte undersøgelse af sagen om fejlbehandling af ansøgninger om indfødsret fra personer, der er født statsløse i Danmark, forelægges ministeren senest den 11. februar 2011.
2. Indfødsretskontoret udarbejder udkast til brev til de statsløse personer i alderen 18-37 år, som skal udsendes af Danmarks Statistik. Koncernøkonomi udarbejder udkast til brev til Danmarks Statistik.
Det bemærkes, at det i brevet til de statsløse personer, som fortsat kan søge (det vil sige de 18-20-årige), klart skal angives, hvor længe de pågældende som følge af deres alder har mulighed herfor, ligesom det over for de personer, som ikke længere kan søge, skal anføres, at de kan indgive ansøgning om dansk indfødsret inden for en given frist efter konventionernes bestemmelser. Der udarbejdes alene udkast til ét brev. Udkast til breve til de statsløse personer og til Danmarks Statistik vil blive forelagt til ministerens godkendelse i uge 8.
3. Ministeren afholder møde med Eva Ersbøll i uge 7. Nyt udkast til justering af hjemmesiden vedrørende de statsløse samt tillæg til vejledning til politiet vedrørende behandlingen af ansøgninger om dansk indfødsret fra statsløse vil blive udarbejdet i overensstemmelse med ministerens beslutninger efter mødet og vil blive forelagt ministeren til godkendelse i uge 8.
4. I det kommende lovforslag om indfødsrets meddelelse, der forventes fremsat i april 2011, vil der i de almindelige bemærkninger, blive indarbejdet et afsnit om de statsløse, herunder de konklusioner vedrørende opfølgning

på behandlingen af ansøgninger om indfødsret fra statsløse født i Danmark der fremgår af undersøgelsen. Udkast til de almindelige bemærkninger vil blive forelagt til ministerens godkendelse i uge 11.

5. Indfødsretskontoret udarbejder udkast til ændring af ansøgningskemaer, hvori der vil blive tilføjet et afsnit vedrørende de særlige rettigheder efter de to konventioner for personer født statsløse i Danmark. Udkast til ændring af ansøgningskemaet vil blive forelagt til ministerens godkendelse i uge 8.
6. Indfødsretskontoret udarbejder i forbindelse med den kommende revision af retningslinjerne for optagelse på et lovforslag om indfødsrets meddelelse, jf. cirkulæreskrivelse nr. 61 af 22. september 2008, udkast til et særligt kapitel vedrørende rettighederne efter de to konventioner for personer født statsløse i Danmark. Udkast til revision af retningslinjerne, herunder et særligt kapitel for statsløse, vil blive forelagt til ministerens godkendelse i uge 10.
7. Udbygningen af Indfødsretskontorets manual og visdomsbog vedrørende behandlingen af ansøgninger fra statsløse født i Danmark vil blive forelagt til ministerens godkendelse i uge 8.
8. Indfødsretskontoret tager i uge 8 kontakt til cBrain, som er leverandør af kontorets tjeklistesystem (TLS), hvori ansøgninger om dansk indfødsret ved naturalisation behandles, med henblik på undersøgelse af, om der i TLS kan indlægges en mekanisme, således at sagsbehandlerne automatisk gøres opmærksom på, at de behandler en sag vedrørende en person, der er født statsløs i Danmark.
9. Der skal tages endelig stilling til, hvordan FN's konvention om begrænsning af statsløshed skal fortolkes i forhold til spørgsmålet om ansøgninger fra personer, der af Politiets Efterretningstjeneste vurderes at kunne være til fare for landets sikkerhed.”

9.3.35 Mail af 10. februar 2011 fra Kim Lunding til Claes Nilas

Kim Lunding skrev i en mail den 10. februar 2011 kl. 17.48 med emneangivelse ”indfødsretskontoret” således til Claes Nilas:

”Jeg deltog i kontormøde i kontoret i dag og gav en orientering om samrådet. Der er en alarmerende stor frustration i hele kontoret over, at ”hånden bliver slået af dem” og at ansvaret for fejlen endegyldigt placeres hos dem.

Jeg forklarede pædagogisk, at ministeren jo har erkendt fejlen, og at hun har påtaget sig ansvaret for fejlen, jf. udtalelser senest under samrådet i går. Jeg bemærkede også, at det forhold, at hun rydder op, navnlig har til formål at kaste lys på de situationer, hvor der ikke er søgt tidligere fra 1999-2010, og at sikre at fremtidens sager behandles efter reglerne.

Men som sagt frustrationen er MEGET stor i hele kontoret, og de hæfter sig meget ved, at fejlen jo faktisk blev opdaget i kontoret i sommeren 2008.

De takkede mig meget for at komme over og forklare situationen, men det er min vurdering, at deres syn på sagen blev nok ikke ændret væsentligt.”

Claes Nilas svarede samme dag:

”Ja, jeg forstår dem jo godt. Men sagen er jo trods alt så alvorlig, at jeg lige tror, at vi må vente med at sende Birthe derover.”

Kim Lunding videresendte den 11. februar 2011 mailvekslingen til Dorit Hørlyck.

9.3.36 Spørgsmål af 11. februar 2011 til integrationsminister Birthe Rønn Hornbech fra Folketingets Indfødsretsudvalg

Den 11. februar 2011 stillede Folketingets Indfødsretsudvalg efter anmodning fra Hanne Agersnap (SF), Astrid Krag (SF) og Johanne Schmidt-Nielsen (EL) spørgsmål 35-40 til Integrationsministeren. Spørgsmålene angik bl.a. følgende problemstillinger, idet tallene i parentes angiver de enkelte spørgsmål:

- Vil ministeren undersøge, hvorfor det kunne ske, at sagsbehandlerne i Integrationsministeriets Indfødsretskontor ikke havde fået de rette instrukser? Kan årsagen være strukturelle forhold, eksempelvis manglende videndeling mellem forskellige typer medarbejdere (36)?
- Hvornår Birthe Rønn Hornbech kontaktede sine ministerkollegaer i de andre nordiske lande for at forhøre sig om, hvordan man i disse lande håndterede statsløses rettigheder efter konventionerne (37)?
- Hvornår og hvordan blev Birthe Rønn Hornbech opmærksom på eller bekendt med, at der i Integrationsministeriets Indfødsretskontor var sket fejlbehandlinger af statsløse personers ansøgninger om dansk statsborgerskab (38 og 40)?
- Hvornår foretog Integrationsministeriets Indfødsretskontor den gennemgang af sagsbehandlingen, hvor man blev opmærksom på, at ansøgere omfattet af konventionerne blev behandlet efter de almindelige retningslinjer (39)?

9.3.37 Mailveksling mellem Dorit Hørlyck og bl.a. Nanna Fischer den 11. februar 2011 vedrørende handlingsplan for behandlingen af ansøgninger om dansk indfødsret for statsløse personer født i Danmark

Dorit Hørlyck sendte den 11. februar 2011 kl. 12.24 en mail til Kim Lunding og Nanna Fischer med kopi til Kirsia Reinholt, hvori hun gjorde opmærksom på, at der ikke i handlingsplanen var taget stilling til, om Integrationsministeriet skulle være indstillet på at betale erstatning til de ansøgere, der unødvendigt havde afholdt udgifter til henholdsvis sprogsprøve og indfødsretsprøve.

Nanna Fischer svarede ved mail samme dag kl. 12.48 til Dorit Hørlyck og Kim Lunding med kopi til Kirsia Reinholt:

”Ja, det må vi hellere få med. Jeg foreslår, at I laver en revideret mappe, som I mailer til Christian, der var med på mødet. I kan blot skrive noget med, at Kammeradvokaten nu vil blive kontaktet (er du enig Kim?), og at vi udarbejder papir herom, som kan være klar i uge 9/10, dvs. et papir om hvad der nærmere ligger i erstatning (hvad kan de søge erstatning om, hvor mange kan vi forvente os, hvad siger kammeradvokaten etc.). Det er ikke noget der haster, men nok noget, som I skal begynde at arbejde på.

Fsva. øvrige ting, som ministeren anmodede om på mødet i dag (og hvor jeg allerede nævnte et par af tingene på mødet med Dorit hos Kim i dag), kan jeg oplyse følgende:

- De sager hvor Niels Beckmann har givet fejlagtige afslag findes frem. Jeg skal desuden indføje et kort afsnit herom i undersøgelsen i dag.
- I skal være stensikre på, at vi ikke har givet børn afslag på indfødsret som følge af fængselsstraf på 5 år eller derover.
- I skal dobbelttjekke, at alle de personer født statsløse i DK, der er optaget på det kommende lovforslag, er optaget korrekt, og at der ikke er nogen statsløse, som er givet fejlagtige afslag på at blive optaget (ved ikke lige hvordan jeg nærmere skal forklare, men det udsprang sig af at ministeren blev meget ophidset over at høre, at der pt. på hjemmesiden står det her med børn og de 5 års straf).
- Vi skal annoncere i det kommende lovforslag, at der kan komme ændringsforslag som følge af oprydningen med de statsløse.

Og så skal vi huske, at vi i mappen til ministeren om brevet til Danmarks Statistik og i selve brevet kort skal forklare, at vi ikke kontakter de personer, som i dag er mellem 0-17 år, da de jo kan læse om deres rettigheder i § 17.”

Vedhæftet en mail af 11. februar 2011 kl. 16.31 til Christian Lützen med kopi til Kim Lunding, Nanna Fischer og Kirsaa Reinhold sendte Dorit Hørlyck et mavebælte til Birthe Rønn Hornbech vedrørende revideret handlingsplan for behandlingen af ansøgninger om dansk indfødsret for statsløse personer født i Danmark og et revideret udkast til handlingsplanen.

Udkastet til handlingsplanen svarer til handlingsplanen af 10. februar 2011 med tilføjelse af et nyt punkt (5):

”I forhold til spørgsmålet om et eventuelt erstatningsansvar vil Kammeradvokaten blive kontaktet. Indfødsretskontoret udarbejder et notat herom, der vil blive forelagt til ministerens godkendelse i uge 10.”

9.3.38 Mailveksling mellem Dorit Hørlyck og Nanna Fischer den 12. til 14. februar 2011 vedrørende ministeriets undersøgelse, vejledningsbrev til statsløse født i Danmark, nyt ansøgningsskema og almindelige bemærkninger til forslag til lov om indfødsrets meddelelse

I en mail af 12. februar 2011 til Nanna Fischer og Christian Lützen skrev Claes Nilas:

”Jeg har talt lidt med Birthe om den videre proces, og som I sikkert har kunnet fornemme, ønsker hun selv at håndtere sagen og overhale alle andre. Det er bare efterhånden lidt af en udfordring med det pres, der er på sagen.

Vi er derfor pisket til at prøve at gøre en mappe færdig til hende til mandag i uge 8 (dvs. til mig lørdag).

Kan vi have klar?

- ny udgave af “undersøgelsen”, som vi kan stå inde for, og som kan offentliggøres?
- udkastet til “CPR-brev”?
- udkast til de nye almindelige bemærkninger, som ministeren så kunne sende i høring primo uge 8?
- udkast til nyt ansøgningsskema?”

I forlængelse af mailen skrev Nanna Fischer den 14. februar 2011 til Dorit Hørlyck med kopi til Kirsaa Reinholdt. I mailen oplyste hun, at Claes Nilas til lørdag den 19. februar 2011 ønskede:

- ”1. Endelig undersøgelse
2. Brev til CPR (her går jeg ud fra, at han dels mener brev til Dk statistik og udkast til brev fra DK statistik til de pågældende)
3. Oplæg til ændring af ansøgningskemaet
4. udkast til de nye almindelige bemærkninger til loven, som ministeren kan sende i høring primo uge 8

Ad 1: selvfølgelig min opgave

Ad 2: Kan du Dorit lave råudkast i løbet af de næste par dage, som jeg kan arbejde videre med? (skal vi i øvrigt bede KØ om at udarbejde brevet til DKstatistik, og har I allerede talt med dem herom? Hvad er det egentlig, at vi overfor dkstatistik skal begrunde det med, at vi ønsker, at de skal udsende brevene?)

Ad 3: Efter at have gennemlæst skemaet mener jeg umiddelbart, at løsningen bør være, at vi under hvert relevant punkt indfører, hvilke krav der stilles over for hhv. personer født statsløse i dk mellem 18 og 21, og børn født statsløse i dk. Dvs. bopælskrav – ingen behov for bemærkninger, opholdskrav – behov for bemærkninger osv.

Desuden skal vi under kriminalitetserklæringen have tilføjet nogle sætninger om, at det for personer født statsløse i dk mellem 18 og 21 år, kun er kriminalitet af betydning for konventionen, som der skal oplyses om (dvs. fængselsstraf af 5 års... For børn født statsløse i DK forventer jeg kun, at vi kommer til at stille krav om oplysning om kriminalitet efter straffelovens kap. 12 og 13 (disse ting beror dog på ministerens endelige resolution, herunder mødet med Eva Ersbøll mandag, men vi kan ligeså godt få startet det op alligevel). Desuden synes jeg også, at vi under tjeklisten skal skrive et par sætninger nederst om, at det bemærkes, at der for visse af de i tjeklisten anførte betingelser gælder særlige krav for de omhandlede grupper.”

I en række mails udvekslet mellem kl. 18.42 og 23.17 den 14. februar 2011 drøftede Nanna Fischer og Dorit Hørlyck, hvordan Indfødsretskontoret havde behandlet ansøgninger fra statsløse født i Danmark i perioden februar 2008 til januar 2010. Kl. 18.42 skrev Dorit Hørlyck til Nanna Fischer:

”Det ser ikke godt ud – jeg har foreløbig skrevet under afsnit om Børnekonventionen følgende:

”I gamle sagsbehandlervejledninger fra hhv. 2000 og 2003 er der ikke anført noget om behandlingen af ansøgninger fra denne persongruppe.

I 2002 har den daværende kontorchef Oluf Engberg vedrørende skoleudtalelser godkendt, at der blev indhentet en sådan over for en statsløs ansøger omfattet af Børnekonvention.

Af en sagsbehandlervejledning fra februar 2005 fremgår imidlertid, at der ikke må stilles sprogkrav over for denne ansøgergruppe. Af en senere vejledning fra april 2007 fremgår herefter fejlagtigt, at de statsløse børn over 15 år tillige skal opfylde et vandelskrav. Da kontoret i februar 2008 bliver bevidst om denne fejlagtige behandling og går i gang med en større undersøgelse af de konventionsmæssige forpligtelser, orienteres der herom på kontor- og sagsbehandlermøder, ligesom det af mails fra blandt andre kontorchefen er blevet tilkendegivet, at den pågældende ansøgergruppe skal behandles i overensstemmelse med konventionerne. Ved en fejl bliver teksten i visdomsbogen ikke ændret hvilket kan være årsagen til, at der har været en vis uensartet praksis i kontoret i forhold til, hvilke krav disse børn er blevet stillet over for. I perioden fra sommeren 2008 og til ministerens resolution på mavebælte af 20. februar 2009, hvor ministeren resolverede, at modtagne ansøgninger fra statsløse personer indtil videre skulle behandles efter de gældende regler, kan denne uensartede praksis været fortsat, idet der har manglet en entydig afklaring af, hvor disse sager skulle behandles. (Den fulde gennemgang af sagerne vil vise, i hvor høj grad dette har været tilfældet). I perioden herfra og indtil ministerens resolution på mavebælte af 12. november 2009, hvorefter konventionerne skulle følges efter dens ordlyd, er de sager, hvor der er blevet meddelt afslag samlet med henblik på evt. genoptagelse.”

Vi har derimod ikke fundet vejledninger om FN-konventionen om begrænsning af statsløshed.”

Nanna Fischer svarede kl. 18.59:

”Vil det rent faktisk sige, at vi allerede opdager fejlen i februar 08, at i herefter informerer kontoret om, at de skal behandle sagerne ios med konventionerne, og at vi så herefter i april 08 forelægger mb for kil (orienterer ham nok mundtligt forud herfor)? Men det forhold, at det ikke i sommeren 08 blev indføjet i visdomsbogen har så gjort, at nogle sagsbehandlere har behandlet ios med konventionen andre ikke? Det holder jo heller ikke at sige, at ministeriet i sommeren 08 opdagede fejlen. Det var snarere i foråret 08?

Fsva. vejledninger om 61-konventionen, skal vi være 100% sikre på, at der IKKE har været vejledninger. Det er meget vigtigt. Er I sikre på, at I har kigget alt igennem? Jeg vil gerne have kopi af alle de vejledninger, som I har fundet gerne elektronisk – ellers må jeg kigge på dem i papirform onsdag (er pålagt hjemmearbejdsdag i morgen grundet ministeren).”

Dorit Hørlyck svarede hertil:

”Ja, det var vel omkring februar 08, vi opdagede det, så har vi kigget på problemet og udarbejdet et mavebælte til Kim lige derefter – men når vi har sagt sommer, så var det lidt for at beskytte Kim og i øvrigt der, hvor ministeren fik det forelagt.

Kan du ikke huske noget mere? Også i forhold til visdomsbogen i april 07 – kan du forklare, hvorfor vi har skrevet, som vi har. Har det været fordi § 17 står i kap. 4, og at vi derfor har forudsat, at § 17-børnene skulle opfylde de samme krav, som børn med bopæl i Danmark i øvrigt?

Jeg tror ikke, men det har jeg jo gjort før, at der er noget omkring statsløsheds-konventionen, men jeg beder Lene om igen at kigge alt igennem i morgen.”

Nanna Fischer skrev herefter i en mail kl. 19.38 til Dorit Hørlyck:

”Jeg husker ikke, hvad vi tænkte i forhold til visdomsbogen, hvilket også skal ses i lyset af, at det jo ikke stod korrekt i sagsbehandlervejledningen fra 07, som var grundlag for visdomsbogen, og som du selv omtaler nedenfor, men hvis du sender mig en kopi af den udgave af visdomsbogen, som blev godkendt i april 07, kan det være, at der ringer en klokke.

Er vi enige om, at sager, som er afgjort forkert ved et afslag forud for februar 09, er fundet genoptaget m.v.? Din sidste sætning i afsnittet om børn giver nemlig anledning til at tro, at dette ikke er tilfældet...

Hvordan skal jeg håndtere at skrive om perioden fra februar/august 08 og frem til januar 10 fsva. håndteringen af sagerne: at de er behandlet forskelligt? Dvs. nogle sagsbehandlere har behandlet korrekt andre forkert, idet der uanset udmelding per mail om korrekt behandling, dvs. ios med konventionerne, er nogle som har behandlet efter almindelige retningslinjer, idet der ikke var indføjet afsnit i visdomsbogen? Og gælder det for personer omfattet af begge konventioner? Vil det også sige, at I den periode, hvor ministeren har resolve-

ret, at vi skal behandle ios med almindelige retningslinjer, da behandler nogle sagsbehandlere sagerne efter konventionerne?”

Dorit Hørlyck skrev herefter kl. 21.12 til Nanna Fischer:

”Sagsbehandlervejledningen fra 07?? Den har jeg ikke set. Havde vi på det tidspunkt både en sagsbehandlervejledning og en visdomsbog. Jeg kan altså ikke huske det. Det er noget værre rod.

Den uensartede praksis er nok på baggrund af den usikkerhed, der prægede kontoret, efter at vi fandt ud af, at der var et problem, og da vi samtidig fandt ud af, at man ikke uden videre ønskede, at vi skulle handle strikt efter konventionerne. Det vil jeg skrive lidt om under det sidste afsnit i min redegørelse. Grunden var jo, at der ikke var fokus på de rettigheder, de statsløse havde, men mere på, hvordan vi kunne undgå at skulle give dem indfødsret og i øvrigt, hvordan og om vi i større omfang kunne frakende dem indfødsretten, hvis de havde fået den og senere viste sig stærkt kriminelle. Og det er vel i virkeligheden også derfor, at ministeren trådte vande, altså fordi hun blev i tvivl om fortolkningen af konventionerne i første omgang.

Hvis min sidste sætning i afsnittet om børn giver anledning til misforståelser, vil jeg ændre det. Vi er nemlig enige om, at afslag, der er givet forud for februar 09 er blevet genoptaget, og de har været omfattet af det lovforslag, der blev vedtaget i december.

Ville du have noget imod at læse min redegørelse, der kun kan blive et udkast, da den vil skulle redigeres, når jeg kommer tilbage på mandag, men jeg ville faktisk være glad for evt. kommentarer.

Jeg er ikke færdig. Det korte af det lange er imidlertid, at fejlene hovedsagelig er begået med mig som chef og det især, fordi det er der, de fleste sager er kommet ind og der, hvor retningslinjerne for opnåelse af indfødsret er blevet skærpet.

Det ser vist ikke godt ud.”

Nanna Fischer svarede kl. 21.18:

”Du skriver selv, at der i vejledningen i 07 blev stillet vandelskrav overfor børnene... hvilken vejledning tænker du så her på?”

Vil det sige, at nogle sager er behandlet ios med konventionerne efter februar 09 og frem til januar 10?

Umiddelbart vil jeg gerne læse den mhp bemærkninger, men jeg er lidt hårdt spændt for lige nu, ikke mindst fordi, at jeg netop af claes har fået at vide, at jeg skal lave en komprimeret udgave af undersøgelsen til brug for offentliggørelse.... Det er dog lidt svært at lave undersøgelsen, når I ikke er helt færdige med at redegøre for, hvad der er sket!”

Dorit Hørlyck svarede kl. 21.46:

”Ja, det skal selvfølgelig rettes til – der er kun en vejledning/visdomsbog.

Efter februar 09 er sagerne forhåbentlig blevet behandlet efter de almindelige retningslinjer, sådan som ministeren har besluttet.

Jeg beklager meget, at det med vejledningerne i forhold til børnekonventionen først kommer frem nu – jeg har spurgt flere gange og fået et andet svar, men vi har alle været stresset på grund af de mange krav til, hvad der her og nu skulle laves.”

Nanna Fischer svarede kl. 22.54:

”Det værste for mig lige nu er faktisk ikke, at der nu alligevel har været nogle retningslinjer for børn (vil du i øvrigt ikke lige i morgen specificere præcis hvornår disse retningslinjer har foreligget, og hvad der har stået), men mere, at jeg ud fra dine mails og vores tidligere samtale i dag kan forstå, at der jo rent faktisk kan være tale om, at en række sager er behandlet ios med konventionerne. Dvs. at vi ikke så firkantet kan skrive, at der siden hhv. 92 og 99 er sket sagsbehandling i strid med konventionerne. Hvis niels beckman med andre ord har haft nogle mundtlige aftaler med kontoret om forelæggelse af de statsløse for ham m.v., så kan det jo sagtens være, at der i alle tilfælde delvist har været tale om korrekt sagsbehandling.

Det er ikke nemt at skrive...

Ville I i øvrigt kigge alle 6-700 sager igennem, og vil det overhovedet kunne vise noget?”

Dorit Hørlyck svarede kl. 23.05:

”Der kan godt være sket korrekt sagsbehandling i en årrække, især før retningslinjerne blev skærpet. Det er jo herefter, at problemerne er opstået, og der ikke – heller ikke fra mig – har være tilstrækkelig opmærksomhed på konventionerne.

Nej, det er ikke nemt, og jeg er rigtig ked af det især, fordi jeg har spurgt, om vi nu var sikre på, at der ikke forelå retningslinjer. Jeg ved ikke, hvorfor der ikke er blevet tænkt på disse sagsbehandlervejledninger. Jeg tjekker i morgen, om vi har det hele med.

Og ja, Niels kan godt have haft sin egen måde at gøre det på – og som han ikke har været særlig god til at kommunikere ud. Det var jo sådan, det var i almindelighed.

Vi kigger alle sager igennem, der handler om børn over 12 år. Børnene under 12 år er ikke interessante, og de udgør de fleste. I virkeligheden er listen barberet ned til 293, og de går i gang i morgen med gennemgangen.”

Dorit Hørlyck supplerede kl. 23.17:

”Ikke fordi det gør det nemmere, men da vi opdager fejlen, begynder vi jo faktisk straks at behandle sagerne korrekt. Sagen forplumres imidlertid af, at det pludseligt bliver usikkert, hvad man ønsker højere oppe, og den usikkerhed har så bredt sig ned i kontoret, også fordi vores udmeldinger af nævnte årsag ikke var gode.”

Dorit Hørlyck har foreholdt sin mail af 14. februar 2011 kl. 21.12 til Nanna Fischer forklaret, at

”det fremgår blandt andet af indledningen til 2005-aftalen, at der skulle foretages en udredning af rækkevidden af 1961-konventionen. Hun var med til forhandlingerne i forbindelse med 2005-aftalen, og det var klart, at det var det, der var fokus på og overhovedet ikke andet.

Forespurgt af kommissionsmedlem Claus Søgaard-Christensen om, hvem der henvises til med ”man” i mailen, forklarede vidnet, at i forbindelse med, at de forhandlede aftalen fra 2005, talte politikerne om, hvordan man kunne frakende statsløse deres statsborgerskab. Politiken var sådan, at konventionerne skulle overholdes, hverken mere eller mindre. De almindelige betingelser blev

skærpet. Man skulle prøve at undgå, at så mange fik statsborgerskab. Sådan var den politiske dagsorden på det tidspunkt.” [28. januar 2013, side 263]

Kim Lunding har foreholdt ekstraktens side 10390 mail af 14. februar 2011 fra Dorit Hørlyck til Kim Lunding ”Jeg vil gerne understrege, at fejlbehandlingen af de statsløse blev opdaget, mens jeg har været kontorchef, men at forebyggelsen af, at denne fejlbehandling har kunnet finde sted, burde være sket år i forvejen. Da vi så finder ud af, at der er noget, der ikke er i orden, går vi videre med det, og herefter har vi alle et ansvar for, hvordan sagen er blevet håndteret. Jeg må her igen minde om, hvad dagsordenen var, nemlig at vurdere, om konventionerne skulle fortolkes så restriktivt, at alene ordlyden af dem kunne siges at opfylde forpligtelserne, hvilket politisk kunne være et problem.” og forespurgt, om han kan tiltræde det som en korrekt beskrivelse, forklaret, at

”han ikke husker denne mail overhovedet. Han ved, at kontorchefen var meget frustreret på dette tidspunkt. Foreholdt at udspørgeren er interesseret i vidnets holdning til udsagnet, uanset om afsenderen var frustreret eller ej, forklarede vidnet, at han gerne ville sige, at der var en stor frustration, som skyldtes, at ministeren havde lukket kontorchefen ude, fordi der var begået disse fejl. Han tror, at kontorchefens ønske her var at sige, at hun ikke havde en politisk dagsorden på dette punkt. Hun havde ønsket at afdække det. Hun havde selv opdaget det, hvilket var rigtigt. Et par afsnit længere nede skriver Dorit Hørlyck ”*Jeg ved ikke, hvad undersøgelsens konklusion bliver, jeg ved kun, hvad den burde blive, nemlig at der har været styr på det, og at vi har gjort alt, hvad vi kunne for at få denne sag løst – her i kontoret eller rettere her i ministeriet, ...*”. Foreholdt ”... Jeg må her igen minde om, hvad dagsordenen var, nemlig at vurdere, om konventionerne skulle fortolkes så restriktivt, at alene ordlyden af dem kunne siges at opfylde forpligtelserne, hvilket politisk kunne være et problem.” og forespurgt om det ikke svarede til den undersøgelse, kontoret gennemførte, forklarede vidnet, at faktisk var undersøgelsen færdig i august 2008, hvor de knivskarpt havde sagt, hvad holdningen var til dette. I april 2008 sagde kontoret til ham, hvad retsstillingen var, i august 2008 sagde kontoret og han til ministeren, hvad retsstillingen var, og i januar 2009 sagde de, hvad retsstilling var og ”betal ved kasse 1”. Han kan ikke komme det nærmere.” [29. maj 2013, side 1047-1048]

9.3.39 Mavebælte af 15. februar 2011 til Claes Nilas med Dorit Hørlycks redegørelse for behandlingen af ansøgninger om indfødsret fra statsløse

Claes Nilas havde ved mail af 12. februar 2011 til Dorit Hørlyck og Christian Lützen anmodet Dorit Hørlyck om at få en faktuel redegørelse for forløbet. I mailen hedder det:

”Der er behov for, at der til mig til næste weekend ligger en faktuel redegørelse for forløbet, bl.a. i lyset af denne her Lovkommentar, som bl.a. Haagen Jensen gør meget ud af.

Det er vigtigt, at år 1999 fremgår – kan der forklares noget om, hvorfor sagsbehandling ikke blev håndteret her?

Og tilsvarende i 2004 og i 2005 (brev fra Eva E) – hvorfor blev konkret sagsbehandling ikke håndteret her.

Og så forløbet fra sommeren 2008 til nu. Hvordan blev fejlen opdaget, og hvad har forløbet så været. Røde/gule sager tages med.”

Kim Lunding har forklaret, at

”De havde et system bestående af plastikmapper. Gule mapper til ministeren var hastemapper, røde mapper til ministeren var almindelige mapper, grønne mapper var til departementschefen, og mapper i blåt karton var til ham. Han ekspederede de gule mapper først, det kunne typisk være folketingsvar. Dernæst kastede han sig over de røde mapper og de grønne mapper. Der kunne også stå haster på de grønne mapper. De blå mapper til ham var mindre ting.” [25. april 2013, side 780]

Claes Nilas har forklaret, at

”Generelt var sagsgangen i konkrete sager, der gik ind til ministeren, sådan, at sagerne kom i tre forskellige mapper. Der var grønne mapper til departementschefen. Det kunne typisk være dagsorden til SU eller administrative ting, som f.eks. en vigtig IT-kontrakt, de skulle indgå. De sager, der skulle til ministeren, var enten i røde eller gule mapper. De røde mapper var ministersager, de gule var til hastende sager. Udgangspunktet var, at det var folketingsarbejdet, der skulle i de gule mapper, men der begyndte også at komme andre hastende ting ind. Der var rigtig mange mapper hver dag. Antallet svingede, men der kunne sagtens være dage, hvor der var 40-50 gule, grønne og røde mapper. Alle sager

blev afleveret i ministersekretariatet. Når ministersekretariatet havde kigget sagerne igennem, blev de lagt til departementschefen.” [6. maj 2013, side 829]

Ved mavebælte af 15. februar 2011 forelagde Dorit Hørlyck et notat dateret 15. februar 2010 med overskriften ”Udkast til intern redegørelse for behandlingen af ansøgninger fra statsløse født i Danmark” for Claes Nilas. I notatet hedder det:

”Baggrund

Danmark ratificerede den 6. juni 1977 FN’s Konvention af 30. august 1961 om begrænsning af statsløshed. Danmarks forpligtelse efter konventionen blev allerede ved lovændringen i 1968 (lov nr. 399 af 11. december 1968 om ændring af lov om dansk indfødsret) implementeret i indfødsretslovens § 3, hvorefter der var mulighed for at erhverve dansk indfødsret ved erklæring.

Danmark ratificerede den 19. juli 1991 FN’s Konvention af 20. november 1989 om Barnets Rettigheder. Danmarks forpligtelse i henhold til konventionen blev implementeret i dansk ret i retningslinjernes § 3, stk. 2, jf. Indenrigsministeriets cirkulære af 6. februar 1992 (de nugældende retningslinjers § 17).

Ved lovændringen i 1999 (lov nr. 1102 af 29. december 1999 om ændring af indfødsretsloven) blev vandelskravet indført i § 3. Det følger af bemærkningerne til lovforslaget, at “såfremt en statsløs person, der efter FN-konventionen har krav på at opnå statsborgerskab ikke opfylder betingelserne i indfødsretslovens § 3, vil den pågældende i stedet blive medtaget på lovforslag om indfødsrets meddelelse”.

Ved lovændringen i 2004 (lov nr. 311 af 5. maj 2004) blev erklæringsbestemmelsen begrænset til alene at omfatte nordiske statsborgere, hvorefter det af bemærkningerne til lovforslaget fremgår at “Danmarks forpligtelser efter konventionen skal opfyldes på anden måde. Integrationsministeriet vil i stedet – efter forudgående orientering af Folketingets Indfødsretsudvalg – optage personer omfattet af konventionen på et lovforslag om indfødsrets meddelelse, når de i konventionen nævnte betingelser er opfyldt”.

Retningslinjerne for optagelse på et lovforslag om indfødsrets meddelelse blev skærpet i henholdsvis december 2005 (bl.a. kravet om dansk kundskaber, indfødsretsprøven, selvforsørgelse og kriminalitet) og i september 2008 (dansk kravet, indfødsretsprøven og selvforsørgelse).

For en nærmere udredning af retsgrundlaget henvises til den af Nanna Fischer udarbejdede undersøgelse af sagen om fejlbehandling af ansøgninger om indfødsret fra personer, der er statsløse.

I foråret/sommeren 2008 bliver Indfødsretskontoret opmærksom på, at ansøgninger om dansk indfødsret ved naturalisation fra statsløse personer født i Danmark i perioden fra 1999 var blevet behandlet efter de almindelige retningslinjer for optagelse på et lovforslag om indfødsrets meddelelse og således ikke i overensstemmelse med konventionerne.

Nedenfor redegøres for forløbet af fejlbehandlingen og en mulig forklaring på baggrunden herfor.

Ad FN's Børnekonvention ratificeret af Danmark den 19. juli 1991.

Som oven for nævnt blev Børnekonventionen implementeret i retningslinjerne for erhvervelse af indfødsret i 1992 – nu som § 17 i de gældende retningslinjer.

Der har været afgjort meget få sager (vil blive indføjet) i perioden fra 1992 og til 2002, og disse er blevet afgjort i overensstemmelse med konventionen, også fordi der ikke har været andre krav i de danske regler på det tidspunkt. I 2002, hvor der blev indført et egentligt sprogkrav, er statsløse børn over 12 år blevet bedt om at komme med en skoleudtalelse, der bekræftede, at børnene var på et alderssvarende niveau i forhold til dansk kundskaber. Endvidere har der været stillet vandelskrav.

Der er et eksempel på, at daværende kontorchef Oluf Engberg i en generel sag i 2003 vedrørende skoleudtalelser har godkendt, at der blev indhentet en sådan over for en statsløs ansøger omfattet af Børnekonventionen.

I perioden fra 1999-2003 fandtes i Indfødsretskontoret ingen vejledninger eller manualer internt til brug for sagsbehandlerne behandling af naturalisationssager. I 2003 blev der ifølge oplysninger fra ældre kontormedarbejdere oprettet en vejledning, der dog kun delvist har kunnet findes frem. Der fremgik intet om statsløse heraf.

I februar 2005 fik Indfødsretskontoret sin første egentlige vejledning til sagsbehandlerne i form af visdomsfaner. Disse er løbende blevet revideret frem til januar 2007. Heraf fremgår, at statsløse børn omfattet af retningslinjernes § 17 skal have bopæl i Danmark, og at de ikke må være over 18 år på tidspunktet for lovens vedtagelse. Der stilles ikke krav om tidsbegrænset opholdstilladelse og

danskkundskaber. For så vidt angår statsløse børn, der når at fylde 18 år inden lovens vedtagelse bemærkes, at disse skal opfylde de almindelige regler.

Vejledningen er opdateret i april 2007, og det fremgår nu fejlagtigt, at de statsløse børn over 15 år tillige skal opfylde et vandelskrav. Baggrunden for den fejlagtige opdatering må antages at have været, at det er blevet vurderet, at skærpelsen af de almindelige betingelser også skulle gælde de statsløse børn. Vidsomsfanen er i dag alene tænkt som et fortolkningsbidrag og anvendes ikke af sagsbehandlerne nu, hvor der er udfærdiget en egentlig manual også i forhold til behandlingen af ansøgninger fra statsløse børn født i Danmark.

Da kontoret i foråret 2008 bliver bevidst om, at behandlingen af den omhandlede ansøgergruppe må anses for fejlagtig, går kontoret i gang med en større undersøgelse af de konventionsmæssige forpligtelser.

Efter at sagen var blevet forelagt op i huset, og på baggrund af de løbende drøftelser om, hvorledes sagen skulle håndteres, herunder om konventionerne fortsat skulle fortolkes restriktivt, blev tilbagemeldingerne til kontoret præget af den foreliggende usikkerhed, hvilket er årsagen til, at der har været en vis uensartet praksis i kontoret i forhold til, hvilke krav disse børn er blevet stillet over for. Det har således i denne periode forekommet, at der i visse tilfælde er forholdt i fuld overensstemmelse med konventionen og i andre tilfælde krævet, at de almindelige betingelser skulle opfyldes.

(Den fulde gennemgang af sagerne, som kontoret er i færd med, vil vise, i hvor høj grad dette har været tilfældet – resultatet vil foreligge mandag den 21. februar).

I eftersommeren 2008 besluttedes det i kontoret at samle ansøgningerne med henblik på afventning af en egentlig resolution fra ministeren. Da denne forelå på mavebælte af 20. februar 2009, og som gik ud på, at modtagne ansøgninger fra statsløse personer indtil videre skulle behandles efter de gældende regler, blev de indsamlede ansøgninger – 13 i alt – behandlet i overensstemmelse hermed.

Efter ministerens resolution på mavebælte af 12. november 2009, hvorefter konventionen skulle følges efter dens ordlyd, er alle sager, hvor der tidligere er blevet meddelt afslag, blevet genoptaget.

Ad FN's konvention om begrænsning af statsløshed, ratificeret af Danmark den 6. juni 1977.

Der er ikke i forbindelse med lovændringerne i henholdsvis 1999 og 2004 udarbejdet interne retningslinjer til kontoret vedrørende behandlingen af sagerne.

Ved en gennemgang af lovsagerne har det ikke været muligt at konstatere, at det har været overvejet, hvordan man skulle sikre, at den omhandlede ansøgergruppe skulle behandles på en særlig måde, således at de ikke ville blive stillet over for krav, der ikke var hjemlet i konventionen.

I lovbemærkningerne til begge lovændringer er anført, at optagelse på lovforslag vil ske, selv om betingelserne for indfødsret ikke er opfyldt. I bemærkningerne til 2004-lovforslaget er tilføjet, at "Integrationsministeriet vil derfor – efter forudgående orientering af Folketingets Indfødsretsudvalg – optage personer omfattet af konventionen på et lovforslag om indfødsrets meddelelse, når de i konventionen nævnte betingelser er opfyldt".

På trods heraf er der ikke i kontoret på daværende tidspunkter truffet nogen form for foranstaltning til imødegåelse af den situation, at konventionerne blev glemt i takt med, at betingelserne for meddelelse af indfødsret blev skærpet. Emnet er heller ikke i forbindelse med chefskifte, i hvert fald ikke i september 2004, blevet særligt berørt.

Indtil chefskiftet i september 2004 var det gældende praksis i kontoret, at souschefen, daværende chefkonsulent Niels Beckmann, tog sig af posten. På det tidspunkt blev ansøgninger fra unge, herunder statsløse, og som før 2004-lovændringen kunne have erklæret, lagt i postmappen med henblik på, om særlige forhold gjorde sig gældende. Der var på det tidspunkt få ansøgninger fra statsløse unge, og det blev ikke tilstrækkeligt kommunikeret ud, at disse skulle behandles efter særlige regler.

Der har heller ikke, indtil kontoret blev opmærksom på fejlbehandlingen i 2008, været udsendt særlig vejledning om behandlingen af disse sager.

Det kan anføres, at der har været udgivet hvidbøger i forbindelse med færdigbehandlingen af lovsagerne, og at det er anført i lovbemærkningerne både til 1999 – og til 2004-ændringerne, hvordan ansøgninger fra de statsløse født i Danmark skal behandles. Der er i forbindelse med 1999-lovændringen udsendt en særlig vejledning til statsamterne, men der er ikke gjort særlig opmærksom på reglerne over for sagsbehandlerne i kontoret, antagelig fordi der ikke fandtes et aktuelt behov i og med, at ansøgerne opfyldte betingelserne i retningslinjerne.

At der i 2003 tillige er udgivet en kommenteret indfødsretslov af en tidligere kontorchef i kontoret, Birgit Kleist, og souschefen gennem mange år, chefkonsulent Niels Beckmann, gør ikke, at sagsbehandlerne har været tilstrækkelig opmærksom på disse forhold i den konkrete sagsbehandling. Resultatet har herefter været, at i takt med, at betingelserne for opnåelse af indfødsret er blevet skærpet, er disse betingelser også blevet stillet over for statsløse ansøgere mellem 18 og 21 år født i Danmark.

Den manglende opmærksomhed på den særlige retsstilling i forhold til de konkrete ansøgninger er beklageligvis fortsat, indtil kontoret i foråret 2008 bliver bevidst om den fejlagtige behandling. På det tidspunkt tages der hånd om sagerne, og problematikken forelægges ministeren samtidig med proceduren ved behandling af ansøgere omfattet af Børnekonventionen, jf. foran.

Kontoret er i færd med at gennemgå samtlige relevante sager med henblik på konstatering af, hvor mange der er blevet stillet over for konventionsstridige krav, idet der, uanset der alene har været givet 22 fejlagtige afslag, vil være ansøgere, der kunne have opnået indfødsret på lempeligere vis, hvis konventionen havde været fulgt.

Ad ministeriets besvarelse den 7. juni 2006 af henvendelse af 10. januar 2006 fra Institut for Menneskerettigheder

I besvarelsen af ovennævnte henvendelse, hvormed Institut for Menneskerettigheder havde sendt et uopfordret notat vedrørende den aftale, som regeringen indgik med Dansk Folkeparti den 8. december 2005, tilbageviste ministeriet bl.a. instituttets opfattelse af, at en effektiv gennemførelse af forpligtelserne i FN-konventionen om begrænsning af statsløshed burde komme eksplicit til udtryk i lovgivningen.

Ministeriet understregede, at det ikke af konventionen fremgår, at dennes bestemmelser skal udmøntes ved en udtrykkelig bestemmelse i lovgivningen. Den nugældende mulighed for erhvervelse af indfødsret efter forudgående orientering af Indfødsretsudvalget, når konventionens betingelser er opfyldt, findes derfor at være fuldt ud tilstrækkelig.

På tidspunktet for denne besvarelse blev ansøgningerne fra statsløse unge mellem 18 og 21 år behandlet efter de almindeligt gældende retningslinjer, og det har vakt forundring, at man kunne udarbejde et sådant svar uden nærmere refleksion over, om nu også disse ansøgere blev behandlet i overensstemmelse med konventionens bestemmelser.

Hertil skal i bagklogskabens lys anføres, at selvfølgelig burde det have været tjekket, om administrationen af reglerne skete behørigt, men af uforklarlige årsager har både medarbejdere som chefer taget for givet, at reglerne blev overholdt. Der havde på intet tidspunkt været anledning til at tro andet, og der var – som undersøgelsen viser – alene fejlagtigt i 2005 meddelt et afslag. Ellers havde ansøgerne opfyldt betingelserne.

Der var beklageligt nok ikke opmærksomhed omkring konventionen og de statsløse, født i Danmark, men der har på intet tidspunkt været tale om bevidst uopmærksomhed.

Bemærkelsesværdigt er det trods alt, at uopmærksomheden er gået igennem hele systemet, og at der er på intet tidspunkt er stillet spørgsmålstejn ved, om de statsløse unge mellem 18 og 21 år alene blev stillet over for de konventionsmæssige betingelser. Et relevant spørgsmål kunne have været, om der i forbindelse med vedtagelsen af de normalt to årlige lovforslag om indfødsrets meddelelse har været optaget statsløse personer omfattet af konventionen, således som det er blevet lovet i bemærkningerne til 2004-lovændringen.

Ad forløbet fra forår/sommer 2008 og indtil nu

Fejlbehandlingen blev opdaget i kontoret i foråret 2008 i forbindelse med arbejdet med udredningen af rækkevidden af FN's Konvention af 30. august 1961 om begrænsning af statsløshed samt af mulighederne for at justere praksis med henblik på at begrænse dobbelt statsborgerskab. Efter nærmere undersøgelser i kontoret blev sagen forelagt afdelingschefen ved mavebælte af 8. april 2008. Kopi af mavebæltet vedlægges til orientering. Sagen var herefter genstand for drøftelser mellem afdelingschefen og kontoret. Disse drøftelser mundede ud i, at sagen blev forelagt for ministeren ved mavebælte af hhv. 4. august (forelagt elektronisk) og senere i papirform af 18. august 2008. Kopi af disse mavebælter vedlægges til orientering.

Dette gav anledning til et internt møde (kontorchefen for Indfødsretskontoret deltog ikke). Herefter blev det besluttet, at de øvrige nordiske lande skulle høres om, hvorledes de fortolkede de pågældende konventioner.

Indfødsretskontoret indhentede oplysninger fra de øvrige nordiske lande, der blev forelagt ministeren ved mavebælte af 23. januar 2009.

Ministeren ønskede alligevel, at spørgsmålene vedrørende de statsløse blev rejst på det kommende NSHF-ministermøde i juni 2009. Der henvises til vedlagte

mavebælte af 20. februar 2009 som opfølgning på mavebælte af 23. januar 2009, hvor ministeren i øvrigt tiltrådte, at modtagne ansøgninger fra statsløse personer indtil videre blev behandlet efter de gældende retningslinjer, hvilket ville betyde, at ansøgere i nogle tilfælde ville blive meddelt afslag.

Herefter blev sagen på ny overvejet hen over sommeren, og ved mavebælte af 12. november 2009, der vedlægges til orientering, blev ministeren forelagt opdateret notat af 30. oktober 2009, oprindeligt af 19. januar 2009, om behandlingen af ansøgninger fra personer, der er født statsløse i Danmark, i forhold til Danmarks forpligtelse til at begrænse statsløshed. Notatet var opdateret med oplysninger fra de nordiske lande, efter at spørgsmålet havde været drøftet på NSHF ministermødet, der blev afholdt den 24.-26. juni 2009 i Norge, samt igen på det nordiske embedsmandsmøde om statsborgerskab, der blev afholdt i København den 5. oktober 2009.

Sagen blev på ny forelagt ministeren ved mavebælter af 3., 14. og 17. december 2009, der vedlægges til orientering.

Ved brev af 8. januar 2010 blev indfødsretsordførerne fra Venstre, Det Konservative Folkeparti og Dansk Folkeparti orienteret om problemstillingen forinden den formelle orientering af indfødsretsudvalget.

Ministeren orienterede herefter ved brev af 27. januar 2010 Folketingets Indfødsretsudvalg om problemstillingen og om den fremtidige behandling af ansøgninger fra statsløse født i Danmark. Ved fortroligt brev af 28. januar 2010 blev udvalget orienteret om de konkrete sager, som ministeriet ex officio ville genoptage. Ministeriet genoptog i februar 2010 ex officio de sager, hvor ansøgeren fejlagtigt var meddelt afslag. Brevene vedlægges til orientering.

De pågældende blev optaget på det lovforslag, der blev fremsat i oktober 2010 og færdigbehandlet i december måned 2010. Det blev heri anført, at der var 35 personer, der var optaget på lovforslaget, fordi de opfyldte FN-konventionen om begrænsning af statsløshed, således som anført i de tidligere lovbetragtninger til 2004-lovændringen og gengivet i brevet af 27. januar 2010 til Folketingets Indfødsretsudvalg.

Optagelsen af de pågældende personer gav anledning til stor debat under behandlingen af lovforslaget, hvor især Søren Krarup, DF, udtalte sig imod, at de pågældende personer blev optaget på lovforslaget uden at opfylde de almindelige betingelser for erhvervelse af indfødsret.

Søren Krarup fandt, at grundloven havde måttet vige for en FN-konvention.

Ministeren tilbageviste denne påstand og redegjorde for forløbet af sagen, og at hun efter nogen tid havde besluttet, at konventionerne skulle overholdes til fulde.

Herefter blev ministeren kaldt i lukket samråd med henblik på at redegøre for, hvilke betingelser de enkelte statsløse personer, der var optaget på lovforslaget alene i overensstemmelse med reglerne i FN-konventionen om begrænsning af statsløshed. Under samrådet blev ministeren blandt andet af oppositionen spurgt, om nogle af disse personer ville kunne have opnået indfødsret på et tidligere tidspunkt hvis sagerne var blevet behandlet korrekt, hvilket ikke kunne afvises. Mavebælte af 13. december 2010 vedlægges til orientering.

Herefter blev Dagbladet Information af oppositionen (Hanne Agersnap, hvilket hun selv oplyste under det seneste samråd den 9. februar 2011) gjort opmærksom på sagen, og herefter har sagen som bekendt udviklet sig med stor kritik fra oppositionspolitikere og fra pressen af forløbet og af den fejlagtige behandling af statsløse til følge.

Ad forklaring af forløbet

Hvorfor har der været denne manglende opmærksomhed på, om disse konventioner har været overholdt?

I årene op til 2002, hvor den første skærpelse af retningslinjerne fandt sted, har der næppe været grundlag for særlig opmærksomhed i og med, at ansøgerne opfyldte betingelserne i retningslinjerne.

Når opmærksomheden i takt med indførelse af skærpede krav ikke blev vakt, kan en del af forklaringen være, at fokus ikke politisk har været rettet mod, om statsløse fik deres rettigheder, men mere mod, hvordan man kunne undgå at give statsløse, der ikke opfyldte de almindelige betingelser, herunder i særlig grad vandelskravet indfødsret. Da det ved indgåelse af aftalen om indfødsret den 8. december 2005 blev aftalt at iværksætte en udredning af rækkevidden af De Forenede Nationers Konvention af 30. august 1961 om begrænsning af statsløshed samt af mulighederne for at justere praksis med henblik på at begrænse dobbelt statsborgerskab var formålet ikke at se på de rettigheder, der tilkom de statsløse, men om konventionen evt. kunne fortolkes således, at man i større omfang kunne fratage disse personer deres statsborgerskab, hvis

de måtte have begået alvorlig kriminalitet. Endvidere var det ønsket at kunne begrænse dobbelt statsborgerskab.

Ministerens beslutning om i en periode, mens sagen blev nærmere undersøgt, at fortsætte med at behandle de omhandlede ansøgninger i overensstemmelse med de almindelige retningslinjer og ikke i overensstemmelse med konventionerne antages at have baggrund i ønsket om politisk ro på området.

Til understregning af denne politiske vinkel henvises særligt til de i vedlagte mavebælte af 12. november 2009 nævnte overvejelser, som ministeriet anføres at kunne gøre sig, og som er blevet til efter drøftelse mellem kontoret og afdelingen, og hvorefter der alternativt opstilles flere muligheder helt fra total efterlevelse af konventionerne til opsigelse af konventionen om begrænsning af statsløshed. Der henvises endvidere til, at det indstilles, at ministeriet med henblik på så vidt muligt at sikre Danmarks opfyldelse af sine internationale forpligtelser, fortsætter med at stille vandelskrav både over for § 17 børn og over for statsløse unge født i Danmark.

At der efter genoptagelsen af sagerne i februar 2010 ikke blev orienteret om mulighederne for statsløse født i Danmark for at erhverve indfødsret på hjemmesiden skyldes dette også, at det på det tidspunkt ikke ansås for politisk come il faut at gøre for meget opmærksomhed på de særlige rettigheder for denne gruppe.

I forhold til orientering af politiet skete dette blandt andet i forbindelse med kurser rundt i landet i 2008, hvor politiet blev opfordret til at indsende ansøgningerne til Integrationsministeriet uanset ansøgerne ikke opfyldte betingelserne, og efter februar 2010 har der været en høj grad af telefonisk kontakt med de regioner, der har den største population af statsløse, hvorved politiet er blevet orienteret om de nu gældende regler.

Ministeren har den 11. januar 2011 (forelagt elektronisk) godkendt de oplysninger, der er lagt på hjemmesiden vedrørende statsløse. Oplysningerne vil muligvis skulle ændres efter ministerens møde med Eva Ersbøll fra Institutet for Menneskerettigheder.

Udkast til vejledning af politiet vil blive forelagt sammen med udkast til evt. ændring af hjemmesiden for ministeren efter nævnte møde.

Sammenfatning

Ovenfor er redegjort for håndteringen af sagsbehandlingen i ansøgninger fra statsløse født i Danmark, som er omfattet dels af FN's Børnekonvention dels af FN's konvention om begrænsning af statsløshed.

Der er redegjort for den manglende orientering af kontorets sagsbehandlere efter lovændringerne i 1999 og i 2004, og for den i henhold til konventionerne fejlagtige sagsbehandling af ansøgningerne, der er sket især i perioden efter gennemførelse af skærpelsen af betingelserne for opnåelse af indfødsret.

Endelig er der redegjort for forløbet fra sommeren 2008 og indtil nu og herunder angivet en mulig forklaring på baggrunden for, at der er handlet som sket.”

Nanna Fischer har forklaret, at

”hun ikke fik dokumentation for de ændringer [af sagsbehandlervejledningerne], som er nævnt i Dorit Hørlycks undersøgelse, da hun lavede redegørelsen i 2011. Hun bad om at få dokumentationen, fordi hun var sat til at lave undersøgelsen, men hun fik det ikke. Det kan også ses ud af fjerde udgave af hendes redegørelse, hvor hun skrev, at der havde været retningslinjer fra 2005-2007, men at det ikke så ud som om, der var retningslinjer efterfølgende. [6. februar 2013, side 342]

Foreholdt ekstraktens side 880 (Udkast til intern redegørelse for behandlingen af ansøgninger fra statsløse født i Danmark af 15. februar 2010) ”*Ministerens beslutning om i en periode, mens sagen blev nærmere undersøgt, at fortsætte med at behandle de omhandlede ansøgninger i overensstemmelse med de almindelige retningslinjer og ikke i overensstemmelse med konventionerne antages at have baggrund i ønsket om politisk ro på området.*” af kommissionens udspørger forklarede vidnet, at hun ikke var med i forløbet med mavebælterne i 2009. På de møder med afdelingschefen, departementschefen mv., hvor hun var med, husker hun ikke, at man talte om den slags. Der talte man om, at man ønskede at kaste yderligere lys på den nordiske vinkel. Hun kan godt huske, som hun sagde tidligere, at det var Dorit Hørlycks holdning, at man burde have fulgt konventionen tidligere og ikke indstillet at blive ved med at følge det nordiske spor. Foreholdt at Dorit Hørlyck har forklaret, at hun vurderede, at det nordiske spor i realiteten var udtømt ved udgangen af 2008 og begyndelsen af 2009, og at der i et eller andet omfang var et politisk kriterium bag ønsket om at fortsætte det nordiske spor, forklarede vidnet, at hun ikke erindrer, at der skulle være politiske hensyn bag. De møder med ministeren og departementschefen, som hun deltog i, var meget fremadskuende i forhold til, hvad de skulle gøre

nu. Der var lidt snak om, hvad der kunne være gået galt i kontoret, men stort set ingenting om mavebælterne.” [6. februar 2013, side 368-369]

Dorit Hørlyck har forklaret, at

”hun skrev i sin egen redegørelse, at det var af politiske årsager, at sagen blev udsat. Efterfølgende, når hun har læst materialet igennem, kan hun godt se, at der kunne være en juridisk begrundelse for det. Man kommer ikke uden om, at billedet i de nordiske lande var speget, og det kunne være vigtigt for ministeren at være 100 procent sikker på, at der ikke var nogen mulighed for at udvide fortolkningen. Så hendes svar er ”både og”. Det var hende og Kirsia Reinholdt, der deltog i embedsmandsmødet. Der var ikke nogen, der drøftede juraen med dem, herunder på hvilke punkter de måske kunne få nogle yderlige oplysninger, da det blev besluttet, at sagen skulle med på det nordiske ministermøde. Det var ikke et tema at spørge FN eller Justitsministeriet om fortolkningen af konventionerne. Det var hendes egen opfattelse, at det kunne være for at skabe politisk ro på området, at sagen blev udsat på en drøftelse på det nordiske ministermøde. Der var en masse andre lovforslag på tapetet på det tidspunkt, hvor man var afhængig af Dansk Folkeparti. En melding om at følge konventionerne ville kunne skabe røre i andedammen. Det er hendes egen fortolkning.” [30. januar 2013, side 325]

Kim Lunding har foreholdt, at Dorit Hørlyck på Claes Nilas’ anmodning lavede en redegørelse, der gik direkte til Claes Nilas, hvor hun antog, at motivet for at gøre det på denne måde var et ønske om at skabe politisk ro, forklaret, at

”sådan har han ikke set det, hverken der, senere eller tidligere. Foreholdt at Dorit Hørlyck var en nær medarbejder på området, og at en vurdering af denne type er svær umiddelbart at tilsidesætte, forklarede vidnet, at det var en redegørelse, der blev lavet i 2011. Den var meget bagudskuende.” [22. maj 2013, side 1020]

9.3.40 Mailveksling mellem Dorit Hørlyck og Nanna Fischer den 15. februar 2011 vedrørende ministeriets undersøgelse

Ved mail af 15. februar 2011 kl. 8.17 anmodede Nanna Fischer Dorit Hørlyck om en endelig tilbagemelding på, om der tidligere havde været vejledning om 1961-konventionen. Samtidig spurgte hun, om det var rigtigt forstået, at der for børnekonventionen ikke havde været retningslinjer før 2005, og at der i 2007 blev indført et vandelskrav for børn omfattet af børnekonventionen.

Dorit Hørlyck svarede ved mail af 15. februar 2011 kl. 10.05, at hun ikke kunne forklare, hvorfor visdomsfanen i april 2007 kom til at se ud, som den gjorde, og at de endnu ikke havde fundet noget om 1961-konventionen ud over, hvad der stod anført under vejledningen om børn – at børn skulle behandles efter de almindelige retningslinjer, når de fyldte 18 år. Videre hedder det i mailen:

”Det er først, da vi opdager alle disse fejl i 2008, at der begynder at ske noget, hvilket kan ses ud fra forskellige mails og mødereferater, som du får tilsendt. Men det hjælper jo ikke så meget i forhold til, hvad der er sket forud for opdagelsen af fejlen. Det er imidlertid her, sagerne rigtig begynder at komme. Gennemgangen vil måske vise, at der herefter er nogle sager, hvor ikke alle betingelser er opfyldt, men det kan også være, at de pågældende allerede ved indgivelsen af ansøgningen har opfyldt betingelserne, fordi de har troet, at det skulle de. Når praksis har været uensartet i perioden fra opdagelsen og indtil ministerens res. I november 2009, ja, så var det fordi vores drøftelser med bl.a. Kim gjorde det usikkert. Han var jo nemlig overhovedet ikke indstillet på, at konventionerne skulle følges og ville gerne have haft en mindre restriktiv fortolkning. Det ses også af mavebæltet fra 23. januar 2010 [2009], hvor der er tre alternative indstillinger, og den sidste er, at konventionen opsiges.

Mht. visdomsfaner og retningslinjer før 2005 – jeg kan ikke sige det, vi kan ikke finde ud af, om retningslinjerne har eksisteret tidligere. Som jeg har fået det fortalt af Lene, og som jeg også husker det, begyndte vi jo i forbindelse med Lean at tænke over ændring af visdoms- og manualsystemet. Og du kan måske selv huske noget om det – du sad jo med visdomsbogen. Jeg ved ikke, hvorfor vi skrev ind, at disse børn også skulle bestå sprogkrav og vandelskrav, og jo, der blev stillet sprogkrav. Det kan igen ikke forklares anderledes, at det var på grund af stramningerne, hvor man så ikke har tænkt det ordentligt igennem. Jeg ved ikke, hvad jeg skal sige mere, andet, end at nettet strammes.”

Dorit Hørlyck har foreholdt mail 15. februar 2011 fra Dorit Hørlyck til Nanna Fischer ”... Når praksis har været uensartet i perioden fra opdagelsen og indtil ministerens res. i november 2009, ja, så var det fordi vores drøftelser med bl.a. Kim gjorde det usikkert. Han var jo nemlig overhovedet ikke indstillet på, at konventionerne skulle følges og ville gerne have haft en mindre restriktiv fortolkning. ...” forklaret, at

”hun ikke ville have skrevet det sådan i dag. Hun skrev ikke mails med tanke om, at de skulle ende i en kommissionsundersøgelse. Der var temmelig megen frustration på banen. De drøftede selvfølgelig, som det fremgår af de mavebælter, der er lagt op, om konventionen skulle fortolkes så klart, som deres

indstilling var, at den skulle. Det var kontroversielt, at man kunne ende med at skulle optage personer på lovforslaget om indfødsrets meddelelse, der havde begået meget grove forbrydelser. De vidste også, at det var noget som blandt andet Dansk Folkeparti ville have store problemer med. Derfor var det Kim Lundings holdning, at de skulle være helt klar på, om konventionen skulle fortolkes sådan, at man ikke kunne stille yderligere betingelser, blandt andet i forhold til kriminalitet. Hans holdning på det punkt præger de mavebælter, der blev lavet, og de undersøgelser, de foretog. Det kan der være god mening i, fordi de havde en regering, som ønskede, at konventionerne skulle holdes, men kun til benet. Det var en gammel konvention. Derfor blev det nordiske arbejde sat i værk for at høre, hvordan andre lande fortolkede konventionen. Så vidt hun husker regeringsgrundlaget, der lå til grund for regeringen, skulle man begrænse muligheden for at få dansk statsborgerskab mest muligt. Vinklen har formentlig været oppe i april, men hun husker ikke, at de drøftede det. Forespurgt om der blev taget stilling til, hvordan man skulle behandle de konkrete sager, forklarede vidnet, at baggrunden for, at der var en uensartet praksis i en periode i kontoret, var de uklare tilbagemeldinger, hun fik. Dette gav udslag i uklare tilbagemeldinger til sagsbehandlerne. Der var en mail, hvor hun skrev, at konventionerne skulle overholdes, og at sagerne skulle behandles efter bogen. Den måtte hun modificere, fordi der var et ønske længere oppe i systemet om, at sagen blev forelagt ministeren, og de skulle undersøge nærmere, om de skulle fortolke konventionerne så restriktivt. Efter hendes bedste overbevisning var det regeringens politik at ”skære konventionerne helt ind til benet”, og et meget godt eksempel herpå er, at ministeren i 2009 skrev på et mavebælte, at konventioner skal overholdes, hverken mere eller mindre. [30. januar 2013, side 305]

Foreholdt [mailen] ”... *Når praksis har været uensartet i perioden fra opdagelsen og indtil ministerens res. i november 2009, ja, så var det, fordi vores drøftelser med bl.a. Kim gjorde det usikkert. ...*” at hendes tilgang til det var mavebæltet af 8. april 2008, som var afregning ved ”kasse 1”, og at der skete noget derefter, hvor sagen blev forelagt ministeren, ikke som foreslået til orientering, men til resolution, og at hvis man havde fulgt hendes mavebælte af 8. april 2008, havde sagen været løst, forklarede vidnet, at mavebæltet af 8. april 2008 til Kim Lunding var for at få en drøftelse i gang om, hvad de gjorde ved det problem. I deres drøftelse af sagen var de hurtigt enige om, at det var en sag, som skulle op til ministeren. De kunne ikke gemme på sådan en fejl uden at få hende til at resolve på det. Forholdt at hun skrev, at det blandt andet var drøftelserne med Kim Lunding, der gjorde det usikkert, forklarede vidnet, at hun gerne vil slå fast med syv tommer søm, at der ikke var noget Kim Lunding hellere ville end at overholde alle konventioner. Når hun fik det formuleret på denne måde, var

det, fordi de i deres drøftelser, som var forårsaget af det nordiske resultat og af de mavebælter, der gang på gang kom ned, fandt, at det var vandelskravet, der var det store spørgsmål. De talte meget om, hvad de gjorde ved det. Det var på den måde, at denne mail blev til. Det var ikke, fordi hun satte spørgsmålstegn ved, om Kim Lunding ville overholde konventionen. Forespurgt om hvordan det med vandelskravet kom op, forklarede vidnet, at det gjorde det for det første ved, at de vidste, at det var noget ministeren gik op i, og de havde fået den forklaring fra især Norge om, at Norge stillede vandelskravet. Norge havde den opfattelse, at det var et spørgsmål om udskydelse af tidspunktet for meddelelse af indfødsret. [29. maj 2013, side 1088-1089]

Foreholdt af advokat Nicolai Westergaard [ovennævnte mail af 15. februar 2011], hvoraf fremgår, at Kim Lunding ikke var indstillet på at følge konventionerne og udkast til protokol af 30. januar 2013, side 17, 2. afsnit ”... *forklarede vidnet, at hun ikke ville have skrevet det sådan i dag. Hun skrev ikke mails med tanke om, at de skulle ende i en kommissionsundersøgelse. ... Derfor var det Kim Lundings holdning, at de skulle være helt klar på, om konventionen skulle fortolkes sådan, at man ikke kunne stille yderligere betingelser, blandt andet i forhold til kriminalitet. ...*” og forespurgt, hvad hun støttede det, hun skrev i mailen, på, forklarede vidnet, at hun er frygtelig ked af den mail. Selvfølgelig ville Kim Lunding overholde konventionen. Det er skrevet på en dum måde. Det, der menes med det, er, at han gerne ville være helt klar på, hvordan konventionen skulle fortolkes. Mere var der ikke i det. Han var af den opfattelse, at det var vigtigt at få klarlagt, om der var basis for at stille vandelskrav. Hun mener ikke, at Kim Lunding har den opfattelse, at konventionerne ikke skal overholdes. Ordlyden i mailen er forkert.” [20. marts 2013, side 531-532]

Kim Lunding har foreholdt mail af 15. februar 2011 fra Dorit Hørlyck til Nanna Fischer ”... Det er imidlertid her, sagerne rigtig begynder at komme. Gennemgangen vil måske vise, at der herefter er nogle sager, hvor ikke alle betingelser er opfyldt, men det kan også være, at de pågældende allerede ved indgivelsen af ansøgningen har opfyldt betingelserne, fordi de har troet, at det skulle de. Når praksis har været uensartet i perioden fra opdagelsen og indtil ministerens res. I november 2009, ja, så var det fordi vores drøftelser med bl.a. Kim gjorde det usikkert. ...” og forespurgt om det er noget, han kan genkende, forklaret, at

”det kan han overhovedet ikke genkende. Han mener, at de lagde meget klart op, hvad der var løsningen. Det ligger der dokumentation på. Han er ked af at sige det, men den 8. april 2008, 4. august 2008, 18. august 2008, 23. januar 2009 og advarsel i februar 2009. Da han så denne mail i forbindelse med kommissionens arbejde, blev han voldsomt chokeret og voldsomt vred. Forespurgt

om han ikke mener, at dette var et udtryk for, at det var ham, der tegnede det billede over for kontoret, forklarede vidnet, at det var det på ingen måde. Han blev voldsomt vred, da han så det. Forespurgt om han bremsede processen på denne måde, forklarede vidnet, at det synes han også, at dokumentationen i sagen viser ikke var tilfældet. Han har ikke set mailen eller blevet foreholdt den mellem medarbejderne. [29. maj 2013, side 1048]

Foreholdt [mailen] ”... *Når praksis har været uensartet i perioden fra opdagelsen og indtil ministerens res. I november 2009, ja, så var det, fordi vores drøftelser med bla. Kim gjorde det usikkert. Han var jo nemlig overhovedet ikke indstillet på, at konventionerne skulle følges og ville gerne have haft en mindre restriktiv fortolkning. ...*” og forespurgt om, hvornår han blev bekendt med det udsagn, forklarede vidnet, at det blev han bekendt med i forbindelse med, at han hørte, at Dorit Hørlyck afgav forklaring for kommissionen. Han blev meget vred over udsagnet og stærkt chokeret. Han har tjent skiftende ministre gennem 25 år, og han har aldrig nogensinde haft problemer med at overholde internationale forpligtigelser. Han har kunnet betjene enhver minister med en hvilken som helst farve og fuldstændigt farveblind i forhold til de regler, der gælder. Der kom en eftersætning i mailen ”... *Det ses også af mavebæltet fra 23. januar 2010, hvor der er tre alternative indstillinger, og den sidste er, at konventionen opsiges.*” *Det er noget vrøvl, for det var ikke indstillinger.*” [29. maj 2013, side 1059-1060]

Senere den 15. februar 2011 sendte Dorit Hørlyck en mail med et vedhæftet notat med gennemgang af vejledninger, sagsbehandlermanualer og lignende fra perioden 1999-2010 til Nanna Fischer. Dorit Hørlyck anførte, at notatet, der var udarbejdet af Lene Nielsen, skulle sammenholdes med mødereferater og mails, fordi visdomsbogen ikke var blevet tilrettet i takt med de forskellige meldinger efter opdagelsen af fejlen. I notatet hedder det:

”I perioden fra 1999-2003 fandtes i Indfødsretskontoret ingen vejledninger eller manualer internt til brug for sagsbehandlernes behandling af naturalisationssager.

Sagsbehandlerne blev orienteret om eventuelle nye sagsbehandlings tiltag o.lign ved sagsbehandlingsmøder. Sagsbehandlerne brugte således mødereferater herfra som en form for vejledning.

Ifølge AWL udfærdigede Frank Mathiesen i 2003 en vejledning/sagsbehandlermanual. Denne manual er ikke journaliseret og kun enkelte sagsbehandlere til stede i Indfødsretskontoret i dag ligger inde med enkelte løsark herfra. Ved

gennemgangen af disse ses spørgsmålet om statsløse og konventioner dog ikke berørt.

I februar 2005 fik Indfødsretskontoret sin første deciderede vejledning til sagsbehandlere i form af “Visdomsfanerne”. De er løbende blevet revideret frem til januar 2007. Visdomsfanerne forefindes alene som en pdf-fil. Den er ikke oprettet som en egentlig sag, og der findes endvidere ikke en form for opgørelse over, hvornår eventuelle rettelser har fundet sted. Flere jurister har i perioden fra 2005-2007 været ansvarlig for visdomsfanerne.

Af visdomsfanerne fra 2005-2007 bemærkes generelt, at der alene er et 8-årigt opholdskrav for statsløse. Der sondres ikke mellem om de er født i eller uden for Danmark, ligesom alder også er underordnet.

I forhold til § 17 bemærkes, at de statsløse skal være født i Danmark, at de skal være statsløse ved fødslen, at de skal have bopæl i Danmark og at de ikke må være over 18 på tidspunktet for lovens vedtagelse. Der stilles ikke krav om tidsbegrænset opholdstilladelse og danskkundskaber.

For så vidt angår de statsløse børn, der når at fylde 18 år inden lovens vedtagelse bemærkes, at disse skal opfylde de almindelige retningslinjer.

I forbindelse med Lean blev det i Indfødsretskontoret besluttet at oprette en særskilt sagsbehandlermanual og samtidig udskille visdomsfanerne til et juridisk fortolkningsbidrag til manualen.

De nye Visdomsfaner er løbende blevet opdateret i perioden fra april 2007, hvor de blev udskilt, og til i dag. Den er ligesom den oprindelige version ikke oprettet på en sag, ligesom der ikke er ført en form for opgørelse over, hvornår eventuelle rettelser og/eller tilføjelser har fundet sted. Der har også i denne periode været flere ansvarlige jurister for visdomsfanerne.

Af de nye faner fra 2007 og til i dag er det for § 17 børn ændret således, at disse børn skal opfylde sprogkravet og vandelskravet. Ellers ingen yderligere ændringer hertil.

I visdomsfanernes fane 9 under dispensation er der i 2010 indsat et afsnit særligt om statsløse mellem 18-21 år og med henvisning til Danmarks forpligtelser til at meddele statsborgerskab til statsløse personer i medfør af FN-konventionen af 30. august 1961 om begrænsning af statsløshed.

I samme periode, som de nye vidomsfaner blev til, fik sagsbehandlerne også en sagsbehandlermanual. Heller ikke denne manual er oprettet på en sag, men samtlige rettelser og/eller tilføjelser som løbende er kommet til, er noteret på daterede rettark.

Frem til 7. november 2008 var der alene henvisning til behandling af statsløse omfattet af § 17, mens der ikke var henvisning til statsløse omfattet af konventionen om begrænsning af statsløshed.

Den 7. november 2008 blev det i manualens fane 3, der vedrører en gennemgang af de forskellige betingelser for at opnå dansk indfødsret, under alle punkter indført sætningen:

“Særligt for så vidt angår statsløse født i Danmark, jf. fane 13”.

Fane 13 blev dog ikke frigivet på dette tidspunkt, da ministerens svar skulle afventes.

For så vidt angår § 17 børn blev der i manualen fra start og frem til den 15. april 2009 henvist til, at de skulle opfylde følgende:

bopælskrav

opholdskrav – 8 år – dog mulighed for dispensationsforelæggelse herfor

sprogkrav

Pr. 15. april 2009 blev kravene i manualen ændret således, at alene bopælskravet skulle være opfyldt.

Der tages forbehold for, at ovennævnte datoer er den dato, hvor det blev ændret i manualen. Beslutningen herom kan godt være foretaget noget forinden på et sagsbehandlermøde.

I april 2010 fik sagsbehandlerne fane 13 vedrørende de statsløse.

Udadtil har Indfødsretskontoret tillige lavet vejledninger.

For det første er der flere gange udsendt en politivejledning. Tilbage til juli 2000, som er den ældste gennemgåede vejledning, er der på intet tidspunkt over for politiet givet særskilt vejledning vedrørende de statsløse. Der henvises

dog til FN-konventionen af 1989 om barnets rettigheder, men alene i forhold til barnets ret til frit at udtrykke sig.

For det andet har Indfødsretskontoret også flere gange udsendt vejledning til statsamterne/statsforvaltningerne.

Kun i vejledningen af december 2000 gøres særskilt opmærksom på de statsløse. Her fremgår det direkte af afsnit 2.9.2:

“I visse tilfælde er Danmark forpligtet til at meddele statsborgerskab til statsløse personer i medfør af FN-konventionen af 30. august 1961 om begrænsning af statsløshed.

Forpligtelsen vedrører personer, som:

er født statsløse i Danmark og altid har været statsløse,

er fyldt 18 år, men ikke 21 år,

har haft bopæl i Danmark i de seneste 5 år eller i 10 år i alt,

ikke er idømt en fængselsstraf på 5 år eller derover.

Det vil således kunne forekomme, at Danmark er forpligtet til at meddele statsløse personer dansk statsborgerskab, selv om de ikke opfylder de almindelige betingelser i § 3.

Ad 3): Det afgørende er, om den pågældende har haft bopæl her i landet enten i de seneste 5 år eller i 10 år i alt. Der er her alene tale om et bopælskrav, og det vil således kunne forekomme, at kravet om bopæl i de seneste 5 år er opfyldt, selv om opholdskravet i § 3 ikke er opfyldt. Det skyldes, at ferierejser mv. fratrækkes opholdstiden, mens disse ikke fratrækkes bopælsperioden.

Ad 4): Registreringer i Det Centrale Kriminalregister vedrørende frihedsstraffe på under 5 år eller vedrørende andre (mildere) sanktioner bringer således ikke den pågældende uden for konventionens anvendelsesområde.

Hvis en erklærende ikke opfylder betingelserne i § 3, men dog opfylder samtlige betingelser efter konventionen, skal statsamtet afvise erklæringen efter § 3 og samtidig videresende sagen til Justitsministeriet. Den pågældende person vil herefter i stedet blive optaget på et lovforslag om indfødsrets meddelelse.

Det skal fremgå af statsamtets meddelelse til den pågældende om afgørelsen, at hans sag straks videresendes til Justitsministeriet med henblik på optagelse på næste mulige lovforslag om indfødsrets meddelelse. Det bør endvidere fremgå, at den pågældende skal betale et gebyr på 1.000 kr. i forbindelse med behandlingen af sagen som en naturalisationsansøgning. Beløbet opkræves af Indfødsretskontoret.

Hvis blot én af ovennævnte betingelser ikke er opfyldt, f.eks. hvis den pågældende er fyldt 21 år behandles sagen som andre erklæringssager, og erklæringen afvises.”

Der tages forbehold for, at der kan være vejledninger, hvis eksistens vi ikke kender til, da de kan være gået tabt ved skiftende sagsbehandlere samt måske aldrig være oprettet som sag.”

9.3.41 Mailveksling mellem integrationsminister Birthe Rønn Hornbech og embedsmænd den 15. til 17. februar 2011 i anledning af en artikel den 15. februar 2011 i Politiken

Politiken bragte den 15. februar 2013 en artikel med overskriften ”Ret til statsborgerskab var hemmelig for 460 unge”. Af artiklen fremgik, at der var 460 personer under 33 år, som er født statsløse i Danmark, og som har levet i uvidenhed om deres rettigheder. I anledning heraf skrev Nanna Fischer samme dag kl. 11.38 i en mail til Claes Nilas og Christian Lützen:

”Dette tal er noget højere end de 78 personer, som vi i undersøgelsen indstiller til skal kontaktes mhp. at vejlede dem om deres rettighederne i henhold til FN-konventionerne. Dette skyldes, at Kim har resolveret, at vi kun skal tage de personer med, som i dag ikke længere har mulighed for at søge efter de to konventioner, fordi de er blevet for gamle, samt dem, som fortsat er omfattet af 61-konventionen (18-20 år), men som tidl. kan være givet en fejlvejledning. Dvs. at gruppen af personer, som fortsat kan søge efter børnekonventionen – til forskel fra politikens tal – ikke er medtaget med den begrundelse, at de jo har kunnet læse om deres rettigheder i cirkulæreskrivelsens § 17.

Spørgsmålet er dog – ikke mindst i lyset af politikens artikel – om det er hensigtsmæssigt at forskelsbehandle i forhold til de to konventioner/persongrupper. Personer, der er i dag er omfattet af børnekonventionen, kan jo også have fået en forkert vejledning. Tallet bliver dog så noget højere (politikens tal er iøv. ikke helt præcist). Alternativt kan man overveje at begrænse tallet til de personer, som ikke længere har mulighed for at søge, dvs. ca. 28.”

Claes Nilas svarede kl. 19.01:

”Vi skal være 100 pct ærlige og vurdere ALLE relevante muligheder med pro and cons på mavebæltet til ministeren.”

I en mail samme dag kl. 21.20 til Christian Lützen og Anne Thorsen anmodede Birthe Rønn Hornbech om en forklaring på, at TV-avisens tal om statsløse palæstinensere ikke svarede til dem, som hun havde fået. Hun anførte videre i mailen:

”Jeg bliver mere og mere utryg ved om, man virkelig har fundet alle dem, jeg har bedt om.

Jeg gentager. Jeg ønsker tallet på samtlige, der er eller har været berettiget eller i øjeblikket kan søge om statsborgerskab.”

Birthe Rønn Hornbechs mail gav anledning til bl.a. mailudvekslinger mellem Christian Lützen, Claes Nilas og Nanna Fischer, og Claes Nilas orienterede ved mail kl. 23.07 Christian Lützen og Nanna Fischer om, at de måtte forklare tallene for Birthe Rønn Hornbech næste dag. Christian Lützen svarede i en mail kl. 23.10:

”Ministerens sidste sætning må vel forstås derhen, at alle – også de, der fortsat kan søge efter børnekonventionen – skal medtages.

Vi må vel forklare ministeren, at det er meget omfattende. Og at man også kan vælge at begrænse sig til de 28 personer, der ikke længere har mulighed for at søge.”

Efter drøftelse pr. mail med Claes Nilas, som tilsluttede sig, at der også skulle skrives til børn, der stadig kunne søge efter børnekonventionen, skrev Christian Lützen kl. 23.31 til Birthe Rønn Hornbech med kopi til Claes Nilas:

”Efter aftale med Claes får du hermed en foreløbig note om de forskellige tal vedrørende statsløse.

Politiken skriver d.d., at der er 460 personer under 33, som er født statsløse i Danmark, og som har levet i uvidenhed om deres rettigheder.

Dette tal er noget højere end de 78 personer, som vi i undersøgelsen indstiller skal kontaktes mhp. at vejlede dem om deres rettigheder i henhold til FN-konventionerne. Antallet af personer, som ikke længere har mulighed for at søge, er ca. 28. Vi har derudover taget de personer med, som fortsat er omfattet af

61-konventionen (18-20 år), men som tidligere kan være givet en fejlvejledning.

Forskellen til Politikens tal er begrundet i, at gruppen af personer, som fortsat kan søge efter børnekonventionen, ikke er medtaget, med den begrundelse, at de har kunnet læse om deres rettigheder i cirkulæreskrivelsens § 17.”

Birthe Rønn Hornbech svarede hertil i en mail af 16. februar 2011 kl. 00.38:

”Det har jeg intet hørt om før. Jeg har snart lyst til at bede om en advokatundersøgelse i ministeriet.

Der ønskes notat om, hvorfor børnene ikke er medtaget. De skal medtages. Basta.”

I en mail samme dag kl. 6.45 skrev Birthe Rønn Hornbech til Claes Nilas og Christian Lützen:

”Der udbedes omgående et nyt notat om statsløse. Det gamle skrottes. Det var i strid med sandheden.

Og jeg gentager for 117 gang, at alle skal med, der efter de to konventioner, har været, er og bliver berettiget til statsborgerskab.

Det er helt ødelæggende for min tillid til embedsværket, at tallet stiger for hver gang jeg spørger, og at medierne bringer helt andre og større tal, end de, der fremgår af notatet.

Der har været benspænd lige fra den første dag, jeg hørte om denne sag, og jeg er blevet ført bag lyset den ene gang efter den anden.

Nu er det sidste gang, at jeg på egen hånd beder om de sande tal og en korrekt tidsplan.

Ellers må jeg konstatere, at ministeriet ikke vil overholde konventionerne. Og så er det en undersøgelseskommission, tjenestligt forhør m.v.

Det er tillidsbrud ud over alle grænser.

Jeg minder desuden om, at Dorit med eller uden bisidder snarest skal afgive en udtalelse om, hvad hun har foretaget i denne sag og hvordan hun helt præcis

blev opmærksom på fejlen og hvad hun inden havde gjort for at overholde konventionerne.

Endelig er jeg jo nødt til at bede om en forsikring om, at det er undersøgt, at der ikke er andre fejl i indfødsretskontoret. Det bedes Dorit også forsikre.

Det siger sig selv, at jeg i denne sag må gå til statsministeren, hvis embedsværket fortsat modarbejder mit forsøg på at genoprette lovlige tilstande.”

Christian Lützen svarede samme dag kl. 10.01 i en mail Birthe Rønn Hornbech med kopi til Claes Nilas:

”Der udarbejdes et nyt undersøgelsesnotat. Alt gennemgås grundigt. Spørgsmål om eventuel erstatningspligt undersøges. Du får en redegørelse for forløbet fra Indfødsretskontoret.

Målet er at det hele er klar til dig – og til eventuel drøftelse – primo næste uge.”

Hvortil Birthe Rønn Hornbech svarede samme dag kl. 22.09:

”Det er totalt uholdbart som tiden går.

Der er jo overhovedet ikke talt om hvordan jeg vil ha konventionerne fortolket og så går der en uge igen igen.

At være minister er en ren enmandshær.”

Ved mail af 16. februar 2011 kl. 18.14 sendte Nanna Fischer et ”Notat vedrørende statsløse personer, som er født i Danmark, pr. 1. januar 2011” til Claes Nilas med kopi til bl.a. Christian Lützen og Anne Thorsen. Notatet, der tidligere havde været forelagt i udkast for Claes Nilas, indeholdt bl.a. et afsnit med en uddybende forklaring på, hvorfor der tidligere var nævnt 78 personer, som kunne overvejes kontakten. Notatet forklarede videre, hvorfor der var forskel på de tal om antallet af statsløse født i Danmark, som var oplyst i Politiken, og Integrationsministeriets tal. Det fremgik af notatet, at hvor Politikens tal formentlig var baseret på de 0-32-årige, var ministeriets tal baseret på de 0-37-årige. Notatet angav 466 personer, hvoraf de 388 var 0-17 år, 50 var 18-20 år og 28 var 21-37 år.

Christian Lützen videresendte efter aftale med Claes Nilas ved mail af 16. februar 2011 kl. 21.24 notatet til Birthe Rønn Hornbech. Claes Nilas fik kopi af mailen.

Birthe Rønn Hornbech svarede i mail af 16. februar 2011 kl. 21.47 Christian Lützen:

”Det er fanme et uhyggeligt tyranni, at en minister ikke kan få tal uden at krybe for dep. Chefen.

Hvornår kommer der et beslutningsgrundlag og notat og lovforslag om indfødsretsmeddelelse

Sagen ligger helt brak og det er aldeles uacceptabelt”

Christian Lützen svarede ved mail kl. 21.51:

”det skal jo lige skrives, regnes, valideres. Der må ikke være fejl. Jeg regner med at det hele er på plads primo næste uge.”

Birthe Rønn Hornbech svarede ved mail kl. 22.13:

”Der er jo overhovedet ikke talt om fortolkning af konventionerne – det hele trækker ud og trækker ud

Ikke mærkeligt, at vi mistænkeliggøres

Regn ikke med at jeg bliver ved med at dække over den sag!”

I anledning af at Thomas Bille Winkel i en mail til Birthe Rønn Hornbech havde oplyst, at en journalist fra Ritzau ønskede hendes kommentar, skrev Birthe Rønn Hornbech den 17. februar 2011 kl. 10.02 i en mail til Thomas Bille Winkel med kopi til Claes Nilas, at hun havde svaret Ritzau en gang, og at dette måtte være nok. Endvidere skrev hun:

”Arbejdet i ministeriet synes at være gået aldeles i stå. Så det er klart, at den kritik jeg havde forsøgt at undgå og den indblanding fra stm. Og andre jeg havde forsøgt at undgå var til ingen verdens nytte. Jeg kan jo ikke blive ved med at sige, at vi arbejder, når alt ligger brak og ingen foretager sig noget, og man ikke kan få fat i nogen og i øvrigt ikke kan få nogen hjælp overhovedet.”

Claes Nilas svarede i mail samme dag kl. 10.19:

”Intet er gået i stå. Der arbejdes hårdt på alle de bestillinger, huset har fået. Hvis du har brug for noget hastende inden da, vil Thomas, Christian og Nanna naturligvis hjælpe dig umiddelbart.”

9.3.42 Mail af 17. februar 2011 fra integrationsminister Birthe Rønn Hornbech til Claes Nilas, Kim Lunding og Christian Lützen om fortolkningen af Danmarks forpligtelser efter konventionerne

Ved mail af 17. februar 2011 kl. 10.48 sendt til Claes Nilas, Kim Lunding og Christian Lützen gav Birthe Rønn Hornbech udtryk for, hvordan man burde forholde sig til nogle konkrete problemstillinger i forhold til konventionerne, ligesom hun rejste nogle spørgsmål. I mailen hedder det:

”Kære Kim og Nanna m.fl.

Idet jeg henviser til tidl. Notater skal jeg anmode om at retningslinjerne indeholder følgende

STATSLØSE

Opholdstid. 5 år inden stb. er for stramt. Kom med en indstilling, så det i hvert fald er mulig at blive udstationeret et eller to år.

Bopæl ansøgningstidspkt.

Ja, man skal have fast bopæl i landet. De sidste to år forekommer rimeligt, som definition af fast bopæl. Men på en eller anden måde må der vel tages hensyn til ansatte på ambassader, selvom det nok mere er af teoretisk interesse.

Ansøgning. Både statsløse og børn. Fremtid, Ja, der skal søges. Ingen automatik.

Erklæringer. Statsløse

1. Erklæring om at der ikke er begået kriminalitet som omtalt i konv. Altså erklæring om ingen straf over 5 år og ingen funder skyldig efter statsforbr. Vi kan jo ikke skrive kap. 12 og 13. Det skal være folkeligt og afgrænset klart og kort evt. ved henvisning til 12 og 13.

Sanktion. Hvis erklæringen har urigtigt indhold, har man ikke ret til statsborgersk. Efter konventionen.

Altså inddragelse. Jeg mener ikke man kan idømme straf for urigtigt indhold. Det er jo selvinkriminering og inddragelse må være tilstrækkeligt.

2. Loyalitetserklæring. Ja for synets skyld. Men det er mere et spejderløfte.

Sanktion. Hvis man ikke skriver under ingen statsbg Sk. Men senere kan erklæringen ikke bruges til noget.

Spejderløfte.

Børn

Der er ikke rigtig krav i konventionen?

Erklæringer- tror ikke på det. Der er jo ingen kriminalistetskrav og det med loyalitet er kun et spejderløfte og svært at afkræve børn.

Proces. Det pålægges politiet, at konstatere om ansøgere er statsløse. Børn og voksen. Samtlige statsløse skal derefter indsendes og behandles fremover af Indf. kt.

PERSONLIG HENVENDELSE

BØRN 1-18 ÅR Vejledning om krav og proces.

18-21 år vejledning om krav og proces med frist for de, der nærmer sig 21 år.

Fristen SKAL VÆRE SOM ANDRE STEDER I KONVENTIONEN, I ÅR s slipper vi for vrøvl

Dem over 21 år. Vejledning om krav og proces med frist på 1 år

Konv om statsborgerskab

Som jeg ser det har konv. om statsborgersk. ingen selvst. betydning for statsløse født her i landet??

FORSKRIFTER

Der må skelnes mellem vejledning til borgerne, der skal kunne læses og forstås og interne forskrifter.

Det forekommer på et alt for lavt niveau at kalde retningslinier for myndigheden cirkulæreskrivelse.

Der skal i forskriften være henvist til faste lovbemærkninger, så der sikres en kobling!!!!!!!!!!!!!!

Endemålet må være, at relevante bestemmelser i konv. I vor fortolkning skrives ind i lovteksten.

Cirkulæreskrivelse er utilstrækkeligt og ikke smukt. Find på en mellemting mellem lov og cirkulæreskrivelse og som sagt med kobling til fremtidige lovforslag.

At ændre loven finder jeg ikke er i overensstemmelse med aftalen med DF. Så snart Krarup ophæver denne, ønsker jeg konv. S regler klart i loven som klare retsregler mht. opholdsstid m.v.

JEG MANGLER FORTSAT NOTAT OM ERSTATNING OG INDSTILLING OM, HVORDAN VI TAKLER DEN DEL AF SAGEN.

JEG MANGLER OGSÅ SVAR TIL FOLKETINGSSPM:
HVORDAN OPSTOD FEJLEN

HVAD ER DER GJORT FOR I FREMTIDEN AT SIKRE MOD DEN SLAGS FEJL. OMORGANISERING ÆNDRERE PROCEDURER OSV. FORSKRIFTER ALENE GØR DET IKKE.

Jeg tænker videre i weekenden men er utålmodig efter at se et resultat. Jeg bliver belejret af alle medier og om et øjeblik vil vi gennem statsministeren og egen ordførere fremstå som dem der smøler og ikke gør, som jeg har lovet. Ærgerligt.”

Kirsa Reinholdt har foreholdt mailen forklaret, at

”kontoret også her var hægtet af forstået på den måde, at hverken Dorit Hørlyck eller vidnet var involveret på dette tidspunkt. Forespurgt hvornår det blev klaret, forklarede vidnet, at hun ikke husker, hvornår hjemmesiden blev rettet til. Det var måske i begyndelsen af marts 2011. Det kom til at hænge sammen med, at de nu skulle undersøge erklæringerne, men før de var helt færdige med erklæringerne i forhold til børnene, skulle de have afklaret, om de egentlig kunne stille vandelskravet efter 1961-konventionen over for børn. Det var også en proces, som Nanna Fischer og Kim Lunding var ansvarlige for. Forespurgt om hvad baggrunden var for det ”kommunikationsbreak”, forklarede vidnet, at det nok primært er ministeren, der kan forklare det. Set fra kontorets synsvinkel virkede det som om, at hele statsløseproblematikken var kontorets

sag og ikke ministeriets sag. Da ministeren blev gjort opmærksom på sagen i januar 2011, virkede det som om, at hun ikke var opmærksom på hele forløbet fra 2008 til 2010. I hvert fald var ministerens første udmelding til pressen i P1 Orientering den 14. januar 2011, at hun ikke vidste, hvad sagen drejede sig om, og hvad kontoret havde foretaget sig. Det var lidt chokerende at høre, når ministeren havde været involveret i hele sagen. Derfor lavede de den korte faktuelle redegørelse for hele sagsforløbet og vedlagde alle mavebælterne fra 2008 til 2010, så hun havde hele materialet. Fra det tidspunkt var der nogle mavebælter, nogle notater, som de lavede i kontoret, fordi det var deres opgave, men hvor de manglede nogle tilbagemeldinger, og på mange af spørgsmålene var det Nanna Fischer, der tog over. Udover at hun lavede den interne undersøgelse, blev hun også bedt om at undersøge nogle yderligere ting. Forespurgt om det var udtryk for, at ministeren ikke ville bruge kontoret, forklarede vidnet, at det var udtryk for, at ministeren ønskede, at det kørte uden for kontoret. Nu hvor der med ministerens egne ord ”skulle rettes op på sagen”. Den interne undersøgelse blev meldt ud den 14. januar 2011, hvor der var et papir om, hvad der ville blive undersøgt.” [12. april 2013, side 721-722]

I perioden 17.-20. februar 2011 fortsatte arbejdet med at revidere undersøgelsen, undersøge retningslinjer, udarbejde brev til vejledning af statsløse født i Danmark, der kunne være vejledt forkert, udarbejde udkast til bemærkninger til lovforslag, hjemmesidetekst, instruks til politi, spørgsmålet om erstatning, bestemmelse i cirkulæreskrivelse mv. I samme periode arbejdede Indfødsretskontoret bl.a. med at gennemgå alle sager med ansøgninger indgivet af statsløse født i Danmark til brug for undersøgelsen. Nanna Fischer orienterede ved mail af 18. februar 2011 Claes Nilas om status. I mailen, der også var sendt til Christian Lützen, hedder det:

”Jeg vedhæfter en række dokumenter vedrørende sagen om fejlbehandling af statsløse personer født i Danmark.

Dokumenterne ligger desuden i en printet udgave på Christian Lützen’s kontor.

Der vedhæftes:

Udkast til mavebælte til ministeren til brug for forelæggelse af dokumenterne. Der er tale om et råudkast, da jeg ikke er sikker på, om du ønsker en sædvanlig forelæggelse af alle dokumenterne for ministeren, og hvordan sagen i så fald skal fremstilles. Men jeg har gjort et forsøg, som jeg gerne arbejder videre med. I mavebæltet oplistede de dokumenter, som ministeren skal godkende:

1. Revideret notat om undersøgelse af sagen (4. udgave). Dette er den tidligere forelagte 3. udgave af undersøgelsen med markerede ændringer. Ændringerne er bl.a. foretaget på baggrund af ministerens interne bemærkninger, presseudtalelse mv. Endvidere er ændringerne foretaget som følge af, at Indfødsretskontoret har fået gravet et par spadestik dybere i sagen. De har i den forbindelse bl.a. fundet frem til, at fejlbehandlingen blev opdaget i februar og ikke april 2008, samt at der faktisk har været interne retningslinjer fsva. FN's Børnekonvention i 2005-7 (vedlagt i kopi til Christian). Kontoret har tidligere oplyst, at der ikke tidligere har været udarbejdet interne retningslinjer om konventionerne. Endvidere har kontoret først i sidste uge undersøgt mails rundsendt i kontoret gennem årene. Det er i den forbindelse kommet frem, at fejlen som nævnt opdages i februar 2008. Noget andet er, at det er min forståelse, at der i perioden fra fejlen opdages har været tale om en uensartet praksis for behandling af sager om statsløse personer født i Danmark, idet udmeldingerne fra ledelsen ikke har været entydige. Dette forhold har jeg dog ikke afspejlet i undersøgelsen. Kontoret er desuden p.t. i færd med at undersøge samtlige sager vedrørende personer født statsløse i Danmark, hvor der kan være stillet almindelige betingelser overfor statsløse personer, dvs. også sager, hvor der tidligere er meddelt indfødsret (tidligere er kun afslagene undersøgt, idet man fandt det for ressourcekrævende at åbne de øvrige sager også). Jeg håber ikke, at denne undersøgelse resulterer i ændringer i nærværende undersøgelses afsnit 2-3 om tal. Endelig skal du bemærke, at jeg som noget nyt i undersøgelsens afsnit 4 har præciseret, hvornår ministeren forelægges sagen første gang.
2. Notat om undersøgelse af sagen til brug for eventuel offentliggørelse. Der er tale om en forkortet udgave af den egentlige undersøgelse (omkring 10 sider kortere). Desuden har jeg forsøgt at gøre sproget lidt mere læsevenligt, og det er også i forbindelse med denne udgave af undersøgelsen, at KØ har lavet et nyt og meget pædagogisk afsnit om statistik, som jeg også har valgt at anvende i selve undersøgelsen.
3. Baggrundsnotat til Statsministeriet. Her har jeg ikke skrevet noget om tidspunktet for opdagelsen af fejlen og baggrunden i øvrigt.
4. Udkast til lovbemærkninger. Her har jeg heller ikke skrevet noget om tidspunktet for opdagelsen af fejlen, men dog forsøgt kortfattet at redegøre for baggrunden. Vi skal mand/tirsd have klarhed over tidsrammen for fremsættelse af loven, herunder hvor hurtigt PET kan undersøge de optagne, jf. mit afsnit herom i vedhæftede mavebælte til ministeren.
5. Notat om mulige erstatningskrav. Bemærk, at så snart ministeren har godkendt indstillingen, vil Kammeradvokaten blive kontaktet.
6. Notat om de nordiske landes gennemførelse. Bemærk, at ingen af landene har gennemført konventionen om begrænsning af statsløshed korrekt.

7. Udkast til revideret ansøgningsskema. Bemærk, at de statsløse nu gives en meget fremtrædende rolle i skemaet, men at dette vurderes nødvendigt som følge af den fokus, som sagen har fået.

Fsva. brevet til de 466 personer, som kan have fået en forkert vejledning, overvejer CPR-kontoret pt., om de har mulighed for at stå for udsendelsen. Dette ligger nemlig ikke inden for deres sædvanlige servicefunktion. Jeg går ud fra, at vi kan forelægge dig et udkast til brev mandag/tirs, og at vi i den forbindelse tillige har et svar fra CPR.

DF er jo åbenlyst utilfredse med, at alle disse personer skal kontaktes, men jeg går ud fra, at ministeren med sin udmelding i dag i pressen må siges at have truffet beslutningen uden om dem. Jeg mener dog fortsat, at der vil være behov for en form for orientering af ordførerne om brevets udsendelse, hvis det skal gå så stærkt, som ministeren ønsker.

På Christians kontor ligger desuden forskellige kopier af relevante konventioner, love, lovbemærkninger m.v. Jeg har ikke vedlagt kopier af relevante mavebælter, idet jeg kan forstå, at Dorit har givet dig disse med sin interne redegørelse.

Hvad mangler?

- Reviderede retningslinjer til kontorets sagsbehandling (forelægges så snart ministeren har resolveret på ovennævnte). Kan forelægges tirs/ons
- Revideret hjemmesidetekst og instruks til politiet (afventer også ministerens resolution på ovennævnte). Kan forelægges tirs/ons
- CPR-brev (forelægges som nævnt mand/tirs) + evt. orienteringsbrev af ordførerne
- Fastlæggelse af tidsramme for fremsættelse af det kommende lovforslag om indfødsrets meddelelse, herunder stillingtagen til PET-spørgsmål (forelægges samtidig med CPR-brevet mand/tirs)
- Kontakt til kammeradvokat vedr. mulige erstatningskrav (afventer ministerens resolution)”

9.3.43 Spørgsmål af 21., 22. og 24. februar 2011 samt 3. marts 2011 til integrationsminister Birthe Rønn Hornbech fra Folketingets Indfødsretsudvalg

Folketingets Indfødsretsudvalg stillede efter anmodning fra Hanne Agersnap (SF), Lennart Damsbo-Andersen (S), Astrid Krag (SF) og Johanne Schmidt-Nielsen (EL)

den 21., 22. og 24. februar 2011 og den 3. marts 2011 en lang række spørgsmål til integrationsministeren. Spørgsmålene var i vidt omfang gentagelse eller uddybninger af tidligere spørgsmål. Der blev også stillet spørgsmål angående tidligere ministre med ansvar for indfødsret, ligesom der blev stillet spørgsmål angående, hvilke ansøgninger fra statsløse der havde været forelagt Folketingets Indfødsretsudvalg.

9.3.44 Mail af 20. februar 2011 fra Nanna Fischer til Dorit Hørlyck og Kirsas Reinholt med baggrundnotat af 18. februar 2011 til Statsministeriet

Nanna Fischer sendte den 20. februar 2011 kl. 19.55 et baggrundnotat til Statsministeriet om sagen til Dorit Hørlyck og Kirsas Reinholt.

I notatet, der var dateret den 18. februar 2011, hedder det:

”Baggrundnotat til Statsministeriet vedrørende sagen om fejlbehandling af ansøgninger om indfødsret fra statsløse personer født i Danmark

Baggrund

FN's konvention af 30. august 1961 om begrænsning af statsløshed og FN's konvention af 20. november 1989 om barnets rettigheder, som Danmark begge har tiltrådt, giver under visse betingelser statsløse personer født i Danmark ret til at blive optaget på et lovforslag om indfødsrets meddelelse (med henblik på at opnå dansk statsborgerskab), uanset om de pågældende opfylder de almindelige betingelser for at opnå statsborgerskab.

Integrationsministeriet har konstateret, at ministeriets Indfødsretskontor ved en beklagelig fejl siden 2004 har meddelt afslag på dansk indfødsret til en række personer omfattet af FN's konvention om begrænsning af statsløshed og FN's Børnekonvention, da de pågældende ikke opfyldte de almindelige retningslinjer for at opnå statsborgerskab.

De pågældende personer skulle retteligt have været optaget på et lovforslag om indfødsret meddelelse, uanset om de opfyldte de almindelige betingelser herfor.

Ministeriet orienterer i januar 2010 Folketingets Indfødsretsudvalg om den beklagelige fejlbehandling af sagerne.

Ministeriet genoptager herefter i februar 2010 de sager, hvor ministeriet tidligere ved en fejl har meddelt afslag på indfødsret. Størstedelen af de pågældende

personer opnår herefter dansk indfødsret ved en lov om indfødsrets meddelelse fra december 2010. De resterende personer har enten opnået indfødsret ved tidligere love eller er givet mulighed for at blive optaget på et kommende lovforslag.

Med det formål at sikre, at der er ryddet helt op i forhold til denne fejlbehandling af ansøgninger om indfødsret fra statsløse personer født i Danmark, og at sikre at alle statsløse får den retsstilling, som de har krav på efter de to konventioner, har Integrationsministeriet iværksat en undersøgelse af sagen.

Denne undersøgelse vil blive afsluttet snarest muligt.

Hvad er der i øvrigt gjort for at rette op på fejlen?

Udover at ministeriet i februar 2010 genoptager alle de sager, hvor ministeriet tidligere ved en fejl har meddelt afslag på indfødsret, har ministeriet som nævnt iværksat en undersøgelse af hele sagen. I den forbindelse er samtlige ansøgninger om indfødsret indgivet fra personer omfattet af de to konventioner undersøgt, og det er sikret, at de pågældende enten er meddelt dansk indfødsret, eller at de er optaget eller gives mulighed for at blive optaget på et kommende lovforslag om indfødsrets meddelelse i overensstemmelse med konventionerne.

Ifølge Danmarks Statistik er der omkring 466 statsløse personer mellem 0 og 37 år, som er født i Danmark. Disse personer kan have modtaget en forkert vejledning om deres rettigheder i henhold til de to konventioner. De pågældende vil derfor hurtigst muligt blive kontaktet med henblik på at sikre, at de er vejledt korrekt om deres eksisterende rettigheder efter konventionerne.

Ud af de 466 personer har 28 personer grundet deres alder ikke længere mulighed for at søge om indfødsret efter konventionerne. De pågældende vil derfor hurtigst muligt få tilbud om inden for en given frist at blive optaget på et lovforslag om indfødsrets meddelelse, uden at skulle opfylde de almindelige betingelser herfor, det vil sige i overensstemmelse med konventionerne.

Hvad gøres der fremadrettet for at sikre fuld efterlevelse af de to konventioner?

I den undersøgelse, som ministeriet har iværksat, oplystes en lang række tiltag, som skal sikre, at der for fremtiden sker fuld efterlevelse af de to konventioner.

Der er bl.a. udarbejdet særlige interne retningslinjer til brug for Indfødsrets-kontorets behandling af sager om statsløse personer, og der er iværksat udarbej-delse af nye instruktioner til brug for politiets modtagelse af ansøgninger om indfødsret samt vejledning af ansøgere.

Der vil blive indføjet en vejledning om de særlige rettigheder, der gælder for personer født statsløse i Danmark i ansøgningskemaet om indfødsret.

Endvidere er ministeriet i færd med at undersøge, om der i Indfødsretskonto-rets elektroniske sagsbehandlingssystem kan indlægges en mekanisme, således at sagsbehandlerne automatisk gøres opmærksomme på, at de behandler en sag vedrørende en person født statsløs i Danmark.

Endvidere er Integrationsministeriets hjemmeside tilføjet et afsnit om de særlige rettigheder, som personer omfattet af de to konventioner har krav på.

Ministeriet vil således efter forudgående orientering af Folketingets Indføds-retsudvalg optage personer omfattet af konventionerne på et lovforslag om indfødsrets meddelelse i overensstemmelse med konventionerne. Integrations- ministeriet vil desuden fremover i fortrolig form orientere udvalget forud for optagelse af personer omfattet af konventionerne på et lovforslag om indføds-rets meddelelse.

Hermed sikres det, at ministeriet for fremtiden behandler ansøgninger om indfødsret fra statsløse personer født i Danmark i fuld overensstemmelse med konventionerne.”

Lars Løkke Rasmussen har foreholdt baggrundsnotatet forklaret, at

”notatet ikke har fanget hans opmærksomhed. Forespurgt om han har set no- get i Statsministeriet, som lignede det, forklarede vidnet, at han ikke kan huske dette notat, men når han skimmer det, kan han se, at det indholdsmæssigt matcher det presseberedskab, der var udarbejdet til tirsdagspressemødet den 22. februar 2011.” [29. maj 2013, side 1074]

9.3.45 Mavebælte af 22. februar 2011 til integrationsminister Birthe Rønn Hornbech vedrørende breve til statsløse født i Danmark, der kunne have fået forkert vejledning

Dorit Hørlyck sendte den 21. februar 2011 kl. 12.16 en mail til Indfødsretskonto-rets medarbejdere, hvor hun oplyste, at Indfødsretskontoret fik mange henvendelser

fra statsløse født i Danmark og statsløse født uden for Danmark, som oplyste, at de havde hørt, at Integrationsministeriet ville sende et brev til de statsløse. I mailen skrev hun videre, at medarbejderne, når de blev stillet sådanne spørgsmål, skulle svare, at det var rigtigt, at Birthe Rønn Hornbech havde tilkendegivet, at der ville blive udsendt et sådant brev til statsløse født i Danmark. Medarbejderne skulle huske at vejlede om, at det var en forudsætning, at pågældende var født statsløs i Danmark. De kunne endvidere oplyse, at det endnu ikke var afklaret, hvornår brevet ville blive udsendt, men at det ville ske inden for den nærmeste fremtid.

Birthe Rønn Hornbech fik ved mavebælte af 22. februar 2011, der var påført Kirså Reinholts, Dorit Hørlycks og Nanna Fischers initialer og signeret af Claes Nilas, forelagt udkast til brev til de omkring 466 statsløse, som kunne have fået forkert behandling/vejledning om deres rettigheder efter 1961-konventionen eller børnekonventionen. Det fremgår af mavebæltet, at brevet også ville blive udsendt til ansøgere, der allerede måtte være optaget på det lovforslag om indfødsrets meddelelse, der var under forberedelse eller ville blive det på det næste, og at disse ansøgere ville blive vejledt om, at de kunne se bort fra brevet. I mavebæltet blev det indstillet, at personer, der kunne godtgøre, at de var flyttet ud af Danmark som følge af, at de havde modtaget forkert vejledning om deres rettigheder, efter en konkret vurdering kunne optages på et lovforslag om indfødsrets meddelelse, uanset at de ikke opfyldte kravet om bopæl i Danmark. Mavebæltet indeholdt endelig oplysning om, at CPR-kontoret på baggrund et udtræk over adresser på de pågældende foretaget den 28. februar 2011 ville sende labels med navne og adresser til et konsulentfirma med henblik på pakning og udsendelse af brevene.

Birthe Rønn Hornbech signerede mavebæltet den 23. februar 2011 og anførte ”Der afgår ikke breve før alle retningslinier er udformet og der kan ikke henvises til at ringe til Indfødsrets kt. før ”pakken” er færdig og forskrifterne er gennemgået med Indfødsretskt.” Ud for afsnittet om vejledningen til personer, der var flyttet ud af Danmark, havde Birthe Rønn Hornbech anført ”JA”.

Af en påtegning på udkastet til brev fremgik, at Birthe Rønn Hornbech ikke ønskede, at ansøgninger om indfødsret skulle indleveres til politiet.

9.3.46 Statsminister Lars Løkke Rasmussens pressemøde den 22. februar 2011

Astrid Krag (SF) stillede den 11. januar 2011 spørgsmål nr. S 854 til statsministeren, jf. afsnit 9.3.17. Integrationsministeriet udarbejdede derfor den 11. januar 2011 et presseberedskab til brug for statsministerens pressemøde samme dag. Integrationsministeriet udarbejdede senere et bidrag til statsministerens besvarelse af Astrid Krags spørgsmål.

I tiden frem til samrådet i Indfødsretsudvalget den 9. februar 2011 fortsatte Information – suppleret af enkelte artikler i andre landsdækkende dagblade – med at skrive om sagen. Efter samrådet voksede omtalen af sagen i såvel elektroniske medier som dagblade betydeligt, og i artikler blev sagen sammenlignet med Tamilsagen.

Omtalen af sagen i medierne fortsatte, og den 21. februar 2011 sendte Christian Lützen et presseberedskab vedrørende sagen til Statsministeriet til brug for statsministerens tirsdags-pressemøde den 22. februar 2011. Presseberedskabet var således:

”Beredskab vedrørende sagen om fejlbehandling af ansøgninger om indfødsret fra statsløse personer født i Danmark

- Jeg forstår, at Integrationsministeriet har konstateret, at der ved en fejl er givet afslag på dansk indfødsret til en række statsløse personer, der er født her i landet.
- Det er en fejl, som integrationsministeren har beklaget, og som ministeren har orienteret Folketinget om.
- Før jul fik en række statsløse statsborgerskab. Desuden vil en række statsløse få statsborgerskab på det næste lovforslag.
- Integrationsministeren har endvidere oplyst, at alle statsløse født i Danmark, der har mulighed for at få statsborgerskab, vil få et personligt brev om, hvordan de skal forholde sig.
- Endelig vil der blive udarbejdet nye forskrifter, der sikrer, at konventionerne bliver overholdt.

Baggrund

Integrationsministeriet har konstateret, at ministeriets Indfødsretskontor ved en beklagelig fejl har meddelt afslag på dansk indfødsret til en række personer omfattet af FN's konvention om begrænsning af statsløshed og FN's Børnekonvention, da de pågældende ikke opfyldte de almindelige retningslinjer for at opnå statsborgerskab. De pågældende personer skulle rettelig have været optaget på et lovforslag om indfødsret meddelelse, uanset om de opfyldte de almindelige betingelser herfor.

Der iværksættes en række tiltag, som skal sikre, at der for fremtiden sker fuld efterlevelse af de to konventioner, herunder udarbejdelse af interne retningslinjer, instruktioner til politiet, vejledninger samt ajourføring af Integrationsministeriets hjemmeside, ligesom ministeriet fremover i fortrolig form vil orientere Indfødsretsudvalget forud for optagelse af personer omfattet af konventionerne på et lovforslag om indfødsrets meddelelse.

Hermed sikres det, at ministeriet for fremtiden behandler ansøgninger om indfødsret fra statsløse personer født i Danmark i fuld overensstemmelse med konventionerne.

FN's konvention af 30. august 1961 om begrænsning af statsløshed og FN's konvention af 20. november 1989 om barnets rettigheder, som Danmark begge har tiltrådt, giver under visse betingelser statsløse personer født i Danmark ret til at blive optaget på et lovforslag om indfødsrets meddelelse (med henblik på at opnå dansk statsborgerskab), uanset om de pågældende opfylder de almindelige betingelser for at opnå statsborgerskab.

Ved en beklagelig fejl er der ikke taget højde for de ændringer af indfødsretsloven i henholdsvis 1999 og 2004, hvor mulighederne for at afgive erklæring om dansk indfødsret i overensstemmelse med FN's konvention om begrænsning af statsløshed og FN's Børnekonvention hos statsamtterne blev begrænset. Integrationsministeriets Indfødsretskontor har derfor ved en beklagelig fejl siden 2004 meddelt afslag på dansk indfødsret til en række personer omfattet af de to konventioner, da de pågældende ikke opfyldte de almindelige retningslinjer for at opnå statsborgerskab.

Ministeriet orienterede i januar 2010 Folketingets Indfødsretsudvalg om den beklagelige fejlbehandling af sagerne.

Ministeriet genoptog herefter i februar 2010 de sager, hvor ministeriet tidligere ved en fejl har meddelt afslag på indfødsret. Størstedelen af de pågældende personer opnåede herefter dansk indfødsret ved en lov om indfødsrets meddelelse fra december 2010. De resterende personer har enten opnået indfødsret ved tidligere love eller er givet mulighed for at blive optaget på et kommende lovforslag.

Ministeriet har derudover undersøgt samtlige ansøgninger om indfødsret indgivet fra personer omfattet af de to konventioner, og det er sikret, at de pågældende enten er meddelt dansk indfødsret, eller at de er optaget eller gives mulighed for at blive optaget på et kommende lovforslag om indfødsrets meddelelse i overensstemmelse med konventionerne.

Ifølge Danmarks Statistik er der omkring 466 statsløse personer mellem 0 og 37 år, som er født i Danmark. Disse personer *kan* have modtaget en forkert vejledning om deres rettigheder i henhold til de to konventioner. De pågældende vil derfor hurtigst muligt blive kontaktet med henblik på at sikre, at de er vejledt korrekt om deres eksisterende rettigheder efter konventionerne.

Ud af de 466 personer har 28 personer grundet deres alder ikke længere mulighed for at søge om indfødsret efter konventionerne. De pågældende vil derfor hurtigst muligt få tilbud om inden for en given frist at blive optaget på et lovforslag om indfødsrets meddelelse, uden at skulle opfylde de almindelige betingelser herfor, det vil sige i overensstemmelse med konventionerne.”

Ifølge referat af pressemødet den 22. februar 2011 på Statsministeriets hjemmeside blev statsminister Lars Løkke Rasmussen spurgt, om det ikke var rimeligt at få undersøgt årsagen til fejlen i Integrationsministeriet, hvis det havde stået på siden 1999. I referatet af pressemødet hedder det:

”Spørger: Og når vi så er ved flygtningene, må jeg så op til Integrationsministeriet, hvor Birthe Rønn Hornbech vist har opdaget, at der har været noget fejl i sagsbehandlingen om ... i forhold til nogle FN-konventioner. Oppositionen kræver en undersøgelse af den sag, men Birthe Rønn siger nej. Hvad mener du, hvis det har foregået siden 1999, er det så ikke rimeligt at få undersøgt, om hvad der er årsag til fejlen?

Statsministeren: Det er jo rigtigt, som du siger, og sådan er det i hvert fald oplyst over for mig, at man siden 1999, før Integrationsministeriet overhovedet blev etableret, hvor opgaverne lå i det daværende Indenrigsministerium under Thorkild Simonsen, har givet afslag på, hvad der viser sig at være et fejlagtigt grundlag. Det er jo dybt, dybt beklageligt. Og jeg er jo tilfreds med, at integrationsministeren har taget hånd om den sag. Retter op på sagsbehandlingen. Før jul har tildelt statsborgerskab til nogen og i direkte kommunikation med andre gjort opmærksom på deres vilkår og signaleret, at vi ved førstkommende lovgivning, hvor vi giver indfødsret, får bragt de her ting på plads. For så vidt angår, kan man sige, substansen, der har integrationsministeren taget hånd om sagen. Opdaget fejlen, beklaget fejlen, rettet op på fejlen.

Tilbage står så, at det naturligvis kan være klogt at søge at få et nærmere indblik i, hvad der har gjort, at man siden 1999 har forvaltet på en fejlagtig måde. Og derfor har jeg netop bedt integrationsministeren om at foranledige udarbejdelse af et notat, der beskriver det her forløb og som søger at afdække, hvad er der gået galt – med henblik på at det kan oversendes til Folketinget.

Der er rettet op på sagen, men derfor står det alligevel tilbage jo at prøve at blive klogere på, hvad der er sket – for at sikre, at tilsvarende fejl ikke opstår igen.

Ja, værsgo!

Spørger: Det er også til statsløsesagen. Så sent som i 2006 blev den daværende integrationsminister Rikke Hvilshøj gjort opmærksom på det her problem fra Institut for Menneskerettigheder. Hun bekræftede, at hun var opmærksom på, at der var de her rettigheder, der var ikke grund til at skride eksplicit ind i lovgivningen, skrev hun tilbage. Og som Information i dag skriver, så i 2002, der underskrev Danmark den europæiske konvention, der bekræfter 1961-konventionen. Det er to ministre, der har været tilsyneladende opmærksomme på denne her regel. Hvordan kan du så være tilfreds med, at ministeriet udarbejder et notat til, når de to tidligere ministre er blevet gjort opmærksomme, men uden at der er rettet op på det?

Statsministeren: Men det er jo blandt andet for at få kastet lys på, hvad der er sket. Altså hvad er årsagen til, at man i 1999, hvor man laver ny lovgivning, øjensynligt ikke håndterer det her rigtigt. Og hvad er årsagen til, at man ikke har fået rettet op på det. Det er fornuftigt at få kastet et lys på det. Og det er derfor, jeg har bedt integrationsministeren om at foranstalte udarbejdelsen af et notat, der søger at afdække det her forløb. Og det skal jo blandt andet give svar på de spørgsmål, du der stiller.

Spørger: Men netop – der har været to tidligere ministre, der har været opmærksomme på det. Kunne der så ikke være en grund til at få nogen uvildige til at gennemgå det – i stedet for at bede det ministerium, hvor to tidligere ministre har været opmærksomme på det, lave et notat om det. Altså ville det ikke være gavnligt for regeringen at få rensset enhver tvivl om, at det her skulle være politisk motiveret.

Statsministeren: Jamen, jeg har ikke oplevelsen af, at regeringen er underkastet nogen tvivl. Altså sådan som jeg kender sagen uden at kende alle dens detaljer, så er der sket en fejl startende tilbage i 1999, hvor Integrationsministeriet ikke var født endnu, og hvor regeringen slet ikke var regering. Og hvad der har foranstaltet, at den situation opstod i 1999, det kan jeg ikke gøre nærmere rede for. Jeg kan sige, at integrationsministeren er blevet opmærksom på det her. Har beklaget det. Har rettet op på det. Sagen er sådan set løst. Og integrationsministeren har også taget hånd om, at der udarbejdes fremadrettede forskrifter, som sikrer sig mod gentagelser. Tilbage står så at få kastet lys over, kan man sige, hvad er der sket fra 1999 og frem til, at integrationsministeren er blevet opmærksom på det her – og rettet det. Og den rigtige måde at gøre det på, det er at bede integrationsministeren om at udarbejde et notat, der søger at afdække det her. Og så må man jo tage sagen derfra.

Ja, Anja!

Spørger: Integrationsministeren har jo selv sagt, at hun tvivler desværre på, at den sag nogensinde bliver opklaret. Du mener altså, det er muligt at få den opklaret. Du er ikke enig i den vurdering.

Statsministeren: Jeg synes, det er klogt for at sikre sig mod gentagelse, man skal lære af sine fejl, at når man opdager en fejl, så retter man den. Det har ministeren gjort. Hun har gjort opmærksom på det. Hun har rettet det. Hun har beklaget det. Det gør jeg også. Så er det klogt samtidig at søge afdækket, hvorfor kan sådan en fejl opstå. Og den rigtige måde at gøre det på, det er jo at bede ministeren om at afdække det her i et notat, der kan oversendes til Folketinget.

Spørger: Der ligger jo tilsyneladende allerede en redegørelse. Birthe Rønn sagde selv her for to uger siden, at hun havde fået en gennemgang af sagen, og at hun nu ville ... i første omgang selv læse den. Kunne man ikke starte med at offentliggøre det stykke papir, der allerede ligger, og som integrationsudvalget igen og igen har bedt om?

Statsministeren: Jeg tror alle de spørgsmål, I stiller her, jo sådan set afslører klogskaben i den beslutning, jeg har truffet – nemlig at bede integrationsministeren om at udarbejde et samlet notat, der redegør for den sagsbehandling, der har fundet sted eller ikke har fundet sted omkring de statsløse palæstinensere tilbage fra 1999. Dét, der er det helt afgørende, det er, at ministeren, da hun har opdaget fejlen, har rettet op på den. Har beklaget den. Det er jeg meget, meget tilfreds med. Men man skal også lære af fejl – også selvom fejl ikke er tilsigtede. Og det er dét, der er baggrunden for, at det er klogt nu at få udarbejdet det notat, jeg nu har omtalt.”

Christian Lützen har forespurgt, om han i forbindelse med fremsendelse af presseberedskab til statsministeren fra de kontakter, han havde i ministeriet, hørte, at man i Statsministeriet havde modtaget oplysninger om diskussionen om orientering af Folketinget, forklaret, at

”han aldrig har haft en sådan drøftelse med ministersekretariatet eller sagsbehandlere i Statsministeriet. Foreholdt at det var et tema, der lå nært, og derfor kunne der have været kommunikation mellem ham og de medarbejdere i Statsministeriet, som han havde kontakt med, forklarede vidnet, at det mener han ikke. De udarbejdede presseberedskaber, som til alle mulige andre sager. Der var mere tempo på grund af det pres, der var. Presseberedskabet blev vendt med de fagligt ansvarlige i kontoret, og det var i sidste ende godkendt af ministeren, inden det blev sendt over.” [22. maj 2013, side 997-998]

Lars Løkke Rasmussen har forespurgt, om Birthe Rønn Hornbech rettede henvendelse til ham om sagen, forklaret, at

”det gjorde hun ikke. Den eneste gang, han direkte har talt med Birthe Rønn Hornbech om denne sag før den 7. marts 2011, var fredag den 25. februar 2011 på et af de efterhånden kendte Venstre-fredagsministerkaffemøder, hvor der blev spurgt ind til sagen, og hvor Birthe Rønn Hornbech reagerede.

Foreholdt at integrationsministeren i begyndelsen af januar 2010 orienterede VKO-ordførerne om, at man havde truffet den beslutning, at man ville i gang med at behandle sagerne, og at Indfødsretsudvalget fik en orientering den 27. januar 2010 og forespurgt, om han i anledning af de begivenheder modtog nogen form for oplysning om sagen, forklarede vidnet, at det gjorde han ikke, men efterfølgende har han kunnet stifte bekendtskab til brevet til VKO-ordførerne, som ikke i sig selv har et indhold, der kunne få nogen op af stolen. Foreholdt at der kun kom en reaktion fra Søren Krarup og forespurgt, om Søren Krarup eller nogle af ordførerne sagde noget til ham, som kunne være af betydning for kommissionen, svarede vidnet benægtende.

Foreholdt at der var en ministerrokade i februar 2010, hvor Birthe Rønn Hornbech fortsatte som minister og forespurgt, om han i den anledning talte med Birthe Rønn Hornbech, forklarede vidnet, at hun var med sikkerhed nærmest den eneste, han ikke talte med. I forbindelse med rokader talte han med dem, der skulle skiftes ud, og dem der kom til.

Foreholdt at der i efteråret 2010 blev fremsat et lovforslag L 38 om indfødsrets meddelelse, hvor der var et antal statsløse personer på, som var omfattet af konventionerne, og som gav anledning til temmelig meget uro og forespurgt, om det var et lovforslag, der var oppe i regeringen, forklarede vidnet, at forslaget selvfølgelig var oppe i regeringen. Forespurgt om det gav anledning til debat eller drøftelser, forklarede vidnet, at det ikke gav anledning til nogen debat. Det foregik på den måde, at der hver tirsdag var ministermøde, som var berammet til at vare maksimalt en time fra kl. 9 – 10. På ministermøderne godkendes lovforslag, der skal fremsættes for Folketinget samme dag, så det var ren formalia. Det var rene ekspeditionssager. Han blev udstyret med en notits fra statsministeriet, hvis der i forhold til et lovforslag alligevel skulle være nogen problemer eller særlige vinkler, som man havde fanget. For så vidt angik lovforslaget har han søgt i sin hukommelse. Der var en fuldstændig ren notits. Der var ikke nogen substantiel debat på det punkt. Forespurgt om Birthe Rønn Hornbech varslede, at der kunne være et potentielt problem, forklarede vidnet, at det gjorde hun ikke. Forespurgt om Birthe Rønn Hornbech tog un-

derhåndskontakt til ham, forklarede vidnet, det det gjorde hun ikke. [29. maj 2013, side 1071-1072]

Foreholdt ekstraktens side 897 (Mail af 21. februar 2011 fra Christian Lützen til Jesper Smidt Gori) og side 898 (Beredskab vedrørende sagen om fejlbehandling af ansøgninger om indfødsret fra statsløse personer født i Danmark af 21. februar 2011) ”- Jeg forstår, at Integrationsministeriet har konstateret, at der ved en fejl er givet afslag på dansk indfødsret til en række statsløse personer, der er født her i landet. - Det er en fejl, som integrationsministeren har beklaget, og som ministeren har orienteret Folketinget om. ... Ved en beklagelig fejl er der ikke taget højde for de ændringer af indfødsretsloven i henholdsvis 1999 og 2004, hvor mulighederne for at afgive erklæring om dansk indfødsret i overensstemmelse med FN's konvention om begrænsning af statsløshed og FN's Børnekonvention hos statsamterne blev begrænset. Integrationsministeriets Indfødsretskontor har derfor ved en beklagelig fejl siden 2004 meddelt afslag på dansk indfødsret til en række personer omfattet af de to konventioner, ...” og at han på dette pressemøde oplyste, at han ville bede Birthe Rønn Hornbech om et notat og forespurgt om, hvad det var, der bevægede ham til at træffe den beslutning, forklarede vidnet, at det var helt oplagt, at sagen var vokset til både mediemæssigt og politisk. Fra i starten af januar 2011 at være en konstatering af en fejl, der var rettet op på, til nu at stå som en noget større problemstilling, hvor tiden helt åbenlyst kaldte på, at der blev givet nogle klare svar på, hvorfor disse fejl var begået, hvordan kunne de være opstået etc. Det var baggrunden for, at han den 22. februar 2011 på pressemødet udbad sig ikke et notat, men en redegørelse fra ministeriet. Forespurgt om han på dette tidspunkt følte sig foranlediget til at tage kontakt til Birthe Rønn Hornbech for at høre, hvad det var for noget, forklarede vidnet, at lige præcis på dette tidspunkt følte han ikke nogen foranledning til det. Han følte foranledning til at bede om en redegørelse.” [29. maj 2013, side 1074]

9.3.47 Udkast af 23. februar 2011 til mavebælte til integrationsminister Birthe Rønn Hornbech vedrørende bevillingsmæssige konsekvenser mv. af beslutning om, at ansøgninger om indfødsret fra statsløse skulle indgives direkte til Integrationsministeriet

I fortsættelse af Birthe Rønn Hornbechs tilkendegivelser på mavebæltet af 22. februar 2011 og udkastet til brev til statsløse, der kunne have fået forkert vejledning, skrev Nanna Fischer i en mail af 23. februar 2011 kl. 12.05 til Dorit Hørlyck og Kirsia Reinholt, at Birthe Rønn Hornbech ønskede, at ansøgninger fra de 466 personer, der skulle skrives til, skulle indgives direkte til Integrationsministeriet uden at betale gebyr.

Dorit Hørlyck besvarede mailen i mail af 23. februar 2011 kl. 12.51 og spurgte, om de statsløse, der allerede havde betalt gebyr for indgivelse af ansøgningen, skulle have gebyret tilbage, og om der var nogen, der havde prøvet at tale Birthe Rønn Hornbech fra dette.

Efter drøftelse mellem Dorit Hørlyck og Henrik Kyvsgaard, der var chef for Integrationsafdelingen i Integrationsministeriet, udarbejdede Integrationsafdelingen et udkast til mavebælte af 23. februar 2011 til Birthe Rønn Hornbech med henblik at orientere hende om de bevillingsmæssige konsekvenser mv. af hendes ønske om, at ansøgninger om indfødsret fra statsløse skulle indgives direkte til Integrationsministeriet og overvejelser om ændring i gebyrbetalingen.

I mavebæltet oplystes det, at ansøgninger om indfødsret ved naturalisation efter de gældende regler skulle indgives til politiet, og at der ifølge § 1 i bekendtgørelse nr. 162 af 7. marts 1995 om brugerbetaling i forbindelse med ansøgninger om naturalisation skulle betales et gebyr på 1.000 kr. i forbindelse med ansøgningens indgivelse til politiet. Det oplystes videre, at det ville forudsætte en ændring af bekendtgørelsen, hvis ansøgninger om naturalisation fra statsløse skulle indgives direkte til Integrationsministeriet.

For så vidt angår spørgsmålet om gebyrfritagelse oplystes det i mavebæltet, at der ikke var mulighed for at undtage ansøgninger indgivet af statsløse fra gebyr, og at der i en ændringsbekendtgørelse ville skulle foretages en objektiv afgrænsning af de ansøgere, der ikke skulle betale gebyr, for eksempel statsløse, der var født før datoen for udsendelse af vejledningsbrevene. Det oplystes videre, at man, hvis der indførtes gebyrfritagelse, kunne rejse spørgsmålet om tilbagebetaling af gebyr til de ansøgere, der allerede havde betalt gebyr, men at spørgsmålet med fordel kunne udskydes, indtil der var taget stilling til, hvordan man i øvrigt ville håndtere eventuelle krav om erstatning for afholdte udgifter til sprogsprøve og indfødsretsprøve.

Udkastet blev om aftenen den 23. februar 2011 drøftet i mails udvekslet mellem bl.a. Nanna Fischer og Christian Lützen. Nanna Fischer anførte, at som hun læste udkastet til mavebælte, kunne ministeriet ikke modtage ansøgningerne direkte, før bekendtgørelsen var ændret, og at vejledningsbrevene ikke kunne sendes ud, før det var sket. Nanna Fischer rejste derfor spørgsmålet om ikke Birthe Rønn Hornbech kunne overtales til at acceptere, at man på sigt arbejdede på at ændre bekendtgørelsen. Hun rejste endvidere spørgsmålet om, at ændringen skulle gælde de personer, som ministeriet skulle skrive til eller alle statsløse født i Danmark. Christian Lützen svarede, at de måtte skrive i mavebæltet til Birthe Rønn Hornbech, hvordan realiteten var med hensyn til udsendelse af brevene og lægge op til, at hun besluttede, at

bekendtgørelsen skulle bestemme, at alle statsløse født i Danmark skulle indlevere ansøgning om indfødsret ved naturalisation til Integrationsministeriet.

9.3.48 Mail af 23. februar 2011 fra Dorit Hørlyck til medarbejdere i Indfødsretskontoret om norske regler vedrørende statsløse

Dorit Hørlyck skrev i en mail af 23. februar 2011 kl. 22.32 til Morten Thorsted og Katrin Thorsvig Hansen med kopi til Kirsaa Reinholt følgende:

”Jeg har nu haft mulighed for – stille og roligt – at læse Norges svar på min forespørgsel fra dec. 2008. Og jeg ser, at Norge alene taler om statsløse i almindelighed – ikke noget om, at der er tale om statsløse født i Norge. Uanset det nævnes, at de har ratificeret FNs konvention om begrænsning af statsløshed.

Jeg har talt med Kirsaa her til aften, og hun var inde på Norges hjemmeside, og tilsyneladende skelnes der ikke.

Jeg bliver nødt til at vide, om det virkelig er rigtigt, at der ikke skelnes. Vil du, Katrin, ringe til Norge i morgen og finde ud af, om deres regler vedrørende statsløse gælder, uanset om de er født i Norge eller ej.

Og når du taler med Norge, så spørg også, hvordan de har implementeret Børnekonventionen.

Tal med Kirsaa om det – og se også lige i referaterne fra vores møder om statsborgerret og referatet fra NSHF ministermødet i Lardal.

Jeg kommer efter frokost i morgen, da jeg bliver nødt til at have nogle timer i ro til notatskrivning.”

Katrin Thorsvig Hansen svarede den 24. februar 2011 kl. 10.00 i en mail til Dorit Hørlyck og Morten Thorsted med kopi til Kirsaa Reinholt følgende:

”Jeg har talt med Hanne Krogenæs fra Norge, og hun kunne bekræfte, at Norge har implementeret 1961-konventionen ved de bestemmelser i den norske statsborgerskabslov, som de tidligere har henvist til. Det er ikke en betingelse, at man er født i Norge. Reglerne gælder således for alle statsløse, bortset fra dem, som “ved egen handling eller unnlattelse har valgt å være statsløs, eller som på en enkel måte kan bli statsborger av et annet land”.

Med hensyn til børnekonventionen oplyste hun, at den er implementeret i norsk ret i en "menneskerettighedslov" af 1999, hvor bl.a. EMRK også er implementeret. Denne lov har forrang for anden norsk lovgivning. Med hensyn til, hvordan den praktiske opfyldelse af konventionen sker, ville hun vende tilbage med et skriftligt svar senere i dag.

I øvrigt vidste Hanne meget om sagen og var meget interesseret i sagen og kunne oplyse, at de følger den med interesse i Norge, fordi de ikke er helt sikre på, at deres implementering af 61-konventionen er helt på linje med hvad FN mener".

Hanne Krogenæs, der var førstekonsulent i det norske Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartements, Integrerings- og mangfoldsavdeling, sendte samme dag kl. 15.18 en mail til bl.a. Dorit Hørlyck med henblik på Integrationsministeriets "vurdering" med et udkast til svarbrev til journalist Anton Geist, som havde rettet henvendelse til de norske myndigheder. I udkast hedder det:

"Danske myndigheter har flere ganger tatt opp problemstillingen om hvorvidt internasjonale forpliktelser knyttet til statsborgerskap for statsløse er ivaretatt i det norske statsborgerregelverket og hvordan de internasjonale forpliktelsene er implementert.

På nordisk embetsmannsmøte om statsborgerskap i Stockholm 16. oktober 2008 ble gjennomføringen av konvensjonen om begrensning av statsløshet av 1961 diskutert. Vandelskrav og aldersgrenser ble ansett å kunne være i strid med konvensjonen, noe landene skulle vurdere.

Den 16. desember 2008 mottok vi en e-post fra danske myndigheter med spørsmål om FN konvensjonens implementering. Vi besvarte denne henvendelsen 9. januar 2009 ved å redegjøre for de norske lovbestemmelsene om statsborgerskap for statsløse (§ 16) og karenstid ved straffbare forhold (§ 9).

Problemstillingen ble tatt opp på Nordisk samrådsgruppe på høyt nivå for flyktningsspørsmål (NSHF) ministermøte 26. juni 2009. Danmark tok opp hvordan FN-konvensjonen om begrensning av statsløshet er implementert i de nordiske lands lovgivning og praksis, spesielt med tanke på eventuelle vandelskrav for statsløse personer. Danmark ønsket å vite hvordan de øvrige nordiske land tolket konvensjonen når det gjaldt vandelskrav for personer som er idømt fengselsstraff på mindre enn 5 år. Det ble diskutert hvilke krav som stilles til søknader om statsborgerskap fra statsløse.

Problemstillingen har aldrig kommet opp i praksis i Norge. Det forutsettes at statsborgerlovens bestemmelse om erverv av statsborgerskap for statsløse personer er i overensstemmelse med FN-konvensjonen av 1961. Ved en eventuell motstrid mellom bestemmelsene i statsborgerloven og de folkerettslige regler og avtaler Norge er bundet av, vil imidlertid de folkerettslige reglene gå foran (jf. statsborgerloven § 3).

Vi kan opplyse om at statsborgerlovens forhold til internasjonale forpliktelser er vurdert i forarbeidene til dagens lov. I Ot.prp. nr. 41 (2004-2005) på side 140 flg. vurderes reglene for statsløse voksne og barn opp mot FN-konvensjonen om begrensning av statsløshet.”

Dorit Hørlyck videresendte samme dag kl. 15.41 mailen til Christian Lützen. I Dorit Hørlycks mail hedder det:

”Vil du meget hurtigt fortælle mig, om vi bør have problemer med, at Norge skriver som anført til Anton Geist.

Mht. deres forklaring om, at folkeretlige regler har forrang, hvis de er i modstrid med national lovgivning, er meget søgt, og det er ikke muligt at se noget om det i deres lovgivning.”

Katrin Thorsvig Hansen har foreholdt Dorit Hørlycks mail af 23. februar 2011 forklaret, at

”hun kan huske, at starten af 2011 var en meget kaotisk tid. Hun kan også huske, at hun skulle ringe til Norge. Så vidt hun husker, var det til brug for, at Dorit Hørlyck skulle skrive en intern redegørelse. Dorit Hørlyck var blevet i tvivl om, hvorvidt man havde forstået den norske statsborgerretslov korrekt. Hun var vist også i tvivl om, hvorvidt man havde forstået den svenske statsborgerretslov korrekt. Vidnet skulle ringe for at høre, hvad der var op og ned. Hun satte sig i den forbindelse ind i den mailkorrespondance, der var med Norge i december 2008. Hun har også set mødereferater fra de nordiske ministermøder. Hun fik ikke oplysninger udover det, der stod i mailen, men i dagene i februar 2011, inden Dorit Hørlyck skrev redegørelsen, talte de mange gange om, hvordan de nordiske lande havde inkorporeret konventionerne. Vidnet så aldrig redegørelsen. Det var første gang, at vidnet arbejdede med den nordiske undersøgelse. Hun skulle tage sig af Norge. Norge havde, så vidt vidnet husker, en generel lempet adgang for statsløse. Den norske statsborgerretslovgivning blev også meget relevant senere hen, fordi de havde en adgang til at stille sager i bero, herunder eksempelvis hvis man var i Norges sikkerhedstjenestes søgelys.

Den norske lov indeholdt også en slags generalklausul, hvoraf fremgik, at alle internationale konventioner gik forud for statsborgerskabslovgivningen. Det støttede de sig til, uanset at der blev stillet krav til statsløse. Hun kan se i sit referat fra samtalen, at den medarbejder fra Norge, som hun talte med, var meget interesseret i den danske sag. Det afsnit i mailen til Dorit har hun givetvis skrevet, fordi medarbejderen har sagt det, men hun kan ikke huske samtalen eller supplerende om samtalen. Det var en meget forvirrende og kaotisk tid. Hun kan ikke huske, om hun fik nogen reaktion tilbage fra Dorit Hørlyck. Så vidt hun husker, blev hjemmesiden ændret i januar 2011. Dorit Hørlyck og Kirsia Reinholt kørte meget tæt parløb om det og meget andet i forbindelse med denne sag, og vidnet var ikke involveret i overvejelserne om hjemmesiden.” [3. april 2013, side 623-624]

9.3.49 Brev af 23. februar 2011 fra integrationsminister Birthe Rønn Hornbech til statsminister Lars Løkke Rasmussen

Claes Nilas sendte den 23. februar 2011 kl. 20.40 en mail til Birthe Rønn Hornbech med kopi til Christian Lützen. Mailen var vedhæftet et dokument med overskriften ”POINTSYSTEM mv.”. I mailen anførte Claes Nilas, at han kun havde indarbejdet et par små sproglige korrektioner i dokumentet. Videre anførte han:

”Statsløse – notat der nu skrives til statsministeren indeholder jo formentlig ikke meget om det juridiske, ikke andet end kort omtale af de konventioner vi er forpligtet af. Det vigtigste er forløbet og forklaringen, SÅ GODT SOM DET NU KAN GIVES (det er det om unkladelsen). Og så noget om det fremadrettede til sidst – ”læringen”, som statsministeren var ude med forleden.

Derimod udarbejder Nanna jo en komprimeret udgave af Grundnotatet efter de rettelser, du gav på sidste møde med hende.”

I det vedhæftede dokument var der tre afsnit. Det tredje afsnit havde overskriften ”C STATSLØSE”. I afsnittet hedder det:

”C STATSLØSE

Den juridiske pakke udsendes og offentliggøres mandag eller tirsdag.

1. VEJLEDNINGSBREVE til relevante statsløse født her i landet. Kun dem, der er lige ved at fylde 21 år eller er fyldt 21 år, vel under 100 personer, får en ny frist. Resten har masser af tid til at søge og får derfor ingen særbehandling, men den vejledning, vi længe har været forpligtet til.

2. FORSKRIFTER til kontoret. Man kan sige, at Systemfejlen starter ved en lovændring i 1999, hvor man første gang burde have udformet forskrifter om fortolkning og sagsbehandling til ministeriets embedsmænd og andre involverede myndigheder. Heller ikke ved en lovændring i 2004 opdager man miseren. Endnu senere svarer man på forespørgsel fra menneskeretsinstituttet, at man skam overholder konventionen, hvad man stadig beklageligvis ikke gør.
3. VEJLEDNING på hjemmesiden

PROCES-PRESSE

Jeg orienterer medierne om udsendelse af den juridiske pakke.

Når medierne spørger om andet end juraen er svaret, at vi arbejder på et notat til dig.

Vi skriver et baggrundsnotat til dig, der i første omgang må håndbæres. Det indeholder både det juridiske spor og "efterforskningssporet." Men da alt tyder på, at der er tale om en undladelsessynd, finder man formentlig kun fravær af forskrifter og tomhed.

Vi må så tale om indholdet af det notat, du ønsker til offentliggørelse. Pas på med at udtale dig om detaljer.

Det er konstateret, at sagerne først viser sig i de senere år. Efterkommerne har været for små/unge til at tænke på at ansøge før de sidste par år. Men for en sikkerheds skyld har vi undersøgt sager tilbage til 1999, da systemfejlen med de manglende forskrifter til myndighederne og de manglende vejledninger til borgerne, optræder første gang ved lovændringen i 1999. Da lå sagerne oven i købet under Justitsminister Frank Jensen. Det er en fejl når Thorkild Simonsen tror, at han var minister for indfødsret. Det var han aldrig."

Birthe Rønn Hornbech skrev i en mail den 24. februar 2011 kl. 6.57 til Christian Lützen i anledning af en artikel i Information samme dag med overskriften "De statsløse: Nye oplysninger øger presset på minister: Rønn ignorerede ulovlig sagsbehandling i et år":

"Ta det roligt se mit brev til stm."

Herefter videresendte hun kl. 6.58 en mail, hun den 23. februar 2011 kl. 20.59 havde sendt til Lars Løkke Rasmussen, til Claes Nilas og Christian Lützen. Det fremgår, at hun til Lars Løkke Rasmussen skrev "Her lidt om det ene og det andet."

Christian Lützen svarede i en mail kl. 7.06, at han tog det roligt, hvortil Birthe Rønn Hornbech i en mail kl. 7.07 skrev:

”Havde du ment, at sagen skulle hastes igennem dengang så havde du jo nok sagt det. Vi troede vel ikke rigtigt på det dengang.

Vi må konstatere, at det utrolige, som man ikke kan tro desværre er en kendsgerning.”

Christian Lützen svarede kl. 7.09:

”Ja. Det åbenlyse er ofte uklart”

Hvortil Birthe Rønn Hornbech kl. 7.13 svarede:

”Nej det åbenlyse står i fare for at blive overset”

Christian Lützen har foreholdt mailveksling med Birthe Rønn Hornbech og forespurgt, om han kan uddybe, hvad der ligger i det i relation til, om Birthe Rønn Hornbech på noget tidspunkt nævnte, at hun gik ud fra, at sagen var i god gænge fra august 2008, forklaret, at

”mailene er sendt tidligt om morgenen den 24. februar 2011, hvor han og Birthe Rønn Hornbech sludrede frem og tilbage og prøvede at være småfilosofiske fra morgenstunden. Der var ikke så meget mere i det. Det var den stil, der var. Hvis han skal tænke over, hvad han tænkte på det tidspunkt, var det vel noget med, at det var et sagsforløb, der var kørt over mange år også forstået på den måde, at som sagen fremstod på det tidspunkt, var der begået sagsbehandlingsfejl eller i hvert fald manglende omhu med sagsbehandlingen ganske mange år tilbage i tiden. Forespurgt om budskabet i mailene var, at man ikke havde været tilstrækkeligt opmærksomme på sagen fra begyndelsen, forklarede vidnet, at det vil han tro, når han læser det nu og skal analysere sig selv. Hvis man havde et fuldt vue over hele sagen fra start til slut, kunne det være, at man så den på en anden måde. Der var ikke nogen tvivl om, at han i 2011 havde en bedre forståelse af sagen, end han havde før 2011. Foreholdt at hans forklaring er, at Birthe Rønn Hornbech ikke på noget tidspunkt sagde, at hun var opmærksom på sagen, forklarede vidnet, at han ikke kan erindre, at Birthe Rønn Hornbech skulle have sagt til ham, at Folketinget skulle have været orienteret på et tidligere tidspunkt.” [22. maj 2013, side 975]

Birthe Rønn Hornbech har forespurgt om, hvad det er for et brev til ”stm”, der sigtes til forklaret, at

”det kan hun ikke huske. Foreholdt at udspørgeren har ledt efter det brev, men ikke har fundet noget, der passer med tidspunktet, forklarede vidnet, at hun er nødt til at sige igen, at der er nogle veje af mere privat karakter, som ikke henhører under undersøgelseskommissionen. Forespurgt om det var et brev, som hun ville karakterisere som et privat brev, forklarede vidnet, at det ikke var privat i den forstand, men hun er en gammel kone. Hun var med til at være den første til at sige, at Lars Løkke Rasmussen skulle være næstformand i sin tid, så kan man tillade sig lidt, synes man. Hun kan godt løbende have orienteret ham, men hun havde fuldstændig svedt det ud. Hun skrev så mange mails, så det kan hun ikke huske. Hun kan garantere for, at der ikke var noget til sagens oplysning. Det kan hun ikke forestille sig. Måske har hun fortalt, hvor langt de var kommet. Statsministeriet rykkede også for de redegørelser. Foreholdt samme dokument Christian Lützen ”*Ja. Tager det roligt.*”, Birthe Rønn Hornbech ”*Havde du ment, at sagen skulle hastes igennem dengang så havde du jo nok sagt det. Vi troede vel ikke rigtigt på det dengang. Vi må konstatere, at det utrolige, som man ikke kan tro desværre er en kendsgerning.*”, Christian Lützen ”*Ja. Det åbenlyse er ofte uklart*” og Birthe Rønn Hornbech ”*Nej det åbenlyse står i fare for at blive overset*” og forespurgt, hvad det er, de taler om, forklarede vidnet, at det kan hun ikke se, men som hun har prøvet at forklare; de holdt ikke lange møder om tingene. Der kunne være mange ting, der var indforstået. Hun kan ikke sige, hvad det var, men det kunne have relation til artiklen. Foreholdt at artiklen ikke indeholdt venligtsindede udsagn i relation til hende, og at der var de beroligende sætninger, forklarede vidnet, at det var for, at de ikke skulle bekymre sig på hendes vegne. Som det fremgår af mailen, hvis hun opdagede, at Politiken havde nogle andre tal, end dem hun havde fået, for hun op i loftet og spurgte, hvad meningen var, fordi tallene skulle være rigtige. Det var noget, som hun ikke ville tage sig af. Det er ikke sikkert, at der ligger andet end det, at hun sagde, at de skulle dæmpe sig ned.

Som man kan se af nogle mails, var Dorit Hørlyck hunderød for at tale med vidnet, fordi der havde været en lækage i ministeriet, men det talte hun slet ikke med hende om. Foreholdt at det mest konkrete, hun skrev, er ”*Havde du ment, at sagen skulle hastes igennem dengang så havde du jo nok sagt det. Vi troede vel ikke rigtigt på det dengang.*” og at det kunne være tilbage i august 2008, forklarede vidnet, at det var de i hvert fald ikke. Foreholdt at alle embedsmændene har forklaret, at de ikke opfattede det som en sag, der hastede voldsomt meget, og at Dorit Hørlyck har forklaret, at det var en sag som andre, forklarede vidnet, at det kan hun ikke forstå, at de siger. Det synes hun ikke.

Forespurgt om det var et lille hjertesuk mellem dem indbyrdes om, at det kunne være, at de ikke så sagens perspektiv dengang, forklarede vidnet, at man kan se af forarbejderne til redegørelsen, at hver gang nogle af de jurister sagde noget, så begyndte man, og Claus Haagen Jensen var ude mange gange med ting, der var direkte urigtige juridisk.

Foreholdt ekstraktens side 15737 (Artikel fra Information af 24. februar 2011: De statsløse: Nye oplysninger øger presset på minister: Rønn ignorerede ulovlig sagsbehandling i over et år) ”*Alt tyder på, at integrationsministeren i over et år var klar over, at hendes ministerium havde givet ulovlige afslag på statsborgerskab til statsløse unge.*” forklarede vidnet, at det var slet ikke hårdhændet i forhold til, hvad man ellers skulle finde sig i. Foreholdt at det blev præsenteret som en ny oplysning og som noget, der mediemæssigt lignede en bombe i sagen, forklarede vidnet, at medierne er en folkedomstol. Sådan er det at være minister. Forespurgt om det kunne være et hjertesuk, forklarede vidnet, at hvis der var noget konkret i artiklen, der kunne gøre statsministeren nervøs, kunne hun have skrevet til Lars Løkke Rasmussen, hvordan det hang sammen. Så var det naturligt at sende en kopi, men så skulle man tro, at den var blevet fundet. Hun tror ikke, at der var noget vigtigt. Hun tror bare, at det var ”damage control”, at hun lige skrev til statsministeren, at han skulle tage det roligt, og at hun så sendte mailen videre til Christian Lützen. Som man kan se af mailen, mailede de meget til hinanden, fordi hun ikke ville have alle de løse lapper liggende.” [4. juni 2013, side 1233-1235]

Kommissionen har efter afhøringen af Birthe Rønn Hornbech fra Christian Lützen modtaget et dokument med oplysning om, at dokumentet er det brev til Lars Løkke Rasmussen, som Birthe Rønn Hornbech henviste til i mailkorrespondance. Det fremgår, at Birthe Rønn Hornbech den 23. februar 2011 sendte en mail til Lars Løkke Rasmussen. Mailen var vedhæftet et dokument, som Birthe Rønn Hornbech henviste til med bemærkningen ”Her er lidt om det ene og om det andet”.

Første del af dokumentet, der blev sendt til Lars Løkke Rasmussen, svarer til dokumentet med overskriften ”POINTSYSTEM mv.”, som Claes Nilas havde sendt til Birthe Rønn Hornbech den 23. februar 2011 kl. 20.40.

Afsnittet med overskriften ”C STATSLØSE” i dokumentet til Lars Løkke Rasmussen var indledningsvis identisk med afsnittet fra Claes Nilas’ mail citeret ovenfor, hvorefter der var tilføjet:

”Når vi har været længe om at få genoprettet fejlen, skyldes det, at det var meget vanskeligt at få rede på, hvordan reglerne blev fortolket i andre lande.

I den periode gav vi forkerte afslag - da ombudsmanden jo har fortalt, at man ikke må berostille sager, (Tamilsagen) men noterede, at disse skulle kunne findes ved en evt. genoptagelse. Dette gjorde vi ved at notere sagerne i takt med, at de blev behandlet.

Da vi havde klarhed over, at alle afslag måtte genoptages, gik det arbejde i gang. Den slags sager tager desværre også lang tid, da selv statsløse skal opfylde visse kriterier, der skal indhentes straffeattest, afgives erklæringer osv. Og også forarbejdet i Folketinget er langvarigt.

Derefter kom sagerne på lovforslag om indfødsrets meddelelse og blev vedtaget før jul.

Derefter blev jeg opmærksom på, at der kunne være mennesker, der på grund af fejlagtig vejledning kunne have undladt at ansøge. Derfor besluttede jeg at orientere alle potentielle ansøgere, og det er det, der bl.a. sker i næste uge.”

9.3.50 Anmodning den 24. februar 2011 fra statsminister Lars Løkke Rasmussen til integrationsminister Birthe Rønn Hornbech om at kommentere sagen offentligt

I en artikel den 24. februar 2011 i Information skrev journalisterne Anton Geist og Ulrik Dahlin, at Birthe Rønn Hornbech siden december 2008 måtte have kendt til, at ministeriet ikke havde behandlet ansøgninger fra statsløse født i Danmark i overensstemmelse med 1961-konventionen.

Under henvisning til artiklen skrev Christian Lützen den 24. februar 2011 kl. 13.06 til Birthe Rønn Hornbech, at statsministeren ønskede, at hun kommenterede sagen:

”På baggrund af artikel i dagens Information vedrørende de statsløse, og spørgsmålet om, hvornår du var orienteret om den fejlagtige sagsbehandling af sager vedrørende statsløse, der er født i Danmark, har statsministeren bedt om, at du i dag – og senest på pressemødet i Bruxelles nu her – kommenterer sagen. Der er herved også henvist til, at Liberal Alliance har udtalt, at sagen må afklares hurtigt.

Det er ikke tilstrækkeligt at henvise til, at statsministeren har bedt om, at der udarbejdes et notat, der kan sendes til Folketinget.

Vedlagt er et udkast til, hvad du kunne overveje at sige, samt en baggrund med et tidsforløb.”

I det vedlagte udkast hedder det:

”Beredskab statsløse

- Der er ved en fejl givet afslag på dansk indfødsret til en række statsløse personer, der er født her i landet.
- Det er en fejl, som jeg har beklaget, og som jeg har orienteret Folketinget om. Og det er en fejl, som der i forhold til de statsløse, der er født i Danmark, er rettet op på.
- Der er som bekendt bestilt et notat om sagen, som vil indeholde en redegørelse til Folketinget for det nærmere forløb.
- Jeg blev orienteret om sagen i august 2008. Herefter undersøgte vi rækkevidden af konventionen. I den forbindelse hørte vi de øvrige nordiske lande om deres gennemførelse af den.
- Svarene fra de nordiske lande (december 2008-januar 2009) viste, at der syntes at være en noget uensartet praksis for gennemførelse af konventionen.
- I fortsættelse af dette blev sagen drøftet på et nordisk ministermøde i slutningen af juni 2009 og efterfølgende på et embedsmandsmøde i oktober samme år.
- Jeg besluttede i november 2009, at genoptage de sager vedrørende statsløse, der er født i Danmark, der var behandlet fejlagtigt, og jeg orienterede Folketinget herom i januar 2010.
- I februar 2009 besluttede jeg, at alle sager skulle markeres, så der efterfølgende kunne ske en korrekt opfølgning. Sagerne blev ikke sat i bero.
- Som jeg tidligere har sagt – også til Folketinget – kunne jeg slet ikke rumme, at det skulle kunne foregå, at man overså en konvention, som man roligt kan sige er af så vital betydning for den gruppe som netop er statsløse. Så der er bestemt gået noget tid. Det ser jeg ingen anledning til at skjule. Og det skammer jeg mig heller ikke over.
- Før jul fik en række statsløse statsborgerskab. Desuden vil nogle statsløse få statsborgerskab på det næste lovforslag i april.
- Der sendes nu personlige breve til alle berørte statsløse om, hvordan de skal forholde sig.
- Endelig vil der blive udarbejdet nye forskrifter, der sikrer, at konventionerne bliver overholdt, ligesom vi mere generelt vil gennemgå konventioner på indfødsretsområdet.

Baggrund

Det fremgår af dagens Information, at integrationsministeren siden december 2008 har haft kendskab til, at der er givet ulovlige afslag i ministeriet.

I den anledning udtaler prof. Jens Elo Rytter: “Hvis ministeren har kendt til fejlen mere end et år, før hun reagerer, er det meget alvorligt. Så har hun tilside-sat sin pligt til at følge de internationale konventioner og orientere Folketinget. Det er et klart brud på ministeransvarlighedsloven.”

Liberal Alliance kræver, at en redegørelse fra ministeren (det notat statsmini-steren bestilte den 22. februar 2011) foreligger 14 dage fra d.d.

Ministeren er i dagens Politiken citeret for: “Jeg var jo længe om at fatte, at det kunne gå så galt. Men netop derfor må vi nu være helt sikre på, at der ikke er andre konventioner, der har betydning for spørgsmål om indfødsret, som er overset.”

I forbindelse med samråd i Folketingets Indfødsretsudvalg den 9. februar 2011 udtalte integrationsministeren: “Fordi jeg kunne ligesom Jørgen Poulsen slet ikke rumme, at det skulle kunne foregå, at man overså en konvention, som man roligt kan sige er af så vital betydning for den gruppe som netop er stats-løse. Så der er bestemt gået noget tid. Det ser jeg ingen anledning til at skjule. Og det skammer jeg mig heller ikke over.”

- Fejlbehandlingen blev opdaget i kontoret i februar 2008.
- Ministeren blev orienteret om fejlbehandlingen i august 2008. Derefter blev det besluttet, at de øvrige nordiske lande skulle høres om, hvorledes de fortolkede de pågældende konventioner.
- Sagen var på dagsordenen for det årlige nordiske statsborgerretsmøde den 16. oktober 2008, uden at det blev klart, hvordan reglerne blev admini-streret.
- Herefter sendte Indfødsretskontoret en detaljeret høring til alle de nordiske lande ved mail af 16. december 2008.
- Svar fra Sverige den 17. og 18. december, svar fra Island den 7. januar 2009, svar fra Finland den 8. januar 2009 og svar fra Norge den 9. januar 2009.
- Svarene fra de nordiske lande viste, at der syntes at være en noget uensartet praksis for gennemførelse af konventionen. I fortsættelse af dette ønskede ministeren at drøfte sagen med sine nordiske kolleger på et nordisk mini-stermøde den 24. – 26. juni 2009. Ministeren deltog på grund af sygdom

ikke selv i ministermødet, der ikke bragte nogen endelig afklaring af de øvrige nordiske landes gennemførelse af konventionen.

- Sagen blev på ny drøftet på et nordisk embedsmandsmøde i oktober 2009.
- Ministeren besluttede i november 2009, at genoptage de sager vedrørende statsløse, der er født i Danmark, der var behandlet fejlagtigt. I februar 2009 blev det besluttet, at sagsbehandlingen ikke skulle sættes i bero men fortsætte efter de normale retningslinjer, dog således at sagerne blev markeret, så der efterfølgende kunne ske en korrekt opfølgning.
- Indfødsretsordførerne fra V, K og DF blev orienteret primo januar 2010 og Indfødsretsudvalget blev orienteret ved brev den 27. januar 2010.

Efterfølgende er der i langt hovedparten af de fejlagtigt behandlede sager vedrørende statsløse, der er født i Danmark, meddelt dansk indfødsret.”

Den omtalte artikel fra Politiken handlede om, at det fremover var Integrationsministeriet og ikke politiet, der skulle modtage ansøgninger fra personer født statsløse i Danmark. I afslutningen af artiklen hedder det:

”Birthe Rønn Hornbech vil desuden have sit ministerium til at finde ud af, om der skulle være andre konventioner end de to aktuelle, der kan være glemte.

»Jeg var jo længe om at fatte, at det kunne gå så galt. Men netop derfor må vi nu være helt sikre på, at der ikke er andre konventioner, der har betydning for spørgsmål om indfødsret, som er overset«, siger integrationsministeren.”

Christian Lützen har foreholdt mailen og forespurgt, om det var et papir, han udarbejdede, forklaret, at

”han bidrog til udarbejdelsen af det. Han udarbejdede af og til udkast til beredskaber til for eksempel statsministerens tirsdagspressemøder på baggrund af materiale, som et fagkontor havde udarbejdet. Der skulle nogle gange flere punktummer ind. Det skulle ofte gå stærkt. Han kan ikke huske, om det var noget, han selv skrev og efterfølgende ”kørte forbi” fagkontoret, eller om det var noget, der var bestilt af ham, og som han så rettede til, men det er rigtigt, at han var involveret i det. Foreholdt at der på dette tidspunkt var kommet et udkast til den interne redegørelse, som Nanna Fischer var i gang med, og forespurgt om han havde samtaler med Birthe Rønn Hornbech i januar og februar 2011 om sagsforløbet, forklarede vidnet, at det er lidt svært at svare på. Han kan svare bekræftende på, at han talte meget med Birthe Rønn Hornbech også på det tidspunkt. De har givetvis også talt om det, der var foregået. I begyndelsen af 2011 skete der pludselig det, at der kom vældig meget fart ind i sagen.

Det var en koncentreret periode i deres liv. Foreholdt ekstraktens side 966 (Beredskab statsløse) ” – *Jeg blev orienteret om sagen i august 2008. Herefter undersøgte vi rækkevidden af konventionen. I den forbindelse hørte vi de øvrige nordiske lande om deres gennemførelse af den. ... – I februar 2009 besluttede jeg, at alle sager skulle markeres, så der efterfølgende kunne ske en korrekt opfølgning. Sagerne blev ikke sat i bero. – Som jeg tidligere har sagt – også til Folketinget – kunne jeg slet ikke rumme, at det skulle kunne foregå, at man overså en konvention, som man roligt kan sige er af så vital betydning for den gruppe som netop er statsløse. Så der er bestemt gået noget tid. Det ser jeg ingen anledning til at skjule. Og det skammer jeg mig heller ikke over.*” og forespurgt om det svarer til det billede, han havde af sagen på det tidspunkt, forklarede vidnet, at det gør det. Forespurgt om Birthe Rønn Hornbech efterfølgende sagde, at nogle af talepunkterne var ufuldstændige eller ikke gav det billede, som hun havde af sagen, forklarede vidnet, at det har han ikke talt med hende om. Foreholdt at der var møder om den interne redegørelse den 28. januar og den 11. og 21. februar 2011, hvor der kom reviderede eksemplarer af redegørelsen og forespurgt, om han deltog i møder om den interne redegørelse, forklarede vidnet, at det gjorde han. Han vil tro, at han deltog i det meste, der foregik, men præcis hvornår kan han ikke huske. Der var en del møder, der drejede sig om det fremadrettede. Foreholdt at det fremgår af dokumenterne, at ministeren var med til disse møder og forespurgt, om han sammen med ministeren deltog i møder om den interne redegørelse, forklarede vidnet, at det gjorde han. Forespurgt om han kan genkalde sig, at ministeren gav udtryk for, at hun troede, at sagen var i god gænge, forklarede vidnet, at han først hørte den forklaring for nylig.” [22. maj 2013, side 975-976]

Lars Løkke Rasmussen har foreholdt Christian Lützens mail og forespurgt, om han kan bekræfte, at han bad om, at Birthe Rønn Hornbech fremkom med en udtalelse, forklaret, at

”det kan han bestemt bekræfte, fordi sagen udviklede sig fra at være en sag i begyndelsen af 2011, hvor der var fundet nogle fejl, der var rettet op på ikke bare i forhold til dem, der øjeblikkeligt opfyldte konventionerne, men også rettet op, således at personer, der nu ikke længere opfyldte konventionerne, alligevel fik statsborgerskab og ikke skulle belastes af denne fejl, til nu at være et betydeligt større problem. I den situation valgte integrationsministeren en slags tavshedens strategi i forhold til medierne. Det fremstod politisk uholdbart.

Forholdt ekstrakten side 966 (Beredskab statsløse) ... og forespurgt om han på dette tidspunkt fik oplysninger af denne karakter, forklarede vidnet, at dette materiale ikke var til ham. Forespurgt om han omkring dette tidspunkt be-

gyndte at få oplysninger af denne karakter for eksempel, fordi Birthe Rønn Hornbech sagde det på pressemødet, forklarede vidnet, at han ikke kan genkalde sig et bestemt pressemøde, som Integrationsministeren måtte eller ikke måtte have holdt den pågældende dag. Han kan derimod genkalde sig, at han den 22. februar 2011 bad om at få en grundig redegørelse. Det gjorde han i lyset af, at der begyndte at komme flere spørgsmål end svar i sagen. Han afventede, at redegørelsen kom og iagttog, hvordan mediebillende i den mellemliggende periode mudredes mere og mere til.

Foreholdt at han tidligere fortalte om en samtale den 25. februar 2011, forklarede vidnet, at Venstres ministre hver fredag havde et V-ministermøde over en kop kaffe af en times varighed mellem kl. 8 og 9. Det havde de også den 25. februar 2011. Da blev dette spørgsmål naturligvis også berørt sammen med andre spørgsmål. Det, han kan genkalde sig fra mødet, er en frustreret integrationsminister, som gav udtryk for en frustration over, at hun sad midt i det her, fordi det efter hendes opfattelse ikke var en departementsopgave, men at indfødsretslovgivning i virkeligheden tilvirkes i et samspil mellem Indfødsretskontoret og Folketingets Indfødsretsudvalg og dermed var en lovgivningsproces, som adskilte sig fra den måde, man almindeligvis lovgav på. Det var hun frustreret over, og de havde en kort principiel drøftelse om det hensigtsmæssige i, at denne type lovgivning overhovedet ”processes” på denne måde. Forespurgt om hun nævnte yderligere om sit syn på sagen, forklarede vidnet, at på mødet blev der spurgt ind til, hvad det var for noget, men han kan ikke erindre, hvordan ordene faldt, og der var ikke nogen dyb sagsbehandling indenfor rammerne – en time, en kop kaffe og nogle andre politiske problemer. På det tidspunkt i slutningen af februar 2011, hvor han havde bedt om en redegørelse, fyldte sagen meget i den politiske debat. Derfor blev den selvfølgelig vendt. Det, der står tilbage i hans erindring, er den frustration, hun havde over, at hun nu sad med denne møgsag. Frustrationen gik på, at denne type lovgivning i virkeligheden ikke var ”hendes”, men var noget, der udvirkedes mellem Indfødsretskontoret, som i nogen grad også betjener Folketingets Indfødsretsudvalg direkte, og Indfødsretsudvalget. Det sagde Birthe Rønn Hornbech, at de måtte lave om på. Forespurgt om den frustration foranledigede hende til at komme med synspunkter om, hvad der var sket i Integrationsministeriet, forklarede vidnet, at det gjorde hun ikke.

Foreholdt af kommissionens formand at Birthe Rønn Hornbech har forklaret, at der opstod misforståelse mellem hende og embedsmændene, så hun troede, at sagerne blev behandlet, som de skulle, og embedsmændene troede, at de skulle behandle dem efter de almindelige regler, og at det var en opfattelse, der ikke fandt udtryk hverken i pressepapirer eller i redegørelsen og forespurgt, om

hun var inde på noget i den stil, forklarede vidnet, at det var hun ikke på den måde, der spørges til, men hun gav udtryk for en stærk frustration over, at hun sad midt i noget, som i virkeligheden tilvirkes mellem Indfødsretskontoret og Folketingets Indfødsretsudvalg.” [29. maj 2013, side 1075-1077]

9.3.51 Mavebælte af 24. februar 2011 til integrationsminister Birthe Rønn Hornbech vedrørende vejledningsbrev til statsløse født i Danmark

Indfødsretskontoret færdiggjorde den 24. februar 2011 et mavebælte til Birthe Rønn Hornbech med et nyt udkast til brev til ”de omkring 466 statsløse efterkommere, som kunne have fået forkert behandling/vejledning om deres rettigheder i henhold til FN’s konvention om begrænsning af statsløshed og FN’s konvention om barnets rettigheder”. Det fremgår af mavebæltet, der var signeret af Claes Nilas den 24. februar 2011, at udkastet var rettet i overensstemmelse med Birthe Rønn Hornbechs bemærkninger på mavebæltet af 22. februar 2011, hvor Birthe Rønn Hornbech havde tilkendegivet, at hun ønskede, at ansøgninger om indfødsret fra statsløse født i Danmark skulle indgives direkte til Integrationsministeriet.

Det blev nævnt i mavebæltet, at ifølge § 25 i 2008-aftalen skulle ansøgninger om indfødsret indgives på et særligt ansøgningsskema til politidirektøren i den politikreds, hvor ansøgeren boede, og at en ændring heraf ville kræve, at der blev indgået en ny aftale med regeringspartierne Venstre og Det Konservative Folkeparti samt Dansk Folkeparti. Det blev videre nævnt, at bekendtgørelse nr. 162 af 7. marts 1995 om brugerbetaling i forbindelse med ansøgninger om naturalisation skulle ændres, hvis statsløse født i Danmark ikke skulle betale gebyr i forbindelse med indgivelse af ansøgningen.

I mavebæltet blev det indstillet, at der forsat skulle kræves gebyr fra statsløse født i Danmark, idet gebyrfritagelse for de omhandlede personer rejste spørgsmål om tilbagebetaling og erstatning over for personer, der allerede havde betalt gebyr. Det blev videre indstillet, at der hurtigst muligt blev udarbejdet et udkast til ændring af bekendtgørelsen med henblik på at skabe hjemmel til, at ansøgninger fra de omhandlede personer kunne indgives til Integrationsministeriet, ligesom det blev indstillet, at der blev indgået en ny aftale mellem Venstre, Det Konservative Folkeparti og Dansk Folkeparti, således at det kom til at fremgå af indfødsretsaf-talen, at statsløse født i Danmark skulle indgive ansøgning om indfødsret til Integrationsministeriet.

Afslutningsvis blev det oplyst i mavebæltet, at udsendelsen af brevet til de omkring 466 personer som følge af indstillingerne skulle udskydes til de nævnte ændringer

var foretaget, og at brevet ville blive udsendt, når ministeren havde godkendt de interne retningslinjer for Indfødsretskontorets behandling af og vejledning om sager vedrørende statsløse født i Danmark.

Claes Nilas havde i marginen ud for orienteringen om udskydelsen af udsendelsen af brevet til omkring 466 personer anført: ”Det kan vi ikke vente på. brev skal ud i kommende uge”. Claes Nilas havde endvidere anført:

”Til Ministeren

Brev til vurdering efter rettelser. Brev bør (skal) udsendes i kommende uge. Efter endelige udtræk fra CPR og med tilbagemelding til Inm.

Der bør være gebyrfritagelse på grund af den begåede myndighedsfejl – må afklares med Jm x Fm i denne uge.”

9.3.52 Mail af 25. februar 2011 fra Dorit Hørlyck til medarbejderne i Indfødsretskontoret vedrørende behandlingen af ansøgninger om indfødsret fra statsløse født i Danmark

I en mail af 25. februar 2011 til medarbejderne i Indfødsretskontoret meddelte Dorit Hørlyck, at det endnu ikke var besluttet, om de statsløse født i Danmark skulle indlevere ansøgninger om dansk indfødsret til Integrationsministeriet, og i en senere mail samme dag meddelte Dorit Hørlyck medarbejderne i kontoret, at politiet ikke måtte afvise ansøgninger fra statsløse født i Danmark – heller ikke selv om ansøgeren var over 21 år. Det fremgik, at baggrunden for mailen var, at en medarbejder i kontoret havde oplyst, at mange betjente ringede til Indfødsretskontoret med spørgsmål.

9.3.53 Mavebælte af 25. februar 2011 til integrationsminister Birthe Rønn Hornbech vedrørende ministeriets undersøgelse, vejledningsbreve til statsløse født i Danmark mv.

Birthe Rønn Hornbech fik ved et mavebælte, der var forsynet med Kirsia Reinholts og Nanna Fischers initialer og signeret og dateret den 25. februar 2011 af Claes Nilas, forelagt en række dokumenter vedrørende sagen om fejlbehandlingen af statsløse personer født i Danmark.

Dokumenterne var beskrevet i mavebæltet, der med Birthe Rønn Hornbechs påtegninger ser således ud:

Ministeren

MINISTERIET FOR FLYGTNINGE
INDVANDRERE OG INTEGRATION

MAVEBÆLTE

J.nr.: 11/05003

Til ministerens godkendelse forelægges følgende dokumenter vedrørende fejlbehandlingen af sager om statsløse personer født i Danmark:

1. Revideret notat om undersøgelse af sagen (4. udgave).

Til ministerens orientering er ændringerne sket på baggrund af de overvejelser og undersøgelser, som er foretaget siden forelæggelse af 3. udgave for ministeren, herunder på baggrund af interne møder afholdt med ministeren den 11. og den 21. februar 2011, ministerens e-post om sagen af 17. februar 2011, samt de undersøgelser af baggrunden for fejlbehandlingen, som siden er foretaget i Indfødsretskontoret. Ændringerne er markerede i notatet.

For så vidt angår de i afsnit 1 oplyste betingelser for at opnå indfødsret efter FN's konvention om begrænsning af statsløshed er der foretaget en ændring i relation til opholdskravet (8 år i alt i stedet for 10 år i alt). Endvidere skal personer omfattet af både FN's konvention om begrænsning af statsløshed og FN's Børnekonvention ikke underskrive en erklæring om troskab og loyalitet, og erklæringen om kriminalitet skal for begge persongrupper ordlydsmæssigt svare til ordlyden af kriminalitetskravet i FN's Konvention om begrænsning af statsløshed. En nærmere redegørelse herfor fremgår af selve notatet.

For så vidt angår de 36 fejlagtige afslag, som ifølge afsnit 2-3 er givet, kan det oplyses, at Indfødsretskontoret har trukket en statistik over samtlige statsløse personer, som er født i Danmark, og som på grundlag af deres alder er eller har været omfattet af de to konventioner, og hvor der er givet et afslag. Det vil sige, at alle afslagssager for den omhandlede persongruppe har været åbnet, og det er i den forbindelse konstateret, at der i alt er givet 36 afslag til de omhandlede personer med henvisning til, at de pågældende ikke opfyldte de almindelige betingelser, herunder f.eks. kravet om bestået indfødsretsprøve. Der har med andre ord ikke været meddelt afslag under henvisning til, at de pågældende ikke opfyldte et eller flere af de betingelser, som gælder i henhold til de to konventioner. For så vidt angår de to personer, som tidligere er givet et fejlagtigt afslag, og som ikke har besvaret ministeriets anmodning om udfyldelse af en genoptagerpakke, hvorfor de er henlagt, kan det til ministerens orientering oplyses, at de pågældende nu vil blive rykket for udfyldelse af pakken. Svarer de pågældende ikke, vil ministeren blive forelagt en mappe vedrørende muligheden for at annullere de pågældendes fejlagtige afslag.

Det bemærkes endvidere, at der i afsnit 4 om baggrunden for fejlbehandlingen er foretaget en række tilføjelser og præciseringer med henblik på at skabe mest mulig klarhed over sagen.

Afsnit 7 om statistiske oplysninger er erstattet af et mere pædagogisk afsnit om relevante tal. Der fremgår heraf, at omkring 466 statsløse efterkommere i alderen 0-37 år kan have fået en forkert behandling eller vejledning om deres rettigheder efter konventionerne, jf. punkt 2. nedenfor.

2. Udkast til revideret brev til de omkring 466 statsløse efterkommere i Danmark, som kan have fået en forkert behandling/vejledning om deres rettigheder

Til ministerens orientering er brevet ændret i overensstemmelse med ministerens bemærkninger på mavebælte af 22. februar 2011. Det er således anført, at ansøgninger om indfødsret fra statsløse personer født i Danmark skal indgives direkte til Integrationsministeriet, hvortil der skal betales et gebyr på 1.000 kr.

Det bemærkes hertil, at det følger af § 25 i cirkulæreskrivelsen om naturalisation nr. 61 af 22. september 2008, at ansøgninger om indfødsret skal indgives til politiet i den politikreds, hvor ansøgeren bor. Cirkulæreskrivelsen bygger på en politisk aftale mellem regeringspartierne Venstre og Det Konservative Folkeparti samt Dansk Folkeparti.

Med hensyn til hjemmelen til at opkræve gebyr henvises til bekendtgørelse nr. 162 af 07/03/1995 om brugerbetaling i forbindelse med naturalisation, hvoraf fremgår, at ansøgere om indfødsret skal indgive ansøgningen til politiet, og at de i den forbindelse skal betale et gebyr på 1.000 kr. Hvis kommende ansøgninger fra statsløse personer født i Danmark skal indgives direkte til Integrationsministeriet, hvortil der skal betales gebyr, vil det således forudsætte en ændring af denne bekendtgørelse.

Henset til ministerens ønske om, at ansøgninger om indfødsret fra statsløse personer født i Danmark skal indgives direkte til ministeriet, indstilles det, at der hurtigst muligt udarbejdes et udkast til ændring af bekendtgørelsen om brugerbetaling med henblik på at skabe hjemmel til, at ansøgninger om indfødsret fra de pågældende personer kan indgives til Integrationsministeriet. Det vurderes umiddelbart, at en ændring af bekendtgørelsen vil kunne træde i kraft onsdag i næste uge, det vil sige uge 9. De bemærkes hertil, at gebyret rent praktisk vil kunne ske ved overførsel til ministeriets konto, jf. bemærkning herom i forelagte brev.

Det indstilles på den baggrund, at forelagte brev udsendes hurtigst muligt i uge 9 til de omkring 466 personer. CPR-kontoret vil – efter en validering af det nye udtræk, som vil blive foretaget på mandag – sende labels vedrørende samtlige personer, hvorefter et konsulentfirma vil stå for pakning og udsendelse af brevene.

Til ministerens orientering vil der blive udpeget to erfarne medarbejdere i Indfødsretskontoret, som statsløse personer vil blive omstillet til, når de pågældende i mini-

steriets telefontid ringer til Indfødsretskontoret med henblik på at blive vejledt om deres rettigheder.

Til ministerens orientering vil forelagte brev først blive udsendt, når ministeren har godkendt de interne retningslinjer til brug for Indfødsretskontorets behandling af og vejledning om sager vedrørende statsløse personer født i Danmark, jf. punkt 5 i nærværende mavebælte.

3. Udkast til lovbemærkninger til det kommende lovforslag om indfødsrets meddelelse.

Til ministerens orientering er det hensigten, at afsnit 3 i udkastet til lovbemærkninger skal være en fast del af fremtidige lovforslag om indfødsrets meddelelse med henblik på for fremtiden at orientere om, at der kan være tale om personer, som er optaget i henhold til de to konventioner, herunder hvilke betingelser de pågældende skal opfylde for at opnå dansk indfødsret. Til forskel herfra er det hensigten, at afsnit 4, kun skal fremgå af nærværende lovforslag med henblik på at gøre rede for baggrunden for fejlbehandlingen samt for tiltag med henblik på for fremtiden at sikre fuld efterlevelse af konventionerne. Det bemærkes, at det i afsnit 4 anføres, at der er tilsendt de omkring 466 personer, som kan være fejlvejledt om deres rettigheder, et personligt brev. Lovforslaget forventes således først fremsat den 14. april 2011, hvor brevene vurderes at være udsendt.

Til ministerens orientering er det planlagt, at det kommende lovforslag skal fremsættes den 14. april 2011. På lovforslaget, hvor der var lukkedato den 14. januar 2011, er der optaget 57 personer efter de to konventioner. Det bemærkes hertil, at Indfødsretskontoret løbende modtager ansøgninger om indfødsret fra personer omfattet af konventionerne, og at der således tillige vil være en række personer, som skal optages på det lovforslag, som forventes fremsat til oktober 2011. Det vil tillige være oktober-lovforslaget, hvor det må forventes, at en stor del af de omkring 466 personer, som måtte ansøge om optagelse på et lovforslag om indfødsrets meddelelse efter at have modtaget et brev herom fra ministeriet, vil blive optaget.

Til ministerens orientering underrettes PET forud for fremsættelsen af et lovforslag om indfødsrets meddelelse om de optagne personer med henblik på deres vurdering af, om de optagne personer *kan være en fare* for landets sikkerhed. Efter FN's konvention om begrænsning af statsløshed må personer *ikke være fundet* skyldig i en forbrydelse mod statens sikkerhed.

Der kan således argumenteres for, at der ikke er grundlag for at anmode PET om at vurdere, hvorvidt statsløse personer omfattet af konventionerne kan være en fare for landets sikkerhed, idet det vil fremgå af Det Centrale Kriminalregister, såfremt en person *er fundet skyldig* i en forbrydelse mod statens sikkerhed. I forbindelse med vurderingen hos PET tager efterretningstjenesten kontakt til udenlandske efterretningstjenester og Interpol. Eventuelle udenlandske strafferetsafgørelser vil som udgangspunkt ikke fremgå af Kriminalregisteret.

Det indstilles på den baggrund, at ministeriet nærmere undersøger, hvordan FN's konvention om begrænsning af statsløshed skal fortolkes i forhold til spørgsmålet om ansøgninger fra personer, der af et lands efterretningstjeneste vurderes at kunne være til fare for landets sikkerhed, herunder om et land på baggrund af konventionens ordlyd er forpligtet til at meddele statsborgerskab, såfremt den pågældende ikke er fundet skyldig, eller såfremt et andet land har dømt en ansøger om dansk indfødsret for en forbrydelse mod dette lands sikkerhed. Det indstilles endvidere, at ministeriet som led i undersøgelsen indhenter oplysninger om andre landes implementering af betingelsen samt landenes eventuelle praksis herom med henblik på en drøftelse af spørgsmålet med Justitsministeriet.

Det skal særligt bemærkes, at én statsløs ansøger i oktober 2009 blev udtaget af et lovforslag om indfødsrets meddelelse, idet PET vurderede, at ansøgeren kan være til fare for landets sikkerhed. Ansøgeren har nu anmodet ministeriet om genoptagelse af sin ansøgning. Det indstilles, at sagen genoptages, og at sagens endelige afgørelse afventer en afklaring af spørgsmålet.

4. Udkast til forskrift fra integrationsministeren vedrørende behandling af ansøgninger om dansk indfødsret fra statsløse personer født i Danmark.

Til ministerens orientering vil forskriften udgøre et supplement til cirkulæreskrivelsen om naturalisation, som omfatter de almindelige betingelser for at opnå dansk indfødsret. I forskriften oplistes kort de betingelser, som personer omfattet af FN's konvention om begrænsning af statsløshed skal opfylde for at blive optaget på et lovforslag om indfødsrets meddelelse. Der er i forskriften indføjet en henvisning til, at statsløse personer født i Danmark under 18, år er omfattet af FN's Børnekonvention, hvilken er gennemført i cirkulæreskrivelsens § 17. Ministeriets hjemmeside vil blive tilføjet et link til forskriften. Til ministerens orientering er Retsinformation under Civilstyrelsen blevet hørt om, hvilken form for forskrift der vil kunne udstedes. Forskriftens form er derfor endnu ikke fastlagt.

5. Udkast til revideret manual til brug for Indfødsretskontorets behandling af ansøgninger om indfødsret fra statsløse personer født i Danmark.

Til ministerens orientering blev der i januar 2010 udarbejdet en manual til brug for Indfødsretskontorets behandling af sager omfattet af de to FN-konventioner. I forelagte udkast til revision tages der herudover højde for de ændringer, der er resultatet af den interne undersøgelse, som er foretaget af fejlbehandlingen af sagerne, jf. punkt 1 i nærværende mavebælte. Det bemærkes, at fanen om statsløse indgår som én ud af mange faner i en samlet manual om indfødsretssagers behandling.

6. Udkast til revideret hjemmeside vedrørende statsløse personer født i Danmark.

Til ministerens orientering blev afsnittet på nyidanmark.dk om statsløse personer født i Danmark revideret i januar 2011 med henblik på at vejlede om de særlige rettigheder i de to FN-konventioner. I forelagte udkast tages der herudover højde for de ændringer, der er resultatet af den interne undersøgelse, som er foretaget af fejlbehandlingen af sagerne, jf. punkt 1 i nærværende mavebælte. Desuden vil rettighederne for statsløse personer født i Danmark få en mere central placering på nyidanmark.dk, herunder ved mulighed for at klikke videre til vejledningen allerede på hjemmesidens forside.

7. Udkast til tillæg til vejledning til politiet om statsløse personer født i Danmark

Til ministerens orientering gives politiet instruks om, at ansøgninger om indfødsret fra statsløse personer født i Danmark skal indgives til Integrationsministeriet. Henvender de pågældende personer sig hos politiet med en ansøgning om indfødsret, skal de derfor henvises til at indgive ansøgningen hos ministeriet. Desuden vedlægges vejledningen på ministeriets hjemmeside vedrørende statsløse personer født i Danmark til brug for politiets vejledning af statsløse personer, som kontakter politiet med henblik på at høre nærmere om deres rettigheder. Der henvises endvidere til punkt 2 ovenfor.

8. Notat om mulige erstatningskrav fra statsløse personer født i Danmark, som har fået en forkert behandling af deres ansøgning om indfødsret med indstilling til ministeren om den videre procedure.

9. Notat med kort oprids over de øvrige nordiske landes eventuelle ratifikation og gennemførelse af FN's konvention om begrænsning af statsløshed.

Til ministerens orientering fremgår det af notatet, at hverken Norge eller Sverige har sikret en fuld gennemførelse af konventionerne i deres nationale lovgivning. Norge finder dog ikke, at norsk lovgivning er i strid med konventionen, da det følger af § 3 i den norske statsborgerretslov, at loven gælder med de begrænsninger, som følger af overenskomster med andre stater og folkeretten i øvrigt. Denne oplysning er Norge dog først fremkommet med d.d. og efter, at de har været kontaktet af pressen om sagen. Finland har i 2008 gennemført konventionen korrekt.

10. Udkast til revideret ansøgningskema til brug for ansøgning om dansk indfødsret, hvor der alle relevante steder er indføjet en vejledning om de særlige rettigheder for statsløse personer født i Danmark. Til ministerens orientering er der tilføjet en ny erklæring vedrørende kriminalitet for personer omfattet af konventionerne. Ændringerne er markerede. Det bemærkes, at genoptagerpakken efter ministerens godkendelse af det reviderede ansøgningskema vil blive rettet til i overensstemmelse hermed.

Til ministerens orientering vil der snarest muligt blive forelagt et udkast til besvarelse af henvendelse af 22. februar 2011 fra UNHCR (Hans ten Feld, ansvarlig for UNHCR i de baltiske lande og Norden) vedrørende sagen.

Udlændingeafdelingen, den 25. februar 2011

KRE/NFI

NL/25 25/2 - 11

Notat om undersøgelse af sagen om fejlbehandling af ansøgninger om indfødsret fra statsløse personer født i Danmark, der er nævnt i punkt 1 i mavebæltet, var en videreførelse af notatet med samme overskrift af 31. januar 2011. Notatets afsnit 1 om udredning af retsgrundlaget for indfødsret til statsløse var imidlertid ændret på en række punkter.

For så vidt angår 1961-konventionen fremgik det af notatet, at kravet om ophold i Danmark inden naturalisation var ændret fra 5 år umiddelbart forud for ansøgningens indgivelse eller 10 år i alt til 5 år umiddelbart forud for ansøgningens indgivelse eller 8 år i alt.

For så vidt angår fortolkningen af børnekonventionen fremgik det af notatet, at kravet om, at barnet ikke måtte have gjort sig skyldig i en forbrydelse mod statens sikkerhed, var erstattet med et krav om, at barnet ikke måtte være fundet skyldig i en forbrydelse mod statens sikkerhed eller være idømt en fængselsstraf på 5 år eller derover for en strafbar handling.

For begge konventioner var kravene om udfyldelse af erklæringer om kriminalitet udformet i overensstemmelse med det vandelskrav, der kan stilles efter 1961-konventionen, mens kravet om underskrift af en erklæring om troskab og loyalitet over for Danmark og det danske samfund og erklæring om at ville overholde dansk lovgivning og respektere grundlæggende danske principper var udgået.

Notatet, der var vedlagt mavebæltet, ser således ud med Birthe Rønn Hornbechs påtegninger:

er sket
officerer og den
lov af 2011

NOTAT
4. UDGAVE

Dato: 25. februar 2011

Notat om undersøgelse af sagen om fejlbehandling af ansøgninger om indfødsret fra statsløse personer født i Danmark

FN's konvention af 30. august 1961 om begrænsning af statsløshed giver statsløse personer født i Danmark, som er mellem 18 og 21 år, ret til at blive optaget på et lovforslag om indfødsrets meddelelse uden at opfylde de almindelige betingelser for at opnå statsborgerskab.

Tilsvarende giver FN's konvention af 20. november 1989 om barnets rettigheder statsløse personer født i Danmark, som er under 18 år, ret til at blive optaget på et lovforslag om indfødsrets meddelelse uden at opfylde de almindelige betingelser for at opnå statsborgerskab.

Det er kommet frem i pressen, at Integrationsministeriet tidligere ved en fejl har meddelt afslag på optagelse på lovforslag om meddelelse af indfødsret (statsborgerskab) til statsløse personer, som er omfattet af de to konventioner, da de ikke opfyldte de almindelige betingelser for at opnå statsborgerskab.

Integrationsministeren oplyste Folketingets Indfødsretsudvalg om fejlen ved brev af 27. januar 2010. Det blev blandt andet oplyst, at Danmarks internationale forpligtelser i henhold til de to konventioner betyder, at ansøgere omfattet af konventionerne ikke behøver at opfylde betingelserne i de almindelige retningslinjer for at blive optaget på et lovforslag om indfødsrets meddelelse.

Integrationsministeriet genoptog herefter de sager, hvor ministeriet kunne konstatere, at statsløse personer omfattet af de to konventioner fejlagtigt havde fået afslag på optagelse på et lovforslag om indfødsrets meddelelse, for at sikre, at de pågældende får den retsstilling, som de har krav på i henhold til de to konventioner.

Med det formål at sikre, at der er ryddet helt op i forhold til denne fejlbehandling af ansøgninger om indfødsret fra personer, der er født statsløse i Danmark, og at sikre at alle statsløse får den retsstilling, som de har krav på efter de to konventioner, blev det i en pressemeddelelse udsendt af integrationsministeren den 14. januar 2011 oplyst, at der iværksættes en undersøgelse af følgende:

1. Integrationsministeriet udreder retsgrundlaget for indfødsret til statsløse tilbage fra 1999 i forhold til både FN's konvention af 30. august 1961 om begrænsningen af statsløshed og FN's konvention af 20. november 1989 om barnets rettigheder.

2. Integrationsministeriet undersøger i Indfødsretskontorets journaler, hvor mange ansøgninger om statsborgerskab, der foreligger fra statsløse personer helt tilbage fra lov nr. 1102 af 29. december 1999 om ændring af indfødsretslo-

ven, hvor bl.a. vandelskravet blev indført.

3. Alle sager vedrørende statsløse findes frem, og det kontrolleres, at alle ansøgere har fået den retsstilling, som de to konventioner giver de pågældende.

4. Det undersøges, hvad der er baggrunden for denne fejlbehandling i Indfødsretskontoret.

5. Der opstilles en procedure, der sikrer fuldt ud, at en fejlbehandling ikke kan finde sted på ny.

6. Det skal undersøges særligt, om personer, der måtte have opfyldt betingelserne i konventionerne i perioden fra lov nr. 1102 af 29. december 1999 og frem til nu, skal have mulighed for at blive optaget på et lovforslag om indfødsrets meddelelse.

7. Der indhentes relevant statistisk materiale om statsløse.

I det følgende bliver der redegjort for de enkelte punkter.

1. Udredning om retsgrundlaget for indfødsret til statsløse tilbage fra 1999 i forhold til både FN's konvention af 30. august 1961 om begrænsning af statsløshed og FN's konvention af 20. november 1989 om barnets rettigheder

1 a. FN's Konvention af 30. august 1961 om begrænsning af statsløshed¹.

Danmark ratificerede den 6. juni 1977 FN's Konvention af 30. august 1961 om begrænsning af statsløshed. Konventionens bestemmelser bygger på princippet om, at statsløshed skal begrænses.

Ifølge artikel 1 i konventionen er de kontraherende parter forpligtede til at give statsborgerskab til statsløse personer, der er født i landet, enten ved fødslen i henhold til lov eller efter ansøgning. Det fremgår af artikel 1, stk. 2, at en kontraherende stat kan gøre meddelelse af statsborgerret afhængig af en eller flere opregnede betingelser, herunder at den pågældende altid har været statsløs, at ansøgning indgives senest i forbindelse med 18-års alderen og ophørende tidligst med 21-års alderen, at den pågældende har haft fast bopæl i en nærmere fastsat periode, der dog højst må være 5 år umiddelbart forud for ansøgningens indgivelse eller 10 år i alt, og at den pågældende ikke er fundet skyldig i en forbrydelse mod statens sikkerhed eller er idømt en fængselsstraf på 5 år eller derover for en strafbar handling.

Danmarks forpligtelse efter konventionen blev allerede i 1968 gennemført i indfødsretslovens § 3 (lov nr. 399 af 11. december 1968 om ændring af lov om dansk indfødsret), som på daværende tidspunkt gav mulighed for at opnå dansk indfødsret ved at afgive en erklæring til et statsamt i 1977, hvor Danmark ratificerede konventionen, blev der i indfødsretslovens § 3 særligt for statsløse personer kun stillet krav om bopæl i mindst 5 år inden erklæringens afgivelse hos statsamtet og derudover bopæl i mindst sammenlagt 5 år², jf. lov nr. 409 af 17. december 1968 om ændring af indfødsretsloven.

¹ Bilag 1.

² Konventionens bopælskrav er ikke gengivet korrekt i de forskellige indfødsretslove gældende fra 1968 og frem til 2004, hvor muligheden for at afgive en erklæring til statsamtet blev afskåret for statsløse personer. Det fremgår dog af en vejledning udtøjet til statsamtene til brug for deres behandling af indfødsretssager fra december 2000, at bopælskravet skal forstås i overensstemmelse med det krav, som fremgår af artikel 1 i konventionen. Det har ikke været muligt at finde vejledninger til statsamtene for perioderne helt tilbage fra 1968, hvorfor det ikke med sikkerhed kan lægges til grund, at statsamtene har administreret sager om statsløse personer i overensstemmelse med konventionens bopælskrav. Henset til konventionens krav om, at der skal være tale om personer født i Danmark og som fortsat er statsløse må det dog formodes, at der hovedsageligt har været tale om sager, hvor de pågældende har

Statsløse personer, der afgav en erklæring om at blive danske statsborgere til et statsamt, kunne derfor i overensstemmelse med konventionen opnå dansk statsborgerskab.

Bestemmelsen i § 3 blev ~~dog~~ ændret ved lov nr. 1102 af 29. december 1999 om ændring af indfødsretsloven, hvor der blev indført et krav om, at man ikke måtte have begået kriminalitet. Det fremgår blandt andet af pkt. 1 i bemærkningerne til lovforslaget (nr. 151 af 9. december 1999), at "såfremt en statsløs person, der efter FN-konventionen har krav på at opnå statsborgerskab, ~~ikke~~ opfylder betingelserne i indfødsretslovens § 3 (bestemmelsen omfattede på daværende tidspunkt alle udlændinge, herunder statsløse personer), vil den pågældende i stedet blive medtaget på lovforslag om indfødsrets meddelelse...".

I Justitsministeriets besvarelse af spørgsmål nr. 22 til lovforslag nr. 151 anføres det, at optagelse på lovforslag vil ske, selv om betingelserne for indfødsret, herunder kravet om, at man ikke må have begået kriminalitet, ikke er opfyldt. Det anføres endelig, at det i bemærkningerne til det enkelte lovforslag vil blive angivet, hvilke personer på lovforslaget der efter FN-konventionen har krav på at opnå dansk indfødsret.

*Indvener
er dog vist
n)*

Statsløse personer omfattet af konventionen, som havde begået kriminalitet, kunne derfor ~~fra~~ den 31. december 1999, hvor lov nr. 1102 af 29. december 1999 trådte i kraft, ikke erklære sig danske ved at afgive en erklæring til et statsamt. I stedet havde de pågældende mulighed for at indgive en ansøgning om indfødsret til politiet, som videresendte ansøgningen til Justitsministeriet (Indfødsretsområdet blev først i 2001 overført til Integrationsministeriet).

De pågældende havde herefter ~~ret til~~ at blive optaget på et lovforslag om indfødsrets meddelelse, uanset om de opfyldte de almindelige betingelser for at blive danske statsborgere.

Justitsministeriets Indfødsretskontor fungerede på daværende tidspunkt – ligesom Integrationsministeriets Indfødsretskontor gør i dag – som sekretariat for Folketinget i sager om indfødsret og behandler ansøgninger om indfødsret på grundlag af de retningslinjer, som et flertal af Folketingets medlemmer har opnået enighed om. Kompetencen til at beslutte, hvem der kan optages på et lovforslag om indfødsrets meddelelse er således tillagt Folketinget. Baggrunden er, at der står i Grundlovens § 44, at ingen udlænding kan få indfødsret uden ved lov. Det betyder, at det er Folketinget, som bestemmer, hvilke betingelser ansøgere om dansk indfødsret skal opfylde for at blive ~~optaget~~ på et lovforslag om indfødsrets meddelelse. Personer optaget på et lovforslag om indfødsrets meddelelse opnår indfødsret på det tidspunkt, hvor loven er vedtaget og træder i kraft.

I 1999 omfattede de almindelige betingelser (cirkulære om dansk indfødsret ved naturalisation nr. 132 af 3. oktober 1997³) for at opnå dansk indfødsret blandt andet et krav om ikke at have begået kriminalitet og et krav om ikke at have visse former for gæld til det offentlige – krav, som personer omfattet af konventionen altså ikke skulle opfylde.

opholdt sig i Danmark i mange år og dermed har opfyldt såvel konventionens som indfødsretslovens bopælskrav. Risikoen for, at sager om indfødsret har været administreret i strid med konventionen hos statsamtene er derfor meget lille.

³ Bilag 2.

Indfødsretsloven blev på ny ændret i 2004, jf. lovbekendtgørelse nr. 422 af 7. juni 2004, med den følge, at kun nordiske statsborgere og visse tidligere danske statsborgere havde mulighed for at opnå dansk indfødsret ved at afgive en erklæring til et statsamt i medfør af lovens § 3. 2004

vega
lidts

Det fremgår af pkt. 4.1.3. i bemærkningerne til lovforslag nr. 138 af 24. januar 2004, at "den nugældende § 3 tager bl.a. sigte på at opfylde Danmarks forpligtelser efter FN-konventionen af 30. august 1961 om begrænsning af statsløshed.... Den foreslåede begrænsning af § 3 til nordiske statsborgere og visse tidligere danske statsborgere indebærer, at Danmarks forpligtelser efter konventionen skal opfyldes på anden måde. Integrationsministeriet vil derfor – efter forudgående orientering af Folketingets Indfødsretsudvalg – optage personer omfattet af konventionen på et lovforslag om indfødsrets meddelelse, når de i konventionen nævnte betingelser er opfyldt."

Alle statsløse personer, herunder personer der ikke havde begået kriminalitet, skulle derfor fra den 1. juli 2004, hvor lov nr. 422 af 7. juni 2004 trådte i kraft, indgive en ansøgning om indfødsret til politiet, som videresendte ansøgningen til Integrationsministeriet. Hvis de i konventionen nævnte betingelser var opfyldt, havde de pågældende ret til at blive optaget på et lovforslag om indfødsrets meddelelse, og der kunne ikke stilles krav om, at de pågældende skulle opfylde de almindelige betingelser for at opnå dansk indfødsret.

2
indfødsret

De almindelige betingelser for at opnå dansk indfødsret er siden ovennævnte cirkulæreskrivelse af 3. oktober 1997 ændret flere gange i 2004, hvor indfødsretsloven blev ændret, således at statsløse personer ikke længere kunne erklære sig danske ved et statsamt, var der således indført et egentligt sprogkrav, jf. cirkulæreskrivelse om nye retningslinjer for optagelse på lovforslag om indfødsrets meddelelse nr. 55 af 12. juni 2002⁴.

Cirkulæreskrivelsen om naturalisation er siden ændret den 12. januar 2006 (cirkulære om dansk indfødsret ved naturalisation nr. 9 af 12. januar 2006⁵), hvor der blev indført et krav om selvforsørgelse og om bestået indfødsretsprøve. Endvidere blev kravet til dansk kundskaber skærpet. Betingelserne for dansk indfødsret er senest ændret ved cirkulæreskrivelse om naturalisation nr. 61 af 22. september 2008⁶, hvor kravet til dansk kundskaber og selvforsørgelse er blevet skærpet, og hvor indfødsretsprøvens niveau er hævet.

Personer omfattet af artikel 1 i FN-konventionen om begrænsning af statsløshed har dog siden Danmarks ratifikation af konventionen i 1977 haft ret til at blive optaget på et lovforslag om indfødsrets meddelelse uden at skulle opfylde de almindelige betingelser for at opnå dansk statsborgerskab, og de løbende skærpselser af de almindelige betingelser har derfor ingen betydning for denne persongruppe.

Det betyder også, at personer, som i dag ansøger om dansk indfødsret, og som opfylder de i konventionen nævnte betingelser, ikke behøver at opfylde de gældende, almindelige betingelser for at opnå dansk indfødsret, jf. den nugældende cirkulæreskrivelse om naturalisation nr. 61 af 22. september 2008.

⁴ Bilag 3.
⁵ Bilag 4.
⁶ Bilag 5.

er her ?

? Fast = vil optaget

For eksempel skal der optages personer på et lovforslag om indfødsrets meddelelse, som har begået en af de former for kriminalitet, der ellers ifølge retningslinjernes § 19, stk. 2, og stk. 3, indebærer, at de pågældende først kan blive optaget på et lovforslag om indfødsrets meddelelse efter en vis karenstid eller helt er udelukket fra at blive optaget på et lovforslag, men som opfylder betingelserne i artikel 1 i FN-konventionen. Ifølge artikel 1 er det således kun, hvis en ansøger er fundet skyldig i en forbrydelse mod statens sikkerhed eller er idømt en fængselsstraf på 5 år eller derover for en strafbar handling, at der kan meddeles afslag på indfødsret. Herudover vil der f.eks. kunne komme ansøgninger fra personer, der ikke opfylder kravet om dansk kundskaber, kravet om en bestået indfødsretsprøve, og fra ansøgere, der ikke er selvforsørgende.

?

En statsløs person omfattet af artikel 1 i FN-konventionen om begrænsning af statsløshed vurderes herefter at have ret til at blive optaget på et lovforslag om indfødsrets meddelelse, hvis den pågældende:

1. er født statsløs i Danmark,
2. altid har været statsløs,
3. har bopæl i Danmark,
4. indgiver en ansøgning om indfødsret til Integrationsministeriet ved det fyldte 18. år, og inden det fyldte 21. år,
5. har haft fast bopæl i 5 år umiddelbart forud for ansøgningens indgivelse eller 8 år i alt,
6. ikke er fundet skyldig i en forbrydelse mod statens sikkerhed eller er idømt en fængselsstraf på 5 år eller derover for en strafbar handling,
7. på tro og love afgiver oplysninger om, at den pågældende ikke er fundet skyldig i en forbrydelse mod statens sikkerhed eller er idømt en fængselsstraf på 5 år eller derover for en strafbar handling,

Ad. 1. Hvis en udlænding ikke er født statsløs, men på et senere tidspunkt har fortabt sit statsborgerskab og dermed er blevet statsløs, er den pågældende ikke omfattet af konventionen.

Ad. 3. Kravet om fast bopæl i 5 år umiddelbart forud for ansøgningens indgivelse eller 10 år i alt, giver anledning til tvivl om, hvorvidt der kan stilles krav om, at ansøgeren faktisk har bopæl i landet. Det fremgår således ikke klart, om en ansøger, der f.eks. har haft bopæl 10 år i Danmark fra fødslen, og som herefter har opholdt sig i et andet land, opfylder betingelserne i konventionen, eller om der med kravet om i alt 10 års bopæl kan indlægges en forudsætning om, at den pågældende har bopæl i landet på ansøgningstidspunktet, idet han eller hun dog kun har haft bopæl i f.eks. 2 år forud for ansøgningens indgivelse.

aktuel

Det forudsættes, at der kan stilles krav om bopæl i Danmark, idet intentionerne bag konventionen ikke kan have været, at de kontraherende stater skal tildele statsborgerskab til personer, som er meddelt opholdstilladelse i et andet land og som måske tillige har haft bopæl gennem en årrække i et andet land. Der bør således kunne stilles krav om, at de pågældende i overensstemmelse med gældende national lovgivning har lovligt og fast ophold i det

land, hvor de ønsker at erhverve statsborgerskab. Ved at stille krav om, at de pågældende skal have bopæl i landet forudsættes det, at de pågældende er registreret med bopæl i CPR-registeret. Det fremgår af CPR-lovens § 17, stk. 1, at registrering i CPR ved tilflytning fra udlandet for ikke-nordiske statsborgere forudsætter, at disse enten har opholdstilladelse eller bevis efter udlændingeloven eller forskrifter udstedt i medfør heraf eller har en bekræftelse fra Udlændingetjeneste på, at de efter udlændingelovgivningen er fritaget for opholdstilladelse eller bevis.

Ad 5. Artikel 1 i konventionen giver de kontraherende stater mulighed for at stille krav om, at ansøgeren har haft 5 års fast bopæl umiddelbart forud for ansøgningens indgivelse eller 10 år i alt. Dermed gives der mulighed for at stille krav om, at ansøgeren har en vis tilknytning til det land, hvor den pågældende ønsker at opnå statsborgerskab. I den forbindelse ses der ikke umiddelbart at være hensyn at tage f.eks. til personer, som er udstationerede i Danmark i en kortere årrække, idet en udstationering som udgangspunkt har midlertidig karakter. Det må desuden forventes, at udstationerede personer har fast bopæl i et andet land. Et krav om minimum 5 års fast bopæl umiddelbart forud for ansøgningens indgivelse, vurderes derfor at være rimeligt at stille med henblik på at sikre en vis tilknytning til landet. Kravet om, at en ansøger, som ikke har haft 5 års fast bopæl umiddelbart forud for ansøgningens indgivelse, skal have haft i alt 10 års bopæl, harmonerer dog ikke med, at der generelt stilles krav om, at statsløse personer, som ikke er født i Danmark, skal have haft 8 års uafbrudt ophold i Danmark for at opnå dansk indfødsret, jf. § 7 i cirkulæreskrivelse om naturalisation nr. 61 af 22. september 2008. På baggrund heraf foreslås det, at kravet til ophold begrænses til i alt 8 års ophold, således at det harmonerer bedre med det generelle opholdskrav for statsløse personer.

! !
2
2
Amdr. 2010
kan

Ad 7. Konventionen angiver ikke noget om, hvorvidt man af ansøgeren kan kræve, at den pågældende underskriver en erklæring, f.eks. om kriminelle forhold. Da der alene stilles krav om, at den pågældende oplyser om kriminelle forhold af relevans for konventionen, vurderes dette dog at være i overensstemmelse med konventionens bestemmelser.

Der stilles generelt krav om, at ansøgere om indfødsret skriver under på, at de pågældende ikke har gjort sig skyldige i forbrydelser omfattet af kapitel 12 og 13 i straffeloven. Det følger af konventionen, at der kan stilles krav om, at den pågældende ikke er fundet skyldig i en forbrydelse mod statens sikkerhed. Det vurderes på baggrund heraf at stride mod konventionen, hvis der stilles krav om, at personer omfattet heraf skal skrive under på den almindelige erklæring om forbrydelser omfattet af straffelovens kapitel 12 og 13. Der udarbejdes derfor en særskilt erklæring om kriminalitet til brug for personer omfattet af konventionen. Det betyder, at en person omfattet af konventionen, der f.eks. har begået en forbrydelse omfattet af straffelovens kapitel 12 og 13, som den pågældende dog endnu ikke er dømt for, ikke vil være forpligtet til at oplyse herom i forbindelse med indgivelse af en ansøgning om indfødsret. Hermed vil det heller ikke være muligt at frakende den pågældendes indfødsret i henhold til indfødsretslovens § 8A, hvis han eller hun senere bliver dømt for sin forbrydelse. Det følger således af indfødsretslovens § 8A, at hvis en ansøger ikke oplyser om forbrydelser omfattet af straffelovens kapitel 12 og 13 i forbindelse med sin ansøgning, risikerer den pågældende at blive frakendt sit danske statsborgerskab ved dom, uanset at den pågældende derved bliver statsløs. Det bemærkes hertil, at det fremgår af indfødsretslovens § 8B, at den,

kan

som dømmes for overtrædelse af en eller flere bestemmelser i straffelovens kapitel 12 og 13, ~~kan~~ ved dom frakendes sin danske indfødsret, medmindre den pågældende derved bliver statsløs.

For så vidt angår det generelle krav om, at en ansøger om indfødsret skal underskrive en erklæring om, at den pågældende lover troskab og loyalitet over for Danmark, vurderes det ikke at have været intentionerne bag FN-konventionen at give statsborgerskab til personer, der ikke ønsker at være en del af det pågældende lands identitet. Konsekvenserne af, at en ansøger om indfødsret, som er omfattet af konventionen, nægter at underskrive erklæringen, ~~ved dog~~ være, at der vil blive givet afslag på indfødsret til den pågældende. Det kan ikke udelukkes, at meddelelse af et sådant afslag vil kunne tolkes som stridende mod konventionen. På baggrund heraf og henset til den begrænsede merværdi af, at erklæringen underskrives, vurderes det at være mest hensigtsmæssigt, såfremt dette krav ikke stilles over for personer omfattet af konventionen.

1.b FN's Konvention af 20. november 1989 om Barnets Rettigheder.

Danmark ratificerede den 19. juli 1991 FN's Konvention af 20. november 1989 om Barnets Rettigheder⁷.

Det fremgår af konventionens artikel 1, at i denne konvention forstås ved et barn ethvert menneske under 18 år, medmindre barnet bliver myndigt tidligere efter lov, der gælder for barnet. Det fremgår endvidere af artikel 7, at et barn skal registreres umiddelbart efter fødslen og skal fra fødslen have ret til et navn, ret til at opnå statsborgerskab og så vidt muligt ret til at kende og blive passet af sine forældre. Deltagerstaterne skal sikre gennemførelsen af disse rettigheder i overensstemmelse med deres nationale lovgivning og deres forpligtelser ifølge de relevante internationale instrumenter på dette område, især hvis barnet ellers ville blive statsløs.

Danmark ratificerede den 24. juli 2002 Den europæiske konvention af 6. november 1997 om statsborgerret.

Den europæiske konvention samler, supplerer og udbygger de internationale konventioner om statsborgerret, der eksisterede på tidspunktet for konventionens tilblivelse, og har blandt til formål at fastsætte visse internationale principper og standarder på området. Konventionen fastslår som nogle af sine afgørende principper, at enhver har ret til at besidde statsborgerskab, at statsløshed skal undgås, og at ingen vilkårligt skal kunne fratages sin nationalitet.

Konventionen gentager blandt andet princippet fra FN's Børnekonvention om, at statsborgerret til statsløse personer født på en kontraherende stats territorium skal gives ved fødsel i henhold til lov eller efter ansøgning. Det understreges således i konventionens artikel 6, stk. 2 b), at statsløse børns erhvervelse af statsborgerret kan ske efter ansøgning.

⁷ Bilag 6

Det fremgår herefter af artikel 6, stk. 2 b), at ifølge enhver kontraherende stats nationale lovgivning erhverves indfødsret af børn, der er født på den pågældende stats område, og som ikke ved fødslen erhverver indfødsret i en anden stat. Indfødsretten erhverves automatisk ved fødslen eller efterfølgende af børn, som er statsløse, efter ansøgning til den rette myndighed fra eller på vegne af det pågældende barn efter de i den kontraherende stats nationale lovgivning foreskrevne regler. Det kan bestemmes, at ansøgning kun kan indgives af personer, der har haft lovligt og fast ophold i det pågældende land i en periode på højst fem år umiddelbart forud for indgivelse af ansøgningen.

Danmarks internationale forpligtelser i henhold til FN's Børnekonvention blev gennemført i dansk ret ved § 3, stk. 2, i cirkulære af 6. februar 1992 om dansk indfødsret ved naturalisation, hvorefter børn, der er født i Danmark af statsløse forældre^a, og som bor her i landet, kan naturaliseres selvstændigt, uanset de ikke er fyldt 18 år, og selv om de almindelige betingelser for naturalisation ikke er opfyldt.

Bestemmelsen er videreført i retningslinjernes § 17, jf. den nugældende cirkulæreskrivelse nr. 61 af 22. september 2008 om naturalisation, hvoraf fremgår, at børn, der er født statsløse i Danmark, kan optages på et lovforslag om indfødsrets meddelelse, hvis de har bopæl her i landet.

Det betyder, at børn født statsløse i Danmark siden 1991 har haft ret til at blive optaget på et lovforslag om indfødsrets meddelelse, uanset om de almindelige betingelser for at opnå dansk statsborgerskab er opfyldt.

Der vil dermed f.eks. kunne blive tale om at optage et barn på et lovforslag om indfødsrets meddelelse, som er idømt en ubetinget frihedsstraf af 2 års varighed på baggrund af særlig grov vold eller uagtsomt manddrab, og som ifølge de almindelige betingelser ville være udelukket fra at blive optaget på et lovforslag.

det skal ikke anføres

Et barn omfattet af artikel 7 i FN-konventionen om barnets rettigheder vurderes herefter at have ret til at blive optaget på et lovforslag om indfødsrets meddelelse, hvis den pågældende:

1. er født statsløs i Danmark,
2. har bopæl i Danmark,
3. indgiver en ansøgning om indfødsret til Integrationsministeriet inden det fyldte 18. år,
4. ikke er fundet skyldig i en forbrydelse mod statens sikkerhed eller er idømt en fængselsstraf på 5 år eller derover for en strafbar handling,
5. på tro og love afgiver oplysninger om, at den pågældende ikke er fundet skyldig i en forbrydelse mod statens sikkerhed eller er idømt en fængselsstraf på 5 år eller derover for en strafbar handling (hvis barnet er fyldt 14 år)

Ad. 1. Hvis et barn ikke er født statsløs, men på et senere tidspunkt har fortabt sit statsborgerskab og dermed er blevet statsløs, er den pågældende ikke omfattet af konventionen.

^a Krævet om, at barnet skal være født af statsløse forældre er ikke en korrekt gengivelse af FN's Børnekonvention, der alene angiver, at barnet skal have ret til at opnå et statsborgerskab efter fødslen. Konventionen er dog allerede fra cirkulæreskrivelse nr. 132 af 3. oktober 1997 gengivet korrekt, idet der her alene anføres, at børn født statsløse i Danmark naturaliseres, hvis de har bopæl i landet.

Ad. 2. Det fremgår af artikel 6, stk. 2 b) i Den europæiske konvention om statsborgerret, at de kontraherende stater har mulighed for at stille krav om fem års lovligt og fast ophold umiddelbart forud for ansøgningens indgivelse. Det vurderes heraf at kunne udledes, at der kan stilles krav om, at barnet har bopæl i det land, hvor den pågældende skal opnå statsborgerskab. Der henvises i øvrigt til punkt 3 under afsnit 1a ovenfor.

Ad. 3. Børn, der er født statsløse i Danmark, og som ansøger om dansk indfødsret forud for deres fyldte 18. år, men som vil fylde 18 år inden vedtagelsen af det lovforslag, som de pågældende optages på, opfylder ikke cirkulæreskrivelsens § 17, idet bestemmelsen alene omfatter børn. Henset til Danmarks forpligtelser til at begrænse statsløshed mest muligt skal de pågældende ansøgere dog i stedet optages på lovforslaget i overensstemmelse med artikel 1 i FN-konventionen om begrænsning af statsløshed, hvis de nævnte betingelser i konventionen i øvrigt er opfyldt. Deres ansøgning vil således blive betragtet som indgivet mellem det fyldte 18. og 21. år.

Ad. 4. Kravet om at barnet ikke må have gjort sig skyldig i en forbrydelse mod statens sikkerhed og ikke må være idømt en fængselsstraf på 5 år eller derover for en strafbar handling vurderes at kunne udledes af FN's konvention om begrænsning af statsløshed. Det bemærkes hertil, at det fremgår af artikel 7, stk. 2, i FN's børnekonvention, at deltagerstaterne skal sikre gennemførelsen af disse rettigheder (det vil sige blandt andet retten til at opnå statsborgerskab for børn født statsløse i landet) i overensstemmelse med deres nationale lovgivning og deres forpligtelser ifølge de relevante internationale instrumenter på dette område, især hvis barnet ellers bliver statsløs.

På baggrund heraf skal børn, hvis de er fyldt 14 år, underskrive en erklæring om, at han eller hun ikke har gjort sig skyldig i forbrydelser mod statens sikkerhed, og at de pågældende ikke er idømt en fængselsstraf på 5 år eller derover for en strafbar handling. Der henvises i øvrigt til punkt 7 under afsnit 1a ovenfor.

1.c. Sammenfatning vedrørende udredningen af retsgrundlaget om FN's konvention om begrænsning af statsløshed og FN's konvention om barnets rettigheder.

FN's konvention om begrænsning af statsløshed og FN's konvention om barnets rettigheder, som Danmark begge har ratificeret, giver under visse betingelser statsløse personer født i Danmark, som er mellem 0 og 21 år, ret til at blive optaget på et lovforslag om indfødsrets meddelelse, uanset om de pågældende opfylder de almindelige betingelser for at opnå statsborgerskab.

Personer omfattet af de to konventioner har derfor siden Danmarks ratifikation af konventionerne henholdsvis den 19. juli 1991 og den 6. juni 1977 haft ret til at opnå dansk statsborgerskab, hvis de opfyldte de i konventionerne opstillede betingelser herfor.

2. Undersøgelse af antallet af ansøgninger om indfødsret fra statsløse personer tilbage fra 1999 (1992)

Indfødsretskontoret har undersøgt antallet af ansøgninger om indfødsret indgivet af statsløse personer født i Danmark tilbage fra 1992, idet Danmark ratificerede FN's Børnekonvention den 19. juli 1991. Der er dog ikke forud for den 1. januar 1992 foretaget elektroniske registreringer af sager.

Der er 757 statsløse personer født i Danmark, som har indgivet en ansøgning om dansk indfødsret i perioden fra den 1. januar 1992 og indtil den 25. januar 2011.

Ud af de 757 ansøgninger om dansk indfødsret indgivet fra personer, som er født statsløse i Danmark, er 36 personer tidligere meddelt afslag på indfødsret. Der henvises til oversigten nedenfor, som blandt andet viser, hvilket år de pågældende er meddelt afslag og til redegørelsen for sagerne i afsnit 3.

? hvad med de

757

Oversigt over antallet af ansøgninger fra statsløse personer født i Danmark i perioden fra 1. januar 1992 til 25. januar 2011, hvor ministeriet fejlagtigt har meddelt afslag, herunder i hvilke perioder og i henhold til hvilken konvention, de pågældende er meddelt afslag, samt oversigt over antallet af ansøgninger fra statsløse personer født i Danmark i alt.

Periode	Meddelte afslag	Afslag fordelt efter børnekonventionen og efter konventionen om begrænsning af statsløshed	Indgivne ansøgninger
1992-2003	0		39
2004	1	Efter børnekonventionen	4
2005	1	Efter konventionen om statsløshed	5
2006	0		10
2007	5	Efter konventionen om statsløshed	23
2008	9	Heraf 4 efter børnekonventionen og 5 efter konventionen om statsløshed	136
2009	19	Heraf 9 efter børnekonventionen og 10 efter konventionen om statsløshed	362
2010	1	Efter konventionen om statsløshed	168
2011	0		10

men det er altså indfjernet på

36

3. Undersøgelse af om sager vedrørende statsløse personer er behandlet i overensstemmelse med FN's konvention af 30. august 1961 om begrænsning af statsløshed og FN's konvention af 20. november 1989 om barnets rettigheder

Oversigten i afsnit 2 viser, at der i perioden fra den 1. januar 1992 til den 25. januar 2011 fejlagtigt er meddelt afslag til i alt 36 statsløse personer omfattet af henholdsvis FN-konventionen om begrænsning af statsløshed og FN-konventionen om barnets rettigheder.

Integrationsministeriet undersøgte i februar 2010 de sager, hvor statsløse personer omfattet af de to konventioner fejlagtigt var meddelt afslag på optagelse på et lovforslag om indfødsrets meddelelse i perioden fra januar 1992 til januar 2010 og genoptog i den forbindelse de sager, hvor de pågældende personer endnu ikke var meddelt dansk indfødsret. Der er ikke siden januar 2010 meddelt afslag på indfødsret til personer omfattet af konventionerne.

På baggrund heraf kan der for så vidt angår de 36 personer, som er eller har været omfattet af konventionerne, og som i perioden fra januar 1992 til januar 2010 ved en fejl har fået afslag på optagelse på et lovforslag om indfødsrets meddelelse, oplyses:

7 personer har af egen drift indgivet ansøgning om genoptagelse og er herefter meddelt indfødsret på baggrund af lovforslag om indfødsrets meddelelse, som er vedtaget på et tidligere tidspunkt end nr. lov 1530 af 21. december 2010 om indfødsrets meddelelse.

24 personer er meddelt dansk indfødsret i overensstemmelse med konventionerne ved lov nr. 1530 af 21. december 2010 om indfødsrets meddelelse, herunder 3 personer under 18 år.

2 personer har ikke i forbindelse med genoptagelsessagens behandling tilsendt ministeriet de fornødne oplysninger til brug herfor, hvorfor sagerne er henlagt.

1 person har endnu ikke svaret på ministeriets anmodning om udfyldelse af genoptagerpakken.

2 personer er i overensstemmelse med konventionerne optaget på det lovforslag om indfødsrets meddelelse, som forventes fremsat i april 2011.

Det oplyses i afsnit 2, at i alt 757 statsløse personer, som er født statsløse i Danmark, har ansøgt om dansk indfødsret i perioden fra den 1. januar 1992 til den 25. januar 2011. Som anført ovenfor er der ud af de 757 personer 36 personer, som tidligere ved en fejl er meddelt afslag på indfødsret. Det vil sige, at resten i alt 721 af de 757 personer ikke tidligere er meddelt afslag. Ud af de i alt 757 har 689 personer allerede erhvervet dansk indfødsret.

Af de resterende 68 er de 58 personer optaget på det lovforslag, der forventes fremsat i Folketinget i april 2011. Herudover er 7 ansøgninger henlagt (idet én ansøgning er frafaldet, fire ansøgere har erhvervet dansk indfødsret som bipersoner sammen med deres mor, og to ansøgere ikke i forbindelse med genoptagelsessagen har indsendt genoptagerpakken. Endelig er 3 ansøgninger fortsat under behandling.

Ud af de 747 personer (dvs. de 757 personer fratrukket de 10 personer, hvis ansøgninger er henlagt, eller hvor ansøgningerne fortsat er under behandling), der allerede har erhvervet dansk indfødsret, eller som er optaget på det lovforslag, der forventes fremsat i april 2011, er de 211 optaget efter januar 2010. Det betyder, at 536 personer er optaget på lov om indfødsrets meddelelse forud for januar 2010. De 211 personer, som er optaget efter januar 2010, er behandlet i overensstemmelse med FN's konvention om barnets rettigheder og FN's kon-

B
genoptager
ansøger af mig
og verken anmelder
ven

?
?
? genbr
?

vention om begrænsning af statsløshed. Af de 211 personer, er 57 personer optaget på det lovforslag, som forventes fremsat til april 2011, heraf er 9 personer optaget efter FN's konvention om begrænsning af statsløshed.

Det er i den forbindelse af betydning, at ud af de 747 personer er de 666 personer under 18 år. Af de 666 personer er de 431 under 12 år (dvs. børn over for hvilke der ikke kan stilles almindelige krav for at blive optaget på et lovforslag). Herudover er der 179 personer i alderen 12-15 år (dvs. børn over for hvilke der først fra 2002 efter de almindelige betingelser kan være stillet krav om en skoleudtalelse). Der resterer således 56 personer i alderen 16-17 år (børn over for hvilke der efter de almindelige betingelser kan være stillet vandelskrav, fra 2002 kan være stillet krav om dansk kundskaber og fra 2006 tillige kan være stillet krav om bestået indfødsretsprøve). Endelig er der 58 personer ud af de 747 personer, som er over 18 år.

Integrationsministeriet har hermed undersøgt samtlige ansøgninger om indfødsret indgivet i perioden fra den 1. januar 1992 til den 25. januar 2011 vedrørende personer omfattet af de to konventioner og sikret, at de pågældende enten er meddelt dansk indfødsret, eller at de er optaget eller er givet mulighed for at blive optaget på et kommende lovforslag om indfødsrets meddelelse i overensstemmelse med den ret, som de pågældende har i henhold til konventionerne. *eller har fået andet*

4. Baggrunden for den fejlagtige behandling i Indfødsretskontoret

I februar 2008 blev Integrationsministeriets Indfødsretskontor opmærksomt på, at der siden 2004 ved en fejl var meddelt en række afslag på optagelse på lovforslag om indfødsrets meddelelse til personer omfattet af artikel 1 i FN-konventionen om begrænsning af statsløshed. Der var ved en fejl givet afslag under henvisning til, at ansøgerne ikke opfyldte de almindelige betingelser for at opnå dansk statsborgerskab.

På baggrund heraf undersøgte Indfødsretskontoret, om kontoret generelt efterlever de internationale forpligtelser, som er gældende for statsløse personer. Indfødsretskontoret blev i den forbindelse opmærksomt på, at kontoret ved en fejl også havde meddelt en række afslag til personer omfattet af artikel 7 i FN's Børnekonvention, idet ansøgerne ikke opfyldte de almindelige betingelser for at opnå indfødsret.

I forbindelse med undersøgelsen af baggrunden for disse fejl blev det konstateret, at der ved en beklagelig fejl i forbindelse med ændringerne af indfødsretsloven i henholdsvis 1999 og 2004, hvor mulighederne for at afgive erklæring om dansk indfødsret hos statsamterne i henhold til FN-konventionen om begrænsning af statsløshed blev begrænset, hverken i Justitsministeriet i 1999 eller i Integrationsministeriet i 2004 har været udarbejdet interne retningslinjer til brug for Indfødsretskontorets behandling af sager om statsløse personer omfattet af denne konvention. For så vidt angår personer omfattet af FN's Børnekonvention har der eksisteret interne retningslinjer fra 2005-2007, hvoraf fremgår, at personer omfattet af konventionen ikke skal opfylde det på daværende tidspunkt gældende sprogkrav. I perioden herefter har kontorets retningslinjer ikke omfattet vejledning om de særlige rettigheder, som børn født statsløse i Danmark har i henhold til FN's Børnekonvention.

Indfødsretskontoret blev samtidigt opmærksomt på, at politikredsene, hvortil ansøgninger om indfødsret skal indgives og som vejleder om betingelserne for at opnå dansk indfødsret, ikke var givet instruktioner om at vejlede om statsløse personers særlige retstilling.

Endvidere var der ved en beklagelig fejl ikke oplyst om statsløse personers særlige retstilling i medfør af FN-konventionen om begrænsning af statsløshed på ministeriets hjemmeside, www.nydanmark.dk. Retten til dansk indfødsret i henhold til FN's Børnekonvention er dog beskrevet ved, at der på hjemmesiden er et link til den gældende cirkulæreskrivelse om naturalisation, hvor man i § 17 kan læse om rettigheder for børn født statsløse i Danmark i henhold til konventionen.

Indfødsretskontoret har således gennem en årrække ved en beklagelig fejl behandlet en række ansøgninger om indfødsret fra statsløse personer omfattet af de to konventioner på baggrund af de almindelige retningslinjer for dansk indfødsret. Det betyder, at en række personer ved en fejl er meddelt afslag på indfødsret under henvisning til, at de ikke opfyldte de almindelige betingelser for at opnå indfødsret. Det betyder også, at en række personer er meddelt indfødsret efter en konstatering af, at de pågældende opfyldte samtlige af de almindelige betingelser herfor.

Da der har været tale om udskiftning af kontorets ansatte i den omhandlede periode, er det ikke muligt at fastlægge nærmere, hvordan denne fejl er opstået. Det kan hertil oplyses, at der hvert år behandles et antal tusinde ansøgninger alene om dansk indfødsret ved naturalisation, og at de fejlagtigt behandlede ansøgninger fra statsløse personer født i Danmark derfor udgør en meget lille andel af den samlede sagsmængde.

Stårstedelen af de statsløse personer omfattet af konventionerne, som siden 1992 har ansøgt om dansk indfødsret, har som anført i afsnit 3 opnået dansk indfødsret, og der er dermed – bortset fra et afslag i 2004 og et i 2005 – tale om, at der først fejlagtigt gives afslag fra det tidspunkt, hvor skærpelserne i cirkulære om dansk indfødsret ved naturalisation nr. 9 af 12. januar 2006 slår igennem, hvilket vil sige fra 2007. Det var som nævnt i afsnit 1 i den forbindelse, at der blev indført et krav om selvforsørgelse og om bestået indfødsretsprøve. Endvidere blev kravet til dansk kundskaber skærpet. Herudover er der meddelt en række fejlagtige afslag efter september 2008, hvor retningslinjerne blev skærpet i forhold til dansk kravet, indfødsretsprøven og kravet om selvforsørgelse.

De fejlagtige afslag på ansøgningerne om indfødsret er således primært meddelt i perioden fra 2007-2009.

For så vidt angår personer, som har ansøgt om indfødsret siden 1992, og som har opnået dansk indfødsret, er der i meget stort omfang tale om børn over for hvilke, der kun kan være stillet få eller ingen betingelser, jf. afsnit 3 herom.

Henset til, at hovedparten af de ansøgninger om indfødsret, som siden 1992 er indgivet af personer omfattet af konventionerne, er fra statsløse børn over for hvilke, der ifølge de almindelige betingelser for at opnå indfødsret, kun kan være stillet få eller ingen betingelser og

til, at skærperne af betingelserne for at opnå dansk indfødsret først slår igennem fra 2007, vurderes det at bero på en menneskelig, men beklagelig fejl, at en række sager vedrørende statsløse personer født i Danmark er behandlet efter de almindelige retningslinjer.

Den manglende udarbejdelse af retningslinjer til brug for Indfødsretskontorets behandling af ansøgninger om indfødsret fra statsløse personer omfattet af FN's konvention om begrænsning af statsløshed og den delvist manglende udarbejdelse af retningslinjer for personer omfattet af FN's Børnekonvention vurderes således blandt andet at være begrundet i, at der ikke fandtes et aktuelt behov i og med, at ansøgeren opfyldte betingelserne i retningslinjerne.

Begge forfattere¹⁹ til bogen Indfødsretsloven med kommentarer fra 2004, hvori der redegøres korrekt for konsekvenserne af FN konventionen om begrænsning af statsløshed samt for FN's Børnekonvention i forhold til indfødsretssager, har været ansat som henholdsvis kontorchef og souschef i Indfødsretskontoret, sidstnævnte igennem en længere årrække.

På baggrund heraf kan det ikke udelukkes, at nogle sager vedrørende personer født statsløse i Danmark tidligere er behandlet i overensstemmelse med de to konventioner, uanset at der ikke har været udarbejdet fornødne *skriftlige* retningslinjer til brug for kontorets sagsbehandling af denne persongruppe.

Omvendt har det forhold, at der kun delvist har været udarbejdet skriftlige interne retningslinjer til brug for kontorets behandling af sagerne også været en kraftigt medvirkende årsag til, at der siden februar 2008, hvor fejlbehandlingen opdages i Indfødsretskontoret, har været foretaget en nøje undersøgelse af rækkevidden af konventionerne og af Danmarks internationale forpligtelser generelt på indfødsretsområdet. Herefter forelægges sagen for integrationsministeren i august 2008, og det beslutes i den forbindelse at iværksætte en undersøgelse af, om de øvrige nordiske lande har ratificeret konventionen om begrænsning af statsløshed, og hvordan landene har gennemført konventionen i deres nationale lovgivning. Emnet har blandt andet været drøftet på et nordisk ministermøde i juni 2009 samt på et nordisk embedsmandsmøde i oktober 2009, og undersøgelsen af de nordiske landes regler og praksis på området viste, at der i de øvrige nordiske lande synes at være tale om en uensartet gennemførelse af FN's konvention om begrænsning af statsløshed med en deraf afledt uensartet praksis.

les
møde?

Ministeriet afslutter sine undersøgelser og nærmere overvejelser i slutningen af 2009, og integrationsministeren oplyste herefter ved brev af 27. januar 2010 Folketingets Indfødsretsudvalg om den beklagelige fejlbehandling af en række sager om statsløse personer omfattet af konventionerne. Det blev blandt andet oplyst, at overholdelsen af Danmarks internationale forpligtelser i henhold til FN's konventioner betyder, at et antal af de ansøgere, der optages på et lovforslag om indfødsrets meddelelse som følge af, at de opfylder betingelserne i konventionerne, ikke nødvendigvis opfylder samtlige betingelser i retningslinjerne for optagelse på et lovforslag om indfødsrets meddelelse, herunder blandt andet vandelskravet og kravet om dokumentation for danskuddskaber og en bestået indfødsretsprøve.

¹⁹ Birgit Kleis og Niels Beckman

Ministeriet har i perioden fra februar 2008 og indtil orienteringen af Folketingets Indfødsretsudvalg i januar 2010 valgt at behandle de ansøgninger om indfødsret, som løbende blev indgivet af personer omfattet af de to konventioner. På baggrund heraf er der i samme periode meddelt afslag til en række personer omfattet af konventionerne, idet de ikke opfyldte et eller flere af de almindelige betingelser for at opnå dansk statsborgerskab. Ministeriet lagde dermed ikke sagerne i bero. Ministeriet har dog for at sikre, at der skete en korrekt opfølgning på sagerne, når ministeriets undersøgelser var afsluttede, opført journalnumrene på de ansøgninger, hvor ministeriet havde meddelt afslag, på en liste, således at Indfødsretskontoret hurtigt var i stand til på ny at tage sagerne frem.

Efter orienteringen af Indfødsretsudvalget om sagen i januar 2010, genoptog ministeriet i februar 2010 ex officio de sager, hvor personer omfattet af konventionerne siden 1992 fejlagtigt var meddelt afslag. I den forbindelse blev også de sager, som var meddelt afslag fra februar 2008 til januar 2010 genoptaget.

Ved lov nr. 1530 af 21. december 2010 om meddelelse af dansk indfødsret blev størstedelen af de personer, som er eller har været omfattet af en af de to konventioner, og som tidligere ved en fejl er meddelt afslag, meddelt dansk indfødsret.

For en nærmere beskrivelse af den tilbundsgående undersøgelse af sagerne, som ministeriet nu har foretaget, henvises til afsnit 3 ovenfor.

5. Procedure med henblik på at sikre fuld efterlevelse af FN's konvention af 30. august 1961 om begrænsning af statsløshed og FN's konvention af 20. november 1989 om barnets rettigheder

Med henblik på i fremtiden at sikre fuld efterlevelse af artikel 1 i FN's konvention om begrænsning af statsløshed og af artikel 7 i FN's Børnekonvention har Integrationsministeriets Indfødsretskontor udarbejdet særlige interne retningslinjer til brug for kontorets behandling af ansøgninger om indfødsret fra personer, som er født statsløse i Danmark, og som i øvrigt er omfattet af konventionerne. Retningslinjerne beskriver den særlige retsstilling, som personer omfattet af de to konventioner har. Ydermere skal der i retningslinjerne tages højde for resultaterne af denne undersøgelse. ?

Det er også generelt blevet indskærpet over for kontorets medarbejdere, at personer omfattet af de to konventioner ikke skal opfylde de almindelige betingelser for at opnå indfødsret. Udover, at ansøgninger fra personer omfattet af de to konventioner behandles i overensstemmelse hermed, bliver der derfor også vejledt korrekt om konventionernes rettigheder, når der rettes telefonisk henvendelse herom under ministeriets telefontid.

Der vil endvidere blive undersøgt, om der i Indfødsretskontorets elektroniske sagsbehandlingssystem kan indlægges en mekanisme, således at sagsbehandlerne automatisk gøres opmærksomme på, at de behandler en sag vedrørende en person født statsløs i Danmark.

Endvidere vil der i ansøgningsskemaet til brug for ansøgning om indfødsret blive indføjet en vejledning om de særlige rettigheder, som personer født statsløse i Danmark har.

Hermed er der skabt sikkerhed for, at ansøgninger om indfødsret fra personer født statsløse i Danmark, behandles og vejledes i overensstemmelse med de to konventioner.

Herudover vil der blive udarbejdet et supplement til politiets vejledning til brug for modtagelse af ansøgninger om dansk indfødsret og til brug for vejledning af ansøgere om indfødsret generelt. Det vil i dette supplement blive indskærpet over for landets politikredse, at personer, som er født statsløse i Danmark, skal indgive ansøgning om indfødsret til Integrationsministeriet, og at de pågældende skal vejledes i overensstemmelse med deres rettigheder. Der vil desuden fortsat under de løbende kurser, som Indfødsretskontoret holder for politiet vedrørende reglerne om indfødsret, blive undervist i de særlige rettigheder for statsløse personer. Visse politikredse blev således allerede under kurser afholdt i 2009 instrueret om, at alle ansøgninger fra statsløse personer, der kunne være omfattet af konventionerne, skulle indsendes til ministeriet. *Frederik Rønne Hornbech*

Integrationsministeriets hjemmeside (www.nyidanmark.dk) blev den 12. januar 2011 tilføjet et særligt afsnit om, hvilke rettigheder personer omfattet af de to konventioner har. Det fremgår heraf, hvilke betingelser de relevante persongrupper skal opfylde i overensstemmelse med konventionerne for at blive optaget på et lovforslag om dansk indfødsret. Hjemmesiden vil løbende blive ajourført for at sikre bedst mulig information om de omhandlede rettigheder. Hjemmesiden vil endvidere skulle ajourføres i overensstemmelse med resultaterne af denne undersøgelse. *1/2?*

Der vil endvidere blive udarbejdet en særlig vejledning vedrørende muligheden for at ansøge om dansk indfødsret efter artikel 1 i FN-konventionen om begrænsning af statsløshed. Hermed vil retten ifølge konventionens artikel 1 fremgå klart for enhver, der læser instruksen for at vurdere, hvilke personer der har mulighed for at søge om indfødsret, og hvilke betingelser, der i den forbindelse skal opfyldes.

Børns mulighed for at opnå statsborgerskab efter FN's Børnekonvention skal ifølge cirkulæreskrivelsens § 17 ske efter ansøgning. Det følger af artikel 6, stk. 2, i Den europæiske konvention om statsborgerret, at børn der er født statsløse på de kontraherende staters område enten erhverver indfødsret automatisk ved fødslen eller efter ansøgning. Børnekonventionen har som nævnt siden 1992 været gennemført således, at retten til at opnå statsborgerskab for børn født statsløse i Danmark, hviler på et ansøgningsprincip. Der vurderes ikke umiddelbart at være anledning til at ændre herved i form af en ændring af indfødsretsloven.

Ministeriet vil fremover i overensstemmelse med konventionerne og på baggrund af særlige retningslinjer herfor behandle ansøgninger om indfødsret fra personer omfattede af de to konventioner. Ministeriet vil i den forbindelse i overensstemmelse med bemærkningerne til lovforslag nr. 138 af 24. januar 2004 – efter forudgående orientering af Folketingets Indfødsretsudvalg – optage personer omfattet af konventionerne på et lovforslag om indfødsrets meddelelse, når de i konventionerne nævnte betingelser er opfyldt. Som oplyst til Folketingets Indfødsretsudvalg den 27. januar 2010 vil Integrationsministeriet desuden fremover i fortløbig form orientere udvalget forud for optagelse af personer omfattet af konventionerne på et lovforslag om indfødsrets meddelelse. Endvidere vil det blive angivet i bemærkning-

ne til det enkelte lovforslag, hvilke personer på lovforslaget der efter FN-konventionerne har krav på at opnå dansk indfødsret.

Hermed sikres det, at personer født statsløse i Danmark, tildeles de særlige rettigheder, som de pågældende har krav på i overensstemmelse med de to konventioner.

For så vidt angår statsløse personer generelt, som ikke er født statsløse i Danmark, kan det oplyses, at det fremgår af artikel 4 b) i Den europæiske konvention om statsborgerret, at de kontraherende staters regler om statsborgerret skal baseres på princippet om, at statsløshed skal undgås. Det følger endvidere af konventionens artikel 6, stk. 4 g), at "enhver kontraherende stat skal i sin nationale lovgivning lette erhvervelsen af indfødsret for statsløse personer..".

Ifølge § 7 i cirkulæreskrivelse om naturalisation nr. 61 af 22. september 2008 kan statsløse personer optages på et lovforslag om indfødsrets meddelelse efter 8 års uafbrudt ophold i Danmark. Dette er en lempelse i forhold til det normale krav på 9 års uafbrudt ophold i Danmark.

På baggrund af artikel 6, stk. 4 g) i Den europæiske konvention om statsborgerret kan det derfor overvejes, om der er grundlag for at indføre andre lempelser i forhold til statsløse personer, som opholder sig i Danmark, men som ikke opfylder betingelserne i FN's Børnekonvention og i FN's konvention om begrænsning af statsløshed.

6. Undersøgelse af om personer, der måtte have opfyldt betingelserne i konventionerne skal have mulighed for at blive optaget på et lovforslag om indfødsrets meddelelse

Det fremgår af afsnit 2, at Indfødsretskontoret har undersøgt samtlige ansøgninger om indfødsret indgivet i perioden fra den 1. januar 1992 til den 25. januar 2011 vedrørende personer omfattet af FN's konvention om barnets rettigheder og FN's konvention om begrænsning af statsløshed og sikret, at de pågældende enten er meddelt dansk indfødsret, eller at de er optaget eller er givet mulighed for at blive optaget på et kommende lovforslag om indfødsrets meddelelse i overensstemmelse med konventionerne.

Udover de i afsnit 2 omhandlede statsløse personer, som har søgt om dansk indfødsret, kan der være tale om statsløse personer, der kunne have søgt om indfødsret i henhold til artikel 1 i FN's konvention om begrænsning af statsløshed, men som nu er fyldt 21 år, og som derfor ikke længere har mulighed for at søge.

Der kan være tale om personer, som ikke har søgt om indfødsret, da de ikke har haft et ønske om at blive danske statsborgere, men der kan også være tale om personer, som har fravalgt denne mulighed, idet de pågældende af forskellige grunde har haft en overbevisning om, at de skulle opfylde de almindelige betingelser herfor.

Indfødsretskontorets sagsbehandlere samt politiet, som er ansvarlig for modtagelse og videreledning af ansøgninger om indfødsret til ministeriet, har ikke i tilstrækkeligt omfang været

opmærksomme på konventionens bestemmelser, hvorfor der ikke i alle tilfælde - i forbindelse med eventuelle personlige henvendelser - mundtligt har været vejledt herom.

Det kan derfor ikke udelukkes, at der er tale om personer, som har kontaktet enten politiet eller Indfødsretskontoret, og som i den forbindelse har fået vejledning om, at de skulle opfylde de almindelige betingelser for at opnå dansk indfødsret.

Hertil kommer, at de pågældende ikke har haft mulighed for at læse om deres rettigheder på ministeriets hjemmeside, der først i januar 2011 blev tilføjet oplysninger om de særlige rettigheder efter konventionerne.

På baggrund heraf og henset til, at Danmark ved ratifikationen af FN's konvention om begrænsning af statsløshed og Den europæiske konvention om statsborgerret har forpligtet sig til at begrænse statsløshed, skal statsløse personer, som tidligere har opfyldt det i konventionens opstillede alderskrav, hurtigst muligt gives mulighed for at søge om indfødsret på de betingelser, som er indeholdt i konventionen og dermed uden, at de almindelige betingelser for at opnå indfødsret skal være opfyldt, herunder kravet om at man ikke må have begået kriminalitet, kravet om danskundskaber og om bestået indfødsretsprøve.

Statsløse personer, som er fyldt 18 år, men som tidligere har været omfattet af artikel 7, stk. 1, i FN's konvention om barnets rettigheder, og som af ukendte årsager ikke tidligere har ansøgt om statsborgerskab, har haft mulighed for at læse om deres rettigheder i § 17 (tidligere § 3, stk. 2) i de gældende cirkulæreskrivelser siden 1992.

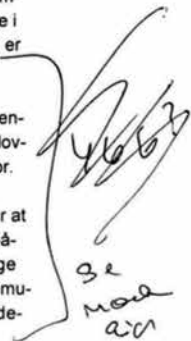
Da Indfødsretskontoret har administreret en række ansøgninger om indfødsret fra børn omfattet af artikel 7 i FN's børnekonvention efter de almindelige retningslinjer og dermed ikke i overensstemmelse med konventionen, kan det dog ikke udelukkes, at der i nogle tilfælde er blevet vejledt forkert om deres rettigheder.

På den baggrund skal personer, der tidligere kunne have ansøgt om statsborgerskab i henhold til FN's Børnekonvention, hurtigst muligt tilbydes mulighed for at blive optaget på et lovforslag om indfødsret meddelelse, uden at skulle opfylde de almindelige betingelser herfor.

For så vidt angår statsløse personer, der som følge af deres alder fortsat har mulighed for at søge om dansk statsborgerskab efter de to konventioner, kan det ikke udelukkes, at de pågældende på et tidligere tidspunkt har fået vejledning om, at de skal opfylde de almindelige betingelser for at opnå statsborgerskab. På baggrund heraf skal de pågældende hurtigst muligt kontaktes med henblik på at skabe sikkerhed for, at de pågældende er bekendt med deres eksisterende rettigheder efter de to konventioner.

I afsnit 7 redegøres der for, hvor mange personer, som må forventes at skulle tilbydes at opnå dansk indfødsret uden at opfylde de almindelige betingelser herfor. Endvidere redegøres der for, hvor mange personer, der som følge af deres alder, fortsat har mulighed for at søge om indfødsret efter de to konventioner.

7. Øvrige relevante statistiske oplysninger om statsløse personer i Danmark

Handwritten signature and notes in the right margin. The signature appears to be 'M. Madsen' or similar. Below it, the text 'Se med a/c' is written.

7.a Hvor mange statsløse personer kan have fået forkert behandling/vejledning efter de to FN-konventioner?

Danmarks Statistiks tal viser:

- At der var 461 statsløse efterkommere i alderen 0-37 år i Danmark den 1. januar 2011. Disse 461 efterkommere er født i Danmark.
- At der var 5 statsløse personer med dansk oprindelse i alderen 0-37 år i Danmark den 1. januar 2011. Det fremgår ikke af tallene, hvor disse 5 personer er født. Nogle af de 5 personer kan således være født i Danmark.

Alt

*altså så
fæst
tydelig*

I alt var der således 466 statsløse personer i alderen 0-37 år i Danmark den 1. januar 2011, som kan have fået en forkert behandling eller vejledning efter FN's konvention om barnets rettigheder og FN's konvention om begrænsning af statsløshed¹¹.

Det bemærkes:

- at Danmarks Statistiks tal er opgjort den 1. januar 2011. Det betyder, at nogle af disse 466 statsløse personer kan have fået indfødsret ved lov nr. 1530 af 21. december 2010 (registreres i løbet af januar 2011) eller kan have søgt om statsborgerskab og vil blive optaget på et af de kommende lovforslag om indfødsrets meddelelse.
- at tallene i dette afsnit bygger på udtræk fra Danmarks Statistiks befolkningsopgørelse, som er baseret på kommunernes registreringer i CPR. *Integrationsministeriet må derfor tage forbehold for, at kommunerne har foretaget en korrekt registrering af statsborgerskab og fødeland i CPR.*

7.b Hvordan er aldersfordelingen blandt de 466 statsløse personer, som kan have fået forkert behandling/vejledning efter de to FN-konventioner?

Tablet nedenfor viser aldersfordelingen blandt de 466 statsløse personer, som kan have fået forkert behandling/vejledning efter de to FN-konventioner.

Tablet 1: Antal 0-37-årige statsløse efterkommere og personer med dansk oprindelse fordelt på aldersgrupper, pr. 1. januar 2011

	Personer med dansk oprindelse	Efterkommere	I alt
0-17-årige	1	387	388
18-20-årige	1	49	

¹¹ Integrationsministeriet har bedt CPR-kontoret under Indenrigs- og Sundhedsministeriet om at foretage en ny og helt nøjagtig opgørelse af statsløse personer, som er født i Danmark, og som kan have fået en forkert behandling eller vejledning efter FN's konvention om barnets rettigheder og FN's konvention om begrænsning af statsløshed. Tallene kan have ændret sig en smule i det tidsrum, der er gået siden den 1. januar 2011. Desuden vil kun statsløse personer med dansk oprindelse, der er født i Danmark, indgå i den nye opgørelse fra CPR-kontoret. De nye tal forventes at foreligge den 28. februar 2011.

				50
21-32-årige	2	23		25
33-37-årige	1	2		3
I alt	5	461		466

Tabellen viser:

- I alt 28 statsløse efterkommere og personer med dansk oprindelse var i alderen 21-37 år pr. 1. januar 2011. Disse personer kan derfor ikke længere søge om dansk statsborgerskab efter de to FN-konventioner.
- 50 statsløse efterkommere og personer med dansk oprindelse var i alderen 18-20 år pr. 1. januar 2011. Disse personer kan fortsat søge om dansk statsborgerskab efter FN's konvention om begrænsning af statsløshed.
- 388 statsløse efterkommere og personer med dansk oprindelse var i alderen 0-17 år pr. 1. januar 2011. Disse personer kan fortsat søge om dansk statsborgerskab efter FN's konvention om barnets rettigheder.

8. Konklusion

Integrationsministeriets undersøgelse af sagen om fejlbehandling af ansøgninger om indfødsret fra personer, der er statsløse har vist, at:

- FN's konvention af 30. august 1961 om begrænsning af statsløshed og FN's konvention af 20. november 1989 om barnets rettigheder, som Danmark begge har ratificeret, giver under visse betingelser statsløse personer født i Danmark, som er mellem 0 og 21 år, ret til at blive optaget på et lovforslag om indfødsrets meddelelse, uanset om de pågældende opfylder de almindelige betingelser for at opnå statsborgerskab.
- Integrationsministeriets indfødsretskontor opdagede i februar 2008, at kontoret ved en beklagelig fejl har administreret en række ansøgninger om indfødsret fra personer omfattet af FN's konvention om begrænsning af statsløshed og FN's Børnekonvention efter de almindelige retningslinjer for at opnå statsborgerskab.
- Ved en beklagelig fejl er der i forbindelse med ændringerne af indfødsretsloven i henholdsvis 1999 og 2004, hvor mulighederne for at afgive erklæring om dansk indfødsret hos statsamtterne blev begrænset, hverken i Justitsministeriet i 1999 eller i Integrationsministeriet i 2004 udarbejdet interne retningslinjer til brug for Indfødsretskontorets behandling af sager om statsløse personer omfattet af FN-konventionen om begrænsning af statsløshed. Endvidere har der kun i perioden fra 2005-2007 eksisteret interne retningslinjer vedrørende de særlige rettigheder i FN's

Børnekonvention til brug for behandling af sager om personer født statsløse i Danmark under 18 år.

- Det betyder, at en række statsløse personer omfattet af de to konventioner, som har søgt om statsborgerskab i den angivne periode, enten kan være blevet danske statsborgere, fordi de har opfyldt de almindelige betingelser herfor eller ved en fejl er meddelt afslag på statsborgerskab, fordi ansøgerne ikke har opfyldt de almindelige betingelser i de cirkulæreskrivelser om naturalisation, som har været gældende gennem årene.
- Alle statsløse personer omfattet af de to konventioner skulle rettelig have været optaget på lovforslag om indfødsret meddelelse, uanset om de opfyldte de almindelige betingelser for at opnå dansk statsborgerskab.
- Henset til, at hovedparten af de ansøgninger om indfødsret, som siden 1992 er indgivet af personer omfattet af konventionerne, er fra statsløse børn over for hvilke, der ifølge de almindelige betingelser for at opnå indfødsret, kun kan være stillet få eller ingen betingelser og til, at skærpelserne af betingelserne for at opnå dansk indfødsret først slår igennem fra 2007, vurderes det at bero på en menneskelig, men beklagelig fejl, at en række sager vedrørende statsløse personer født i Danmark er behandlet efter de almindelige retningslinjer.
- Efter at den fejlagtige behandling af sagerne opdages i februar 2008, undersøges rækkevidden af konventionerne og Danmarks internationale forpligtelser generelt på indfødsretsområdet nøje, hvorefter sagen forelægges for integrationsministeren i august 2008.
- Siden august 2008 har ministeriet fortsat undersøgelserne af rækkevidden af de to konventioner, og i den forbindelse undersøges også de øvrige nordiske landes eventuelle ratifikation og gennemførelse af konventionerne. Emnet har blandt andet været drøftet på et nordisk ministermøde i juni 2009 samt på et nordisk embedsmandsmøde i oktober 2009, og undersøgelsen af de nordiske landes regler og praksis på området viste, at der i de øvrige nordiske lande er tale om en uensartet gennemførelse af FN's konvention om begrænsning af statsløshed med en deraf afledt uensartet praksis. Ministeriet orienterer herefter i januar 2010 Folketingets Indfødsretsudvalg om den beklagelige fejlbehandling af sagerne.
- Ministeriet genoptager herefter i februar 2010 de sager, hvor ministeriet tidligere ved en fejl har meddelt afslag på indfødsret (36 personer i alt), og ved lov nr. 1530 af 21. december 2010 om indfødsrets meddelelse opnår størstedelen af de pågældende personer dansk indfødsret. De resterende personer har enten opnået indfødsret ved tidligere love om indfødsrets meddelelse eller er givet mulighed for at blive optaget på et kommende lovforslag.
- Integrationsministeriets Indfødsretskontor har nu undersøgt samtlige ansøgninger om indfødsret indgivet fra den 1. januar 1992 vedrørende personer omfattet af de to

konventioner og sikret, at de pågældende enten er meddelt dansk indfødsret, eller at de er optaget eller gives mulighed for at blive optaget på et kommende lovforslag om indfødsrets meddelelse i overensstemmelse med den retstilling, som de har krav på i henhold til konventionerne.

- Størstedelen af de personer omfattet af de to konventioner, som fra den 1. januar 1992 har søgt om statsborgerskab (757 personer i alt), har opfyldt de almindelige betingelser for at opnå statsborgerskab. De fejlagtige afslag på ansøgning om indfødsret er således primært sket i perioden fra 2007-2009, hvor skærperne af betingelserne for at opnå dansk indfødsret slår igennem.
- Ud fra Danmarks Statistiks befolkningsopgørelse skønnes det, at der pr. 1. januar 2011 er 461 statsløse efterkommere i alderen 0-37 år i Danmark. Hertil kommer 5 statsløse personer med dansk oprindelse i alderen 0-37 år, der kan være født i Danmark.
- Disse i alt 466 personer, hvoraf de 28 ikke længere har mulighed for at søge om dansk statsborgerskab efter konventionerne under henvisning til, at de er over 21 år, kan have fået en forkert behandling/vejledning vedrørende FN's konvention om barnets rettigheder eller vedrørende FN's konvention om begrænsning af statsløshed. Der skal på den baggrund hurtigst muligt ske en skriftlig orientering af disse personer om deres muligheder for at opnå dansk indfødsret. Endvidere skal de personer, som ikke længere har mulighed for at søge om indfødsret i henhold til konventionerne som følge af deres alder, hurtigst muligt tilbydes at blive optaget på et lovforslag om indfødsrets meddelelse, uden at opfylde de almindelige betingelser herfor.
- Nogle af de 466 statsløse personer har fået indfødsret ved lov nr. 1530 af 21. december 2010 (registreres i løbet af januar 2011) eller kan have søgt om statsborgerskab og vil blive optaget på et af de kommende lovforslag.
- Det vil også blive overvejet, om der vurderes at være grundlag for at indføre flere lempelser for at opnå dansk indfødsret for statsløse personer generelt, dvs. for personer som ikke er omfattet af artikel 1 i FN-konventionen om begrænsning af statsløshed og i artikel 7 i FN' Børnekonvention.
- Med henblik på for fremtiden at sikre fuld efterlevelse af de to konventioner er der blandt andet udarbejdet særlige interne retningslinjer til brug for Indfødsretskontorets behandling af sager om statsløse personer samt til brug for den telefoniske vejledning, som ydes dagligt. Der vil også blive udarbejdet nye vejledninger til brug for politiets modtagelse af ansøgninger om indfødsret samt vejledning af ansøgere. Det vil fremgå heraf, at ansøgninger om indfødsret fra statsløse personer født i Danmark, skal indgives til Integrationsministeriet.
- Det vil blive undersøgt, om der i Indfødsretskontorets elektroniske sagsbehandlings-system kan indlægges en mekanisme, således at sagsbehandlerne automatisk gø-

OSTERBHANDLING

res opmærksomme på, at de behandler en sag vedrørende en person født statsløs i Danmark.

- Der vil blive tilføjet en vejledning i ansøgningsskemaet om indfødsret vedrørende de særlige rettigheder efter de to konventioner for personer født statsløse i Danmark.
- Integrationsministeriets hjemmeside er tilføjet et afsnit om de særlige rettigheder, som personer omfattet af de to konventioner har krav på, og der vil blive udarbejdet en særlig forskrift vedrørende retten til indfødsret i henhold til artikel 1 i FN's konvention om begrænsning af statsløshed.
- Ministeriet vil for fremtiden i fuld overensstemmelse med indholdet af de to konventioner og på baggrund af særlige retningslinjer behandle ansøgninger om indfødsret fra personer omfattet af de to konventioner. Ministeriet vil i den forbindelse efter forudgående orientering af Folketingets Indfødsretsudvalg optage personer omfattet af konventionerne på et lovforslag om indfødsrets meddelelse, når de i konventionerne nævnte betingelser er opfyldt. Integrationsministeriet vil desuden fremover i fortrolig form orientere udvalget forud for optagelse af personer omfattet af konventionen på et lovforslag om indfødsrets meddelelse.

9.3.54 Mailkorrespondance i perioden fra den 18. februar 2011 til den 26. februar 2011 mellem integrationsminister Birthe Rønn Hornbech og bl.a. folketingsmedlemmerne Søren Krarup og Jesper Langballe

Birthe Rønn Hornbech videresendte ved mail af 26. februar 2011 bl.a. mail af 18. februar 2011 fra Søren Krarup (DF) til hende og to mails af henholdsvis 21. og 26. februar 2011 fra hende til Søren Krarup m.fl. til Claes Nilas og Christian Lützen.

I mail af 18. februar 2011 til Birthe Rønn Hornbech med kopi til Pia Kjærsgaard (DF), Søren Espersen (DF), Peter Skaarup (DF), Kristian Thulesen Dahl (DF) og Jesper Langballe (DF) skrev Søren Krarup:

”Jeg har offentligt gratuleret dig med, at du er ved at have styr på fejlen i ministeriet vedrørende de statsløse og både Jesper og jeg har som bekendt forsvaret dig kraftigt i medierne, mens V og K har været tavse.

Men vi føler os brøstholdne over, at du meddeler offentligheden, at du tilbyder 450 statsløse palæstinensere gratis dansk indfødsret uden at spørge os. Vi føler os ikke blot brøstholdne, vi føler det som et slag i ansigtet. Og vi

føler det måske også som et brud på den udlændingeaftale, vi indgik i 2002. Vi ville aldrig have sagt ja, hvis vi havde vidst, at Danmark skulle forære 485 statsløse palæstinensere gratis indfødsret. Een ting er, at du og vi ikke var klare over FN-konventionens eksistens med samt dens indhold. Noget andet er, at du som minister går i panik og kaster dansk indfødsret i grams til disse flere hundrede palæstinensere - uden at tale med os! Hvorfor spurgte du os ikke, før du meddelte dette offentligt? Hvorfor skal vi have at vide af journalister, at Danmark handler på en måde, som er en grov krænkelse af alle de forudsætninger, vi i sin tid sagde ja til udlændingeaftalen under?

Vi vil have FN-konventionen fjernet. Det stiller vi forslag om i Folketinget 4. marts. Du siger formentlig nej som du gjorde det under behandlingen af indfødsretsloven. Det beklager jeg meget, idet jeg glæder mig over Karsten Lauritsens og andre venstrefolks ord om, at de i grunden er enige med os. Men skal det udlændingepolitiske samarbejde fortsætte med at have mening for os, så må vi stille krav om, at du er mere loyal overfor os og i mindre grad tager vor støtte for givet.

For det er den ikke!”

Birthe Rønn Hornbech svarede i mail af 21. februar 2011 til Søren Krarup og Jesper Langballe med kopi til Kristian Thulesen Dahl, Peter Skaarup og Pia Kjærsgaards sekretær:

”Som jeg nævnede på mødet i forrige uge, hvor du og Jesper og V og K deltog, er der tale om at rette op på en fejl, og ikke om at forære eller tilbyde nogen noget, som du påstår. Også efter konventionerne er der visse betingelser, der skal opfyldes. Men langt færre betingelser end de betingelser, der fremgår af aftalerne om indfødsret.

For nogen – nemlig ca. 80 personer over 21 år, er der tale om, at fristen for at søge er sprunget, hvorfor fristen, som jeg omtalte forleden, suspenderes, så de pågældende kan søge et år endnu. Som jeg også meddelte vil de ved brev blive vejledt om, at der gives en ny frist og vejledt om betingelserne for at få indfødsret.

Derudover er der i øjeblikket ca. 400, der er mellem 0 og 21 år og som kan søge om statsborgerskab efter de lempeligere regler efter konventionen, men som ikke har søgt endnu. De har hele tiden kunne søge. Deri er intet nyt.

Alle får de en vejledning om reglerne, da forsømmelserne i Integrationsministeriet jo ikke kun betyder, at der er givet ulovlige afslag, men, at der er givet forkert vejledning til dem, der har henvendt sig, og som derfor kan have

undladt at søge, ligesom en gruppe aldrig har fået en vejledning, som jeg som forvaltningsmyndighed er forpligtet til.

Hvor mange, der så vil søge og, hvor mange, der opfylder betingelserne kan jeg af gode grunde ikke vide.

Kære Søren. Ja, du har været meget, meget hjælpsom overfor mig og jeg har takket dig derfor flere gange. Men jeg har jo også både i Folketingssalen og i mødet i uge 6 understreget overfor dig og Jesper, at det er regeringens politik at overholde konventionerne.

I blev netop gjort bekendt med sagen og mine forpligtelser 10 dage før pressen til mødet med V og K.

Jeg har desuden ikke i materialet fra mine forgængere fundet tegn på, at I skulle være stillet i udsigt, at regeringen ville droppe en eller flere konventioner i forbindelse med aftalerne om betingelser for at erhverve indfødsret.

I har da heller ikke overfor mig givet udtryk for noget sådant.

Til gengæld husker jeg da selv, at andre konventioner i forbindelse med udlændingeaftalen i 2002 blev nævnt igen og igen.

Du skriver, at jeg ikke skal tage Jeres støtte for givet. Nej, det skal jeg ikke. Men jeg håber ikke at du – efter, at vi har opbygget en indfødsrets politik sammen i næsten 10 år – vil kaste vor fælles politik ud og give plads for et helt andet flertal på grund af en fejl, som er opstået i en af mine forgængeres tid.”

I mail af 26. februar 2011 til Søren Krarup og Jesper Langballe med kopi til Kristian Thulesen Dahl og Peter Skaarup skrev Birthe Rønn Hornbech, at hun ikke sendte mailen til Pia Kjærsgaard, fordi hun havde forstået, at mailen gik til Pia Kjærsgaards sekretær. Derudover skrev hun:

”1.

Som jeg har omtalt i tidligere mails og på vort ordførermøde før vinterferien, så arbejder jeg med breve til potentielle statsløse ansøgere, så de kan få den ret, som de har krav på, og få den vejledning, som de også har krav på. Endvidere vil der være vejledning og forskrifter, som jeg mener, jeg er forpligtet til at udarbejde.

Jeg vil med denne mail blot annoncere, at jeg sikkert udsender brevene, samt vejledninger, retningslinier og lovbemærkninger i starten af næste uge, måske

allerede mandag. I får materialet på mail før medierne, kig efter mandag eftermiddag og også søndag aften for det tilfælde, noget allerede er klar til Jer, selvom det måske ikke er færdigt til pressen.

...

3.

Og så er der lige en ting til i al stilfærdighed. Søren har i tidligere mails efterladt noget, der kunne forstås som en ophævelse af indfødsrets aftalen. Ligeså afstemningen ved sidste lovforslag.

Men mere formelt har I ikke ophævet aftalen, for det vil jo også løse mig.

Hvis I mere officielt ophæver aftalen, vil jeg nemlig overveje, at få de statsløse retsstilling ind i lovteksten i indfødsretsloven. Men det har jeg hidtil ikke været indstillet på, selvom jeg synes det er det rigtige. Jeg har ikke arbejdet med den side af sagen, da jeg mener, at det må ligge udenfor de tidligere indfødsrets aftaler med Jer og jeg forestiller mig, at I selvsagt vil være imod, selvom det ikke ændrer ved substansen. Derfor har jeg alene taget skridt til at retstilstanden beskrives i bemærkningerne – ikke i indfødsretsloven, hvor den allerede er beskrevet i bemærkningerne – men i bemærkningerne til lovforslag om indfødsrets meddelelse og fremtidige lovforslag. På den måde er indfødsretskontoret nærmest tvunget til ikke at overse, hvad retsstillingen er, og der bliver så den kobling mellem sagsbehandling og lovforslag, som har manglet, en mangel, som formentlig er forklaringen på hele miseren.”

Niels Preisler, der var departementschef i Integrationsministeriet i den periode, hvor 2004-loven blev vedtaget og hvor 2005-aftalen blev indgået, har foreholdt mailvekslingen forklaret, at

”ministeren anfører, at det ikke ændrer ved substansen at få de statsløses retsstilling ind i lovteksten. Hvis det ikke ændrer ved substansen, kan det ikke være i strid med aftalen. Emnet var ikke oppe. Der blev ikke [mens vidnet var departementschef] fra ministeriets og ministerens side fremsat noget ønske om, at de statsløses retsstilling skulle stå på en anden måde i loven, fordi det overhovedet ikke var et tema. Det blev heller ikke nævnt af Dansk Folkeparti. Det anførte er nogle overvejelser om, hvad man kunne gøre for at gøre det tydeligere for medarbejderne, der åbenbart ikke havde været opmærksomme. Det er overvejelser, som man må spørge Birthe Rønn Hornbech om. Det har ikke været drøftet med Dansk Folkeparti, om der skulle stå noget i loven om konventionerne, mens han var departementschef i Integrationsministeriet.” [16. januar 2013, side 217]

Bertel Haarder, der var Integrationsminister i den periode, hvor 2004-loven blev vedtaget og hvor 2005-aftalen blev indgået, har foreholdt mailvekslingen forklaret, at

”det er afgørende for ham, at hun skrev, at det ikke ændrede ved substansen. Det var tydeligt, at hun skrev til nogen, for hvem det var vigtigt, hvordan det blev formuleret. Hun siger, at hvis Dansk Folkeparti vil bryde aftalen, kunne hun måske finde på at skrive det på en måde, som de ikke ville bryde sig om. Han husker overhovedet ikke, at det har været et emne til debat, hvordan noget, der ubestrideligt gjaldt, skulle skrives. I hans tid var der nok andet at tale om i forbindelse med, at de lagde udlændingepolitikken om. Dansk Folkeparti mente ikke, at de gik langt nok. Han fik at vide, at han var tung at danse med. Søren Mørch har i bogen ”Nullerne” efter vidnets mening givet en fuldstændig korrekt beskrivelse af starten på vidnets tid som integrationsminister og det forhold, han havde til Søren Krarup og Jesper Langballe, som han på den ene side respekterede, men på den anden side ikke var enig med. Og de syntes, at han var tung at danse med. De blev imidlertid sat til at forhandle med ham, fordi Peter Skaarup og Pia Kjærsgaard ikke kunne komme nogle vegne. De fik sikkert skæld ud, når de kom hjem til gruppemøde og sagde, at de selv kunne gå over og forhandle med vidnet. Det blev et varigt mønster, at de selv forhandlede med ham. Det er også rigtigt, som Søren Mørch skriver, at deres argument var, at de kendte ham fra tidligere. Derfor mente de, at de kunne tale bedre sammen, men de syntes ikke, at de fik nok ud af det. Det kan man se af korrespondancen.” [16. januar 2013, side 237-238]

Birthe Rønn Hornbech har foreholdt mail af 26. februar 2011 fra hende til Søren Krarup og Jesper Langballe ”Som jeg har omtalt i tidligere mails og på vort ordførermøde før vinterferien, så arbejder jeg med breve til potentielle statsløse ansøgere, så de kan få den ret, som de har krav på, og få den vejledning, som de også har krav på. Endvidere vil der være vejledning og forskrifter, som jeg mener, jeg er forpligtet til at udarbejde.” og forespurgt, om hun følte, at hun var nødt til at forsvare over for Dansk Folkeparti, at hun gjorde det, forklaret, at

”det gjorde hun ikke. Hun bemærkede, at udspørgeren ved første afhøring sagde, at der ikke var så mange ordførermøder med Dansk Folkeparti, men man fandt andre veje til at mødes og tale sammen. Nogle gange sendte hun kopi til VK-ordførerne. Det var lidt op og ned. Hun ville gerne argumentere for dem. Man er politiker, fordi man gerne ville overbevise andre. Hun syntes, at de havde krav på et ordentligt svar. Det var mest moralsk ansvar eller pligt, hun følte over for nogle af de detaljerede regler, fordi det var ”what a mess”. Forespurgt om hun følte, at Dansk Folkeparti var en besværlig kant på det med

orientering, forklarede vidnet, at som hun også forklarede ved første afhøring, anså hun det, som nogen ville anse som besværligt, som en stimulerende udfordring. Der kunne være andre ting, som hun syntes var dødssygt og absolut ikke stimulerende. Dansk Folkeparti var selvfølgelig en stående udfordring. Forespurgt om der kunne ligge en måde at imødegå en udfordring i det, forklarede vidnet, at hun gerne ville overbevise dem. Forespurgt om der kunne ligge den vinkel i det, at Dansk Folkeparti var kritiske over for, at man skulle orientere, forklarede vidnet, at det har hun slet ikke tænkt på. Det var det hele. Det hørte sammen. De havde krav på en orientering. De havde behandlet hende godt hele vejen igennem, uanset at de skældte ud i pressen. Forespurgt om hun opfattede Dansk Folkepartis synspunkt sådan, at de ville lægge et pres på hende for at få hende til at lade være med at vejlede, forklarede vidnet, at det var der overhovedet ikke. Hun ikke kan stå inde for den kronik, Søren Krarup har i Jyllands-Posten i dag. Hun tror, at han tror, at han hjælper hende. Det viser, hvor uenige de var i grundholdningen, men hun opfatter det som et forsvar for hende og Integrationsministeriet.

Foreholdt samme mail ”... Søren har i tidligere mails efterladt noget, der kunne forstås som en ophævelse af indfødsretsaf-talen. Ligeså afstemningen ved sidste lovforslag. Men mere formelt har I ikke ophævet aftalen, for det vil jo også løse mig. Hvis I mere officielt ophæver aftalen, vil jeg nemlig overveje, at få de statsløse retsstilling ind i loveksten i indfødsretsloven ...” og at hun her sagde direkte, at det var en god idé, hvis man skrev de statsløses retsstilling i loven, men at hun samtidig mener, at det lå uden for indfødsretsaf-talerne med Dansk Folkeparti at gøre det, forklarede vidnet, at det var klart, at det gjorde det. Hun nød at skrive den mail. Som det fremgår af hele sagen, var der i begyndelsen ikke rigtig en egentlig indfødsretsaf-tale. Der var højst en stemmeaf-tale. Rikke Hvilshøj lavede de aftaler, som Dansk Folkeparti bed på. Siden gik det i fred og fordragelighed. De fik nogle småting i forbindelse med Metock. Dansk Folkeparti rumlede med, at de ville ophæve aftalen. Det vigtigste for hende var at få sagt, at hvis de opsagde aftalen, var hun heller ikke bundet. Hun så anderledes på juraen på det tidspunkt, hvor hun skrev til Søren Krarup, end hun gjorde, da hun blev minister. Hvis der ikke var denne undersøgelseskommission, og hun ikke mente, at hun ikke kan udtale sig, ville hun for længst have skrevet i aviserne, at det er en retspolitisk skandale, sådan som det system er. Forespurgt hvad hendes syn var på det med, at det var i strid med aftalen, forklarede vidnet, at hun ikke kunne begynde at lave en lov uden om Dansk Folkeparti. Det var det, der mentes. Foreholdt at der står direkte, at hvis de klippede aftalen over, var hun også en fri fugl og forespurgt om, hvorfor aftalen var barrieren mod, at hun bare gjorde det, forklarede vidnet, at når de var enige om en aftale, var de enige om at stemme for det. Forespurgt om hvad det var i aftalen, der

forhindrede, at hun kunne gøre det, forklarede vidnet, at det forklarer meget, at det selvfølgelig overses. Når man indgik en aftale med Dansk Folkeparti, var det selvfølgelig under den forudsætning, at de var enige om de regler, man fastsatte, cirkulæreskrivelsen og 2004-loven, som en del af de politiske aftaler, og så var det selvfølgelig meningen, at man stemte for det. Det var det, det hele handlede om. Hvis man sagde, at man ville ophæve aftalen, lå der deri, at man ikke mere ville stemme for lovene. Hun fortalte dem så, at så var hun frit stillet til at finde på noget andet med nogle andre. Det ligger der i det, men det skrev hun ikke. Det er da indlysende.

Forespurgt om det skal forstås sådan, at det var i strid med forudsætningerne for aftalen, forklarede vidnet, at hun ikke forstår det. Det var Søren Krarup, der rejste spørgsmålet og sagde, at han måske ikke ville stemme for det. Hun spurgte så, om det var et formelt aftalebrud, om de ville sige, at de opsagde aftalen. Det ville han ikke svare på, men de stemte ikke for den. Hun var ikke i en situation, hvor hun havde tid til de store armbevægelser med forbedret retssikkerhed. Hun taler om det formelle. Hvis han ikke havde stemt for, måtte hun tage en snak med Pia Kjærsgaard om, hvorvidt de havde ophævet aftalen eller ikke ophævet den. Forespurgt om hvad der ville ske, hvis hun fremsatte et lovforslag, hvis aftalen ikke var ophævet, forklarede vidnet, at hun skulle have Dansk Folkeparti med for at fremsætte et lovforslag. Det er en forudsætning for en politisk aftale, at man skal stemme for. Det var regeringens parlamentariske grundlag. Man kan ikke lave en politisk aftale uden, at man stemmer for den. Man kan ikke indgå en aftale om at købe en bil og komme og sige, at man ikke skulle betale den. En aftale er altid mellem to parter, og det man gjorde her, var at sige, at de stillede de betingelser, der står noget i loven og noget i cirkulæreskrivelsen, og så var de enige om at stemme. Så var der den anden mulighed, at man ikke indgik en politisk aftale, men at man alligevel stemte.

Foreholdt at Søren Krarup i folketingsdebatten til lovforslag L 38 begyndte med at sige, at de ville stemme for, men var inde på det synspunkt, at det var lige før, at det var i strid med aftalen, men det sagde han ikke, men så i hvert fald med forudsætningerne for aftalen, forklarede vidnet, at han havde lov til at sige, hvad han ville. Når de kom ned i folketings salen, var det politik. Det, hun holder sig til, er det formelle, om de ville ophæve aftalen eller hvad. Der var også lidt drillerier. Han skulle være klar over, at hun havde andre holdninger, og at hun havde lagt bånd på sig selv, hvad angik indfødsret i de tre år.

Forespurgt om Dansk Folkeparti havde accepteret konventionen i forbindelse med 2004-loven, forklarede vidnet, at de havde accepteret, at det var sådan. Folketinget læste ikke engang deres skrivelse, hvor uforståelig den end var. No-

gen burde have læst den. Søren Krarup havde meget med at komme bagefter, når det gik op for ham. Det nyttede bare ikke noget. De fik den over til genemsyn, og de havde nogle ret dygtige folk derovre på udlændingeområdet. Når lovforslaget var klar, fik VKO-ordførerne det. De fik en frist til at melde tilbage, at det var ok. Der var den klausul, at skulle der komme nogle høringsvar, tog de en runde igen. De fik det og nikkede til det. Det er derfor, at hun lægger så meget vægt på, at de havde nikked ja til 2004-loven, men man vidste aldrig, hvor meget de havde forstået.

Forespurgt om hun mente, at det ikke var i strid med aftalen, fordi de havde accepteret konventionen med 2004-loven, forklarede vidnet, at sådan ville Søren Krarup ikke formulere sig. Foreholdt samme dokument ”... *det må ligge udenfor de tidligere indfødsretsaftaler med Jer og jeg forestiller mig, at I selvsagt vil være imod, ...*” og forespurgt hvad ”selvsagt” betød, forklarede vidnet, at ”selvsagt” betød naturligvis. Forespurgt om det ville være helt oplagt, at det ville de ikke acceptere, forklarede vidnet, at det også var en føler, når man skrev det på den måde i al venskabelighed. Han kunne sige, at det ville de gerne se på, men det tror hun ville være ret utænkeligt, fordi de var ikke dumme. Han havde fuldstændig færtten af, at hvis hun begyndte på sådan noget, så var det nok et stykke fra hans interesser. Det tog hun som en selvfølge. [4. juni 2013, side 1230-1233]

Foreholdt af kommissionens formand ekstraktens side 13380 (Mail af 26. februar 2011 fra Birthe Rønn Hornbech til Søren Krarup og Jesper Langballe) ”... *vil jeg nemlig overveje, at få de statsløse retsstilling ind i lovteksten i indfødsretsloven. Men det har jeg hidtil ikke været indstillet på, selvom jeg synes det er det rigtige. ...*” og forespurgt, hvorfor hun syntes, at det var rigtigt at få de statsløses retsstilling ind i lovteksten, forklarede vidnet, at når alt går galt, er det heller ikke sikkert, at det hjælper, men selvom man siger, at lovbemærkninger, hvis de har en vis klarhed, nærmest har lovkraft, ville det stå tydeligere, hvis både 1961-konventionen og børnekonventionen havde stået direkte i en bestemmelse. Hun mener alt andet lige, hvis der var noget, der kunne formuleres rimeligt klart, så er det en stærkere retsstilling for borgerne, hvis det står direkte i loven. Det har hun altid syntes. Det var også noget, hun arbejdede med hos Rigspolitiet, hvor de lavede cirkulærer. Alt skulle ikke ind i loven. Hun var lidt inde på det i sin bog, hvor hun skrev beslutningsforslag for naturalisation. Man var altid opmærksom på, om det var noget, der hørte hjemme i lovteksten. Når man er optaget af retssikkerhed, var det meget naturligt at tænke det, fordi da hun begyndte med at beskæftige sig med indfødsret, var det meget lemfældigt, som det foregik. Det var nærmest lidt ”okker gokker gummiklokker”. Det var frygteligt. Derfor kan man sige, at de aftaler med stabilt flertal i

Folketinget trods alt gav en vis stabilitet. Selvom det blev strengere regler, var det i hvert fald en stabilitet, men det er selvfølgelig endnu mere stabilt, hvis rettighederne fremgår af selve loven. Forespurgt om hun tænker på, at ansøgerne selv kunne konstatere, hvilke rettigheder de havde, eller om hun tænker på, hvordan det blev administreret, forklarede vidnet, at det var en konsekvens af det, at det var lettere at læse i loven end i cirkulæreskrivelsen. Hvor skulle man finde den? Der er nogle begrundelser, hun synes er helt forkerte i sagen, at man kunne læse børnekonventionen direkte ud af retningslinjernes § 17. Det er hun slet ikke enig i. Det kan man næsten ikke forlange, at en borger skal. Det er en konsekvens af, at hun mener, at det, der står i en lovtekst, giver en højere retssikkerhed. For hende er det oplagt, at ting, der kan stå i en lovtekst, og som drejer sig om borgerens retssikkerhed, er en forbedring.

Forespurgt hvad det var i indfødsretsaftalerne, der forhindrede, at man kunne indsætte en lovbestemmelse om de statsløses rettigheder, forklarede vidnet, at de politiske aftaler med Dansk Folkeparti ikke skal læses ud fra almindelig fortolkning af aftaletekst. Man kan ikke trække vejret uden at spørge. Foreholdt at der ikke stod noget i cirkulæret om betingelserne i 1961-konventionen, så det var vel et spørgsmål om overhovedet at give informationer herom, forklarede vidnet, at 1961-konventionen var indlagt i 2004-loven, som Dansk Folkeparti havde godkendt. Det var en form for en aftale. De havde fået lovforslaget til gennemsyn, inden det blev fremsagt, fordi det følger af at være parlamentarisk flertal. Det er derfor, at hun hele tiden holder så stærkt på det. Det er meget vigtigt. Der er en idé med, at de giver dem lovforslaget, og hun kunne ikke bare begynde at lave en ændring af loven uden at spørge Dansk Folkeparti. Det ville være helt ødelæggende for samarbejdet. Det ville være umoralsk på alle måder. Sådan behandler man ikke forligspartnere i politik. Forespurgt om hun støtter det på lovændringen fra 2004 og den måde, man valgte at gøre det på dengang, forklarede vidnet, at hun støtter det på det hele. Hun begyndte ikke at lave sådanne ændringer uden at tale med Dansk Folkeparti, og hun anså det for umuligt, men hun nåede ikke så langt. Det var langt henne i forløbet. Det er ”politisk barnemad”, at man behandler sine forligspartnere og sit parlamentariske grundlag pænt. Man begynder ikke at køre på egen hånd i et så vitalt område for Dansk Folkeparti. Det ville være politisk stupidt.

Foreholdt at hun selv skrev, at det ikke ændrede i substansen og forespurgt, hvad problemet var i at have en bestemmelse om det i loven i forhold til Dansk Folkeparti, forklarede vidnet, at hvis man tager hele den sprogbug, der har været anvendt i sagen, at man hele tiden taler om konventioner, og om man kan opsig konventioner. I det øjeblik det står i selve lovteksten, er det for hende noget andet. Det kan godt være, at det er lidt irrationelt, men hun føler vir-

kelig, at der er meget stor forskel, og det støder hende, at man bliver ved med at tale om den konvention, fordi for hende er retskilden dansk lov vedtaget af det danske Folketing. Det er det højeste. Det tror hun også, Søren Krarup ville være enig med hende i.” [4. juni 2013, side 1235-1236]

9.3.55 Mailveksling mellem integrationsminister Birthe Rønn Hornbech og Eva Ersbøll den 26. februar 2011

Birthe Rønn Hornbech sendte den 26. februar 2011 en mail til Eva Ersbøll fra Institut for Menneskerettigheder. Mailen var vedhæftet et kapitel om indfødsret fra Birthe Rønn Hornbechs bog ”Tale er guld”. I kapitlet havde Birthe Rønn Hornbech beskrevet processen i forbindelse med tildeling af indfødsret ved naturalisation og udtalt sig kritisk. Hun anførte bl.a., at hun ikke mente, at det system, der arbejdedes efter, levede op til moderne forestillinger om retssikkerhed for den enkelte ansøger. Kapitlet er gengivet i beretningens kapitel 5, afsnit 5.66.

I mailen hedder det:

”Det kniber stadig med at få arbejdsro, men planen er i næste uge at udsende breve og retningslinier og lovforslag om indfødsrets meddelelse - alm. bemærkninger - til høring bl.a. hos Jer.

Du vil så ikke være tilfreds, men en egentlig indsættelse i loven, er i strid med aftalen med dansk folkeparti.

I den kommende uge diskuterer vi forslag fra Dansk Folkeparti om ophævelse af konventionerne. Og jeg vil ikke i Folketinget skændes med DF. Hvis Krarup på den anden side opsiges aftalen kan det godt være at jeg siger noget om at ændringerne ind i indfødsretsloven. Men som sagt det er principielt pænere, men det havde ikke hjulpet i denne sag, for ingen læser nemlig indfødsretsloven. Man tror fejlagtig at indfødsrets meddelelse omhandler alle der får statsborgerskab. En tidligere minister var lige så uvidende.

Det er også ganske umuligt at få forklaret journalisterne forskellen på de to love og forskellen i ansvarsfordelingen. Jeg overvejer om jeg skulle omskrive mit kapitel fra bogen til en kronik i Politiken. Men jeg får vel så bare at vide, at det er for at redde mit eget skind.”

Eva Ersbøll besvarede mailen samme dag. I mailen hedder det:

”Tak for mails og tak for kapitlet fra din bog - det ligger jo meget i forlængelse af mine tanker, bortset fra at jeg går videre og vil flytte alle de klare sager (dvs. alle sager, hvor der intet skøn er i, fordi lovbestemte klare betingelser let kan konstateres opfyldt) helt væk fra Folketinget. Så vil medlemmerne måske få bedre tid til resten.

Og ja, jeg har tænkt på en kronik. Har skrevet en til Jyllandsposten efter opfordring, men det er blot kort om spørgsmålet om ‘grundlovsstridighed’. Problemer er at få tid, jeg har både artikel og forberedelse til undervisning, der skal være færdig i næste uge. Men en kronik – også fra din side – kunne bestemt være en god ide.

Tak også for dine forklaringer om, hvad der skal ske for fremtiden. Ja, jeg ser jo fortsat en bestemmelse i indfødsretsloven som langt den mest garantigivende ordning – der mener jeg også reglen om de statsløse børn hører hjemme. Er der virkelig en aftale med DF om, at den ordning ikke kan tilvejebringes? Søren Krarup vil vel ikke have regler om særrettigheder for de statsløse nogen som helst steder?

Det med, at ‘ingen læser i indfødsretsloven’, kommer bag på mig – men noget kan der måske være om det, tænker jeg nu, efter Information i sidste uge omtalte en ansøgning, som blev indgivet til ministeriet i 2002 og afslået i 2004 med den begrundelse, at ansøger ikke opfyldte danskkravet og havde gæld. Jeg troede ikke mine egne øjne, for i 2002 var det første ministeriet skulle gøre - hvis det ikke drejede sig om en ung statsløs, der havde begået kriminalitet – jo at sende sagen til statsamtet som den kompetente myndighed. ...

Det er jo så overmåde vigtigt at få rettet helt op på sagsbehandlingen, men når det er sagt, så synes jeg også, at det er vigtigt med en redegørelse. Ingen, tror jeg, ingen – og heller ikke jeg – forstår, at den redegørelse ikke kan laves. Kan man ikke skrive alt, hvad man ved, om forløbet? Der må da være muligt at sige til implicerede medarbejdere, at de skal lave en tidslinje, hvoraf det fremgår, hvem der gjorde og sagde hvad og hvornår. Hvem man har talt med – høj og lav – hvad der er sagt osv. Når alle finder forløbet ubegribeligt, så er der behov for at få svar på så meget som overhovedet muligt. Det er så vigtigt for alle parter: de statsløse, Folketingets medlemmer, befolkningen og dig.

Og så til allersidst med hensyn til 1961-konventionen: Dens erhvervsregel i § 1 er ret klart formuleret, synes jeg. Derfor tror jeg også, at det er vigtigt at få redegjort for, hvori ministeriets fortolkningstvív bestod.

... Jeg har bemærket, at det i den kommenterede indfødsretslov ('håndbogen'). s. 53 står, at hvis en erklæring afvises, men ansøgeren opfylder betingelserne for naturalisation, 'kan den pågældende efter gældende praksis optages på det førstkommande lovforslag om indfødsrets meddelelse, også selv om der på det pågældende tidspunkt er en længere sagsbehandlingstid for naturalisationssager'."

Birthe Rønn Hornbech besvarede samme dag Eva Ersbølls mail. I mailen hedder det:

"Embedsmænd på nedre niveauer uden juridisk embedseksamen, og dem har der ... vist tidligere været en del af i indfødsretskontoret, læser ikke love. De læser cirkulæreskrivelser og den slags, Jeg aner ikke, hvad det er for en håndbog, du taler om. Hvis det er den kommenterede, har jeg fået at vide, at den ikke bruges, da den slet ikke har taget højde for de indfødsretsaftaler, der blev indgået med DF.

Jeg har altså hørt Dorit omtale indfødsretsloven. Det er altid cirkulæreskrivelserne.

Jeg genkender billedet fra politiet. Det er jo præcis derfor koblingen er røget. Statsløse er omtalt i lovbemærkningerne til indfødsretsloven – men ikke i den lov, der arbejdes med nemlig indfødsrets meddelelse.

Som jeg vist har nævnt for dig har en tidligere ressortminister simpelthen benægtet indfødsretslovens eksistens.

Jeg ved ikke noget om den sag fra 2002. Kender nu navnet på den pågældende. Hvis den pågældende dengang kunne have fået indfødsret, skal han naturligvis have det.

Mht. hvad medarbejdere kan fortælle, så er der dels sket så stor en udskiftning, at det er vanskeligt, dels må menneskeretsinstituttet jo være de første til at forstå, at ingen kan tvinges til at inkriminere sig selv.

Og hvad kan man huske, når jeg ikke engang husker detaljerne og da slet ikke datoerne med alle de sager, der hver dag nævnes og forelægges for mig. Det er

jo ganske umuligt. Når jeg har givet en besked om noget, så kan jeg jo ikke selv gå rundt i kontorerne og se, hvad der sker eller gå rundt og huske på, hvornår jeg skal rykke i den ene eller den anden sag, jeg er jo straks videre med nye sager og ganske mange paradigmeskift i løbet af en dag.

Der er kørt en praksis, hvor konventionen ikke har været medtænkt og det er der jo af gode grunde ingen, der kan huske. For havde de husket det, var der ingen sag. Jeg kan ikke forklare det på anden måde. Alle sager behandlet efter de politiske aftaler.

Du har sikkert forståelse for, at jeg ikke har stunder til at studere din bogs mange sider lige nu. Men jeg har vist forstået det rigtigt, når jeg mener, at det under hensyn til Grundloven har sine grænser for hvor meget det er muligt at flytte sagerne til ministeriet.

Du vil nok også have svært ved at overbevise folket om at sager skulle flyttes fra det gode Folketing til den onde minister, når din egen chef dementerer, hvad du siger om Folketingets ansvar.

Det er ganske enkelt helt umuligt nogen steder i medierne at skabe forståelse for, hvad grl. § 44 betyder. Og hvilken rolle Folketingets Indfødsrets udvalg b u r d e spille, men har forsømt at spille. Det budskab er ikke gangbart så længe det nærmest kun er mig, der kommer med det og man har kunnet læse din chefs udmeldinger, der dementerer mit forsøg på at fortælle om vores armlængde princip og indfødsretskontoret som sekretariatet for Folketinget. Det er der ingen, der tror på og instituttet har medvirket til at den kendsgerning bliver undertrykt i debatten.

Selv Hans Engell, der har været justitsminister synes i sine kommentarer at betragte proceduren i indfødsretssager som et fedt med udlændingesager.

Jo, det er rigtigt, at så længe der er en aftale med Søren Krarup kan jeg ikke ændre indfødsretsloven, det ville være brud på den politiske aftale, og ikke meget tyder på, at der ville være opbakning i venstre. Du har selv set, at flere har stillet spørgsmålstejn ved konventionerne.

Det sidste jeg hører er, at der er nogen, der render rundt og siger, at konventionen skulle have været til folkeafstemning. Forrykt. Men uvidenheden er stor.”

